

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. LEDEN 1926.

ČÍSLO 1.

O Srdce Ježiše, ty šlpy lásky svojí jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně naši láskou budí!

*Aby milost jubilea na celý svět rozšířena
příspěla k obrození křesť. života.*

(Hlavní úmysl.)

Jak známo, bývá každý 25. rok slaveno jubileum v městě Římě napřed a potom po celém světě. Začátek jubilejního roku bývá sv. Otcem prohlášen, svatá brána basiliky sv. Petra slavnostně papežem otevřena a všem poutníkům do Říma, navštěvujícím čtyry basiliky sv. Petra, sv. Pavla, sv. Jana na Lateráně a „Maria Maggiore“, bývají uděleny plnomocné odpustky, když vykonali předepsané podmínky. Bylo to opravdu podivuhodné vidění roku 1925 tolik poutníků z celého světa, jak přijíždějí vlaky, jak putují pěší nebo drahou elektrickou v Římě od jedné basiliky ke druhé, jak se seřadují a zbožně se modlí nebo zpívají navštěvující jednotlivé oltáře v té neb oné basilice. Bylo slyšeti různé řeči, různé kroje z různých zemí. Tak se krásně jevila katolicita sv. církve Kristovy. Všichni ti poutníci složili svůj hold sv. Otcí Piu XI. jako náměstků Kristovu a nástupci sv. apoštola Petra. Zajisté každý z tisíců a tisíců poutníků rozšířil svou víru a osvěžen vrátil se domů, aby byl apoštolem křesťanského života. Jedenkaždý musil býti nadšen pro víru, když viděl místa,

kde byli křesťané pro víru mučeni, kde dosáhli palmy vítězství, když viděli ty nádherné svatyně nad hroby jejich postavené. Poněvadž všem křesťanům není možno navštívit věčné město Řím a památné basiliky v něm pro dalekou cestu nákladnou, a přece by rádi byli účastnými jubilejních odpustků, rozšiřuje obyčejně sv. Otec to jubileum neb milostný rok na celý katolický svět a stanoví podmínky ke získání plnomocných odpustků. V takovém jubilejním roce viděti zástupy věřících mužů i žen, jinochů a dívek i těch malých dítek, jak putují k ustanoveným chrámům v jejich blízkosti, jak přicházejí ke sv. zpovědi, aby od hříchů očistění zbožně přistoupili ke stolu Páně. To všecko napomáhá k obrození a prohloubení křesťanského života. Bylo-li kdy potřeba takového obrození a povznesení křesťanského života v rodinách, v obci, ve městech a celých zemích, tož je to hlavně třeba v době naší, kdy nevěra, odpadlictví a lhostejnost se děsnou měrou rozmohly, kdy nepřátelé Boží hledí všemi prostředky, slovem i tiskem zničit křesťanský, náboženský život a zavést

nové pohanství. V takové době je třeba mimořádných prostředků k zachování a osvěžení sv. víry naší. Takovým mocným prostředkem je zajiště rok jubilejní a milosti, jichž lze v době té získati. Celý svět a všichni národové v něm touží po míru a pokoji po kruté válce a úpadku spořádaných poměrů. Kéž by s jubilejním rokem zavítal pokoj a s ním pože-

hnání Boží ke všem národům světa! Kéž by všichni věřící použili toho milostného léta ke spáse duší svých! Kéž by se dočkal sv. Otec, aby všichni obnoveni byli skrze Krista! Kéž nejsv. Srdce Ježíšovo hojně požehná tomuto jubilejnímu roku, jenž by přispěl k obrození křesťanského života!

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

DOBRODINCŮM.

Kdykoli slunce k hradbám se hory
zmírajíc kloní, líce své skrývá,
stříbrné luno, neb mladé Zory,
soumraku hled se s mystikou dívá,

vzpomínky duše životem proudí — —
Minulost plná vln svojich zlatých,
vděčnost mi v srdce hlasitě loudí,
spojenou s touhou citů těch svatých!

Jak deštěm těžké mraky však plují,
dosud že není východu zlatem,
slabé že vánky v stěžeň jí dují!

Vzhůru však srdce! K dobrotě Pána!
Za žáry dobra v čase již svatém
ke Tvůrci prosba budiž mi přána!

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — hlubina všech ctností.

„Nepřibližuj se sem; zuj dřive obuv s nohou svých, neboť místo, na němž stojíš, jest půda svatá!“ (Ex. 3, 5). Tak volal ve Starém Zákoně hlas Mojžíšovi z hořícího keře. V Zákoně novém neslyšíme takového varovného hlasu, nýbrž naopak jen povzbuzující výzvu: „Pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvim!“ (Mat. 11, 28.) Jak blaze

je duši lidské v blízkosti Spasitelově! Toto milé tajuplné kouzlo. Božské osobnosti Ježíše Krista pocítovali apoštolové, Panna Maria, sv. Josef i všichni, kteří dleli v blízkosti Jeho za pozemské pouti Jeho! Toho čarovného slastiplného blaha stáváme se i my účastnými, když rozjímáme zbožnou myslí požehnaná tajemství Jeho vezdejšího života, bolestného

utrpení, přehořké smrti, slavného vzkříšení, když dlíme v Jeho blízkosti v nejsvětější Svátosti oltární, — kde bije Srdce Jeho láskou k nám, — když jsme tak šťastní, že chodíme posvátnými stopami Jeho v té Svaté Zemi, již posvětil životem svým!

Vzácným vzorem této láskyplné přichylnosti ke Spasiteli jest nám horlivý ctitel nejsvětějšího Srdce Páně, svatý apoštol Pavel. Nebyl z těch učenníků, kteří provázeli dobrého Mistra na jeho pozemských poutích, pouze 2krát, — pokud nám to napsal, — dostalo se mu té veliké milosti, viděti Pána, — ale hluboký dojem této Božské přítomnosti zůstal vždy pevně v duši jeho. Epištoly jeho jsou proto bohaty vzácnými pravdami. Nicméně však přece doznává, že není člověku možno, vyčerpati všeho. Volá k Římanům (11, 33): „O hlubokosti bohatství, moudrosti i vědomosti Boží! Jak jsou nezpytatelní soudové jeho a nevystižitelné cesty jeho! Neboť kdo poznal smysl Páně? Anebo kdo rádcem byl jeho? Anebo kdo prve dal jemu a bude mu zase odplaceno? Neboť z něho a skrze něho a v něm jsou všechny věci; jemu sláva na věky. Amen.“

Podobně jmenujeme nejsvětější Srdce Ježíšovo — hlubinou všech ctností; hlubinou, z níž vážiti mají všichni, hlubinou, kteréž žádná lidská mysl neprohlédne až na dno, hlubinou, které svět nikdy nevyčerpá.

V litaniích k nejsvětějšímu Srdci představuje se nám toto jako „hlubina všech ctností“, a to proto, abychom poznávali ctnosti tyto a následovali jich. Proto rozebírajíce zbožný vzdech tento, budeme rozjímati hlavně o dvou myšlenkách, totiž o povinnosti každého křesťana:

poznati nejsvětější Srdce Ježíše Krista, následovati pak vzácné ctnosti Jeho.

Povinnost poznati Ježíše Krista.

„Já jsem alfa a omega, počátek a konec, praví Pán Bůh, ten, který jest a byl a přijde, jenž jest všemohoucí.“ Tak dí sv. apoštol Jan hned na po-

čátku svého Zjevení (1, 8.). Jmenuje se tu Pán Ježíš počátkem, protože skrze něho je vše stvořeno, je zdrojem všeho života a světlem pro tvorstvo, obnovitelem jeho, zakladatelem a hlavou církve. On je také počátkem všeho života i v duchovním smyslu; je našim veleknězem, ale i naší obětí, pokrmem, našim Spasitelem a našim spasením, našim Mistrem a naší moudrostí.

Co jest, čeho bys v něm nenalezl? — ptají se sv. Bernard a sv. Ambrož. — Jsi-li sirotkem, On Otcem; kráčíš-li v temnotách, On světlem; — zabloudiv-li, On cestou; hledáš-li nauky, On pravdou; bojuješ-li, On zbrání; — žizniš-li, On nápojem; — mrzneš-li, On šatem; jsi-li smuten, On potěchou; bojíš-li se smrti, On životem; — slovem, On jest nám vším!

Chceš-li proto čerpati z hlubin Jeho nejsvětějšího Srdce život a spásu svou, musíš snažiti se poznati je. Každý křesťan má znáti Jeho život pozemský a Jeho umučení; znáti život Jeho oslavený; znáti Jeho tajuplný život v nejsvětější Svátosti; znáti nejen skutky vnější, to jest, slova, skutky, utrpení, ale též záměry, pohnutky a city Srdce Jeho.

Toto poznání je nevyhnutelnou podmínkou života nadpřirozeného, jak pravil sám Spasitel: „To jest život věčný, aby poznali Tebe, jediného pravého Boha svého, a toho, jehož jsi poslal, Ježíše Krista“ (Jan 17, 3.). Toliko v Kristu, skrze Krista poznáváme Boha Otce nebeského, neboť nikdo neví, kým jest Otec, leč jedině Syn a komu chtěl Syn zjevití (Luk. 10, 22.). Před Kristem Pánem bylo temno ve světě, neboť i slavní mudrci, jako Plato, zbloudili hrubě, zkoumajíce bytost Boží a cíl člověka. Teprve Ježíš Kristus, jako moudrost vtělená, mohl říci: „Já jsem pravda, já jsem světlo!“ Kdo zná Krista Pána a plní jeho přikázání, ten chodí ve světle, jest opravdovým mudrcem, třebaž byl jen prostým člověkem; kdo Ho nezná, anebo nejde za Ním, tápá v temnotách, byť byl i hluboce učeným. Žel Bohu,

Jest nyní ve světě křesťanském plno lidí slepých na duši.

Kromě nadpřirozené moudrosti plyne z poznání Krista posvátný žár; nebod roznécuje v duši touhu, následovati Krista, pracovati pro Něho, trpěti pro Něho. Odtud čerpal sv. Vincenc Paulanský tu svou prostou, ale vroucí výmluvnost, jakož i ohnivý zápal k pracím apoštolským; když se ho ptali, kdo byl jeho učitelem, poukázal na nejsvětější Srdce Ježíšovo.

Není tedy ničím divným, že snažili se zbožní křesťané poznati co nejdokonaleji život Ježíše Krista. Byl to především nadšený svatý Pavel, který hlásá (Filip. 3, 8.): „Pokládám za škodu všechno pro vznešenost poznání Ježíše Krista, Pána mého, pro nějž jsem všechno obětoval, a pokládám za nic, abych získal Krista.“ Jinde zase míní: „Nesoudil jsem, že bych mezi vámi uměl něco jiného, než Ježíše Krista, a to ukřižovaného!“

Jak poznáváme nejsvětější Srdce Ježíšovo ?

Nejsvětější Srdce Ježíše Krista, nevystihlou hlubinu všech ctností poznáváme nejlépe z Písem sv., a to zvláště z Písem Zákona Nového. Písmo svaté je sbírka knih, kteréž vnuknutím Ducha svatého byly sepsány a církví uznány za slovo Boží. Dělí se na Písmo svaté Starého a Nového Zákona. Písmo svaté Starého Zákona obsahuje zjevení Boží od stvoření světa až po Krista Pána; Písmo svaté Nového Zákona obsahuje zjevení, které nám Bůh učinil skrze Ježíše Krista a jeho apoštoly.

Křesťané vážili si vždy Písem svatých, rádi v nich čítajíce. Sv. Jeroným, který živ jsa v Betlemě, celý život svůj věnoval badání v Písmech svatých, dí: „Posílám tě ke knihám Pisma sv.; v nich nalezně rozum tvůj hojnost vědomostí Božských. Kdo v knihách těch rád čítá, mluví často o Bohu, mysl jeho pozbývá pošestilostí, nabývá učednosti, poznává tajemství Boží, uvědomuje si ctnosti i dobré skutky. Písmo svaté učí, kterak nehrdnouti ve štěstí,

nezapominati na Stvořitele, v neštěstí a v chudobě nezoufati!“

Ani sami nevěrci neodolají posvátnému kouzlu, jež vyznívá z každé řádky Písem sv. Tak doznává sám otec nevěry, Francouz Jakob Rousseau: „Vyznávám, že mne vznešenost Písem sv. naplňuje úžasem a svatost evangelia mluví pronikavě k srdci. Divíte se knihám mudrců ve vši ozdobe její: ale jak nepatrný jsou proti Písmům svatým! Možno-li, by se tato tak vznešená a zároveň i tak prostá kniha byla dílem lidským? Možno-li, že Kristus byl pouhým člověkem? Skutky Sokratovy, o nichž nikdo nepochybuje, jsou mnohem méně osvědčeny, nežli život Ježíše Krista. Bylo by obtížno, pochybovati, ba zapírati historickou skutečnost; neboť bylo by mnohem těžší pochopiti, kterak se umluvilo několik prostých mužů, sepsati tuto knihu, než že skutečně žil ten, který podal k ní látku. Při tom má evangelium do sebe tak jasný a nevypodobitelný ráz pravdivosti, že by jeho vynálezce byl podivuhodnější, než hrdina sám v něm popsáný!“

Písmo svaté bylo vždy radostí a útěchou nábožných křesťanů. Tak již první křesťanský císař Konstantin poslal sv. Mikuláši, biskupovi, skvostný opis Písem svatých, ozdobený zlatem a drahými kameny. Císař Theodosius opisoval bibli vlastní rukou, čílal v ni každodenně a uměl skoro celou napaměť. Krásný příklad zůstavil císař Karel Veliký; čítával Písmo sv. vždy na kolěnou, s odkrytou hlavou a velikou uctivostí, říkáje: „Teď mluví se mnou Bůh!“ Sv. František Sal. napominá: „Přijímejme Písmo svaté hlubokou pokorou a velikou úctou, ať je posloucháme, nebo sami čteme, má-li nám býti k prospěchu!“ Proto je mezi námi, katolickými křesťany ustáleným zvykem, že při četbě evangelia povstáváme, znamenáme se svatým křížem na doklad, jak ctíme slovo Boží a jsme ochotni, ho skutkem plniti. Naši předkové byli vždy upřímnými čtiteli Písem svatých. Již naši věro-

věstci vyložili nám Pisma svatá našim rodným jazykem; byla pak bible častěji opisována, později tištěna; naši předkové rádi a často v ní čítali, tak že i prosté ženy z lidu části její znaly z paměti. Sv. Prokop, opat kláštera Sázavského v XI. století, napsal Písmo svaté písmenami a jazykem cyrilským, Rukopis ten měl císař Karel IV. a daroval ho klášteru Emauzskému v Praze, který roku 1349 založil. Odtud dostal se neznámým způsobem do Konstantinopole, pak do Francouz; tam přísahali naň králové francouzští, když byli korunováni v Remeši. Ruský císař Petr I. viděl ho pod jménem „Texte du Sacre“ roku 1717 v krásné ozdobě. Památný rukopis ztratil se za revoluce; když pak na rozkaz Napoleónův byly sbírány drahocenné rukopisy, byl donesen do knihovny remešské, kde objevil ho učený Rus Turgeněv; byl však oloupen o skvostnou vazbu. V dějinách národa našeho vykládá se také o poctě, jež vzdána bibli dne 19. srpna 1471. Toho dne byl nově zvolený král český Vladislav I. uveden s velikým plesáním v Praze do Králova Dvora na Starém Městě. Když tam vstoupil na trůn ve veliké královské síni, postavili se tu před ním mistři vysokých škol pražských a dali mu darem bibli svatou, velmi čistě psanou a skvostnými deskami ozdobenou, aby prý v ní čítaje i sebe i národ český uměl podle vůle Boží spravovati.

Rádi čítáme proto v písmech svatých, zvláště v evangeliích a listech sv. Pavla, abychom poznali nejsvětější Srdce Ježíšovo a vnikli do hlubin ctností jeho! Neboť proč pobídl Duch svatý čtyři muže apoštolské, aby napsali život Ježíše Krista? Proč osvětil je při spisování, proč ochránil je každého poblouzení, než abychom my horlivě ve spisech jejich čítali? Proč všichni apoštolové vyprávěli v kázáních svých vždy o životě Ježíše Krista? Dojista jenom proto, poněvadž všem křesťanům je třeba, znáti především život Spasitele našeho! A když tak čtouce Pisma, provázíme Pána našeho

na jeho všech cestách, jsme svědky velikých činův a častých zázrakův jeho, tu poznáváme též podivuhodné hlubiny všech jeho ctností, divíme se moudrosti, dobrotivosti, pokoře, mírnosti, vlídnosti, laskavosti, tichosti Srdce Jeho. Zdá-li se tomu, kdo ve svatém zanicení myslí putuje zemí svatou, že vidí ve Svaté Zemi a slyší ještě nyní dobrotivý hlas Krista Ježíše a jde velebnými stopami jeho, zda nehoří a není hluboce dojata mysl naše, když čteme prostá ličení svatých evangelistů, slyšíme kázání, jež konal Mistr náš, jsme skoro svědky velikých divů jeho.

Povinnost následovati Ježíše.

„Buďte dokonalí, jakož i Otec váš nebeský dokonalý jest!“ (Mat. 5, 48.) Tak nabádá Spasitel své učenníky. Ale kterak může se člověk státi dokonalým, k podobnosti Božímu, když Boha nikdy neviděl? Tuto výtku člověka odstranil sám Bůh, posílaje na tento svět Syna svého, který je „soudopodstatný obraz Otce“, a stal se „podobným lidem ve všem, kromě hříchu“, žil uprostřed lidí, aby naučil je žiti podle Boha. V něm zjevil se život Boží na venek; On jest též jediným mistrem toho života.

Kdo tedy chce žiti podle Boha a býti dokonalým, je povinen následovati Ježíše, to jest státi se podobným jeho nejsvětějšímu Srdci a to v myšlenkách, pohnutkách, slovech, činech a utrpeních. To žádá sám Bůh, neboť proto poslal Syna svého na svět, aby byl vzorem života, a to netoliko nejčistším, nejdokonalejším, ale též přístupným a závazným pro všechny. Kdokoliv tedy chce býti křesťanem, je povinen žiti dle toho vzoru, jinak není hoden toho jména. Poroučí to i sám Kristus, řka: „Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne!“ (Mat. 16, 24) a jinde: „Slouží-li kdo mi, následuj mne!“ (Jan 12, 26). Jenom ten dostane se do nebe, kdo jde věrně za Kristem, kdo čerpá hojně z přebohaté studnice ctností

jeho, kdo nese v duši obraz jeho, neboť On jest „prvorozeným mezi mnoha bratřími“.

Vynasnažuj se četbou a rozjímáním vniknouti do hlubin nejsvětějšího Srdce Ježíšova, poznati jeho ctnosti a dle nich zařizovati i život svůj! Pohlížeť okem víry a lásky na Krista Pána, jako na svůj ideál, abys tak toužil, tak mluvil, tak jednal, tak trpěl, jako On, abys spojoval se s ním ve všech snahách a pracích. Následuj v tom světčů, kteří duševního zraku svého nikdy nespustili s Krista Pána, jako na př. sv. František Sal. A tak představ si při modlitbě, že jsi s Pánem Ježíšem v zahradě Gethsemanské, při mši svaté, že jsi ve večeradle a na Kalvarii, při návštěvě nejsvětější Svátosti oltářní a po svatém přijímání že klečíš s Pannou Marií a Josefem před jeslemi, anebo že s pastýři a třemi sv. Králi skládáš dary Božskému dítěti, v radosti, že jsi v Káně nebo na hoře Táboru, v pokoření, že kladou korunu trnovou na tvou hlavu, v útiscích, že utikáš se svatou Rodinou do Egypta, v těžké práci, že pracuješ po tu vyléváš v dílně Nazaretské,

v opuštěnosti, že zdviháš těžký kříž, v rozmluvě s lidmi, že slyšíš Krista rozmlouvajícího se Samaritánkou u studny nebo s učenníky, u zpovědi, že s Magdalenou proléváš slzy, umýváš slzami nohy Spasitelovy, stojíš pod křížem, v nemoci, že jsi s Kristem přibit na kříž, při smrti, že jsi Josefem, umírajícím v objetí Ježíše a Marie, nebo že patříš na smrt Spasitelovu. V důležitějších chvílích rač se s nejsvět. Srdcem Ježíšovým: Pane, co mám činiti, abych se Ti podobal? Nauč mne, co mám činiti! Vypros mi světla nebeského, Matko dobré rady!

Zdokonalujme takto v sobě život duchovní, vnitřní, vnikejme vždy více do Písem svatých, kéž proniká nás osobnost Ježíše Krista, ponořujme se do hlubin jeho nejsvětějšího Srdce, čerpejme tam zápal pro všechny ctnosti, pak budeme odleskem jeho dokonalosti, oblékneme nového člověka, budeme moci prohlásiti s nadšeným následovníkem nejsvětějšího Srdce, sv. Pavlem — který byl i důstojným nositi rány Kristovy na vlastním těle: „Živ jsem já, ale ne již já, nýbrž živ jest ve mne Kristus!“ (Gal. 2, 20.)

Naděje.

Novoroční úvaha. Piše Ignát Zháněl.

Naděje, jasně svítící ranní hvězdo, kdo by mohl, kdo by chtěl bez tebe v radosti žiti? Naděje, libezné se lesknoucí hvězdo večerní, kdo by mohl bez tebe radostně zemřiti? Milá naděje jest těšící anděl v žalech tohoto života, jest silnou kotvou pro lodičku srdce, aby je nepohltilo rozbouřené moře. Naděje jest jasně zářící slunce ve tmě světa, pokud svítí v duši, nesítí se do propasti záhuby. Naděje jest vzácně zelený strom, poskytuje osvěžující stín a rozkošné ovoce, tyčí svou korunu k modrému nebi a žádná bouře ho nevyvrátí. Naděje podobá se vzácnému vínu, které učinil z vody

milý Spasitel, když chtěl ukázati svou slávu, všichni hosté byli naplněni nebeskou radostí. Naděje podobá se oleji, který nalil milosrdný samaritán na cestě z Jerusalema do Jericha do ran těžce zraněného cestujícího. Naděje jest jarní paprsek sluneční, jehož vlivem se rozpouští led i snh, oživi lesní studánky které bublají, jakoby dávaly takt k zpěvu opeřených zpěváčků.

Bůh jest nejvyšší spravedlivý, proto se ho bojíme, ale jest zároveň nejvyšší milosrdným, proto v něj doufáme. Spojme obě tyto dokonalosti Boží ve svém srdci v jednu, neoddávejme se jediné naději, ale také ne

jediné bázni před jeho spravedlností. Kdo by pěstoval jedinou naději ve svém srdci, mohl by se lehce dopouštět opovržlivého spoléhání na milosrdenství Boží, což jest v prvním mezi šesterem hříchů proti Duchu svatému. Kdo by pak toliko žil ve strachu před spravedlností Boží, snadno by upadl v zoufalství. Proto žij ve zlaté střední cestě mezi nadějí a strachem! Je-li nebezpečí, že bys se mohl dopustit hříchů, boj se Boha. Když jsi zhřešil, doufej v jeho milosrdenství neboť „kteří se bojíte Pána, důvěřujte jemu a nevezme za své odměna vaše. Kteří se bojíte Boha, doufejte v lepší časy, v radost věčnou a milosrdenství.“ (Sir. 2, 9.)

Kdo doufá v Boha, činí totéž jako malé dítětko, které se cítí v náručí otcově naprosto bezpečným, je beze starostí, beze strachu, raduje se. Otec se stará o všechno, co potřebuje tělo i duše dítěte, potřebuje-li něco, cítí-li bolest, vypoví vše otci a upokojí se jeho vlídnými slovy; nebere útočiště u cizích lidí, neboť ví, „že nikdo ho více nemiluje, nikdo mu nechce snažnější pomoci než otec. Neboť zdalíž kdo z vás podá synu svému kámen, když ho jako otce bude prositi za chléb? Aneb jestli za rybu, zdalíž místo ryby dá jemu hada? Anebo bude-li ho prositi za vejce, zdalíž podá jemu štíra? Jestliže tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dítkám svým, čím spíše Otec váš nebeský dá ducha dobrého těm, kteří ho prosí.“ (Luk. 11, 11–13.)

Písmo svaté častěji upozorňuje, abychom nikdy neskládali příliš velkou naději nebo důvěru v lidi.“ „Lépe je důvěřovat v Hospodinu, nežli na lidi se spoléhati,“ čteme v (Žalmu 117, 8.) Slovy mnohem důraznějšími napomíná Jeremiáš: Kletý člověk, který spoléhá na člověka, který za svou oporu pokládá smrtelníka, ale od Pána odstupuje svým srdcem. Neboť jest jako jalovec na pustině, nevidá, by dobrého co přišlo, bydlo jeho je v suchopárné poušti, v kraji solném, kde nelze bydlet.“ (Jer. 17, 5, 6.) Důvěra v lidi

podobá se zelené barvě, která na slunci rychle vybledne; podobá se polní travě a květkám, které v krátké době odkvetou a uschnou. Tímto není řečeno, abychom zoufali nad důvěrou v lidi vůbec a následovali starořeckého filosofa Diogena, který myslil, že vůbec není na světě lidí důvěry hodných anebo že je jich tak málo, že nutno v pravé poledne choditi s rozžatou lucernou a hledati je. Nikoliv, milý Pán Bůh nechce, abychom byly škarohlidy a misanthropy, t. j. lidmi, kteří nepřejí lidstvu, zlobí se zbytečně nad člověčenstvem, vyhýbají každému. Pokud je zeleň v přírodě a pohled na ni lidi až okouzluje, do té doby také neztrácejme naděje v lidi a doufejme od nich vše dobré, k čemuž vybízí sv. Pavel, když praví: „Láska vše se naděje“ (od bližního), 1. ku Kor. 7, 7. Praví-li Písmo: „Kletý je člověk, který spoléhá v lidi“, chce tím říci, že ve všech případech našeho života má býti důvodem i cílem vši naší naděje jediný Bůh a nikoliv člověk.“ Takovou pevnou důvěru v Boha měl náš svatý patron Václav. Byl zajat v boji a když se ho tázali, jak jest mu u srdce, odpověděl: „Nikdy jsem nebyl spokojenější myslí jako nyní, neboť dokud jsem byl ve všech stran ohrazen lidmi, sotva jsem měl času mysliti na Boha, nyní pak prost lidské pomoci, důvěřuji v jediného Boha, kterýž mne zajisté neopustí, když jej budu vzývati.“

Bůh jest k nám lidem mnohem dobrotvější než my malověrní si dovedeme představití. Dříve než se k Němu utíkáme, jest ochoten nám pomáhati, vždyť je vševědoucí, zná všechny naše potřeby. Nikdy mu nejsme na obtíž, vždy nás přelaskavě vyslyší a vyplní naše prosby, nejsou-li nám ke škodě. Na světě není nikde takového přítele, který by nám mohl a chtěl vždy a ve všem pomoci, který by vždy laskavě nás vyslechl. Utkej se tedy pod ochranu Boží, ale Bohu přenechej, zda a kdy ti pomůže. Svatý Jan s Kříže praví! „Naši povinnosti je Bohu věrně sloužiti. Jeho věci jest dle svých

úradků nám pomáhati. O nebeská naděje, obdržíš tolik, v kolik doufáš!“

Nezapomínejme, že počítat se naděje ke třem božským ctnostem, že jest úzce spojena s vírou a láskou. Svátý Pavel nazývá viru základem naděje, praví, že zakládá se a spočívá na víře. Píše: „Jest pak vira základem věcí nadějných.“ (K žid. 11, 1.) Kdo v Boha nevěří, nemůže v něj také doufat. Bez kořene víry není stromu naděje. Čím více se cvičíme ve ctnosti naděje, tím více jest posilněna naše víra a rozmnožena naše láska, neboť tyto tři božské ctnosti: víra, naděje a láska, jsou vespolek těsně spojeny, činí celek, jehož lze roztrhnouti. Vira sama nemůže člověka spasiti, podobně jej nespasí ani jediná naděje. Kdo ztratil víru, pozbyl také naději. Kdo nevěří, nedoufá ve spásu, nečekává ji, nepracuje pro ni, hledá spásu v radostech tohoto života, v radosti nebeské nevěří. „Z toho, nač se těší zbožní, budou mít radost, z naděje však bezbožných nebude nic.“ (Přisl. 10, 28.) „Když umře bezbožný, nemá již naděje žádné.“ (Přisl. 11, 7.) „Naděje bezbožného jest totiž jako prach, který vítr zachvacuje a jako tenoučká pěna, vichřicí rozptýlená, bývá rozváta jako dým od větru, přechází jako památka na jednodenního hosta.“ (Moudr. 5, 15.)

Naděje, jak šťastni jsme s tebou! Pocházíš s nebe, k němu nás vedeš! Vedeš-li nás ty za ruku, projdeme rovnou cestou, bez váhání, s rozradostněnou myslí pouští. Šalomoun napomíná: „Doufej v Hospodina i pomůže ti.“ (Přisl. 20, 22.) V knize Moudrosti čteme: „Duše spravedlivých jsou v ruce Boží . . . neboť i když podle mínění lidí trpěly muky, všechna důvěra jejich tkvěla v nesmrtnosti.“ (3. 1. 4.) Ve známém žalmu „De profundis,“ „z hlubin volám k tobě, Hospodine,“ praví David: „Duše má důvěruje slovu tvému, doufá duše má v Pána, od časného jitra až do noci doufej, Israeli, v Pána.“ (Žalm. 129, 4–6.) Kníže apoštol sv. Pavel napomíná: „Chopme se a držme předložené naděje, kterou

máme jako kotvu duše bezpečnou i pevnou.“ (K židům 6, 19.) Svátý Petr napomíná cvičiti se v naději slovy: „Proto podpásajíc se bedra v myslí své a jsouce střízliví, dokonale obraťte naději svou na tu milost, která se vám podá při zjevení se Ježíše Krista.“ (I. 1, 13.)

Kdo nedoufá v Boha, jest nešťasten a je skrz na skrz zaslepeným, vždyť Ježíš Kristus neučinil žádné výjimky a zve všechny slovy: „Pojďte ke mně všichni, kteří lopotíte a obtíženi jste a já vás občeistvím.“ I největší hříšník, který chce přijíti, jest vítán, miní-li to opravdově, lituje-li svých hříchů, má-li opravdovou vůli se polepšiti. Na Velký Pátek, když skonala náš milý Spasitel na kříži, zemřeli ještě dva lidé: lotr na Ježíšově pravici, který přišel do nebe a apoštol, který nedošel spásy. Lotr byl přijat na milost, protože měl naději a v důvěře se obrátil ke Kristu, prose o milost, apoštol zemřel v zoufalství. Měl jidáš lítost, protože hodil peníze získané za zradu k nohous zákoníků. Kdyby se byl jako Petr, zapřev Krista, obrátil s důvěrou ku Kristu prose za odpuštění, byl by ho jistě dosáhl; opovrhl naději, proto byl věčně zatracen. Ztracený syn se navrátil s důvěrou k otci a byl přijat na milost, což je obraz lásky a milosrdenství nebeského otce, který i nejbídnějšího hříšníka, přijde-li s vírou, naději a láskou, nezamítne, ale přijímá za syna.

Nikdy se nevzdějme naděje, zasahuje divotvorně v srdce našeho nebeského Otce. Volejme k němu: „K tobě, Hospodine, utíkám se, nedej mi na věky zahanbenu býti, neboť ty jsi naděje má, Pane. Hospodine, má důvěra od mého mládí.“ (Žalm 70, 1, 5.) Pozehnaný člověk, který doufá v Hospodina, jehož oporou jest Hospodin! Jest jako strom, který zasazen jest u vod, který, kde vláhá jest, pouští kořeny své. Nestrachuje se, když přijde vedro, listí jeho zůstává zelené, ani v letech sucha starosti nemá, nikdy nepřestane ovoce nésti.“ (Jer. 17, 7, 8.) Cvičme se v letošim roce často a

ochotně v naději a v důvěře v Boha, pak vyplní se i na nás slovo Písma: „Popatřte, synové, na dávná pokolení a vizte: Kdo doufal v Pána a byl zklamán? Nebo kdo setrval v bohabojnosti a byl opuštěn? Aneb kdo ho

vzýval a on pohrdl jím? Neboť dobrotivý a milosrdný jest Bůh, a odpouští hříchy a obráncem v den tísně jest. (Každému, kdo ho hledá v pravdě). (Sir. 2, 11—13.) Amen.

J E Š T Ě J E D E N K R Á T E .

Píseň k P. Marii.

Slova : Frant. Chrást

1. Je - ště je - den - krá - te : S Bo - hem, Mat - ko, s Bo - hem !
Při - jmi ci - ty sva - té v srd - ci zde tak mno - hém :

S Bo - hem, na - še dra - há Má - ti, rač své dě - ti po - žeh - na - ti,

je - ště je - den - krá - te : S Bo - hem, Mat - ko, s Bo - hem !

Ještě naposledy : S Bohem, Matko, s Bohem !
Osuš slzy, bědy, v oku zde tak mnohém.
Neopust nás, drahá Máti, až budem Tebe vzývatí,
ještě naposledy : S Bohem, Matko, s Bohem !

Ještě na shledání — s Tebou, Matko, s Tebou !
žítí po skonání vem své děti s sebou !
S Tebou naše drahá Máti dej se nám v nebi shledatí,
ještě na shledání — S Tebou, Matko, s Tebou !

Proč se stal Bůh člověkem.

Vánoční rozprava Jarolína Pavílka.

Průběhem roku se mnoho dětí narodí; jejich narozeniny slaví se v nejužším domácím kroužku za přítomnosti kmotrů. O svých narozeninách ví každý; ale málo jich bude, kteří je slaví. Narozeniny vladaře se sice v celé zemi slaví, ale jen potud, dokud je vladař na živu nebo v úřadě. Narozeniny slavných mužů slaví se jen tehdy, jedná-li se o nějaké jubileum.

Zcela jinak má se to s narozeninami, jež slavíme o Vánocích. Slaví se ony nejen v jedné zemi, ale na celém světě, už přes tisíc let, a to s největší slávou a radostí. Jaké je to dítě, jehož narození celým světem hýbe, a jak se jmenuje? Jmenuje se Ježíš Kristus, a co je, praví nám čtyři jeho životopisci: Matouš, Marek, Lukáš a Jan, a sice už svými odznaky, s nimiž bývají vypodobňováni. Svátý Matouš má u sebe dítě a poukazuje na to, že dítě, jež se v Betlemě narodilo, má pravou lidskou přirozenost, že je tedy člověkem. Marek se svým lvem, králem pouště, praví nám, že je Ježíš králem: Lukáš se svým obětním zvířetem hlásá, že leží v jeslích náš nejvyšší kněz a vykupitel. A Jan má u sebe orla, protože se jako orel k nebi vznáší a nám Božství Ježíšovo před oči staví, an píše: Na počátku bylo Slovo, a Slovo bylo u Boha, a Bůh byl Slovo. Dítě, jehož narozeniny celý křesťanský svět o Vánocích slaví, je tedy člověk, král, velebný a Bůh. Tentokrát chceme o té první vlastnosti rozjímati a Pána Ježíše jako člověka sobě představití.

Byli kacíři, kteří popírali, že by měl Ježíš lidskou přirozenost jakož byli i takoví, kteří popírali, že by byl Bůh. Ježíš jest oboje zároveň: pravý Bůh a pravý člověk. Měl všechno, co patří k lidské přirozenosti, lidskou duši s jejími schopnostmi, rozumem a vůlí, jež se lišily od Božského rozumu a Božské vůle, a lidské tělo se všemi

jeho přirozenými potřebami a nedostatky.

Původ svůj měl, nehledě k jeho Božskému původu, od lidí. Svátý Matouš zahajuje své evangelium rodokmenem Ježíše Krista, vypočítáváním jeho předků; proto má dítě za odznak. Rodina Davidova byla tak šťastná, že ho mohla počítati ke svým potomkům.

Jeho se vtělení způsobil sice Svátý Duch, protože panna měla býti jeho mateří, ale jeho tělo vyvinulo se v lůně mateřském přirozeným způsobem jako u jiných lidí. Narodil se jako každé jiné lidské dítě, ale bez bolesti porodu. Maria zavínuje jej do plenek a klade do jeslí; ona ho kojí na svých prsou, ošetřuje, laská a líbá. A Ježíš roste jako jiné děti, let mu přibývá i síl, učí se běhati a mluvití, pomáhá rodičům při práci, cestuje s nimi do Jerusalema, modlí se s nimi a hraje si s druhými dětmi. Jí a pije, spí a unavuje se; má hlad po čtyřicetidenním postu, má žízeň u studnice Jakobovy a na kříži. Musí snášeti zimu a horko. Pláče vícekrát, při pohledu na Jerusalema a při hrobu Lazarova. Rmoutí se v Jetsemanské zahradě, je mu úzko před smrtí, a žaluje: Bože můj, proč jsi mne opustil? Tvrdí, že neví, kdy bude soudný den, to jest neví to jako člověk; podrobuje svou vůli vůli Otce svého lidskou tedy vůli vůli Boží: Ne má, ale tvá vůle se staň! Trpí strašné bolesti a prolévá svou krev už při obřezání. Se zálibou nazývá se synem člověka jednak z pokory, jednak aby zdůraznil svoji lidskou přirozenost.

Ale copak je na tom něco zvláštního, že je Ježíš člověkem? Ó, je to něco velikého, pozoruhodného, mimořádného, podivného. Vizte jenom, Bůh stává se člověkem: Veliký Bůh stává se malým dítětem, nesmírný má místa dosti v lůně panny a v jeslích, nesmrtelný Bůh stává se smrtelným člo-

věkem, bohatý Bůh chudým, netrpný trpícím, stvořitel tvorem, jenž všechna tělesa nebeská dle svého řídí pokynu, nechává se vésti za ruku od pěstouna svého; jenž drží zem na svých všemohoucích prstech, dává se nositi v náručí matky své. Všemohoucí stává se bezvládným dítětem. Jenž zásobuje živočišstvo pokrmem, nechá se sám krmiti. Sama tajemství, jež nám lásku Boží v nejjasnějším světle ukazují.

Ježíš stává se člověkem, aby nám byl lidsky blízko. Bůh je sice všudy, všudypřítomnost patří k vlastnostem Božím; ale my tělesní a smyslní lidé rádi bychom i viděli a měli na dotek blízko, rádi bychom se z jeho společnosti těšili už teď, jako později v nebi. Pán Bůh to učinil možným, poslav nám svého Syna, nechav ho státi se člověkem. Syn jeho měl se nám kromě hříchu státi podobným, měl se státi našim bratrem a my jeho bratry a sestrami.

Avšak jen málo lidí bylo by tak šťastnými bývalo, zřítí ve svém středu Syna Božího ve viditelné podobě a s ním obcovati: Pouze ti, kteří před 1900 lety v Judsku, Samarii a Galilei žili. Než obdivujeme moudrost Boží, která vynalezla prostředek, býti nám po všechny časy po lidsku blízko a sice ve svatě Eucharistii. Ve svátosti oltářní je Ježíš i jako člověk přítomný; můžeme ho viděti, můžeme se ho dotýkati, s ním obcovati, s ním mluvit jako se svými domácími, ba i požívati ho můžeme a s ním takřka jedním tělem se státi. Ó zázrak nad zázraky! Není žádného národa, můžeme říci s Mojžíšem, jenž by měl svého Boha tak blízko, jak blízko je nám Hospodin, Bůh náš. Bez Eucharistie byla by poušť naše zem; Eucharistie dělá z ní ráj a nebe na zemi, ovšem jiné, než jistí lidé chtějí si dělati.

Syn Boží přijal lidskou přirozenost, aby mohl za nás trpěti, nás vykoupiti. Jako Bůh nebyl by mohl trpěti, Bůh je netrpný. Proto se usnesla nejsvětější Trojice ve své milosrdné lásce, že se

má druhá Božská Osoba státi člověkem a utrpením svým nám ku pomoci přispěti.

Utrpení Syna Božího započalo hned při jeho narození. Vzpomeňme si jen na nevlidné přivítání v Betlemě, na stáj, na jesle, na zimu, na nenávisť Herodesa, na útěk do Egypta, na nuzný a namahavý život v Nazaretě. Vrcholu svého dostihlo Kristovo utrpení na Veliký pátek.

K němu vzneste zraky všichni, kterým je něco trpěti, ať to jsou tělesné nebo duševní bolesti, kteří máte kříž se svými domácími, kteří trpíte nedostatek těch věcí, jež jsou k živobyti potřebny. Hleďte, Pán Ježíš nebyl na tom lépe; už jako dítě musil trpěti, a potom víc a více. Žalujte mu svou bídu a co vás tlačí; bude soustrast míti s vámi, potěší vás, posílí, trpělivost udělí, vám pomůže, bude-li to k blahu vaší duše. Nepravte: Čím jsem to zasloužil, že se mi tak zle vede?

Modlím se, chodím do kostela, dávám almužnu, nekladu nikomu co do cesty. Pohlédte na Ježíše! On je sama nevinost, a musí trpěti; jeho utrpení má nám býti ke spáse; a tak i vaše utrpení, i když jste ho nezasloužili, bude vám ke spáse.

Syn Boží se stal konečně člověkem, aby nám dal příklad bohuľibého života. Jako Bůh stál by velmi vysoko nad námi, ačkoliv se máme snažiti býti Bohu podobnými; ale jako člověk je nám blízko a může nám na oči ukázati, jak máme konati tu neb onu ctnost. Stává se dítětem, aby si děti na něm vzaly příklad; je mládencem, aby ukázal mládencům a pannám, jak mají prožiti svou mladost; je mužem, aby mužům ukázal cestu do nebe. Já jsem cesta, pravda a život, praví; kdo mne následuje, nechodí ve tmách, ale bude míti světlo života. Učte se ode mne, neboť jsem mírného a pokorného srdce.

Následujme tedy Pána Ježíše na cestě ctnosti, na cestě kříže. Jeho na-

rození budiž nám příležitostí k obrození duchovnímu. Radujme se, že se stal člověkem; z lásky k nám stal se člověkem. Jako člověk musil trpěti,

ale jako člověk byl i oslaven. I nás oslaví; patření na jeho člověčenství bude nám v nebi nehynoucím zřídlem radosti.

Jos. At. Vlastimil-Římský:

CÍL ŽIVOTA.

Pane!

dej, by mládí léta
měla v pravdě cenu,
bych neslyšel stěnu,
těch, již věnovali
mi v nich tolik péče!
Toť v mé pouti světa
jediný cíl, snaha —

Ať mne osud vleče
jakýmkoli mořem,
jen když nezarmoutím
dobrodinců hořem,
jen když vděkem splatím
aspoň co mi dali —
život svůj když Tobě
se snahami vrátím,

vlasti moje drahá,
rozehřeji věrou,
co zamrzlo jiním,
síly mnohým v mdlobě
hojnou-li vždy měrou,
lék-li bolných stínů
ze slov mých a činů
skane!

Blahoslavený Josef Cafasso.

Pokorné povyšuje Bůh! Tato pro-rocká slova pokorné Panny Nazaretské se vyplnila hojnou měrou na svatých a blahoslavených katolické církve. Poznáváme to i na svatých a blahoslavených, kteří byli za takové prohlášení ve svatém, neboli jubilejním roce, či Milostivém létě. Všichni byli sami před sebou maličci, ponížení — a také u většiny lidí, kteří jen zevnějšíkem se řídí, byli za lidi bezvýznamné, malé, povzování.

Pokora jevila se jako hlavní rys v životě blahoslaveného Josefa Cafasso, jehož krátký životopisný nástin, chceme

podati čtenářům Školy Božského Srdce Páně. Zdálo se, že měl příčinu pohrdati sebou, neboť postava jeho byla nepatrná, křivá a maličká. Ale v tomto slaboučkém a nepatrném těle byl veliký duch, plný posvátného nadšení a lásky k Bohu a bližnímu a zahřival svým žářem také mnoho lidí, s nimiž se stýkal.

I. Vyslanec boží.

Josef Cafasso se narodil 15. ledna 1811 v Castelnovo d' Asti, malém italském městečku, které stojí na pa-

horku obklopeném úrodnými vinicemi v piemontské rovině, kde se daří vzácné víno Asti spumante. Rodičové jeho byli zbožní rolníci, ne zrovna zámožní, ale měli přece tolik, aby se mohli poctivě užít. Matka jeho slyňula jako veliká dobroditelka chudých. Uměla připravovat z různých léčivých bylin léky pro nemocné a přicházeli k ní s důvěrou chudí a trpící z městečka i okolí. Od ní sdělil Josef šlechetnou lásku k nuzným, která později tak velice zářila v jeho svatém životě.

Když byl nadaný a mravný hoch, který již od nejútlejšho mládí jevil veliký sklon k zbožnosti, od tamějšího faráře a jeho kaplana v základech čtení a počítání vyučen, zavedli ho jeho rodiče k dalšímu vzdělání do Chieri, městečka asi 18 kilometrů vzdáleného od Turina. Tam ho připustil jakýs jezuita k prvnímu svatému přijímání ve věku asi 12 let. Mělo to být pro něho významné; neboť tenkrát, kdy vládl přísný jansenistický názor o přijímání sv. svátostí, byly připouštěny k prvnímu sv. přijímání děti teprve ve 14. až 15. roce. Později vypravoval Cafaso často o tom, jak musil trpěti k vůli této chladně a bezcitně bludné nauce; považoval za svůj životní úkol, aby proti ní bojoval.

Dokončiv gymnasiijní studia v Chieri, poznal jasně, že ho volá Pán Bůh k stavu kněžskému. Prosil, aby byl přijat do kněžského semináře v Turině; ale protože byl seminář přeplněn, musil několik let se svým přítelem Almanem čekat, až konečně arcibiskup turinský zřídil kněžský seminář v Chieri. Cafaso byl mezi prvními jeho žáky a vynikl brzy mezi spolužáky nejen ctností, nýbrž i pokrokem ve vědách. Dojem, který v tomto domě o sobě zanechal, byl tak hluboký, že don Bosco pět let po jeho odchodu našel ještě učiliště ono plné vzpomínkami a duchem Cafasovým; don Bosco tam přišel pět let po odchodu Cafassovo, tedy 1835. „Co mne nejvíce poutalo na tyto zdi,“ doznal don Bosco později, „bylo jméno Cafassovo; vůně jeho ctností proudila celým seminářem. Lásky jeho k spolu-

chovancům, poddanost oproti představeným, trpělivost, se kterou snášel chyby jiných, jeho snaha, aby nikoho neurazil, jeho radost, mohl-li někomu posloužit, jeho stejnomyslnost, se kterou přijímal různá nařízení, odevzdannost, s níž snášel nepohody různých dob ročních, jeho ochota, s níž vykládal dětem katechismus, jeho vždy vzorné chování, jeho horlivost ve studiích a ve zbožnosti, toť byly ctnosti, které prozařovaly v semináři kněžském v Chieri ze života dona Cafasso.“

Tato chvála je tím pozoruhodnější, že Cafaso nenalezl v domě vše tak, jak by si přála jeho zbožná mysl. Jansenismus se totiž i tam zahnížil. Týdenní sv. přijímání se sice trpělo, ale představení je neradi viděli; duchovní cvičení byla na míru nejmenší omezena. Don Bosco si musil denní sv. přijímání lsti vydobýti; zůstal totiž tajně po mši sv. pro chovance v kostele. Zatím co chovanci šli k snídání, šel on k stolu Páně a obětoval své snídání P. Ježíši, aby ho mohl svátostně přimouti.

Roku 1833 dne 21. září obdržel Cafaso, jemuž byla tenkrát 22 léta, v arcibiskupské domácí kapli v Turině svěcení na kněžství. Již následujícího dne obětoval pln radosti první mši svatou v Castnuovo. Byl to veliký svátek pro celé městečko a hlavně pro jeho příbuzné. Novosvěcenci se zdálo, že je ze země do nebe přenesen. Co prochvívalo jeho duši, prozrazuje jeho předsevzetí, které si učinil v těch dnech: „Chci a nic více si nežádám, než abych se stal co nejrychleji dokonalým, velikým světcem. To bude mé největší štěstí.“

Nejsvětější Svátost oltářní byla mu sluncem, kolem něhož kroužil od této chvíle celý jeho život. Připravoval se každého dne velmi pečlivě na mši svatou a setrval po ní dlouho v díkůvzdání. Svědkové při jeho procesu blahověčení tvrdili, že sloužil mši svatou s velikou sebraností. Přes den našel vždy několikrát chvilku při mnohých svých pracích, aby přišel k svému Spasiteli ve svatostánku. Když

se stal rektorem kněžského semináře v Turině, který měl malý chor s okénkem, jímž bylo viděti na hlavní oltář. Tam ho táhla jeho touha, kdykoliv mu zbývalo z jeho studií anebo častých návštěv trochu času. Když ostatní odpočívali, chodival k nejsv. Svátosti na návštěvu, aby tam u nohou svátostného Mistra v rozhovoru se svým Bohem si odpočal.

Kromě svátostného Spasitele věnoval lásku svou Panně Marii. Úctu k Matce Boží považoval pro sebe nejenom za něco čestného, nýbrž za něco, co srdci jeho patřilo. „Kněz,“ tak říkával svým žákům, „který jako Pán Ježíš je Panně Marii oddán a jí s láskou poslouchá, nemůže se daleko vzdáliti od Ježíše. Miluje ji, mluví s ní, obcuje s ní, sděluje jí svá tajemství, své bolesti a radosti; sdílí s ní své úzkosti a naděje, radí se s ní o svých pracích a podnikcích, zkrátka v čisté své lásce nejedná s Pannou Marií jinak než se svou rodnou matkou.“

Často si přál, tak sděluje Don Bosco, aby mohl zemřít v sobotu. Té milosti se mu také dostalo. V jeho spisech našla se po smrti modlitbička, kterou se denně modlival a mnoha tisícům odporoučel, aby rovněž tak činili: „Ó, Maria, moje milá Matičko, jak krásné jest zemřít s Tebou, pod tvou ochranou. S důvěrou Tě prosím a považoval bych to za velikou milost, kdybys ke mně přišla v posledním okamžiku a byla mi nápomocna. Až Tě uvidím, vrhnu se v Tvou náruč a Ty mne uvedeš do života věčného.“

2. Vychovatel mládeže.

Matka Dona Cafassa byla by ráda svého miláčka po primici u sebe doma nějaký čas podržela. Ale mladý kněz se odebral ihned po podzimních prázdninách s přítelem svým Allamanem do Turina, aby se tam věnoval asi dvě leta studiu morálky a tak se připravil na zpovídání. Oba se ubytovali v podkrovním bytě nedaleko katedrály; odtud chodívali na přednášky do kněžského semináře. Ale byli velice zklamáni. Již

za několik dní řekl Cafasso svému příteli: „Ne, zdejší vzduch nehodí se pro naše plíce!“ I tam byla hlásána jansenistická nauka, která hříšníky zastrášovala a zbožným duším mnoho obtíží nadělala.

Již následujícího dne seděli Cafasso a Allamano mezi posluchači na universitě, kde byla rovněž přednášena theologie. Ale přišli z deště pod okap. Vzduch tamější byl neméně otráven naukou jansenistickou, než v semináři. Když se již chtěli vzdáti veškeré naděje, že se jim dostane solidní morální vědy, upozornil je kdosi na kněžský konvikt, založený zbožným knězem kanovníkem Gualou, který tam také přednášel morálku. Jedného dne se objevil Cafasso a jeho přítel mezi žáky Dona Guala. Když byla přednáška, která je velmi uspokojila ukončena, představili se mu s prosbou: „Nechtěl byste nás přijmouti mezi své žáky?“

„Proč ne,“ odpověděl kanovník a pohlédl ostře na oduševnělý obličej a jasně oko Dona Cafassy. „Kde bydlíte?“

„Vedle katedrály v podkrovní světničce, musíme si však sami hospodařiti.“

„Nestali byste se rádi také mými hostmi?“

„Jistě s radostí!“

„Mám však malou potíž: mám jenom jednu postel prázdnou.“

„To nevadí,“ odvětil přítel dona Cafassy, „druhou postel sem dopravíme.“

Tak se dostal don Cafasso do kněžského konviktu. To bylo místo, kde ho Pán Bůh chtěl mít. Osvojil si ducha svého učitele tak dokonale, že jej tento zvolil nejdříve za svého pomocníka a později, když ho stáří a nemoc donutily, aby se své učitelské činnosti vzdal, za svého nástupce Cafasso pracoval v tomto úřadě plná 23 léta a vychoval klerus mravů čistých, který smýšlel přísně církevně. Jeho solidní a milá vyučovací metoda táhla mocně mladé lidi, takže počet jeho chovanců vzrostl brzo ze šedesáti na sto.

Tento krásný výsledek byl poslední radostí Dona Gualy. Jednou večer dal se ve své lenošce dopravit do učebni síně dona Cafassy a byl přítomen přednášce svého bývalého žáka. Na konci pravil: „Musím brzo zemi opustiti, kormidlo je v dobrých rukou. Mám nástupce, který to lépe dovede než já.“

Pomalou přechy nejen přednášky, nýbrž i povinnosti rektora ústavu a správce kostela sv. Františka na dona Cafassu. Tak se mu dostalo příležitosti, aby mohl použiti svých vědomostí prakticky nejen pro své žáky, nýbrž také pro širší kruhy.

3. Apoštol vězňů.

Don Cafasso viděl jako duchovní správce u své zповědnice všechny možné vrstvy lidí: bohaté, chudobné, vysoká knížata církevní i prosté nádeníky. Všichni od něho odcházeli posíleni s pevným předsevzetím, buď se polepšiti, nebo v dokonalosti pokračovati. Byl-li v městě nemocný, který nechtěl nic vědět o knězi, utíkali se obyčejně příbuzní k správci kostela sv. Františka. Je známo mnoho případů, kde staří zatvrzelí hříšníci se obrátili na smrtelné posteli pomoci dona Cafassy. U jediného pána se namáhal náš blahoslavenec nadarmo. Cafasso ho napomínal, že je nejvyšší čas, aby neváhal a přijal svaté svátosti; ale nemocný nechtěl o tom nic slyšeti, že prý ještě počká. Cafasso sklonil smutně hlavu a odcházel. Ještě však nestál nohou na schodech, když k němu rychle přichvátal sluha onoho pána, že jeho pán již umírá, aby se k němu vrátil. Blahoslavenec odvětil, toho že již není třeba, neboť pán jeho prý již zemřel. A skutečně když se vrátili do ložnice pánovy, poznali ihned, že jest již před soudnou stolicí boží. Můžeme si představit, jaký dojem učinil tento případ v městě.

Cafasso se věnoval se zvláštní zálibou vězňům. Hned na počátku své činnosti v Turině stal se členem bratrstva „Milosrdenství“. Členové tohoto zbožného bratrstva pokládali za svou

povinnost navštěvovati trestance. Osm z nich s knězem pečovalo o duševní blaho obohých obětí neřesti.

Žádný z nich však nebyl tak horlivým jako don Cafasso, ačkoliv s touto činností byly spojeny veliké obtíže. V Turině bylo tenkrát čtvero vězení, v nichž byli trestanci v celách umístěni po 30 až 40. Cely byly velmi bídně zařízeny. Slamník na zemi musil sloužiti za postel, stůl a pult. Velmi těžce nesl Cafasso, že nebylo žádného třídění mezi trestanci a že lepší živlové nebyli odděleni od nenapravitelných zločinců. Mladí lidé, kteří se do vězení dostali pro nějaký nerozvážený skutek, musili si trest odpykati se starými nenapravitelnými zločinci, vrahy a zpustlíky. Jaké řeči musili tu poslouchati! O jak hrozných zločinech slyšely již zdi vězení!

Don Cafasso se předně staral o to, aby se v tom ohledu stala náprava. Dosáhl také mnoho u patřičných úřadů. Pak se snažil získati vliv na vězně a dožil se pěkných úspěchů. pro svou dovednost a osobiti ráz. Předně ukazoval všem, s nimiž se stýkal, že si jich váží, že je nepovažuje za vyvrhele lidstva, nýbrž za své nešťasné bratry. Kdykoliv se u nich objevil, snažil se vždy, aby jim způsobil nějakou radost: přinášival jim malé dárky, vyptával se, čeho by potřebovali, dělal jim všelijaké malé službičky, obstarával jejich dopisy, vyřizoval vzkazy na jejich rodiny a podobné. Nikdy jim nedal najevo, že je v něčem předčí. Posadil se mezi ně, vyslechl trpělivě jejich stížnosti, vykládal jim všelijaké příběhy a vzbuzoval v nich naději, že mobou ještě žiti životem čestným a člověka důstojným. Není divu, že kdykoliv se rozneslo po vězení, že je tam Cafasso, všichni vězni byli v radostné náladě; dále, že mezi zločinci z celého Piemontu bylo ujednáno, kdyby se náhodou Cafasso dostal lupičům do rukou, že musí býti ihned propuštěn na svobodu. A skutečně se kdysi stalo, že byl na své cestě přepaden, ale sotva rozhalil svůj plášť

Sloup Marie Panny.

Sv. Tři králové.

a byl poznán, prosili ho lupiči za odpuštění, že se na něm dopustili násilí, ano obrátili se a stali se z nich pořádní lidé.

Stalo se také, že bylo dobroty Cafassovy zneužito. Obyčejně zvítězila v takových případech jeho veliká trpělivost. Jednou si umínil jistý vězeň, že se na něm pomstí. Dlouho odpíral laskavému napominání Cafassovu, až najednou předstíral, jako by se byl obrátil. Prosil Cafasso, aby se dostavil následujícího dne v určitou hodinu do vězení, že se chce u něho vyzpovídati. Cafasso přišel přesně ve smlouvenou dobu v pláští, protože bylo zima a mrzlo. Ale když přestupoval prah, vyhlil na něho kdosi z druhého poschodí obsah nočniku. Klobouk jeho, plášť a talár byl obsahem celý pomáčen a znečištěn. Bez jakéhokoliv rozčilování šel Cafasso ihned k vrátěnému a prosil, aby mu dal potřebné věci, by se mohl očistiti. Vrátný rozčilen chtěl ihned spěchati k řediteli ústavu, aby onoho vězně řádně potrestal. Ale Cafasso jej prosil, aby tak nečinil. Asi za deset minut předstíral se s úsměvem svému nepříteli: „Zde jsem, odpusťte, že jsem se trochu opozdil.“ Tak heroické mírnosti nešťastník neodolal. S pláčem klel před sluhou božím na kolena a vykonal zkroušenou zpověď.

Největší útechy se dostalo donu Cafassovi na popravišti před popravou těžkých zločinců. Za ta léta, co zastával úřad kněze připravujícího odsouzence na smrt, byl 68krát u popravě těšitelem ubohých odsouzenců. Ani jeden z nich nezemřel nekajícím. Don Cafasso připravoval je s láskou na poslední chvíli, uměl je povzbudit k litosti nad hříchy z minulého života a učil je, jak se mají odevzdati do vůle boží. Lidé častěji slyšeli, když se vracel od poprav, jak si říkával: „Chvála Bohu, zase o jednu duši více v nebi, která se za nás modlí.“ Když se mnozí divili takové řeči, říkával velmi důrazně: „Je pravda, zhřešili mnoho, ale což nebude jim Bůh počítati za velikou zásluhu jejich pokání a

kajicnost, se kterou přijali svou smrt jako zadostiučinění za svoje hříchy? Co pak otevřelo onomu lotrovi na kříži brány nebeské, ne-li jeho lítost a odevzdanost do vůle boží? Co se mne týká, jsem přesvědčen, že pro takové lidi není očistce, že jdou rovnou do nebe.“

Odsouzenci, kterého již viděl jednou nohou v nebi, řekl večer před popravou:

„Milý příteli, zítra mi učinite nějakou malou službičku.“

„Velmi rád; ale co si přejete, důstojný pane?“

„Slyšte, zítra se dostanete přímo do nebe.“

„Dříve snad do očistce?“

„Nikoliv. Ihned do nebe. Jakmile tam přijdete, jděte k Panně Marii a poděkujte se jí.“

„Cože? Nejdříve k Panně Marii a potom k Pánu Bohu?“

„Ovšemže, nejdříve k ní.“

„Ale nepřijme to milý Pán Bůh nepřekně?“

„Nebojte se, Panna Maria vás již dovede k Pánu Bohu.“

Odsouzenec spal celou noc velmi klidně. Když pak druhého dne ráno jel k popravišti s donem Cafassem a viděl veliké množství lidí, kteří se přišli podívat na jeho popravu, řekl:

„Vsadil bych se, že ze všech těch lidí, kteří jsou zde, není nikdo tak klidný jako já.“

„Tak jest,“ odvětil Cafasso a sahaje na puls, „neviděl jsem ještě nikoho, jenž by měl tak pravidelný puls, jako vy.“ U popraviště obrátil se odsouzenec ještě jednou ke Cafassovi: „Děkuji vám, důstojný otče, ještě jednou, za několik minut vyřídím vás vzkaz.“ S úsměvem položil hlavu na špalek.

4. Blahoslavený Cafasso a don Bosco.

Dlouhá kapitola by to byla, kdy bychom chtěli zevrubně vylicíti poměr dona Cafassa k donu Boscovi. Don Bosco byl v pravem slova smyslu

duchovním synem Cafassovým, dědic jeho lásky bliženské a vykonavatel jeho plánů. Proto se nazývá také Cafasso v aktech blahřečení: „Spoluzakladatel, předek a první spolupracovník oratoria sale ianského.“ Don Bosco vyznal kdysi: „Učinil-li jsem kdy co dobrého, děkuji za to vše svatému knězi, v jehož ruce jsem vložil svůj život se všemi přáními, rozhodnutími a skutky.“

Těmi slovy se naznačuje, že don Cafasso častěji rozhodně zasáhl do života dona Bosco. Tak tomu také bylo. Po prvé se oba viděli v Marialdu blízko Castelnuova. Když se chystal Cafasso vstoupiti do tamějšího kostela, oslovil ho svěží hoch, nabízející se, že mu ukáže památnosti tohoto místa. Cafasso poděkoval a pravil, že jej více zajímá kostel s Pánem Ježíšem ve svatostánku, než vše ostatní, co lidí obyčejně táhne. Když chlapec přišel domů, volal: „Viděl jsem ho a mluvil jsem s ním.“

„S kým pak?“ tázali se rodiče.

„S Josefem Cafassem,“ odvětil chlapec, „je to světec. Budu se vážně snažit, abych se mu stal podobným.“

Dobrá matka Boscova by byla ráda svého malého Jeníka dala studovati, aby se mohl stát knězem, ale pro chudobu zdálo se jí takové počinání nerozumné. Tu se ujal hocha Cafasso a pomohl dobrému studentikovi, aby mohl studia ukončiti. Později mu dopomohl do semináře a po vysvěcení na kněze zaopatřil mu volné místo v kněžském konviktu, aby se mohl ve studiích zdokonaliti. Z vděčnosti sloužil don Bosco svou první mši svatou v kostele sv. Františka za asistence svého otcovského přítele a dobrodince dona Cafasso.

Když dokončil don Bosco tříletý kurs v kněžském konviktu, pomýšlel na zámořské misie. Jakmile o tom uslyšel don Cafasso, řekl kategoricky: „Nesmíte do misii!“ „Proč ne?“ tázal se don Bosco. Cafasso změřil jej pevným, ale přece milým pohledem a řekl: „Nesmíte! Dost o tom!“ Don Bosco se podrobil, ale nemohl se

zbaviti myšlenky na misie. Několikrát se k ní vrátil a konal konečně duchovní cvičení, aby nabyl jasnosti. Vrátil se z duchovní samoty s myšlenkou, že bude misionářem a oznámil to svému zpovědníkovi, donu Cafassovi. Ale ten zůstal při svém dřívějším rozhodnutí: „Milý done Bosco, vzdejte se myšlenky na misionářství a pokračujte ve svém díle s mládeží. To je pro vás vůle Boží, nic jiného!“ Bůh sám mluvil ústy svého služebníka. Don Bosco byl o tom přesvědčen; proto se vzdal všech svých dřívějších plánů a věnoval se s tím větší horlivostí svým posavadním pracím.

Don Cafasso radil a naváděl dona Bosco, aby se ujímal chudých opuštěných hochů, aby je vychovával a vyučoval a udělal z nich schopné, řádné lidi. Don Cafasso poznal, že to je povolání pro jeho mladého přítele, v němž ho Bůh máti chce. Proto se snažil všemožným způsobem, aby ho v tomto povolání udržel a podporoval, kde jen mohl. V pokoji dona Cafasso byly promyšleny a propracovány všechny plány k dílu dona Bosca, z rukou Cafassových přicházely kapitály, kterých don Bosco k svému dílu potřeboval. Byla-li pokladna dona Cafasso prázdná, věděl vždycky o nějakém dobrodinci, který podporoval plány a práce dona Bosca.

Kdysi přišel don Bosco a hledal pomoci u dona Cafasso. Ten se přiznal, že nemá ani halře. Najednou pohlédl k nebi a pravil s vrozenou srdečností: „Jděte do via nuova směrem ke Karlovu náměstí. Tam vás někdo osloví. Jděte za ním a najdete prozřetelnost boží.“ Don Bosco poděkoval a šel. Na Karlově náměstí ho zastavil muž, který se ho chvatně tázal, je-li don Bosco. Když přisvědčil, prosil ho, aby se rychle odebral k jeho pánovi, že je tam nemocný, který na něho čeká. Don Bosco šel za ním a nebyl ve svém očekávání zklamán. Když nemocného zaopatřil, dotazovalo se ho panstvo na jeho dílo pro zanedbanou mládež, a když zvěděli, v jak tisínech poměrech se don Bosco na-

cháží, poskytli mu vydatnou pomoc. Tak nalezl don Bosco v onom domě donem Cafassem předpověděnou prozřetelnost Boží.

Když dona Bosco pomalu všichni přátelé opouštěli a stávali se mu nevěrnými, ano, když se mu vysmívali a jej za pošetilce a blázna rozkřikovali, don Cafasso zůstal mu věren. „Jen ho nechte“, říkával, „kdybyste věděli, jakou cenu má don Bosco! To vy nepochopíte. Jeho dílo učiní mnoho dobrého ve světě.“

Po smrti dona Cafasso nalezena byla jeho závěť. Byly v ní donu Boscovi odpuštěny všechny dluhy a k tomu ještě přidán značný legát.

A přece zřídka kdy se tolik od sebe lišili žák a učitel jako don Cafasso a don Bosco. Oba muži pohlíželi na dobro, které konali z různého stanoviska a řídili se v práci různými metodami. Tak na příklad říkával don Cafasso: „Dobré dílo třeba odložit, nemůžeme-li je docela dobře vykonat“. Don Bosco však opakoval: „Lepší je nepřitelem dobrého. Pokud jen můžeme,

konejme tak rychle třebas málo dobrého, dělejme je tak dobře, jak můžeme, aniž bychom čekali na prostředky, kterými bychom je mohli vykonat co nejdokonaleji.“ — Kdož může rozhodnouti, který názor je lepší?

Dne 23. června 1860 byl don Bosco u smrtelné postele svého velikého přítele a ochrance Cafassa: zánět plic zničil rychle poslední síly pracemi a umrtvováním zeslabeného těla.

V pokoji byl veliký klid; zdálo se, že umírající již neví ničeho o přítomných, že neslyší ani modliteb za umírající. V posledním okamžiku se na jednou vzpřímil, vztáhl ruce k nebi, usmíval se blaženě, klesl do lože a vydechl svou čistou šlechetnou duší. Kolemstojící byli hluboce dojata a přesvědčeni, že Panna Maria vyplnila vroucí přání svého ctitele a zjevila se mu v hodině smrti. Představený ústavu dona Cotolenga, kterého don Cafassa sobě rovněž žádal míti při smrti, začal se modliti modlitby za zemřelé; na konci pak zvolal: „Vzácná je smrt svatých před tváří Boží!“

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

P R Y Ā O D Ř Í M A .

Kam jdete, bratři, z věčného města,
kde chcete hledat' blaženost, štěstí? —
Vím! — Vám je trpkou Kristova cesta,
vy slepě raděj' dáte se vésti! —

Co přece vede šileně, duše,
ve propast byste věčnou se hnaly? —
Vy lidské spíše věříte tuše,
než byste Božích zákonů dbaly!

Hle, to je pravda, důvody smutné:
„přece je tak těžko sladké, já' zmoci!“ —
to z naší víry pro vás tak smutné!

Než — jděte — bratři! — Spasitel chrání
svých pravých duší od bludu noci —
a koukol — není as — požeňání!

Obrázky z katolických misii.

Podává Maximilian Weinberger.

V nebezpečnosti na řekách.

Vypravuje P. Joset Birkel, misionář v americké Argentině.

Jestliže — píše — svou misijní zprávu „Na drsných cestách“*) ještě jednou probírám a čtu, co v ní o nebezpečném cestování v pralese bylo vypravováno, musím vyznati, že to všecko je hračkou jenom: vzhledem k nebezpečnostem, jež jest misionáři podstoupiti na zdejších řekách. Co dnes se skrovně zove potokem, může v několika dnech státi se prudkou, nebezpečnou řekou.

Na své poslední misijní cestě pralesem zdržela mne v malé osadě řeka následkem dlouho trvajících deštů rozvodněná a já jsem byl odsouzen k nečinnosti. Ježto nebylo naděje, že by deštivé počasí brzy přestalo a nechtěl jsem osadníkům býti děle na obtíž, odhodlal jsem se v cestě pokračovati. Osadníci sehnali člun, vyhloubený to peň, přivázali koně ke člunu, dva muži vstoupili do člunu, aby se zatím sami s koňmi přeplavili na druhou stranu. Já jsem měl následovati. Ale první přeprava špatně dopadla. Uprostřed řeky zmocnil se člunu silný proud, člun se převrhl a plavci mohli mluvit o šíšti, že se jim hodně daleko pod tímto místem podařilo i s koňmi přistáti ke břehu. Po této zkušenosti ztratil jsem veškeru chuť, člunu tak chatrnému svou malíčkost svěřiti a vrátil jsem se do osady. Po dvou dalších dnech konečně přestalo pršet a já jsem se pokusil, na hřbetě koňském na druhý břeh se dostat. Pokus se podařil. Zmočil jsem se sice až po pás, ale následující na to jízda několika mil důkladně mne osušila.

Možná ptá se někdo: „Proč pak misionář na cestě pralesem tak po-

spíchá?“ Proto, poněvadž takové misijní cesty už napřed se určí a obyvatelům jednotlivých osad již při poslední návštěvě se oznámí. Jestliže však misionář v určený čas se nedostaví, nesmí se diviti, že osadníky, po celém okolí široko daleko roztroušené nenajde pohromadě. Mimo to musí misionář míti se na pozoru, aby u zdejších slabověrných a lhostejných obyvatelů nezbudil podezření, že zrušil dané slovo. Ovšem vyskytuje se mnoho nepředvídaných překážek a je otázka, jak si misionář z rozličných nesnází pomůže?

V první den mé poslední cesty onemocněl můj kůň úpalem slunečním a nebyl proto více schopen, aby nějaké břemeno nesl na sobě. Musil jsem ho tedy nechat běžet za sebou a na druhém koni jeli jsme střídavě s mým kostelním sluhou, střídavě pak šli jsme pěšky. Abychom však na určenou stanici nepřišli pozdě, vydali jsme se příští noc již o 12 hodinách na cestu. Za svitu svičky jeli jsme mnoho hodin a teprv o 10 hodinách večer dorazili jsme na nejbližší misijní stanici. Ale ne vždycky jest misionáři zápolit s takovými, právě vylíčenými obtížemi, jestliže kůň onemocní. Je-li na blízku nějaký osadník, zapůjčí mu milerád čerstvého koně, jehož může použiti až k nejbližší stanici. Tam zažene se zvíře na cestu k domovu a ono běží přímo ke svému pánovi zpět.

Na zpáteční jždě do své hlavní stanice měli jsme s sebou tři koně, dva, na nichž jsme jeli, a k tomu zvíře nemocné, které pořád ještě následky slunečního úpalu trpělo. O 10. hodinách před polednem urazili jsme teprve čtyry hodiny cesty a abychom nemocného konika šetřili, usnesli jsme se, že do dvou hodin odpoledne budeme odpočívati. Odpoledne měli jsme překročiti ještě čtyry malé potoky, ale

*) Viz Školu B. S. P. z r. 1925 str. 96.

počasí bylo tak pěkné, že na bouři nikdo z nás nepomyslel. Ale čeho jsme neočekávali, stalo se. Již byl největší z potoků za námi. Najednou pokryla se obloha v několika minutách černými mraky. Zadul prudký vítr a již sypaly se na nás velké kroupy a sice zrovna do obličejů. Na další jízdu nebylo pomýšlení a jelikož široko daleko nebylo viděti žádného přístřeší, považovali jsme za nejmoudřejší, proti krupobití obrátiti se zády a trpělivě čekat, až se bouře přežene. Trvalo to dobré půl hodiny. Těžce spočíval na našich ramenou vodou přesycený „poncho“, t. j. ona vlněná houň, která za příznivého počasí slouží za sedlo, za špatného počasí je ochranným pláštěm, který jezdcé i koně skoro zcela přikrývá. S okolních výšin stékala voda a valila se do údolí a my měli překročiti ještě tři potoky, abychom se domů dostali. Vrátili se nebylo radno, neboť největší potok, který jsme měli za sebou, byl jistě již rozvodněn. Přenocovati pak pod širým nebem v mokré oděvu bylo nebezpečno. Člověk si mohl snadno přivoditi těžkou nemoc, ne-li smrt. Zmužile tedy vpřed!

Jel jsem na břehu podél potoka, abych vyhledal místo co možná nejméně nebezpečné a pro přechod příznivé. Na jednom místě vyčnívaly koruny několika stromů z vody a jejich vrcholky se bezmála sebe dotýkaly. Zde jsem se zastavil a pokusil o přechod. Slezl jsem s koně, opásal se provazem, jehož konec držel můj sluha, a pustil se do vody. Chytaje se větve za větví a zpola se šoupaje, zpola plovaje šťastně dosáhl jsem protějšího břehu. Přeprava byla snadnější než jsem myslel. Jakmile jsem ucítil pevnou půdu pod nohama, otočil jsem se a vzal provaz sám do ruky. Můj sluha otočil zatím konec provazu nemocnému koni kolem krku a chystal se k mokré jízdě. Sám poháněl koně a já jsem táhl ze všech sil za provaz. A skutečně přebrodili se oba šťastně přes silný proud, ale s tím rozdílem, že sluha brzy vedle mne na pevné půdě stanul, nemocné

zvíře však na břehu v hlubokém bahně uvázlo. Zdravé koně lehce potok přelavali a i z bahna se ven dostali. Nyní bylo nám také nemocnému komoni pomoci z bláta, ale byla to ne snadná práce. Spojenými silami se to konečně podařilo, ale za to vězel jsem já až po krk v bafině. Z nouze pomohl mi můj věrný sluha; zatlačil jednoho z koní na okraj bařiny, já se chopil zvířete za ocas a netrvalo to ani dvě vteřiny a — byl jsem nafoře.

Třetí potok byl méně prudký. Koně musili plovati jenom asi 5 metrů a to silně zvíře snadno vydrží, obzvláště, má-li na sobě tak lehkého jezdce, jakým jsem byl já.

Poslední potok byl zase hodně divoký, ale nicméně nemyslel jsem na nějaké nebezpečství. Mimo to stály na onom místě, kde jsme vjeli do řeky, stromy blízko vedle sebe, takže jsme jednoho po druhém se zachytili a tak koni zápasícímu s proudem přispěli ku pomoci. Bohužel nepozoroval jsem za nastávající právě tmy, že hned první stromek byl suchý. Právě jsem se ho chopil, když v tomtéž okamžiku proud uchvátil mého koně a nás oba strhl dolů. Ale bylo to také sumtění a kýčání, byly to boje a pŕtky s vlnami! Svíral jsem pevně svýma nohama tělo svého věrného koně a ztěží držel jsem se v sedle. Na štěstí jsem zpozoroval, že nás proud za málo okamžiků při nedalekém záhybu potoka na protější břeh poženě. Vyčkal jsem příhodný okamžik, chopil jsem se rychle silně haluze, která do potoka se klonila, ulehčil jsem tím svému koni a tak se nám podařilo pomalu a s velkou námahou z nebezpečného proudu se vyprostíti.

Tak jsem milým čtenářům v krátkosti vyličil nesnáze a trampoty, jimžto misionář na svých apoštolských cestách v daleké Argentině je vydán. Snad mohu ke konci prosíti o zbožnou vzpomínku, aby Anděl strážný nás misionáře vždycky šťastně a bez úrazu vyvedl ze všech nebezpečství na řekách.

Různé zprávy.

Arcibiskup Cieplak o persekuci katolické církve na Rusi. Arcib. Cieplak při své zastávce ve Vídni přijal zástupce tisku, k němuž promluvil o persekuci katolické církve na Rusi. Arcib. Cieplak je rodem Rus, ale Poláci jej přijali na své půdě a v hlavním městě svém jako svého rodáka. Arcibiskup míní se dáti sv. Stolicí úplně k dispozici. Do vězení ruského se dostal pro úřad učitelský, postaviv se na odpor vůči nařízení sovětové vlády, dle něhož vyučování katechismu nemá se udíleti osobám pod 18 let starým. Celkem v jeho diecési bylo do vězení uvřeno 150 katol. kněží, z nichž 5 nalezlo mučednickou smrt zastřelením, jini byli deportováni ze země, jini úpi v žalářích dosud. Dnes jsou případy, že jeden kněz musí spravovat až 5 far. Dorostu kněžského není, neboť všechny školy a ústavy pro výchovu kněžstva jsou zabráný vládou. Místo toho pořádá vláda náboženské kursy, jimiž výchova kleru má být nahrazena. Kostely s veškerým inventářem jsou majetkem státním a jsou pronajímány jako sovětové místnosti obcím věřících, alespoň 50 členům čítajícím. Farář má být volen dle sovětských předpisů. Církevní svobody není tudíž žádné. Učitelský úřad církve je zrušen a znemožněn. Sověty stejně pracují i proti řeckokatolíkům a nečiní žádných rozdílů mezi římskými řeckými katolíky. Boj sovětů je namířen proti každému náboženství. Pro budoucnost osud ruských katolíků není možno oddělovat od vývoje ruské otázky vůbec. Čím déle bude trvat persekuce, tím větší bude nebezpečí, ale přes to katolická církev na Rusi přežije dle důvěry arc. Cieplaka všechny těžké zkoušky. Arcibiskup Cieplak ač Rus zná dobře i polsky a vedle toho mluví dobře francouzsky a německy.

O martinských husách máme celou literaturu ve všech evropských jazycích. Ale co má svátek sv. Martina činiti s husou? To vysvětlují staré legendy, jež ří, že když tento svět

kázal, často prý husy návodem ďáblovým do toho mu štěbetaly, což sv. Martina tak pohněvalo, že je dal pobítí a upéci. Tak děje prý se husám po dnes na tuto památku. Simrok, Pfannenschmied a jini němečti spisovatelé sahají pro vysvětlení do mytologie a praví, že husa bývala za pohanských dob oblíbenou obětí, jež právě na podzim, kdy husy jsou vyspělé, nejčastěji se přinášela. Filosof Leibnitz jako pravý filosof vysvětluje sice méně s vysoká, ale to tím pochopitelněji, neboť ří: „O sv. Martinu tolik hus se peče, protože jsou v tu dobu nejlepší.“ Škoda, že neřekl ještě: „Kdyby staří byli husy neměli, byli by je také nepekli.“ Zrovna takové hádky se vedou o rohlících svatomartinských, které mívají podobu koňké podkovy, snad na památku toho, že sv. Martin dokud ještě byl vojínem, na koni jezdil. Ale básníci starých dob ani s tímto výkladem nejsou spokojeni a proto praví s učeným Colinim: Svátek sv. Martina položila církev právě do té doby, kdy připadala slavnost ke cti Baccha, boha vína a opilství. Protože Bacchus vyobrazuje se s dvěma růžky na hlavě, začali pekaři péci pečivo těmto růžkům podobné, kterému my dnes říkáme martinský rohlík. Že za starodávna i u nás na martinské rohlíky si potpěli, jest viděti z dopisu paní Žuzany Cerninové která v jednom listu r. 1645 píše: „Poslala jsem taky na sv. Martina tam rohlíky. Jaká vzácnost byla i od pantáty, nad to od panímámy, že prý se jí ještě v noci o nich zdálo.“ Dle všeho byla paní Žuzana tak dobrá kuchařka, jako byla dobrou českou ženou a vzornou manželkou, třeba že celé dny nečtla romány a ani nevěděla, co je biograf.

Newyorský kardinál Hayes světil nedávno pamětní dům „Father Shealy Memorial building“ a při kázání zmínil se také o podivném zjevu nové doby: Zatím co prý muži vracejí se

k oltářům, šíří se mezi ženami, zvláště mladými, takové rozvratné zásady, že jsou jimi přímo ohroženy kořeny spořádaných rodin a tím i občanské, politické, sociální i mravní základy společnosti. „Cirkev Boží se vroucně modlí, aby ženy naše byly uchráněny takového neštěstí“. Kardinál Hayes je miláčkem New Yorku. Když v květnu 1924 vracel se z Říma jako kardinál nově jmenovaný, čekaly ho v přístavě nepřehledné zástupy lidstva všech možných vyznání i řeči, jak žijí pohromadě v tom obrovském městě. A všichni byli zvědaví na jeho první slova, na jeho první pozhnání kardinálské. Kuví-

tání do přístaviště dostavila se všechna možná honorace městská i státní, civilní i vojenská. Bylo uvítacích řečí! Co řekne kardinál? Radiový rozhlas byl připraven to povědět milionům Američanů — na koho se prvně obrátí? Ale v tom hrobovém tichu kyne už kardinál malým dětem, které ho přišly také uvítat, a jim jako naději církve a vlasti především — zehnal! A celé množství propuklo v nadšený jásot a v očích všem zaleskly se slzy hlubokého dojmu. Kardinál udeřil na strunu nejcitlivější i v tom Babyloně světa.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, a by milost jubilea na celý svět rozšířena a přispěla k obrození křesťanského života a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patroně ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Účastnit se pilně jubilejních pobožností.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Aby mi ost jubilea na celý svět rozšířena přispěla k obrození křesť. života. (Hlavní úmysl.) — Dobrodínci (báseň.) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo hlubina všech ctností, — Naděje. — Ještě jedenkrát (píseň.) — Proč se stal Bůh člověkem. — Cíl života (báseň.) Blahoslavený Josef Cafosos. — Obrázky: Sloup Marie Panny. — Sv. Tři králové. — Pryč od Říma (báseň.) — Obrázky z katolických misí. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. ÚNOR 1926.

ČÍSLO 2.

O Srdce Ježiše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Braňme se statečně proti svobodným zednářům!

(Hlavní úmysl.)

Tentokrát sv. Otec Pius XI. obrací pozornost členů Apoštolátu modlitby na spolek nejvyšší nebezpečný, proti němuž již slavné paměti papež Lev XIII. vedl boj a upozornil celý katol. svět na nebezpečí svobodných zednářů. Než co je to svobodné zednářství? Je to spolek tajný, který tajně i veřejně bojuje proti každému náboženství, ale nejvíce proti katolickému, proti svaté církvi a proti Bohu samému. Tvrdí sice, že se nezabývá náboženstvím ani politikou, že sleduje jen dobročinné účely, ale marně. Ve skutečnosti to vypadá docela jinak. Jedni podporují liberalismus, radikalismus, socialismus, bolševismus, volnomyšlenkářství, světovou revoluci. Místo pravého náboženství chtějí zavést náboženství lidstva, humanitu, kde lidé sobě samým dostačí, kde nepotřebují žádného Boha, kde je každý sám sobě bohem. Jsou pak svobodní zednáři rozšíření svými ložemi po všem světě a ve všech zemích a podrývají jako krtci veškeren křesťanský řád. Kulturní boj, rozlučka manželská, beznáboženská škola, odloučení církve od státu, ožebračení církve katolické, falešná svoboda, toť

ovoce práce svobodných zednářů. Všecko to zlo předvídal papež Lev XIII. a vydal o té věci okružní list, kterak třeba brániti se proti svobodným zednářům a jejich činnosti. V některých zemích se brání již, jako v Itálii, kde vláda vypověděla všechny lože zednářů. Což to ale pomůže, když jinde je zase přijímají a trpí je rádi v zemích svých? Jsou to mocní páni, všecko mají ve své moci, vlády, tisk a vliv veliký. Proto třeba houževnatě se brániti proti zednářům; hájiti musíme vždy a všude sv. naši církev a její nejvyšší hlavu; hájiti a osvědčovat musíme sv. náboženství naše a zjednávatí mu vliv v soukromém a veřejném životě a to slovem i tiskem. Žádati musíme, aby posvátnost manželství byla uznána a zabráněno se rozluce manželství. Žádati a domáhati se musíme katolických, náboženských škol a katolických učitelů, sic bude po mládeži věta, bude nevěreckou, nemravnou. Brániti se musíme proti rozluce církve a státu a pracujme o spravedlivý poměr církve ke státu a naopak. Uplatňujme tyto spravedlivé požadavky všude, obzvláště na mí-

stech vlivných a rozhodujících. V tom budou nám jistě nápomocni naši zastupcové ve vládě a naši poslancové v Národním shromáždění. Aby se ale boj tento o práva naše zdařil a k ví-

tězství nad svobodnými zednáři, nepřáteli to Božími, přivedl, prosíme tento měsíc o tu milost nejsv. Srdce Ježíšovo a obětujeme na ten úmysl všechny modlitby a dobré skutky své.

Jos. Al. Vlastimil-Římský :

MODLITBA ZA OTCE.

Chudička chýžka,
za ní je kříž,
před nim klečeti
děvčátko zříš.

Společnost kazí
tatíčka dál,
matička pláče :
Tebe nám vzal!

Vyslyš mne, Bože,
milost nám přej,
požehnání své
rodičům dej!“

Nábožně ruce
sepíatě má,
modlitbu v slzích
odfíkává :

Se zdi Tě strhl,
v srdci však dliš,
zbloudil, ó ukaž,
cestu mu již!

Zaslechl otec —
zachvěl se pak,
vrátil jim víry
přesvatý znak.

„Kriste náš mocný,
u kříže lkám,
srdce své v obět
na vždycky dám.

Obrať mi otce,
matičku těš,
od zhouby odvrať,
vyslyš mne, spěš!

Vyznal se z hříchů,
zbožně byl živ!
Tak dětská prosba
měla naň vliv!

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Mgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — veškeré chvály nejhodnější.

I.

„Tehdy ti tři (mládenci v peci ohnivě) jako jedněmi ústy chválili, dobrořečili a oslavovali v peci Boha říkouce :

„Požehnaný jsi, Pane Bože otců našich;
úcty hodný, slavný, a nade všechno vyvýšený
jsi na věky!

A požehnané jméno Tvé slavné, svaté;
úcty hodné a nade všechno vyvýšené po
všechny věky.

Dobrořečte všechna díla Páně Pánu;
chvalte a nade všechno ho vyvyšujte na věky.“

Překrásný nadšený zpěv tří mláďenců, — které Hospodin, seslav jim anděla s nebes, zachránil uprostřed ohnivě pece — (Dan. 3.), jest nám vzorem modlitby chvály a dikův. Jestliť přirozeno, že člověk, dosáhnuv nějakého dobrodiní, děkuje za ně z plna vděčného srdce. Modlitba chvály je proto radostným projevem vděčné duše, dikůpiné vyznání dobrotivosti a milosrdenství Božího, upřímné velení a opravdová oslava všech jeho dokonalostí.

„Viděl jsem Pána, an sedí na trůnu vysoko vyzdviženém; cípy roucha jeho

naplňovaly chrám. Serafové vznášeli se nad nim; šest křídel měl každý; dvěma zastíral si tvář, dvěma zastíral si nohy a dvěma létal. A volal jeden druhému: Svatý, svatý, svatý jest Hospodin, Bůh zástupův; plná jest všechna země slávy jeho!“ (Isaiáš 6, 1—3.) Tak viděl prorok starozákonný, jak tam vysoko nad hvězdami zástupy andělské, Cherubini a Serafíni, chválí a oslavují nekonečnou velebnost Boží. A ve chvalo zpěvu tom nesmí chyběti hlas člověka, kterého Bůh učinil jen o něco menšího andělů, i člověk má povinnost chváliti a velebiti věčného Krále nebes i země, Boha, Hospodina a Pána nejvyššího! Proto volejme zvláště při mši svaté: „Sláva na výsostech Bohu!“ při sanctus pak: „Svatý, svatý, svatý Hospodin Bůh zástupův!“ Rovněž často zakončujeme modlitby své krásným projevem chvály: „Sláva Otci i Synu i Duchu sv. . .“ rádi pějme radostný chvalo zpěv: „Te Deum laudamus!“ — „Bože, chválíme Tebe!“

Povinnost Boha chváliti.

Staří vykládali o tajuplném sloupu Memnonově v poušti Egyptské. Tíše a mlčky stál uprostřed širé mlčelivé pouště. Tu však na dalším pokraji pouště vycháí slunce, první paprsky jeho dopadají na sochu a hned znějí podivuhodně zvuky v jejím nitře. Toť obraz lidského srdce! Celé pozemské tvorstvo je pouští, tichou jako smrt, tu proniká z okeánu věčného světla Božského zářící paprsek, ranní slunce věčnosti lije jasný proud světla do duševního oka člověka, duši jeho nesou se nebeské harmonie: posvátné zvuky zní jí lidskou hrudí, z hloubí křesťanského srdce zaznívá k nebesům chvalo zpěv slávy a dikůčinění, člověk se modlí.

Co jest modlitba? Modlití se jest nabíratí světla pro duši, jako na. ájí se květina světlem slunečním; modlití se jest vdychovati nebeský vzduch pro duši; modlitba je sváteční hodinou srdce, slavnostní hostinou člověka;

modlitba je poesii věčnosti. Krásně dí Hegel: Všichni národové považovali vždy náboženství za neděli a kulminační bod života. Při modlitbě soustřeďuje člověk všechny své síly duševní, tu probouzejí se a proudí všechny zdroje vnitřního člověka. Modlitba je proto nejvšeobecnějším, nejvyšším a nejmocnějším prostředkem vzdělanosti; neboť při ni vzdělávají se souměrně duch, srdce i vůle lidská. Modlitba je činem člověka celého, jeho činem nejvyšším, nejušlechtlejším, je pravým, vlastním, trvalým životem, je svatým ohněm, jenž tříbí život náš, jasným světlem, jež prozařuje a povznáší naše skutky, je základem a středem celé naší bytosti. Kdo se nemodlí, nežije, nýbrž jenom živoří; kdo modlí se špatně, žije špatně! A kdyby duše byla obdařena nejskvělejšími dary, — duše, jež se nemodlí, podobá se lidské tváři, kteréž je vyvráno oko! Kámen nemůže se pohybovati, proto je na nižším stupni, než rostlina; rostlina nemá citu, je tedy na nižším stupni než zvíře; zvíře nemyslí, je tedy níže než člověk; a člověk, který se nemodlí, stojí níže než ten, který se modlí; duše učence, který se nemodlí, stojí nekonečně hluboko pod úrovní duše stařenky, která se modlí.

Modlitba je totiž nejvyšší metou, již může dosáti duch stvořený při svém letu vzhůru; modlitba přibližuje nás k Bohu nejvíce, staví nás takořka do proudu k věčnosti. Ano možno říci: člověk cítí, myslí a existuje jenom proto, aby se modlil!

Jak je Bůh dobrý!

(Žalm 72, 1.)

„Jak je dobrý Bůh, Izraeli!“ Tak volal ve svatém zanicení a posvátné úctě žalmista starozákonní (Žalm 72, 1.) Daleko větším právem smíme však zvolati my: „Jak dobrý je Bůh, křesťané!“ Aby nám zasloužil nebe, opustil ho v dobrotě Srdce svého, sestoupil mezi nás, stal se nám rovným kromě hřichu! „Nikdo nevstoupil na nebe,

leč jen ten, který sestoupil s nebe, Syn člověka, který jest v nebi! A jako povýšil Mojžiš hada na poušti, tak musí býti povýšen Syn člověka, aby nikdo, jenž v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný. Vždyť Bůh neposlal Syna svého na svět, aby soudil svět, nýbrž aby spasen byl svět skrze něho! (Jan 3, 13—17.) Vždyť přišel Syn člověka hledat a spasit, co bylo zahynulo! (Luk. 19, 10.)

Abý obohatil nás statky duševními, stal se v nevyšlovné dobrotě Srdce svého chudým pro nás, jak hlásá apoštol (II. Kor. 8, 9.): „Znáte tu milost Pána našeho Ježíše Krista, že totiž jsa bohat, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli chudobou jeho!“

Abý vysvobodil nás z kletby, vzal v nevyšlovné dobrotě Srdce svého zlořečená na sebe, jak dí týž apoštol (Gal. 3, 13.) „Kristus vykoupil nás ze zlořečenství zákona, stav se pro nás zlořečenstvím; — neboť psáno jest: Zlořečen jest každý, kdo visí na dřevě!“

Co mělo ještě více učiniti pro nás nejlaskavější Srdce Ježíšovo? Vskutku, bez konce a bez miry je obětavost, dobrota, láska nejsvětějšího Srdce jeho! Proto též naše láska, oddanost a úcta k němu má býti bez konce, ze všech sil, z celé mysli, z celé duše, má se též zevně projevovati holdem chvály, slávy a dikůčinění!

Čest a sláva i chvála!

(Zjev. 5, 12.)

Posledním kamenem velikolepé stavby Písem svatých, koncem knih biblických je velikolepý spis sv. Jana apoštola Apokalypse čili Zjevení. Jest to kniha prorocká, která mohutnými obrazy líčí Božskou Prozřetelnost, jež řídí osudy církve Kristovy. Svatý apoštol Jan hledí u vytržení mysli do nebe, vidí trůn Boží, zástupy andělské a svatých, slyší nebeský zpěv Cherubův a Serafův. Vypravuje (hlava 5.):

„Viděl jsem na pravici Toho, jenž seděl na trůně, knihu popsanou uvnitř

i vně a zapečetěnou 7 pečeti. A užíel jsem anděla silného, an provolává hlasem velikým: Kdo jest hoden otevřít knihu a rozlámati její pečeti? A nikdo ani na nebi ani na zemi ani pod zemí nemohl knihy otevřít, ani do ní nahlédnouti. I plakal jsem velice, že nikdo nebyl shledán hodným, aby knihu otevřel, ani aby se díval do ní. Ale jeden ze starců řekl mi: Neplač, hle zvíťezil lev z pokolení Judova, kofen Davidův, aby otevřel knihu a 7 pečeti jejích. I spatřil jsem uprostřed mezi trůnem a čtyřmi živočichy a mezi starci Beránka, an stojí jako zabitý, maje 7 rohův a 7 očí, to jest 7 duchů Božích poslaných na všechnu zemi. I přišel a vzal knihu z pravice Toho, jenž seděl na trůnu. A když vzal tu knihu, čtyři živočichové a 24 starci padli před Beránkem, majíce každý cíteru a mísky zlaté, plné věcí vonných, — (to jsou modlitby svatých), — a zpívali píseň novou, říkajíce: Hoden jsi, Pane, vizít knihu a otevřít pečeti její, neboť jsi byl zabit a vykoupil jsi krví svou pro Boha lidi z každého pokolení a jazyka i národa a učinil jsi je Bohu našemu královstvím a kněžství, a budou kralovati na zemi. I viděl jsem a uslyšel hlas mnoha andělů kolem trůnu a živočichů a starců; počet jejích byl tisíce tisícův; a ti volali hlasem velikým: Hoden jest Beránek, — ten, jenž zabit byl, — aby vzal moc a bohatství a moudrost i sílu a čest a slávu i chválu! A veškeré tvorstvo, které jest na nebi, i na zemi, a pod zemí i na moři, a co jest v nich, všechny jsem uslyšel praviti: Tomu, jenž sedí na trůnu, a Beránkovi chvála a čest i sláva a moc na věky věkův. A 4 živočiši pravili: Amen! A 24 starci padli na svou tvář a klaněli se tomu, jenž žije na věky věkův.“

Nádherný tento obraz, malovaný Duchem svatým prostřednictvím miláčka Páně sv. Jana, poučuje nás, že přední naší povinnosti jest, chváliti a velebiti Boha Trojjediného, zvláště pak nebeského Beránka, Ježíše Krista, který v neskonale dobrotě Srdce svého

obětoval se za nás, vykoupil nás krví svou!

Nevymizí chvála tvá z úst lidí!

(Judith 13, 25.)

Křesťanská zbožnost uctívala v nejsvětějším Srdci Páně vždy skutečný zdroj a ohnisko všech milostí a všeho milosrdenství, jehož se člověku dostává na zemi i věčnosti. Proto nemá ani nikdy vymizeti, umlknouti ani na okamžik upřímná chvála Srdce toho v ústech lidských.

Již proto je nejsvětější Srdce Ježíšovo hodno chvály nejvyšší, poněvadž je nejdokonalejším dílem Božím zde na zemi, v němž sklání se věčnost ke světu vezdejšímu, v němž jest obsažena všechna milost, láska, milosrdenství nebes, kde jest odlesk světla nestvořeného a velebnosti Boží, živý obraz dobroty nevyčerpatelné, je podivuhodným středem, v němž se poji vše, co jen čistého, láskyplného, něžného, vznešeného pomyslí si můžeme o srdci lidském, s veškerou mocí, velikostí, velebností Božského Srdce.

Co však činí nám nejsvětější Srdce tak milým a drahým, je láska jeho k nám ubohým pozemčanům, jež nezná konce, nezná mezí, již nikdy neubývá, nýbrž jež neustále plá, jako věčná lampa. Je to láska, již vyměřiti a zvážiti nemůže nikdo, jež počíná tichým pláčem němlyvněte v chudé stáji betlemské, jež v zahradě Gethsemanské prolévá krvavý pot, nese těžký kříž

na Golgotu, tam modlí se za své nepřátele; je to láska, bohatá vším milosrdenstvím, jež vymyslíla všechny divy pokory a ponížení, vznešená a láskyplná tajemství Boha, přebývajícího ve skrytosti mezi námi!

Srdce Ježíšovo podobá se, — tak píše kardinál Wiseman, — nevyčerpatelné studnici nečistší vody, v níž každý, kdo pohlédne do ní, nalézá sebe samého zcela jasně jako nejprvnějšího. Z kterékoliv strany tam kdo hledí, vidí mezi všemi laskavostmi, milosrdenstvími, bolestmi, smrtelnými úzkostmi vždy sebe sama, jako předmět ustavičné otecké starosti a nejněžnější lásky. Jsi-li bohat či chud, vznešený či nízký, vzdělaný či prostý, v pokoji či nepokoji, v nebezpečí nebo v jistotě, jsi-li dítkem milosti nebo souzří tě břemeno hříchův, — vždy je ti nejsvětější Srdce Ježíšovo otevřeno, aby vylilo na tebe proudy svých milostí a požehnání. Ach, kdož mohl by tomuto čistému, svatému zdroji odeprítí díky a klanění se, kdož mohl by Srdce, jež tak bohato a plno jest pro nás, nemilovati?! O ty prameni spásy, studnice života, hlubino lásky, ty Srdce tak svatě, tichě, libezně, dobrotivě, láskyplné, tak královské, nebeské, Božské; ty trůne a vzore všech ctností, vši krásy a dokonalosti, budiž nám tisíckráté pozdraveno, budiž domovem a štítem mocných těch, kteří se ti doporučejí! Chvála tvá nevymizí nikdy z úst vděčných dítek a ctitelů tvých! (P. d.)

Jos. Al. vlastimil-Římský:

S V Ě D O M Í.

Nezdárný syn zhrdl rodiči,
odepřel pomoci v stáří,
nevzpomněv, všem že jen kratičko
slunce, jas mladosti září!

Přišla i naň Zima mrazivá,
a co ho nejvíce hnětlo,
bylo, že sám vlastně zahasil
u dětí vděčnosti světlo.

Pilát.

Postní úvaha. Piše Ignát Zháněl.

Rozvášnění nepřátelé Ježíšovi přivedli jej spoutaného, zneuctěného před římského vladaře Piláta. Pán života očekává pokorně, němě rozsudek z úst pyšného, ješitného bezmilosrdného soudce. Věčnou pravdu soudí lež pohanská. Pilát jest věrný obraz světa i jeho názorů, jaký byl v oné době mezi pohany a jaký jest až dosud mezi nyní žijícími moderními pohany, odpůrci ukřižovaného Krista a všeho, co souvisí s křesťanstvím. Kdo ztratil víru, oddává se pověře, nezná bázně Boží, holduje bázni lidské.

1. Pověra. S počátku netroufal si Pilát podniknouti něco proti obžalovanému Spasiteli, jednal s ním s jakousi pečlivostí a bážlivostí. Nechtěl Ho vůbec souditi, pravil k zákonníkům: „Vezměte ho vy a podle zákona svého sudte jej.“ (Jan 18, 31.) Vybízí Ježíše, aby se sám hájil proti křivým podezřením. „Když velekněží a starší na něj žalovali, neodpověděl Ježíš ničeho. Tu řekl mu Pilát: Neslyšíš-li, a jak veliké věci vypovídají proti tobě? Ale on neodpověděl mu k žádnému slovu, takže vladař divil se velmi.“ (Mat. 27, 12—14.) Aby Ježíše nemusil sám odsouditi, poslal Ho ke králi Herodesovi, aby nad ním jako svým poddaným pronesl rozsudek. Nabídl lidu, aby si vybral mezi Ježíšem a Barnabášem, koho jim má propustiti? Domníváje se, že schladí nenávisť židů, rozkázal Ježíše bičovati a předvedl jej zbědovaného lidu řka: „Co zlého učinil tento? Žádné příčiny smrti nenalézám na něm. Potrestám ho tedy a propustím.“ (Luk. 23, 22.)

Pilát byl jako všichni pohané nejvýš pověřčivý. Slyšel vyprávěti o Ježíšovi, slyšel, že vešel s největší slávou, jako král do města Jerusalema. Znal očekávání lidu israelského o příštím Vykupiteli. „Jeho manželka poslala k němu, když seděl na soudné stoličce, řkouc: Nic neměj se spravedlivým

tímto: neboť jsem mnoho vytrpěla dnes ve snách pro něho.“ (Mat. 27, 19.) Pilát nemůže zapřít, že je tento učitel z Nazaretu muž neobyčejný, že má na sobě cosi, čeho si nemůže vysvětliti, že byl mu tajemstvím sedmým zámekem uzamčeným. Jenom víra by mu mohla vše vysvětliti, té však neměl jako pohan, proto zůstal mu pověřčivý strach.

Pověra Pilátova jest i pověrou dnešních moderních pohanů a nevěrců. Jaký je nynější svět? Již Ježíš odpověděl tuto otázku Pilátovi, řka: „Království mé není z tohoto světa.“ (Jan 18, 36.) Království Kristovo a svět jsou od sebe velmi rozlišny, jak řekl Kristus: „Kdo není se mnou, proti mně jest a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje.“ (Luk. 11, 23.) Svět a říše Kristova jsou dle těchto slov odvěkými a nesmiřitelnými nepřáteli. Na jedné straně je víra, na druhé nevěra a pověra, tuto je pravda, tam lež a nevědomost, tu je světlo, tam tma, v níž panuje tělo se smyslností. Tu vládne Kristus, onde Belial. Pokud jsme oddáni hříchu a nevybojovali si dobrý boj proti němu, příslušíme světu, nejsme úplně údy říše Ježíšovy. Svět pohanský, dřívější i nynější byl vzdor zevnějšímu nátěru dokonalosti ve vědách a v umění, obilný hrob, plný nespokojenosti, nakloněný k zoufalství, jak napsal sv. Pavel, který dobře znal pohanskou vzdělanost, protože se jí vyučil ve školách. Piše o pohanech: „Zaměnili slávu neporušitelného Boha za podobu obrazu porušitelného člověka a ptactva i čtveronožců a plazů... zaměnili pravdu Boží za lež a ctili i klaněli se tvorstvu místo Tvůrci, jenž jest požehnaný na věky.“ (K Řím. 1, 23. 25.)

Moderní pohané podobají se ve všem starým pohanům. Nevěří jako oni, jsou plni pověr, raději uvěří věcem nemožným, lži, když se jim káže od světa.

Zapomínají na výrok Písma: „Bez víry nelze se Bohu líbiti.“ (K Žid. 11, 6.) Kdo se zřekl víry, upadá v pověru. Není-liž skvrnou našich dob ohromný počet hádaček, prorokyní, které především v městech nabízejí své služby. Již ve Starém Zákoně varoval Bůh před nimi, řka: „Neuchylujte se k čarodějům a neptejte se na nic hálačů, nebo byste se poskvřnili, já jsem Hospodin, Bůh váš.“ (III. Moj. 19, 31.) Dobře kdosi řekl: „Pověra jest hůl, kdo jí věří, bývá jí bit.“ Varujme se vši pověry, buďme pevní ve víře, prosme o ni v modlitbách milého Spasitele, aby ji v nás rozmnožil.

Jak nesmyslná je pověra, ukazuje následující příběh ze života svatě žijícího sluhu Páně Jan Křest. Stögera, k jehož blahověštění se sbírají důkazy. Pocházel z bohatého selského rodu nedaleko Vidné. Již v mladém věku žil jako světec, hlavně se stranil všech hospod. Jednou pracoval doma na dvoře. Otevřenými vraty vešla cikánka a nabízela se, že mu uhadne jeho budoucnost. Odbyl jí slovy: „Jdi svou cestou, nepotřebuji tvých čarů!“ Počala křičeti volajíc: „Je ti zajisté líto těch několik grošů, které bys mi dal, raději je zanešeš do hospody!“ Odvětil jí: „Dokázala jsi, jak vše znáš. Já ještě dosud nevskočil do hospody.“ Stöger žil 1818—1883, zemřel jako klášterní Bratr u redemptoristů v Eggenburgu v Dol. Rakousích.

2. S t r a c h p ř e d l i d m i. Pilát dal Ježíše zbičovati a vojáci splešše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu a přidělili ho rouchem šarlatovým. Takto odděněho ukazoval Pilát lidu Ježíše, řka: Ejhle člověk. Ale oni křičeli: Ukřižuj ho! Židé hrozili Pilátovi: Propustíš-li tohoto, nejsi přítel císařův, neboť každý, kdo se činí králem, protiví se císaři. Tu jim vydal Ježíše, aby ho ukřižovali.“ (Jan 19, 1—17.) Strach před rozruženým lidem, starost, aby neztratil přízně svého pána, římského císaře, pohnuly Piláta, že vydal Ježíše, o jehož nevině byl přesvědčen, ke smrti kříže.

Kdo se přestal báti Boha, bojí se

lidí. Často tluče milost na srdce lidské, jednou mile, laskavě, jindy hroživě, strašlivě, takže otřese celým člověkem a přece neposlechneme jejího volání, neobrátime se k Bohu. Kolik nešťácníků dalo se chytnouti na udici výsměchu, pomluvy, pohrdlivého usměvu známých a přátel, bylo pak jejich údělem peklo. Velkomyslná duše potřebuje statečnost, aby bojovala proti těmto nepřátelům, hlavně je-li s nimi zpřizněna a jimi ovládána. Nutno se řídit příkazem samého Spasitele, řkoucího: „Jde-li kdo ke mně a nemá v nenávisti otce svého a matky své i manželky a dítek a bratrův i sester svých, ano i života svého, nemůže býti mým učeníkem.“ (Luk. 14, 26.) Často bývají domácí největšími nepřáteli, kteří se co nejrozhodněji stavějí proti svému spolubydliiteli stará-li se svědomitě o spásu své duše. Hlavně nemohou snést kráčející po široké cestě, vedoucí do pekla, aby se jini uchýlili od této cesty. Podobají se zlým duchům, kteří nemají jiné touhy a přičiňují se ze všech sil, aby všechny strhli s sebou do nešťastné věčnosti.

Často a skoro obyčejně představujeme si tyto překážky větší než ve skutečnosti jsou. Předně jest jisto, že neberou lidé na všem našem počínání takový zájem a nesledují našich činů tak dychtivě a pozorně, jak si namlouváme, naše sebeláska velmi často nás až příliš klame. Dále: Pozoruj-li, že se nedáme ničím másti, že pevně, cílevědomě provádíme, co jsme uznali za lepší, že nejsme pokrytci, že se nepřetvařujeme, nechají nás v pokoji činiti, co chceme. Jde-li cestující přes osadu, vyběhnou psi ze dvorů stavení, dorážejí na cizince, štěkají až se hory okolní ozvěnou ozývají, ale jde-li cizinec statečně dále, nevšímá-li si štěkotu, ustanou a dále se o něho nestarají. Naopak stává se mnohdy, že někteří ze známých se nám podívají, snad nám závidějí, jsme-li stáli, kráčíme-li vytrvale na cestě k dobrému a lepšímu, stane se, že mnohý jest navnaděn následovati nás,

dobrý příklad je vždy velmi důležitý, táhne zrovna a vybízí činiti podobně. Kdo z nás chce dojít do království nebeského, musí se přičiniti, přemáhati se, jen ten, kdo se přičiňuje, přijde tam, což potvrdil Ježíš řka: „Království nebeské násilí trpí a ti, kteří násilí čini, uchvacují je.“ (Mat. 11, 12.) Kdo miluje čest lidskou více než Boží, zhyne bídne, jeho konec bude nečestný, uslyší slovo: „Odejdí ode mne, zlořečený, do ohně věčného, který jest připraven ďáblu a andělům jeho.“ (Mat. 25, 41.) Otevřeli by se nám oči, kdybychom mohli shlédnouti, jaká odměna jest připravena těm, kteří se bojí Boha a zachovávají jeho přikázání. Rádi bychom se přemáhali, stále bojovali, nedali bychom se odstrašiti bázní před lidmi, abychom žili dobře a měli Boha stále na paměti. Bůh odměňuje ty, kteří se snaží kráčet po cestě dokonalosti již tu na světě mnohdy pokoj, který „dává jediný Bůh, kterého svět dáti nemůže, pak se nebude srdce naše strachovati aniž rmoutiti.“ (Jan 14, 27.)

Jaký smutný konec měl vladař římský v Jerusalemě, Pilát! Upadl v nemilost u císaře, odstěhoval se do Gallie a tam skončil sebevraždou. Odvráťte se od tohoto obrazu hrůzy a uvažujme v duchu o kříži, na němž visel náš Spasitel. Prosme Mistra, aby nám udělil dar pravé, obětavé, na skutky bohaté víry. Nebojme se lidí, kteří jsou mnohdy ješitní, nic neznamení, nerozumní, považme, že jsou hříšníci smrtelní. Obraťme se k Bohu, původci všeho dobra, v něm se těšme, neboť řekl Spasitel: „Kde jest poklad tvůj, tam jest i srdce tvé.“ (Mat. 6, 21.) Jestli tvým pokladem svět se všemi svými slabostmi, pak bude i tvé srdce kořistí nepokoje, strachu, staneš se otrokem strachu před lidmi, což bude tvůj úděl, tvé dědictví, které ti dává svět.

Uvažujeme v postním čase často o umučení Páně, o bolestech, které snášel božský Vykupitel za nás a pak opovrhne každým těžkým, každým lehkým hříchem, dáme na sebe pozor, abychom žili dle vůle Boží. Amen.

Žhavá touha duše hledající Boha.

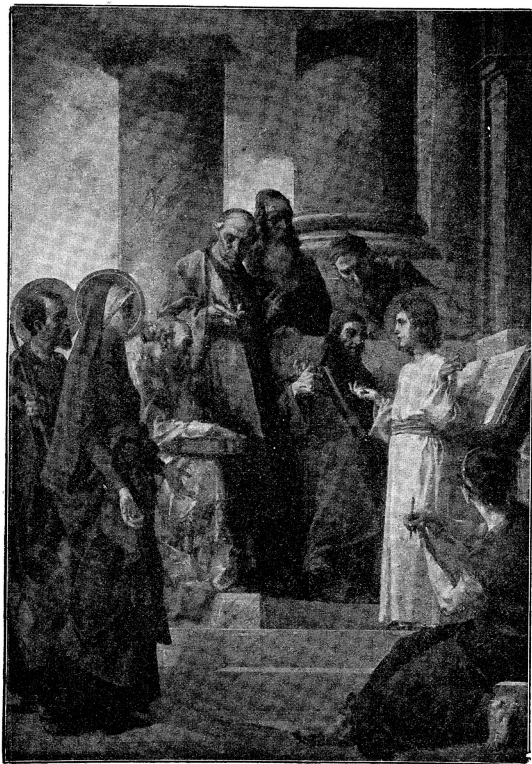
Napsal biskup Otakar Procházka. Přeložil Boh. Kyselý.

Z úvah o evangeliu.

1. S touhou po životě, po krásnějším, plnějším, hlubším životě blížím se k Pánu. Ustavičně hledám a ustavičně čekám. Ať stojí člověk na kterémkoli stupni duchovního života, očekává stále lepší a hlubší život, hlubší u víře a ve styku s Bohem, lepší v soulažu srdce a duše. Víím, že jsem i nemocen, ale čekám, že rukou andělskou vzbouří se vody mé zbožnosti, mého smýšlení a horlivosti, — víím, že musím v temnotě svého vnitřního světa udomácniti citění Kristovo, jeho vznešené, svaté myšlenky, ale očekávám, že se mi před očima světem oslněným zjeví Kristus slavný a zářivý. S opravdo-

vým zájmem uvažuji, modlím se, přemýšlím, upravuji a očišťuji své svědomí.

2. Od Pána očekávám ukojení svých nároků na život radostný. Má radost je hluboká: netančí a nemihotá se jako svit lampy na vlnách, ale také se náhle nerozplývá a nemizí. Má radost je čisté svědomí, s nímž lze uvést v harmonii vše, co na zemi krásného a silného. Jest mou radostí, že Bůh jest ve mně a že vidím jeho světlo sluneční i jeho duhu. Mám radost, že se umím modliti a zpívat, zpívati písně mladosti a svobody. Raduji se, že piji mléko učení Božeho . . . cítím

Dvanáctiletý Ježíš ve chrámě.

se dítětem Božím. Tato má radost roste, čím více poznávám, že v čistotě jest síla a život. Kde té není, tam prostírá se pustina, a poušť je ošklivá a smrt je v ní.

Poušť roste: běda, kdo v ni zapadl.
O kámen rupe kámen, poušť pak rdouší . . .
Smrt odvádějí žhavá, ohromná,
a hltá, škrtí: v tom smrt život má.
Ó, nezapomeň, koho vášně drtí,
tys kámen ten, a poušť — toť jícen smrti!

3. Život můj jest život zápasu. Požadavkem povahy křesťanské jest bojovat a vítězit. Nejsme nasládlí romantikové, kteří blouzní a hrají na fujaru, my jsme z rodu, jenž miluje činy a zápasy. Na světě vidíme, že naše city, zkušenosti a ideály ocitají se často v rozporech: abychom to chápali, třeba jest modlitby a studia a nutno si hleděti ctnosti a práce, bychom přivodili vyrovnání. Tyto rozpory zříme mezi ctností a pudem, mezi požívačností a povinností. A takové rozpory mizí jen poznenáhlu a to tím, že smýváme s duší svých vrstvy kalu, který na ni nanesly přirozené sklony. Víím, že mnoho zvířecích, smyslných, čistě živočišných prvků má vliv na mravní život náš, víím, že mé choutky a touhy nakaženy jsou násilnictvím a sobectvím. Ale jest nutno prohlédnouti proniknouti oslnivým oparem . . . Tu dím: *E s t o b r a c h i u m*

n o s t r u m — ty budiž mým ramenem a rukou silnou!

4. Věřím v života vítězství. Pozemský život jest jen počátkem, kořenem: korunou, v níž touží se rozrůstí, jest život věčný. Je to jiný život, ale souvisí s tímto: povstává z jiných prvků, otáčí se kol jiné osy. Jiný jest život jeho kořenů, jiné prvky jeho lupení a květů. Věřím v život věčný!

Když svatému Filipu z Neri přinesli zprávu, že jej papež mini jmenovati kardinálem, vyhodil svůj biret do vzduchu a zvolal: — *Paradiso . . . ráje je mi třeba, nikoli purpuru.*

Tak jest i mé srdce plno vědomí nesmrtelnosti, a to v sobě nezabiji, sebevrahem nebudu k vůli nikomu. Vy mudrci, vy kritičti duchové bez radosti, vy strašidla pod azurovou oblohou — smějí se vám. Zatím co duše má se vpíjí v nekonečnou baň nebeskou vším svým myšlením a citěním, všemi tuchami a touhami, ideály a modlitbami, jako by po mostě duhy stoupala k výšinám, zatím co tep bytí a žití mění se mi věrou v hymnus a žal, mluvíte vy mudraci ke mně svým chraplavým, neučleněným hlasem a místo jasných zraků ukazujete mi prázdné oční důlky hlavy umrlčí. Tím mne nůžete arci postrašit, ale nikdy mne nepodrobíte. Ja jsem vyznavač života věčného, k němu putuji, o něm zpívám. (Část další.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

P O K U Š E N Í

Blažené sady
hrudi se šíří,
rozkvétá jara růže:
prsá se různá
v blízkosti chvějí,
stavějí hrady

a boje — víří . . .
Často co rozum může,
síla co mužná? —
V divokém reji
síli jen cití
luny až svit

obestře jasem . . .
Vše mizí časem,
srdce jen pro ni
hřeje a zvoní . . .
Střež vždy tedy,
v počátcích hledy!

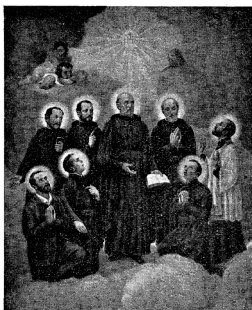
Blahoslavení mučedníci kanadští z Tovarystva Jež.šova.

K a n a d a, nebo jak se tenkrát, v 17. století říkalo, „Nová Francie“, byla pro Evropany v začátcích. Asi sto let bylo tomu, co byla objevena. František I., král francouzský, hleděl s řevnivostí na velké objevy Španělů a Angličanů v Americe. Poslal sice Benátčana V e r a z a n i h o, který se dostal do končin nynější Kanady, ale z tohoto objevu, který ho stál život, neměl nic jiného, než čest, že dal zemi, kterou objevil, jméno N o v á F r a n c i e.

Deset let nato poručil František I. jinému plavci, aby se opět pokusil o výzkumy v Americe. Byl to J a k u b C a r t i e r (naroz. 1494 v St. Malo v záp. Francii), který podnikl tři cest výzkumných směrem západním hledaje průplav do Tichého oceánu. Na těchto cestách 1534, 1535–36, 1541 objevil země za Novým Fundlandem, krajiny kolem zálivu sv. Vavřince a vnikl 1535 do řeky sv. Vavřince a dostal se až k osadě indiánské řečené Hochelaga, kde je nyní M o n t r e a l. Tam došla ho také zvěst o velikých jezerech Kanadských. Konal rozsáhlé objevy kolem řeky sv. Vavřince, kteréž jméno této řece dal, byl také ve styku s domorodci, ale nepodařilo se mu, aby v těch místech založil pevnou osadu. Smrt jeho a všelijaká jiná neštěstí, která tenkrát Francii stihla, přerušila na nějaký čas tyto výpravy.

Daleko šťastnější byl Jindřich IV. nástupce Františkův. Měl schopnější lidi než jeho předchůdce a proto se mu podařilo plány Františkovy uskutečnit. Prohlásil nároky Francie na celé pobřeží severní Ameriky mezi 40°—52° sev. šířky a poslal tam 1608 slavného S a m u e l e d e C a m p l a i n e (naroz. 1567 v Brouage) s Pongravem. Champlaine byl pravým hrdinou rázu

romantického. Byl zbožný. Procestoval západní Indii, Mexiko, a šiji Panamskou a pojal první úmysl zřídití přes tuto šiji mezinárodní průplav. Roku 1602 vykonal výzkumnou cestu po Kanadě. S Pongravem založil 1604 L a

Noel Chabanel † 1649	Gabriel Lalemant † 1649	Ján de Brébeuf † 1649	Izak Jogues † 1646
Ján de La Lande † 1646	Karol Garnier † 1649	René Goupil † 1642	Anton Dantel † 1648

C a d i i čili A c a d i i. Byv poslán 1608 králem francouzským opět do Kanady prozkoumal řeku S. Croix a pak řeku sv. Vavřince až po její prahy a založil při vtoku řeky St. Charles do řeky sv. Vavřince pevnůstku Q u e b é c, která měla býti východištěm obchodu s kožišinami.

Champlaine by jmenován náměstkem Acadie. Pracoval zde po 27 let, vešel v přátelské styky s Hurony a Algonkiny a pomáhal jim v boji proti Iro-kézům, které roku 1659 porazil u jezera po něm nazvaného.

Ve válce anglicko-francouzské hájil města Québecu až do 19. července 1629, kteréhož dne musil kapitulovati. Angličané se zmocnili založených kolonií a poslali misionáře do Evropy zpět. Ale Angličané musili město vrátit, protože kapitulace se stala po uzavření míru. Roku 1632 dostala Francie celou Kanadu zase zpět. Champlaine se vrátil a pracoval svědomitě a neunavně o zvelebení této země, takže se právem jmenuje z a k l a d a t e l e m K a n a d y. Staral se pečlivě o nesmrtelné duše divochů a proto povolal 1615 františkánské misionáře z Evropy, kteří povolali si na pomoc jesuity roku 1625. Champlaine zemřel v Québecu roku 1635.

Roku 1636 přijel nový nástupce Samuele de Champlaine šlechtic de Monmagny a s ním pět kněží a jeden bratr z Tovaryšstva Ježíšova. Byli to P. Petr Chastelain, P. Karel Garnier, Mikuláš Adam, Pavel RaguenEAU, Izák Jougues a bratr Cauvet. Do Québecu přišli 2. července 1636. V Kanadě bylo tenkrát 18 kněží jesuitů a šest bratří laiků. Byli rozděleni v šesti domech na území více než 400 hodin cesty dlouhém.

Pět kněží se dostalo na stanici u Huronů. Huronové, vlastně Onkvanové, t. j. praví muži. (Jméno Huronové obdrželi od Francouzů, kteří je nazývali Hurony pro podobu jejich účesů s hlavou divokého kance hure, známé je přídavné jméno huronský spojené obyčejně se slovem řev). Byli mocný národ indiánský, usedlý východně od jezera Huronského a severně od jezera Ontario a na levém břehu řeky sv. Vavřince, až po Montreal. Přináleželi k západní skupině Irokésů v širším smyslu a tvořili spolek

4 kmenů, k nim později připojil se pátý kmen Tionantové.

Zřízení kmenové bylo shodné se zřízením Iroků, u nichž požívali Huronové čestného názvu „otců“. Dle zpráv ze 17. století páchil se jejich počet na 30.000—35.000 duší a obývali prostranství asi 6000 km rozsáhlé v asi 20 vesnicích. Jesuité, mezi nimi hlavně P. de Brébeuf, měli hlavní zásluhu o jejich pokřesťanění. P. Jan de Brébeuf se nazývá právem a po š t o l e m Huronů.

Řeč Huronů byla velmi obtížná. P. Brébeuf byl již tak daleko, že mohl své spolubratry v ní vyučovati. Dva jesuité, kteří dali ve Francii nesporné důkazy, že mají nadání řeči, nemohli, ač se již dlouho huronské řeči učili, v ní kázati. Tvorba této řeči, zvláště její součásky a hlavně skladba její, je něco docela zvláštního. Mnohých písmen naší abecedy nemá tato řeč: tak nemá *b, f, l, m, p, q, y, x*. Huronové vyslovují písmena *h* a *k* zvláštním hrdelním tonem, kterého my neznáme, misionáři to naznačovali jako *khi*, ač se to tak vystihnouti v písmenech nedá, jak to Huronové vyslovovali. Mnoho slov je utvořeno jenom ze samohlásek. P. Brébeuf poznamenává: „Jisto je, že tento nedostatek retných hlásek je příčinou, že divoši tak šeredně nosí ústa otevřená.“ — Rozmanitost složenin slovních je úžasná a to je vlastně bohatství řeči divošské. Podstatná i přídavná jména se skládají. Časoslova se mění do nekonečna.

Než přišli Francouzové, neměli tyto národové slova pro *n á b o ž e n s t v í*, *v ě d y* a *c t n o s t*. Také většina nadsmyslých pojmů jim byla naprosto neznáma. To bylo právě pro misionáře s velikou obtíží spojeno, že totiž neměli slov, kterými by mohli hlásati divochům nové náboženství. (P. d.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Ze všedního života misionářova.

Kdo chce poznati život misionářů — píše misionář na řece Zambezi v jižní Africe, P. Moskopp, — musí něco slyšeti také o malých jeho pracích, které celý den vyplňují a každodenně se opakují. Kromobyčejnými dny jsou vlastně jenom neděle, kdežto každodenní všelijaké maličkosti vyplňují dny všední. Chci proto laskavým čtenářům pootevřiti jednou dveře našeho domu, aby viděli, jak to v obyčejném životě misionářově chodí, obzvláště jakou mívá posluhu.

Když jsem lonského roku přišel do osady Lufundza jménem, musel jsem se nejprve ohlédnouti po nějakém chasníku, jenž by uměl něco vařiti a dovedl též prádlo obstarati. Hlásil se brzy černocho jakýsi, ale jeho anglický pozdrav „Good moni, mister“ prozrazoval mi, že sloužil už u nějakého bělocha, a takového jsem nechtěl. Takoví staří služebníci jsou příliš, řekl bych, „vzdělani“; obyčejně požadují vysokého služného a — rádi kradou.

Ježto nečiním velkých nároků, ustanovil jsem svým sluhou výrostka, který byl mým žákem, a nyní měl býti zároveň mým kuchařem, posluhou a mou pradelnou. Ostatně o černoších na řece Zambezi se vypravuje, že jsou kuchaři rozenými. A skutečně, můj sluha uměl za krátko vařiti kolikerou polévku, i pečení připraviti a chléb péci. Pomocník mu nescházelo, neboť všichni jeho spolužáci a kamarádi jsou ochotni svému staršímu druhu pomáhati, vodu nositi, dříví přinášeti a talíře čistiti. Kuchaři vypomáhají obzvláště rádi, neboť v kuchyni lze všelico slíznouti. Když byl běloch (rozuměj misionář) pojedl a stůl byl uklizen, nastane v kuchyni mlsání. Nejprve vylíže talíře a šálky kuchař a podá je svému nejlepšímu příteli, aby je ještě důkladněji očistil. Potom dají se do práce menší pomocníci a lízají a utírají, až

se všechno leskne, talíře i tupé jejich nosy. Kostím vede se rovně tak. Nejprve hlodá kuchař, potom dostanou kost ostatní. A že černoši mají dobré zuby, zůstanou psům, kteří též k obědu přichvátají, sotva třísky. Káva a čaj jsou zajisté také dobré věci, ježto běloch je pije. Tak soudí černoši, a proto zbude-li co, vyprázdni konvici až na dno i s usedlinou, soudíce, že každé kapky je škoda!

Mezi černocho je obyčej, který bělocha s počátku zlobí. Každý černocho snaží se totiž, aby měl nějakého sluhu. Tu viděti na př. malého klučinu, jak nese na hlavě vědro vody a vedle něho vykračuje si větší výrostek. Proč — ptáme se — proč ty lenochu neseš vědro sám? Výrostek se na vás udiveně požívá, jako by nechtěl věřiti svým uším. Jaká to opovázlivost — myslí si — chtíti, abych sám nesl břemeno, když mám mladšího služebníka? My proti tomuto zlovyku bojujeme, ale nadarmo. Takto bylo vždycky, a bude dlouho ještě. Žena nese často koš i s dítětem na zádech, zatím co muž s lukem a sekýrou pyšně si za ní vykračuje. Mladší bratr vleče na zádech z lesa dříví, starší nese pouze sekýru. Tak je to zavedeno také mezi mými služebníky a marné by bylo proti tomu se vzpírati. „Ty, Antoníne“, povídám svému kuchaři, „postav mou židli na verandu!“ Ale Antonín nejde sám, ale volá: „Matouši, rychle postav židli otcovu na verandu!“ Matouš jde, ale cestou potká menšího kluka; tento teprv donese židli na patřičné místo. Inu, silnější je pánem. Můj kuchař je nejsilnější, proto má také tolik služebníků. Pěkně to služebnictvo — pomyslí si mnohý — to zajisté s čistotou to dopadá bledě. Tu se musím ohraditi, aspoň co se mého kuchaře týče.

Můj kuchař chytil jednou polního potkána a chystal se, že si ho upeče. Byl to tučný exemplář, kterému naše

obilí šlo k duhu. Jako kuchař bělochům nemohl svou kořist tak bezevšeho i s koží, chlupy a vnitřnostmi na oheň položit, k tomu byl přece jenom trochu jemnocitný. Co tedy učinil? Popadl potkána ze zadu a foukal z plných plc do jeho špičatého šňupáku tak dlouho, až se všecek jako měchýř nadul. Potom praštil potkánem o zem tak, že v půli pukl a jeho vykuchání nic více nepředkáželo. Nebyl to pokrok v čistotnosti?

Ovšem čistotnost dle evropského pojmu zdejší černochoz nezná, ale hledí si ji přece. Jak často chodí se denně koupat, byť i byla voda sebe špinavější! Jak často pořádá honbu na drobnou zvěř, která v jeho hustých vlasech a v oděvu se prochází. Nikdy neopomene před jídlem si umýt ruce a po jídle si vypláchnout ústa. Ale upotřebený hrnc na vaření vymýtí, to je v očích černochozů zbytečné, ano vlastně marnotratnictvím. Proč by také měla mastnota z pánevé býti vyškrabána? Není to hospodárnější, mastn-li zůstane tam a upotřebí se pro příští pečení? Všecko závisí na tom, z jakého stanoviska na věc pohlížíme. V tom však vězí háček, že my Evropané nedovedeme se vžítí do názorů černochozů. Proto zvláště při a po jídle neschází sporů a hádek. Taliře a sklínky bývají plny mastných skvrn jakoby bývaly umyty v pomýjích. „Ty, Matouši, pojď sem! čím pak jsi zase tuto sklínku umýval? Rychle vypláchni ji!“ Náš stolní sluha hbitě odskočí a za chvíli s umytou sklínkou se vrátí. N. třeptí se sice jako křišťál, ale je čistá. Kde pak jí asi umyl? Jednou šel při takové příležitosti bratr za hochem. Tu viděl, jak chytrý číšník do sklenice naplil a jí svou zástěrou pořádně vytřel. Proto je nejlépe, nechce-li si člověk pokaziti chuť, ne tak často do kuchyně nahlížeti.

To je tedy mé malé služebnictvo, jemuž přináležejí starati se o mou kuchyni a domácnost. Ono považuje tuto svou úlohu více za nějakou hříčku nežli vážnou práci. Vždyť jsou to jenom děti a za své služby nedostanou vlastně nic. Černosi vůbec velmi rádi, skoro vášnivě, si hrají, mladí i staří. Sotva mají moji hoši trochu volno, sesednou se a začnou hrati národní svou hru, „utsoro“ jménem. Je to hra na způsob naší „dámy“.

U zdi v kuchyni stojí vždy dřevěné nohy, tak řečené „štelcic“, aby byly stále po ruce. Jaký div, že na mnohou práci se zapomene. Nechceme-li však děti od sebe odpudit, třeba často jedno nebo obě oči přimhouříti. Není to na př. příjemno, chce-li se člověk ráno umývat, ale o vodě ani potuchy. Již před západem slunce mají kozy a prasata býti zavřeny; jestliže bych každodenně nedohlížel, zda dveře od chlévů jsou zavřeny, mohlo by se státi, že zůstanou otevřeny a pak má levhart volný přístup. Chlapec, jenž má domácí zvířata na starosti, má ihned pohotově výmluvu: „Zapomněl jsem.“ Ovšem třeba potom nedbalce pořádně vyplisniti. Člověk se musí stavěti, jakoby se zlobil, ale myšlenka, že sám kolikrát tu neb onu práci zapomene, nabádá k trpělivosti s těmito malými divochy, a tak zůstane hněv, ať tak dím, v hrdle a nedojde až k srdci.

Z těchto několika črt může si laskavý čtenář sestaviti obraz našeho denního života, tak jak ve skutečnosti jest. Vyjímá se sice velmi prosaiccky, ale jinak to nejde. Je to život rolníka, který se musí starati o dům, dvůr a chlévy, ale tato starost o přirozené potřeby je i pro apoštolskou činnost nevyhnutelně potřebná. Misionáři je napřed starati se o tělo, aby pak starati se mohli i o duši svých světců.

Různé zprávy.

Neobyčejný úspěch Misionářské výstavy vatikánské. Misionářská výstava, již dal zříditi Sv. Otec Pius XI. ve Vatikáně nejslavnějším etnologům P. Schmidtovi, P. Pinardovi a zastupcům všech řádů misijních, vyniká vědeckým uspořádáním ohromného materiálu etnologického a podává obraz velkolepé činnosti misionářů ve všech končinách světa. Vědecký ráz její oceněn nejznamenitějšími odborníky světa, a také podle toho její se navštívá její, jež dosáhla v těchto dnech půl milionu osob. V prosinci (21.) 1924 byla otevřena a již v Novém roce 1925 bylo znamenáno 3607 návštěvníků, v lednu navštívilo výstavu 20.290, v únoru 22.735 a v březnu 33.400. O Velikonocích, kdy byl velký naval poutníků v Římě, bylo na výstavě návštěv 74.080. V květnu, o slavnostech svatořečení sv. Terezy, bylo 91.484 osob, v červnu 57 240, v červenci, v době horka, 33.006, v srpnu více již 52.423, v září 134.806 návštěvníků. Jest otázka, jak dlouho bude ještě výstava ve Vatikáně, zdali zůstane otevřena po ukončení svatého roku. Nebylo dosud nijak rozhodnuto. Sv. Otec projevil přání, aby byla prodloužena, což se stane asi do svátku sv. Petra a Pavla 1926. Je také pamatováno na to, aby snesený sem materiál zůstal někde zachován, pomyslí se, rovněž dle přání sv. Otce, na zřízení musea misionářského, kam by uloženy byly památky a práce z misie, jež nejsou majetkem různých vlád, misijních domů nebo soukromníků, ty budou ovšem majitelům vráceny. Museum ono bude asi zřízeno v Lateráně. Druhá část památek, materialu národopisného různých národů, jež sem snesena etnolog a vědecky pracujícími misionáři, bude tvořiti zvláštní museum etnologické, jako bylo pamatováno na to, že mezi výstavními paláci a domy byl jeden vyhrazen pro etnologii náboženskou, a kde materiál sem snesený byl uspořádán

podle moderní metody historicko-kulturní, práce to P. W. Schmidta ze Sv. Gabriela a P. H. Pinarda de la Boullaye, učeného Jesuity-etnologa z Enghienu v Belgii, P. Šebesty z Hlučinska. Na výstavě jest viděti, jak neocenitelných zásluh získali si misionáři nejen kázáním evangelia lásky Kristovy ubohým pohanům-domorodcům, nýbrž i pro vědu etnologickou, že přinesli odborníkům pravdivé zprávy o životě a názorech domorodců různých zemí.

Mussolinovo poselství k 700. výročí smrti sv. Františka z Assisi. U příležitosti 700. výročí smrti sv. Františka z Assisi připadající na den 3. října 1926 zaslal Mussolini italským zastupitelstvem v cizině poselství, v němž zdůrazňuje, že Itálie dala světu největšího básnického ducha, Danteho, nejhlubšího ducha ve vědách a umění, Leonarda da Vinci, nejodvážnějšího mořeplavce Křištofa Kolumba a také největšího ze všech svatých křesťanství a humanity, sv. Františka z Assisi. V tomto světcí projevila Itálie první známky své renaissance a dokázala svého ducha dobroty a lidskosti. Obnovitel nauky Kristovy, sv. František z Assisi, byl také jedním z největších italských básníků. Jeho učedníci, kteří se odebrali do východních zemí, byli misionáři křesťanství a zároveň misionáři italianismu a rodících se italských umění. Umění františkánské, inspirované italskými formami, rozšířilo se jimi po celém světě.

Řeholnice — oběť povolání. Na Nový rok 1926 večer zemřela v zemské nemocnici v Uherském Hradišti sestra kongregace sv. Kříže Protasie Barotová ve věku 39 roků. Podlehla nákaze, již utrpěla při ošetřování nemocných na infekčním oddělení. Pocházela z Prusinovic u Holešova. Její všechny tři rovné sestry působily v kongregaci sester sv. Kříže. Jedna jí předěšla na v. čnost, stavši se též obětí povolání v nemocnici. Sestra Protasie jí nyní

následovala. Třetí sestra Gervasie působí v nemocnici na Vsetíně. Ač hradištská nemocnice trvá necelá dvě leta, ač sestry nejsou ještě příliš známé a počasi bylo mizerné, přece úctat na pohřbu byla ohromná. Deset kněží doprovázelo nebožku na poslední cestě a nepřehledné zástupy vyplnily staroměstský hřbitov. I nyníější doba dovede oceniti nezištnou a obětavou lásku a projevití svou úctu neznámé prosté řeholnici, oběti to lásky k bližnímu.

Poklady klášterní. Před paděsáti lety italská vláda zabrala klášter

kapucinský u chrámu Panny Marie della Conceptione v Římě. Tehdy vládní komise zprostita mnichy řeholních slibů, načež tito jako jedním hlasem komisaři odpověděli: „Více než kdy jindy máme nyní za svou povinnost zachovávatí své sliby.“ Když pak žádala komise vydání veškerých cenných věcí, zvláště stolního stříbrného náčiní, tu všeobecný smích řeholníků zazněl k této podivné otázce prostorami refektáře, kde akt zrušení kláštera se dál. Když smích se utišil, generál řádový ukázal komisi několik set starých dřevěných lžic.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, a by chom se statečně bránili proti svobodným zednářům, a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **B o j p r o t i s v o b o d n ý m z e d n á ř ů m .**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Braňme se statečně proti svobodným zednářům. (Hlavní úmysl.) — Modlitba za otce (báseň.) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo veškeré chvály nejhodnější. — Svědci (báseň.) — Pilát. — Žhavá touha duše hledající Boha. — Obrázek: Dvanáctiletý Ježíš ve chrámě. — Pokušení (báseň.) — Blah. mučedníci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Obrazy z katolických misí. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákladem vydává Občanská tiskárna v Brně. — Za redakci odpovídá Ludvík Kučka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. BŘEZEN 1926.

ČÍSLO 3.

O Srdce Ježiše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Rozkvět víry katol. v Norsku a u národů baltických.

(Hlavní úmysl.)

Sv. Otec Pius XI. obrací tentokrát pozornost členů Apoštolátu modlitby k severním zemím a tam bydlícím národům, k Norvežsku, Švédsku a národům baltickým, kteří byli dříve Slovaný. Jsou to země, které propadly protestantismu, jímž byla katolická církev skoro úplně potlačena. Všecky tyto země a jich obyvatelé byli kdys křesťanskými, jak svědčí o tom dějiny. Již ve století V. působil v Irsku jako apoštol sv. Patrik a po něm jeho žáci podporováni sv. ženami, jmenovitě sv. Brigitou, šířili dále učení Krista Pána nejen v Irsku, ale také ve Škotsku. Zcela obzvláště horlivě působil sv. Kolumban a Nissian ve století VI. Zatím co ve jmenovaných zemích křesťanství v plné síle se rozvíjelo, nastaly v Británii smutné poměry, tak že křesťanství tam sotva zavedené bylo úplně zničeno. Papež Řehoř Vel. poslal tam benediktina sv. Augustina s několika bratřimi, aby tento anglo-saský národ obrátil na víru katolickou. Po-dařilo se jim získati krále Etelberta s manželkou Bertou a tím získali celý národ. V Dánsku působil sv. Ansgar,

řeholník z řádu sv. Benedikta v IX. století; pracoval s velikou námahou, poněvadž se mu stavěly do cesty veliké překážky. Za tohoto apoštola vniklo křesťanství též do Švédska, kdež křesťanství přemohlo pohanské názory lidu. Velkou práci měl španělský mnich Bernhard s Pomořany a musil s nepořízenou odejít. Lépe se již dařilo křesťanství za apoštolování sv. Ottona biskupa, který se lépe vyznal s duchem a obyčejí tohoto národa. Též byli v té době na víru křesťanskou obráceni Finové, Lotyší, Litvini; tito ponejvíce za velkoknížete Jagellona a jeho choti sv. Hedviky. Tak zářilo světlo Kristova učení po celém severu a národové byli šťastni a blaženi, dokud trvali ve víře katolické a dokud byli věrnými sv. církvi katolické.

Bohužel za reformace a za nebláhného vlivu různých panovníků a okolností odpadli tito národové od katolické církve a přidali se k protestantismu, který zachvátil celé severní krajiny. Slovanští národové ztrativše víru, ztratili i národnost svou. Mnozi

z nich touží po pravdě, touží po návratu k pravé matce, církvi Kristové; ale bohužel není, kdo by jim cestu k návratu ukázal. Přes to stávají se velice často konverse k víře katolické obzvláště v Anglii. Též ve Švédsku touží mnozí po pravém náboženství, protože vidí, jak prázdné, jak chladné je to jejich vyznání, které nemůže ukojiti duši po pravdě Boží toužící. Bylo to vidět, jak chladně smýšleli lidé o protestantském sjezdu ve Stokholmu, kde si netroufali ani sestaviti vyznání víry. Na mnohých chrámech dřívě katolických odstraňují nyní bílou omýtku zdí, aby obnovili krásné a památné malby z doby křesťanské a sbírají různé upomínky na doby před protestantismem.

Mimo této krásné ukázky vidět však, jak se šíří v těchto zemích volné myšlenkářství a úplná nevěra, popírající i božství Krista Pána. Jest se

obávají, aby tito národové z protestantismu neupadli v čiré pohanství, jak to hrozí též u nás v naší republice. Běda národu, který povrhne pravou vírou a vůbec náboženstvím! Takový kope sobě hrob, spěchá k zahynutí! Nikoliv nevěra, ale pravá víra, upřímné náboženství jest pravým základem časného i věčného blaha každého člověka a všech národů. Není divu, že sv. Otcí Piu XI. je líto těchto a všech národů, kteří se zřikají víry v jediného Boha, upadají v nové pohanství. Proto sám se modlí k Bohu všemohoucimu za tyto národy a přeje si, aby též členové Apoštolátu modlitby semkli se v jediný šik a úpěnlivě prosili nejsv. Srdce Ježíšovo za milost obrácení těchto národů na víru katolickou, aby se zase vrátili do pravého ovčince, pravého, dobrého pastýře Ježíše Krista.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

HLEDEJTE!

Léta již bloudím po cestách světa,
hledaje královny ctností,
dvacet let mysl znavená létá,
zda někdo řádně ji zhostí!

Hle! hlavu obr, protekce zvedá
rukou již mohutnou míří — —
přibuzný, nejsem — proto mně běda —
hněv její v nitru se šíří . . .

Od nízkých chatek k palácům spěje,
ve školy, úřady zbloudí:
jejímu přání každý se směje,
pramen se výsměchu proudí . . .

Čeho si, šťastný(!), na světě přeješ?
Ctností tvé není tu více!
Olej-li často k plameni leješ —
spálíš si mladistvé lice! — —

Ctnost tvoje vzácná u Boha kráčí,
tam dechem blaženým dýše,
tam rájů těšných domovy značí,
tam plní věčnosti číše . . .

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — veškeré chvály nejhodnější.

II.

Odměna.

Ctihodné služebníci své, svaté Markétě Alacoquové, zaslíbilo nejsvětější Srdce Pána Ježíše, že odmění přehojně všechny ty, kteří uctívají je, chválu a čest jeho rozmnožují a rozšiřují mezi jinými. „Ohlas to,“ pravil Spasitel, „a dej všude hlásati, že nepoložím ani míry ani mezi svým milostem pro ty, kteří hledati je budou v mém Srdci! — Jména těch, kteří pobožnost k Srdci mému rozšiřují, budou nevymazatelné v Srdci mém zapsána!“ — Má tedy dle výslovné vůle Spasitelovy nejsvětější Srdce jeho po všem světě ode všech lidí a národů býti ctěno a vzýváno! Se strany Boží děje se tedy vše, by každý měl účast na vzácných zaslíbeních; na nás toliko jest, abychom jednali dle úmyslu Srdce Páně. Ti, kdož této vůli Boží se protíví, jsou sobě samým největšími nepřáteli, vrhají se dobrovolně do záhuby.

Bůh vyvolil si Heliho za velekněze. Heli však vychovával špatně své syny; žili pohoršlivě, odvraceli lid od obětí Hospodinových (I. Král. 2, 17.) Proto poslal Bůh k Helimu svého proroka, který předpověděl mu smutný konec jeho synů, zavržení jeho rodu z úřadu velekněžského a dodal: „Vzbudím si kněze věrného, který bude choditi dle srdce mého a dle vůle mé činiti!“ (I. Král. 2, 35.) To se též skutečně vyplnilo. Heli umřel, spadnuv se židle, synové jeho byli zabití od Filistinských, v úřadě velekněžském následoval Samuel.

Za prvního krále v Israelu povolal Hospodin Saula. „Nebylo z Israele krásnějšího nad něho; od ramene

vzhůru převyšoval ve škeren lid!“ (I. Král. 9, 2.) Než Saul neplnil vůle Boží; osoboval si práva kněžská, obětovav celopal; proti výslovnému zákazu Hospodinovu podržel pro sebe nejlepší kusy zajatého dobytka. ač mělo dle rozkazu Hospodinova vše se zničit. Proto byl zavržen, na místo jeho povolán David, který chodil před tváří Hospodinovou po všechny dny života svého.

Neprotivme se tedy nikdy vůli Boží, nýbrž oslavujeme nejsvětější Srdce Ježíšovo, zachovávejce pilně vše, cokoliv Bůh nařizuje nám! Plnice vůli Boží, oslavujeme skutky nejsvětější Srdce Ježíšovo; neboť nenáležíme potom k těm, kteří „ctí Boha ústy, ale srdce jejich je daleko!“ (Mat. 15, 8.) Než vynakládejme ještě zvláštní péči na to, aby speciálně tak užitečná a spasná pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně, — pokud síly stačí a poměry dovolují, — byla rozšířena na zemi!

„Jak jsou závidění hodní, kteří rozšiřují tu pobožnost! Tím získávají sobě přátelství a věčné pozeňání tohoto milovaní hodného Srdce. Necht jsou ujištění, že ono na věky vzpomínati bude se zalíbením toho, co učinili k jeho cti a slávě“ (Dopis sv. Markéty Alacoquové č. 95.) — V jiném dopise č. 34 píše zase takto: „Pán dal mi poznati, že jména četných osob jsou zapsána v jeho Srdci pro tu žádost a snahu, kterou rozšiřovaly jeho čest a slávu, a že nebudou nikdy odtud vyhlazena!“

Co však znamená: jména tato nevymizí nikdy ze Srdce Božského Vykupitele? To znamená, že takoví křesťané zemrou v milosti Boží, dostanou se do nebe, by věčně patřili na Boha a věčně spočinuli na nejmilejším Srdci

Pána Ježíše. Že vyplní se slib tento, vidíme již hned na Markétě, které první stalo se toto zaslíbení: ctíme ji jako světici, neporušené tělo její odpočívá ve svatyni nejsvětějšího Srdce v Paray-le-Monial na místě, kde zaslíbení toto se jí stalo, na přimluvu její byly též již vyslyšeny prosby mnohé.

Laudemus et superexaltemus — Chvalme a velebme!

Oko naše chválí Boha, když nehledí na věci zakázané; — ucho, když neposlouchá hříšných řečí; — jazyk, když pje chválu Boží; — srdce, když je pravdivé, upřímné, varuje se lsti; — nohy, když jdou cestami ctností, ne hříchův; — ruce, když nechápu se majetku cizího, neubližují bližnímu, nýbrž rozdělují almužnu, hájí nevinnost. Tak líčí a vybízí ke chvále Boží, a tedy i ke chvále Srdce nejsvětějšího výmluvný patriarcha sv. Jan Zlatoústý. Chvalme a velebme tedy Srdce, nejhodnější vši chvály, především křesťanským životem! Obětovalo se pro nás cele, proto i my služme mu cele, duši i tělesnými schopnostmi! Naše úcta k nejsvětějšímu Srdci nemá mít konce a mezi, právě tak jako láska jeho k nám nemá ani konce ani mezi! Kdybychom sebe více ke chvále a zvelebení jeho činili, přece práce a snaha naše zůstává moc daleko za tím, co Srdce to učinilo pro nás!

Proto budme též horlivými šířitelé úcty nejsvětějšího Srdce Ježíšova! Každý z nás, i sebe menší a nepatrnější, může prokazovat bližnímu nějakou službu lásky. Opravdová upřímná láska je vynalezavou! — Vzpomínám tu na událost ze svého válečného života. Bylo to na podzim roku 1915 v kongressovém Polsku na silnici u Radomu. Těžkým krokem kráčel tam vysoký pruský vojin-záložník. Na knoflíku svého kabátu měl uvázaný neveliký pecen chleba, jak ho asi „vyfasoval“ v nedaleké stravovně. Cestou šla proti němu chudá polská žena, která obrátila se naň s prosbou. Reservista se zastavil, vytáhl z kapsy nůž, bez otálení rozkrojil svůj skromný proviant, pecen chleba, na 2 díly a podal jeden ženě. Nečekaje na dík, šel těžkopádným krokem svou cestou dále. Tento čin prostého vojína mi imponoval velice! — Taková velkodušnost, jak ukázal jí prostý tento vojin, jeví se častěji v drobném lidu! Prokazujeme ji svým bližním i ve smyslu duchovním! I tu platí Spasitelovo: „Co jste učinili jednomu z nejmenších bratří mých, mně jste učinili!“ (Mat. 25, 40.) Snažme se proto i jiné povzbuzovati a naváděti, by ctili horlivě nejsvětější Srdce Ježíšovo! Tak přispějeme ze všech sil svých, aby ze všech konců zemských zazníval hlas: Budiž chvála Božskému Srdci, kterým jsme nabyli blaha; jemu sláva a čest po všechny věky!

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

P O M O C.

Ve srdci když tůni
klesá slabý duch,
žalost jenom trůní —
posilí mne — Bůh!

Odvaha když klesne,
zbude maličko —
v radosti reť hlesne:
„Drahá matičko!“

Ježíš velekněz.

Napsal Jarolím St. Pavlík.

Raduj se, dcero sionská, plesej, dcero jerusalemská! Ejhle král tvůj blíží se k tobě, spravedlivý a jako spasitel. Tak bychom mohli s prorokem Zachariášem zvolati, vidouce blahoslavenou Pannu a svatého Josefa s Božským dítětem ubíratí se do Jerusalema. V náruči panenské matky přichází Ježíš jako dítě po prvé do svatého města, aby se obětoval nebeskému Otci za hříchy světa. Ještě sice tentokráte oběť nedokoná, to učiní až na veliký pátek; ale teď započíná onu oběť, on sebe samého podává jako usmiřující hostii Otci svému a praví, jakž o něm předpověděno: Na žertvách a obětech nemáš, Bože, zalíbení; proto jsem řekl: Hle, já už jdu, abych vyplnil vůli tvou. Darů a zápalů nežádáš, ale tělo jsi mi připravil, jež totiž za oběť přinéstí mohu.

V den očišťování Panny Marie zříme Ježíše před sebou jako svého velekněze, kterak právě je u obětování a blahoslavená Panna je jáhenkou, která ho obsluhuje, a svatý Josef je podjáhнем a zbožný stařec Simeon je presbyter assistens (přísluhující kněz), to je čtvrtý při slavné mši svaté. Na velekněžství Ježíšovo pamatuje nás vůl svatého Lukáše jako zvíře obětní; započíná své evaňgélium obětí Zachariášovou.

Předobrazem byl Ježíš jako velekněz Abelem, jenž Bohu oběť obětoval a sám se stal obětí nenávisti bratrovy; Melchisedechem, jenž chléb a víno obětoval, Isakem, jenž sám nesl obětní dřevo, na němž měl umřítí, na horu Moria; veleknězem Aronem a celým starozákonním kněžstvem. Protože však Ježíš je nejen knězem, ale i hostií samou, byl předobrazem velikonočním beránkem, dvanácti obětními chleby ve svatostánku a všemi krvavými a nekrvavými oběťmi staré úmluvy.

Jako velekněze líčí nám Ježíše apoštol Pavel ve svém listě k židům a praví,

že je knězem podle řádu Melchisedechova, ale mnohem vznešenějším než kněží starozákonní. Efesaňům píše: Kristus obětoval se za nás jako oběť Bohu libovonná. Bůh sám dává svědectví o kněžství Ježíšově ústy Davida: Hospodin přísáhl, a nebude toho litovati: Ty jsi knězem na věky podle řádu Melchisedechova.

Ježíš se za nás obětoval na hoře Kalvarii; tu vykonával svůj velekněžský úřad. Obětí tou vzdal nebeskému Otci nejvyšší čest, poklonu a hold, náležitě díky v našem jménu za všechna dobrodíní, smířil jej s námi a úplně zadost učinil za hříchy naše a hojně milosti nám zasloužil. Vezměme si však k srdci, co mu bylo vytrpěti na duši a na těle, na všech smyslech a na všech údech. A Matka jeho musela všechno spolutrpěti, ač ne tělesně, tak aspoň duševně. Už teď jí předpovídá Simeon: Tvou vlastní duši pronikne meč. Vidí-li matka dítě své trpěti, tak jí to proniká srdcem; raději by všechno sama trpěla, co dítě trpí. Tak to bylo u Matky Kristovy. S prorokem mohla nařikati: O vy všichni, kteří mimo jdete, pojdte sem a vizte, je-li bolest jaká rovná bolesti moji.

Započal postní čas. Buďme potom pamětlivi té krvavé oběti, kterou Ježíš Kristus v červeném ornátě své drahé krve slavil, a připomeňme si při tom i bolesti Mariiny. Modleme se často křížovou cestu a bolestný růženec, uložíme si nějakou oběť, abychom se vděčnými ukázali za tu velkou oběť, kterou obě přesvaté osoby za nás přinesly, obmezující se v jídle, pití, kuřbě, zábavě, návštěvě hostinců, chudým pak a na dobré účely almužnu udílející.

Svou krvavou oběť obnovuje Ježíš nekrvavě ve mši svaté. Tu se stává oltář horou kalvarskou; tu se nám předvádí před oči úchvatné divadlo

ukřížování. Při mši svaté opakují se tajemným způsobem všechny výjevy utrpení Páně a přivlastňují se nám jeho ovoce, udělují milosti přebohaté, a ty jdou rukama bolestné Matky Boží.

Milý křesfane, oceň náležitě obět mše svaté, neopomeň ji v neděli obcovati, jdi i ve všední den často na mši svatou. Kdyby se v kostele v čas bohoslužeb peníze rozdávaly, nikdo by té příležitosti neopomenul. Při mši svaté rozdávají se však vskutku poklady, jež mají větší cenu než statky pozemské.

Svět ovšem nemá pro ně žádného smyslu. Zatím co kněz v neděli stojí u oltáře, jsou lidé už na cestách buď po železnici anebo na kole anebo pěšky, spěchající na nějaké výletní místo; jiní leží v posteli a vyspávají, protože byli v sobotu na nějakém věnečku. Jiní zase jdou za obchodem, za nějakým vyřízením, jako posli, anebo konají nějakou práci. Všichni dopouštějí se hříchu, připravují se o Boží požehnání, a vyplňuje se na nich první část Simeonova proroctví: Tento bude mnohým v Israeli kamenem úrazu.

Nábožné osoby vždy to velmi bolelo, našly-li v neděli a svátek kostel prázdný. Majdalena Griselain, zbožná vdova po jednom krejčím v Paříži,

shledala v onom zkaženém městě při nedělních službách Božích kostelní lavice ponejvíce prázdné. Velmi ji to bolelo, že tolik lidí nechce Bohu sloužit a jej zanedbáváním náboženských povinností uzázejí. Hleděla tudíž Pána Boha za tu nevšimavost usmířiti a chodila v neděli a svátek na více mší, jež buď za hříšníky, nebo za nemocné nebo za umírající obětovala. Na Boží Tělo roku 1862 už čtyřem mším svatým za sebou obcovala. Při páté bylo jí nebem zjeveno, že by bylo Bohu milé, kdyby věrní jeho sluhové v neděle a svátky na místo nepřítomných ještě druhé mši svaté byli přítomni; anebo, když to není možno, měli by v náhradu za to jíti ke sv. přijímání. To by měli z té příčiny tak dělati, aby Bohu onu čest nahradili, o kterou byl od oněch zkrácen, kdož nedělní služby Boží zanedbávají. Zbožná ta vdova vstoupila ve svém šedesátém roku do kláštera. Její dílo, smířující mše nebo přijímání, přišlo později ve světě do známosti a bylo schváleno apoštolskou stolicí. Ve městech je příležitost více mši svatých slyšeti; použijme ji. Ježíši Kristuse se za nás obětoval; obětujme i my jemu svou duši a své tělo, všechny síly a schopnosti své, modlice se: Ježíši, tobě žiji, Ježíši, tobě umírám, Ježíši, tvůj jsem živ i mrtev.

Sv. Petr, hřešící a kající.

Svatopostní úvaha. Píše Ignát Zhaněl.

Jak se nám uchoval v Písmě svatém popis osoby i jednání Petrova, byl povahy příliš ohnivé, živé, prudké. Nerozumí-li sám nebo jeho soudruzi některému výroku Mistrovi, je vždy první, který prosí o bližší vysvětlení. Ptá-li se Mistr na něco, vždy je první, jenž odpovídá. Jeho otázky i odpovědi jsou jasným důkazem nejobnivenější lásky k Mistrovi. Kráčí-li Ježíš po moři, nemůže se ho Petr dočkatí,

láska jej nutí, aby šel Mistrovi na vodě kráčeje vstříc. V předvečeru utrpení Páně přišli zoldnéři a chtěli ruce vložiti na Mistra. Ohnivý Petr nevidí přesily, nepřemýšlí, že by mohl svou náhlost životem zaplatiti, vytasil meč a udeřiv služebníka nejvyššího kněze, uřad mu ucho. Byl by dále hájil Mistra, kdyby mu nebyl poručil: „Vtas meč svůj na jeho místo.“ Mat. 26. 51. 52.

Petr hřešící. Příliš sobě důvěro-

val. Myslel, že je zrovna nemožno, aby se stal nevěrným Mistrovi a jej opustil. Na zelený čtvrtek večer odebral se Ježíš se svými na horu Olivetskou a pravil: „Vy všickni pohoršíte se nade mnou této noci: neboť psáno jest: Biti budou pastýře a rozprchnou se ovce stád“ a Petr vpadl Mistrovi do řeči se slovy: „Byť se všickni popohoršili nad tebou, já se nikdy nepohorším.“ Ježíš mu však řekl: „Amen pravím tobě: této noci, prve než kohout (dvakrát, dodává sv. Marek 14. 30) zazpívá, třikrát mne zapřeš.“ Petr popírá, že by to bylo možno, dí: „Bych měl umřít s tebou, nezapru tebe“. Mat. 26. 31—35. Petr byl k sobě tolik důvěřivý, že odporuje i výroku Mistrovu, i když mu Spasitel přesně naznačil chvíli i bližší okolnosti jeho zapření. Jistě chybil, pochybuje o pravdivosti Ježíšově a proto také tak hluboce poklesl. Nepoužil prostředků, které mu Mistr radil.

Když došli Ježíš a průvodčí do zahrady Getsemanské, pojal Petra a dva syny Zebedeovy (Jakuba Vel. a Jana), šel s nimi dále, počal se rmoutiti a teskliv býti. Apoštolové usnuli tvrdým spánkem. Nespokojil se tím, že je toliko napomenul, nýbrž přidal, prostředek, řka: Bďte a modlete se, abyste nevešli v pokušení. Mat. 26, 41 a k Petrovi pravil ještě zvláště tato slova: „Šimone, spiš? Nemohl-lis bdíti jedné hodiny?“ Luk. 14, 37.

Petr nevěřil v nebezpečí, ne použil prostředků, které mu Mistr radil, nebděl, nemodlil se, nepřipraveného stihlo jej nebezpečí, proto byl bezbranný, neměl čím by se bránil.

Provinil se dále zvědavostí. Petr zapomněl na slova, která pronesl před několika hodinami, kdy tvrdil, že jest ochoten zemřít s Mistrem, nešel s ním, ale toliko od daleka a pomalu následoval bázliv, že zvědavostí, jaký konec vše vezme? Lépe by byl učinil, kdyby byl zůstal u ostatních apoštolů, kteří utekli a více se nevrátili, aspoň by nebyl tak velice poklesl, že Mistra ne jednou, nýbrž třikrát zapřel. Petrova zvědavost za-

bránila, že neviděl blízkého nebezpečí hříchů, že byl k němu naprosto slepý; sám vyhledal nejbližší příležitost ku hřichu.

Petr věděl, že odvedli Ježíše ke Kaifášovi, nejvyššímu knězi. Chtěl zvědět, jak výslech dopadne, proto šel na dvůr Kaifášova domu, kde usedl mezi sluhy a vojáky, kteří si pro studenou noc udělali venku oheň a se hříval se u něho. Nedbal na nebezpečnou společnost, že jsou všichni největšími nepřateli Mistrovými, není proto divu, že upadl v nástrahy dáblův a těžce zhřešil. Přistoupila k němu jedna děvečka a řekla: I ty jsi byl s Ježíšem Nazaretským! Ale on zapřel přede všemi a řekl: Nevím, co pravíš. Utekl ze dvora ke bráně, přeslechl jak zakokrhání kohoutovo, protože přistoupila k němu jiná děvečka a pravila těm, kteří tam byli: Také tento byl s Ježíšem Nazaretským. A opět zapřel s přísahou: Neznám toho člověka. A po malé chvíli přistoupili okolostojící a řekli Petrovi: V pravdě i ty jsi z nich, neboť také mluva tvá té prozrazuje. Tu počal se proklínati a přísahati, že nezná člověka toho. A hned kohout zakokrhál (po druhé). I rozpomenul se Petr na slovo, kteréž byl řekl jemu Ježíš: Prve než kohout zakokrhá dvakrát, třikrát mě zapřeš. Mat. 26, 69—75 a 14, 66—72.

Sv. Petr kající. Výslech s Ježíšem byl ukončen, vedli ho spoutaného dvorem kde se zdržoval Petr a Mistra třikrát zapřel. Mlčky, se sklopenou hlavou kráčí božský Beránek mezi pochopy: jda poblízkou Petra, pozdvihl hlavu a pohleděl na něho. Luk. 22, 61. Nebyl to pohled opovržení, zlosti, trestu. Spasitel byl neschopen takto se dívati na hříšníka. Také by se byl Petr při svém vznětlivém srdci nějak přenáhlil, kdyby se byl Mistr na něho hněvivě podíval. Kdož ví, zda by nevolal takový konec jako Jidáš? Ježíš nepromluvil, neotevřel úst svých, nevolal: Šimone, zapomněl jsi na mě proctví, když jsem ti předpověděl, že mne ještě v této noci třikrát za-

přeš? Viz, co se stalo: tuto máš svědky svého pádu. Kde je, Petře, tvůj slib, tvá odhodlanost, se mnou trpěti i zemřít? Nic podobného nepromlouvá Spasitel, jde tiše a toliko lahodným, soustrastným pohledem hledí na hříšného Petra. Kdyby byl Mistr něco řekl, byl by upozornil zoldněře na svého učeníka, který by pak nemohl zapřít, že Mistra nezná. Byli by jistě Petra zajali, spoutali a uvrhli do vězení, což vševědoucí zabránil, vždyť výslovně ujišťoval, že nepřišel, aby hříšníky zatratil, ale chce je spasit. l. k Tim. 1, 15.

Bez milosti Boží nic nemůžeme působiti. Beze mne nemůžete nic učiniti, řekl Ježíš (Jan 15, 5). Milost jeví se přerůzným způsobem, u každého jinak. Bez ní nemožno ani pokání činiti. Sv. Pavel píše: „Důvěru máme skrze Krista k Bohu, ne že bychom sami od sebe jako ze sebe bylo způsobili něco mysliti, nýbrž že způsobilo naše jest z Boha.“ II. ke Kor. 3, 5. V listu k Filippenským píše též apoštol: Bůh to jest, jenž působí ve vás chtění i konání podle dobré vůle (své) 2, 13. Milost pokání uděluje Bůh každému, záleží jenom na tom, aby jí hříšník použil. Čteme již u proroka Ezechiele: Jakože živ jsem já, praví Pán Bůh, nechci smrti bezbožného, ale aby se obrátil bezbožný od své cesty a živ byl. Obratě se, obratě se od svých velmi zlých cest! 33, 11. Protože chce Bůh, aby se hříšník obrátil, dává mu k tomu potřebnou milost. Petrovi byl touto milostí laskavý pohled Kristův. Ovšem zůstává při této pomocné milosti vůle člověka svobodna, ne-
tknuta, člověk může s ní spolupůsobiti, nebo osvětlení odpirati a povzbuzeni odvrhnouti od sebe. Sv. Prosper výslovně praví: Bůh pomáhá vůli aby odvrhla otrockou svobodu a přijala svobodné otroctví; chce říci, že jí Bůh pomáhá, aby svrhla otroctví hříchu, jež svobodně zvolila a přijala svobodu služebníka Božího. Sněm tridentský praví, že Bůh dává milost, aby se člověk svobodně mohl obrátiti k spravedlnosti.

Nemůžeme z této příčiny my, katolíci, pevně věřící v prozřetelnost Boží, mluvit o náhodě, protože vždy a všudy vládné vševědoucí a všemohoucí Bůh, který je nám ve všem našem počinání nápomocen. Kolik vzácných příkladů mohlo by se uvésti o pomoci milého Pána našeho ke hříšníkům: ze starých až do nejnovějších časů.

Kněz kapucín, duchovní správce vězení, měl připravit k smrti dvojnásobného vraha a žháře, mladíka asi dvacetiletého. Nechtěl však slyšeti o pokání a smíření s Bohem. Kněz činil seč bylo, ale vše marně. Přiblížil se den poprav, která měla býti ráno o sedmi. Již o pěti byl kapucín u vraha. Měl s sebou tabatěrku a laskavými slovy nabízel mu šňupeček, fka, že sám sice nešnupe, ale že slyšel, že on šnupe, tak si vypůjčil tabatěrku od přítele kapucína. Vrah neodpovídal, kněz se na něho dívá a pozoruje ke svému úžasu, že dříve tvrdý, nezdo-
latelný muž pláče. Po chvíli pravil: Přece mne někdo miluje. Rozvázaly se mu ústa, počal vyprávěti, že ze vzteku zavraždil hospodáře s hospodyní a pak ještě zapálil jejich dům. Kněz vypytał se dále až vykonal vrah dobrou svatou zpověď, vzbudil pravou lítost a kajicně zemřel jako druhý Dismas, lotr, visící po pravici Spasitelově.

Hřešící Petr činil velké pokání. Písmo praví: „I vyšel ven a plakal hořce“ Luk. 22, 62. Svatý Petr vyšel ven, t. j. varoval se příležitosti ke hříchu, což musí činiti, kdo se míni opravdově polepšiti. Straniti se příležitosti ke hříchu je první podmínka pravé lítosti a opravdové vůle polepšiti se. Apoštol pak utekl a plakal hořce, což je další důkaz jeho opravdového polepšení. Legendy vypravuje, že Petr oplakával po celý život tento hřích, že vyplakal si skoro oči, na obličejí měl od neustálých slzí hluboké rýhy, každý den jak uslyšel kokrhati koho-
houta, vždy hořce zaplakal.

Jeden zpovědník napomínal prostonárodním způsobem takto ku polepšení: „Kdybys si nikdy nestříhal nehtů

u rukou i nohou, nikdy nečesal vlasů, neumyl si nikdy obličej, rukou celého těla, brzy bys se podobal divokému zvířeti. Chceš-li uchovati duši svou pro život věčný, pro který je stvořena, musíš ji často a důkladně čistiti svatým pokáním.“ I nejkrásněji, nejpracněji, nejnákladněji upravená zahrada zpustne, pakli se dále o ni pilná ruka nestará. Podobně by zakrněli všichni křtem svatým posvěceni a pro Krista zrození, kdyby ztratili tuto milost nesnažili se jí znovu nabýti dobrou svatou zpovědí, modlitbou a vůbec dobrými skutky. Každý nemocný, i kdyby měl sebe menší nemoc, nechce-li umřít, hledá pomoci u lékaře. Kdo padne do bývalých hříchů, musí se také často utíkatí ku duchovnímu lékaři, ku zpovědníkovi.

Svatý Augustin uvažuje o pádu

Petrově praví, že dokazuje jasně, co je člověk bez milosti Boží. Člověk bez Boha je v hrozně bídě, je bíd-
nější než kdo je blizek zmrznouti, než nemocný bez léku; neboť „v Bohu žijeme, hýbáme se i trváme“. Sk. apošt. 17, 28. Umiňme si, že se nikdy neodloučíme od Pána, že nebudeme Ho zdaleka následovati jak učinil sv. Petr, ale že chceme seděti stále u Jeho nohou, jak učinila Maří Magdalena. Pokorně volejme: „Pane zůstaň s námi, neboť se připozdívá.“ Luk. 24, 29. Nikdy nevíme, kdy bude náš večer. Následovali-li jsme sv. Petra hřešícího, následujeme ho i pokání činícího, pracujme po jeho příkladě pro rozšíření slávy Boží, království Kristova, kdyby žádal Bůh náš život, buďme příkladem Petrovým ochotni pro viru všecko snášeti, na kříži za viru zemřítí. Amen.

Jos. Al. Vlastimil-Římský :

V E S N A.

Budí se kraje mráкотné navy,
ledový pancíř nespíná toků,
přírody oko — velebnost svitu :
vlasti má, hlavu Vesna Ti věnčí!

Přijmi můj pozdrav z ciziny, zvenčí,
lásku svou k Tobě v srdci mám vrytu,
Ty's mojí hvězdou k smrti až kroku —
Leč prosbu také větérek hravý

mou nese za Tě ku nebes Pánu,
nad kterou nemám většího přání.
Splněna tato — v rajském jsi stanu!

„Kěž, Bože, vzejde s tím jara jasem
Zora i víry nad vlasti strání,
kež je jak Slunce každičkým časem!“

Blahoslavení mučedníci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova.

(Pokračov.)

Život misionářský byl úplně přizpůsoben životu divochů. Příbytky jejich, jak sděluje P. Chaumont T. J., byly udělané jako u divochů z kůry stromů. Bydleli v nich všichni pohromadě. Jen kape byla zvláště oddělena. Neměli stolu, neměli židli, neměli kuchyňského náčiní. Měli jedinou mísu, která se naplnila zvláštním divošským jídlem sagamité, vyhlíželo prý to jako malta, kterou u nás se nahazují zdi. Žizně neměli téměř žádné, protože jídali vše bez soli, jako divoši. Postel jejich byla kus kůry se stromu a na ní položila se pokrývka. Ani nemocní neměli prostěradel nebo peřin.

Velikou potíž měli misionáři s ohněm v chatě. Byla chata jejich, kdykoliv se topilo, plna kouře. V zimě neměli jiného světla než to, které bylo z hořícího dříví. Při tom studovali a modlili se.

Rozdělení času bylo, jak píše P. Duperron T. J., toto: Ráno se zvonilo o čtvrté hodině ke vstávání. Pak bylo rozjímání a po něm mše sv. do 8. hodin. V tu dobu bylo mlčení, každý si udělal své duchovní čtení a modlil se breviář a ostatní modlitby. O 8. hodině se otevrou dveře a divoši mohou k nám jít na návštěvu. To trvá do 4. hod. odpolední. Zatím jdou někteří kněží navštívit nemocné do chat. O 2. hodině se zvoní ke zpytování svědomí a po něm je oběd, přiněmž se čte z Pisma sv. Večer se čte z Philagie P. Barryho S. J. — Před a po jídle se modlíme huronsky, aby tomu přítomní divoši rozuměli. O 4. hod. se propouštějí divoši. Modlíme se potom společně breviář. Pak je konference o překážkách rozšiřování víry svaté mezi divochy, o jejich řeči. Večeře je

o půl sedmé, o 8. litanie a zpytování svědomí. *)

V letech 1648–50 utkali se Huronové v urputných bojích s t. zv. pěti národy ze skupiny západních Irokésů. V této válce byli téměř potieni; část jich splynula s vítěznými sousedy, část jich byla jesuity odvedena do okolí Québecu.

V misii kanadské bylo 15 Francouzů, kteří byli dělníky v domech, neboť mistodržitelé kanadští nedovolili nikomu jinak se usaditi v Kanadě, leč by byl pod dohlídkou otců misionářů. To stávalo se proto, poněvadž byli mezi přistěhovalci lidé špatné pověsti, kteří vedli nemravný život. To bylo velikým pohoršením pro Hurony.

Tito francouzští dělníci byli zvlášť pro Kanadu vyvoleni. Byli mezi nimi lidé velikých ctností. Misii prokazovali neocenitelné služby. Nazývali se Zasněžení (francouz. Donnés), protože se zvláštní smlouvou zasvětili na celý život bezplatně službám, i nejnižším pracím, v misiích. Misie měla užitek z jejich práce a zavazovala se, že se bude o ně do smrti starati. Nahrazovali řeholní bratry, kterých nebylo možno dostati tolik, kolik jich bylo v misiích třeba. Neměli žádných slibů a byli jakousi střední třídou mezi řeholníky a sluhy. S počátku jich bylo 6, v roce 1649 jich bylo 23. Za P. Joguesa jich bylo 15.

Tato novota zavdala příčinu k žalobám, které se dostali až do Říma ke generálovi řádu. Někteří v této instituci viděli jakýsi druh „Třetího řádu“, jak ho mají mnozí řádové, což však v Tovaryšstvu Ježíšově není za-

*) Rukopis z knihovny v Richlieu.

vedeno. P. Jarolím Lalemant T. J. sepsal obhajobu toho zařízení pro Kanadu, aby všechny obavy rozptýlil. Představení je konečně schválili.

René Goupil, Jan de la Lande a Couture byli takovými Zsvěcenými. O Coutureovi víme, že byl od roku 1640 mezi Zsvěcenými. Je o něm zaznamenáno, že se hodí za stolaře, pak zase, že se hodí k mnohým pracím. Byl v zajetí u Irokésů a dělal tlumočnicka při uzavírání míru mezi Francouzy a Irokésy. To mu získalo svobodu. Později, když mu dána volnost, chce-li zůstat mezi Zsvěcenými, nebo vystoupiti, vystoupil a stal se otcem velmi četné rodiny. Zemřel roku 1709 v 94. roce svého věku.*)

P. Izák Jogues T. J., první apoštol Irokésů. René Goupil a Jan de la Lande.

P. Izák Jogues T. J. narozen byl ve Francii, v městě Orleansu dne 10. ledna 1607. Po celý svůj život byl vzorem trpělivosti a lásky k bližnímu. Do Tovaryšstva Ježíšova vstoupil v 17. roce svého věku — 24. října 1624 — protože doufal, že bude poslán do misii pohanských, aby tam mohl mnoho pro Krista trpěti. Noviciát prodělal v Rouenu. Tam

*) Prameny k těmto životopisům: Především jsou to *Annales Missionis Neogalicae* 41 svazků. Každý rok vycházel jeden svazek, poslední vyšel 1672. Jsou to nejcennější příspěvky k dějinám Kanady. Kanadská vláda je vydala znovu roku 1848 v tlustých třech svazcích I protestanté chválí pravdivost a svědomitost těch, kteří tyto zprávy psali.

P. M T a n e r S J Societas Jesu usque ad sanguinis et vitae profusionem militans — Mortes illustres et gesta eorum — Soc. Jesu a P. Alegambe S. J. — Varones illustres . . . de la Comp. de Jesu a P. Al. de Andra e S. J. — Menolog. dipe memoriae dale. Relig. Soc. Jesu dal P. G. Patrignani S. J. — Glorias del secundo siglo de la C. de Jesu a P. Jos. Cassani.

Nejcennější je rukopis *Diaria* představených misie Kanadské, kde zaznamená-

byl nevicmistrem P. Alois Lalemant T. J., muž velikých ctností a vzácné zkušenosti v životě duchovním, který dovedl jiným dáti ducha sebestřvení a horlivosti o spásu duší. Jelikož se sám nemohl dostat do misii, ač o to často prosil, snažil se, aby co nejvíce misionářů vychoval pro zámořské misie.

V mladém novicovi Joguesovi poznal ihned zvláštní dary, kterými ho Bůh uschoпил, aby byl dobrým misionářem. Když tedy roku 1625 se opět misie kanadská pro Francii otevřela, mluvil nadšeně k novicům o tamější činnosti jesuitů, kterou znal ze soukromých dopisů a z annálů kanadských.

Mladý Jogues chtěl od počátku do misii, ale byl by raději se dostal do horké Ethiopie a zjevil toto své přání představeným, kteří však prosbě jeho nevyhověli.

Po ukončeném noviciátu byl poslán do koleje v La Fleche, aby tam studoval tři roky filosofii. Tam poznal misii kanadskou důkladně. P. Masse T. J., který byl již 10 let v Kanadě, byl právě v této koleji a sbíral pracovníky pro misii mezi Hurony. Z Japonska pak přišla právě zvěst o slavném mučeníctví P. Karla Spinoly T. J., který tam byl upálen 1622. (za blahoslaveného prohlášen 1867), ta nadchla mladého Joguesa

vali vše, co by mohlo býti nějak důležité nebo zajímavé pro misii a někdy také pro kolonii.

Druhá ještě důležitější listina je rukopis nadepsaný: *Památka na smrt a ctnosti PP. Izáka Joguesa, Jana de Brebeuf atd.* Prvních 150 stran jedná o P. Joguesovi. Zvláštní ceny této listiny dodává, že je jako stvořená pro kanonický proces. Jednotlivé články a zvláštní místa jsou ověřena na místě přísahy podpisy představených misie.

John J. Wynne S. J. *The Jesuit Martyrs of North America.* The Universal Knowledge Foundation New York.

R. P. Frédéric Rouvier S. J. *Les bienheureux Martyrs de la Compagnie de Jésus. au Canada.* Canada. Le Messenger Canadien 1925.

P. Martin S. J. — P. St. Dosenbach S. J. P. Isaak Jogues S. J., erster Apostel der Irokesen 1875. Regensburg. Pustet.

tak velice pro mučednictví, že sobě nic jiného nežádal, než vylít krev pro Ježíše Krista mezi divochy. Často se díval na obrazy, na němž byl P. Spinola zobrazen přivázan u kůlu v plamenech, jak srdnatě umírá pro víru. Tento obrázek nosil Jogues na prsou a vyvolil si P. Spinolu za orodovníka v nebi, aby mu vyprosil milost smrti mučednické.

Představení však ho neposlali hned do misii, nýbrž ustanovili ho učitelem v nejnižší třídě v koleji v Roueni. Tam ho chtěla mít prozřetelnost Boží. Setkal se tam totiž s nejznamenitějšími třemi misionáři z Kanady. Byli to P. Karel Lalemant T. J., který se osmkrát přeplavil z Ameriky přes okean, pak první představený z Québecu P. Jan de Brébeuf T. J., velmi populární misionář v Kanadě, a P. Masse T. J., kterého poznal již v La Fleche. Od těchto mužů načerpal lásky a statečnosti pro těžké misie kanadské.

Ale tak hned nemělo být vyplněno vroucí přání magistra Joguese. Musel ve svých studiích pokračovat a proto ho představení poslali do pařížské koleje Clermont. Tam studoval teologii, když najednou po druhém roce ho Bůh povolal do Kanady. Stalo se to tak: Nepředvídané okolnosti a veliké potřeby misie kanadské donutily misionáře, kteří byli v Evropě, aby se vydali na cestu do svých misii kanadských. Představení chtěli použití této příležitosti a proto sdělili magistru Joguesovi, že se může odebrat do misii, po nichž tak toužil.

Velice rád obětoval Jogues zbývající dva roky studia theologického. Měl být vysvěcen a kněze a ihned se na tuto velikou milost připravoval. Dne 10. února 1636 slavil svou primici v rodišti svém Orleansu. Matka jeho celá blažena obětovala při této první misii sv. svého syna, také celý jeho budoucí život, misíím.

Lodi pro Kanadu se vypravily začátkem dubna a P. Jogues se musel již počátkem dubna odebrat do Dieppu, odkudž měly lodě vyplouti.

Rozloučil se ještě jednou srdečně s rodinou svou a zvláště s matkou a se svými spolubratry a s požehnáním matčiným a představených vyplul šťastně z Dieppu dne 6. dubna 1636. Do Québecu připlul dne 2. července téhož roku.

Již za několik dní odvážil se P. Jogues hlouběji do země provázen jsa domorodci, které poslal P. Jan de Brébeuf do Québecu, aby tam byli ve víře důkladněji poučeni a stali se tak sloupy mladé cirkve u Huronů. Byli provázeni P. Danielem T. J., který v ošumělém taláru, bos, s veslem v ruce, breviář maje viseti na krku, vesel připlul do Québecu. Košile jeho byla na zádech prohnílá. Když se tedy tito loučili, prosili, aby s nimi šel některý z misionářů. P. Jogues byl ihned ochoten dáti se s nimi na cestu. P. Jogues znal sice obtíže této cesty, neboť dostal výborné pokyny od P. Brébeufa, který mu vštěpoval, že ačkoliv se zdá být taková cesta snadnou, není bez velikých nebezpečí nikdy. Toho zakusil na této cestě plnou měrou. Byl mu svěřen desítiletý hoch, kterého měl dovést domů. Na cestě, na níž se vydal 24. srpna 1636, vytrpěl mnoho. Hoch mu onemocněl a musil ho nésti na zádech přes dravé řeky a strmé, úzké pěšiny. Cesta trvala asi tři týdny. Živil se kukuřicí, kterou rozmýlili mezi dvěma kameny a ředili vodou. Spalí na zemi, nebo na ostrých skalách. Velice obtížná byla cesta v kanoech. Nebylo možno natáhnouti nohy, tak malě jsou tyto kocábky z kůry a smůlou vylité. Nesměli se v nich ani pohnout, protože se měli co obávat, aby se nepřekotily s nimi. P. Jogues musel neustále mlčet, protože divochům nerozuměl a nemohl se s nimi domluvit.

Na cestě bylo asi 60 až 80 vodopádů a splavů. Přes tyto překážky letí kanoe s velikou rychlostí. Na mnoha místech zase museli vystoupiti na břeh a nésti kanoe a všechna zavazadla někdy až dvě míle, protože na těchto místech bylo tolik úskali, že se po vodě nemohli dostatí dále.

Konečně po nesčetných útrapách došli dne 11. září 1636 na místo, osada Ihonatiaria, kterou misionáři nazvali Sv. Josef. Všichni misionáři s P. Brébeufem v čele šli cestujícím naproti. Přivítali nového misionáře hrstkou sušených ryb a trochou mouky. Byla to skvělá hostina, která mladému misionáři výborně chutnala, jak sám řekl.

P. Jogues pocítil následky těchto útrap. Onemocněl dne 17. září a za několik dní přivedla ho tato nemoc na pokraj hrobu. Ležel jako jeho spolubratři na kůře stromové a pokrytý prostou pokrývkou a léčil se čajem z kořínků, který tlumil trochu horečku. Láska spolubratří, velká trpělivost a odevzdáním se do vůle Boží povznášela ducha nemocných spolubratří, kterých najednou onemocnělo více. Jenom P. Brébeuf, P. Pijart a P. le Mercier zůstali zdraví. P. Jogues byl 24. září v takovém stavu, že bylo nutno pustit mu žilou. Již po dva dny nemohli utišit krev, která neustále tekla z nosu. Za nedlouho se však všichni pozdravili.

P. Jogues naučil se dosti brzo řeči Huronnů a vydal se na cestu k vodopadu P. Marie s P. Raymbautem T. J. Bylo to dne 17. září 1641. Plavili se po Huronském jezeře asi 400 kilometrů. Na 2000 divochů jich očekávalo u P. Marie s dary. Náčelník Ottavů je prosil, aby zůstali u nich. Nebylo to však možné.

Zatím se P. Jogues se svým společníkem zase vrátili k Sv. Josefu a poučoval velmi pilně Hurony. Při tom se cvičil v pokoře a konal i nejnižší služby, k nimž se zavázal zvláštním slibem. Nemohl ukojit touhu svou po svátostném Spasiteli. Celé hodiny dlel na modlitbách před nejsvětější Svátostí, kde se mu dostalo mnohých zcela zvláštních osvicení.

Roku 1642 usmyslili si Francouzové, že by mohli kněží Tovaryšstva Ježíšova obrátit Hurony v Quebecu*) asi 300

*) Quebec (Kvebek), nyní výstavné město, byl v 17. století malou vesnicí.

mil od místa, kde bydlil P. Jogues T. J. Cesta však do této vesnice byla velmi nebezpečná, protože tam všude číhali divocí Irokové. Tito jsou velmi nebezpeční, protože se obeznámili s Holanďany, kteří jim dali zbraně a naučili je s nimi zacházeti. Niti stali se Francouzům velmi nebezpeční a zrovna tak Huronům.

Krátce před touto cestou, k níž byl ustanoven P. Izák Jogues T. J. dlel před n. Svátostí oltární na modlitbách a prosil, aby mohl něco velikého pro Krista vytrpět a dostal od Pána Boha odpověď: „Tvoje modlitba je vyslyšena, stane se ti, čeho žádáš, buď silný!“

A hle, brzo na to poručil mu P. Jarolim Lallemand T. J., který byl představeným této misie, aby se vydal na cestu do Québecu. Aby se P. Jogues na tuto cestu dobře připravil, konal obvyklá osmidenní duchovní cvičení a vyzpovídal se z celého života. Jak velice toho potřeboval, když pomyslel, že běží vsříc vlastní záhubě, o tom svědčí list, který poslal svému P. Provinciálovi do Francie. Zní pak takto

Důstojný oče v Kristu!

Pokoj Kristův budí s Vámi! — Odhodlávaje se, abych Vám psal, nevím, v které z obou řečí — francouzské, či latinské — bych tak měl učiniti, protože jsem necvičil ve v nich, je skoro zapomněl, mám tedy ve vyjadřování se v nich, v obou obtíže. Ale přece mne nutily dvě příčiny, abych tuto věc svěřil papíru latinsky. Předně se budu moci těšiti řečí Písma sv., které mi bylo v mých trampotách vždycky velikou útěchou, za druhé jsem chtěl, aby tento můj list k Vám nebyl zcela obyčejný, proto jsem volil nevšední řeč, totiž latinskou.

Veliká Vaše láska, která obvyčně naše hříchy a chyby příkrývala, mi odpustí, jestliže se nějak proviním proti obyčejné slušnosti nebo nadělám-li chyb, protože jsem již od osmi let zcela jiným mravům a zvykům zde navykl. Nyní musím dokonce nosit pohanské šaty a ne naše řeholní a to

mi dělá starost, abych nejenom chyb nedělal v řeči latinské, nýbrž, abych naposled nezapomněl, že si zde mám vésti jako katolický kazatel, jesuita a kněz.

Nutkalo mne, abych Vaši důstojnosti psal, že až tento list do Vašich

rukou přijde, že mi bydlícímu mezi Irokésky a Maroky darujete mnoho modliteb a sv. obětí a to z celé Francie. Až tento list přečtete, uvidíte, jak velice je mi pomoci boží a modliteb potřebí, abych nezahynul.

(P. d.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

M L Á D Í.

Tiše dalným echem
v hlubině se duše
minulý jas zdvihá
zapadlých již dob,
vší žalosti tiha,

dnešních dešťů žití
mizí — září duha,
všecko trpké klesá,
spěje v temný hrob.
Věru, člověk cítí,

jak si doby mládí
vzpomínáme rádi,
jak je mocnou silou,
ciziny když kraje
v lokty své nás vinou!

P á n ř í š e.

Napsal biskup Otec kar. Procházka. Přeložil Boh. Kyselý.

1. Písmo svaté užívá o životě lidském mnohých podobností, přirovnávajíc jej ke květu, ke snu, nazývajíc jej marností, službou válečnou. Hlavně však vyznačuje dvoji: závislost na nekonečné moci a nezvratnou důvěru k této moci, což je vyjádřeno dvěma příznačnými slovy: Dominus a Salvator. Nejprve Pán Boží jest veškerá moc, on jest Pánem, bytostí nekonečnou, nepochopitelnou, osobní, duchovou, věčnou pravdou. Tyto naše představy jsou jen formy, v nichž je více temná než světla, ale v této temnotě je srdce naše střílkou magnetickou: naše duše směřuje pudově k němu, k svému úkoji. Tváře jeho nevidíme, ale v jeho přítomnosti nalazáme pokoj. On jest Pán veliký, z jehož moci se nikdo vymaniti nemůže, jehož velebnosti se každý musí kořiti a klaněti aspoň svou pomíjelností a smrtí. Z Babylonu zbyla pustina, ze světa bude kdysi koule ledová, ze železa

rez, ze žuly prach, z dubu práchno, z krasavic bezzubé babice, z demagogů mocného slova dětinští starci . . . to vše holduje svým mizením Životu věčně mladému, Pánu byti. Jaký to nesrovnatelný kult! Laus et júbilus. — Chvála a plesání je cílem přírody, pokud bytuje, pokud kvete a hýří nádherou. Když pak její květ opadl a síla zpráchnivěla, tu mění se tato chvála a ples v nejhlubší klanění. — I já chci velebiti, jemu se klaněti, ať žiji či umírám . . . Domine Deus, rex celestis — onť je Pán Bůh můj, král nebeský.

2. Tomuto Pánu musím sloužiti. Kdo se cítí váben k nekonečnu, v tom se budí pud bezpodmínečné služby. Co žádáš po mně, veliký ty Pane, na němž závisím, jímžto žiji, v němž jsem? Dojemně prosí o tuto velikou milost „služby“ žalmista a ji se utěšuje: Tvým jsem služebníkem, dej mi pochopení, abych znal připovědi tvé. —

Miluji přikázání tvá nad zlato a topaz. A v knize Moudrosti: Cením si to nad říše a trůny královské a bohatství jsem za nic pokládal u srovnání s tím . . . Podobně si toho vážila Agatha, dívka řecká v rozkošné Katanii, řkouc k pretorovi: Pravé šlechtictví — tof sloužit Kristu. V Boží službě je tedy má čest, má radost, má síla!

3. Pán tento vodi nás v životě mnohými rozpory a život stává se nepochopitelným a, temným jakmile upustíme nitku svatě a vznešeně vůle Boží. Co si počneme bez něho v zápasech a utrpeních života? Což můžeme uvést jakýsi soulad v tento šílený, ducha mámící chaos? Co měl začít císař Bedřich při své chorobě hltanu, která jej škrtila, co ona irská dívka Alice s rakovinou v obličejí? Pomůže-li nám tu ten, kdo napsal: „Nač za jasněho, modrého dne tato příšerná strašidla, toto mravokárné chrochtání, tato tragická, jako havran černá hudba . . . Bylo by konečně na čase, aby se zase nad krajem rozklenula obloha a aby nám někdo poskytl jemných, omamujících písní a podal mléka k pití . . .“ Než odkud vezmou takoví mudrci duhu na oblohu, jak budou moci podatí kostlivci mléka?

Jedno jediné nám pomůže: vše spravující, vládnoucí, vítězná Boží vůle. Té se nepustím, ať mne vede kamkoli. Jsem jejím služebníkem, dovedu se státi i její obětí. Jen jí se držeti budu věrně za jakýchkoliv okolností života!

4. Tato mocná a ve mnohém nevystižitelná Velebnost musí se státi mým vykoupením a mým oblažením. Od ní je srdce mé, od ní všechny mé pudy. Boží myšlenky vidím ve tvorech, Boží city ve všech podobách. Jeho stopy jsou pravda i krása, radost a síla. On jest, jenž plní mé vědomí radostí, dává na mě svítití paprsku slunečnímu a rozvíjí květ přede mnou. On jest mým cílem a klídem, on mou cestou a pomocníkem na cestě k sobě. On vodi mne po všelikých stezkách života, ale vždy k blaženosti. Zdraví a nemoc, bohatství i chudoba, sláva i ponížení, dlouhý, dobrý život či trpká obět — to všecko jsou cesty jeho. Jest nutno, abych si uchoval trojí poklad: a) Boha samého, jenž jasně a ozařuje cesty mé; b) Krista, jenž jest mým ideálem a zdrojem života; c) Pána jako přítele a snoubence duše své, abych poleže také mohl říci: „nalezl jsem, koho miluje duše má“, v něm odpocívám.

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Umění lékařské v Indii

od indického misionáře.

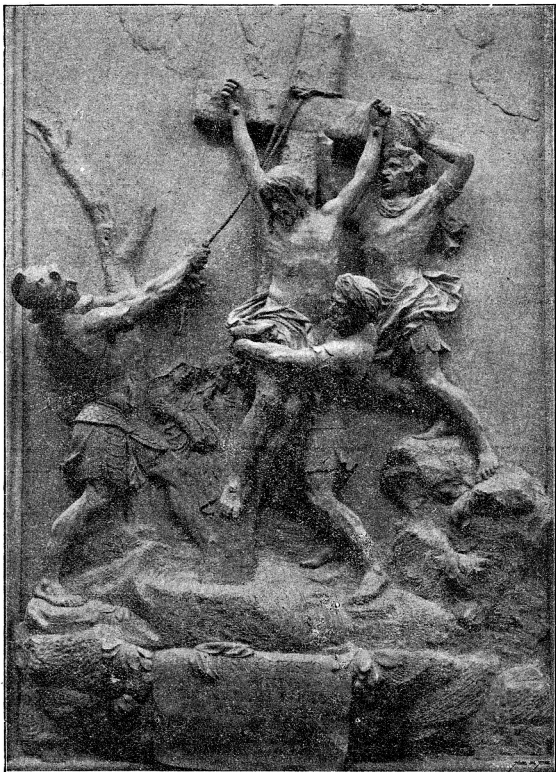
Široké vrstvy indického obyvatelstva na venkově mají jen lékaře domorodé, z nichž většina do školy ani nechodila a proto ani čísti ani psáti neumí. A k čemu také? Lékařské časopisy odborné čísti anebo recepty psáti, indický lékař nepotřebuje. Co z vědomostí lékařských zná, zdědil od svých předků a jest rodinným tajemstvím. Se svým lidovým lékařem je Ind zpravidla spokojen a má k němu důvěru. Jenom v případech, kdy umění

lidového lékaře selhalo, zanesou nemocného do městské nemocnice. Obvyčejně však nemoc tolik pokročila, že ani nejdovednější evropský lékař pomoci nemůže. A když nemocný v několik dnech zemře, říká se: „Bílý lékař rozumí možná nemocím bílého těla, ale s tělem černým zacházeti neumí.“

Mnozí domorodí lékaři jsou nesevědomití mastičkáři, kteří jenom za účelem svého výnosného řemesla poštili lidi nestydatým způsobem vykořisťují. Tito prohnání podvodníci užívají všelijakých bezcenných pro-

Umučeni Páně.

Ukřižování Páně.

středků, dělají při tom různé tajemné čary a důvěřují a počítají na to, že si příroda pomůže sama, což se v mnohých případech také skutečně stává. Jestliže nemocný se pozdraví, zakládá si mastičkář na svých lékařských vědomostech a shrábne, což je ovšem hlavní věcí, notný honorář. Umře-li pacient, svede chytře vinu na nějakou okolnost, která s léčením nemá co činiti. Obyčejně vymlouvá se, že do nemocného vejde zlý duch a uzdravení překazil.

Obzvláště na pilulky Ind mnoho drží a čím více pilulek lékař předpisuje, tím větší má u lidu vážnost. Lékař třiceti pilulek už je značnou lékařskou kapacitou. Jistý misionář, který onemocněl tyfem a ležel na své stanici, byl léčen lékařem anglickým a ošetřován misijními sestrami. Bezvědomí nemocného trvalo již 40 dní. Toho se dověděl domorodý jeden lékař. Přišel ke mně a žádal mne vážně, abych mu léčení nemocného ponechal. „Kolik pilulek,“ ptal se, „umí tento anglický lékař dělati, já umím připravití jich 34.“ Přes to zůstal jsem u lékaře anglického.

Prazvláštní náhledy mají indiští lékaři o dítěti, t. j. požívání pokrmů v čas nemoci. Mléko a vejce, tedy potravu, která nemocným pravidelně jde k duhu, zapovídají pro každou nemoc. Nemocným, kteří mají horečku, zakazuje se veškerá potrava a dovoluje se jenom pítí vodu. Několikrát zaopatřoval jsem nemocné, kteří na příkaz lékařův po dvacet dní pili jen vodu, ale ani jediného sousta potravy nevzali do úst. Pocit hladu zmizí prý po několika postních dnech docela. V případech silné a trvdšího horečky vždycky se tohoto způsobu léčení užívá, což často horší jest než nemoc sama.

V chirurgii dopouštějí se indiští lékaři hrozných přehmatů. Obyčejně zavolá lékař, chce-li nějakou operaci provésti, na pomoc vesnického holiče, jenž svou břitvou nutně řezý učiní. Desinfekce záleží v tom, že si holič

svůj nůž utře o svou zástěru. O předchozím očištění místa na těle, kde se má řez vykonati, není ani řeči. O svědomitosti a citlivosti u indického lékaře nelze též mluvit. Nikdy neřekne: „To nemohu,“ anebo: „této nemoci nerozumím.“ Pokusí se o všechno. Často používá i nebezpečných jedů. Arsenikem, morfiem, rtuťí a podobnými léky léčí všechny možné nemoci, někdy však nespoří dávkou a tak se stává, že mu nemocný umře, prve než ho mohl vyléčiti. Jinak by ho ovšem byl uzdravil!

Jednou jda okolo misijní lékárny viděl jsem, jak jedna sestra na tváři jakéhosi muže s pincetou, t. j. lékařskými klišťkami, něco dělala. Před sebou měla mísu s vodou, do které klišťkami něco spouštěla. „Pojďte sem, velebný pane,“ volala na mne; „a podívejte se, co dělám!“ Jdu tam a dívám se. Byl bych bezmála zavravoral pro nesnesitelný zápach a při pohledu na to, co se mým zrakům naskýto. Levá tvář ubožákova byla jediná hněsající rána s mnohými děrami a tunely a v ní červy se jenom hemžily. „To už je druhý den,“ pravila sestra, „co červy vytahuji, zítra teprv vytahnú možná posledního.“

Tento člověk měl na tváři nádor, dal si ho indickým lékařem zřiznouti, celý měsíc dal se pak od něho léčiti a nyní rána tak vypadala. Sestra činila, seč byla, a každodenně ránu vyčistila a obvázala, ale bylo už pozdě. Za 14 dní pacient umřel, byv před smrti svou ještě pokřtěn. Sestry ošetřující jej s příkladnou obětavostí mocně jej dojaly. „Kde taková šlechetná láska k bližnímu se pěstuje,“ pravil, „tam musí býti pravý Bůh a pravé náboženství. Muži boží (t. j. misionáři), dej mi prostředek, který mne učiní křesťanem a k Bohu přivede; chci jako křesťan zemřít.“ Mnil křest sv., ale nemohl na naše pojmenování této svátosti si vzpomenouti.

Nicméně nesmíme všech indických lidových lékařů odsuzovati. Byl i velká většina jich byli taškáři a podvodníci,

mnozí dosahují v léčení dobrých výsledků a hojí mnohé nemoci rychleji a lépe než lékaři evropští. Nelze upříti, že znají léky, kterých jim dodává indické rostlinstvo, a které v evropském lékařství nejsou dosud známy. Ano, jsou mezi nimi i špecialisté, t. j. lékaři odborní. Znal jsem indického lékaře, který byl odborníkem pro vodnatelnost, a svým způsobem léčení docela nápadných a rychlých uzdravení docílil.

Věrný eskymácký pes misionářův.

Jedna z nejsevernějších misijních stanic na světě je Igloo ná Alašce. Tam mnoho let již působí misionář P. Bernard, rodem Francouz. Ale přes to, že byl od své vlasti tak daleko vzdálen, musil se, když světová válka vypukla, dostavit k vojsku. S těžkým srdcem loučil se misionář se svým stádcem a vydal se na dalekou cestu. Nejprve cestoval na saních, psy tažených, 100 km do nejbližšího přístavu Nome. Tam rozloučil se P. Bernard se svými věrnými eskymáckými psy, kteří ho na těch mnohých jeho cestách sněhem a ledem doprovázeli, obzvláště pak s Malamutem, zvířetem

to neobyčejné velikosti a krásy. Psi povoz svěřil jednomu svému příteli. Bylo však třeba mnohé námahy. Když se měl Malamut od svého pána odloučiti, žalostné vyťí a úpění věrného zvířete bylo to poslední, co misionář odcházejce z Alašky slyšel.

Mnoho měsíců potom dlel P. Bernard v zákopech západního bojiště. Francouzi používali tam malých povozů s eskymáckými psy, které se výborně osvědčily. Bývalý misionář Eskymů se zájmem si jich všímal, ježto mu živě jeho činnost misijní připomínaly. Kdo však popíše jeho úžas, když jednoho dne najednou spatří svého věrného Malamuta! A také pes, sotva že svého pána poznal, hbitě priskočil k němu a radostným štěkotem jej pozdravil.

A jak se to stalo? Agenti francouzského velitelství kupovali na Alašce vhodné psy a misionářův Malamut se jim zvláště zalíbil. Vysoká cena, kterou za nádherné to zvíře podávali, pohнула přítele misionářova, že ač nerad, ku prodeji jeho svolil, a tak se stalo, že oba, pán i pes, na bojištích světové války se shledali.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

S Y N O V Ě.

Syn v řavu světa,
druhý jde v boje,
v bouři děl . . .
Matičky staré
pěče hlas bolem
oněměl . . .

Potěš se, matko!
U Boha spatříš
synů hlas . . .
Věru však nevím,
víc' příčin k žalu,
kdo má z nás! — — —

Různé zprávy.

V Československu je 11 zednářských loží. Na území Československé republiky je toho času 11 zednářských loží. Z toho je 5 loží českých, 1 slovenská, 3 německé a 2 maďarské. V Praze jsou tyto lóže: Jan Amos Komenský, 28 Říjen, Národ a Dilo a kromě těchto 3 lóže německé. Lóže „Dobrovský“ byla založena v Plzni. — Nejstarší loží pražskou je „Jan Amos Komenský“, ostatní byly založeny vesměs po převratu. „28 Říjen“ je hlavní lóží politickou. „Národ“ politickou a vědeckou. „Dilo“ převážně průmyslnickou — Z tohoto poměrně značného počtu loží je zřejmo, že zednářské hnutí v Československu je na postupu.

Český kněz. Stát Oklahoma v unii severoamerické má poměrně málo českých přistěhovalců. Za to proslavil se v poslední době násilím fanatických Ku-Klus-Klanů, kterým se podařilo shoditi i guvernera, když odvážil vystoupit proti těmto stoprocentním zakukleným vlastencům. Mezi 108 katolickými kněžími v diecési Oklahoma City byl jediný český kněz P. Jan B. Dudek, který byl farářem v osadě sv. Jana Nepomuckého v Yukon, Oklahoma. Nyní dochází zpráva, že tento náš krajan byl svým biskupem Fr. Kellym jmenován kancléřem diecése oklahomské. P. Dudek je poměrně mladý kněz — teprve před osmi lety byl vysvěcen — a jeho povýšení k takovému úřadu v diecési oklahomské je cti i českého jména. Zajímavá je životní dráha našeho milého krajana. P. Dudek narodil se v osadě Shuyler v Nebrascce a přistěhoval se jako malý chlapec do Oklahomy se svými rodiči. Když vyšel vyšší školu v Kingfisher, Oklahoma, pracoval nějaký čas jako písař u firmy International Harwesting Co v Oklahoma City, pak byl dvě leta zaměstnán jako tésnopisec ve státní věznici v Mc. Alestar, Oklahoma. Nato se stal profesorem hudby na státní normální škole v Edmont, Oklahoma. Poněvaž

rodiče P. Dudka byli evangelíci, byl také on v této víře vychován. Důkladnějším studiem církevních dějin katolických a zvláště dějin církevního zpěvu katolického, jak sám vyznává, oblíbil si katolicismus tak, že přijal víru katolickou a šel studovat na kněze. Při jeho primici následovaly jeho příkladu i matka a sestra a přijaly v ten den křest svatý. Jak podivné jsou cesty Prozřetelnosti!

Pro přípravu misionářů bude v Římě znovu vybudována veliká budova „Kolej Propagandy“. Dosud nacházela se spolu s budovou koleje americké na jedné z neživějších ulic Říma a nemohla býti rozšířena, ač toho bylo naléhavěji potřeba. Proto obě jmenované koleje zakoupily budovu bývalého ústavu pro choromyslné na pahorku Janikulu, v tiché čtvrti poblíže Vatikánu, a tam bude v době několika let nová budova postavena.

K pronásledování katolic. církve v Rusku. „Baltijskoje agentstvo“ sdělilo, že nehledě na diplomatickou nedotknutelnost, na kterou má právo apoštolský delegát v Moskvě, msgr. Uzljev, byl pro dozor nad ním veřejně označen jeden ze značnějších agentů „Čeka“, při čemž, bez ohledu na energické protesty msgra Uzljeva, byla pro tohoto agenta rekvirována jedna světnice v místnosti papežské misie. Následkem takového počínání agentů sovětských opustil msgr. Uzljev Moskvu a odešel do Říma. — Na toto sdělení obrátil se jeden spolupracovník „Ruskulity“ na příslušnou osobu, která se vyslovila, že nemá po ruce potvrzení pravdivosti tohoto sdělení „Baltijskoje agentury“, že ví, že vzdor rozšířenému mínění přistěhovaleckého tisku, postavení papežské dobročinné misie v Rusku a jejího správce msgra Uzljeva bylo vždy složité a velmi těžké, ačkoliv misie neměla žádný jiné úlohy, leč čistě dobročinné a sám správce vždy to

přesně zdůrazňoval a nedal nikdy nejmenší příčiny podezřívati ho z neloyálnosti nebo z tajných úmyslů. Mezi tím s druhé strany dály se v menší míře obzvláštní případy: Tak zohavili stěny misijních místností nestoudnými, urážlivými nápisy a kresbami. Když msgr. Uzljev ohlásil protest, odpověděli mu, že to neodpovídá pravdě, a skutečně za noci někdo nápisy smazal, — ale náhodou byl zhotoven fotografický snímek, který byl předložen představitelům sovětské vlády. Jestliže dr. Uzljev, člověk neobyčejné energie i taktu, skutečně opustil Moskvu, nutno uznati, že postavení církve i církevní organizace v Rusku stalo se neobyčejně trdným a těžkým. Zprávy, jdoucí anglickým a americkým tiskem, to úplně potvrzují: sovětské vyvrácení jejich zní velmi nespolehlivě, tím více, že s těmi vyvráceninami přicházejí současně zprávy o obnovení náboženského pronásledování za celé frontě, nejen proti církvi katolické, ale i proti islamu i proti židovstvu.

Nový katolický kostel v Bělehradě. Dne 1. listopadu 1925 byla slavně posvěcena nová katolická svatyně Matky Boží v Bělehradě. Bylo jí tam už nanejvýš třeba, poněvadž katolíků bělehradských stále přibývá a dnešní jejich počet je už asi 20.000 věřících. Dosavadní nepatrný farní a zároveň i stoliční chrám naprosto nestačí. Proto se v něm každou neděli a svátek slouží mše svaté od 6 do 11 hodin každou půlhodinu a vždy je chrám naplněn. V proudu je akce pro stavbu důstojné katolické katedrály, ale potřebné prostředky finanční nebudou hned tak brzy sebrány. Proto právě odpomůže nově posvěcený kostel aspoň nejkrajnější potřebě. Postavili ho vlastním nákladem francouzští assumptionisté, kteří přišli do Bělehradu z Bulharska, kde prodali několik svojich domů. U nového kostela postavili si assumptionisté menší dům pro sebe. Zároveň s nimi přišly i řádové sestry jejich, které zamýšlejí zafiditi v Bělehradě veliký ústav. Svěcení nového

chrámu Páně vykonal v jazyku srbochorvatském bělehradský arcibiskup O. Rodič za přítomnosti nuncia Pellegrinettiho a za účasti velikého počtu občanstva, z něhož nejméně polovice byla pravoslavných. V nově posvěceném kostele byly pak slouženy slavné služby Boží.

V katedrále Notre Dame v Paříži za přítomnosti kardinála Dubois bylo slouženo rekviem za 3007 kněží, 1517 řeholníků a 335 řeholnic, kteří za světové války položili své životy na oltář Francie.

Síla katolictví v Anglii. Dle nového „Catholic Directory“ čítá se oficielně v Anglii a Walesu 2.5 mil. katolíků mezi 38.158 mil. všech obyvatelů. V hořejší cifře jsou ovšem obsaženi pouze ti katolíci, kteří mají vůbec nějaké vztahy k církvi a proto mohli býti církevní statistikou zachyceni. Ve skutečnosti jest katolíků v Anglii přes 3 mil. Pro tyto katolíky pracovalo v r. 1924 celkem 2644 světských (r. 1925 — 2598) a 1452 (1445) řádových kněží. Na 713 duší připadal tedy jeden kněz. Nejsilnější diecése jsou: liverpoolská se 400.000 katolíky, salfordská 360.000, westminsterská 300.000 atd. Diecésních biskupů je 17. V roce 1924 bylo postaveno 39 nových kostelů a kaplí, 5 vyšších a 51 obecních škol katolických. Konverzí bylo v roce 1925 celkem 12.355, nejvíce z toho v arcidiecési westminsterské (londýnské), totiž 1675.

Mnichů „rota líná“. Františkánský řeholník-misionář P. Theophil Mense právě dokončil slovník indiánského kmene Muduruku, který obsahuje 2000 slov a kriticky sepsanou mytologii tohoto brasílského kmene. Obě knihy jsou napsány portugalsky a budou vytištěny v Bahii. Již před tím vydal tento misionář v řeči onoho indiánského kmene sepsaný katechismus, jednu všestranně poučnou knihu.

Zdali jezuité u nás poněmčovali? Na fáře u sv. Vojtěcha v Praze jsou uschovány matriky konverzí při kostelích jesuitských u sv. Ignáce, sv.

Františka Xav. a Božího Těla na Nov. městě pražském od roku 1673—1775. Všechny úkony zapsány česky a to češtinou správnou, vytříbenou.

Příčiny vzrůstu zločinnosti v Americe. Za jednu z příčin vzrůstu zločinnosti ve Spojených státech uvedl profesor georgetownské university P. E. A. Walsh přílišné mazlení s trestanci. „Trestanci ve vězení Sing Sing v New Yorku mohou jít do obrazkového divadla každého dne, což jest více nežli si mohou dovolit četní naši řádní občané. Potraviny si mohou objednat dle jídelního listku. Svoboda jest jim snad odepřena, ale nic jiného.“ Přednášku ukončil dp. Walsh touto výstrahou: „Nevynechte náboženství ze svých prostředků pro omezení zločinnosti, aniž posvátnosti domova.“

Litvští jesuité. Jesuité na Litvě dostali v Kaunasu svůj bývalý klášter, před sto lety jim odňatý, zpět. Sloužil po tu dobu až do roku 1915 pravoslavnému biskupu za residenci. Před příchodem německého vojska dal poslední její pán budovu zapáliti. Od ní chytla i jedna věž kostela. Dnes klášter je znovu zbudován, rozšířen a nadstaven o dvě poschodí a kostel je obnoven. V klášteře je umístěno jesuitské gymnasium s konviktem pro vysokoškoláky a studující kněze. Gymnasium dostalo právo veřejnosti a státní finanční podporu. Vysvěcení kláštera a gymnasia diecézním biskupem Kaneviciusem zúčastnila se vláda, bývalý president republiky Smetana, papežský delegát msgr. Faidutti, profesori litevské university, domská kapitula a mnoho lidstva. Pius XI. věnoval na dostavění koleje 500.000 lir.

Byla bývalá královna Alexandra katoličkou? Některé zprávy tvrdí, že zemřelá anglická královna-matka Alexandra zemřela jako katolička. Totéž před lety se tvrdilo o jejím manželovi králi Eduardovi VII. Faktum je, že královna Alexandra skutečně měla ve svém paláci kapli Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, kde se často modlila. Ovšem před lety, když kapli ukazovala kterési

návštěvě, pravila: „Modlívám se tu, ale nejsem ještě katoličkou!“

Pětasedmdesátiletý primiciant. O vánocích ordoinal kardinal westminsterský v Londýně dva dříve anglické duchovní, chovance ze známého ústavu konvertitů v Hatfield. První, Fr. Dale, má 75 let, druhý, Kiburn, má 62 roků. P. Kiburnovi ministroval při prvotinách jeho bývalý anglikánský exvikář, nyní konvertita a také katolický bohoslovec. Téhož dne odpoledne kázal pak bývalý anglikánský a nyní katolický kněz a řeholník P. Woodruff o pravém kněžství v církvi katolické. To bylo v Londýně a téhož dne svěcen byl v Cliftonu na kněze Fabian Pole, člen anglikánské řehole sv. Ondřeje v Plaistowu. Pole je druhým členem této řehole, jenž konvertoval ke katolictví.

Apoštolát tisku. Arcibiskup Piavella z Cagliari vydal pastýřský list o tisku, v němž zdůrazňuje potřebu čelit zhoubnému a špatnému tisku, tiskem dobrým. Špatný tisk označuje jako jed pro mládež i pro dospělé. Pravý katolik nesmí zůstat v záležitosti tisku indiferentním a spokojiti se jakýmkoli tiskem; nýbrž zvolí si tisk, který je psán podle církevních směrnic a podle neochvějných zásad mravouky. „Doporučujeme tedy apoštolát dobrého tisku a vybízíme k jeho rozšiřování. Každý má tento apoštolát především vykonati tím, že dostojí svým závazkům přesným placením předplatného. Všeobecně se na to stězuje, že mnozí si dávají časopis posílati, ale s placením předplatného otálejí. Katolíci se nesmějí tomuto špatnému zvyku oddávati, nýbrž musejí svým platebním povinností k tisku přesně dostáti. Vždyť každý ví, že katolický tisk nedostává podpor z politických fondů, ani z peněžních ústavů ani z průmyslových velkopodniků a že žije jedině z předplatného a z insertů.“ — Slova ta platí i pro nás.

Sasští katolíci pro svůj tisk. V úterý konala se Drážďanech manifestační schůze saských katolíků pro

katolický tisk. Jejich denník „Sächsische Volkszeitung“, který vychází letos na 25. rok, předsídlí v nejbližší době do vlastního domova ve středě města. Na schůzi pronesl mišeňský biskup dr. Schreiber slavnostní řeč o prvních životních potřebách saských katolíků a za tyto nezbytnosti prohlásil, aby 1. lid měl cestný tisk, který by u vědomí své odpovědnosti sloužil pravdě, mravnosti, spravedlnosti, smíru a lásce k bližnímu, aby 2. byl to tisk křesťanský, 3. katolický, a 4. konal platné služby katolíkům v mišeňské diaspoře.

Kněžský dorost ve Spoj. státech severoamerických. Podle poslední statistiky je v Unii 13.984 kandidátů kněžství; za dvě léta jich přibýlo 1549. Kněžských seminářů pro světské i řádové duchovenstvo je 170. V diecesi baltimorské je těchto seminářů 20 se 164 profesory bohosloví, v novyorské diecesi 12 seminářů se 122 profesory, 1386 bohoslovci. — Všech profesorů bohosloví je v Unii 1724.

Nález starobyklých rukopisů. Italský egyptolog Hugo Monneret odkryl u Assuánu (dolní Egypt) zříceniny koptického kláštera, o němž dosud se vůbec nevědělo. Při této příležitosti našel tam mnoho cenných rukopisů, které sahají svým stářím až do čtvrtého století a obsahují velmi zajímavé zprávy o životě svatých apoštolů.

Milionář trapistů! Ve francouzském klášteře trapistů v Saligny složil nedávno řeholní sliby P. Marie Albert, z belgické rodiny Van Cruyssen. Byl dříve belgickým vyslancem. Před vstupem do kláštera odkázal celé své milionové jmění belgickému svazu katolických středních stavů a klubu „Bůh a otcina“, jehož byl zakladatelem.

Poslední potomek z rodu Washingtonova katolickým knězem. Poslední potomek rodu Washingtonova, zakladatele severoamerických Spojených států, je katolickým farárem ve Hot Springs. Rodina Washingtonova před mnoha léty přestoupila do katolické církve.

Propaganda de fide uveřejňuje za rok 1925 roční zprávu, z níž jde, že ku vznešenému úkolu přispěl katolický svět 44,316.446 lirami, k nimž na prvním místě přispěly Spoj. St. Americké 16 mil., Francie 6 mil., Holandsko 2.3 mil., Německo 1.2 mil., Kanada 1.5 mil., Itálie 1.5 mil. Španělsko 1.8 mil.

Návrat do katolické církve v Anglii. Od roku 1883 vrátilo se skoro 1500 vikářů a kurátů anglikánské církve do lůna katolické církve mateřské. Od roku 1911 kdy započaly diecese konverse oficiálně spočítávati, vrátilo se do katolické církve přes 123.000 anglikánských laiků. Průměrně je rok co rok z Anglie a Walesu 12.000 konvertitů.

Všeobecný církevní koncil vatikánský roku 1928. Římská „Tribuna“ přináší zprávu, že papež zamýšlí svolati na rok 1928 do Říma církevní koncil. Práce posledního concilu byly roku 1870 dobytím Říma přerušeny. Příštího concilu zúčastnilo by se nejméně 5000 duchovních, z nichž by bylo 2000 biskupů. Koncil má řešiti dvě staré otázky: spojení rozkolnických církví s církví římskokatolickou a otázku římskou, která jest od roku 1870 nerozřešena a kterouitalská vláda a zvláště Mussolini chtějí míti rozřešenu.

Je to možno? V arnsdorfský list „Volksstag“ zaznamenává neuvěřitelnou zprávu. — Píše, že prý biskupské konsistoři v Litoměřicích byl dodán vypovídací dekret třem řeholnicím, které podléhají zahraničním mateřincům. Týká se to ošetřovatelek nemocných v okresní nemocnici a ústavu pro tuberkulosní v Tanwaldě, které patří ke kongregaci sv. Hedviky s mateřincem ve Vratislavi. Mají prý odejiti 1. července. Což pak naše kongregace, na př. řád Milosrdných sester s mateřincem v Praze, nemá své domy, sirotčince a nemocnice v Rakousku? A nikomu tam nenapadne sestry vypuzovati! Zpráva ta nezdá se býti

pravdivou. A kdyby? Pak ovšem bylo by třeba řádného vysvětlení! Vždyť řeholní sestry nejsou přece zločinci, aby se směly bezdůvodně vypovídati z naší republiky!

Kolik je komunistů? V celé Evropě je dle úředních sovětský seznamů dva miliony organisovaných komunistů. Z toho v Rusku 700.000, v Německu 350.000, ve Francii 75.000, v Itálii 43.000, ve Švédsku 9.000, v Československu 188.000, v Anglii 5.000, ve Švýcařích 8.000, v Bulharsku 39.000, v Polsku 5.000, Finsku 22.000, Norsku 45.000. A přes to u nás odvedeno při volbách na milion hlasů! Kdo tu všechno volil komunisty?

(Poděkování.)

Od Vel. Meziříčí. Nejsrdečnější dík vzdávám nejsvětějšímu a nejtědřejšímu Srdci Pána Ježíše a sv. Janu Nepomuckému za pomoc v jistých potřebách a zároveň prosím to láskyplné Srdce Pána Ježíše za pomoc i na dále ve všech potřebách, pro tělo i pro duši.
J. D.

Z Písku. Plnic slib svůj vzdávám nejvroucnější díky božskému Srdci Páně, Matičce Boží, Sv. Josefu a sv. Judovi Tadeášovi za pomoc a vyslyšení prosby v těžké a trapné záležitosti.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltární po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všelike úmysly a myšlenky. všelike city a žádosti, všelike skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obrácení severních národů na víru katolickou a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Podporovati misie.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Rozkvět víry katol. v Norsku a u národů baltických. (Hlavní úmysl.) — Hleďte (báseň.) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo veškeré chvály nejhodnější. — Pomoc (báseň.) Ježíš veleknez. — Sv. Petr, hřešící a kající. — Vesna (báseň.) — Blah. mučedníci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Mádí (báseň.) — Pán říše. — Obrázky z katolických misí. — Obrázky: Umučení Páně a ukřížování Páně. — Synové (báseň) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. DUBEN 1926.

ČÍSLO 4.

O Srdce Ježíše, ty šlpy lásky svoji jen hojně vysilej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Slavné měsíční sv. přijímání mužů.

(Hlavní úmysl.)

Sv. evangelista Lukáš (14, 16—24.) vypravuje: Za onoho času řekl Pán Ježíš učeníkům svým. Člověk jeden učinil večeři velikou a pozval mnohých. Pozvaní počali se vymlouvatí. První řekl: Dvůr jsem koupil, musím vyjítí a jej ohledatí. A druhý řekl: Patero spřežení volů jsem koupil a jdu zkusit jich. A jiný řekl: Ženu jsem pojal a proto nemohu přijítí. Smutné to výmluvy. Až dosud se mnozi muži a jinoši vymlouvají a nepřicházejí ke stolu Páně nebo nejmýš přijdou jednou za rok. Marné výmluvy! Právě křesťan má důležité příčiny k častějšímu sv. přijímání. Všechno myšlení směřuje k věcem pozemským; jsou starostlivi jen o statky a peníze a dobré bydlo, ale na duchovní dobro duše ani nepomyslí a proto též nestojí o sv. přijímání. Dostačí jim snad jen krátká modlitba, nebo v den Páně krátká mše sv. Ale nenapadne jim přijmout svátost pokání a nejsv. Svátost oltářní. Jiní opět zanedbávají sv. přijímání pro mnohé radovánky, výlety a zábavy. A opět jiní se vzdalují sv. přijímání, protože jsou v poutech smyslných rozkoší, poživavosti, nestřídmosti. Nechtějí se zřící takového nezřízeného života i proto se raději vzdalují stolu

Páně. Ubozí! Právě všem těmto je časté sv. přijímání velice potřebné, aby přemáhali své vášně. Při častém nebo měsíčním sv. přijímání každý může pochopit, že se upevní v dobrých předsevzetích, v sebezapírání. Měsíční sv. přijímání udržuje statečnost muže a činí jej schopným k velikým obětím pro blaho rodiny. Při měsíčním sv. přijímání pocítí každý otec pravé štěstí býti ve stavu milosti Boží a snaží se též dětem získati takového štěstí a proto je posílá též k častému sv. přijímání. Takový otec obětuje každodenně všechny své skutky a práce pro slávu Boží a pro zásluhy pro nebe, spojuje své úmysly s úmysly nejsv. Srdce Ježíšova. Mnohý otec sám vyznal, že mu byl výchov dítěk dříve obtížný, tvrdou povinností; ale nyní, když chodí každého měsíce ke sv. přijímání, působí mu výchov dítěk čistou, upřímnou radost, je hotov pro ni každou obět přinéstí. Též je mohu nyní posílat ke sv. přijímání, nebo mají můj příklad. S jakou radostí poslechnou pak i synové otce a jdou s ním společně ke sv. přijímání! Všichni upřímní křesťané vyznají, že takové měsíční sv. přijímání mužů a jinochů mocně působí na přítomné a že je

zvláštní slavností pro obce a celou farnost. Toto měsíční sv. přijímání mužů je též mocným činitelem pro duchovní správu. Jak veliký význam má měsíční sv. přijímání mužů pro národ náš, pro naši vlast, a pro celou církev! Právě národ náš dnes tak rozeštvaný potřebuje takových jinochů a mužů, plných živé víry a vroucí lásky k Bohu a k bližnímu. Že takoví mužové více prospějí ke blahu vlasti a národu než bezvěrci a neznabozi a hostejní, kdož by o tom pochyboval?

A proto si sv. Otec Pius XI. z celé duše přeje, aby u stolu Páně co nejčastěji, tedy aspoň měsíčně se nacházeli mužové a jinoši, čímž by život církevní nabyl nové svěžesti. Pomozte jim modlitbou k nejsv. Srdci Ježíšovu, aby překonali naši jinoši a mužové ostýchavost a všecku lidskou bázeň a poslechli pozvání Pána Ježíše, volajícího je: Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste, a já občerstvím vás a naleznete pokoj duším svým!

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

Z MRTVÝCH VSTÁNÍ.

Mrazu noc tě stápl, dni
mlada, jara, rozkvětu —
návratu hlas prosební
marně čeká odvetu.

V prostoru kdes' skrýváš líc,
vášeň budiš ve hrudi,
která jiných na tisíc
ještě — běda — probudí!

Nejhroznější však je zvuk
jedné touhy v žalosti,
smích kde trýzně středem muk
orgie si nahostí . . .

„Všemohoucí, přispěj mi!“
výkřik bouří poslední,
„mlhu hrůznou odejmi,
zas že den se rozední!“ —

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — král a střed všech srdcí.

I.

Christus vincit, regnat, imperat.

Ve věčném Římě uprostřed náměstí před velehřámem sv. Petra vypíná se k nebi štihlý vysoký obelisk s nápisem: „Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat.“ — „Kristus vítězí, Kristus kraluje, Kristus panuje!“ — Památný obelisk tento, který trčí 25½ metrů nad svým okolím, byl v době

pohanské z Heliopole přenesen do cirku v Římě, roku 1586 postaven na nynější místo, je v letošim milostivém roce 1925 cílem poutě všech národů. Nepřehledné zástupy křesťanů ze všech dílů světa putují letos do věčného Říma, aby získali plnomocné odpustky milostivého roku, a tu všichni budou čísti slova, jež obzvláště v milostivém létě znějí jako hudba duší všeho křesťanského světa: „Kristus

vítězí, kraluje, panuje.“ — „Kristus a nejsvětější Srdce jeho je králem a středem všech srdcí, celého křesťanského světa!“

V litanii k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu nemohou tato obsažná slova chybět. Vždyť v posvátných našich Písmech i v knihách liturgických zove se Spasitel často králem, jeho posvátná osoba je středem všeho křesťanstva a má být středem myšlení, citění, rozjímání a zbožných úvah každého křesťana.

Zbožný vzdech: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo — králi a středě všech srdcí!“ — obsahuje tedy hlavně myšlenky dvě: Ježíš a nejsvětější Srdce je králem naším pro velikou lásku svou k nám; středem srdcí všech pak pro velikou lásku naši k němu. První část zbožného vzdechu tohoto učí, jakým je Srdce Ježíšovo k nám, druhá, jakými máme my k němu být. První část je zároveň odůvodněním druhé a nejmocnějším povzbuzením, abychom Srdce Ježíšovo milovali.

Dle tohoto rozvrhneme rozjímání své „Král a střed všech srdcí“ na díly dva, a to: v prvním budeme dle Písem svatých sledovati královskou důstojnost Ježíše i Srdce jeho; v druhém porozhlédneme se po velikolepé říši jeho, jejíž zářným středem je právě toto Srdce nejsvětější.

Král.

Když Samuel zestárl, přišli k němu do Rámy starší Israelovi a řekli: „Hle, ty jsi stařec, a synové tvoji nechodí po cestách tvých; ustanov nám krále, aby soudil nás, jako všichni národové mají!“ Očím Samuelovým nelíbila se ta řeč. Když pak se modlil k Hospodinu, řekl Hospodin Samuelovi: „Uposlechni hlasu lidu ve všem, co mluví k tobě; neboť ne tebe, ale mne zavrhl, bych nekraloval nad nimi. Dej jim však veřejně výstrahu a upozorni je na práva krále, který kralovati bude nad nimi!“ Mluvil tedy Samuel všechna slova Hospodinova k lidu, který žádal od něho krále, a řekl: „Toto bude právo krále, který kralovati bude nad

vámi. Bráti bude syny vaše a stavěti je ke svým vozům; udělá si z nich jezdece a předběhače vozů svých; ustanoví si z nich tisícníky a setníky, orače polí svých; ustanoví si z nich žence obilí, jakož i kováře zbroje a vozů svých. Z vašich dcer nadělá si voňavkářek, kuchařek a pekařek! Nejlepší pole vaše, vinice a olivovny pobere a dá služebníkům svým. Z obilí vašeho a z úrody vinic bude vybíratí desátky, aby co měl dáti dvořanům a služebníkům svým. Nevolníky vaše a nevolnice, nejlepší býčky a osly odejme a pošle na svou práci. Také ze stád vašich bude bráti desátek a vy budete jeho nevolníky.“ Lid však nechtěl poslouchati řeči Samuelových, ale řekl: „Nikoliv! Ale král bude nad námi! Budeme také my, jako všichni národové, souditi bude nás král náš, vycházeti bude před námi a povede nám války naše!“ (I. Král. hlava 8.)

Dojista ne v tomto smyslu je nám Kristus a nejsvětější Srdce jeho králem. Jeho královská důstojnost je zcela jiná; není naším králem, aby bral užitek z nás, nýbrž naopak nám jest králování jeho jedinou spásou a pouhým prospěchem! Již ve Starém Zákoně byl Ježíš předpověděn jako kníže pokoje, který vládne ne násilím, nýbrž srdcem a srdci svých poddaných. Jako staří Israelité představovali si Messiáše mocným králem, tak nejednou přikládá se Tomu, který je tichý a pokorný srdcem. (Mat. 11, 29), jméno krále.

Kníže pokoje.

„Dítě narodí se nám a syn bude nám dán, vladařství na rameni míti bude, a nazýván bude: Zázračný, rádce, Bůh silný, otec budoucího věku, kníže pokoje. Vladařství jeho vzroste a pokoji nebude konce; na trůně Davidově a v království jeho vlasti bude, aby utrzoval a upevňoval právem a spravedlností od tohoto času až na věky.“ Tak předpovídá o Vykupiteli již prorok starozákonní (Isaiáš 9, 6—7.)

Narození tohoto knížete pokoje oslavovali hned andělé na luzích betlemských; v nebeských sladkých me-

lodních zněla radostná zvěst ta v onu na věky památnou noc tichými, klidnými údolními betlemskými: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ (Luk. 2, 14.) Plni posvátné bázně a nevýslovné touhy, uviděti, co jim zvěstováno, spěchají pastýři, kteří se svatým zanícením naslouchali čarovným tēm zvukům nadzemským, — do Betlema, a již tu mocně působí na duše jejich veliké Srdce vzácného knížete pokoje. Vidí Marii, Josefa a v jeslích svatě nevíňátko. Podivuhodná radost, nebeský pokoj, mír, blaženost rozlévá se nitrem a srdcem jejich. Shledávají, že pravdou jest, „co jim oznámil Pán“ (Luk. 2, 15.) V pravdě sestoupilo nebe na zemi, srdce lidské je jakoby povzneseno až do ráje. Nebeský mír, který obklopuje nemluvíňátko, plyne i do srdcí jejich duše jakoby opojena slastí a blažeností tohoto nebeského pokoje, při pohledu na Robátko spanilé a libezné nemůže ani obsáhnouti tolik štěstí, oplývá a přetéká slovy radosti a diků, velebí Hospodina, že zřely oči jejich kníže pokoje, děkují za všechny milosti jeho.

Hle, tof první působnost nejsvětějšího Srdce Ježíšova hned při prvním jeho vstupu na tuto pozemskou hroudu!

Narozený král.

Když se narodil Ježíš v Betlemě judském, — za dnů Heroda krále, — aj., mudrci od východu přišli do Jerusalema, řkouce: „Kde jest novorozený král židovský? Neboť viděli jsme hvězdu jeho na východě, i přišli jsme se poklonit jemu!“ — Ale tu měli tito příchozí z daleka poznati, že „neni prorok bez úcty leč ve své otčině a ve svém domě“ (Mat. 13, 57.)

Mudrci na dálném východě věděli o narození svatého dítěte; v Jerusalemě, hlavním městě národa vyvoleného, nejen nevěděli o tom ničeho, nýbrž dokonce ještě zarmoutili se proto. „Uslyšev to Herodes, král, zarmoutil

se a všecken Jerusalem s ním“, — tak podotýká svatý evangelista (Mat. 2, 3) výslovně a s bolem. I shromáždív všechna knížata kněžská a zákonníky lidu, tázal se jich, kde se má Vykupitel naroditi? Oni pak řekli jemu: „V Betlemě judském, neboť takto je psáno skrze proroka: A ty, Betleme, území judské, nikoli nejsi nejmenší mezi knížecími městy judskými, neboť z tebe vyjde vévoda, který spravovati bude lid můj israelský!“

Tu Herodes, povolav tajně mudrců, vyptal se jich bedlivě na čas, kdy hvězda svítila; a poslav je do Betlema, řekl: „Jděte, ptejte se pilně po dítěti, a když naleznete je, zvěstujte mi, abych i já přijda poklonil se jemu.“

Oni pak vyslechnuvše krále, odjeli: a hle! hvězda, kterou byli uzřeli na východě, předcházela je, až přisedši stanula nad místem, kde bylo dítě. I vešedše do domu, našli dítě s Marií, matkou jeho, a padše, klaněli se jemu, a otevřevše poklady své, obětovali mu dary: zlato, kadídlo a myrrhu (Mat. 2, 1-11.)

Když celé okolí a země byly chladnými k novorozenému Spasiteli, dala se nekonečná láska poznati několika vyvoleným. Chudým pastýřům, nocujícím u stád, byla veliká radostná novina ta zvěstována anděly; byli tak šťastni, že uslyšeli kůry andělské a nebeský zpěv jejich, kdežto kolem nich spal svět veškeren v temnostech a mrákotách.

Ač novorozený král byl poslán především k zahynulým ovcím domu israelského (Mat. 15, 24.), povolal přece již k jeslím svým zástupce pohanstva ve třech králích. V něm měli býti požeňnani všichni národové země, proto nejsvětější Srdce jeho již v jeslích působí neodolatelným kouzlem svým až do nejzazších končin.

Mudrcové poslechli hlasu, který je volal k jeslím. Ve vlasti své byli králové ti poučení hvězdou, v Jerusalemě slovy Písem; v Betlemě však, kde na-

vštvíli novorozeného Krále, zjevuje se jim Bůh sám a jeho anděl, dávaje pokyn, jak mají ujítí zlomyslným úkladům zrádného Heroda. Podobně

netušené potěchy a odměny dostane se nám, když dáme se věsti hlasem milosti, kterým volá nás Srdce Ježíšovo. (P. d.)

M. A. Kadlčáková:

J A R N Í K V Í T Í .

Sněžinka již pod strání
zvoní zvonkem bílým,
vítá jaro kouzelné
šepotem svým milým.

Fialinka v pokoře
pod křovím se kloní,
každé oko rádo tu
ohlédne se po ní.

A ty bílé chudobky
šepčí všemi doly:
blažen ten, kdo květ si náš
za ozdobu zvolí.

Konvalinka hluboko
vzkvátá v klinu lesa,
sladkou vůni vzdychne,
až nám srdce splešá.

Každé toto kvítečko
srdce láskou vznítí,
že i nám ten jara dech
sílu nese k žití! —

Vstalt jest, není ho tuto.

Úvaha na Boží Hod velikonoční. Napsal Ignát Zháňel.

Velkou radostí bylo naplněno rozbolavené srdce zbožných žen, když jim u hrobu Ježíšova zvěstoval anděl: „Nebojte se, hledáte Ježíše Nazaretského, ukřížovaného; vstalt jest, není ho tuto.“ (Mar. 16, 6.) Učitel církevní sv. Řehoř Velký, papež, vysvětluje objevení bílé oděného anděla jako známku slavnostního dne, který přinesl nejsladší radost lidem, i andělům, protože Ježíš, který z mrtvých vstal, vynahradil počet obyvatelů nebe, jejichž počet se pádem zlých andělů zmenšil. Je to totéž, jakoby byl anděl řekl ženám: Proč se bojíte, což nepoznáváte na něm svého spoluobčana? Proto vypravuje svatý evandělista Matouš, že „obličej andělův zářil jako

blesk a jeho šaty byly bílé jako sníh.“ (Mat. 28, 3.) Zář, v níž se anděl zjevil, ukazuje strach, jímž naplňuje Pán hříšníky, bělost jeho šatstva dosvědčuje laskavost i přívětivost, již jest naplněno Srdce Páně k nevinným duším. Všemohoucí Bůh vše zlé potrestá, je neúprosný ke hříšníkům, k pokání činícím; ke spravedlivým nejlaskavějším otcem, bylo tedy slušno a záhodno, aby anděl, který vydal svědectví o zmrtvýchvstání Ježíšově, byl hříšníkům svou zářilí postrachem a aby zároveň u spravedlivých bělostí svého obleku vzbudil důvěru. Lidem dobrým, přátelům Kristovým, jest Jeho zmrtvýchvstání k radosti, Jeho nepřátelům jest k žalosti.

Zmrtvých vstání Ježíšovo, radost Jeho přátel. Abychom radost žen i všech učenků Kristových lépe porozuměli, vzpomeňme si, čím jim byl Spasitel? Byl těmto vyvoleným, vším; častěji jim vysvětloval prorocství starozákonní a dokazoval, že se na něm vyplnila, že jest Vykupitelem, po němž spravedliví za dlouho toužili, na nějž s takovou dychtivostí čekali. Vyučoval jako ten, který má moc, dokazoval svoje učení zázraky, jež jeho nepřátelé viděli, jichž nikdo nemohl popřít. Častěji slavnostně ujišťoval, že jest jednorozeným synem Boha Otce, s ním spojen, že je jim poslán, aby lidstvo vykoupil a zadost učinil za křivdy, spáchané proti spravedlivému Bohu. Žil svatě, byl jediný z lidí, který mohl do očí říci nepřátelům, jejichž pozornost bývá nadmíru přisná: Kdo z vás může mne vinit ze hřichu? Byl pravý vzor mírnosti, laskavosti, pravé lásky k bližnímu, staral se o své jako nejněžnější matka. Je tedy samozřejmo a nelze se nijak diviti, že byl Ježíš svým vším, že skálopevně věřili ve všechna Jeho slova, že od něho očekávali vše dobré.

Tu upadl v ruce svých nepřátel. Všichni jeho vyznavači a přátelé viděli, jak byl hanebně zrazen, zajat, souzen, odsouzen, byli svědky jeho křížové cesty, jeho ukrutných bolestí na kříži i jeho přehořké smrti. Jaké myšlenky probíhaly jejich nitra, jaké pochybnosti zmítaly jejich mysl, jak bylo rozbolavěno jejich srdce! Není se čemu diviti, když zapomněli v takovém rozpoložení mysli, jsouce bolestí bez sebe, že předpověděli, že vstane za tři dny z mrtvých. Tu praví k nim anděl: „Nebojte se, hledáte Ježíše Nazaretského, ukřížovaného: vstal jest, není ho tuto; aj místo, kdež jej byli položili.“ Není možno najítí slov, jakou radostí bylo naplněno jejich srdce, zvláště pak, když vracejíce se ze zahrady do města, potkaly Spasitele, který je oslovil slovy: „Buďte zdrávy!“ (Mat. 28, 9.) Byly tak radostně dojaty, že padly na zem, chopily se jeho nohou a klaněly se mu. Srdce jejich

bylo přeplněno tak velkou radostí, že nebyly schopny něco promluvit.

Podobná radost naplnila srdce všech přátel Kristových. I my, ač nemáme příležitosti vlastním očima zřítí na Vzkříšeného, máme radostně volati: alleluja, vstal jest! Jakou radostí mělo by se chvítí naše srdce, že můžeme říci se svatým apoštolem Pavlem: „Kde jest, ó smrti, vítězství tvé? Kde jest, ó smrti, osten tvůj? (I. ke Kor. 15, 55. Díky Bohu jsme pevně přesvědčeni, že jest Spasitel, který z mrtvých vstal, jednorozeným synem Boha Otce, že nás svou smrtí na kříži vykoupil od hřichu i od věčné smrti a ujistil, že i my jednou z mrtvých vstaneme. Proto buďtež Spasiteli vzdány vřelé díky za vítězství, jehož jsme i my účastni. Neboť „byli jsme pohřbeni s ním skrze křest ve smrt, abychom tak, jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slávou Otcovou, i my kráčeli v životě novém.“ (K Řím. 6, 4.) Nový život, který máme žítí, záleží v tom, abychom umrtvovali tělo konajíce dobré, kdybychom žili podle těla, zemřeli bychom pro nebe. Vždyť „všichni, kteří se dávají věsti Duchem Božím, jsou synové Boží.“ (K Řím. 8, 14.) Proto oděli jsme se zajisté všichni podle příkazu církve v těchto dnech rouchem nevinnosti, nabyli jsme je přijavše hodně svátost pokání a nejsvětější Svátost, zúčastnili jsme se nebeské hostiny, která jest nám zárukou našeho vlastního zmrtvýchvstání i života věčného.

Zmrtvýchvstání Ježíšovo žalost jeho nepřátel. Ježíš měl, ač všude dobře činil, velmi mnoho nepřátel, bylo jich mnohem více než přátel. Byli jeho nepřáteli i strážcové jeho hrobu. Neboť „když Ježíš na kříži zemřel, druhého dne, který jest po pátku, velekněží a fariseové sešli se k Pilátovi, řkouce: Pane, my jsme se rozpomenuli, že ten svůdce jsa ještě živ řekl: Po třech dnech vstanu. Rozkaž tedy ostříhati jeho hrobu až do třetího dne, aby snad učenci jeho nepřišli a neukradli ho a řekli lidu: Vstal z mrtvých! I bude poslední blud horší než první. Řekl jim Pilát: Máte

stráž, jděte, ostříhejte ho, jakož rozumíte. I odešli a obsadili hrob strážnými, zapečetivše kámen.“ (Mat. 27, 62 nn.) „Když pak Ježíš třetího dne skutečně z mrtvých vstal, říšli někteří ze strážných do města a oznámili velekněžím všechno, co se bylo stalo. A ti shromáždívše se se staršími a uradívše se dali mnoho peněz vojákům, řkouce: Řekněte: Učenici jeho přišli v noci a ukradli jej, když jsme spali. A uslyší-li o tom vladař, uchlácholíme ho a vás učiníme bezpečny. I vzali peníze a učinili, jakož byli navedeni. A rozhlásila se ta věc u židův až do dnešního dne.“ (Mat. 28, 11 nn.)

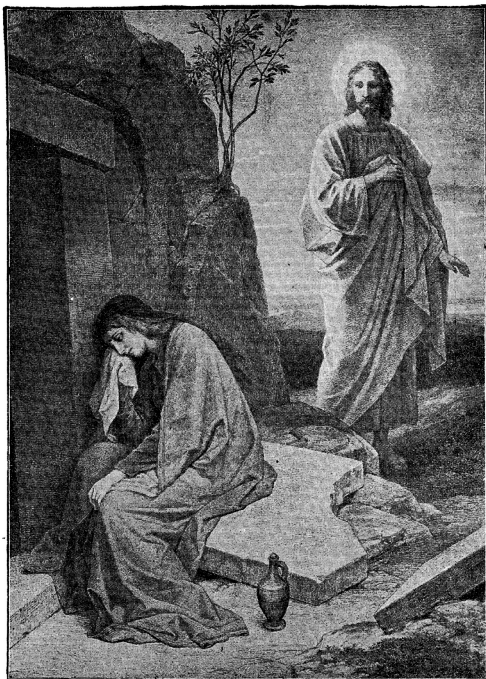
Doby se nemění v jistých věcech. Jako byli tehdy lidé lehkověrní, jsou až po dnešní den. Jako tehdy lehce mnozí uvěřili vojákům, kteří přímo lhali, rovněž věří mnozí i dnes nevěrcům a jiným svůdcům, kterým záleží na tom, vyrvatí ze srdcí lidských víru k učení Ježíšovu i jím založené církve. Při zmrtvýchstvení Ježíšově „stalo se veliké zemětřesení a ukázal se anděl, strážní se strachem zachvěli a padli na zemi jako mrtví.“ (Mat. 28, 3.) Podobně zachvějí se hříšníci hrůzou v den poslední, kdy se objeví nikoliv anděl oděný v bílé roucho, ale sám Vykupitel slavný doprovázen sbory nebeskými. Neboť přichází v oblacích a uží ho každé oko, i ti, kteří ho z bodli a budou kvíletí nad ním všechna pokolení země.“ (Zjev. 1,7.)

Proto uvažuj každý z nás o slově Písma: „neboť ještě velmi maličko a přijde ten, jenž přijíti má a nebude meškati.“ (K Židům 10, 37.) Jak snesou špatní pohledu v oči Vykupitelovy? Sv. Jan praví: „Viděl jsem trůn veliký, bílý a toho, jenž na něm seděl, a uzřel jsem mrtvé, veliké i malé, ani stojí před trůnem; i otevřely se knihy, též jiná kniha byla otevřena, to jest kniha života a mrtví byli souzeni z toho, co bylo napsáno v knihách podle skutků svých. . . A kdo nebyl nalezen zapsán v knize života, byl uvržen do jezera ohnivého.“ (Zjev. 20, 11 nn.)

Veliký spisovatel italský Papini, obrátil se z nevěřícího ve věřícího, vydal jako důkaz svého navrácení do pravého ovčince životopis Kristův, kde také píše toto: „Nebylo dosud v dějinách doby, která by byla tak odtržena jako dnešní od Krista, žádná nepotřebuje tak nutně a tolik Krista jako dnešní.“ Nestačí však pro nás přátele Kristovy, abychom skládali ruce v klín a nečinně přihlíželi této všude se roztahující nevěře. Pokud sahají naše síly, naše vědomosti, moc našich zájmů, hajme Krista slovem, skutkem, podporujme vše dobré; nemožno-li hmotně, aspoň vroucí modlitbou vystupující před trůn Boží. Každá síla i ta nejmenší je vítána.

Proč jenom jsme tak bábliví? Ulekáme se každého křiklouna, když mluví a pobízí ku odkřesťanění rodiny, obce, školy a jednotlivců. Je věru smutná statistika, že v Čechách každý třetí člověk odpadl od matky církve a je nevěrec. Jak nás zahanbují mnozí horlivci jako konvertité a vystěhovalci v Americe. V Novém Yorku na příklad bude co nejspíše posvěcen nový kostel s přilehlou školou a farou, kterouž si vystavěli během dvou let naprosto chudí katoličtí slovenští dělníci-vystěhovalci nákladem 660.000 dolarů (dolar je našich 35 K). Je to jistě dojmavý pomník obětavosti a neohroženého vyznávání víry.

Připomínejme si častěji slova, která často opakoval sv. Petr z Alkantary: „Ó blažené pokání, které jsi mi připravilo tak velkou blaženost!“ „Proto, bratří moji milí, buďme pevní, nepohnutelní, vždycky přehorliví v díle Páně, věduce, že práce naše není nadarmo v Pánu.“ (I. ke Kor. 15, 58.) Neustávejme v boji proti zlému af k nám přistupuje v jakékoliv podobě. Nezapomínejme, že jest celý náš život ustavičný zápas, v němž se jedná o největší dobro, které máme, o duši, o její spásu. Volejme často se starozákonním prorokem Jeremiášem: Tys přece mezi námi, Hospodine, tvoje jméno máme, neopouštěj nás! (Jer. 14, 9.) Amen.

Zmrtvýchvstání Páně.

Nanebevstoupení Páně.

Blahoslavení mučedníci kanadští z Tovarystva Ježišova.

(Pokračov.)

Dříve než budeme sledovati vypravování P. Joguesa, předešleme několik poznámek o Irokovéch nebo Irokovéch.

Irokové, francousky Iroquois, domácím jménem Hodenosauni (t. j. kmen dlouhého domu), společné jméno rozsáhlé skupiny Indiánů na východě severní Ameriky, kteří byli spolu v různém stupni příbuzni jazykově i etnograficky a v době osazení Severní Ameriky evropskými přistěhovalci z nejmocnějších domorodých kmenů.

Sídlili při jezerech Huronském, Erie a Ontariu a v porůžní řeky sv. Vavřince. Rozdělení byli na dvě hlavní skupiny, větší severní, menší jižní. Skupina severní se opět rozpadala na skupiny východní a západní. K západní náleželi Huroni a Attivandaroni. Východní skupina, Irokové to v užším smyslu, tvořila až do počátku 18. stol. spolek t. z. pěti národů, k nimž náleželi Mohawkové, Senekové, Cayugové, Onondagové, a Oneidové.*)

Sídlili na jih od řeky sv. Vavřince a jezera Ontaria až po řeku Hudson, prameny Alleghany Riverua jezera Erie. Nejvýchodněji z nich byli Mohawkové u Lake George a Lake Champlain, nejzápadněji Senekové u Lake Seneca.

Irokové byli z nejbojovnějších; ale také z nejméně inteligentnějších národů indiánských. Byli v stálých bojích se svými sousedy a to jednak se sousedy příbuznými, jako Hurony, jednak s kmeny algonkinskými. Přes svoji bojovnost byli však i výtečnými zemědělci a měli značný smysl pro umění a pořádek a náekmenové řízení. Největší moci nabyli počátkem 18. století

přemožením Algonkinů a Huronů. Přišedše nejprve ze všech Indiánů zdejších v bližší styky s Evropany, počali již koncem 18. století zabývat se řemesly a založili si již v této době několik škol. Evropanům kladli však dosti značný odpor a byli i důležitými činiteli v bojích mezi Francouzi a Angličany.

Za časů P. Joguesa T. J. tvořili Irokové východní skupiny jakousi federativní republiku pěti národů, bylo to pět samostatných kantonů. Každý kanton se spravoval úplně samostatně. Měl své pohlavry, kteří se scházeli ke schůzím starších. Ve společných záležitostech, které se týkaly celého národa, si vzájemně pomáhali, jinak v soukromých věcech byli od sebe úplně nezávislí. Zeměpisná poloha byla velice výhodná pro jejich náklonost k boji a honbě. Byli na jižní straně jezera Ontaria na řece Mohawků (Francouzi je nazývali Agniové) od Niagary až po řeku Hudson rozptýleni, měli snadný přístup k jezerům Kanadským na západ a mohli se i do řeky Missisipi dostat, na východ mohli na svých lehkých kanoech se plavit až do Atlantického oceánu.

P. Jogues T. J. byl v kantonu Agniů, (anglicky Mohawků). Tento kmen byl těsně u holandské kolonie Renselaerswiche (dnes Albany). Obchodoval velmi čile s Holandany kožíšiny. Ale tyto styky s Evropany byly Irokům jen na škodu. Naučili se pít lihoviny a nenávidí proti všemu co bylo katolického, Holanďané totiž byli protestanté.

Právě Agniové začali již po delší dobu, několik let, pronásledovati divochy, kteří se spojili s Francouzi, hlavně Hurony a Algonkiny. Jezdívají

*) Francouzové je nazývali jinak, Angličané taé jinak. Proto měli troji pojmenování.

na svých kanoech po jezeře Champlainském dolů po řece Richlieu a číhali na březích veliké řeky, sv. Vavřince totiž, kde přepadali lodě s potravinami a zbožím.

Tenkrátě měli Francouzové jen dvě malé osady: Québec a Trois-Rivieres. Pevnůstky jejich byly obsazeny jen maličkou posádkou. Kdyby byli Irokové věděli, jak slabí jsou Francouzové, byli by je jistě vyhubili.

S počátku se zdálo, jakoby Irokové dychtili jenom po zboží divochů, které dováželi po řece sv. Vavřince Evropanům. Ale později je dráždilo, že jsou v Americe cizinci, jejichž panství se báli. Potom je nutil do boje odpor proti katolickému náboženství, které omezovalo jejich nezřízené náruživosti. Proto bojovali, aby vyhubili jak cizince tak také domorodce, kteří se přátelili s katolickým náboženstvím.

Na řece sv. Vavřince a na Ottavě proháněly se jejich čluny. Na březích těchto řek byly oddily jejich po 20, 50 až 100 mužích, které obsadily linie až 400 kilometrů dlouhou. Usadili se vždycky na nevhodnější místa a tam čekali na nepřítele. Tak byli postřachem všech okolních cest. Neboť, co ušlo snad jednomu oddílu, padlo, do rukou druhého dílu. Hlavně měli namířeno na Francouze a na černokabátníky, jak misionářům říkali, protože věděli, že mají veliký vliv na ostatní kmeny.

Kanton Agniu byl první z Irokéských na východě. Vesnice jejich byly na pravém břehu řeky Mohawk. Tři z nich jsou nám známy: je také zmínka o čtvrté vesnici, ale té nelze dnes již zjistiti. Jména těchto vesnic se v památkách písemných často mění, což čtenáře mate.

První z těchto vesnic byla na východě asi 40—48 kilometrů od ny-

nějšího Albany vzdálena. Jmenovala se Osserion (Ossérion, Oneougiouré, naposledy St. Trinité, jak ji P. Jogues jmenuje. Později slula také Canniaga Gandavague, Caaghawga, nebo Anié. Roku 1674 nazývá se St. Pier. Byla dvojnásobnými palisadami obklopena a bylo v ní asi 24 velikých chat s 600 obyvateli. Druhá vesnice byla asi 4—8 kilometrů výše, slula Andagaron,*⁾ nebo Gandagaro.

S Hurony jsme se rozloučili dne 13. června 1642. Plavili jsme se na čtyrech kanoech, bylo nás 23 duší. Francouzů bylo 5. Cesta, kterou jsme se brali je velmi nebezpečná, protože jsme museli na 40 místech lodky i svá zavazadla vzít na záda a nésti je dále. Strach před nepřítelem nás děsil, který každoročně obléhá cesty, které vedou do území obývaného Francouzy. Nadělají mnoho zajatců. Málo chybilo, že by byl loňského roku zajat P. Jan de Brebeuf T. J. K tomu se ještě v nejnovější době stalo, že se Irokésům podařilo zajati dva Francouze, které přivedli, aniž by jim byli ublížili, k Francouzům nazpět, žádající od nich mír, ale pro Francouze za velmi nevhodných podmínek. Když jim nemohlo býti vyhověno, jali se hroziti a nepřátelsky si počínati, takže na ně muselo býti vystřeleno, aby byli zahnáni. I prohlásili, jestliže ještě jednou nějakého Francouze dopadnou, že s ním zrovna tak ukrutně naloží, jako s ostatními zajatci, že ho na mírném ohni za živá upekou. (P. d.)

^{*)} Na východ od této vesnice je nyní poutní místo Auriesville, kde se uctívají kanadští mučedníci P. Jan Brebent T. J. a P. Izák Jogues T. J. se s uduhy. Mezi mnohými památami na slavného apoštola Iroků P. Joguesa T. J. je toto místo nejslavnější. Země- a děepisně je stanovil podle záznamů P. Joguesa T. J. general John D. Olark. Od roku 1884 putují sem četná procesí, některá až na 5000 osob čítající. John J. Wyne S. J. The Jesuit Martyrs of North America s. r. 153, 229 nás

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Črta ze života misionářova.

Podáváme tuto vyňatek z dalšího dopisu misionáře, působícího na diamanťových polích v Jižní Africe, na P. provinciálu.

„Na svých misijních cestách jím, kde něco najdu, v hospodách, u známých, u lékařů, ale jenom, přijdu-li v příhodný čas. Mou zásadou jest: nikoho, ani domorodce neobtěžovati bez příčiny. Hlavní věcí jest, aby můj kůň byl dobře zaopatřen a měl co žrát.

Podobně se to má se spaním. Přijdu-li někam v noci, nebudím nikoho, ale snažím se, abych se někam dostal pod střechu. Spáti venku ve vlhkém písku je velmi nebezpečno a může i smrt míti za následek. Spal jsem i ve stájích, jestliže nebyly zvířaty přeplněny. Zvláště jsou to zvědaví mezci, kteří spícímu lidskému kamarádovi pokoje nedají, jež kopají a lehne-li si do jestli, oděv s těla mu trhají. Také v úmrličí komoře jsem jednou přenocoval.

Za nakažlivých nemocí v r. 1918 spal jsem několikrát v nemocnici natažen na operačním stole. Velmi zřídka nocuji v chýši domorodců pro nesnesitelný zápach a hmyz. Jinak všecky tyto a podobné strasti vzhledem ke vznešenému cíli, jež mám jako věrověstec před sebou, trpím ochotně a rád.

Za posledních měsíců býval jsem často na smrt unaven, celé noci ztrávil jsem v nemocnicích u lože nemocných, na tyfus umírajících. V takových vážných chvílích, kdy duch se násilně odlučuje od své smrtelné schránky, a když si říci může: „Můj ty Bože, přijmi odcházející duši na milost a buď i mně bidnému hříšníku milostiv,“ pak vzpružují se čivy a srdce naplňuje se radostí. Nicméně žádá i potom příroda své právo a nejednou se stává, že usnu jedu na koni a začínám snít.

Nejhorší však jest to, že přišed domů jsem sám. V předsíni, která vždycky zůstane otevřena, nalézám na tabulce jména těch, kteří se mnou chtěli mluvit, anebo jména nemocných, jež mám navštívit. Chci-li něco pojísti, musím si sám uvařit. Obyčejně vracím se všecek špinavý, ale nemám ani vody, abych se umyl. V čas nakažlivé nemoci lpí na mých rukou a šatech zápach umrlčí a karbolový, mám hlad, ale bojím se jídla, obzvláště, musím-li si je sám připravit. Konečně když večer dostaví se čas spánku, musím ještě chopiti se hadry a pometla a očistiti kapli. Vane-li totiž východní vítr, proniká jemný písek i nejmenší štěrbinu a pokryje v kapli všecko.

Od 8. dubna lonského roku jsem sám. Až dotud měl jsem u sebe řeholního bratra, jenž jest nyní v městě Hirschbabis v noviciátě. Snad se mnohý domnívá, že bych si mohl vzít za sluhu některého domorodce, ale to je vyloučeno pro nespolehlivost těchto lidí. Mám v této příčině smutné zkušenosti. Podle policejního rozkazu musí domorodci, kteří v městě bydlí, míti vlastní obytné chatrče, ale takových já nemám. Mimo to musil bych dle zdejších zákonů platiti daň za každého domorodce, který u mne slouží. Chodí-li však takový sluha spat do městské čtvrti domorodců, pak přichází ráno pravidelně pozdě, což působí na mé povolání rušivě. Mám svůj, řekl bych, vojenský pořádek. V určitou hodinu musím sloužiti mši sv. a také ve škole musím býti zavčas. To je příčina, proč si nemohu za sluhu vzít nějakého domorodce.

Moji domorodci musí míti každý svou spořitelnu, t. j. pokladničku, do které si ukládá svůj výdělek. Spořitelnu řídím sám bezplatně. Má-li kdo staré, práce neschopné rodiče, musí je podporovati. Mnozí už si tímto způsobem zahospodařili slušnou částku

peněz a nakoupili potřebných věcí. Rozumí se, že mi správa pokladny dá mnoho práce. V první dny každého měsíce přináší mi domorodci svou celou mzdu a během měsíce si zase vybírají tolik, kolik potřebují. Zdejší židé, nemožouce lid lichvou odírat, jak by chtěli, zlobí se na mne, ale mně je to lhostejným, ježto mohu býti živ i bez židů.

Hospodářské poměry jsou v celé zemi neutěšené. Mnoho škody způsobily na polích a v zahradách hejna kobylek. Mnozí zámožní rolníci a živnostníci pustili se do špekulací bursovních a ztratili všechno. Nyní pracují na diamantových polích jako nádeníci. Očekávali, že jim pečeni vrabci, jak říkáme, budou lítati do úst, a zatím trou nyní bídu a na svůj osud nařikají, zapomínajíce, že jsou všim sami vinní.

Bohužel bída naléhá také na mne. Možno-li sehnati světelné obrazy, představující Pompeji, Maroko a jiné, prosím, aby mi poštou byly poslány. Musím snažiti se, abych si vydělal nějaké peníze na nejnnutnější potřeby životní. Nemám už ani celé košile, můj a ostatní oděv se rozpadává. Mohl bych sice za to prositi našeho apoštolského prefekta (zástupce biskupova) a on by mně to rád dal, ale já vím, že by mu to přišlo za těžko. Je sám v peněžních nesnázích a mimo to novou jednu misijní stanici chce založiti. Chci tedy světelnými přednáškami nejpotřebnějších věcí si vysloužiti.

Čeho by se naše malá malomocná Mariamal ještě ráda dožila.

Jedna z našich sester v útulně pro malomocné v jednom městečku v Přední Indii byla nedávno svědkyni dojemného výjevu.

Mariama' byla malomocná, teprve desítileté děvčátko. Její matka, se kterou se k nám přistěhovala, byla právě malomocností podlehla a nyní přišli její pohanští příbuzní, aby jí přemlu-

vili k návratu do vzdálené její rodné osady. Doufali totiž, že se jim podaří, děvče od nenáviděného náboženství křesťanského odvrátiti.

„Pojď s námi,“ pravili jí, „my tě budeme rovněž pečlivě ošetřovati.“ — „Nemohu s vámi jíti,“ pravila Mariamal, „neboť já jsem křesťanka a vy jste pohané.“ — „Nic nedělá,“ naléhali příbuzní, „my ti dáme všechno, co chceš, a učiníme tě zcela spokojenou a šťastnou.“ — „Nikoliv,“ pravila Mariamal rozhodně, „kdybych otud odešla, obávala bych se, že nepřijdu do nebe, a já přece chci tam za svou matkou.“

Když pohanští příbuzní další domlouvání považovali za marné, strojili se k odchodu. Jdouce okolo kaple, jejížto dveře byly dokořán otevřeny, nahlédli zvědavě dovnitř. A tu Mariamal, která je vyprovázela, pokynula jim, aby jí následovali, a vedla je do kaple. Brzy na to slyšela sestra z kaple hlasitou rozmluvu. Obávajíc se, že se tam děje něco nepřistojného, pootvřela dveře a nahlédla dovnitř. Co viděla, pohnulo ji k slzám.

Tu stála malá malomocná před svými příbuznými a snažila se, jak mohla, základní pravdy křesťanské víry jim vysvětlovati. S pocitem hlubokého přesvědčení mluvila svým jasným hlasem o posledním soudu, o nebi a pekle a jak Bůh všechno dobré odměňuje a zlé trestá. Potom vodila své příbuzné od jednoho zastavení křížové cesty ke druhému a vysvětlovala jim výjevy ze života a utrpení Páně. Všichni poslouchali pozorně jejím výmluvným slovům a zdálo se, že někteří z nich byli hluboce dojati.

Když příbuzní odešli, klečela Mariamal dlouho ještě před svatostánkem.

Mariamal má malomocností již v pokročilem stadiu a ubohá nebude asi dlouho čekati na kýžené shledání se svou matkou v nebi. Ale toho by se ještě ráda dočkala, aby její dětinná modlitba byla vyslyšena a všichni její příbuzní na pravou víru se obrátili.

V S N Ě N Í.

Různé dojmy hlavou táhnou,
různé city srdcem chví,
co se v duši odehrává,
to sám milý Pán Bůh ví.

Srdce pláče, cit se bouří,
duše marně zbraňuje,
v také chvíli bezmocna je,
jenom bol ji stahuje.

Nenachází pro tu chvíli
ani trochu útěchy,
z očí linou horké slzy
a ze hrudi povzdechy.

Srdce lidské zabere se
časem v žití ve snění,
na tom, co se v duši děje,
nikdo více nezmění.

Bol a žalost srdcem vládnou
více než-li štěstí svít,
kdo ve světě bolu nezná,
ten neumí ani žít!

16-setletá památka nalezení sv. kříže.

Kromě jubilea rozšířeného na celý katolický svět budeme letos slaviti ještě jiné vzácné jubileum a sice 16-setleté od nalezení sv. kříže císařovnou sv. Helenou. Velká část sv. kříže nalézá se jako vzácná památka v basilice sv. kříže jerusalemského v Římě. (Basilica de S. Croce in Jerusalemme Romae). Sv. Otec Pius XI. sám se živě zajímá pro toto vzácné jubileum, na jehož oslavě se miní též účastnit. Sv. Otec uděluje již nyní všem, kdož se jakýmkoliv způsobem oslavy jubilea účastní, své apoštolské požehnání, obzvláště všem těm, kdož přispívají k tomu, aby na místě nynější méně praktické kaple jmenovaného chrámu, k účtě a úschově ostatku sv. kříže vhodnější kaple byla postavena. Jak Jeho Eminence kardinál Van Rossum, patron chrámu S. Croce ve svém dopise opatu řádu cisterciáků se vyjádřil, má nová kaple pro sv. ostatek, býti velkolepý, nádherný pomník křesťanské zbožnosti. Poněvadž ostatek sv. kříže věřící na

nevýslovně utrpení našeho Pána a Spasitele upomíná a stal se nástrojem našeho vykoupení, patří ten ostatek netoliko naší basilice a něstu Římu, nýbrž celému křesťanskému světu. Jeho Eminence kardinál Van Rossum ustanovil k provedení tohoto 16-setletého jubilea a pro stavbu důstojné kaple zvláštní komité, jehož členové náležejí různým národům, aby takovým způsobem též slavnost stala se všeobecnou, katolickou. Toto komité v několika sezeních již konalo přípravy na jubilejní oslavu a usneslo se ke sbírce potřebných darů na stavbu kaple pro ostatek sv. kříže. Proto na všechny katolíky celého světa obrací se komité, aby je povzbudilo k účastenství na oslavě jubilea a ku podpoře na stavbě. Má to býti projev lásky a úcty celého katolického světa ke Kristu králi, an přispěje ke stavbě kaple na uschování nástroje vykoupení světa. (Příspěvky mohou býti zaslány nejdůst. biskupskému Ordinariatu té které diecese s udáním účelu nebo přímo na

M. R. D. Balduino Bedini S. Croce in Jerusaleme, Roma 32).

Jeho Eminence pan kardinal, prefekt kongregace pro šíření víry, obrací se v té příčině na všechny pp. biskupy, redaktory časopisů, novin, na rektory

universit, na ředitele škol a ústavů s prosbou, aby v působení svém oznámili význam tohoto památného jubilea, aby všichni věřící s radostí pracovali ke zdaru jeho.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

V Á N E K M L Á D Í.

Mláďi mizi
a svět cizí
splaví v dáli
mezi skály

radost naši!
Záhy straší
útok světa!
Duch jen létá

dobou krásnou . . .
Ať si skmáskou
vichry slasti —
přece klásti

můžem vezdy
mláďi hvězdy
v nebe mraků
bez rozpaků . . .

Různé zprávy.

Nový papežský ústav pro křesťanskou archeologii. Před několika dny vydal papež Pius XI. motu proprio, jímž se nařizuje založení nového papežského ústavu pro křesťanskou archeologii. Dosud existovala Akademie křesťanské archeologie, kterou založil Benedikt XIV., a papežská komise pro křesťanskou archeologii, která byla ustanovena na popud de Rossiho. Oba ústavy budou nyní sloučeny, respektive okruh jejich působnosti bude nově vymezen. Budou umístěny v budově, za tím účelem vystavěné, u St. Maria Maggiore. Je to starý klášter v St. Antonio Abbate, starším generacím známý žehnáním koní ve svátky různých světců, přátel zvířat. Tam bude zřízena zvláštní fakulta, která po tříletém studiu bude udělovati titul magistra křesťanské archeologie.

Polekal se růžence. „La Croix“ vypravuje tuto anekdotu: Generál

Sarrail, nedávno odvolaný z Damašku. známý dobře svým protikatolickým záštim, měl za sluhu vojáka, jenž by se od svého pána byl rád dostal pryč. Ale jak to nastrojil, aby se dostal ke své kompanii? Znaje dobře náhledy generálovy, koupil si voják růženc a zamotal si jej do kapesníku. Co nejdřív naskytla se příležitost, že musel milý voják i před panem generálem kapesník vytáhnout a růženc ovšem spadl na zem před očima generálovýma. Na druhý den byl sluha přeložen ze služeb generálových ke kompanii.

Nitranská diecése má 400.564 katolíků (všech obyvatel na jejím území je 447.296), 148 far, 225 kněží, 26 bohoslovců, 164 kleriků, 313 řeholníků a řeholnic. Nitranská kapitula má 8 kanovníků. Nynější biskup dr. K. Kmetko jest 76. biskupem nitranským.

Polský arcibiskup Cieplak zemřel.

Polský arcibiskup Cieplak, jenž byl v březnu 1923 sověť. úřady odsouzen k trestu smrti prý pro zatajování církevních pokladů, zemřel zánětem plic v Passaic (New. Jersey) v severní Americe, kde byl na misijní cestě po pol. koloniích. Arcibiskup Cieplak byl nedávno jmenován arcibiskupem ve Vilně. Poláci si od něho na tomto místě velmi mnoho slibovali. Nebožtik byl kněz horlivý a bohonadšený.

Katolický kněz zastřelen bolševiky. Kipa dovídá se z Varšavy, že tam došla zpráva, že katolický kněz Jan Kowalski byl bolševickou vládou zastřelen. Počátkem října 1925 byl zatčen pro podezření ze špionáže, podnikané ve prospěch Polska a odsouzen

k trestu smrti, který byl vykonán 2. ledna 1926 ve Smolensku. Žádosti jeho, aby mu byl zavolán duchovní, byla vůdcem eskorty, složené většinou ze židů, odmítnuta. Když pozvedl ruku, aby se pokřivoval, přiskočil jeden z bolševiků a udeřil jej šavlí do ramene. Hned zazněly výstřely z pušek a učinily konec jeho životu.

Modlitba „Otče náš . . .“ tisíckrát přeložena. Papeži byla doručena sbírka překladů modlitby. „Otče náš . . .“, kteroužto sbírku uspořádal prof. Kertesz a v níž tato modlitba je obsažena v 1000 různých řečích. Tím překonána sama bible, již britská biblická společnost vydala až dosud v 700 různých jazycích.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za slavné měsíční sv. přijímání mužů a jinochů a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **D o p o r u č o v a t i č a s t é s v. p ř i j í m á n í.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H:

Slavné měsíční sv. přijímání mužů. (Hlavní úmysl.) — Zmrtvýchvstání (báseň. — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo král a střed všech srdcí. — Jarní kvítí (báseň) — Vstát jest, není ho tuto. — Z mrtvýchvstání Páně a nanebevstoupení Páně (obrázky). — Blahmučedníci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Obrázky z katolických misí. — V snění (báseň) — 16-setletá památka narození sv. kříže. — Vánek mládí (báseň.) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákladem vydává Občanská tiskárna v Brně. — Za redakci odpovídá **Ludvík Kučka.**

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. KVĚTEN 1926.

ČÍSLO 5.

O Srdce Ježiše, ty špy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Křesťanská cudnost žen ohledně oděvu.

(Hlavní úmysl.)

Na počátku letošního postu pozdvihl sv. Otec Pius XI. hlasu svého proti nynější nemravné módě a poznamenal, že nynější móda šatstva je hanbou a potupou křesťanských národů a proti křesťanským mravům. Jest téměř zřeknutí se lidské důstojnosti a nedá se nikterak srovnat s vyznáním víry katolické. Sv. Otec Pius XI. ukládá kněžím za povinnost, aby neohroženě bojovali proti tomuto módnímu zlu, kteréž může míti za následek ještě něco mnohem horšího. Za příkladem sv. Otce Pia XI. i mnozí biskupové ve svých pastýřských listech obrátili se k věřícím, napominajíce zvláště ženy a dívky ke křesťanské cudnosti v oděvu a odsuzujícíe nynější nemravnou módu. Oděv má chrániti tělo před zimou a horkem, ale také má býti ochranou cudnosti a mravnosti. Na tento účel oděvu se zapominá a hledí se jenom parády, která vlastně žádnou parádou není, spíše jest dráždidlem smyslným. Takovým oděvem se dává pohoršení a je známkou novomódního pohanství. Sv. Otec Pius XI. volá světový spolek Apoštolátu modlitby ku pomoci proti tomuto zlu a ustanovil právě pro tento měsíc

nejsv. Panně Marii zasvěcený tento společný úmysl: Křesťanská cudnost žen a dívek ohledně jich oděvu. Poleschneme všichni této výzvy náměstka Ježiše Krista! Přidejme se se svými domácími tomuto křížáckému tažení. Vzávejme s celou církví svatou nejčistější Marii Pannu, která svou pokorou, skromností a čistotou zvítězila nad světem a tělem. Křesťanské ženy a matky a vy bohumilé panny a dívky prostě Boha o milost, abyste konečně uznaly, že i vy máte svou cudnost a sebezáporem spolupracovati na obrození křesťanského života, na spásu světa! Jest to váš úkol plný zodpovědností! Tento úkol plnily katolické ženy a panny prvních století našeho křesťanství. Jejich příklad, zbožnost, skromnost a cudnost v oděvu budily obdiv. Jejich čistota srdce nadšením naplňovala dospělé i malé pro víru Kristovu. Jejich zbožný příklad mnohé jiné přivábil k následování a k obrácení se na víru katolickou. Tyto zbožné ženy a panny nezakládaly si nic na nádherných šatech a vzácných ozdůbkách, ale nejvíce kladly váhu na ctnostný, křesťanský život a tím získaly mnohé jiné pro Krista a jeho učení.

Vypravuje se o králi perském Cyru, že dal rozhlásiti ve své říši, že si chce některou pannu ve svém království vzíti za manželku a že všechny panny o tuto hodnost hlásiti se mohou. V ustanovený den byly všechny do královského paláce povolány. Všecky byly ozdobeny a naličeny, myslely, že každá krále okouzlí. I vešel do síně král, pohlédl na dívky a uviděl mezi nimi jednu krásné tváře, ale prostě a čistě vyzdobenou. Tuto za ruku vzav, řekl: Chciť já za manželku mítí dívku počestnou, nikoliv ale frejovnou, tuto si volím. Ostatní propustil. A Tertulian praví: „My křesťané (první) co se oděvu týká, nedělíme se od jiných lidí, ale řídíme se vedle obyčeje vlasti své, s tím toliko rozdílem, že se varujeme marnosti a zbytečné skvostnosti.“ Sv. Františka ze Chantalů, ač

byla bohatá velmi a vážena, nosila jen slušný, jednoduchý oděv. Sv. Helena klekala v prostém oděvu mezi ostatními křesťany v kostele a modlila se vroucně. Ejhle, jaké příklady! Slovem, pracovatí pro království Boží Apoštolátem počestného oděvu, cudností a mravností jest povinností každého katolíka, tím více katolické ženy a dívky. V tomto ohledu může mnoho dobrého způsobit Svaz katolických žen a dívek. A proto spojte se v modlitbě v tomto měsíci máji s modlitbami sv. Otce Pia XI. a s 25 miliony členů Apoštolátu modlitby a s prosbami nejsv. Srdce Pána Ježíše. Obětujte uraženému Spasiteli smiřující sv. přijímání na zadostučinění za všecka spáchaná pohoršení nemravným oděvem.

Marie Tesařova:

A V E V M Á J I.

Šumí větřík vesele
v sadu i háji
a v potůčku vesele
vlnky si hrají.

Všude radost, samý ples,
ptáčkové pějí,
hlasně jejich písničky
krajinou znějí.

A má rodná vesnička
když den se schýlí
celičká se pozmění,
modlit se pílí.

Všechno spěchá v kapličku
k modlitbě vroucí,
aby máje pozdravil
Královnu stkvoucí.

Ave, Ave zpívá ret
nadšením schvácen
a do duše znavené
mír zase vrácen.

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — král a střed všech srdcí.

II.

Chtějí ho učiniti králem.

(Jan 6, 15.)

Kapitoly Pisem (Mat. 14; Mar. 6; Jan 6.), v nichž vykládá se o zázračném nasycení 5000 na poušti, obsahují podle slavného životopisce Ježíšova Didona děje, jež byly rozhodnými pro dobu Messiánskou v Galileji. Tamější lid, snadno vznětlivý, představoval si zaslíbeného Messiáše jako mocného krále. Lid tento, bydlící v okolí Kafarnaum, byl svědkem zázraků a učení Ježíšova. Když spatřil jednou, kterak Ježíš ubírá se na východní stranu jezera Genesaretského, dal se za něj. "Ježíš uzel zástup veliký a pojal lítost nad nimi, že byli jak ovce bez pastýře, a počal je učiti mnohým věcem!" (Mar. 6, 34.) Ale nejenom slovem nebeským sytil zástupy, nýbrž i postaral se jim o potravu tělesnou. Když zástupové trpělivě setrvali s ním na poušti, rozmnožil 5 chlebův a 2 rybičky, že nasýtiti se všichni. Zástup vida to jásal a chtěl učiniti Ježíše králem! Bouřní a bojovní Galileané chtějí mít krále, který by je zbavil nenáviděného jha římského. Politická vášeň je rozněcuje a unáší; chtějí zmocniti se Ježíše, vésti jej snad až do Jerusalema a prohlásiti před tváří všeho lidu králem. Byla to chvíle rozhodná; Ježíš rozluštil ji způsobem podivuhodným, jenom jemu vlastním!

Kdyby Ježíš, chtěje ujiti lidu, byl bezprostředně odešel se svými učenníky, bylo by jiti jenom ještě více se rozšířilo a zachvátilo celou Galileu. Ani jeho učenníci, jsouce také Galilejskými, nebyli by odolali tomu zápalu. Ježíš poznal nebezpečí a s rozhodností,

která nezná ani odkladu ani nejistoty, hned jednal.

Po zázračném nasycení přiblížili se k břehu. Apoštolům rozkázal Pán vstoupiti do lodičky a předejiti jej na druhý břeh do Bethsaidy v Galileji. On zatím rozpustil zástup. Lodička odplula. Lid pak, který je ve všemohoucích rukách jenom jeho nástrojem, uposlechl ho a rozešel se. Ježíš pak vstoupil sám na horu; modlil se a noc ho zahalila.

Jako dobrotivý zeměpán, kudy chodí, dobře činí, tak i nejsvětější Srdce Ježíšovo. Chodil po své vlasti, dobře činil v každém čase, na každém místě, při každé příležitosti. Dobrota a laskavost byly jeho nerozlučitelnými průvodci na všech cestách, každý den byl novým svědkem jeho milosrdné lásky. Srdce jeho bylo pramenem vši potěchy a všech milostí těm, kdo s důvěrou blížili se k němu. Každý list Pisem svatých Zákona Nového je zrcadlem, v němž zjevuje se nám velkodušnost Srdce Jeho.

Můžeme tedy vždy s důvěrou blížiti se jemu; nepohrdne srdcem zkroutěným a pokorným! Učme se však také z památného příběhu, kdy chtěli učiniti ho králem, že zevnější sláva, moc a hojnost nedává pravého štěstí. Jméni, rozkoše pozemské a čest světská nespasí nás; ovšem však nadzemská moudrost, ctnost a spravedlnost duše dle milosti nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Hosanna, pozeňnaný . . . král israelský!

(Jan 12, 13.)

„Povězte dceři Sionské: Aj, král tvůj běře se k tobě tichý, sedě na oslici a oslátku, jhu podrobené!“ (Mat.

21, 5.) Tato slova naplnila se o slavném vjezdě Ježíšově do chrámu. Tentokrát vjel Spasitel u veřejné vítězoslávě do města a chrámu, ač jindy již několikrát vzdalil se lidu, který chtěl ho provolati králem. Tentokrát připustil, aby byl uvítán poctami královskými. Zástup totiž četný, — kterýž byl přišel na slavnost, uslyšev, že jde Ježíš do Jerusalema, nabral ratolesti palmových a vyšli mu naproti. (Jan 12, 12.) Přemnohý pak zástup prostřel roucha svá na cestu, jiní sekali ratolesti se stromův, prostírali na cestu, zástupové pak, kteří šli v předu a kteří byli v zadu, volali řkouce: Hosanna, Synu Davidovu! Požehnaný, jenž se běže ve jménu Páně, král israelský! Hosanna na výsostech!“ (Mat. 21, 9.)

Radostný jásot ozývá se údolím Cedronským a odráží se od vysokých zdí chrámových, zní až do úzkých ulic jerusalemských. Veliký zástup chvátá mu vstříc a ještě více provází ho na triumfální cestě té! Palmové ratolesti jsou výrazem radostné nálady lidové, šaty a roucha, prostíraná na cestu, označují pokorné, úplně, ochotné podrobování se; radostný jásot a provolávaná slova jsou vrcholem lidového toho o holdu.

Pocty tyto, vzdávané lidem, zůstávají prostými, klidnými, náboženskými projevy; světské nádhery není tu nikde! Není tu příprav válečných, ani vzpurného pokřiku proti moci státní! Ničeho není tu viděti, co spatřuje se o vítězných průvodech velmožů tohoto světa: ani spoutaných zajatcův, ani lesknoucích se zbrani, ani purpuru, ani zlata a drahokamův, ani nevázané veselosti! Jenom ratolesti, házené na cestu, roucha prostíraná na cestu, zpěvy náboženské, hlasité Alleluja messiánské, — toť přivítáním toho, na něhož čekala staletí!

Soumar oslavencův zvyšuje ještě více prostou chudičkou tu vítězoslávu! Ten, který je tichý a pokorný srdcem, opovrhl komoněm výbojčův; přichází sedě na oslátku. Ten, jenž panovati chce nekonečným milosrden-

stvím. — Zástup sám, který jde před ním a za ním, skládá se z Galilejcův, — venkovanův to, jimiž opovrhuje Jerusalem. — Řimanův neznepekovoal nikterak tento slavný příjezd Spasitele s jásajícím lidem, neboť král míru neohrožuje nikterak jejich moci a panství.

Pán Ježíš dopustil tento slavný vjezd, způsobil svou všemohoucí vůlí, že nepřátelé netroufali si kaziti náladu lidu, poněvadž nepřišla ještě hodina jeho. Když přišla hodina ta, trpěl vše, o slavném jezdu jeho však musili i nepřátelé jeho skloniti se před ním!

To budíž nám potěchou ve všech pronásledováních tohoto světa! Kdo slouží Králi, který nesl trnovou korunu a těžký kříž, nemůže ujíti bolestem a utrpením. Ale těžké hodiny ty dolehnou jenom tenkrát na nás, když Pán je dopustí. Pracujme pilně a neohroženě o spáse nesmrtečné duše své, nelekejme se ničeho, Pán, jemuž sloužíme, je a bude vždy Králem, jemuž náležejí všichni králové a všichni národové, On řídí je jako bystřiny, potoky a praménky všemohoucí rukou svou!

J. N. R. I.

O královské důstojnosti Messiášově promlouvá se nejčastěji v umučení jeho.

„Ty-li jsi král židovský?“ — Táže se Pilát Ježíše ve dvoře soudném. Ježíš odpověděl: „Sám-li od sebe to praviš, čili jiní pověděli ti o mně?“ Pilát odpověděl: „Což jsem já žid? Národ tvůj a velekněží vydali mi tebe! Co jsi učinil?“ Ježíš odpověděl: „Království mé není z tohoto světa! Kdyby z tohoto světa bylo království mé, služebníci moji bránili by, abych nebyl vydán židům; ale království mé není odtud!“ I řekl Pilát: „Tedy králem jsi ty?“ — Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král! Já jsem se k tomu narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo jest z pravdy, slyší hlas můj!“ Dí mu Pilát: „Co jest pravda?“ — A když to pověděl, vyšel opět k židům

a řekl jim: „Já na něm žádné viny nenalezám!“ (Jan 18 33–38.) Od té chvíle usiloval Pilát, aby propustil Ježíše. Uslyšev pak o Galileji, poslal ho k Herodovi, který tehdy dlel v Jerusalemě, Herodes pohrdl Ježíšem, posmíval se mu, obleknuv pak v bílé roucho, odeslal ho nazpět k Pilátovi (Luk. 23, 11.)

V den slavný však vladař propouštěval lidu jednoho vězně, kterého chtěli. Měl pak tehdy vězně pověstného, který slul Barabáš. Když se tedy sešli, řekl jim Pilát (Mat. 27, 16.) „Chcete-li tedy, abych vám propustil krále židovského?“ I vzkřikli opět všichni, řkouce: „Ne toho, ale Barabáše!“ Byl pak Barabáš lotr! (Jan 18, 40.)

Tu Pilát vzal Ježíše a dal ho zbičovat. A vojáci, spleťše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu a přioděli ho rouchem šarlatovým. A přicházeli k němu a říkali: „Zdráv buď, králi židovský!“ A dávali mu poličky!

Když Ježíš tak hrozně ztrýzněn byl, domníval se Pilát, až uzří ho židé, že budou pohnuti k útrpnosti. I vyšel Pilát opět ven a řekl jim: „Hle, vedu vám ho, abyste poznali, že žádné viny na něm nenalezám!“ — Tu vyšel Ježíš nesa korunu trnovou a roucho šarlatové. — I řekl jim: „Ejhle, člověk!“ Jak ho uzřeli velekněží a sluhové, zvolali řkouce: „Ukřižuj, ukřižuj ho!“

I posadil se Pilát na soudnou stolicí a řekl židům: „Ejhle, král váš!“ Ale oni vzkřikli: „Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!“ Řekl jim Pilát: „Krále vašeho ukřižují?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, leč jen císaře!“

Tu vydal ho jim, aby byl ukřižován. I pojali Ježíše a vyvedli jej. A nesa sobě kříž vyšel na místo, které slove lebčí, hebrejsky Golgota. Tam ukřižovali Ježíše a s ním dva jiné po obou stranách, uprostřed pak Ježíše. I napsal Pilát také nápis a dal ho na kříž. Bylo pak napsáno: „Ježíš Nazaretský, král židovský.“ Tento nápis četli mnozí ze židů, neboť blízko města bylo místo, kde byl Ježíš ukři-

žován; a bylo to napsáno hebrejsky, řecky a latinsky. I řekli velekněží židovští Pilátovi: „Nepiš král židovský, nýbrž on řekl: Jsem král židovský!“ Pilát řekl: „Co jsem napsal, napsal jsem!“ (Jan 19, 1–22.)

S posměchem a sarkasmem vůči zákoníkům užívá Pilatus neustále slovo „král“. Drsní žoldněři tropí dle slova toho krvavé žerty.

Mějme alespoň my soustrast se Spasitelem, uvažme bolesti nejsvětějšího Srdce, jež tenkrát pro nás na sebe vzalo; byly to nejen bolesti tělesné, nýbrž ještě více bolesti duševní! Kéž bychom nikdy nezapomínali na obraz trním korunovaného krále, na břitké ostré trny, které vroubí též nejsvětější Srdce Páně! Pamatujme, že též Ježíš přijde jednou jako skutečný král a shromážděn bude před ním veškeren svět, — i my všichni, abychom vydali počet ze skutkův a života svého!

Král nad krály.

(Zjev. 19, 16.)

Nevýslovná láska Srdce Ježíšova nepřelila se do žádného srdce tolik, jako do prsou miláčka apoštola Jana, který při poslední večeři spočinul na Srdci Ježíšově. Proto je život jeho jediným výrazem, projevem a vyjádřením lásky Kristovy. Až dosud mluví sv. Jan k nám svými spisy, počínaje slovy: „Na počátku bylo Slovo“ (Jan. ev. 1, 1.), až k poslednímu slovu Písem: „Přijď, Pane Ježíši!“ (Zjev. 20, 20.) Přijímáme-li slovo jeho v duchu a pravdě, povznáší nás k vyšším duchovním. Ve Zjevení svém viděl Jan milovaného Mistra též jako krále všech věkův a národův.

„Uviděl jsem nebe otevřené a hle, kůň bílý a ten, jenž na něm sedí, slove Věrný a Pravdivý, a se spravedlností soudí a bojuje. Oči jeho jako plamen ohně a na hlavě jeho mnoho věnců: má jméno napsané, jehož nikdo nezná, leč on sám, a jest oděn v roucho krví zbarvené; jméno jeho slove Slovo Boží. A vojska nebeská jela za ním

na bílých koních, oblečena v jemné plátno, bílé, čisté. A z úst jeho vycházel meč, na obě strany ostrý, aby jim bíl pohany. A on bude spravovati je berlou železnou a on tlačí lis vína prchlivého hněvu Boha všemohoucího. Na rouchu, a to na bedru svém, má napsáno: Král nad krály a Pán nad pány!“ (Zjev. 19, 11—17.)

Svatý Jan spatřuje tu Krista, krále a vítěze. Nevyjíždí již tiše a pokojně, jako na oslátku do Jerusalema (Mat. 21), nýbrž jako vítěz a král; podobá se lvu, který potře a přemůže vše, není, kdo by mu unikl (Mich. 5, 7.) Tentokrát nikdo mu neodolá, nikdo nesmí bráti v pochybnost moci jeho, vystoupí s takovou velebností, že každý pozná hned a pokolí se před Králem. Ti, kteří ctili a následovali nejsvětější Srdce Jeho zde na zemi, nemusí se ho obávat: bude jim Králem, Pánem dobrým, laskavým, shovívavým. Se svatým Janem mohou se proto těšiti na příchod jeho a volati: „Přijď, Pane Ježíši, přijď!“

Král náš.

(M o d l i t b a z á s v ě t n á.)

Nejsladší Ježíši, Vykupiteli pokolení lidského! Shlédni na nás před oltářem Tvým pokorně klecíci! Tvoji jsme, Tvoji býti chceme; abychom však

s Tebou pevněji spojeni býti mohli, dnes dobrovolně zasvěcujeme se jeden každý z nás nejsvětějšímu Srdci Tvému.

Mnozí Tebe sice dosud nikdy nepoznali; mnozí, pohrdnuvše příkázáními Tvými Tebe zapudili. Smiluj se, nejdobrotivější Ježíši, nad těmi i nad oněmi: všechny přitáhni ke svatému Srdci Svému!

Kraluj, o Pane, nejenom nad věrnými,⁴ kteří nikdy neuchýlili se od Tebe; ale i nad marnotratnými syny, kteří Tě opustili: učiň, ať tito rychle navrátí se do domu otcovského, aby nouzí a hladem nezhyznuli! — Kraluj také nad těmi, které buďto blud drží v zaslepení, anebo rozkol v odštěpení, a povolj je do přístavu pravdy a k jednotě viry, aby byl brzy jeden ovčinec a jeden pastýř! Králem budiž konečně i všem těm, kdo dosud ve staré pověře pđhanů trvají, a uveď je milostivě z temnosti do světla a království Božího!

Uděl, o Pane, církvi Svě bezpečného pokoje a neporušenosti; uděl všem národům klidného trvání dobrých řádů; učiň, ať od končin do končin země všude ozývá se jeden hlas:

„Velebeno budiž Božské Srdce,
které nám spásu zjednálo!
Jemu čest a chvála na věky!“
Amen.

Marie Tesařova:

KRÁLOVNĚ MÁJE.

Mít všechny skvosty země
a taje, krásy ráje,
to vše bych Tobě dala
ó jasná Kněžno máje.

Ty hvězdy, jež se třpytí
za noci ve blankytu,
ty, Máti, ať Ti sděli
co chovám pro Tě citů.

Však city jenom prosté,
vždyť jsou to city dítka
než pro Tě jenom pučí
jak májová ta kvítka.

Že chudé jsou a prosté
zda přijmeš je, ó Máti?
Své srdce Tobě svěřím
chci vždy Tě milovati.

Duch Svatý předobrazem.

Jarolma St. Pavlík.

Třetím z největších svátků církevních je slavnost letnic: slavnost vznešená, krásná a radostná. Přísný půst, vigilie svatodušní, ji předchází s obzvláštními ceremoniemi, podobnými těm na bílou sobotu, a oktáva ji následuje, v níž se svátky svatých jenom připomínají; do té oktávy připadají, letní suché dny. Slavnost letnic je věnována účtě Ducha Svatého. Duch Svatý je pravý Bůh, třetí Božská osoba, již ta největší účta přísluší, jakou vzdáváme Otci i Synu.

Ve Starém Zákoně neměli sice lidé o Duchu Svatém ještě jasné představy, víra ve tři Božské osoby nebyla ještě vyvinuta, ona byla ještě jako listí skrývající se v pupenu. Ale již tenkrát byla existence Ducha Svatého, ač ne ještě úplně zjevena, lidé už museli tušiti, že je Duch Svatý svatý, jakož i že je Syn Boží.

První zmínku o Duchu Svatém máme v popise stvoření světa. Země byla pustá a prázdná, a tma byla nad propastí, a Duch Svatý vznášel se nad vodami. Duch Páně vyzdobil nebesa, praví Job.

Duch Svatý byl již ve Starém Zákoně předobrazem; tak ku příkladu holubice Noemovy, která zelenou ratolest olivovou do archy přinesla. Duch Svatý ukázal se při křtu Ježíšově v podobě holubice a pomazal jej olejem milosti. Duch Hospodinův jest nade mnou; on mne poslal, zvěstovat chudým evangelium! Toto místo prorocké knihy Isaiášovy přečetl Ježíš v modlitebně nazaretské a sám je vyložil.

Holubice je pták čistoty. Duch Svatý je duch čistý; satana jmenují duchem nečistým. Duch Svatý nás očisťuje od hříchu dědičného i od hříchu osobních. Holubice je obrazem prostoty neboli upřímnosti, bezelstnosti. Buďte opatrní jako hadi a prostomyslní jako holubi, napomínal Spa-

sitel své apoštoly. Duch Svatý je duch svatě prostnosti a pravdy, on nenávidí lež a přetvářku. Ananiášovi řekl Petr přísně: Proč pokoušel satan srdce tvé, že jsi lhal Duchu Svatému? Spasitel nazývá Ducha Svatého opět a opět Duchem pravdy. — Holubice je odznakem tichosti a mírumilvnosti, a proto i obrazem Ducha Svatého; k jehož plodům podle nauky apoštolské patří mírnost, dobrota a tichost. Holubice je plodný pták. Duch Svatý oplodňuje církve; skrze svatý křest bývá tak mnoho lidí k novému životu znovuzrozeno; toto znovuzrození působí Duch Svatý. O prvních letnicích křesťanských bylo jich tři tisíce, a tento počet se úžasně rozmnožil a milionů dostoupil.

Jiným obrazem Ducha Svatého byl hořící keř. V ohni ukázal se Bůh Mojžíšovi a poslal jej, aby syny israelké vysvobodil z otroctví egyptského a uvedl do země zaslíbené. V ohnivých jazycích, v plamenech ukázal se Duch Svatý apoštolům a poslal je, aby vysvobodili pohany z otroctví ďáblova a uvedli do nebe. Mojžíš se tenkrát zdráhal velkou tu úlohu vzít na sebe, poukazuje na svůj neohebný jazyk, na svou špatnou výřečnost. Ale Bůh nepřipustil té námitky, on jej už chtěl udělati výmluvným. Pravil totiž: Kdo učinil ústa člověčí? Zdaž-li ne já Hospodin? Jenom jdi, já chci býti ve tvých ústech a chci tě poučiti, co máš říci. Apoštolé byli jednoduší neučení lidé, zběhlí v rybaření, ale ne v kázání. Duch Svatý měl však jim udělit dar výmluvnosti. Až budete státi před králi a vladaři, řekl Spasitel, nepřemýšlejte, co máte říci, buďte vám v onu hodinu vnuknuto, co byste měli mluvit; neboť ne vy jste, kteří mluví, ale Duch Otce vašeho, jenž z vás mluví. Duch Svatý udělil apoštolům dar výřečnosti a že mohli mluvit v různých řečích. Posléze ob-

držel Mojžiš u hořícího keře dar konati zázraky; zkoušku na to musel hned učiniti s holí pastýřskou a svou rukou.

I apoštolům udělil Duch Svatý dar konání zázraků. Čteme ve skutcích apoštolských: Skrze ruce apoštolů děla se mnohá znamení a zázraky mezi lidem. Nosili nemocné na ulici, aby aspoň stín Petřův na ně padl a byli uraženi od svých neduhů.

Oheň je případným odznakem Ducha Svatého. Pohané, zvláště Peršané, prokazovali ohni božskou úctu. Oheň není sice žádná božská bytost, Duchu Svatému stkvějícímu se v ohnivých jazycích smí a má se vzdávati Božská úcta. Oheň s v i t í. Duch Svatý osvětluje představené církve, tak aby učili jen, co je pravda; on osvětluje náš rozum darem moudrosti, rozumu a vědomosti i rady, abychom rozuměli dobře pravdám náboženským a dobré myšlenky pojali. Oheň h ř e j e; Duch Svatý zahřívá naše srdce a chce nás nadchnouti pro dobré; on rozněcuje v srdcích našich oheň lásky k Bohu. Oheň činí jisté předměty, jako železo ku příkladu, měkkými a ohebnými; Duch Svatý obměkčuje zatvrzelá srdce, tak že se rozplývají slzami litošnými. Jiné předměty dělá oheň t v r d ý m i; Duch Svatý tuží nás darem síly k vyznávání viry a ke snažení útrap.

Když Abraham uzavíral s Bohem smlouvu, poručil mu Bůh, zabit několik zvířat k oběti, je rozsekati a proti sobě položit, tak aby z toho ulice povstala. Touto ulicí prošel potom ohnivý sloup, v němž byl Hospodin. Když měl Mojžiš jako prostředník mezi Bohem a lidem israelským pod Sinajem smlouvu Starozákonní uzavřít, též se hora zahalila ve sloup ohnivý.

Když o letnicích uzavřena byla smlouva Novozákonní, ukázal se v ohni Duch Svatý. Ohnivý sloup vedl Izraelity mořem rudým a pouští; sloužil jim k ochraně proti pronásledovatelům a ukazoval jim pravou cestu.

Duch Svatý, jenž se v ohni ukázal, chrání církev proti jejich nepřítelům a ukazuje jí neomylnou cestu pravdy.

Vidíme tedy zde tajemné vztahy mezi událostmi Starého a Nového Zákona. Když se Kristus Pán na Hoře Tábor proměnil a podobný hlas zazněl jako při jeho křtu: Tento jest Syn můj milý, na němž mám zalíbení, neděje se sice žádná zmínka, že by byl při tom Duch Svatý; mohli bychom se však domnívati, že byl v onom světlém oblaku, jenž učeníky zastíňoval. Blahoslavenou Pannu měl Duch Svatý jako nějaký oblak zastíniti.

Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Onen oblak, jenž se ukázal na nebi, když se Eliáš modlil na hoře Karmel o déšť, též by mohl platiti za obraz Ducha Svatého. Onen oblak občerstvil a zúrodnil vpráhlou zemi, a hlad vzal konec. Tak zúrodnil Duch Svatý deštěm svých milostí duchovním způsobem celý svět, tak že uzrály v něm podivuhodné plody svatosti; duchovní hlad, nedostatek milostí, ctností a dobrých skutků vzal teď konec. Ty vysíláš svého Ducha, praví žalmista, a všechno se znovu rodí, a tvárnost země se obnovuje. Sedmkrát modlí se Eliáš o déšť; sedmkrát o sedm darů Ducha Svatého máme i my se modlíti.

Nežijeme více v době předobrazné; nám svítí plně světlo pravdy. Avšak rozjímání o předobrazech je způsobilé, vzbuditi v nás spasitelné myšlenky a povzbuditi k spasitelným předsevzetím. Vidouce před sebou holubici Ducha Svatého, vzpomeňme si na křest Páně i na náš vlastní křest. Děkujme Duchu Svatému, že nás posvěcuje, zachovejme milost posvěcující. Buďme čistotní, upřímní a tiší jako holubice; zůstaňme v ochranné arše, církvi svaté. Vidouce Ducha Svatého v podobě ohnivých jazyků, rozpomeňme se na svaté biřmování. Děkujme Duchu Svatému za sedm jeho darů; nechejme se od něho osvíti a rozniiti k dobrým skutkům, nechejme

se pohnouti k lítosti; buďme ve ctnosti silní a pevní. Milost biřmovací obdrželi jsme nejen pro jeden den, ale pro celý život; ona stále v nás působí, jenže musíme s ní spolupůsobiti.

Nechť zažije Duch Svátý tu radost, aby nás viděl obnovené a takřka znovu stvořené jako pole dobře obdělané, jež dává naději na bohatou žeň.

Vzhledem k Bohu děti – vespolek bratří.

Svatodušní úvaha. Napsal Ignát Zháněl.

Vyvolený národ židovský neměl o Bohu správného názoru. Představovali si Hospodina, jako pána, který i nejmenší provinění nehrozněji trestá, více se ho báli, než milovali. My křesťané máme docela jinak souditi o svém milém Pánu Bohu. Máme si ho představovati jako nejlaskavějšího, nejmilosrdnějšího, nejdobrotivějšího Otce. Proto poučoval svatý Pavel Římany takto: „Nepřijali jste zajisté ducha služebnosti, abyste se zase strachovali, nýbrž přijali jste ducha synovství, ve kterém voláme: Abba. Otče.“ (K. Řím. 8, 15.) Všem, kteří vyznáváme víru v Krista, jest Otcem všemohoucí Bůh, jsme tedy všichni jeho dětmi a vespolek jsme bratři a sestry. Duch svatý, který osvěcuje náš rozum, připomíná nám, že máme býti cele proniknuti dětinnou úctou k Bohu a bratrskou láskou ku bližnímu.

Duch dětinné úcty k Bohu. Kdo ctí Boha, váží si ho nade vše, je mu vším, ctí ho vniterně, z celého srdce, dokazuje tuto lásku také skutky. Bůh jest otcem velké, přímo nesčetné rodiny, má miliardy členů, obývajících zemi i nebe. „Dodejme si zmužilosti, přistupujme s důvěrou k němu,“ vyzývá svatý Pavel (K Efes. 3, 12.) Tím, že jsme v Krista uvěřili a ve křtu svatém vešli s ním ve spojení, můžeme se osmělit nazývati Boha Otcem a přistupovati k němu s důvěrou, jako dítky k otci. Sám Ježíš pravil: „Když se modlíte, říkejte: Otče...!“ (Luk. 11, 1.)

Dítě je vděčno otci. Je pře-

svědčeno, že jest jeho největším dobrodincem na světě, jemuž vděčí za svůj život, za vše, co s ním souvisí, proto také, pokud Bůh dopřeje žiti, dokazuje mu ne slovy, ale skutky svou vděčnost, snaží se činiti mu svým chováním radost. Bohužel přečasto zapomínáme, že Bůh je naším největším dobrodincem, neboť „skrze něho jsme, v něm jsme, v něm žijeme, v něm se hýbáme.“ Bůh je nám pramenem, zřídlem všeho dobra. Má býti tedy naším cílem po celý život Bohu za vše děkovati, život svůj uspořádati podle jeho vůle t. j. dle přikázání Božích i církevních, které dala Synem Božím, Ježíšem Kristem založená církev.

Dítě je poslušno otci. Bez rozpaků, nic nerozmýšleje s radostí vykonává vše, co otec poroučí. Vyslouli-li nějaké přání, dítě ochotně nečekajíc na rozkaz je vykoná. A právě tato tolik důležitá ctnost mizí z našeho pokolení nyní žijícího. Pryč se vši autoritou, káže se nyní ve světě, nikoho neposlouchat, je heslo mnohých nyní žijících lidí. Kam dospějeme bez poslušnosti?

Kdosi byl nedávno v kinu. Všude plno ohlášení, hlásajících, že má každý přítomný smeknouti, což je vlastně samozřejmo. Všichni tak učinili, jenom ne mladý, dle vzezření asi dvanáctiletý hoch. Dozorce šel k němu a poroučel mu smeknouti, čehož kluk — pardón mladý pán, však nechtěl uposlechnouti. Šel tedy ze zadu dozorce a jednoduše mu jeho čepici s hlavy sebral. Kluk byl by ho zlosti roz-

trhal, vyskočil, čemuž vedle a za ním sedící zamezili, zadrželi kluka násilím. Když si toto dovolil vůči osobě starší, jemu naprosto neznámé, což teprve dovolí si doma vůči otci, matce, sourozencům, domácím? Ano poslušnost, krásná ctnost, stěhuje se od nás, z našich rodin. Málo kdo vstěpuje ji v srdce mládeže a přece je tolik důležitá! Hlásá se odboj, zřejmě vzpourel! Vstipme si v srdce slova z Písma: „Tíše, t. j. bez reptání, bez hněvu, trpělivě, buď poddán Pánu a čekej na něho.“ (Žalm 36, 7.)

Vespolek jsme bratři. Není snad ctnosti, ku které by se nám tak často naskytovala příležitost, jako dokazovati, že jsme tu na světě všichni vespolek bratří a sestry. Není však také ctnosti, kterou provéstí bývá nám tolik obtížno. Stojí nás někdy přímo nadlidské přemáhání a obrovské sebezapření milovati spolubližního.

Dokazujme ji skutky! Nedávno zemřel kardinál primas belgický Mercier, o němž chceme uvést příklad pravé lásky ku bližnímu. Když vtrhli Němci počátkem války v srpnu 1914 proti všemu právu na území Belgie, ač se byla prohlásila za neutrální, hájil kardinál práva své vlasti proti bezpráví nepřátel. V srdci jeho nebylo ani stopy nepřátelství proti jednotlivcům. Co učil, také vykonával přesně dle zásad křesťanské mravovědy, bránil se proti útoku, avšak útočícího milovati. V březnu 1916 přišel do mechlinské katedrály pruský mladičský poručík, protestant, zablácen, nečistý, jak přišel ze zákopů. Stál pln podivu před obrazem originálem Rubensovým. Kolem šli dva kněží, starší, kardinál Mercier, zadíval se na poručíka a polohlasitě řekl svému průvodčím latinsky: „Kolik asi let může být tomu chlapečkovi?“ Mladičský poručík se obrátil a latinsky odpověděl: „Právě dnes tu v Mechlině slavím dvacetileté narozeniny! Staříčká kardinál se usmál a gratuloval mladičkému poručíkovi k jeho narozeninám a pozval ho k obědu do své residence. Při obědě vyptával se ho na jeho rodinu, na studia a mimo jiné

se ho otázel: „A jak snášíte těžký život v zákopech?“ Mladík odpověděl latinským citátem z velepisně: „I když spím, srdce mé bdí!“ Na ta slova kardinál hlasitě zaplakal, zaplakal litostí nad tak těžkým osudem hodného nepřítel. Na rozloučenou ho políbil a dal mu nekatoliku požehnání na cestu, řka: „Žehnám vás, ne jako kardinál, nýbrž jako stafec, který nekonal nikdy nic jiného než svou povinnost, žehnám vás jako mladíka, který jde za svou povinností. Jděte s Bohem a Bůh vás milostivě zachovej!“ Když mladík vstupoval do vlaku, přišel k němu kněz, poslaný kardinálem, donesl mu veliký balík, jako vázané k narozeninám, v němž kromě čokolády, ovoce, pečiva byly též Horáciovy básně, v nichž bylo rukou kardinálovou podtrženo několik veršů, jako kardinálův poslední pozdrav a napomenutí pro život. Díky Bohu, požehnání kardinálovo se vyplnilo! Poručík uveřejnil tuto epizodu v berlínských novinách, když zemřel kardinál roku 1925, vrátil se tedy z války živ. Jistě není potřebí přidati nějaké poučení k tomuto příkladu, mluví za sebe.

Dokazujme svou lásku ku bližnímu a l m u ž n o u. Nemusí býti hojná, stačí jediný halír, jako u vdovy v evandéliu, je-li jenom dán z pravé lásky k bližnímu. Nemůže býti duchaplnějšího a případnějšího doporučení almužny jako činí výrok, kterého užívá církev v hodinkách kněžských v postní době, v sobotu před II. nedělí postní: „Oheň se hasí vodou, hřichy se umoňují almužnou!“ Náš spisovatel Fr. Doucha napomíná: „Nejkrásnější perly a nejdražší kamení, kterým můžeš ozdobiti svou duši, jsou slzy, které jsi odkoupil nešťastným podporou, jím udělenou. Jiné ozdoby zde ponecháš na světě, tuto však ozdobu přinese duše tvá s sebou před soudnou stolicí Boží.“

Je pravidlem každého rozumného člověka, že si ukládá peníze pro nepředvídanou potřebu. Almužna je něčím podobným. Neboť nedovolí, aby člověk ve dni největšího nebezpečí zahynul.

Otec Tobiáš napomínal svého syna říka: „Jak jen budeš moci, buď milosrdný. Budeš-li mít mnoho, dávej mnoho: budeš-li mít málo, hled i z mála rád udělovati. Neboť tak si hromadíš dobrou odplatu pro den nouze. Vysvobozuješ almužna od všelikého hřichu i od smrti a nedopouští, by duše přišla do temnot.“ (Tob. 4, 8 a nn.)

Almužna je s e m e n e m, zasetým do země; vyroste v nádherný, obrovský strom s nejkrásnějším ovocem, které obstoi na věky věkův. Je klíčem k bráně nebeské v rukou boháče, který však nemůže sám odemknouti, nýbrž činí tak skrze chudšase, kterému dal almužnu. Almužna jest onou dovolenou a vychválenou lichvou, o níž dí Písmo: „Půjčuje Hospodinu, kdo

se nad chudým smilovává; a on jemu (co půjčeno) zase vrátí.“ (Přisl. 19, 17.)

Kapitál, který někdo zapůjčil Hospodinu, přinese tak vysoké úroky, že jich nemůže dáti žádný pozemský král.

Čtème Boha jako Otce, přednášejme mu, čeho potřebujeme, vždyť „blízko jest těm, kdož vzývají ho v pravdě.“ (Žalm 144, 18.) Úvažujeme častěji o slovech svatého Pavla, který napomíná Thesalonické: Prosíme vás a napomínáme v Pánu Ježíši, abyste podle toho prospívali, jak jste přijali od nás poučení o tom, kterak máme žiti a Bohu se líbiti.“ (I. K Thes. 4, 1.) Sv. Jan napomíná: „Ditky, nemilujte slovem, ani jazykem, nýbrž skutkem a v pravdě. (I. Jan 3, 18.)

A. M. Kadlčáková:

U L E S A.

U lesa tam na louce
mnoho kvítí roste,
nejraději trhávám
pomněnky prosté.

A kolem nich sedmikrás,
kopretiny bílé,
uvitou tu kytičku
nesu Matce milé.

Matce Boží v kapličku
u lesa jež stojí,
ona těchu podá všem
a žaly též zhojí.

Denně já tam chodívám
k té laskavé Mاتي,
ona se všech dovede
nejvíc mřlovati.

Milovati duši mou
i mé srdce vřelé,
za to já jí v oběť dám
žiti svoje celé.

Blahoslavení mučedníci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova.

(Pokračov.)

To vše věděli dobře moji představení, jakým totiž nebezpečstvím se vydávám na této ke cti a slávě boží nutné cestě, a proto mi poručili, abych jednal jak chci, abych buď se na cestu vydal, nebo ne. Já však jsem neodporoval, ale vzal jsem na sebe s radostí tuto cestu uloženou mi poslušností a láskou bliženskou. Kdybych ji nebyl přijal, byla by uložena jinému, který by byl cennější než já; kdyby ten byl zahynul, byla by pro nás větší škoda.*)

Tak jsme tedy vypluli od Huronů z osady Panny Marie a přistáli jsme po přemnohých úzkostech a velikém strachu před nepřitelem, rozličných jiných nebezpečstvích, majíce různé škody a ztrativše také loďky, po 34 dnech v osadě Panny Marie Neposkvrněné. Je to t. z. francouzská kolonie, která sluje K o l o n i e t ř í ř e k.

*) Když se vrátil P. Jogues ze své výpravy k Ottawům, měl jakési vidění, kde mu bylo zjereho, co na něho čeká. Když klečel před Nejsvětější Svátostí tvář skloněn až k zemi a prosil Pána Ježíše, a y mu dovolil z jeho kalicha pít a ve vroucnosti své Pánu Bohu takřka násilně čínil, zaslechl najejdnou vnitřní hlas: „Modlitba tvoje je vyslyšena, přání tvému bude vyhověno. Obrň se silou a srdnatostí.“

Tato slova zůstala v jeho paměti hluboce vryta. Měl o nich takovou jistotu, že budou vyplněna, jak jí jen vira dáti může Uprostřed v mukách, kterými byl trýzněn od Irokésů, byla neustále před jeho duší a sílila ho, aby trpěl statečně a vytrvale. Nepochyboval ani dost málo, že mu slova ta vnikl ten, jenž zná celou budoucnost člověka a před nímž není nic skrytého. Bůh sám jen mohl dáti sílu, aby vytrpěl muka, která přesahovala každou lidskou představu, mohl ho v tom ohledu učiniti takřka nepřemožitelným. Neboť to, co mu bylo později mezi divochy vytrpět, přesahovalo nad pomýšlení všechny lidské síly. Byl tedy nadpřirozeným způsobem posílněn, aby mučednictví své vítězně vytrpěl až do konce.

Název má od překrásné řeky, která se třemi rameny vlévá do veliké řeky sv. Vavřince. Poděkovavše Bohu, zůstali jsme asi 15 dní dohromady dilem zde, dilem v Quebecu.

Když jsme vše vypravili a oslavili svátek sv. Otce našeho Ignáce, vydali jsme se 1. srpna opět na cestu směrem k Huronsku. Druhého dne naší cesty spatřili někteří ze spolucestujících čerstvé lidské šlépěje na břehu řeky. Když tedy někteří minili, že jsou přátel, jiní zase že jsou nepřátel, rozhodl věc E u s t a c h A h a t h i s t a r, kterého všichni považují za náčelníka, protože v boji vynikl, že jsou to stopy nepřátelské, ale že se jich nemusíme báti, protože jich není více než tři kanoe, nás pak je čtyři kanoe, můžeme je tedy přemoci. Bylo nás na 40, neboť několik se k nám ještě připojilo na poslední zastávce. Vydali jsme se tedy na další cestu. Ale sotva jsme asi míli urazili, střetli jsme se s nepřitelem, který nás s obou břehů svíral. Bylo jich na 70 na 12 kanoech.

Skryli se v rákosí a houští při řece na příhodném pro ně místě a když jsme k místu, kde na nás nastražili, připluli, vystřelili na nás ze svých ručnic, nikoho však z našich netrefili. Jakmile zavzněl první výstřel, opustili nás okamžitě Huronové, kteří s námi byli — kanoe naše totiž plavily se blízko břehu, protože byla řeka uprostřed dravá — a rozběhli se po hustém lese, kde se skryli. Když jsme se tedy my Francouzové opuštěni — zůstalo s námi několik křesťanů a novokřtěnců, nebo katechumenů, — pomodlili k Pánu Ježíši o pomoc, začali jsme se bránit. Ale bylo nás málo — asi 12 nebo 14 a nepřítel měl asi 30 bojovníků. Bojovali jsme však přece, až když naši společníci uviděli ostatní kanoe

s druhého břehu se k nám blížit, opustili nás čtyři Francouzi, davše se na útěk. Byl tedy jeden z Francouzů, který přede všemi statečně bojoval, *Renatus Goupil*, zajat s několika Hurony. Když jsem to viděl, nechtěl a nemohl jsem utéci, kam bych byl pěšky došel? A což jsem mohl jednoho Francouze opustiti a několik Huronů zajatých nechati beze křtu svatého? Když mne tedy nepřátelé na místě, kde se bojovalo, pominuli pronásledujícíce ostatní, kteří před nimi utíkali, zavolal jsem jednoho z těch nepřátel, kteří hlídali zajaté, aby mne připoutal k zajatému Francouzovi, že chci býti jeho druhem v zajetí jako jsem byl společníkem na cestě a chci s nimi zemřít. Ten tomu sotva chtěl uvěřiti a jen se strachem se ke mně přiblížil a mne zajal.

I řekl jsem Renatovi: „Drahý bratře podivně jednal s námi Bůh. Je však naším Pánem, jak se mu zalíbilo, tak se stalo. Budiž jméno Páně zvelebeno!“ Pak jsem ho vyzpovídal a udělil mu rozhřešení. Potom jsem šel k zajatým Huronům a připravil je na sv. křest, který jsem jim také udělil a protože byli stále noví zajatci přivádění, rostla také moje práce. Konečně byl také přivlečen srdnatý bojovník Eustach Ahatsistari. Sotva mne shlédl, pravil: „Něfekl jsem ti, milý bratře, že chci s tebou žít i zemřít?“ Co jsem mu na to odpověděl, nepamatuji, neboť tak velice mne svíral zármutek. Nakonec přivedli také *Viléma Coutura*, který byl Francouz, který šel se mnou od Huronů. Když viděl všeobecný zmatek, utekl do lesa. Byl pak velmi silného a pružného těla a velmi statečný, proto byl také brzy daleko od svých nepřátel. Když se však rozhlížel kolem sebe a mne neviděl, řekl si: „Což nechám svého draheho otce zajatého mezi divochy? Nikdy toho neučiním.“ A vrátil se touz cestou, kterou byl prchl a vydal se nepřátelům, aby ho jali. Kéž by byl prchl a nemnožil počet ubožáků, neboť zde není útěchou mít společníky a hlavně ne takové, které milujeme jako sebe. Ale takoví jsou

světští lidé sice, kteří však nehledí na pozemskou odměnu a slouží Tovaryšstvu Ježíšovu a Bohu mezi Hurony. Nemůžeme si ani představit, jak mnoho a těžce trpěl.

Irokésově totiž nenávidějí všechny Francouze, ale na něho měli obzvláštní vztek, protože věděli, že jeho rukou padl jeden ze znamenitých jejich náčelníků. Nejdříve ho tedy svlékli do naha a vytrhali mu všechny nehty, prsty mu rozkousali, pravou dlaň, která zabila onoho náčelníka, mu širokým mečem profali. Tyto velké bolesti snesl, jak mi později sdělil, s radostí jsa pamětliv, co vytrpěl Ježíš Kristus pro nás. Když jsem ho tak nahého a zmučeného spatřil, nemohl jsem se zdržeti a vyrvav se svým strážcům prošel jsem nepřátely, kteří ho přivedli, přistoupil k němu a objav ho velmi něžně napomenul jsem ho, aby všechna muka obětoval Bohu za sebe a za blaho těch, kteří ho mučí. Divoši vidouce, co činim, zůstali chvíli jako bez dechu, ale potom vzpamatovali se, tloukli mne pěstmi, obušky a kyji, takže jsem klesl polomrtev k zemi*). Když jsem byl přivlečen na své místo, kde jsem dříve stál, přiskočili ke mně někteří divoši, kteří mi ihned skoro všechny nehty ukousali a oba ukazováčky na rukou rozkousali, což mi ovšem působilo velikou bolest. Podobně učinili s *Renatem Goupilem*, ostatním však neučinili ničeho.

Když se všichni z boje vrátili, kde zabili dva Hurony, přepravili nás na druhou stranu řeky. Tam si mezi sebou rozdělili kořist, kterou přivezli na dvanácti kanoech; byla značná. Měli jsme totiž kromě toho, co každý Francouz s sebou nesl, ještě dvacet cestovních beden, v nichž byly uloženy také posvátné nádoby, mešní roucha a knihy liturgické. Zajisté veliké bohatství u porovnání s chudobou Huronů. Zatím, co se nepřátelé dělili o kořist, pokřtil jsem ostatní, kteří již na křest byli připraveni, mezi nimi také osmdesáti-

*) Domnívali se totiž, že P. Jegues přál Couturovi štěstí k tomu, že zabil irokéského náčelníka.

letého starce. Když mu poručili, aby vstoupil do kanoe, aby s ostatními byl odvrácen, pravil: „Kam byste mne starce vlekli do země cizí? Nač to? Zde zemru.“ Když tedy nechtěl poslechnouti, byl na téměř místě usmrčen, kde byl právě pokřtěn.

Když všechno skončilo, vedli nás s vítězným jásetem, bylo nás 22 kromě tří zabitých, do své země. Trpěli jsme mnoho pro Boha na této cestě, která trvala 38 dní. Vytrpěli jsme hladu, horka, nenávisť a zvláště velikých bolestí od ran, které nebyly zahojeny, proto hnisaly a byly v nich již i červi. Ale nic se nedá srovnati s tím; co následovalo po pěti nebo šesti dnech, když již trochu hněv našich nepřátel a trýznitelů se uložil. Začali nám škubati vlasy s hlavy a vousy, své dlouhé ostré nehty zarývali velmi hluboko do nejcitlivějších míst našeho těla.

Ale to jsou vnější věci. Více mne bolelo to, co dělali divoši s mrtvými těly našich křesťanských Huronů, mezi nimiž bylo pět křesťanů, kteří měli býti sloupy mladé církve mezi Hurony. Abych otevřeně mluvil, nemohl jsem se mnohdy slz zdržeti a plakal nad osudem svých druhů a obával se při tom velice toho, co se ještě stane. Viděl jsem totiž, že tito Irokésové zatarasí přístup víře křesťanské k Huronům a ostatním kmenům, jestliže Boží prozřetelnost nějakým zvláštním způsobem do toho nezasáhne.

Osmého dne jsme potkali asi dvě sta divochů, kteří vytáhli do pole proti Francouzům. Tito byli později od vladáče Nové Francie Karla de Montmagnij, rytíře Maltezskeho, poraženi, dva z nich byli zabiti a mnoho poraněných, ačkoliv byli daleko silnější počtem, než vojsko francouzské. Je zvykem těchto divochů, že jdouce do bitvy zkoušejí, jak mohou býti ukrutní, a čím krutěji si vedou, tím více, jak myslí, budou míti štěstí v bitvě. Proto nás přijali takto: Nejprve děkovali slunci, které považují za božstvo války, pak vystřelili šípy blahopřejíce našim trýznitelům k takovému štěstí, že nás pře-

mohlí a zajali. Zašel pak každý z nich do blízkého houští a uřezal si notnou hůl. Na to se postavili do dvojstupu a jakmile jsme vystoupili z kanoe a nuceni byli jíti dále mezi tímto dvojstupem, jali se nás mlátiti ze všech sil. Příkladali tak ukrutně, že já jda poslední a musel co nejvíce ran vydržeti že jsem na krátké cestě na pahorek, kde bylo postaveno jakés jeviště, od ran klesl k zemi. Myslil jsem, že z těch ran za krátko zemru. Tak jsem tedy dilem, protože jsem nemohl, dílem že jsem nechtěl, nevstal. Irokésové si tedy na mně vylévali zlost nelidským bitím. To mi poslal Ten, pro něhož tak trpěti je radostno, ba slavno. Konečně ukrutným milosrdenstvím hnutí, chtěli mne totiž živého přivésti do své země, přestali mne bít. Byl jsem tedy polo-mrtvý vnesen na ono jeviště na pahorku, celý krví zbrocen. Možná, že mne také několikrát udeřili ve tvář, která počala krváceti potřisňujíc všecku mou košili, která mi jediné zůstala. Sotva, že jsem trochu přišel k sobě, poručili mi, abych sestoupil a začali mne tupiti a bít po hlavě, krku a ostatních údech. Dlouho by trvalo, kdybych měl vypravovati, co jsme my Francouzové vytrpěli. Mně spálili jeden prst, jiný rozkousali, jiné rozkousané vykroutili, takže jsou až dosud; ač již jakž takž zahojeny, zohaveny.

Moji soudruhové nebyli o nic šťastnější. Ale že se o nás stará Bůh a že nás nezamítá, ale jen zkouší, ukázalo se brzy.

Z divochů krví a ukrutností hýřících přistoupil ke mně jeden, an jsem sotva na nohou stál a uchopiv mne za n o s. snažil se mi jej velikým n o ž e m u ř í z n o u t i. Co jsem měl dělati? Očekával jsem, že budu upálen a zůstal jsem obětuje se Bohu klidně státi, očekávaje říznuti. A hle, člověk onen jakoby jakousi vyšší moci byl zadržen, spustí ruku a odchází. Po čtvrt hodině se ke mně týž člověk opět vrátil. Jakoby se stydl za svou zbabělost a lenost chtěl mi učiniti totéž. Ale opět bylo mu v tom překáženo neviditelnou jakousi moci. Ruce jeho

klesly dolů jako unavené. Kdyby byl býval učinil, co zamýšlel, bylo by po mně veta. Neboť títo divoši nenechávají obyčejně tak zohavené zajatce na živu. Konečně mne odvedli pozdě v noci

k těm, kteří mě vedli. Ztrávil jsem noc bez spánku a bez jakéhokoliv jídla, kterého jsem již několik dní skoro nedostal. Měl jsem hrozné bolesti. (P. d.)

Marie Tesařova :

T O U H Y.

Ó kéž bych měla tolik jasu,
jak hvězdy mají za noci,
bych shlédnout mohla za všech časů,
co v světě béd a nemocí.

Ó kéž bych měla tolik lesku,
co má světlo měsíce,
snad zkusila bych míru stesků,
jež tlačí srdce nejvíce.

Ó kéž bych měla světlo v duši,
jež s vírou spěje v objetí,
pak vše, co srdce bouří, kruší,
do nebe s vánkem zaletí.

Ó kéž bych měla tolik vůně
co fialenky dýchá květ,
snad změřila bych žalů tůně,
jež v smutek halí širý svět.

Ó kéž bych měla tolik ticha
co z jara tají dumný bor,
snad věděla bych, po čem vzdychá
si v touze vřelé bídný tvor.

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Výjevy z hladomoru v Číně.

Velká říše čínská je k politování. Dokud byla Čína monarchií a měla své císaře, panoval v ohromné říši celkem pokoj a klid. Ale od té doby, co revoluce zrušila císařství a prohlásila Čínu za republiku, je ubohá země jevištěm nepřetržitých sporů a vzpour. Moc uchvátili někteří čínští generálové a ti se navzájem potírají a ubohý národ trpí a hyne. Obchod vážne, stav rolnický upadá a pilný jinak a spořivý rolník čínský má co dělati, aby uhájil života. Podobně vede se řemeslníkoví. Řemesla živoří a nejsou s to, aby dělníka uživila. Hladomor

stíhá hladomor a millony lidí umírají hladem.

Také lonského roku a i letos řadí strašný hladomor v mnohých částech říše a mimo jiné v území řečeném Shan-Sa. Jak to vypadá, co se děje v tomto území hladomorem zamořeném, ličí misijní sestra z řádu Františkánek, jež jest představenou jednoho kláštera na onom území. Ona píše:

„Poslední zprávy, které jsem poslala z Hunanu, sdělovaly všelico o hrůzách hladomoru, který nyní v tomto území strašně řádí. Hruzy ty jsou mnohem strašnější, nežli byly r. 1922, ježto povodně všechnu sklizeň rýže zničily. Hrozná bída panuje v celé provincii.

Sv. Jan Nepomucký.

Královna máje.

Každý den plní zástupy hladovících naše město. Dráha jich přivází plné vagony. Tito ubožáci hladem až k šílenství jsouce hnáni vymysleli si zvláštní lesť, aby se z domova dostali. Jsou-li žně zničeny, nezbude jim nic leč hlad a smrt. Než naděje na záchranu je přece nějaká: vystěhovati se totiž z krajiny hladomorem zamořené. Poněvadž pak dlouhá cesta vyschlou krajinou přesahuje jejich síly, dávají se směrem ke dráze a vrhají se na koleje, odhodláni jsouce raději zemřít rychle, nežli zdoluhavou smrtí hladem. Ani signály, ani piskot parostroje nic nepomůže; strojvedoucí je nucen vlak zastavit, aby ležící na kolejích nepřešel. Jakmile vlak se zastavil, začíná všeobecný útok. Ubozí cpou se do vagonů, vylézají i na vozy nákladní, vylézají na střechy, tlačí se na chodbách a na stupátkách. Když vlak dojde do Shan-Sa, očekává je tam vojsko a dopraví je do některé opuštěné pagody t. j. pohan-ského chrámu. Řvouce hladem zůstávají celý den v pagodě v zajetí. K večeru bývají dopraveni zpět na nádraží, tam dostane každý trochu rýže a jiný vlak zaveze je zpět na venkov, blíže nebo dále od dosavadní jejich otčiny.

Je těžko všecku tu děsnou bídu vylíčiti. Každý den přicházíme dvě nebo tři k vlakům a býváme svědky odjezdů těchto ubožáků. Navštěvujeme pagody, rozdáváme léky mezi těžce nemocné a křtíme hladové děti. Onehdy, když jsme přišly k vlaku, octly jsme se uprostřed tří tisíc hladových a doprovodily jsme je k pagodě, která sotva desítku jich mohla pojmouti. Domy podél cesty byly zatraseny, ze strachu, že by mohly od hladovců býti vyloupeny. Se svými posledními cary na zádech mohli sotva muži udržeti se na nohou. Jejich obličejové byly na kostru hubené. Malé dítky svjely se bolestí v náručích svých matek, jiné na zemi. Od 8 hodin z rána až do 6 hodin večer zůstaly jsme u nich a naše uši byly konečně hluchy následkem nepřetržitého křiku

a naše srdce rozerváno pohledem na tu nevýslovnou bídu. Naše beztoho nemohlé léky naší lékárny jsou až do posledního rozebrány. Ubožáci rvali se o lžici sirupu anebo o malou dávku chininu. Naše pomocné prostředky byly jako nic, ale již naše přítomnost působila konejšivě na trpící nešťastníky. Pokřtili jsme ten den 172 dětí, které v náručí svých matek zemřely, a několik dospělých, kteří smrti byli blízko. To byl úspěch naší misijní činnosti toho dne. Když nastala noc, vraceli se ubožáci na pokyn vojáků k nádraží, zanechávajíc pagodu plnou mrtvol. Jiní nešťastníci, nejsouce s to, aby šli, umírali cestou k nádraží. Pomáhaly jsme při rozdělávání rýže, jsouce šťastny, že můžeme jim posloužiti. Když svou až příliš nepatrnou částku rýže pojídali, nastalo na okamžik ticho. A zase se vlak do posledního místečka naplnil a výjevy zoufalství opakovaly se zase jako z rána.

Podle úředních zpráv činí počet hladových v území Shan-sa deset milionů.

„Viděl jsem Ježíše.“

Misionář P. Cothonay, který delší čas působil mezi pohany v Tonkinu ve východní Asii, vypravuje ze svého misionářského života podivuhodnou událost.

Bylo to v květnu r. 1924. Čekatel jeden sv. křtu z kmene Thos těžce onemocněl. Jednoho dne prosil svou ženu, aby zavolala misionáře, aby ho pokřtil. Za důvod svého přání uvedl zcela určitě: „Neboť ve třech dnech zemřu.“ Dobrá žena nemálo se ulekla, ujistila svého muže, tak nebezpečně že přece ještě není nemocen, a ptala se ho konečně, jak to vůbec může věděti? „Já to vím zcela jistě,“ byla klidná odpověď, „Ježíš Kristus sám mi to řekl“. — „Jak, ty jsi Ježíše Krista viděl?“ ptala se zase žena. „Ano,“ odpověděl jednoduše, „viděl jsem ho šestkrát a on mi řekl, že ve třech dnech zemřu.“ Žena považovala všecko za pouhý sen, ale její muž ujišťoval

ji klidně: „Je vyloučeno, že jsem snil, když jsem Ježíše Krista viděl; bděl jsem zcela určitě.“ Ptala se tedy žena, jak Spasitel vypadal. „Byl krásnější, nežli mohu vysloviti. Jeho roucho bylo nádherné. Dvě osoby, které jej doprovázely, byly také velmi krásné, ale ne tak jako on.“ Když pak si žena přála věděti, co mluvili, vypravoval muž dále: „Ukázal mi tak krásné věci, že jich ani popsati nemohu, a řekl mi: „Přicházím z kostela, abych ti dal věděti: „Až přijmeš „velký lék,“ umřeš. Potom budeš vždycky u mne.“

Přišel misionář a byl v nemalých rozpacích, neboť muž ten nezdál se býti tak nemocen, aby běželo o nebezpečení života. Kdyby bylo bývalo vážné nebezpečení, byl by beze všeho, i bez přípravy pro dospělé předepsané, svatý křest mu udělil; ale

tak váhal. Když však nemocný nepřestával o svatý křest prositi, udělil mu misionář konečně třetího dne svátost dětství Božího: „velký lék“; právě zavčas, neboť téhož dne nemocný zemřel, jak byl předpověděl.

Tento případ zdá se býti záhadným, k víře nepodobným, ale nemožným není. V evangeliu sv. Jana v 12 kap. čteme, že jednoho dne přistoupili někteří pohané k apoštolu Filipovi a prosili ho, aby jim ukázal Krista Pána řkouce: „Pane, chceme viděti Ježíše.“ Nuže, není zajisté příčiny, pochybovati o tom, že tentokráte Kristus Pán tuto dávnou prosbu pohanů doslova vyplnil, aby ubohého pohana potěšil a pak za pomoci a přispění svého prostředníka zde na zemi, kněze k sobě přivedl. I zde ukázalo se nepokryté nezměrné milosrdenství Boží.

A. M. Kadlčáková:

M Á J.

Máj sladký přišel, nesen vánky
a za ním plno vůně, krás,
nad polem skřivan své zpěvanky
nám prozpěvuje sladce zas.

Jde kolem broskve v říze bílé,
jež září květy, stříbra třpyt
a posměváček rozpustile
svou píseň jde mu šveholit.

A Máj jde tíše, sype kvítí
po stráních, poli, po lese,
a smutné srdce opět cítí,
že žítí bude ve plese.

A večer když zvon ustaraný
se rozchvěl sladkou arií,
to sladké „Ave“ na vše strany
vzvání nebes Marii.

Máj sladký přišel v kráse plné
a ku lásce svět celý zval,
jak básník verše tajuplné
jež dosud nikdy nezpíval!

Různé zprávy.

Kněžstvo prý nekoná pro stát nic, neplní svých povinností ke státu atd., možno čísti ve všech pokrokových listech. Jaký význam má práce kněžstva jako matrikářů pro stát, toho důkazem je tento přepis: „Státní úřad

statistický Praha, dne 5. prosince 1925, č. j. 10. 120-II. Zavedení sčítacích lístků pro přirozenou měnu umožnilo Státnímu úřadu statistickému, aby uveřejňoval ve svých „Zprávách“ hlavní číselné výsledky přirozené měny oby-

vatelstva podle jednotlivých měsíců již třetího měsíce po zápisu do matriky a vyhověl tak požadavkům kladeným na jed. jak státní správou a odbornými kruhy vědeckými, jednak Mezinárodním ústavem statistickým. Tím se československá republika postavila v řadu států s řádně organizovanou statistikou populační. Úspěch ten byl umožněn toliko součinností úřadů matričních. Proto používá Státní úřad statistický této příležitosti, aby poděkoval matričním úřadům, které přesným a svědomitým plněním svého úkolu přičinily se o zdar těchto statistických prací.“ Dr. Boháč. — Tož, milý pokroku, koná kněžstvo své povinnosti ke státu řádně či nekoná? A práce tato má význam několika-násobný nejen uvnitř, ale i vně republiky. Zaslouží si tedy kněžstvo kus toho suchého chleba, na nějž mu stát přispívá?

Skvělé vysvědčení řeholním sestram v trestnici v Řepích. „Národní Listy“ uveřejňují několik obrázků z řepské trestnice. V úvodu praví: „Je trestnice v Řepích jediná ženská trestnice v republice, ale není pro kriminál stavěna. Měl to být původně sirotčinec, řízený Milosrdnými sestrami sv. Karla Boromejského, ale v letech šedesátých proměnil se ve vězení. Roku 1866 přivedli četníci první ženské trestance do Rep v řetězích. Hruzný prý to byl pohled na ženy v okovech, které četníci předali do rukou Milosrdných sester. Od té doby dostal ústav cejch trestnice a věru snad nikdo jiný nemohl by se o trestačnyň lépe starati než řádové sestry. Vždyť těžko, těžko je posouditi, kdo je na tom lépe, zda sestry či vězňně. Zůstávají sestry po celý život v ústavě a musíte je viděti, abyste pochopili, co sebeobětování, odříkání je zapotřebí, aby po celičký život jako stíny ploužily se po nekonečných chodbách kriminálu, učily, staraly se a to při modlitbách a stolu nebohatém.“ Úřední statistika tvrdí, že právě tato trestnice stojí stát nejméně. Tak tomu bylo nebo je i v nemocnicích, ústavech pro choromyslné,

kde působí řeholní sestry. Odkud je vypudili, pocítil stát nebo země i finančně jak prodělal.

Osud tisku italské strany lidové. Fašismus v Itálii zdeptal, aspoň na venek, také italskou stranu lidovou. V důsledku toho zanikl rovněž její mocný tisk, který pod jedním centrálním vedením finančním i redakčním měl hlavní listy v Římě a poboční orgány ve všech velikých městech. Milánská „Italia“, orgán Medův, stala se nepolitickým listem katolickým, podobně „Corriere Veneto“ a „Corriere di Torino“. Římský „Corriere d'Italia“, kterýžto list vede býv. ministr Gentili, je rázu katolicko-fašistického. „Il Popolo“, založený Donem Sturzo, který prchl za hranice, zanikl vůbec. Partito Popolare Italiano je tedy Mussolinim poražena a rozmetána, ale v myslích a srdcích katolického lidu italského žije dále právě tak, jako láska a důvěra k vypuzenému Sturzovi. Přejde chvíle, kdy Partito Popolare Italiano povstane znova, a to ještě silnější a mocnější, než byla před Mussolinim, ježto každá diktatura má jen krátké trvání.

Excisař Vilém potupně mluvil o katolících. Anglikánský biskup Boid Carpenter, dlouholetý kaplan na anglickém královském dvoře, vydal před nedávnem své paměti. Jsou zajímavé též tím, že v nich otiskuje některé dopisy excisaře Viléma. V jednom z těchto dopisů, z konce roku 1909, děkuje mu Vilém za zaslano knihu „Rozmluvy s Kristem“ a piše o ní: „Dal jsem ji čísti mužům i ženám, protestantům i pohanům, promiňte, míním tím katolíky, a každého ta kniha nadchla.“ V témž dopise piše o sobě jako o protestantském vladaři a označuje své životní dílo heslem: Mír a protestantství. Dle excisaře Viléma on je tedy pravověrný křesťan a katolíci jsou pohané. On a protestantství jsou záštitou míru a ostatní ten mír ohrožují.

Smutný zjev. V politickém okresu rokycanském bylo loni 1925 uzavřeno

588 sňatků, z nich 323 občanských a 265 církevních.

Z jedné vísky tři kardinálové. Italská víska Ussita v provincii Romagna může se honositi vzácností jistě jedinečnou. — Dala katolické církvi tři členy kardinálského kolegia, a sice kardinála státního sekretáře Pietro Gasparriho, kardinála Silju a nedávno jmenovaného kardinála Enrico Gasparriho, synovce kardinála státního sekretáře. Obec čítá sotva dva tisíce duší, leží v pahorkovité krajině, jakoby vklíněna mezi kopce. Obyvatelstvo je dosti zámožné, ale chodí dosud v krojích z látek doma zhotovených. Za letních prázdnin trávivali oba prve jmenovaní kardinálové v obci své chvíle oddechu, pohybuje se zcela nenuceně mezi obyvatelstvem a konajíce časté procházky. Kardinál státní sekretář může se oddati klidu jen v míře obmezené, ježto musí i ve svém zátiší vyřizovati pomoci telefonů nebo zvláštních posílů naléhavě záležitosti svého úřadu. Však si Ussita svých vznešených rodáků také váží! Ale jen státního sekretáře nazývá „panem kardinálem“, kdežto kardinál Silj je pro obyvatelstvo stále jen „Don Augusto“ a kardinál Enrico Gasparri „Don Enrico“. Na všechny je však hrda, a to právem, obracejíc se na ně v různých obecních i osobních záležitostech.

O beatifikaci biskupa Martina Slomška. Mariborský kníže-biskup dr. Ondřej Karlin učinil v Římě potřebné kroky k beatifikaci M. Slomška. V nejbližší době bude sestavena vyšetřující komise. Bělehradský nuncius Pelledrionetti, který byl za války kurátem slovinských zajatců v Itálii a naučil se tehdy slovinsky, prostudoval nyní díla Slomškova, obeznámil se s jeho osobou a proto akci účinně podporuje. Formální proces začne co nejdříve.

Potrestaný rouhač. Před rokem, právě o sokolském bálu v Kamberku (okes Ml. Vožice), ztratila se socha sv. Jana z kaple na náměstí a byla odnesena občanem Josefem Ba . . ., 25letým synem hajného na Galači

u Kamberka, do blízkého rybníka. Pachatel dal též sv. Janovi do ruky udici, aby chytil ryby. Ve čtvrtek 4. února 1926 před 8. hod. ranní do-tyčný Ba . . . chtěl snad viděti svatbu z Předhořic, která právě jeła okolo s hudbou, pustil se přes tento rybník, kterým protéká řeka Blánice, na jejímž proudu byl led již značně zeslabený. Pojednou se led pod ním prolomil, což z nedaleké hájovny jeho sourozenci pozorovali a přispěchali mu ihned na pomoc. Nejdříve strhl pod let do prolomeniny svoji sestru, pak starou matku, jež přišla s opratí tonoucími pomoci. Naposledy do vody strhl i druhou sestru Růženu. Teprve přispěchavši otec s prknem vytáhl Růženu, kdežto ostatní, kteří zatím byli vytaženi členy kamberského hasičského sboru, nepodařilo se ani po největším úsilí přivésti k životu. Pohřeb nešťastníků konal se v neděli 7. února za obrovské účasti osadníků ze širokého okolí.

Catedra catteriniana. Při universitě sienské byla právě zřízena stolice pro studium díla a doby sv. Kateřiny Sienské, již historikové nazývají zázrakem čtrnáctého století. Dámy sienské, nadšené tímto rozhodnutím, učinily sbírku a postavily universitě za čest největší ženě sienské prokázanou skvostnou aulu. V Římě má letos zřízena býti universitní stolice sv. Františka, aby každý měl příležitost studovat ojedinelý zjev chudáčka Božího. U nás máme stolic universitních dost, ale sv. Cyril a Metoděj, sv. Václav, sv. Vojtěch a jiní zasloužili by si jistě studia důkladného. Mnozí, kterými se po- hrdá, stali by se velikými v očích národa, jiní, dnes velicí, by se po důkladném studiu zase velice scvrkli a padli by pod nulu.

Americká vláda postaví pomník misionáři-jesuitovi. Z rozhodnutí presidenta Spojen. států Coolidge bylo určeno místo u Fortu Niagara pro postavení čestného kříže na uctění zásluh a památky jesuity Pierra Mileta, bývalého misionáře mezi Indiány v této krajině. Kříž vztyčí rytíři Kolum-

boví. O vynikající činnosti P. Mileta praví se v úřední notě presidenta Coolidgea: Roku 1667 přišel P. Milet, francouzský jezuita do Kanady (tehdy nové Francie). Přes 15 let působil jako misionář mezi Indiány v Onondaze a Oneidě, nyníjším to státě New Yorku. Pak byl kaplanem ve francouzském vojsku koloniálním. Na Velký pátek r. 1680 vstoupil tam, kde je nyní Fort Niagara, kříž a posvětil jej. Protože nyní rytíři Kolumbovi v 6. distriktu novoyorském žádali, aby bylo poskytnuto vhodné místo k postavení druhého kříže na paměť kříže, vztýčeného a posvěceného P. Miletem, proto já Calvin Coolidge, jako president Spoj. států, určuji místo u Fortu Niagara pro zmíněný pomník. Prohlašuji a povyšuji jej tímto za národní pomník na památku kříže, který tam P. Milet na Velký pátek r. 1680 zřídil a posvětil.

Nová encyklika „Rerum Ecclesiae“. Papež Pius XI. vydal novou encykliku „Rerum Ecclesiae“, která těsně souvisí s misionářskou výstavou. Pius XI. zdůrazňuje v ní význam a povinnost šíření sv. víry. Biskupové a věřící jsou vyzýváni, aby se starali o dorost misionářský a tam, kde není ještě misijních spolků, aby takové zakládali. Jisté dni, schůze a tiskopisy mají tomuto účelu sloužit. Ke konci se zabývá sv. Otec i misie v samotné Evropě, kde je dnes velký nedostatek kněžstva. Encyklika končí nadšenou výzvou k misionářům, aby ve své obětivé práci vytrvali. — U nás poslání misionářské plní Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje. Misionářská škola na Velehradě, založená zemřelým arcibiskupem drem A. C. Stojanem, stará se již o dorost misionářský, aby i náš stát a národ mohl se jednou zdatně uplatňovat ve slovanských a světových misích vůbec.

Mnohonásobný milionář vstoupil do klášteřa trapistů. V trapistkém klášteři Soligny v Belgii složil před nedávnem řeholní sliby P. Albert Maria van de Cruyssen. Před svým vstupem do klášteřa byl věhlasným belgickým

milionářem a státníkem. Za války bojoval v belgické armádě a stal se kapitánem. Když se vracel z války, zdo-bilo jeho prsa šest medailí a kříž belgické a francouzské čestné legie. Všechna tato vyznamenání visí nyní před oltářem Božského Srdce Páně onoho trapistického klášteřa, kam se odebral. Při skládání slavných slibů byla přítomna celá řada poslanců a předáků belgických. Kardinál Mercier poslal pozdravný telegram. Nový tento řeholník prohlásil, že P. Albert Maria jest mnohem šťastnějším člověkem, nežli byl milionář van Cruyssen.

Misionáři a civilisace. Misionář Brambilla z Milána, vrátiv se po třiatřicetiletém pobytu v Číně do Evropy, napsal dvě vzácné knihy, Čína a Či-ňaně, a jinou Církev čínská a její dějiny. Jsou to knihy nesmírně ceny co do etnografických poznatků. V dějinách církve čínské je mnoho zajímavostí. Tak upozornuje P. Brambilla na knihu čínského misionáře Verbiesta „Astronomia europea“. Tam vypráví tento misionář, jak žil na císařském dvoře čínském a jak se mu podařilo již r. 1680 sestrojiti parní lokomotivu a parní člun. Již tehdy projížděly císařskými zahradami čínskými malé parní vozíky a na jezírkách proháněly se parní čluny. Evropané si tehdy, ač o tom psal, výzkumů jeho nepovšimli. Předběhl dobu.

Bůh nebývá posmíván! Na cestě z Vinohod do Radonic (okres Karlín) jest kříž, který od převratu již několikrát na sobě zkusil lidskou zlobu. Obraz sv. Maří Magdaleny, který byl za sklem, vytloučen a odnesen, a kamenný pilířek, na němž kříž stojí, poškozen. Když byla provedena oprava, byl brzy potom kříž povelán a rozbit, což se stalo právě ve velikonočním týdnu roku 1925. Znova bylo postaráno o důstojnou restauraci a do pilířku zasazen nový kříž. Ale zloba — nevím, jak napsat, lidská či ďábelská — nedala pokoje. Ve sv. témdnu letošním, v úterý dne 30. března 1926 k 7. hodině večerní jeden muž, jenž měl dva pomocníky (na jménech ne-

záleží), chtějí vyvrátiti kříž, lomcoval jím ze vši síly, volaje: „... Tak ty nepůjdeš dolů?“ A v tom se kříž i s kamenným podstavcem na smělce svalil a přerazil rouhači nohu na třech místech, tak že mu bude musit býti odnata, ač-li se tak již nestalo.

Návrat do katolické církve. Zajíímavým a zároveň poučným měřítkem nálady a smýšlení širokých vrstev lidových jsou úřední záznamy a vystupování, resp. přestupování, po případě i návratu do jednotlivých církví. Podle po ruce jsoucích záznamů městských úřadů v Praze I.—VI. dosáhl počet těch, kteří v roce 1925 změnili nebo zřekli se církve, čísla 3576, kterýžto počet je značně vyšší než v roce 1924, kdy bylo dosaženo cifry 1662. Podle trvale sestupné tendence od r. 1921, kdy bylo v tomto ohledu dosaženo maxima — 19.751 osob, měl by vlastně rok 1925 vykazovati další úbytek. Příčina tohoto náhlého a neočekávaného vzestupu spočívá v důsledcích loňského konfliktu našeho státu a papežskou Stolicí, kdy po demonstrativním odjezdu papežského nuncia Marmaggiho nastalo hromadné vystupování z církve katolické, takže v kritických měsících červenci a srpnu činil počet disidentů 1697. To je víc než za celý rok 1924 a zároveň rekord měsíčního průměru od počátku trvání republiky. Největší ztráty vykazuje církev římsko-katolická, převážná většina vystoupilých zůstala bez vyznání, ostatní přešli k církvi československé a českobratrské. Vyjma uvedených dvou měsíců, kdy rapidní vzrůst odchodů z církve římsko-katolické byl způsoben mimořádnými okolnostmi, konstatuje se trvalý úbytek případů, změn vyznání. Pokud se týká římsko-katol. vyznání, vychází najevo určitá změna, projevující se tím, že případů vstupu, resp. návratu do této církve poslední dobou přibývá, ač ještě nedosahuje třebaže do značné míry redukovaného počtu odchodů.

Činští františkáni. Koncem minulého století pokusil se apoštolský vikář jižního Schansi o založení kláštera,

který by byl obsazen Ciňany, přijavšími šat sv. Františka. Boxerské povstání plán v zárodku zmařilo a biskup zemřel jako muččeník. Nyní opět myšlenka byla vzkříšena. O svátku Porcinkule minulého roku bylo oblečeno v Tung-eul-kovu sedm kleriků-noviců a pět laiků bratří-noviců. Nyní se zatím hlásí. Ale už nyní je klášterní pořádek úplně zaveden a činští františkáni v choru velebí žalmy svého Pána.

Rozšíření vatikánské knihovny. Dle oficiálního vatikánského tisku zabývá se papež Pius XI. myšlenkou rozšířit vatikánskou knihovnu, takže by se vystavělo u Vatikánu nové křídlo. Bibliotéka by byla umístěna v dolních patrech, v horních zřízeny by byly trvalé místnosti pro conclave. Dary, jež vatikánská knihovna v poslední době dostala, jsou velké. M. j. Mussolini vrátil Vatikánu celou bibliotéku Chigi a markýz Ferraioti drahocennou sbírku rukopisů. Do místnosti nových přestěhoval by se také diecéšní archiv římský, ježto dosavadní jeho místnosti v Lateráně budou použity na misijní museum.

Vypálil proti kříži — a zemřel. Rolnický synek Iltny ze vsi Draga na Podkarpatské Rusi dostal od příbuzného z Ameriky nádhernou dvojku, kterou chtěl v neděli vyzkoušet. Cestou do lesa si vzpomněl na starou povídačku, že „jen ta puška je dobrá, kterou se vypálí první rána proti kříži“. A on chtěl mít pušku dobrou... Uprostřed lesa vypálil proti kříži, ale náboj se odrazil od kamene a zasáhl ho do obou nohou, takže Iltny vykřvácel.

Návrat Portugalska ke katolickým misím. Portugalská vláda podala parlamentu návrh zákona na úvěr nutný pro obnovení katolických misí. Vláda v Lisaboně odhodlala se k tomuto kroku z toho důvodu, že světské síly, vyslané po převratě do škol a ústavů do portugalských kolonií, selhaly na celé čáře. V důvodové zprávě k řečenému zákonu poukazuje se na to, že také jiné státy z důvodů národních podporují finančně katolické misie.

Opustí sv. Otec Vatikán? V novinách se roznesla před nedávnem zpráva o tom, že u příležitosti 700letého jubilea sv. Františka z Assisi opustí papež Vatikán. Zprávy ty jsou však naprosto bezpodstatné. Stačí připomenouti, co se přihodilo za papeže Lva XIII. Papež přijal ve slyšení vynikajícího katolíka Eug. Rendu. „Svatý Otče,“ řekl, „mluvil jsem právě s M. Minghetim (byl to znamenitý italský státník), a on žasl nad tím, že vaše Svatost se omezuje ve svém pobytu jen na Vatikán. Řekl, jestliže by papež vyšel na ulici města Říma, byl by pozdravován tak velikolepou aklamací, že by se až zachvěl král Humbert

v Quirinale.“ „Jest to možné,“ odpověděl klidně papež, „ale tato aklamace by též na druhé straně vyvolala odpor a osoba papeže se nemůže dáti do sázky v boji mezi stranami.“ Ackoliv jest tomu již 30 roků, kdy tato slova byla řečena, přece mají dosud plnou platnost.

Náboženská statistika Bulharska. Bulharské obyvatelstvo je podle náboženského vyznání takto rozvrstveno: orthodoxních jsou 4,061.829 řím. katolíků 34.072, protestantů 5617, armen. gregorianů 10 tisíc 848, židů 43,232, mohamedánů 690.734. Polovici protestantů a pětinu katolíků tvoří cizinci.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a k ř e s t. c u d n o s t ž e n a d í v e k c o d o o d ě v u všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně; odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **B o j p r o t i n e s t o u d n é m o d ě .**

Úmysl v červnu 1926: **Zahrnutí dary Božími všech, kdož se nejsv. Srdci Ježíšovu zasvětili.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Křesťanská cudnost žen ohledně oděvu. (Hlavní úmysl.) — Ave v máji (báseň.) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo král a střed všech srdcí. — Královně máje (báseň.) — Duch Svätý předobrazem. — Vzhledem k Bohu děti — vespolek bratří. — U lesa (báseň.) — Blah. mučenicí kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Touhy (báseň) — Obrázky z katolických misí. — Sv. Jan Nepom. a Královna máje (obrázky.) — Máj (báseň.) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákladem vydává Občanská tiskárna v Brně. — Za redakci odpovídá **Ludvík Kučka.**

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. ČERVEN 1926.

ČÍSLO 6.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hrudí, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Hojné požehnání národům, jejichž rodiny zasvětily se nejsv. Srdci Páně.

(Hlavní úmysl.)

Nad světovým městem Paříží vyniká velkolepý chrám na Montmartru. Jest to chrám nejsv. Srdce Pána Ježíše na usmíření za hříchy Francie. Nad tento chrám vyniká veliká socha Spasitele světa, mající na prsou srdce a ruce spinající se k národům světa. Zlatými písmeny stkví se nápis věnování: „Modlíci se a kající Francie.“ Po několika desetiletí byla tato velkolepá svatyně dokončena r. 1919 a nejslavnějším způsobem posvěcena. Po mnohých převratech a bouřích vzpamatoval se národ francouzský a postavil nádherný tento chrám jako zadostiučinění za hříchy a poblouzení svá a zasvětil jej úctě nejsv. Srdce Pána Ježíše. Ve chrámě tomto jest nejsv. Svátost ve dne v noci vystavena uprostřed moře světel. Ve dne v noci přicházejí zbožní věřící, aby Pána Ježíše odprosili a Jemu učinili zadost za všechny urážky, jichž se lid dopustil a dosud dopouští, aby prosili za milost a smilování nejvyššího milosrdného Srdce Pána Ježíše. Každý národ i náš slovanský má dosti příčin odprositi nejsv. Srdce Pána Ježíše. Co se jen za války napáchalo zlého,

co i po válce zlého lidé natropili nevěrou, bludařstvím, odpadem od Boha, rouháním, zlořečením a nemravností. A po válce není lépe. Nevěra všude usiluje o to, aby nás zbavila naděje naší. Učitelé na vysokých školách zaselí zásady nevěry, které národ náš dříve nebo později uvrhnou do největší záhuby. Nezřízená pýcha, ohavné lakomství, nečisté smilstvo, závist, sobectví bují mezi lidem. Lid je sváděn různými falešnými hesly a nechá se od svůdců vodit po cestách bludných nenávisť k Bohu a jeho sv. církvi. Slibují lidem nebe na zemi, ale vidíme, že místo nebe máme peklo. — Kde je tu pokání a zadostiučinění za všechny ty hříchy lidem spáchané! Kde je smírná modlitba, kde oběť smírná? A nestačí modlitba a pokání jednotlivce, postačí modlitba a pokání mnohých a celých národů.

Proto aspoň jednotlivé rodiny zasvětily se slavným způsobem nejsv. Srdci Ježíšovu, aby je odprošovaly a účastnými staly milosti a požehnání. Těž celí národové se zasvětili úctě bož. Srdce Páně a celá církev sv. jest

zasvěcena úctě nejsv. Srdce Páně, neboť přislíbil Pán, jak národům, tak i jednotlivým rodinám, kde budou mítí obraz Srdce Páně a budou je uctívat, že jim udělí hojně požehnání. Neškodilo by, aby místo různých zmatků v naší vlasti zavládla úcta a láska k nejsv. Srdci Páně, které by žehnilo všechny dobré snahy naše a vedlo ke štěstí blaženosti věčné. Smíloval-li se Bůh nad hříšným městem Ninivem, když činilo pokání, zajisté by se smíloval Bůh i nad námi hříšnými, kdybychom pokání činili a nejsv. Srdci Páně se zasvětili.

Přátelé milí, dobře uvažte tento hlavní úmysl od sv. Otce Pia XI. ustanovený

a požehnáním jeho provázený a modlete se tento měsíc na tento úmysl, obětujte skutky kajicné na tento úmysl, zasvěťte se a rodiny vaše nejsv. Srdci Pána Ježíše, abyste odčinili urážky Jemu učiněné a zasloužili si hojně požehnání domům vašim, polím vašim a pracím vašim. Z celé duše své kajicně volejme tento měsíc k nejsv. Srdci Páně: Ušetř, Pane, ušetř lidu svého a nevydávej dědictví svého do záhuby! Ať tento měsíc po všech končinách země, ve všech národech, ode všech rodin i jednotlivců zaznívá hlas: Božské Srdce Páně, skrze které věčnou spásu máme, budiž pochváleno a velebeno na věky věkův! Amen.

A. M. Kadlčáková:

NA ÚSVITĚ.

Časně z rána za svítání,
když se rosou tráva stkví,
duši, srdce radost jímá,
že to rety nepoví.

Úsměvem se šíří oči
když skřivánek počne pět,
blahem chví se srdce v hrudi,
když vydechne vůni květ.

A když jasné slunce svítne
a ozáří celý kraj,
zdá se mi, že blahem dýchá
zahrada, les, pole, háj.

Duše rychle k Bohu letí
nad ty výše blankytu,
kde je ukryt lidským zrakům
a mají v něm záštitu.

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — král a střed všech srdcí.

III.

Přijď království Tvé.

Cílem a účelem životním milého našeho Spasitele a nejrůznějších přání předobrého Srdce Jeho byl příchod čili příští království Božího. Již předchůdce jeho volal ke všemu lidu:

„Čiňte pokání, neboť přiblížilo se království nebeské! (Mat. 3, 2.) Podobně počal Pán Ježíš „zvěstovati království Boží“ (Luk. 4, 43), řka, že k tomu byl poslán. Totéž nařídil kázat apoštolům, rozesílaje je po dvou před sebou do každého města a místa, kam hodlal sám přijíti. Všude měli

ohlašovati: „Přiblížilo se k vám království Boží!“ (Luk. 10, 9). V modlitbě pak nejkrásnější, kterou zanechal nám v „Otčenáši“, učil nás volati k nebeskému Otci: „Přijď království Tvé!“ (Mat. 6, 10). Proto dopustilo nejsvětější Srdce Ježíše, aby za pozemského života byl nazýván králem, protože chtěl založiti nejvznešenější a nejdokonalejší království duševní. V království je středem a bodem krystalisačním král: podobně má i srdce Ježíšovo býti středem království Božího, které je v nás.

Pojem království Božího vykládá nejlépe katechismus, který mluví o království trojím: ó království milosti, ve kterém panuje Božské Srdce skrze víru, naději a lásku v nás; o viditelném království Božím na zemi, kterým je pravá církev Kristova zde na zemi, církev římsko-katolická, jež má neustále více a více rozšiřovati a upevňovati se na zemi; o nadzemském království Božím, jež je cílem naší pouťi pozemské, do něhož bychom jedenkrát rádi dostali se všichni, a do něhož dojísta se dostaneme, budeme-li vždy spojeni s největším Srdcem Ježíšovým, bude-li nejsvětější Srdce to středem a králem všeho našeho myšlení a jednání.

Zrno hořčičné a kvas.

(Mat. 13, 31—34.)

Než i Spasitel sám vyložil nám pojem i význam království Božího, říše to Nejsvětějšího Srdce Jeho.

Na hoře u jezera Genezaretského zvěstoval Božský Mistr řečí jasnou, každému srozumitelnou zákon království svého; z lodičky pak na břehu téhož jezera mluvil o osudech nové říše své, jejím vzniku, vývoji, rozšíření a velikosti; to jsou ta „tajemství království Božího“, jež zvěstuje v podivuhodných podobenstvích (Mar. 4, 11.).

„Podobno jest království nebeské zrnu hořčičnému, které vzav člověk jeden, zasal na poli svém; ono jest sice nejmenší mezi všemi semeny, ale když vzroste, větší jest než všechny

byliny a stává se stromem, tak že ptáci nebeští přilétají a bydlí na ratolestech jeho. Jiné podobenství pověděl jim: Podobno jest království nebeské kvasu, který vzavši žena, zadělala do tří měříc mouky, až zkytnulo všechno“ (Mat. 13, 31—33.).

V podobenstvích těchto ličí se vzrůst zevnějšího a vnitřního království, vstřípeného nejsvětějším Srdcem Ježíšovým. Vzrůst zevnější — nepatrné byly počátky církve, té pravé říše Kristovy, ale pojala do svého lůna všechny národy, všichni lidé naleznou v ní spasení. — Vzrůst vnitřní — pravda a milost, kterou přineslo nám nejsvětější Srdce Ježíšovo, proniká duše, myslí a srdce lidská, mění, prozařuje, povznáší, proniká je, že stávají se Bohu milými a libými. Všem těmto, kteří odpočívají ve stínu velikého toho stromu církve, všem těm, jejichž duši pronikl kvas evangelia, jest Ježíš Pánem, Králem, středem všech myšlenek, pohnutkou všech činův.

Apoštolové.

Od onoho okamžiku, kdy dostalo se apoštolům milosti, poznati Ježíše, cítili se k němu připoutáni celou svou podstatou, nejsvětější Srdce stalo se takofka podmanitelem srdcí jejich, oddali se mu úplně, učinili je králem, vladařem, středem srdcí svých dle slov apoštola Tomáše: „Pán můj a Bůh můj!“ (Jan 20, 28.). Všichni opustili domovy, příbuzné, rodiny, povolání, živnosti své, provázeli všude Pána, přinášejíce mu vše v oběť!

Hned první dojem, který učinilo na budoucí apoštolů první setkání s Místrem, byl nade vše jiné mocný a nesmazatelný. Svědkem toho je nám apoštol sv. Jan, miláček Páně.

Jednoho dne po svém křtu a postě meškal Ježíš u břehů Jordánských. Bylo odpoledne, slunce chýlilo se k západu, zástupy, které shromažďovaly se tu, poslouchající kázání Janovo, se vzdálily. Byl tu jen Jan se svými dvěma učeníky Janem a Ondřejem. Jan, spatřiv ho, byl mocně dojat, jako den před tím, když viděl Ježíše při-

cházet; i zvolal opětně: „Ejhle Beránek Boží, který snímá hříchy světa!“ (Jan 1, 36.). Slovo to slyšeli oba učeníci: hlas mistra jejich dojal je tak, že chtěli poznati Ježíše blíže. Opodál, zvolna a nesměle šli tedy za Ježíšem. Když tak myslí bázlivou a uctivou blížíli se k němu, ostýchajice se promluvit na něj, obrátil se Pán, který četl v srdcích jejich, k nim a pravil vlídným hlasem: „Co hledáte?“ A oni řekli jemu: „Mistře, kde bydlíš?“ (Jan 1, 38.). Nebyla to žádná otázka z pouhé zvědavosti, nýbrž dali tím na jevo, že by rádi jej, kterého považují již nyní za svého učitele a Mistra, navštívili, s ním promluvili a od něho se poučili. V opravdové dobrotě Srdce svého dí jim Pán laskavě: „Poďte a vizte!“ Šli tedy, zůstali u něho týž den, přilnuli k němu celou duší svou. Jeden z těchto dvou učeníků popsal nám toto své první setkání s Mistrem; je to Jan. Psal své evangelium ve vysoké věku svém, ale příběh ten utkvěl tak pevně v paměti jeho, že nezapomenul ani hodiny, neboť píše (1, 39.). „Bylo kolem desíti hodin.“ Byla to pro něj chvíle nezapomenutelná, proto kreslí obraz tohoto setkání prvního tak jemným rysem, tak podivuhodnou svěžestí barv a zůstává věčným po všechem životě! Kouzelnou mocí působilo na oba učeníky Janovy při návštěvě této nejsvětější Srdce Ježíšovo. Slovo jeho osvitilo je: uvěřili v Ježíše a Božské poslání jeho.

Sotva rozbřeslo se druhého dne ráno, spěchá jeden z nich, Ondřej, rybář od jezera Tiberiadského, pro bratra svého Šimona. Nadšení jeho pro dobrého Mistra bylo z míry veliké; cítil potřebu, aby je s někým sdělil! Jakmile našel bratra, hned volal: „Nalezli jsme Messiáše!“ I přivedl ho k Ježíšovi. A Ježíš pohlédnuv naň, řekl: „Ty jsi Šimon, syn Janův; ty budeš slouiti Kéfas (to jest v překladu Petr-Skála (Jan 1, 42.)) I Šimon očekával příští Messiášovo: dojísta byla touha ta předmětem častých rozmluv obou bratří, Ondřeje a Šimona. Ra-

dostně spěchal proto Šimon za Mistrem, dojeni, kterým působilo na něj nejsvětější Srdce Ježíšovo, byl veliký: známe Šimona Petra jako muže ohnivého, rychlého v odhodlání, vždy rozhodně jednajícího a mluvícího; vždy býval často mluvčím za ostatní. Ale tentokráte je city úplně přemožen, láskou, radostí, údivem nemůže ani promluvit.

Tam v hlubokém úvalu Jordánském, právě když Jan Křtitel rozechvěl svědomí národa israelského, spatřujeme první blahodárné účinky nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Má již tři učeníky, ale brzo přibudou ještě jiní.

Ježíš obrací zraky své ke Galileji, a tu potká se s jiným Galilejcem, Filipem, rodákem Ondřejovým a Petrovým, který bydlí jako tito v Bethsaidě, nevelikém městečku na jezeře Tiberiadském. Ježíš volá jej jednoduchým slovem: „Poď se mnou!“ (Jan 1, 43.). Hlas Ježíšův má do sebe cosi příjemného, neodolatelného, jde ze Srdce, proto dojmá a uchvacuje opět srdce. Filip v témže okamžiku je pln víry a nadšení; jako jeho soudruzi. — Filip měl přítele Nathanaele, jemuž zvěstoval svou radost řka: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžiš v zákoně a proroci, je to Ježíš z Nazareta!“ Slovo Nazaret zarazilo Nathanaela, ptá se ve své prostomyslnosti: „Z Nazareta-li může býti něco dobrého? Ale pln vnitřního přesvědčení, dí mu Filip: „Poď a viz!“ — Nathanael, který slul též Bartoloměj, poslouchá hlasu přítelova a je v přítomnosti Ježíšově jat tímže kouzlem, jako jeho krajané. Sotva spatřil Mistra, a sotva promluvil tento k němu několik slov, vyznává přede všemi přítomnými veřejně: „Mistře, ty jsi Syn Boží, ty jsi král israelský!“ (Jan 1, 49.).

Mocným dojmem působilo na apoštoly již první setkání se s Mistrem. Dojem ten stupňoval se, čím déle byli s ním, čím lépe poznávali nejmilostnější nejlaskavější Srdce Jeho. Co vyznali o přítomnosti Spasitelově dva učeníci jdoucí do Emauz (Luk. 24, 32) řkouce: „Zdaliž nehořelo srdce naše v nás, když k nám mluvil na cestě a

vykládal nám Písma?“ — to platí o apoštolech všech!

Bylo to v posledním roce veřejné působnosti Pána našeho. Ježíš odešel do Zájordání, protože hledali ho zatknouti. Když chtěl jíti k nemocnému Lazarovi, učenci sami vymlouvali mu to, řkouce (Jan 11, 8): „Mistré, nyní židé hleděli tě kamenovati a zase tam jdeš?“ Když však Mistr opět projevil své přání, jíti tam, zvolal Tomáš, jenž slove Blíženec, odhodlaně ku spolu-učeníkům: „Pojďme i my, ať umřeme s ním!“ (Jan 11 16).

O zázračném nasycení 5000 lid: 5 chleby a 2 rybkami reptali mnozí, když mluvil Ježíš o svém těle jako pokrmu a o krvi, jako nápoji, ba i mnozí z učeníků řekli: „Tvrdá jest ta řeč; kdo ji může poslouchati?“ Mnozí odešli a nechodili již s ním. Apoštolové však zůstali mu přes všechny zlé překlady věrnými. Rekl Pán tenkrátě dvanácti: „Chcete-liž i vy odejít?“ Tu odpověděl Šimon Petr rozhodně jménem všech ostatních:

„Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova života věčného, a my jsme uvěřili a poznali, že Ty jsi Kristus, Syn Boží!“ (Jan 6, 70.) Nejsvětější Srdce podmanilo si nevýslovnou láskou srdce všech apoštolův, tak že byli hotovi i život pro něho položiti. Při poslední večeři prohlásil to Petr, když zvolal (Luk. 22, 33): „Pane, s tebou jsem hotov i do žaláře i na smrt jíti!“ V zahradě Gethsemanské tasil Petr první meč na pochopy (Mat. 26, 51), u jezera Tiberradského vrhá se hned do moře, aby pospíšil k Pánu stojicimu na břehu (Jan 21, 7).

A co teprve říci o svatém Pavlovi, tomto nejvroucnějším cititeli nejsvětějšího Srdce Ježíšova? Od oné doby, kdy poznal lásku Kristovu, vyplňoval jeho srdce. Putoval celou tehdy známou zemí, aby hlásal Ukřižovaného, trpěl pro něho pronásledování, učinil ho středem celého života svého, tak že mohl vskutku otevřeně říci: „Živ pak jsem již ne já, nýbrž živ jest ve mně Kristus . . . , který mě zamiloval a sebe vydal za mne!“ (Gal. 2, 20).

A. M. Kadlčáková:

O BOŽÍM TĚLE.

Průvod družic z chrámu Páně
volně kráčí dědinou,
za nimi kněz pod nebesy
nese Svátost velebnou.

U každého oltářičku
písně pějí zpěváci,
s požehnániím lásky Boha
kněz k lidu se obrací.

A zas volně průvod kráčí
po cestě, kde leží květ,
který sypou malé družky
tomu, který stvořil svět.

V zanícení plane oko
drobných družic, mužů, žen,
každý šťasten býti zdá se
v přeslavný ten dnešní den.

A ve chrámě jako v ráji,
až přechází z toho zrak,
modlitba a píseň vroucí
k Bohu letí do oblak!

Nalezla jsem drachmu . . .

Úvaha na III. neděli po sv. Duchu. Napsal Ignát Zhaněl.

„Která žena, majíc deset drachem, ztratí-li jednu drachmu, nerozžehne svíce a nemete domu a nehledá pilně, až ji nalezne? A když ji nalezne, svolá přítelkyně i sousedky své a řekne: Radujte se se mnou, neboť jsem našla drachmu, kterou jsem byla ztratila.“ Luk. 15, 8. 9. Drachma či groš či denár byl nepatrný peníz. Pro chudou však ženu, která měla celkem v majetku pouze deset drachem, byla ztráta i jediné drachmy nadmíru citelná. Ovšem byla hodnota peněz v dobách Kristových mnohem větší než nyní.

Drachmou, kterou žena tak pečlivě hledá, v y r o z u m í v á s e č l o v ě k. Pečlivě, toužebně hledá jej Ježíš. Drachma nemá skoro žádného významu a srovnáme člověka s vesměrem, pak také znamená příliš málo. Podívejme se kolem sebe, vidíme mnoho předmětů obrovských hor, hvězd atd., které, srovnáme-li je s člověkem, mizí před nimi, jest úžasně malý, pranepatrný. Alcibiades byl příliš pyšný na svůj majetek, byl velký boháč. Učenec Sokrates chtěl ho poučiti a pravil mu: Dones mi mapu naší otčiny, našeho řeckého státu. Když ji donesl, vyběhl Sokrates Alcibiada, aby mu ukázal na mapě svůj velkostatek. „Není ho tuto“, byl nucen odpověděti. Tu poučil Sokrates nadutce říka: „A ty se chlubiš svým majetkem, který tu není vůbec ani naznačen! Co je proti naší celé vlasti!“ Podobně jsme nuceni i my zvolati: Co jsem já člověk za pranepatrného tvora! A přece jej hledá ten, který svým všemocným slovem: „Staň se,“ stvořil všecko, co jest. Hledá člověka mnohem horlivěji než žena, která ztratila drachmu.

Což má člověk tak velikou cenu v očích všemohoucího Boha? Již žal-mista táže se a odpovídá na tuto otázku následovně: „Co je člověk, že si ho všímáš, (Pane) nebo smrtelník, že o něj pečuješ? Učiniš ho rovna bezmála andělu, slávou a cti jsi ho

korunoval. Ustanovil's ho nad díly rukou svých, všecko jsi podřídil jeho nohám.“ Žalm 8. 5. Skoro týmiž slovy opakuje tuto pravdu i sv. Pavel v listě k Židům 2. 6.—8. Člověk je stvořen k obrazu Božimu, má na sobě znak, otisk, podobu všech tří božských osob. Od každé z nich něco obdržel. Je dílem rukou Boha Otce, který promluvil při stvoření šestého dne: „Učiňme člověka k obrazu a podobě naší, ať panuje nad mořskými rybami, nad nebeským plectvem, nad krotkými zvířaty, nad celou zemí, jakož i nade vši zvířenou, která se pohybuje po zemi. Stvořil tedy Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu Božimu stvořil ho.“ I. Moj. 1. 26. 27. Všechny lidi vykoupil Ježíš Kristus svou krví na kříži.“ Neboť tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozrozeného dal, aby nikdo, jenž v něho věří, nezahynul, nýbrž měl život věčný.“ Jan 3, 16. Ježíš dokázal lásku svou k nám celým životem, hlavně však, že umřel za nás na kříži: „Větší lásky nemá nikdo nad tu, aby položil život svůj za své přátele.“ Jan 15. 13. I nejbídnější, nejnepatrnější, ostatním světem opovrhovaný člověk jest radostí Ducha svatého. Kéž bychom častěji uvažovali, jakou cenu má člověk u nejsvětější Trojice!

Žena rozžehla svíci, zametla celý dům a hledala pilně, bez únavy ztracený peníz. Tolik starostlivou ž e n o u v y r o z u m í v á s e naše matka, nevěsta Kristova, svatá, katolická c í r k e v. Obdržela od svého zakladatele přesný rozkaz, aby stále hledala, co ztraceno bylo.

Církev používá každé vhodné příležitosti, hledá ovce, které se dosud neztratily, snaží se všemi prostředky udržeti je ve svém středu. Byla by to příliš dlouhá řada, uváděti všechny prostředky. Uvažujme aspoň o některých důležitějších a všeobecně známých: Sotva člověk ráno otevře po nočním spánku oči, slyší z věže

zvonění, čímž započiná církev tlouci, volati, prositi, aby nikdo z nás lidí nezapomínal na svou nesmrtelnou duši, pro niž vytrpěl Ježíš všechna svá neskonalá muka. Totéž opakuje se při zvonění večerním. Máme mít po celý den na paměti volání církve k nám: Čiň pokání, Žij dle příkazů Krista i jím založené církve.

K těmž účelům jsou založeny všechny svátky, Boží Hody i ostatní svátky Páně, Matky Boží, svatých i světců Božích. Ukazují nám, že jediný Bůh vyplní naši touhu, kterou plápolá srdce naše. Proto máme všude sochy, obrazy svatých, kteří nás předešli a ukazují, jakou cestou máme kráčet. Kéž kráčíme na té cestě, o níž praví Ježíš, že „jest těsná brána a úzká cesta, která vede k životu a málo jest těch, kteří ji nalézají.“ Mat. 6. 14. Kéž přináležíme k těm, jichž jest „málo“. Mějme na paměti slova, která slyšíme při každé mši svaté, kde volá kněz: Sursum corda, vzhůru srdce! K nebi vzhlížíme, na nebe pamatujeme při všech svých myšlenkách, skutcích. Konejme jedině to, co může nám nebo získati, varujeme se všeho, co by nám mohlo přinést věčnou smrt.

Veliká je radost nad hříšníkem, pokání činícím! Ježíš sám potvrdil tuto pravdu podobstvím, řka: „Který člověk z vás, máje sto ovec a ztrativ jednu z nich, nenechá devadesátidevítí na poušti a nejde po té, která se byla ztratila, až ji nalezne? A když ji nalezne, vloží ji s radostí na ramena svá a přijde domů, svolá přátele a sousedy a řekne jim: Radujte se se mnou, neboť jsem nalezl ovci, která se byla ztratila.“ Luk. 15. 4.—6.

V některých kostelích lze viděti obraz, na němž je namalována žena, k níž se z jedné strany blíží nepřehledný zástup lidí všech věků, stavů, obou pohlaví; nad nimi pak čteme slovo: *O laetitia!* t. j. *O radosti!* Na druhé straně je rovněž mnoho lidí, utíkajících pryč, odvracejících svůj obličej od ženy. Nad nimi čteme nápis: *O dolor!* *O bolesti!*

Milujeme církev katolickou, která

nás tak horlivě hledá. Nedejme se zahanbiti konvertity, kteří přinášejí mnohdy příliš velké oběti, aby mohli vyplniti touhu srdce svého a vracejí se ke své původní matce, ke církvi katolické.

„Nalezši ztracenou drachmu svolala žena přítelkyně a sousedky a vybízela je, aby se s ní radovali, že našla drachmu, kterou byla ztratila. Tak pravím vám, budou andělé mít radost nad jedním hříšníkem pokání činícím.“ Sám božský Spasitel naznačuje, že vyrozumívají se přítelkyněmi a sousedkami, které žena svolala, a andělé a svatá církev, věru příliš vzácná společnost! Raduje se, odešel-li některý člověk z cesty špatné a vrátil se na cestu přímou, vedoucí do nebe. Kdybychom vážně o této pravdě uvažovali, že bere vřelou účast na naší spáse nebe i země, vše, co bydlí na nebi i na zemi, zajiště nečekali by andělé a svatí dlouho na naše pokání a na naše dobré skutky. Hříšníku obrať se a kdo jsi spravedlivý, hleď, abys si uchoval svou spravedlnost a ji zvětšil i zdokonall!

Mnozí z nyní žijících lidí mají oblibeně rčení „hledati pravdu“. Jako žena ve svatém evandéliu, zametají svůj přibýtek, pátrají všude a hledají pravdu. Bohužel vystrojují tito moderní plavci svůj koráb a vyjíždějí, aby odkryli nově země a nové kraje rozumového světa příliš daleko na sever, kdež uváznou na ledech nevěry. Ustrojí si z ledovců palác pro sebe a pro sobě podobné. Kdo s nimi nemíní bydleti, na toho posílají sněžnou vichřici a hledí jej pochovati pod závějemí sněhovými. Moudrý však obrátí loď svou více k jihu, kde svítí souhvězdí kříže, kde duje vánek, jenž naplňuje vzduch nebeskou vůní a oslazuje všechnu mořskou hořkost.

Nikdo z nás nejezdí k severu, nýbrž toliko k jihu! Plujeme čile, neustále, nedbajíce na obtíže, stavící se nám v cestu. Až doplujeme do žádoucího přístavu, zemřeme šťastně, smířeni s Bohem, dobře připraveni na tuto poslední svou hodinku. Nejněžnější

péči obklopuje nás naše svatá matka, církev katolická, odpláceme jí tím, že se přičiníme, aby v našem národě lásky k církvi přibývalo, aby ji naši spolubratři ctíli, milovali, aby se však také rozšířila ne jenom mezi námi, nýbrž i mezi národy pohanskými. Jaké obrovské pole čeká tu na misionáře! Na příklad v jediné Číně je mezi 440 milliony pohanů teprve asi dva milliony katolíků. S jakou láskou spěchají misionáři mezi ně. Příslušník německý Teufer žije v Číně přes třicet let. Již jako čtrnáctiletý mladík odhodlal se k misionářství, tehdy snášel i na ruku lískovkou pac; jenom

když za ni dostal třicet pfeníků pro čínské misie. Vydal čínskou gramatiku. A kolik milionů pohanů žije jinde ve světě! Kéz se obměkčí srdce naše k účinné podpoře misí mezi námi i mezi pohany.

Neustávejme, i když nevidíme okamžitého úspěchu. Sv. Jan Zlatoústý píše takto: „Jako kupci sedí v krámu, i když nikdo nepřijde, jemuž by něco prodali; jako pramen ustavičně teče, i když nikdo nepřichází, kdo by z něho pil; podobně nesmí ustati i pravá horlivost, kdyby i nepozorovala žádného ovoce, žádného účinku“.

Amen.

P. J. M. Černý T. J.:

Blahoslavení mučeníci kanadští z Tovarystva Ježíšova.

(Pokračov.)

Mnohem ukrutněji, ač podobným způsobem, zuřili proti křesťanským Huronům, hlavně proti E u s t a c h i o v i. Tomu odřezali oba palce a ranou levého palce prohnali hůl až k lokti, což všecko tento mučeník snášel s křesťanskou trpělivostí. Následujícího dne jsme potkali jiné divochy v kanoech, kteří našim zajatým soudruhům několik prstů ukouslí, ne bez velkého našeho strachu.

Desátého dne jsme kanoem nadobro opustili. Ostatní cestu, která trvala čtyři dny, jsme vykonali pěšky. K obyčejným obtížím cesty přišlo ještě to, že jsme museli nésti zavazadla, ačkoliv se mnou jednáno bylo v tom ohledu dosti mírně. Neboť jsem nebyl s to, abych něco nesl, tak jsem seslábl a potom jsem v zajetí a ve smrti vysoko o sobě smýšlel a proto jsem takové práce neuznával sebe hodna, proto mi bylo dáno něco málo nésti. Hlad náš však stále se vzdíral, protože jsme měli málo potravin. Tak jsme ušli tři dni cesty, čtvrtého dne, když

nám z vesnice vyšli vsťříc, nedostali jsme ničeho jiného k jídlu, než několik kusů ovoce, které jsme minulého dne nasbírali.

Já jsem, pokud bylo dosti jídla z kanoí, je skoro zanedbával, abych nemusel vydati mukám a smrti tělo příliš dobře živěné, (slabostí své mile rád sděluji) — když pak tělo hladem zeslabené jídla žádalo, nebylo ničeho kromě vody. Druhého dne totiž, když jsme byli cestou velmi zemdleni, postavili nad oheň hrnec, jakoby chtěli připravit jídlo, ale pak bylo každému dovoleno, aby se napil, kolik chtěl, ovlažené vody.

Osmnáctého dne jsme konečně dorazili k první vesnici Irokésské. Byl to den předvečeru svátku Panny Marie Nanebevzaté. Děkoval jsem Bohu, že nám dovolil, abychom trpěli něco málo v den, kdy celý svět se radovalo z přeslavného Nanebevzetí Panny Marie. Na cestě jsme předvíдали neustále, jak velice nám bude tento den obtížný a báli jsme se ho velice. Já však

Ježiš se zjevuje služebnici své.

a Renatus Goupil jsme mohli snadno tomuto dni uniknouti. Často jsme totiž nebyli spoutáni, mohli jsme tedy hlídačům uniknouti v noci a nevrátiti se zpět k zajatcům a v lese někde mírnější smrti zemřítí. On však to učiniti nechtěl, já zase jsem chtěl raději nekrutější muka trpětí, než ve smrti opustiti Francouze a katolické Hurony a zbaviti je tak útěchy, které jim může katolický kněz poskytnouti.

Tak jsme tedy přišli v předvečer svátku Panny Marie Nanebevzaté asi o třetí hodině k řece, která tekla nedaleko Irokésské vesnice. S obou břehů nás vítali staří zajatí Huronové a Irokésové. Huronové nám slibovali, že budeme upečení při malém ohni, Irokésové nás přivítali holemi, pěstmi a kamením. Protože Irokésové nemilují řídkého vlasu, nebo holohlavých lidí, musel jsem já se svou pleší nejvíce vytrpětí. Zbyli mi dva nehty, ty mi ihned utrhli a maso pod nimi svými ostrými nehty až na kosti vyškrali. Když jsme na břehu řeky dost od jejich krutosti vytrpěli a když se nám dosyta napsmívali, vedli nás do své vesnice, která ležela na pahorku.

Před vesnicí čekala na nás veškerá mládež s klacky, postavená po obou stranách cesty. My pak vědouce, že kdybychom se uhýbali ranám, že bychom se také uhýbali otcovské ruce boží, která nás mírně trestala, odezdali jsme se dobrovolně ranám. Seřadili nás pak takto: V čelo postavili jednoho Francouze úplně nahého, bez přikrývky kolem beder, Renata Goupila doprostřed, mne pak na konec. Renatovi a mně nechali košili a spodky. Mezi nás a zajaté Huronce se vmísili Irokésové, aby chod náš zdržovali, aby nás mládež po chuti mohla bítí. Dlouho nás ukrutně bili nejen holemi, nýbrž také železnými pruty, kterých je u nich dosti, protože sousedí s Evropany. Jeden měl na provaze uvázaný kus železa jako pěst velikého. Tím mně a sou-druhům dal takovou ránu, že bych byl klesl polomrtev k zemi, kdyby mne nebyl vzpružil strach, že dostanu

ještě jednou. Tak jsme tedy šli dlouhou cestou až jsme za bítí dospěli k jakémus podiu či tribuně uprostřed vesnice.

Ačkoliv tvář každého z nás byla hrozná, byla tvář Renata Goupila nejhroznější. Protože totiž dosti rychle nešel, byl celý ranami poset, jeho obličej byl k nepoznání. Nic na něm nebylo viděti kromě bělma očí.

Sotva jsme si na tribuně oddechli, když nás jeden z Irokésů uhodil po zádech kyjem. Ihněd vytáhli divoši nože a vystoupili na tribunu. Začali zajatcům uřezávat prsty a protože čím více důstojnosti má zajatec tím ukrutněji s ním nakládají, a jelikož viděli z celého způsobu jednání mého, že jak mezi Hurony tak i mezi Francouzy něco více platím, začal u mne. Přistoupil ke mně tedy stařec se ženou a napomínal ji, by mně uřezala palec. Ta nejdříve nechtěla, ale když ji stařec třikrát až čtyřikrát nutil, uřezala mi levý palec. Tato žena byla z kmene Algonkvínů, kteří bydlí nedaleko Francouzů v Nové Francii. I ona byla zajata před několika měsíci a byla křesťankou a jmenovala se Jana.*) Je to radost trpětí takové věci od těch, za něž jsme se obětovali a za něž jsme i zemřítí chtěli, abychom je uvarovali viditelných i neviditelných nepřátel. Vzal jsem uřezaný palec do pravé ruky a obětoval Bohu všemohoucímu vzpomínaje všech sv. obětí, které jsem v církvi boží za celých sedm let obětoval. Tu mne však upozornil jeden ze spoluzajatců, abych palec zahodil, aby mne nenutili Irokésové snísti ho syrový. I zahodil jsem ho kamsi na tribuně. Renatovi uřezali první článek pravého palce. Děkuji Bohu, že mi ponechal pravý palec, kterým nyní toto psaní píši a prosím, aby moji bratři v Evropě za mne se modlili a mše sv. obětovali.

Příštího dne, který byl zasvěcen Nanebevzetí Panny Marie, jsme celé

*) Tato žena a všichni, kteří P. loguesovi uřezávali a kousali prsty, byli nedlouho na to jeden po druhém pobítí. (Dosenbach l. c. str. 257).

dopoledne zůstali na tribuně. Kolem poledne nás vedli do sousední vesnice asi dvě mile vzdálené. Když jsme odcházeli, bylo divochovi, který mne přivedl, lito košile mojí, kterou měl ztratit, kdybych jinde zemřel. Proto ji se mne stáhl a nechal mi jen staré špatné spodky. Když se na mne tak nahého díval, řekl jsem mu: „Bratře, tak mne propouštíš nahého, když jsi z našich věcí tolik dostal?“ Zastyděl se a dal mi z konopné látky, do níž byly zavinity naše tlumoky, tak veliký kus, který přikryl záda moje a kus těla. Ale protože byla záda moje od ran potlučena a hnisala, nemohla toto hrubé plátno snést a tak v žáru slunečním byla záda a krk můj jako v peci a kůže se ze zad a krku i ramen začala loupati. Když jsme vcházeli do následující vesnice, byli jsme, jak je to u nich zvykem, bití a divoši bitím nešetřili. A jako sv. Pavel byl třikrát pruty bit, byli jsme i my bití opět a ač zde trýznitelů bylo méně, byly rány tím ukrutnější, zvláště ty, které jsme dostali na nohy.

Ostatek dne jsme zase ztrávili na ležení, noc pak ve vězení na holé zemi, naří, v okovech. Ženy i muži nás trýznili, děti, jinoši a starci a stařeny jim pomáhali. Byli jsme vydáni jinochům. Ti házeli na těla naše žhavé uhlí a sypali na ně žhavý popel. My jsou uce s v á z á n i nemohli jsme se bránit.

Tak navykají divoši mládež ukrutnosti a učí ji stále větším krutostem. Zůstali jsme tam dva dni a dvě noci skoro bez jídla a bez spánku. Byl jsem velice zarmoucen. Vystupovali totiž na podium divoši, kteří mým soudruhům, křesťanským Huronům, prsty kousali a motali jim kolem rukou silné provazy, které tak stahovali, že ubožáci padali do mdlob. Jak trápilo každého, jen to, co sám trpěl, tak trýznilo mne všechno dohromady, co se všem dělo, jako trýzní otce, co se zlého dětem děje, neboť jsem byl kromě několika starších, všech otcem, které jsem zplodil sv. evangelium.

(P. d.)

A. M. Kadlčáková:

Z A T I C H Ě L E T N Í N O C I .

Za tiché letní noci
když mrtvý vůkol klid,
jde duše moje k tobě
se, Bože, pomodlit.

Tam pod oblaky klekám
a hledím v hvězdný kraj,
kde lásky tvojí svaté
je ukryt velký taj.

Za tiché letní noci,
tam pod blankytem hvězd,
mé duši klidno bývá
a v srdci sladko jest.

Tam tiché vzdechy roním
a volám, Bože můj,
mé srdce láskou zahřej
a stále při mně stůj.

Dej duši mojí těchy
a srdci mému vzlet,
ať stále k předu kráčím
a nikdy nejdu zpět.

Obrázky z katolických misii.

Podává *Maxmilian Weinberger.*

Kantalcia a Katalina.

Píše misijní sestra Filiberta.

Zavedu tě, milý, čtenáři, do věčně zeleného pralesa ve státě Paraquai v Jižní Americe. Neboj se rudých Indiánů, divoce se tvářících. Ujišťuji tě, že jsou neškodní a nás nechají v pokoji cestou se brátí, ačkoli možná lukem a šípy jsou ozbrojeni a z jejich pásu velký nezbytný lovecký nůž vyčnívá. Také jaguar, celý to bratr afrického levharda, ve dne spí. Ovšem musíš dáti pozor na pestré hady, jejichžto pokožku od pestrého kvítí pralesa těžko lze rozoznati. Ale jsi za to obut a netvor slyší tvé kroky a dá se na útěk.

Stežky pralesa, spády Indiánů jsou to, po kterých kráčíme. Stežky pralesa! Jako had vinou se lesem a polem, rozcházejí se často a zase se spojují. Po nějakém čase přicházíme do pohanské části naší misie mezi Indiány. Není tam ještě žádného křesťana vyjma Indiána, jemuž jest jméno Heli. Ale to je křesťan jen tak napolo. Byl totiž jednou těžce nemocen a bez vědomí a tu byl z nouze pokřtěn. Do chatrče tohoto pohana i křesťana z polovice tě tedy zavedu a budu ti o něm a jeho domácích vypravovati.

Dáme se tedy na stezku, která vede do indiánské čtvrti. Kolem dokola zavládá hluboké ticho. Toliko potůček dole bublá svou starou písničku. Tento potůček opatřuje všechny obyvatele svou čistou vodou a z každé indiánské chatrče vine se k němu ušlapaná cestička. Kráčíme kukuřicovým polem, překročíme čtyry obrovské kmeny a stojíme před hliněnou chatou Heli-ho. Před nedávnem ještě leželo na cestě kmenů pět. Dřevo pátého kmene bylo měkké a brzy se rozpadlo. Indiánům ani ve snách nenapadlo, aby tuto překážku z cesty odstranili. Raději silné kmeny přeskakují, nežli by jich odklidili.

Chatrč Heli-ho rovná se ostatním, ale její poloha je velice malebná. Stojí na kraji lesa, ve stínu lesních velikánů a uprostřed planých jabloň. Za chatrči stoupá les, vždy výše vypínají se zelené vrcholy stromů, okolo nichž se vinou mohutné rostliny úponkovité. V celém okolí vládne datel čili žluna a pilně oklepává kůru stromovou, hledaje a nalézaje hojnou potravu. Jeho zevnějšek jakoby se přizpůsobil svému okolí; jest mnohem pestřejší nežli jeho evropský bratr. Červená jest jeho čapka, žluté a černé jeho peří.

Chatrč Heli-ho stojí na konci indiánské osady. Jako všichni Indiáni miluje také Heli les a samotu. Vstupme do jeho domácnosti. Všecko je tam čisté a úhledné. Nikde nenajdeš popel, smetí anebo kuchyňské odpadky jako v jiných indiánských chatrčích. Heli má smysl pro čistotu a pořádek jako málokterý z jeho soukmenovců. Stěny přebytku zdobí šípy a luky. Ano, mezi nimi viděti i ručnici. Má také dva syny, Rufino a Tipó jménem. Jsou asi sotva zdárnější jako byli synové starozákonního kněze téhož jména. Obětního masa sice nekradou, k tomu není příležitosti, ale byli by jistě toho schopni. Starší Rufino je horší. On a jeho otec oženili se s dvěma sestrami, z nichž jedné je Kantalcia a druhé Katalina. Mladší Kantalcia vdala se za otce Heli, starší Katalina má jeho nezdárného syna Rufina. S osudem těchto dvou sester chci tě seznámiti.

Rodina Heli-ho obývala domek v našem sousedství. Podle obyčeje pohanského měl Heli kromě Kantalcie ještě druhou ženu. Kantalcia, dívka to teprv čtrnáctiletá, činila dobrý dojem. Úzkou její žlutočervenou tvářičku, s velkým lesknoucím se očima zdobily tmavočerné kadeře. Volně spadaly po šíji a zádech a dodávaly jí jakéhosi dětinného vzezření. Přívětivý úsměv pohrával si na bledých poněkud rtch.

Tak byla až křiklavou protivou svého manžela, jehož rysy byly vždy vážné, pevné, nebyly své a jako z mramoru vytesané.

S klášterními sestrami se Kantalicia nikdy nestýkala. Přes to věnovala ráda hned od počátku naší známosti plnou důvěru. Jednoho dne minila: „Sestro, jsem trochu nemocná. Mnohdy cítím se tak unavenou a práce je mi tak obtížná. Nemáte žádného léku pro mne?“ Daly jsme jí z některých našich léků užívatí, seznaly jsme však brzy, že pro Kantalicii žádná bylina léčivá neroste. Pořád větší byly její černé oči, vždy hubenější tvářičky. Nebylo pochybnosti; součotě začaly v tomto mladém stvoření své poněkud jisté ničivé dílo. Ale jak jí nic netušící tak smutnou skutečnost sdělit? A přece musilo se tak státi, ježto její duši bylo pro nebe získati. „Kantalicie“, tázaly jsme se jí jednoho dne, „slyšela jsi už něco o Pánu Bohu?“ „Nikoliv“, pravila, „já ani nevím, že by jaký Bůh byl. V kostele už jsem sice byla, ale já jsem ničemu z toho všeho, co jsem viděla a slyšela, nerozuměla.“ — „Přála bys si věděti, co křesťané v kostele dělají, proč tam chodí?“ tázaly jsme se dále. „Ovšem“, odpověděla živě, „ráda bych něco slyšela.“ A nyní naslouchala pozorně našim slovům.

Zatím zlepšení zdraví od Kantalicie, tak jisté a toužebně očekávané se dostavilo. Navštěvovaly jsme ji často. Heli poznal brzy smutnou skutečnost. Zda mu to šlo k srdci? V jeho zevnějších chování nebylo pozorovati ničeho. Několikrát jsme mu nabízely, aby denně dal oběd z naší kuchyně nemocnému donášeti. Slíbil pokaždé, že tak učiní, ale nedržel slova. „Tvá žena je velmi nemocná“, pravily jsme mu jednoho dne, „chceš, abychom jí v křesťanské víře vyučily, aby před svým koncem, který už není daleko, byla pokřtěna?“ — „Já už jsem s ní o tom mluvil“, odpověděl k našemu

velkému překvapení, „ona chce býti pokřtěna a já si to také přeji“.

Kantalicia přijala zprávu o své blízké smrti odhodlaněji než jsme očekávaly. Ochoťně naslouchala pravdám svatě víry a modlila se nábožně s námi: „Věříš všemu, co jsme ti o křesťanské nauce vypravovaly?“ tázala jsem se. „Věřím všemu ujišťovala slabým hlasem, a „těším se na okamžik, kdy budu pokřtěna“.

V poslední dny života Kantalicie stala se ještě jiná událost. V těžkém boji proti sousednímu kmeni indiánskému Heli a jeho lidé podlehlí. On sám utřil se těžké a bolestné rány. Jakmile zpráva o jeho poranění dostala se do misie, pospíšily jsme, abychom mu pomohly. Den ze dne chodily dvě sestry do jeho chaty, vymývaly hnisající rány a obvazovaly je. Nic nedbaly letního vedra, nic hojných krupějů potu, který jim s čela jen se řinul; vzdyčšlo o to tvrdohlavému pohanu přispěti ku pomoci. Cesta k jeho chatě v horkém ročním počasí byla nadmíru obtížná. K tomu bylo třeba všechno potřebné, jako teplou vodu, mydlo, obvazy léky atd. tam donášeti. Ale sestry vytrvaly neohroženě, až se rány zahojily.

Zatímni život Kantalicie poněkud uhasinal. Ježto každý den mohl býti jejím posledním, udělil jí představený misie křest svatý. Nyni byla, ať tak dím, pro sebe zralá. Klidné štěstí zrcadlilo se v jejím vpadlém obličejí. Den na to ostříhali jí její dlouhé vlasy. Indiáni pletou totiž z ženských vlasů šňůry, jichž se užívá jako sváteční okras. Po křtu sv. žila Kantalicie ještě čtyry dny. Jednoho z těchto dní do-vlekla se ještě ven před chatrč, naspět však už pro slabotu nemohla. Lezla tedy po čtyrech hořké slzy prolévajíc. Heli seděl vedle, ale nehnul se. Zde viděti necitelnost pohanského srdce. Na štěstí přišly jsme právě včas, zanesly jsme jí do chaty a uložily na lůžko z palmových ratolestí. Dva dny později zaměnila toto slzavé údolí za věčnou domovinu. (O. p.)

V L Č I M Á K Y.

Vlčí máky na ouvrati
v slunci jasu hoří,
a nad nimi něžnou písní
skřivan se jim koří.

Vlčí máky na ouvrati
stkví se v slunci jasu,
oko lidské obdivuje
rudou jejich krásu.

Vlčí máky na ouvrati
jako rubín svítí,
kolem nich tu hlavy sklání
drobné polní kvítí.

Vlčí máky na ouvrati
také mám já ráda,
zdá se mi, že sám Bůh milý
lásku svou v ně skládá.

Různé zprávy.

Christos voskres! Assumptionista Maniglier, chtěje znázorniti rozdíl mezi apologetickou metodou východní a západní, vyprávěl na známých unionistických konferencích v Malině tento příběh: Když bolševici začali zneužívatí největších křesťanských svátků k propagandě atheismu, konal v Moskvě komisař veřejné výchovy o velikonocích veřejnou přednášku o tom, že není Boha. Místnost byla posluchači přeplněna a řečník mluvil, aniž by byl od koho vyrušován. Na konec vyzval posluchače, zda nemají snad proti jeho vývodům námitky. Povstal starý pravoslavný kněz a žádal o slovo. Co by asi udělal v podobném případě katolický kněz? Pravděpodobně by se snažil rozumovými důvody vyvrátiti tvrzení řečníkovo. Pravoslavný kněz, dobře znaje duši svého lidu, spokojil se tím, že zcela klidně pronesl pouze tato dvě slova: „Christos voskres!“ To jest liturgický pozdrav, znamenající „Kristus vstal z mrtvých!“, kterýmžto pozdravem se navzájem zdravívají Rusové v době velikonoční. A hle, celé shromáždění povstalo a jednomyslně podle zvyku knězi odpovědělo: „Vo istinu voskres! — Ano, vstal z mrtvých!“ Tento liturgický argument stačil a rozechvěl křesťan-

ské nitro v posluchačstvu a zmařil všechny rouhavé úmysly řečníkovy. Tento příběh tak specificky ruský nás lépe poučí o síle ruské liturgické tradice, než dlouhé a učené pojednání.

Postup katolicismu v Německu líčí se v jednom letáku Evang. Bundu („Gegenreformation einst und heute“) takto: V 16. století přiznávalo se devět desetin německého národa k protestantismu; dnes pouze dvě třetiny (19 milionů katolíků a 38 mil. protestantů). V posledních čtyřech letech nově založeno v Prusku pouze 56 protest. farností kdežto katolických 153. Od roku 1919 do 1922 přibýlo v Německu 711 řádových společností katolických, a to 146 mužských a 565 ženských. Jesuité mají dnes v Německu 26 domů a převzali prostřednictvím svého „Neudeutschland-Bundu“ vedení 25.000 žáků ve vyšších učelištích (při rozdělení na 30 žup a 460 místních skupin). Z Mariánských družin založených od r. 1913 do 1921 v počtu 9501 připadá na Německo 2912 (Německo je tu na místě prvním). R. 1920 měl jenom Berlín 108 katolických řádových ústavů se 105 kostely a kaplemi. Od 1. května 1923 je Berlín sídlem katol. biskupa. Biskup míšenský koná na lipské universitě pra-

videlné „Werbevorträge“. Po převratu (1918) je nejvyšším říšským úředníkem (Reichskanzler) již po čtvrté katolík. Z 11 říšských ministrů jest nyní více než polovina katoliků a jedním z nich je katolický kněz (Brauns). Na univerzitách v Královci, Frankfurtě, Göttingkách a v Berlíně zřízeny na státní útraty (!) profesury k propagaci katolického názoru světového. Množí se případy, kde státní statky přecházejí v držení katolických společností řádových (tak mimo jiné panství Heisterbach, Himmerod, Ilbenstadt, Grüs z au atd.) — zkrátka všude pocítujeme, jak hluboko se již ten římský kůl zaráží do německého masa. —

Darujte nám knihy! Protivníci katoliků poznali už dávno moc a sílu tisku a proto vynaložili vše, aby se této síly zmocnili a zabezpečili si vliv na všeobecné smýšlení. Ó, kdyby vlivní a zámožní katolíci pochopili, kde se třeba uchopiti dlla a skutkem zasáhli, v krátkce by se změnila tvářnost země. Takto ale, když si jen stěžujeme a nařkáme, a při tom, ač dobří katolíci, saháme po špatném tisku, nám nepřátelském a tím jej podporujeme, marně čekáme, že dosáhneme onoho vlivu a moci, který nám podle počtu patří. Ze všech 80.000 časopisů, které dnes vycházejí, máme my katolíci, kteří máme býti světlem světa, jedva svých 2500 deníků, týdeníků a podobných časopisů! Jak žalostné to porovnání! Papež Pius XI. řekl onehdy ve své alokuci: „Pro dobrý křesťanský tisk nekonáme nikdy přemnoho.“ Pro katolický tisk a jeho rozšíření musíme použití všech prostředku. Jeden z nich je ten, abychom přečtené knihy, časopisy a noviny dávali dále, aby čím více dobrého způsobily. Je mnoho těch, kteří by rádi četli, udělejme jim tu radost, a tím zároveň konáme i dílo milosrdenství, „nevědomého poučiti“. Nenechávejme dobrých knih a časopisů ladem, posílejme je do světa Apoštolát sv. Cyrila a Metoda dal již mnoha příznivcům adresy našich chudých krajanů v cizozemí, kteří s velkým povděkem přečtou i starší noviny,

když jim přinášejí zprávy z vlasti. Apoštolát sv. Cyrila a Methoděje je ochoten posloužiti i dalšími adresami. Někteří obětavi vlastenci, zvláště z Ameriky, zaslali předplatné za tyto chudé krajaný. Též přemnoho knih rozeslali různí dobrodinci zpřímá na adresy jim zasláné a mnoho knih zasláno bylo na Apoštolát v Kroměříži, odkud za poslední tři roky rozesláno bylo 8 metrů knih. Od podarovaných docházejí dojemná díkůvzdání za poslané knihy, i zde se vidí, jaký úspěch má dobrá četba. Naši legionáři seznámili se v Rusku s našimi krajaný a posílali jim pak z vlasti knihy, o nichž nám tyto napsali, že se zhrozili, jaké to knihy se v Čechách směji tisknout. Naše knihy prý jsou docela jiné. Vyřizujeme všem dárcům knih poděkování a prosíme všechny lidí dobré vůle o další zásilky, neboť zásoby jsme úplně vyčerpali, a přicházejí nové prosby o knihy. Zasílejte knihy na Apoštolát sv. Cyrila a Metoda v Kroměříži, který je dále odešle. Na přání zašle též adresy k přímému odeslání.

(Díkůvzdání.)

Z Prahy. U nejsv. Srdce Páně docházíme nejrychleji vyslyšení. Vlastní neopatrnosti, důvěřivosti a nepřízni poměrů, pro katolickou učitelku, ztratila moje příbuzná místo. K tomu ještě mnohé duševní i tělesné starosti a soužení velkého významu přikvačily na naši rodinu, kde se jednalo o duše a celou jejich šťastnou budoucnost. Modlila jsem se dlouho k Tě, již nazýváme nadějí bez nadějných, k naší milé Paní od nejsv. Srdce, k sv. Josefu mému drahému ochránci, k sv. Antoninu Paduánskému, jehož hrob jsem v Padově navštívila, ke sv. Terézii od Jezulátka a za příspěví jsem prosila též duše v očistci. Zdálo se, že čtyři léta prosím marně. Čtyři léta trvala moje duševní trýzeň, duše zmítána velkými a důležitými starostmi nejsv. Srdce Páně prositi, vyslyšel mne Pán nad očekávání rychle. Vše

ocítala se v nebezpečí hříchu. Tu mi jedna zbožná duše radila, že je nejlepší jíti přímo k Bož. Srdci Páně, s velikou důvěrou. Zvláště je mocné vzývatí nejsv. Srdce Páně obětou modlitbou: Nejsvětější Srdce Ježíšovo v Tebe důvěřuji! Těž zbožná s velkou vírou spojená přítomnost při nejdražší oběti mše sv. Jest místo, kde Srdce Božské plné lásky, nemůže odolati prosbám našim. Ač tak nehodná, vše vzalo příznivý obrat v krátkém čase. Existenční poměry se změnily v náš

prospěch, starosti pominuly a duše se těší blaženému klidu a míru. Vyzývám všechny pomoci potřebné, v úzkostech duševních postavené duše, by se utíkali s důvěrou k Bož. Srdci Páně. Jemu budiž za to neskončená chvála ode všeho stvoření na nebi i na zemi. Dík věčný nejsv. Srdci Páně, naši milé Paní od Nejsv. Srdce, sv. Josefu, sv. Antonínu, Terezii od Jezulátka a duším v očištění, kteří byli mocní přímluvci.

A. J. K. S. z Prahy.

O b ě t o v á n í d e n n í h o ú m y s l u .

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslovené a neposkrvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za naplnění hojným požehnáním národů, jichž rodiny se zasvětily bož. Srdci Páně a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: K é ž b y s e z a s v ě t i l o h o d n ě r o d i n b o ž .
S r d c i P á n ě .

Úmysl v červenci 1926: **Obrana proti šíření bludů protestantských.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

O B S A H :

Hojné požehnání národům, jejichž rodiny zasvětily se nejsv. Srdci Páně. (Hlavní úmysl.) — Na úsvitě (báseň) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo král a střed všech srdcí. — O Božím Těle (báseň.) — Nalezla jsem drachnu. — Blah. mučenicí kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Obrázek: Ježíš se zjevuje služebníkovi svému. — Za tiché letní noci (báseň.) — Obrázky z katolických mislí. — Vičí mák (báseň.) — Různé zprávy.

Tiskem a svým nákladem vydává Občanská tiskárna v Brně. — Za redakci odpovídá Ludvík Kuřka.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. ČERVENEC 1926.

ČÍSLO 7.

O Srdce Ježiše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Obrana proti nájezdům protestantů.

(Hlavní úmysl.)

Kdo by neznal protestantskou rozpínavost? Jsouce v menšině proti katolíkům a mezi sebou na různé sekty rozčepeni, hledí všemožným způsobem získati hodně přívrženců. Hlavně penězi a tiskem hledí šířiti své protestantské rozmyly a svádí lehkověrný lid na cestu bludnou, jak to právě dělali a dělají česko-slov. odpadlíci u nás. Protože je to veliké nebezpečí pro katolíky, žijící mezi protestanty, upozorňuje sv. Otec Pius XI. na ně ve hlavním úmyslu pro tento měsíc. Toto hnutí protestantské pochází hlavně z Ameriky, z Argentiny, z Brazílie, z Mexika, ale též z Itálie. Nejinak se děje v Německu a částečně i u nás. A co chtějí protestanté? Chtějí snad pohany obracet? Nikoliv. Nábožnými a krásnými slovy svádí srdce lehkověrných katolíků. Snaží se v srdcích lidí udusiti mysl zbožnou, oťrásti vírou a odvrátiti od církve sv. Že to vše směřuje k nevěře, kdož by o tom pochyboval? Kolikrát již biskupové upozornili lid věřící na to nebezpečí — nyní docela sv. Otec sám pozdvihl varovný hlas a svolává věřící k apoštolskému tažení — k mod-

litbě společné, která je mocnou zbraní. Není nyní doba, abychom k takovému řádění nepřátel jen přihlíželi; my musíme přikročit ke skutkům. Členové apoštolátu modlitby pomněte na důvěru, jakou ve nás klade sv. Otec Pius XI., když praví: „Apoštolát modlitby jest nám pramenem naděje a útěchy v souženích, kterých nám neschází. Tak se vyjádřil sv. Otec při jedné audienci apoštolátu mužů a matek. A sám jako zástupce samého Krista Pána na zemi ustanovil pro měsíc červenec za hlavní úmysl: Odvrácení útoků moderního protestantismu na církev Ježiše Krista. Poslechněme tedy vyzvání sv. Otce a obětujme v tomto měsíci všechny naše modlitby a dobré skutky, všechny práce a všechna utrpení Bohu ve spojení s Ježíšem Kristem na tento hlavní úmysl, neboť se zde jedná o tisíce a tisíce duší, by nebyly svedeny do bludu a k odpadu od pravé církve Kristovy. Apoštolát modlitby jest spolek v duchu nejčistší, apoštolské lásky založený. Jest v nejužším spojení s božským Spasitelem, který v nekonečné lásce vydal život svůj za

spásu naši a obnovuje nekrvavým způsobem tuto oběť na našich oltářích, aby na ovoci jeho díla výkupného všichni lidé podíl měli. Pomáhejme mu! Modleme se s ním. Obětujme na ten úmysl sv. přijímání! Stujme pevně ve víře sv. otců našich Cyrilla a Methoda a sv. patronů našich: svatě Ludmily, sv. Václava, sv. Prokopa, sv. Víta, sv. Jana Nep. a Jana Sar-

kandra, kteří všichni pro tuto víru naši tolik pracovali a životy své obětovali.

Nechť se pyšná nevěra kol zmáhá a peklo seje koukol nových zmatků, nebudem dbáti odvěkého vraha, nedáme věčných bráti sobě statků; víře vždy věrni budou Moravané: Dědictví otců zachovej nám, Pane!

Jos. Al. Vlastimil-Řítmský:

SOLUNŠTÍ BRATRŘÍ.

Bratře slávký! Spolu k cíli spějme, nesme v obět všechny svoje síly!
vzorem bratry soluňské vždy mějme, Tak budeme navzájem si milí,
za církev a mluvu svoji drahou, nerozborné budou svaté city,
za budoucnost vlasti svoji blahou z kterých zkvetlo blahopřání moje,

zvítězíme a vrah jak chce litý,
hledající kořistné jen boje
klesne prosbou Otců národa,
světců Cyrilla a Methoda!

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — král a střed všech srdcí.

Jedno srdce a jedna duše.

(Skutk. apošt. 4, 32).

Středem a králem apoštolův i všech, kteří uvěřili ve jméno Ježíšovo, byl Ježíš Kristus. Výmluvně vykládají nám o tom Skutkové Apoštolští. „Trvali jednomyslně na modlitbě (všichni apoštolové) se ženami a s Marií, matkou Ježíšovou, i s příbuznými jeho“ (Sk. apošt. 1, 14.) A připojilo se jich 3000 duší. Trvali pak v učení apoštolském a v obcování lámání chleba

i na modlitbách. I přicházela hrůza na všelikou duši, také mnoho divů a zázraků dělo se skrze apoštolý v Jerusalemě, a bázeň veliká byla mezi nimi. Všichni věřící pak drželi se spolu a měli všechny věci společny: statky a majetek movitý prodávali a rozdělovali je mezi všechny, jak bylo komu potřeba. Denně také trvali jednomyslně ve chrámě a lámajíce po domech chléb přijímali pokrm s veselostí a prostotou srdce, chválíce Boha a majíce přízeň všeho lidu. Pán

pak připojoval denně k tomu ty, kteří přicházeli ke spáse (Skutk. apošt. 2, 42-47). Utěšený stav první obce křesťanské, která byla spojena nejněžnější páskou nadšené lásky k Ježíši a lásky vzájemné, líčí Skutkové apoštolští ještě jedenkrát (4, 32—35), kdež čteme takto: „Obec věřících však měla jedno srdce a jednu duši, a nikdo z nich neřikal, že by něco z majetku jeho bylo mu vlastním, nýbrž všechno bylo jim společné; a mocí velikou vydávali apoštolové svědectví o z mrtvých vstání Ježíše Krista, Pána našeho, a milost veliká byla na nich všech. Vždyť nebylo mezi nimi žádného chudého, neboť ti, kteří byli majiteli polí nebo domů prodávající je, přinášeli peníze stržené za to, co prodávali, a kladli k nohám apoštolův. Rozdávalo se pak každému podle toho, jak bylo komu potřeba!“

V brzku počalo toto království Srdce Ježíšova šířiti své hranice. Láska Spasitelova podmaňovala si srdce nejprve v zemi palestinské, pak mezi pohany již vzdálenějšími, konečně po všech končinách země. Kristus panoval a kraloval tak výhradně a všemocně v srdcích milionů, že nesčetné zástupy křesťanů šly raději na smrt, když chtěli jim Krista vyrvatí ze srdcí. Nedbali ničeho, jenom když zůstali srdcem spojeni s Pánem a Králem duší svých, ba s apoštoly (Sk. apošt. 5, 41.) byli plni „radosti nad tím, že byli hodni učiněni utrpěti pohanu pro jméno Ježíšovo“.

Království Srdce Ježíšova.

„Přišli tedy vojáci a zlámali nohy jednomu i druhému, který s ním byl ukřižován. Když však přišli k Ježíšovi a uzřeli ho již mrtvého, nezlomili mu nohou, ale jeden z vojinů bndl jej kopím v bok, a haed vyšla krev a voda. A ten, jenž to viděl, vydal svědectví o tom a pravdivé jest svědectví jeho, a on ví, že pravdivé věci mluví, abyste i vy uvěřili. Staťoť se to zajisté, aby se naplnilo Pismo: Kosti mu nezlomíte! A opět dí Písmo: Budou patřiti na toho, v něhož bodli!“ (Jan 19, 32—37.)

V tomto tajem. tví hořkého umučení jest hledati zdroj úcty k nejsvětějšímu Srdci Páně a počátek království téhož Srdce nejsvětějšího. Tam na krvavé Golgotě ve stínu kříže Kristova, když probodeno jest Srdce jeho a vyšla krev a voda, začala též úcta nejsvětějšího Srdce. Sedmi bolestná Matka vedle kříže apoštol, evangelista Jan, který nám tuto věkopamátanou událost vylíčil v evangeliu svém, kajicnice Marie Magdalena a zbožné ženy, — toť to první království nejsvětějšího Srdce, jimž toto bylo souborným středem světa celého. A k nim poji se hned pravdomluvný setník pod křížem se svými vojiny, kteří s počátku lhodestěně, ale přece alespoň beze zloby a nestranně, později pak hluboce dojati pohlížejí ke kříži, středu celé země, a k Ukřižovanému. Ono mužně, neohroženě vyznání před tváří nepřátel: „Jisté člověk tento byl spravedlivý!“ (Luk. 23, 47) V pravdě, byl Syn Boží!“ (Mar. 15, 39), bylo dle mínění některých církevních spisovatelův prvním vzácným plodem ušlechtilé pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci milostmi tak bohaté!

Svatí Otcové církevní, Augustin, Jan zlatoústý a jiní, rozjímalí často o slovech evangelisty Jana, spatřovali v tajemství proboděného boku Spasitelova obzvláštní doklad jeho lásky. Velmi vhodně klade proto církev slova těchto dvou světců a učitelů do kněžských hodinek na slavnost nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Svátý Augustin dí: „Obezřelého slova užil evangelista, neřekl: proklál bok jeho ani zranil; nebo jinak, nýbrž dle doslovného znění Vulgaty — užil slova: otevřel; otevřel bránu života, z níž vyplynuly svátosti církevní, bez nichž nelze vjiti do života, který jediný je životem pravým!“

Otec církevní, svátý Cyprián, promlouvá, kterak probodnutím boku Kristova bylo otevřeno i nejsvětější Jeho Srdce; takovým způsobem byla pozornost i pobožnost při rozjímaní boční rány Kristovy soustředěna i u nejsvět. Srdce Jeho.

Než mužové duchovní věnovali též zvláštní pozornost krásným slovům

Spasitelovým: „Učte se ode mne; neboť jsem tichý a pokorný srdcem!“ (Mat. 11, 29.) Proto poučuje nás dějepis církevní, že po všechny doby a po všechny časy byli ctitelé nejsvětějšího Srdce Páně. Poznáváme to ze spisů sv. Bernarda, Anselma, Bonaventury, Mechtyldy, Jindřicha Suso, Taulera a jin. Též sv. František z Assisi, Tomáš Akvinský, Petr Damiánský, Alojs, Terezie, Gertruda a jiní počítají se ke ctitelům nejsvětějšího Srdce.

Učitel církevní svatý Bonaventura (1221—1274) se vyjadřuje takto: „Došli jsme tedy k nejsladšímu Srdci Ježíšovu; dobře je nám tu pobýti; nedejme se nikterak odloučiti od něho, jak psáno jest: Vzdalující se tebe budou vepsáni v písek země. Proč máme přistupovati? Ty sám učíš nás! Děj jsi k přistupujícím: Radujte se, neboť jména vaše jsou napsána v nebi. Přistupujme tedy k němu, radujme a veselme se v něm, pamětlivi jsouce Srdce Tvého! Ó jak dobré a příjemné jest bydleti v Srdci tom! — Našel jsem Srdce krále, bratra, přítele milostného Ježíše!“ (četby kněžských hodiněk na slavnost nejsvět. Srdce Páně).

Velmi horlivým šířitelem úcty k nejsvět. Srdci Páně byl církevní učitel svatý František Saleský. Tento vzácný muž založil kongregaci řeholních sester Navštívení Panny Marie, kterým přidal čestné jméno dcer nejsvětějšího Srdce, uložil, ctíti nejsvět. Srdce a následovati jeho ctnosti. Ještě více horlil o rozšíření úcty nejsvět. Srdce kněz Jan Eudes, žijící v pověsti svatosti. Založil mužský i ženský řád, které zasvětil nejsvětějšímu Srdci Páně, a jimž uložil především šířiti úctu nejsvětějšího Srdce.

Takto připravoval Duch svatý cestu a půdu pro pobožnost k nejsvětějšímu Srdci Páně. Dne 16. června 1675 ukázal sám Spasitel v podivuhodném vidění nejsvětější Srdce své, hořící láskou, zbožné a svaté řeholnici Markétě Alacoquové; vybědl ji, aby pobožnost tu šířila po celém světě, že je Mu pobožností zvláště milou a příjemnou! Od dob těch stávala se

pobožnost tato neustále známější, oblíbenější a rozšířenější, takže nyní je všeobecnou v celém křesťansko-katolickém světě. Tak dle vůle Boží šířilo se království nejsvětějšího Srdce Ježíšova po celém světě.

Království lásky.

K našemu rozjímání o království duchovním, řiší lásky, o králi věčném a středu nepomíjejícím velmi přiléhají slova proslulého válečníka, vojevůdce a císaře Napoleona I. Napoleon měl náboženské přesvědčení; nebylo arci „kvasem, jenž by pronikal celé těsto“! — Jednoho dne rozpředla se na ostrově Svaté Heleny mezi Napoleonem a jeho průvodčími rozmluva náboženská, při níž vyjádřil se císař vyhnanec asi takto:

„Největším zázkramem Kristovým jest říše lásky, kterou založil. Jedinému Ježíši podařilo se získati srdce lidská! A že se Mu to podařilo, jest pro mne největším důkazem Jeho Božství! — Jsem ve vyhnanství. Kdo bojuje dnes pro mne? Kdo v Evropě vzpomíná na mne? Kdo zůstal mi věren? Kde jsou moji přátelé? — Toť osud velikých mužův, to byl osud Caesarův a Alexandrův! Zapominají nás a jméno velikého dobyvatele je pouze thematem, úlohou pro školní mládež! Naše hrdinné skutky posuzuje toliko učitel dějepisu! Čím byl Ludvík IV., když dokonal? Mrtvola — rakev — hrob — hřiloba! Maličko — a týž osud potká i mne. — Od Anglie úkladně odsouzen k smrti, umírám předčasně. — Toť blízký osud velikého Napoleona! Jaká propast mezi mou hlubokou bídou a panstvím Kristovým! Učení Jeho hlásá se po všem světě, Kristus jest milován, veleben, živ stále! Jeho smrt — znamená umřítí? Neznamená spíše žítí?“ (Sr. Slovák, Bitva u Slavkova, str. 148.)

Velebná Svátost oltářní.

V údolí Josafat zjeví se Ježíš Kristus na trůně slávy své v den poslední; ve velebné Svátosti Oltářní přebývá

však neustále mezi námi na trůně lásky. Kéž by byl tu středem našeho života, našeho myšlení a našich tužeb! Jak vděční byli by poddaní králi svému, kdyby z lásky k nim uvolil se přebývatí uprostřed mezi nimi, aby mohli často ho navštěvovati! Nepovažovali bychom za nevděčnky ty lidi, kteří by nechtěli nikdy předstoupiti před něho? A neučinilo nejsvětější Srdce ve velebné Svátosti pro nás ještě více? Jak neuznalými byli bychom, kdybychom nikdy nenavštívili je v nejsvětější Svátosti?

Již pouhý pohled do našich křesťansko-katolických svatých poučí každého, že středem a srdcem domu Božeho je svatostánek. Víra učí nás, že ve svatostánku tomto přebývá skutečně a podstatně totéž nejsvětější Srdce dobrého Pastýře, které plálo láskou k nám, a prolilo poslední krůpěj drahocenné krve své pro nás na kříži. Kéž by tato Svátost nejsvětější byla středem všech křesťanů, krystalisačním bodem křesťanského života, něžným pojítkem nás všech mezi sebou a s nebem! Svátý Pavel ve svém listě ke Korintským vyslovuje názor: mnoho jich tam umírá a odpadá od pravé víry, poněvadž neznají vzácné ceny nejsvětější Svátosti, a s ním i láska k Srdci nejsvětějšímu! Proto správně volal jeden veliký apoštol přítomnosti: Zpět ke Kristu!

Říká se o národě našem, že má hluboké porozumění pro život duševní a život náboženský. Přítomnost však

poučuje nás o opaku pravém! O víře, náboženství, o pravdách věčných opovažují se rozhodovati lidé, kteří vnitřnímu duchovnímu náboženskému životu vůbec ani nerozumí! V mnohých krajích odpadly celé davy nemyslicích od církve jenom následkem planých frází a převrácené agitace! Pod vlajkou pokroku zakládají nově „národní“ náboženství, nevědouce ještě ani, pokud a čemu budou věřiti? A sotva vznikla nová ta „víra“ nebo „církev“, — jak říkají, — již jsou mezi nimi rozmišky, dělí se v různé tábory a frakce, každý věří, čemu chce, ba mnozí nevěří ničemu, ani v jsoucnost Boží! Smutné to perspektivy u národa prý „hluboce nábožensky založeného“!

Nedejme se proto nikdy zlákatí blyskavými, ale jinak planými ducha-prázdnými fráseni, deklamacemi na oko snad vtipnými, daremnými hříčkami slovními, nýbrž stůjme pevně v tom, co jsme přijali. Bláze bylo naši vlasti a národu našemu, dokud víra a Kristus byl středem a králem myšlení, jednání, kdy křesťanství pronikalo jako dobrý kvas veškeren život soukromý a veřejný! Kéž vrátí se nám zlaté ty časy. A vrátí se nám, když Kristus a nejsvětější Srdce jeho bude nám všem nejvyšším králem a nejmocnějším středem života našeho. Kéž dá to Bůh Trojjediný a nejsvětější Srdce Jeho! Kéž vládne nejsvětější Srdce nejen v rodinách našich, nýbrž též v celé milé naší vlasti československé!

Dům můj je dům modlitby.

Úvaha na 9. neděli po sv. Duchu. Píše Ignát Záhnel.

Z rozkazu Božeho měl národ židovský Mojžíšem zřízený svatostánek, v němž účtoval Hospodina. Když na-
byli stálého bydliště ve svaté zemi, měli židé v hlavním městě Jerusalemě nádherný chrám. Svátost příslušela tomuto příbytku Božímu. Když při slavném vjezdu do něho vstupoval

Ježíš a ušel v předsíni množství prodavačů i kupujících, zpěvrcel stoly penězoměncův i stolice těch, kteří prodávali holuby a řekl jim: Psáno jest: „Dům můj domem modlitby slouti bude, vy však jste jej učinili p e l e š í l o t r o v s k o u.“ (Mat. 21, 12, 13.)

I do našich chrámů přichází mnohý, který má v duši mnoho myšlenek, nesrovnávejících se se svatostí domu Božího. Tělem je přítomen bohoslužbě, duše jeho však je daleko vzdálena, není přítomna svatým úkonům. Nutno i nám často připomněti si slova Kristova: „Dům můj je dům modlitby.“ (Luk. 19, 45.) Mojžíš viděl na poušti hořící keř. Vida, že keř neuhohuje, šel blíže a přijda blíže uslyšel hlas: „Nepřiblížuj se sem, zuj obuv s nohou svých, neboť místo, na němž stojíš; jest půda svatá.“ (II. Moj. 3, 5.) Podobná myšlenka měla by naplniti mysl naši, kdykoliv vstupujeme do chrámu Božího. Není potřeby svléci obuvi, ale vnitřním způsobem máme ze srdce vyhnati všechno špatné myšlení a žádosti, vůbec vše, co nám připomíná zemi, neboť chrám má nám býti obrazem nebe, jehož chceme všichni dosíci po dokonaném pozemském životě.

Ježíš bydlí v chrámě k naší útěše a k naší pomoci. Jest sice Bůh všudypřítomen, ale způsob, jak se jeví Jeho všudypřítomnost, jest různý. Když putoval arciolec Jakub do země Haranu, zjevil se mu Bůh ve snu. Viděl žebřík stojící na zemi, jehož konec dosahoval k nebi, andělé Boží vystupovali a sestupovali po něm. Pln úžas zvolal: „Jak úctyhodné jest toto místo! Není tu nic jiného než dům Boží a brána nebes.“ (Moj. 28, 10 a nn.) Když byl dohotoven na poušti svatostánek, ukázal Bůh svou přítomnost oblakem, který se s nebe spustil k zemi. Když přichystal Šalomoun v nově vystaveném chrámu v Jerusalemě obět, spadl s nebe oheň a zapálil ji.

Tyto právě sdělené případy byly znamením, obrazem přítomnosti Boží, ale Ježíš Kristus jest přítomen celý, to jest jako Bůh i člověk. V eucharistii jest přítomen Ježíš Kristus s tělem a krví i s duší a tudíž se svým člověčenstvím i božstvím v pravdě, skutečně a podstatně. Ustanoviv eucharistii, zanechal a obnovuje Kristus památku svých zázraků. V ní pod způsoby chleba a vína přebývá, skrytý

jako Bůh a člověk, podobně, jako stav se člověkem přebýval v ústrani v domě Josefově; v eucharistii vchází a navštěvuje srdce věřících, přinášeje hojně milosti, jako za svého veřejného života chodil po Palestině, dobře čině; v eucharistii obnovuje nekrevným a tajemným způsobem svou smrt, již nás vykoupil, aby ji názorně představoval a ovoce její věřícím uděloval. Týž Syn Boží, jenž jest od věčnosti v lůně Otce svého (Jan 1, 18.) a v čase sestoupil do lůna panenské matky své, přebývá i v církvi jak ve svatostánku tak i v srdcích věřících (Spaček, Katol. věrouka. III. 268.)

Uvažujme, jak útěchy plná jest pro nás pravda: Ježíš je v chrámě přítomen jako Bůh i jako člověk! Vševedoucí, k nám, ke svým tvorům nejlaskavější a nejdobrotivější Bůh očekává nás, dovolil, abychom Jej oslovovali „Otcem“. Tu před Jeho velebností můžeme dokořán otevřiti svá srdce, předněsti mu všechny své potřeby i žádosti. Vždyť každý cítíme nutnost světit se se svými radostmi i žalostmi, hledati pomoci v útrapách těla i duše. Nikde nemáme vhodnější příležitosti, jako před svatostánkem v našem chrámu Páně, kde sídlí Ježíš pod způsoby chleba a vína.

Je vševedoucí, nemůžeme před Ním míti žádných tajemství. Klečme-li v Jeho domě, v chrámě, odhrne se záclona všeho, co skryto v našem nitru. Známe jeho dobrotivost a zároveň jeho všemohoucnost. Samo sebou padne všechna nedůvěra, všechen strach. Chce i může pomoci, potěšiti, pokud je ve prospěch naší spásy. Rádi sdílíme s lidmi potřeby své duše, ale jak často se klameme, nerozumějí nam, zneuznají naší upřímnost. Nesklidíme útěchy, ale zveliči se náš nepokoj, pomoci neobdržíme, jsme smutnější než jsme byli dříve.

Jaká útěcha, vzpomeneme-li si, že jest Ježíš přítomen v našich kostelích i jako člověk. Vzal na sebe člověčenství, snášel všechny útrapy životní, byl nám jediný hřích vyjímaje ve všem

podobný. Jest tuto totéž láskou oplývající srdce, které kdysi dlelo na světě, děti žehnal a pravilo: „Nebraňte jim — dětem — přijít ke mně: neboť takových jest království nebeské.“ (Mat. 19, 14.) Je tu totéž srdce, které tak laskavě pomáhalo všem bídným, nemocným a řeklo: „Pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi a já vás občerstvím.“ (Mat. 11, 28.) Je tu přítomno totéž srdce laskavé, se kterým přijímal hříšníky, těšil zarmoucené, přiváděl zbloudilé na pravou cestu. Je tu totéž srdce, které bylo kopím prokláté, když visel Ježíš na kříži, kde prolilo za nás svou krev a snášelo tolik nevýslovně velkých bolestí, což vše se stalo pro naši spásu.

Protože nás Ježíš miloval, žádá, abychom mu jeho lásku láskou spláceli. Pravil: „Oheň na zem pustit jsem přišel a co chci (jiného), než aby se vznítily?“ (Luk. 12, 49.) Ježíš si přeje, aby oheň lásky k němu v našem srdci se vznítily a hořel. Proto modlime se se svatou církví: „Prosíme tě, ó Pane, aby vznítily v nás Duch svatý onen oheň, který poslal na svět Ježíš Kristus a který v nás pláti má dle jeho přání.“

Co vše podnikli svatí a světice Boží, aby plál v nich tento plamen! Někteří z nich opustili všechnu slávu, pohodlí, starali se jedině o to, aby plál tento plamen lásky k Ježíšovi v jejich nitru. Snad se někdo ptá: „Co činiti, abych i já plál láskou k Ježíši?“ Svatý Alfons Liguori odpovídá takto: „Čiň, co činil král David, který pravi o sobě: Mé srdce hořelo ve mně uvažujíc o tobě.“ Je tedy rozjímání krbem, v němž hoří a plápolá láska k Bohu. Kde jinde možno o ní více rozjímati, ji se více obírati, jako ve chrámu Páně? Měli bychom tedy choditi do něho každodenně. Vždyť, jak pravi sv. Pavel, byla jednou z příčin pro které Kristus za nás na kříži zemřel, že se chtěl státí pánem našich srdcí. „K tomu konci zajisté Kristus zemřel a ožil, aby panoval i nad mrtvými i nad živými.“ (K Řím. 14, 9.) Zemřel

za všechny bez výminky, aby nikdo nežil pro sebe, ale pro toho Ježíše, který za každého z nás zemřítí chtěl. „Za všechny zemřel Kristus, aby ti, kteří jsou živi, nežili sobě, nýbrž tomu, jenž za ně zemřel a z mrtvých vstal.“ (II. ke Kor. 5, 15.)

Jaká nevděčnost! Býváme často naprosto hostejní ke nejsvětější Svátosti, ke Kristu, skrytému ve svatostánku. Příčinou je naše chabá víra v toto svaté tajemství. Připomeňme si královnu ze Sáby, která podnikla dalekou cestu, aby uslyšela moudrého krále Šalomouna, o jehož moudrosti se tolik ve všem světě vyprávělo. Byla šťastna, že krále viděla a slyšela, blahoslavila jeho služebníky, kteří jsou každodenně u něho a mohou slyšeti jeho slova. V kostele jest více než Šalomoun, je tu král všech králů, Bůh nejmoudřejší, věčná moudrost, světlo světa. Svatý Bernard píše: Jako manna padala v noci, tak tajemství nejsvětější Svátosti oltární lze pojmuti jen okem víry.

Býváme také duševně líní, těžkopádní ve věcech, týkajících se naší spásy. V žalmu 41. nařiká žalmista, který byl nějakou dobu vzdálen od svatostánku: „Jako prahne jelen po bystrinách, tak dychtí duše moje po tobě, Bože! Živni duše má po Bohu silném, živém . . . kdy přijdu, abych se ukázal před Boží tvář?“ (Žalm 41, 2, 3.) Jak bolestno vzpomínati, jak chladně, nepřipraveni přistupujeme mnchdy ke stolu Páně. Neuctivost ku stolu Páně, jeví se celým vzezřením, neúpravou šatstva. Jak bývá ledabylá příprava, podobně bývá i díkučinění. Jak trapno, odejde-li, kdo přijal Tělo Páně ihned z chrámu, aniž našel čas, aby poděkoval za milost, které byl právě zúčastněn. Kolik dětí, synů a dcer Božích jest, kteří nevědí, čím by jim mohlo býti důstojně svaté přijímání!

Nedbejme na špatný příklad, který mnohdy vidíme. Vždyť jsou bohužel kostely ve velkých městech, kterých se používá jako průchodních domů, lidé běží skrz, aniž se poklo-

nili Ježíši, skrytému ve svatostánku. Mnozí nenajdou ani jednou v týdnu času, aby dle přikázání Božího i církevního slavili neděli a dostavili se na mši svatou. Ba jsou i našinci — ovšem toliko podle jména, kteří zasněvují neděle i svátky hrubou prací, jak bolestno viděti, kterak se pracuje na polích!

Kéž nelze o nikom z nás užiti slov Písma: „Syny jsem vychoval, vyvýšil, oni však pohrdli mnou!“ (Is. 1, 2.) Učínme si pravidlem, že kdykoliv půjdeme okolo kostela, je-li otevřen, zastavíme se alespoň na chvíličku a pokloníme se Ježíši ve svatostánku; je-li zavřen, uctíme Ježíše v duchu a dáme mu povinnou úctu smeknutím. Nezapomeňme, že řekl Kristus: „Každý, kdo mne vyzná před lidmi, toho vyzná i já před Otcem svým, jenž jest v nebesích.“ (Mat. 10. 32.) Pracujme se všemi silami o spáse své d še, abychom mohli býti připočtění k těm, o nichž pravil Kristus: „Vy jste přá-

teli mými, činíte-li, co já přikazuji vám.“ (Jan 15.)

Večeře Páně jest jako kvítko, má sice kořen v zemi, ale k nebi vysílá vůni svou, jest jakoby hustolistý strom, v jehož stínu bývá občerstvena duše křesťanská: jest jakoby schránka, ve které se uchovávají všechny nauky, příkazy i zásluhy Kristovy. Čím je slunce na obloze nebeské, tím je velebná Svátost oltářní v církvi Boží. Odejmi slunce a celá příroda klesne v temnotu a smrt, veškerý život přestane, neboť slunce vše, co žije na světě svým teplem ohřívá, živí. Odejmi církvi Svátost oltářní, t. j. kdyby vymizela ze srdcí pravých křesťanů víra v přítomnost Pána Ježíše v nejsvětější Svátosti, tenkrát klesl by celý katolicism v temnotu nevěry, v propast pohanské prostopášnosti.

Přistupujme často, pokud možno denně ke stolu Páně, ale vždy hodně! Amen.

Jos. Al. Vlastimil-Římský :

DĚDICTVÍ OTCŮ!

Otců svatých to máme dědictví,
které národu život zjistilo,
kde by národ náš býval asi dnes,
kdyby nebylo bratří soluňských?

Vjařmě nepřátel byl by také ztích
matek slovenských každý sladký hles!
Srdce křesťanství, je jej pěstilo,
jeho zásluhou bohatě se skví!

Církvi přislíbil Kristus trvání,
národ s ní spojen bude žítí též,
ona znicovní všechno násilí!

Bratří, kéž si zas' každý připíli
rázně potříti nevěreckou lež!
Jen hlas Soluně vždy nás zachrání!!

Blahoslavení mučenicí kanadští z Tovarýšstva Ježíšova.

(Pokračov.)

Při všech těchto svizelích dával mi Bůh dosti síly, abych sám jsa trýzněn mohl těšiti Francouze i Hurony, kteří byli mučeni. Na cestě i na lešeních, kamž se hrnula vždy cháska tak zvaných „vitajících“, (tak sluji ti, kteří trýzní zajatce, jakmile se v osadě objeví), jsem buď jednotlivce, nebo všechny hromadně oslovoval a povzbuzoval a těšil, aby neztráceli důvěry, že jich očekává palma vítězná, aby pamatovali, že musíme skrz mnohá utrpení vejíti do království božího, že přišel čas, o němž Pán Ježíš pravil: „Budete nařikati a plakati a svět se bude radovati, ale zármutek váš se promění v radost“; že jsme podobni rodiči ženě, která nařiká, že přišla hodina její, když pak porodila má radost, že je člověk na světě. Musíme býti přesvědčeni, že po málo dnech budeme míti po těchto bolestech radostí nebeské. Radovať jsem se velice, že byli křesťané tak dobře připraveni, zvláště staří křesťané: E u s t a c h a jeho dva druzi s Josefem. Theogon uprchl, jakmile jsme přišli do první vesnice, uvolniv si pouta. Ale protože mu v bitvě kyjem rozbili rameno, zemřel na cestě utíkaje k Francouzům.

Až dosud nebyli viděni na pohanských lešeních Irokésů Francouzové, nebo křesťané. Byli jsme tedy voděni po všech vesnicích, což nebývalo zvykem, jen aby ukojena byla zvědavost všech divochů. Do třetí vesnice jsme přišli klidně, ale na lešení jsem spatřil divadlo velmi bolestné, totiž čtyry Hurony, které chytily jini divoši někde jinde. Ti měli býti připojeni k nám. Odňali jim prsty a starci jednomu oba palce. Připojil jsem se k nim a vyučil je za krátkou dobu ve svatě naší víře, pak jsem je po-

křtil a sice dva z nich vodou, která byla v lodyhách kukuřice, kterou nás krmili. Ostatní dva jsem také pokřtil na cestě do další vesnice z potůčka. V této vesnici jsme mnoho vytrpěli zimou, protože jsme byli nazí a protože začalo chladné počasí. Sestoupil jsem tedy, aniž mi kdo dovolil s lešení a vešel do vězení, abych se trochu ohřál, ale za malou chvíli musel jsem zase na lešení. Vilémovi C o u t u r o v i divoši neodňali ještě žádného prstu. To se nelíbilo jednomu z této vesnice a proto mu odňal polovici pravého ukazováčku. Ale učinil tak s velikou bolestí pro Viléma, neboť nepoužil k tomu nože, nýbrž škeble, kterých mají hojnost, a řezal jí jako pilkou. Když pak svaly se tak řezati nedaly, trhal je, až konečně kus prstu utrl, ale tím otekla ruka až po loket. Kdosi z té vesnice se nad ním smíloval a ponechal ho u sebe v domě po celé dva dny, co jsme tam byli a já jsem nevěděl, co se s ním děje, proto jsem byl nad tím velmi starostliv.

Na noc nás zavedli do jakési chaty, kde nás očekávala mládež. Když nám poručili, abychom zpívali, zazpívali jsme píseň o Pánu Ježíši. Po zpěvu začala muka. Pohané pustili se do mne a R e n a t a a G o u p i l a, neboť Viléma měl onen pohan v chatě u sebe. Posypali mne a zvláště Goupila žhavým uhlím. Goupilovi popálili velice prsa. Mne pak přivázali uprostřed chaty na dva kůly ličím pod rameny. Domníval jsem se, že mne upálí, tak totiž činívají, chtějí-li někoho ohněm usmrtiti. Abych však poznal, že vše, co jsem až dosud vytrpěl tiše a trpělivě, nebylo z mé síly, nýbrž že mne podporoval Bůh, který slabě posilňuje, přišel jsem v těchto mukách jaksi k sobě — (rád to vyznávám

a chlubím se svými slabostmi, aby ve mně byla síla Kristova), a prosil jsem, aby mi katané ukrutné obzvy trochu uvolnili. Ale Bůh spravedlivě dopustil, že čím více jsem je prosil, tím více mne stahovali. Když jsem tak asi čtvrt hodiny visel a blížek byl vypustiti duši, rozvázali mne. Děkuji ti, můj Ježíši, že jsem mohl trochu okusiti, jak strašná muka jsi za nás trpěl na kříži, a ruce tvé a nohy nebyly přivázány provazy, ale proraženy tvými hřeby.

Po té nás svázali a nechali nás po celou noc ležeti. Co všecko s námi dělali a co všecko chtěli na mně a Huronech činit! Děkuji ti, můj Bože, že jsi mne, kněze svého, vždy čistého uchoval od nečistých rukou divochů. Když jsme v této vesnici pobýli dva dny, vrátili jsme se do vesnice, kterou jsme druhou navštívili. Tam mělo býti o nás rozhodnuto, co se s námi má konečně státi.

Byl již sedmý den, co jsme tak byli voděni od vesnice k vesnici, od lešení k lešení a byli tak divadlem Bohu a jeho andělům, lidem pak a pohanské sebrance na potupu. Toho dne nám vyhrožovali, že dnes se život náš skončí ohněm. Ačkoliv se takové smrti přirozenost hrozila, přece jsme se radovali z milosti boží a těšili se na život bez hříchů, které měly býti smazány takovou smrtí, a potom na odměnu v nebesích. Proto jsem promluvil ke svým soudruhům Francouzům a Huronům naposledy a prosil je, aby byli dobré mysli. Při tělesných bolestech a úzkostech duševních ať si vzpomenou na Toho, který podobná muka vytrpěl od hříšníků, aby se v mukách drželi statečně a neklesali na mysli, aby doufali, že nás zítřejší den spojí u Boha, kde budeme vládnouti věčně. A protože jsme se báli, aby nás od sebe neoddělili, napomínal jsem hlavně Eustacha, aby, kdybychom nemohli společně umírat, na mne popatřil a ruku na prsa položil a oči pozdvihl k nebi a tak naznačil, že hříchů svých lituje, abych mu mohl dáti rozhřešení, které jsem všem častěji udílel na cestě

a po sv. zpovědi. On také učinil, jak byl napomenut.

Ale když se byli Irokésové důkladněji poradili, usoudili starší, že se nemá v té věci, která se týkala Francouzů, nic dělat ukvapeně. Zavolali nás k soudu a tam nám darovali život. Také ostatním Huronům darovali skoro všem život, kromě tří: Pavla, Eustacha*) a Štěpána. Eustachia pekli na ohni ve vesnici Teonontogenu a pak mu hlavu uřezali. Trpěl to vše velmi trpělivě a po křesťansku. Místo toho, co obyčejně volají pohanští zajatci umírající: „Nechť vám vzejde z kostí mých mstítel!“ napomínal kolem stojící Hurony, aby to, co on zde trpí, nebylo na závadu, aby Huronové s Irokésy neudělali mř. — Pavla Ononhoratona pekli rovněž na ohni ve vesnici Ossernenonu a ufali mu sekerou hlavu. Byl to asi 25letý jinoch velmi srdnatý; takové obyčejně zabíjejí, aby seslabili nepřítel. Tento jinoch pohrdal smrtí. Jak často pravil na cestě obětuje se za mne, když přicházeli Irokésové ke mně, aby mně prsty trhali nebo nehty ukusovali anebo něco jiného činili, aby to jemu učinili a mne aby nechali na pokoji. Bůh mu odplaf tu lásku, kterou projevil ke mně, jenž jsem ho v okovech k víře křesťanské zplodil. Štěpána pak zabili ve vesnici Andagoronu. Tyto tři vesnice obývá celý kmen tohoto národa.

K večeru odvedli Viléma Coutura do vesnice Teonontogenu, aby ho připsali rodině kteréhosi divocha. Považovali ho totiž za výborného jinocha, zvláště silného. Tito divoši mají zvyk, že darují-li zajatci život, že ho připisují některé rodině, aby tam vyplnil místo zemřelého, jehož některá práva také obdrží a nikdo není jeho pánem, leč ten, který je

*) Eustach Ahasistari byl, jak praví P. Karel Garnier T. J. prvním bojovníkem v zemi. P. Jarolím Lalemant A. píše: Život tohoto muže byl řadou bojů, od svého dětství myslil na bitvy. A tím ho také udělal Bůh křesťanem (Dosenbach I. č. str. 301 nsl.).

hlavou této rodiny, proto musí také nějaké dary obětovati. — Mne pak a Renata Goupila, protože viděli, že jsme slabí, přivedli nazpět do první vesnice, kde bydleli ti, co nás zajali, abychom počkali, co se s námi stane.

Konečně jsme mohli klidně procítiti své bolesti po tolika dnech hladu, po tolika bezesných nocích, po tolika ranách a utrpeních a tolik překonávše strachu. Nemohli jsme hýbat rukama, ani na nohou státi, neměli jsme pokoje ani ve dne ani v noci, protože nás bolely rány, které nebyly dosud zahojeny a trápil nás hmyz: blechy, vši a štěnice, kterým jsme se nemohli ubránit nemajíce prstů! K tomu ke všemu nás trápil nedostatek jídla. Neboť právě o této krajině možno právem říci jako snad o žádné jiné, že se zde nemocnému nedostane od jídla nic plechého. Protože jsme tedy nic jiného nedostali než trochu hrubé, mezi kameny rozemleté kukuřice, jak se zdejší obilí u nás doma jmenuje, byli jsme brzo na úmor. Zvláště Renatus Goupil, který této jídlům nebyl zvyklý a máje rozbitou celou tvář sotva mohl hleděti, trpěl nejvíce. Když tedy viděli pohané, že bychom jim zemřeli, hledali ve vesnici trochu masa a něco málo rybiček, které usušili na ohni a na slunci a pak rozemleli a do zmíněného pokrmu z kukuřice přimísili a nám podávali. Sotva že jsme za tři týdny trochu sesilili, již zase nám šlo o život.

Oněch 200 divochů, kteří nás potkali na cestě, přišlo k onomu místu Nové Francie, kde se řeka Irokésů vlévá do řeky sv. Vavřince. I spatřili tam Francouze, kteří kladli základy k pevnosti Richelieu a myslili, že kdyby jich část pobili, že by ostatní mohli přivést jako kořist domů. Tak tedy oněch 200 jen luky ozbrojených napadlo Francouze sem tam roztroušené. Ale Francouzi seskupivše se odrazili divochy tak statečně, že dva Irokése zabili, mnoho jich poranili a ostatní zahnali. Ti se tedy vraceli skřípající zuby, jakoby se jim křivda byla stala. Proto nás žádali

na smrt. Je prý hanba, aby u nich žili klidně tři Francouzi, když prý od nich jsou tři Irokésové zavražděni. Jistě že těmito nářky byl osud náš spečetěn a že nás zachránil jen všemohoucí Bůh.

V předvečer Narození Panny Marie přišel vznešený Holanďan*) ještě se dvěma jinými, aby jednali o naše vykoupení. Holanďané bydlí asi dvacet mil od toho místa,**) kde jsme právě byli. Byl tam mnoho dní, mnoho nabízel, ale nic nedostal. Tito divoši jsou velice chytří a záluďní, protož aby se nezdálo, že tomu člověku, jemuž se jako přátel stavěli, chtějí odepřiti, oč je prosí a zase chtějíce ho oklamati, aby mu nic dáti nemusili, nalhali mu, že nás za několik dní musejí našim vrátit. Možná že tomu někteří z nich také skutečně chtěli. Ke konci září — nastalé deštivé počasí věc tak dlouho protáhlo — když již bylo všechno na cestu připraveno a průvodci naši měli byti ustanoveni, když se jednalo naposledy o našem návratu, muselo se několik Irokésů, kteří to s námi dobře myslili, ostatním poddati, kteří nechtěli nikterak přivoliti, aby Francouzové se vrátili ke svým. Tak se rozbilo ono shromáždění a s velikým strachem odebral se jedenkaždý, jakoby utíkal, do vesnice, ze které na shromáždění přišel. Tak jsme byli zuřivčím přenecháni a ti ozbrojeni sekerami prohledávali chaty hledající, aby nás zabili. Já jsem ke konci této porady, nevím ani už co mi napadlo, své druhy zavedl na pole za domem, ve kterém jsem bydlil. Tam jsme zůstali, nevědouce ani, co nám hrozí a tak jsme byli uchráněni před smrtí, která nám byla ve vesnici jistá. Zatím se bouře proti nám trochu uklidnila.

Později odvedli příslušníci Vilémovi jeho do své vesnice. Já pak s Re-

*) Byl to velitel tvrze Renselaerwich Arendt van Curter, jeho tlumočník Jan Labatie a Jakub Jensen z Amsterodamu. Mimo jiné slibovali 200 piestrů. Ona porážka těch 200 divochů vše zkazila.

**) vesnice Andagaron.

n a t e m G o u p i l e m, když jsme viděli, že se do vesnice vrátití nemůžeme, šli jsme na pahorky kolem vesnice. Tam jsme se modlil a odevzdávali do vůle Boží. Na to jsme šli zvolna k vesnici modlice se růžencem. Když jsme se pomodlili čtyři desátky, potkali jsme dva jinochy, kteří nás napomenuli, abychom se vrátili do vesnice. „Bratře,“ pravil jsem k Renátovi, „nevíme, co zamýšlejí tito lidé v takovém vzrušení. Pomodleme se a odevzdejme se pod ochranu Panny Marie, naší druhé matky.“ Modlice se šli jsme do vesnice.

Na kraji vesnice na nás najednou vyrazil jeden z oněch dvou mladých lidí, které jsme potkali a vytáhnul sekeru, kterou měl pod šatem ukrytu, udeřil R e n a t a G o u p i l a tak strašně po hlavě, že klesl ihned polomrtv k zemi volaje nejsladší jméno Ježíš. Já vida krevi potřísněnou sekeru ihned jsem na tom místě, kde jsem právě stál, padl na kolena a sňav klobouk čekal jsem smrtící ránu nakloniv hlavu a poroučej se Bohu. Když jsem tak chvíli klečel, poručil mi onen člověk, abych vstal, že nemá moc mne zabít, protože prý patřím jiné rodině. I vstal jsem rychle a přiskočil k druhému svému druhu a dýchajícím ještě jsem udělal rozhřešení, které jsem mu vždy ob den ve svaté zpovědi dával. Dvěma ještě ranami, kterými ho přede mnou onen člověk ubil, o t e v ř e n a byla Renatovi Goupilovi nebesa. *)

R e n a t u s G o u p i l byl muž třicetipětiletý, prostý, čistých mravů, v neštěstí zvláště trpělivý, chodil v přítomnosti Boží a miloval velice plnění vůle Boží. Je zajisté hoden, aby byl od vás, důstojný otče, přijat za syna, ne proto, že několik měsíců chvalitebně u nás v noviciátu prodělal a že mu představení poručili, aby se odebral k Huronům, aby zde pomáhal svým ranhojičským uměním, ale hlavně

*) Bylo to 29. září 1642, poznamenává P. Jogues. - Oba mladí vrahové Renata Goupila dostali brzo na to zvláštní nemoc, která byla až dosud v té krajině neznámá a podobli jí. (Dosenbach I. c. str. 256).

proto, že právě několik dní před tím chtěl se Bohu újeji zasvětit, složil svaté sliby našeho Tovaryšstva a tak se nám jak mohl obětoval. Jak v životě, tak i ve smrti ukázal, že je hodným synem matky naší, Tovaryšstva Ježíšova, jejíž jméno ve smrti volal. Já však ho nejen jako bratra, ale také jako mučenika nejen víry, nýbrž i poslušnosti a kříže, miluji a uctívám. Byl velmi zbožný a bylo mu stále jednati s divochy, kteří byli buď křesťany, nebo přátelé těchto. Ti se divili, že se denně tolik modlival a odporoučeli se do jeho modliteb. Korunou všeho je, že kdysi Renatus jinochovi, který s ním v chatě bydlel sňal klobouk, u d ě l a l veliký kříž od čela dolů až na prsa. To když uviděl dědeček hochův a domníval se, že ho nějak začaroval, poručil hochovi, aby Renata zabil. Tak mně to později matka hochova vypravovala, že měl onen mladý člověk rozkaz, aby Renata Goupila zabil pro tuto příčinu. *)

Když jsem se usadil v chatě, kde jsem až dosud dosti klidně žil, byl jsem odveden do jiné chaty, totiž k tomu člověkoví, který mi uřezal palec. Byl to zuřivý nepřítel Algonkvinů a také Francouzů. I domníval jsem se, že mne každý okamžik sekerou zabije; totéž minili Irokésové. Proto žádali na mně zpět, co mi kdo dal šatstva, aby se jim to neztratilo, kdybych zemřel. Druhého dne jsem hleděl zvěděti, co se stalo s tělem d r a h ě h o m ě h o s p o l u b r a t r a. I umínil jsem si je hledat, a i s největším nebezpečenstvím p o h ř b í t, pokud ovšem bude možná. Divoši vyslekli je do naha a vláčeli je vesnicí a vhodili je do potoka, dosti daleko od vesnice. Když jsem vyšel z vesnice, potkal jsem starce, u něhož jsem dříve bydlil. Ten mi řekl, abych se vrátil a zůstal doma: „Kam jdeš,“ pravil, „sotva žiješ, všude tě hledají, aby tě usmrtili. Ty hledáš mrtvé tělo napolo shnilé! Což nevidíš zuřivé ony

*) Srovnej Rouvier S. J. Les bienheureux Martyrs S. J. au Canada: Ez exaltavit humiles: René Goupil str. 215 - 19.

jinochy? — několik jich právě přede mnou se zbraněmi kráčelo — „kteří tě zabijí? Ale já se ničeho nebál, neboť pro mne bylo za takových okolností a v takové službě, zemřítí jen výhodou, šel jsem tedy dále. Když onen stařec viděl, že stojím na svém, prosil jiného divocha, aťy mne doprovázel. Když jsme našli mrtvé tělo, které již psi kolem boků obežrali, v potoce, tam kde byl trochu hlubší, položili jsme je a přikryli hromadou kamení. Chtěl jsem příštího dne přijít s mokykou a pochovati je tajně, aby nikdo o něm nevěděl, bál jsem se totiž, aby je nevyhrabali. Když jsem přišel domů, čekali na mne dva jinoši, kteří mne měli vésti do vesnice, kdež jsem měl být zabít. Věda, co mne čeká, odpovéděl jsem, že jsem v moci těch, u nichž bydlím. Jestliže tedy ti jen pokynou, že okamžitě s nimi půjdu. A byl bych tak učinil. Když viděli, že tak nic nespravi, přišel příštího dne jeden z nich. Byl to ten, který, když nás zajali, byl s bratrem svým raněn. Ten tedy vzal sekeru a šel na pole, kam mne naši poslali, abych tam cosi, již nevím co, vykonal. Chtěl mne tam zabít, ale stařec z naší rodiny mu to, potkav ho na cestě, zakázal. Tak mne učil Pán, abych všechnu starost o sebe svěřil jemu, dobře věda, že se o mne

stará a nebál se člověka, když mne chrání Všemohoucí, bez jehož pokynu ani vlas s hlavy mojí nepadne. Jelikož jsem však nemohl pohřbítí svého spolubratra toho dne, šel jsem následujícího dne, abych tak učinil. Ale vzali tělo mého bratra. Hledal jsem je, vystoupil jsem na horu, kolem níž onen potok tekl, sestoupil do potoka, hledal holi, v noci přšelo, myslil jsem tudíž, že ho voda odnesla dále, prohledal jsem blízké údolí, nohama jsem se brodil v potoce nedbaje zimy, bylof l. října, ale marně. Otazoval jsem se lidí, zda o tělu mrtvého něčeho nevědí, ale ti mne obelhali, jak to jejich zvykem, že prý bylo daleko do řeky odvečeno. Nebyla to pravda. Jak jsem nařikal, jak jsem plakal, a slzy mé se misily s vlnami v potoce, když jsem se modlil žalmy, kterých užívá cirkev sv. při pohřbech! Když však sešel sníh, uslyšel jsem od jinochů, že prý je viděti rozházené Francouzovy kosti. I šel jsem na to místo a viděl na polo ohlodané kosti od psů, lišek a havranů a hlavně lebku, která byla na mnohých místech p r o l o m e n a. I sebral jsem je a uctivě libal. Pak jsem je pochoval, aby kdyby Bůh chtěl, vše to jako vzácny poklad kdysi přenesl do zemí křesťanských.

(P. d.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

Ž N Ě.

Rychle brousit' kosy, srpy,
doba žní již začíná,
hanou jesti hospodáři,
sedí teď-li u vína!

Klas se k zemi tíží kloni,
slunko věští pěkný den,
spěšně pojďme s hospodářem,
aby nežal samoten!

Větérkem se stále vlní
obilíčko zlehýnka,
žencům práci požehnává
vždycky Boží vzpomínka.

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

(Ostatek.)

Kantaliccia a Katalína.

Brzy po její smrti přinesli mrtvolu k nám. Indián štítí se společností mrtvých. Misie stará se o úpravu mrtvol, hrob, rakev a pohřeb křesťanského Indiána. Rakví jest silné prkno o čtyřech rukovětích. Mrtvola pokryje se bílým plátnem, a poněvadž zemřeli jsou většinou novokřtění, zdobíme je růžemi, které zde bezmála celý rok kvetou. Konečně zesly jsmě ji na tichý hřbitov v pralesa a položily do posvěcené země.

Z příbuzných jí na poslední cestě nevyprovoďil nikdo. I sestra její Katalína, která jí tak obětavě ošetřovala, scházela. V poslední týhodny bylo nám nápadno, že tak tiše a klidně vedle své nemocné sestry sedávala. Chtěj nechtěj musil člověk obě k sobě přirovnati. Nikdo by jich nebyl považoval za sestry. Katalininy rysy v obličejí byly hubené a vážné. Licní kosti vyčnívaly, rty byly bolestně sevřeny. Mladý její život zkusil mnoho. Její dvě děti zemřely po porodu, její muž si jí hrubě nevšímal a o ni se nestaral. Sotva měla čím se odívati, a nyní urvala jí smrt i milovanou její sestru.

Krátce po pohřbu Kantalicie opustila celá rodina Heli-ho rodnou chatrč a odebrala se do pralesa sbírat jahody, houby a jiné lesní ovoce. Je to oblíbené zaměstnání všech rudochů. Tak mohou celé týhodny nerušeně ztrávit v lese. Také pěkný groš jim tato práce přináší; často z výdělku toho celá rodina se ošatí. Také Heli tedy se svými syny táhl do lesa. Katalína však, ježto se cítila nevolnou, s ostatními do lesa nešla. Nicméně nechtěla zůstat ani v chatrči, kde milovaná její sestra zemřela. Indián se totiž domnívá, že duše zemřelých jako strašidla obchází a se zjevují. Odtud lze Katalininu bázeň si vysvětliti.

S úžasem zpozorovaly jsme velkou nápadnou změnu, kterou na ní po návratu z lesa bylo patrně viděti. Z vážného vpadlého obličje hleděla smrt. Přes to chystali se její příbuzní zase na delší pobyt v lese. Katalína však přestěhovala se se všim činem ke své sousedce, která byla pohankou. Sousedka popustila jí malé místočko ve své chatrči a donášela jí denně jídlo z misijní kuchyně. Katalína, ač se cítila slabou a mdlou, netušila svůj blízký konec. „Chceš se odebrati za Kantalicci?“ ptaly jsme se jí jednoho dne žertem. S podivem podívala se na nás, patrně překvapena takou otázkou. „Ach ne,“ pravila, „nechci ještě umřítí. Jsem jenom slabá a ráda bych hodně masa jedla, to mi jde k duhu.“

Za jedné návštěvy nenašly jsme Kataliny doma. „Šla k našemu sousedovi, jenž právě zabil prasátko, aby se najedla masa,“ zvěstovala nám její hostitelka. Netrvalo to dlouho a nemocná se vrátila. Na smrt unavena a docela vysílena krátkou cestou klesla na lůžko. Silná hůl, její podpora, vpadla jí z ruky. A tu se zdálo, jakoby si v tom okamžiku smrtelný svůj stav uvědomila, neboť zastřevši obličej oběma rukama, hořce plakala. Když se poněkud upokojila, těšily jsme ji a jaly jsme se mluvit o křesťanství. Katalína bývala při vyučování své sestry přítomna a všelico o víře křesťanské si pamatovala. To všecko jsme jí znovu zase připomněly; naslouchala pozorně a modlíla se s námi krátké modlitbičky. „Ty jsi sama nyní se přesvědčila, že jsi velmi slabá,“ pravily jsme jí, „a kdyby tedy Bůh chtěl, aby jsi umřela, nechala by jsi se napřed pokřtiti?“ Katalína mlčela okamžik. Zrak její mimoděk svezl se na její vyzábělé údy. „Ano,“ pravila klidně, „chci býti pokřtěna, ale kdyby Bůh chtěl, přece bych ráda ještě zůstala na živě.“ To

už bylo smýšlení křesťanské a krok k dobrému.

Byla druhá postní neděle. Právě jsme my sestry vyšly z kaple, abychom se asi hodinu věnovaly svému zotavení. Tu stojí Katalina z nenadání před námi. Unavena sedne si na lavici. „Sousedka,“ praví, „odešla na nějaký čas do Uru. Chci tedy hledati přístřeší u známé ženy. jménem Fortunaty; ona je příbuznou mého muže.“ Když se byla poněkud posilnila, pokračovala pomalu ve své cestě. Fortunata byla hodnou křesťankou a otevřela z křesťanské lásky nemocné svůj domek. Katalina nedělala také žádných velkých nároků, spokojila se posledním koutkem indiánské chatrče. Navštěvovaly jsme ji často a připravovaly na křesťavý. Deset dní po svém odchodu z pohanské čtvrti přijala svátost znovuzrození. Na kost hubená ležela na lůžku, obraz Ukřižovaného držel v ruce. Kněz se s ní ještě modlil a potom tekla voda křesťanství na její hlavu. Katalina stala se dítětem Božím. Co záleželo na tom, že Katalinu opustili a o ni se více nestarali její příbuzní a přátelé; hlavní věcí bylo, že byla přijata do lůna církve sv., její duše byla oděna svatebním rouchem milosti Boží a chystala se vejíti v radost Pána. Třetí neděle postní byla pro toto ubohé opuštěné dítě dnem odchodu do radostí věčných. Klidně, bez všelikého zápasu smrtelného, opustila toto slzavé údolí, kde byla tolik trpkostí zakusila.

Na osamělém hřbitově v palese nalezla vedle své sestry Kantalicie místo posledního odpočinku. Obě, jejichžto osud životní tak úzce byl spjat, jsou i ve smrti spojeny. Kéžby u trůnu Božího se přimlouvaly za Hali-ho a jeho nezdrárné syny, aby i jim jednou nebe se otevřelo!

Obětavé dívky.

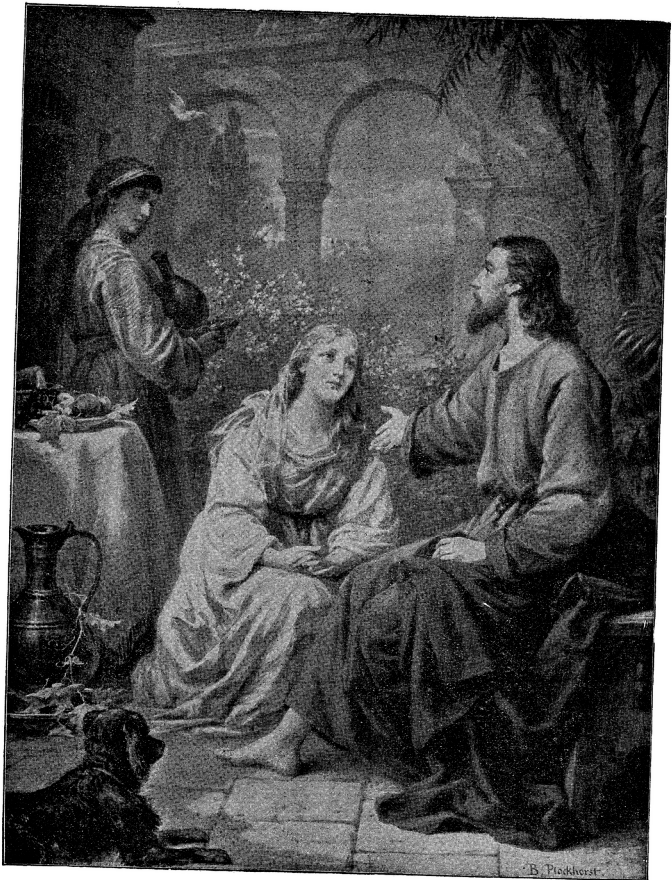
Málo co může naši horlivost pro naše katolické misie tak povzbudití, jako příklad našich dítek. Stůjtež zde některé příklady:

Sedmileté děvčátko sebralo se svým bratříčkem 13 korun pro malé dívky čínské. Když tento vzácný dárek odesílaly, připojily k tomu toto psaníčko: „Milé čínské dětičky! Tyto peníze posíláme z lásky k Ježíškovi, aby zachránil vaše dušičky. Jmenujeme se...“

Chlapec jeden četl o velké chudobě starého misionáře. Konaje všelijaké drobné práce, uspořil si 4 koruny a poslal je jistému misionáři, aby je onomu starci doručil. Oběť ta nebyla asi pro něho snadná, neboť otec jeho byl mrtev a on sám musil se o své dva mladší sourozence spolu starati. V doprovázejícím dopise stálo: „Až jednou budu choditi do práce, budu, jak doufám, moci pro onoho starého misionáře ještě více činiti.“

Jiný pacholík piše: „Četl jsem onehdy o misionáři, který pozbyl zdraví a nyní leží v nemocnici. Rád bych mu poslal 4 koruny. Uspořil jsem si jich tím, že jsem ve svatopostním čase nikdy nešel do divadla.“

Před nějakým časem dostal jistý misionář od malého indiánského děvčátka z divokého západu v severní Americe toto psaníčko: „V příloze posílám Vám jménem svých malých družek 25 korun, které jsme mezi sebou sebraly. Budiž za ně koupeno malé čínské děvčátko, kterému budiž na křtu sv. dáno jméno „Marie Růžena“ ke cti a chvále královny svatého růžence, patronky naší misie. Začaly jsme sbíratí už o Vánocích, chtěce tak učiniti radost milému Ježíškovi. Ježto však jsme tak chudy, mohly jsme peníze teprve nyní sehnati.“

Pán Ježíš a sestry Lazarovy.

Sv. apoštolé Slovanův.

V L Ě T Ě.

Slunko hřeje,
země se směje
bujnou svojí zelení,
svoje štěstí
spatří kvěsti
ten, komu se nelení!

Ranni ptáče
dál doskáče,
praví naše přísloví,
kdo jen sedí
jako z mědi,
nic se nikdy nezdví.

Ptáče zpívá,
lenoch zívá,
stařec — hledí v leta zpět:
Mláďi k práci
se nevrací,
vadne planý žití květ.

Řiďte tedy
svoje hledy
v čilé práci rádi dále,
by dech stáří
v naší tváři
spokojně se štěstím smál!

Různé zprávy.

VIII. pout do Lurd pořádána bude ve dnech 6.—21. srpna t. r. Protektor pouti: J. M. ndp. prelát M. Zavoral, opat kanonie Premonstrátů na Strahově v Praze. Duchovní vůdce pouti: Universitní prof. Msgr. Dr. Alois Kolisek, čestný papežský komoří a čest. kaplan basiliky lurdské. Pout byla schválena dekretem nejd. Ordinariátu v Praze ze dne 16. ledna 1925 čís. 15 469. Technické vedení obstarají pp. C. a J. Doležalové, maj. Slovanské cestovní kanceláře v Praze—Paříži. Směr cesty: Praha—Strassburg (zastávka), Paříž (delší zastávka, 1 den v Paříži) — druhého dne pout do Lisieux (návštěva hrobu sv. Terezie od Ježíška, zpět do Paříže) — Nevera (návštěva hrobu blahosl. Berna-

dety) — Paray le Monial (zastávka, nocleh) — Lurdy (příjezd 12. srpna, odjezd 16. srpna) — Marseille (zastávka) — Nizza (zastávka 1 den) — Milán (nocleh) — Praha. Ceny: I. třída 4.775 Kč, II. třída 3.775 Kč, III.a) třída (jízda II. tř. stravování a ubytování s III. třídou) 2.925 Kč III.b) třída 2.325 Kč. Mimo režijní příplatek při I. a II. třídě 100 Kč, při III. třídě 50 Kč. Ceny jsou s celým zaopáčením a nápoji. Přihlášky přijímá a podrobné programy zasilá Lurdský spolek Praha I., Liliová 17.

Svatý pozdrav a „Pán Bůh zaplat“ všem, kteří přispěli ke stavbě mateřince Těšitelk Božského Srdce Ježíšova! Před rokem obrátily jsme se na čtenáře většiny katolických časo-

pisů v naší vlasti i v jiných zemích, — zvláště v Americe. — Obrátily jsme se i letos na veřejnost sbírkami dům od domu o příspěvky ke stavbě našeho mateřince s kaplí Božského Srdce Páně a úspěch byl nad očekávání veliký... Když Pán Ježíš stál blízko pokladnice v chrámě jerusalemském a pozoroval, jak lidé tam hádají své dárky, — blahořečil chudé vdově, která darovala chrámu poslední svůj peníz; — jeho Božské Srdce mělo radost z její obětavosti a lásky. Podobně náš milý Spasitel oceňuje malé dárky chudých — „z mála málo“ — nám tak štědře zasílaných pro Něho. Ano, dárky nám zaslané jsou vsoukání přímo pro Něho, jelikož dům, který z nich stavíme, má výhradně sloužit k jeho radosti a útěše. Bylo nám umožněno letos stavěti větší část budovy, než jsme se původně odvážily doufat; — část cihel jest již připravena pro kapli, se kterou chceme s pomocí Boží začít z jara. Na obydlení ještě ovšem není pomýšlení, jest ještě velmi mnoho dodělávati — ale pokrok za ten rok, přes všechny přemnohé překážky, větší i menší, všeho druhu dosvědčuje, že „stavebník“, pán této stavby, je sám náš Spasitel a my jsme pouze jeho slabi a nešikovni řízenci. Milí přátelé Božského Srdce! Chcete pomáhati dále? prosíme snažně o to, z lásky k Němu! Na uspořeni poštovního jsme ochotny zaslati šeky na požádání, zvláště kdyby více dárců chtělo poslati svůj příspěvek. Kdo by chtěl darovati Svátostnému Spasiteli dárek, který by sloužil ještě bezprostředněji Jeho Osobě, než příspěvek ke stavbě kaple, ať sbírá na svaté nádoby, pro kalich, ciborium atd. staré rakouské stříbrné mince, nebo se zřekne z lásky k Němu nějakého malého šperku, snad snubního prstýnku po zemřelých, neb jiných milých předmětů z pravého stříbra neb zlata. Bude toho použito ke zhotovení kostelních nádob, bude to v nejbližší blízkosti Pána Ježíše, bude jej to vždy připomínati obětovnou lásku, se kterou jste Mu to dali! — Zajisté mnohé z paní a dívek, kterým tato zpráva přijde do rukou, umí vy-

šívati; nuže: Ježíšek prosí o plénky! — Svátostný Spasitel potřebuje kostelní prádlo! Adresa zasílání darů: Těšitelky Božského Srdce Ježíšova, Brno, Šeříková 1.

Význam a důležitost tisku. Dne 20. května 1925 promluvil svatý Otec k poutníkům z Tyrolska kromě jiného takto: „Kanisius působil svým perem, svými spisy: zanechal mnoho knih a spisů, které ještě dnes působí mnoho dobra. Dnes můžeme nejdále rozšířiti myšlenky tiskem; potřebujeme proto dobrého křesťanského tisku k propagandě pro naši svatou věc. Pro tisk nikdy dosti nevykonáme, nikdy dosti neobětujeme.“ Kéž najdou tato slova hojného ohlasu a porozumění na místech povolanych, zvláště u nás. Nedávno jmenovaný kardinál Pacelli ještě jako nuncius v Mnichově roku 1919 prohlásil na schůzi tiskového spolku: „Duchovní správa jest beze sporu nejbožejším dílem mezi lidmi. Ale co pomůže všechna horlivost v duchovní správě, když církvi nepřátelské časopisy a špatné spisy zase zničtí to, co s námahou a pečlivostí bylo postaveno? Proti tomuto zlu se musí v duchovní správě s největší rozhodností postupovati.“ To se stane ne pouze bojem proti špatným novinám a knihám, ale řešením a podporováním dobrých novin a knih.

Význam a hodnota vatikánské knihovny. Význam a hodnota vatikánské knihovny překonává všechny pojmy a představy, jež mohou být o podobných ústavech vytvořeny. Vykopávky babylonské, mluva egyptských pyramid, to vše je účtyhodné svým stářím a svědectvím, ale mluví toliko o jednom typu kultury, tradované v jisté oblasti země. Vatikánská knihovna obsahuje však v sobě nejen výsledky badání o národech, nositelích této kultury, nýbrž sbírá v sobě téměř všechno, co lidský duch vytvořil. Vatikánská knihovna je nej-universálnějším musem. Již v nejstarších dobách zakládali papežové svoje archivy a knihovny, ale systematické budování knihovny vatikan-

ské spadá do doby renaissance. Papež Eugen IV. zanechal svému nástupci Mikuláši, skutečnému zakladateli knihovny vatikánské, pouze 340 svazků. To bylo kolem roku 1450. Za úmrtí Mikuláše měla však knihovna již 1200 svazků a za Sixta IV. byla se 3600 svazky umístěna v nyníjších místnostech. Dnes knihovna čítá na 40.000 kodexů, 3500 inkunabulí a přes 350.000 svazků. Knihovna rostla z darů. Zabrala knihovnu v Heidelbergu, v Urbino, dostala knihovnu švédské královny Kristiny, knihovna rodu Piccolomini, Carafů, Orsiniů, Ottobonianů, Borghešů. Nedávno dostal Vatikan darem od Mussoliniho knihovnu paláce Chigi. Knihovna nabývá takových obrovských rozměrů, že při přemístění knihovny Chigi nastává starost o nové místnosti. Stavba nové knihovny je též zamilovanou myšlenkou sv. Otce Pia XI., který jako bývalý prefekt knihovny v Miláně zná nejlépe potřeby i obrovský význam této knihovny.

Cemu se socialisté smějí. Noviny přinesly nedávno zprávu, jaký osud postihl osoby, které bouřaly sochy sv. Jana Nepomuckého. Tak konstatoval, že v Kumberkú na Vožicku syn jistého hajného shodil sochu sv. Jana Nepomuckého do vody. Za rok nato, letos 4. února, proboril se pod ním na rybníku led. Přišly mu na pomoc matka s dvěma dcerami a konečně i otec. Syn, jedna dcera a matka utonuli. Toliko otec s druhou dcerou se zachránil. Pohřeb všech se konal ve výroční den svržení sochy. — V Dobrovice při shazování sochy sv. Jana Nepomuckého byli zabiti dva lidé. „Stráž socialismu“ si tropí z fakt těchto a z osudů lidí smích a konstatoje, že Macharoví a Herbenovi se nestalo dosud ničeho. My k tomu jenom dodáváme tolik, že ani Macharoví ani Herbenovi nic zlého nepřijeme. Pýcha rozumu, někdy ke všemu hodné hloupého, je již sama trestem. A tento trest, zdá se, stihá zejména naše socialisty.

Záchranný poliček. Za francouzské revoluce jako zvěř štvání byli

kněží, již odepřeli přisáhati na civilní konstituci kléru. I ten, kdo jim poskytl útulku, propadl trestu smrti. Blažený Ondřej Hubertus Fournet, o jehož beatifikaci se právě v Římě jedná (nar. 1752. zemřel 1834), často jen o vlas unikl svým stihatelům a tím i guillotíně. Jednoho dne byl zpraven o příchodu četníka. Měl ještě právě tak čas, aby se převlékl za sedláka. Než se ale mohl vzdáliti, již tu byli četníci a ptali se po Fournetovi. Trapné situaci učinila konec paní, u níž byl ukryt, tím, že vyřkla Fournetovi pádný poliček se slovy: „Hybaj, lenochu, af se mohou páni posadit, a dones něco k pití!“ Četníci pokládali ovšem za vyloučené, aby zpolicovaný byl knězem, a poněvadž ničeho více nenašli, s nepořízenou odešli. Po jich odchodu prosila ovšem paní muže Božího na kolenou za odpuštění.

Zpět do církve katolické. Časopis „L'Union des Eglises“ přináší hojně zprávy, že z řad nejinteligentnějších mužů a dam dějí se četné návraty do katolické církve. Ve Švédsku slečna Lovenskiöldová, jejíž příbuzný byl ceremonářem krále Oskara II., složila vyznání katolické víry v Římě do rukou kardinála vikáře Pompiliho. V Nordsku Sigfrid Undstet, jeden z předních spisovatelů severních, stal se katolíkem. V Americe na Filipínách rozkolnický biskup ruský Dzubaj vrátil se do církve katolické a s ním zároveň 30 ruských kněží. Rovněž protestantský pastor Katlin. V Anglii stala se katoličkou pí. R. Aquithová, snacha býv. anglického min. předsedy. V Římě přijal víru katolickou Arthur M. Dale, protestantský pastor v Landbrooks. Byl kazatelem anglickánského kláštera Benediktinů v Mollingu, který r. 1918 celý přestoupil ke katolicismu, podobně jako klášter v Caldey.

Náhoda? Prostinkou událost z vesnického života vypravoval mi jeden farář. Pro kostel pořídily se nové zvony. Pan farář kázal o jejich významu a prosil o milodary. Zvonů pak hlas že darcům vysloví díky: „Pán Bůh zaplať! Pán Bůh zaplať!“,

a těm, kteří nic nevěnovali, připomínati bude stále: „Nic nedal, nic nedal!“ Takřka kde kdo přispěl. Jen jednomu z farníků se to nelíbilo. V soc.-dem. krajinském listě bylo celé říkání o kázání a zvonech. On to tam dal. On že zvony nepotřebuje. Tři týdny na to nepřítel zvonů přišel na faru. Smutná byla tato cesta. Dítě mu zemřelo. Přišel objednat pohřeb. Než odešel, položil padesátku na stůl. „Na zvony, velebný pane!“ Přece i on zvony potřeboval.

První katolický biskup v Dánsku. Papež jmenoval premonstráta P. Jos. Bremsa apoštolským vikářem pro Dánsko. Jmenování toto vyvolalo obrovský rozruch v celé zemi „National tidende“ spatřuje v tom „veliký útok na dánskou církev“, jakousi „výzvu“. Profesor Anderson vidí v titulu biskupa roskildského „drzost“, kterýsi protestantský pastor „chytrácký kousek papeže“, a žádá stejně jako profesor Andersen, by vláda msgru Bremsovi zakázala titul biskupa roskildského. „Politiken“ popřává zato místo připsu, který zajímavým způsobem osvětluje vývoj a stav katolické církve v Dánsku; Veškeré katolické obyvatelstvo dánské uvítalo s radostí zprávu o volbě P. Bremsa. Jeho jmenování bylo překvapením pro všechny. P. Brems je velmi známou osobou v dánské katolické církvi, pro kterou působí od roku 1903. Nový biskup pochází z Belgie a brzy si osvojil dánštinu. R. 1904 byl přeložen z Aalborgu do Vejle, kde byla katolická obec, čítající 6 členů. Bylo to místo výslovně misionářské. První čas kázával a celebroid v kůlně, kterou pak změnil v útulnou kapli. Založil tam též školu. Dnes čítá tamní katolická obec na 300 členů. P. Brems je prvním katolickým biskupem od r. 1544. Je to červnový základní zákon, který zaručuje svobodu vyznání. Od dob reformace do roku 1849 měla katolická církev v Dánsku pouze dvě místa, kde volně se mohla vyvíjeti: Kodaň — z ohledu na cizozemské legace — a Fredericia, kde se opírala o královský privileg. Poslední

katolický biskup dánský, J á c h y m R ö n n o w, který — stejně jako Brems — byl titulárním biskupem roskildským, zemřel roku 1544. Teprve r. 1849 mohla apoštolská Stolice opět obnoviti prestol, kdysi zničený, ale ne přímo vyslancem, nýbrž tím, že osna-brückému biskupovi Melchersovi podřizeno bylo Dánsko. Dánové říkávají premonstrátům „bilí bratři“, a „bilým bratrem“ je také biskup Brems. Již ve středověku hrál řád tento velikou úlohu v dějinách dánských, kdy klášter Børglum řádu patřil. Biskup Brems je nadaným a velmi energickým mužem, který se těší všude veliké oblibě. Cílý, obětavý, nadšený pro vše krásné,razil svému jménu cestu po celém Dánsku. Je jisto: Dánskem jde vlna katolicismu a štvani proti novému biskupu roskildskému je zřejmým důkazem toho, že dánský protestantismus si je vědom vlastní slabosti!

Kardinálové. Kardinálové, jimž je svěřeno vedení církve, jsou sídlem v Římě a tvoří papežskou kurii. Tito kardinálové jsou rozčleněni na kongregace, z nichž každá má vymezenou určitou pravomoc a působnost. Každá kongregace má předsedu prefekta, několik referentů, církevních to hodnostářů a sekretářů. Úřední akta podřadného významu vyřizuje sám praefekt kongregace, akta důležitého významu se předkládají k rozhodnutí k samotnému papeži. Pravidelnou schůzi týdenní koná užší sbor kongregace, plná schůze se koná každý měsíc. Praefekti kongregací dávají podrobné zprávy z kongregace přímo papeži každého měsíce. První kongregace jest svatá římská inkvisice, congregatio sanctioficii. Praefektem je sám svatý Otec. Členů je osm kardinálů a generál Dominikánů. Kongregace ta rozhoduje o věcech, týkajících se katolické víry. Druhá kongregace konsistorielní má 13 členů kardinálů a praefektem je rovněž sám sv. Otec. Kongregaci té podléhají všichni biskupové. Ona rozhoduje o sporech a žalobách na některého biskupa do Říma podaných. Jest to ústřední správa

celé katolické církve. V této kongregaci je spolu disciplinární soud nad veškerým duchovenstvem světským i řeholním. Mimo to je kongregace indexu, která vede dozor nad literaturou celého světa a zařazuje na index spisy, víře katolické nepřátelské. Dále je ještě několik kongregací pro různé záležitosti církve. Největší agendu má však Congregace de propaganda fide, pro šíření katolické víry, které jsou podřízeny misie na celém světě. Této kongregaci je podřízeno asi 7 milionů věřících, kteří jsou pod vedením misionářů. Kněží misionářů působí v misiích 12.300 a jim pomáhají řeholní sestry, počtem asi 14.000. Misionáři ti obstarávají 30.000 stanic mezi divými a pohanskými národy celého světa. K ruce sv. Otci je kardinál státní sekretář, který bydlí ve Vatikáně v jeho bezprostřední blízkosti. Nyní jest jím kardinál Garpari. Toť krátký nástin organisace ústředí katolické církve v Římě.

Církevní ceremonie v Elysejích.

Je ještě v čerstvé paměti, jak náš „Sokol“ v čele všech volnomyšlenkářů gratuloval prezidentovi Heriotovi k zahájení jeho boje proti Římu. Jakým fiaskem toto protiřímské tažení skončilo, možno nejlépe viděti ze slavnosti, která se 21. prosince 1925 konala v Elysejích v Paříži. Právě v poledne zmíněného dne přijel tam státní povoz v plné parádě a dovezl kardinála Dubois a papežského nuncia Msgra Cerretti, jimž při příjezdu vzdával prapor francouzské pěchoty vojenské pocty. Francouzský prezident Doumergue spolu s ministerským předsedou a ministrem zahraničí Briandem a jinými nejvyššími státními hodnostáři přijal oba církevní hodnostáře a byl oficiálně přítomen předání kard. biretu nunciovi Cerretimu. Po tom přijal prezident republiky nového kard. ve slavnostní audienci a pozval jej i celý jeho církevní průvod k obědu. Při odjezdu byly oběma kardinálům rovněž vzdány vojenské pocty. — Na takový výsledek protiklerikálního boje jistě před několika měsíci volnomyšlenkáři ani nepomysleli. Ježto my, Češi

si vždy na pařížskou módu potrpíme, nebude nám snad za těžko podle tohoto pařížského receptu nějak urovnat diplomatický „incident“ nuncia Mar-maggiho.

Nedostatek kněží ve Francii. V le-táku „Des pretres“ čteme: Ve Francii jest mezi 36.000 farností více než 12 tisíc bez kněží. V každé diecézi jest 150—200 far bez duchovních. Někteří faráři musejí zastávati službu v třech, čtyřech až osmi farnostech. K tomu jest jich skoro třetina přes 60 let. Až zemrou, kdo je nahradí. Semináře zejí prázdnotou. Příčiny? Starého i nového původu. Válečná lítice oloupila církve o kněžstvo. List „La Croix“ napsal 14. listopadu 1925: 3101 kněz, z toho 113 z pařížské diecése, vedle toho 1517 řádových kněží zůstalo na bojišti. Číslice dokazují, jak hrozná jest vojenská služba kněží pro spásu duší. Druhou příčinou jest nedostatek dorostu následkem odkřesťanění školy. Třetí příčinu dlužno hledati v zabrání církevního majetku. V letech 1905—06 bylo všechno zádušní a kostelní jmění konfiskováno. Kněží jsou odcizáni na almužnu a dobrá srdce věřících. Z části řemeslem si vydělávají chleba. Ký div, že za takových okolností vinice Páně osiřela. Proto ve Francii zahájena akce, aby nedostatku kněžstva bylo odpo-moženo. Kéž jim Bůh žehnal!

Dva dojemné obrázky z Říma z Milostivého léta 1925. Luigi Caracana, chudobný dělník z vesnice z Cremonska, vydal se do Říma na kole se svým 4 a půl roku starým děvčátkem, které před půlrokem onemocnělo zá-palem mozkových blan. Okřálo, ale pozbylo zraku, sluchu i řeči. Dobrý otec Caracana pochodil všemožně lékaře, by pomohl jeho dcerušce-mrzáčkovi. Ale od každého odcházel s nepořízenou: Ne n i p o m o c i l! Tak zněl úsudek všech. Ve své veliké otcovské lásce a ještě větší důvěře v Boha čekal — zážrak. Proto se vydal s děvčátkem, jemuž zrobil na kole lůžko, do Říma. Přes Bolognu, Florencii, Arezzo dostihl šťastně Říma. Byl přijat laskavě sv. Otcem, který oběma udělil

své požehnání. Svatý Otec byl tímto zjevem tak dojat, že uložil jubilejnímu komitétu, by se postaral o řádné jejich ubytování a jiné i materiální stránky. Neviděl Luigi Caracana u svého děvčete sice zázraku, ale mohl se od sv. Otece s velikou potěchou duchovní peněží podporou vrátiti domů. — A druhý obrázek: V misionářské výstavě ve Vatikáně jsou také znázorněny scény mučnické smrti kněží-misionářů a řeholních sester. Každý návštěvník se zastavuje aspoň na několik okamžiků u oněch obrazů představujících heroickou smrt mučednickou katolických misionářů. S mocným pohnutím duševním odchází každý návštěvník! Před jedním takovým obrazem stánuo více poutníků a poutnic, obdivujících velikou lásku k Ježísi Kristu, za jehož spasné učení položili svůj mladý nadějný život. Vtom bylo slyšet bolestný výkřik a dunivý pád. Na zem se sklátila venkonská žena, Viaška. Omdlela... Probravši se z mdloby, ukazovala na obraz s františkány-misionáři, mučedníky: Tam mezi nimi byl i její syn! Byl to don Alberto Amarisce, zemřevší mučednickou smrtí při tureckém pronásledování křesťanů v Armenii roku 1920. Toť obraz právě *dolorosy*! Bolestná matka ale také šťastná matka mající syna s svatým mučedníkem!

Španělští aviatci, o jejichž odvážném a jedinečném přeletu přes Atlantický oceán do jižní Ameriky nedávno psaly všechny listy, jsou, jak americký „Katolik“ píše, muži hluboké víry. Velitel Franco a jeho společníci Ruiz de Alda, Duran a Rada před svým odletem do Ameriky odebrali se do památného přístavu Palos, z něhož r. 1492 vydal se i Kolumbus na svoji výzkumnou cestu, a vstoupili, provázeni velikým zástupem do chrámu sv. Jiří, kde poklekli před týmž památným Mariánským obrazem, před nímž Kolumbus se svými společníky před odplutím se modlil. Velitel Franco, vzpomínkou na cestu Kolumbovu dojat,

hlasitě s rukama sepjatýma prosil: „Ó, svatá Panno zázračná, přišel jsem tě prosit za ochranu, abychom se dostali šťastně do Buenos Aires, k cíli své cesty.“ Všichni aviatikové mlčky potom klečeli před obrazem. Mnozí z přítomných v hlubokém pohnutí szeli. — Potom navštívili aviatikové františkánský klášter la Rabida, kde řeholníci přijali a povzbuzovali odvážné vzduchplavce, jako kdysi jejich dávní předchůdci povzbuzovali Krištofa Kolumba. Druhého dne, 22. ledna, byli přítomni mši sv. v chrámě sv. Jiří a po ní přijali z rukou kněze Lorenze Cerdana posvěcené medailky Panny Marie Loretánské, patronky katolických aviatiků. Po mši sv. provázeli je kněží i lid k přístavu, odkud motorovou lodí byli dopraveni na ploštinovku „Plus Ultra“, jež na ně čekala právě na témže místě, kde kotvily i lodí Kolumbovy o památném dni 3. srpna 1892, nežli vypluly na oceán. Za hodinu za nesmírného jásootu vznesla se do vzduchu. Zakroužila nejdříve nad chrámem sv. Jiří a nad klášterem Rabida, a potom zaměřila na oceán, až zmizela zrakům zástupů. — Velitel Franco slíbil, že opět vzdají díky sv. Panně, když šťastně se vrátí. K návratu jejich připravuje se církevní slavnost.

Pokyny ruských bolševiků Číňanům, jak mají bojovati proti křesťanství. Protináboženský sborník „Bezbožník“ č. 3., vycházející v Moskvě za peníze, věnované sovětem lidových komisafů, věnoval větší část svého textu instrukcím a poučením, jak se má v Číně bojovati proti křesťanství. Boj v Číně musí býti organizován za hesla „Pryč s křesťanským náboženstvím“. Čínská tiskárna v Moskvě chrlí ohromné množství plakátů, brožur a letáků, v nichž jsou Číňané hysterickými výkřiky voláni do boje proti nepřátelům kultury — křesťanům. Ve svých instrukcích žádá „Bezbožník“ boje výhradně proti křesťanství, buddhismus nechává na pokoji. Dále sborník píše, že zásluhou Karachanovy pomoci se podařilo v Sanghaji založiti

čínský sborník proti křesťanství. Podle Karachanova prohlášení se křesťanství v Číně velmi rozšířilo, a jenom amerických a anglických misiónářů bylo tam do 1. ledna 1926: mužů 1947, žen 3043, Číňanů 19.088, celkem 24.078. Všech těchto 24.078 misiónářů bylo podle Karachanova ujišťování ve službách evropského imperialismu, mají 3267 chrámů, 2198 škol, v nichž je vyučováno 306.079 žáků. Dopočtu 2198

nejsou zahrnuty školy, které jsou pod vlivem Francie, Španělska a Belgie. Celkem navštěvuje křesťanské školy na 400.000 čínských dětí. „Bezbožník“ žádá, aby Číňané zahájili bojkot křesťanských škol. V pokynech, jak bojovat proti křesťanství, se nařizuje nepřijímatí dobročinnosti různých křesťanských lidumilných organizací. Boj proti křesťanství v Číně pokládá „Bezbožník“ za naléhavý.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za obranu proti šíření protestantských bludů a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archangele, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: **Brániti se proti všem bludům.**

Úmysl v srpnu 1926: **Aby v dílnách a továrnách víra a mravy mladých dělníků od zkázy chráněny byly.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Obrana proti nájezdům protestantů. (Hlavní úmysl.) — Solunští bratři (báseň) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo král a střed všech srdcí. — Dům můj je dům modlitby. — Dědictví otců (báseň.) — Blah. mučenci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Žně (báseň) — Obrázky z katolických misí. — Pán Ježíš a sestry Lazarovy (obrázek). — Sv. apoštolé Slovanův (obrázek). — V létě (báseň.) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. SRPEN 1926.

ČÍSLO 8.

O Srdce Ježíše, ty špy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztrávil jimi hruď, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Mladí dělníci tovární vystaveni velikému nebezpečí ve víře a mravech.

(Hlavní úmysl.)

Jak krásný to musil býti život v Nazaretě, v dílně sv. Josefa, který tak otcovsky se staral o milého Syna Božího Ježíše Krista v jeho dětství a v jeho jinošství a chránil ode všeho vlivu zlého. Sv. Josef svědomitě a pilně pracoval, aby vydělal na živobytí a Pán Ježíš dle sil svých rád pomáhal, takže lidé ho měli za syna tesařova. Za příkladem pěstouna Páně měli by mužové dělníci a mistrové, živnostníci též svědomitě pečovatí o sobě svěšené dělníky. Prácedárci mají míti nejen blaho tělesné, ale i duševní všech dělníků svých na zřeteli a měli by tuto péči o mladý tento svět dělnický považovati za jednu z nejdůležitějších starostí svých. A co platí o dílnách řemeslných, to platí též ba mnohdy ještě více o továrnách. Tu i tam chtějí ponejvíc využití mladých sil, nestarají se pranic o duše mladých lidí, kteří jsou takto vystaveni různým a velikým nebezpečím duše i těla. Kdož by o tom pochyboval? Denní zkušenost nás o tom přesvědčuje. Již mladost sama a vývoj sil mladistvých jsou ke zlému náchylny, k náruživostem; tělo bojuje proti duchu, mysl je bouřlivá

touží po svobodě a neodvislosti. Tím hůře jest, zmrzí-li se práce nynější mládeži a oddává-li se jen rozkoším, sportům a zábavám, a sní-li jen o nebi na zemi. K tomu ke všemu doléhají na mládež dělnickou domácí nezdravé poměry, špatné řeči, pohoršlivé příklady jak v dílnách, tak v továrnách, na ulici, v hostincích, nemravné obrazy, noviny protináboženské a štvání na schůzích od nevěreckých vůdců a organisací. A to platí jak o mužské tak o ženské mládeži. Tu platí heslo: Vzhůru všichni, kdo jste dobré vůle, zachraňte mládež, dokud se zachrániti dá! Ale co máme tedy dělati? Co jiného než řeči špatné odstraniti, dobrým příkladem předcházeti, před ulicí a hostinci varovati, obrazy nemravné a noviny protináboženské od mládeže odstraniti a mládež dělnickou v katolické spolky a sdružení organisovati. Postarati se musíme mládeži o ušlechtilou zábavu přednáškami, dobrým čtením, divadly a mírným sportem, jak to dělával Don Bosco, který tolik tisíc mladíků od zkázy zachránil. Dobře působí katolické spolky tovaryšské a útulny pro učně. Nej-

mocnějším prostředkem k záchraně mládeže obojí je, vstřípiti jí bázeň Boží, vésti ji do chrámu Páně k službám Božím a pohnouti ji k častému přijímání sv. svátostí. Vedme mládež obojí k Ježíši Kristu svátostnému, pohněme ji k společnému sv. přijímání a uvidíme brzo dobrý účinek na mladitstvou duši. Někdy bude třeba upozorniti rodiče jinocha nebo dívky na jejich život, jednání, kde a s jakou společností obcuje, jaké noviny čte a podobné.

Otcové ať poučují své syny, matky opět své dcery, ať je před zlem varují a k dobrému a ctnostnému životu vedou. Máme spolky Omladinu, máme „Orla“, máme mariánské družiny jinochů a dívek. Těchto spolků ať si mládež hledí. Pro všechny nás platí dávati mládeži dobrý příklad. Ale aby se dilo toto lépe a jistě dařilo, prosme tento měsíc nejsv. Srdce Páně, aby práci a úkolu našemu žehnilo a mládež naši dělnickou zachránilo pomohlo.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

K BOHU ZPĚT!

Přelud vše je pouhý, lichocení směšné,
pro mne není nikdy, nikde duše těšné,
smrt je životem a spásou mojí,
pravým přítelem, jenž všecko zhojí!
Život můj je studní ukrutného vedra,
život můj je poušť, bahnitou jen plání,
život můj je tíží, dusící již bedra — —

Tak bez Boha dnešní svět . . .
Vrať se, světe, k Bohu zpět!

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomosti.

Moudrost Šalomounova.

„Žádej, co chceš, abych ti dal!“
— Tak promluvil Hospodin k Šalomounovi, synu Davidovu, když nastoupil trůn otce svého. I pravil Šalomoun Bohu: „Ty jsi prokázal Davidovi, otci mému, milost velikou a ustanovil jsi mne králem místo něho. Nyní tedy, Hospodine, Bože, ať se splní slovo Tvé, které

jsi sliby dal Davidovi, otci mému; nebo Ty jsi ustanovil mne za krále nad lidem svým mnohým, který je nesčíslný, jako prach země. Dej mi moudrost a rozum, abych věděl si rady s lidem Tvým; neboť kdo může tento lid Tvůj, kterého tolik je, náležitě spravovati?“ I řekl Bůh Šalomounovi: „Proto, že se to více zamlouvalo srdci tvému, že jsi nežádal bohatství, ani statků, ani

slávy, ani životů svých nepřátel, ba ani ne dlouhého věku, ale žes žádal si moudrost, a umění, bys mohl dobře vlásti lidu mému, nad kterým jsem tě ustanovil králem: proto moudrost a umění dávám tobě; ale i bohatství, statky a slávu ti dám, že žádný z králů tobě rovný ani před tebou nebyl, aniž po tobě bude!“ (II. Paral. 1, 7—12.)

Úsloví biblické.

Zbožné vzývání toto je, podobně jako četná jiná v této litanii, vzato z písem svatých, čili z bible, kde vyskytá se několikrát v knihách Starého i Nového Zákona. Především však připomínají se nám tu hlavně dvě místa apoštolských listů sv. Pavla.

Ó hlubokosti bohatství a moudrosti a vědomosti Boží! Tak volá sv. Pavel k Římanům (11, 33.) Veliký apoštol národův, chtěje navštívit křesťanskou církev římskou, „jejíž víra se rozhláší po celém světě“ (Řím. 1, 8), uvádí se jím obšírnou epištolou, zdůrazňuje v ní, kterak evangelium „jest mocí Boží ke spáse pro každého, kdož věří, pro žida i pohana!“ (Řím. 1, 16.) Dovediv v první věroučné části své epištol, kterak podivuhodné cesty Božské Prozřetelnosti povolávají k víře a spáse všechny lidi bez rozdílu, ať jsou z národa vyvoleného nebo z pohanstva, volá na konci ve svatém nadšení a údivu: „Ó hlubokosti bohatství a moudrosti a vědomosti Boží!“ Tento úryvek epištoly čte se pak v našich kostelích na slavnost Nejsvětější Trojice, projevují se tak cty nejhlubší pokory a úcty k velikému tomuto tajemství, jehož mysl a rozum lidský proniknouti nikdy nemohou.“ Jak nevyzpytatelní jsou soudové Jeho a nevyšťihlé cesty Jeho! Neboť kdo poznal mysl Páně? Anebo kdo byl jeho rádcem? Vždyť z něho a skrze něho a k němu jsou všechny věci! Jemu sláva na věky! Amen!“ (Řím. 11, 33—36.) Nelze věru najíti vhodnějších slov ku vyjádření a objasnění našeho zbožného výjevu, nahoře jmenovaného!

Ještě jasněji však vyjadřuje slova našeho vzývání epištola ke Kolos-

senským, kde 2, 2 čteme o Kristu Ježíši, „v němž jsou všechny poklady moudrosti a vědomosti!“ Zakladatelem křesťanské obce v Kolossách, měste to frygijském, byl sv. Epafras, který byv obrácen na víru nepochybně v Efesu od sv. Pavla, hlásal pak učení Kristovo nejen ve svém domově, v Kolossách, nýbrž i v nedaleké Laodiceji a Hierapoli. Stal se prvním biskupem kolossenským. Netrvalo však dlouho a přišli do Koloss a Laodicie bludaři, kteří pod rouškou vyššího poznání čili „gnose“ šířili bludy, jaké byly rozšívány v Efesu. Epafras proto pln starosti odebral se do Říma k sv. Pavlu, aby mu podal zprávu o stavu těch obcí, vyzádal si rady a pomoci v nastalém nebezpečí. Zprávou tou pohnut, napsal sv. Pavel list Kolosským, kdež líčí dobrodiní, přícházející skrze Krista, a poučuje o důstojnosti Pána Ježíše. Nikoliv novi ti učitelé, nýbrž toliko Kristus a jeho apoštolové jsou pravými hlasateli čistého evangelia, přijavše je od samého Spasitele, „v němž jsou všechny poklady moudrosti a vědomosti“.

Minuly sice již věky od dob apoštolských, ale bludaři nevyhynuli doposud. Jako tehdy, tak i nyní snaží se odvésti věřící z pravé cesty. Svatý apoštol, věrný Epafras i pravověrná obec Kolossenská povzbudili a utvrdili se v pravdě, uvažující o pokladech moudrosti a vědomosti, skrytých v nejsvětějším Srdci Ježíšově. Kéž i nám dostane se tohoto duchovního užitku, když s pomocí Boží rozjímáme o pokladech těchto!

Rozjímání naše dělí se dle 2 slov zbožného vzdechu též ve 2 díly. V první části budeme uvažovati o pokladech moudrosti, v druhé o pokladech vědomosti, skrytých v Božském Srdci Ježíšově.

I.

Moudrost.

K vlastnostem a dokonalostem Božím počítáme též moudrost. Bůh pak je nejvyšší moudrý, — jak učí katechismus, — pořádá totiž všechno tak, že

vždycky dosahuje svých nejsvětějších úmyslův. Je proto svrchovaně moudrý, poněvadž má všeho, což dobrým a prospěšným jest, nejdokonalejší vědomost.

Neskonanou moudrost Boží hlásají nebesa i země, neboť vše jest učiněno moudře a krásně. „Jaká krása na nebi, zemi a na moři“, — volá svatý Augustýn, — „jaká libost z hojnosti světla, a při tak rozmilé ušlechtilosti slunce, měsíce a hvězd; jaká krása ve stinných hájích, jaká barva a vůně rozličných květův, jaká pestrost v takovém velikém množství ptáků zpěvných a štěbetavých; jaká mnohotvárnost ve způsobu tolika a tak znamenitých živočichův!“

Jak moudrý a účelný jest pořádek ve všem, jak podivně spojeno vše sebou! Zhasni slunce na blankytu nebes a hned zpustne tato země naše! nebo žádná bylina, žádné zvíře, žádný člověk nemohl by na ní živ býti! Kdyby bylo dále od nás vzdáleno, než jest, vše by zhylo a zmrzlo! Kdyby však bylo blíže nás, zase by nás, i zvířata i všechny rostliny spálilo! Kdyby mezi námi a sluncem nebylo tekuté, pružné, průsvitné povětří, ale jiné těleso hmotné, temné a takové, jež nepropouštělo by paprsků slunečních, nebylo by nám slunce nic platno, přikrývala by nás věčná tma!

Kdyby země naše se ve 24 hodinách neotáčela kolem své osy, polovice její nespánila by nikdy blahočinného světla slunečního, nestřídala by se den s nocí! Kdyby země naše neotáčela se v jednom roce, čili ve 365 dnech a 6 hodinách, okolo slunce, nebylo by rozdíl v ročních počasích, nebylo by jara, léta, podzimu, zimy.

A jak i toto čtvero ročních čtvrtí jest moudře zřízeno! Po kruté zimě není hned letní vedro, nýbrž mírné jaro, po horkém létě ne hned prudká zima, nýbrž příjemný podziměk. Ani lidé ani živočiši a celá příroda nesnesly by přechodu náhlého! Proto připravuje se mírným jarem horké léto, palčivé léto přechází pak vlažným podzimkem ve studenou zimu!

Kdyby nebylo mračen, mlh, deště, rosy a větrů, nerostly by byliny, též jini tvorové nemohly by existovati. Všem pak tvorům dala dobrotivá Prozřetelnost přiměřené síly a schopnosti, jimiž se mohou obživiti, a slouží svému účelu ve vesmíru. Všechno je zřízeno moudře, účelně vše podporuje a slouží si navzájem, vše je spojeno vespolek! Vše hlásá nám moudrost Stvořitelovu! Každý červ, každé zvíře, každý list na stromě, každý pták v povětří, každá ryba ve vodě, vše, nač pohlédneme, káže moudrost Stvořitelovu! (Jan V. Jirsík, popul. dogmat. str. 122.)

Dobře volá proto korunovaný prok starozákonní: „Jak zvelebeni jsou skutkové Tvoji, Hospodine! Všechny věci učinil jsi v moudrosti své!“ (Žalm 103, 24.) A Božský Spasitel dí ve svém kázání horském: „Pohleďte na ptactvo nebeské! Neseje, nežne, neshromažďuje do stodol, a Otec nebeský živí je. Pozorujte kvítí polní! Roste, nepracuje, aniž přede! pravim pak vám, že ani král Šalomoun ve vši slávě své nebyl tak oděn jako jedno z nich!“ (Mat. 6, 26—29.)

Ještě více než v tomto viditelném světě zjevil všemohoucí Bůh moudrost Svou v bytosti lidské, obdařiv člověka tak podivuhodně uspořádaným tělem a vdechuv mu nesmrtnou duši, kterou převyšuje člověk veškeru přírodu, jej obklopující. Nejvíce však podivovatí se musíme přemoudré Prozřetelnosti Božské v řízením dějin světa a lidí, kterak Bůh jednotlivce i celé národy vede podivuhodnými cestami, aby se vyplnila ve všem vůle Jeho! Podivuhodny jsou skutečně cesty Božské Prozřetelnosti! Vzpomeňme jen na Josefa Egyptského, na dítě Mojžíše, odloženého do ošatky na řece Nilu, na Tobiáše, Davida a jiné!

Příklad.

Kterýsi princ hrozně nevražil na mouchy, komáry, pavouky a podobný hmyz; nechtěl nijak pochopiti, kterak se snáší s moudrostí Boží, že tak hnusný a obtížný hmyz stvořil! Nastala válka a princ musil utíkat před ne-

přítelem. Přikvačila noc; princ všechn unaven ulehl pod strom a usnul. Nepráteký vojín připlíživ se s vytašeným mečem, chtěl prince zabiti; v tom přiletěl komár na tvář princovu a bodnul jej tak, že se probudil a nepřítel zahnal. Ukryl se potom v jeskyni, za tím pak pavouk rozpředl síť. Z rána slídili po něm dva nepřátelští vojíni. Přiběhli až k jeskyni, u ní pak řekl jeden z nich: „Zde býti nemůže; vždyť byl by musil protrhnouti tuto pavučinu;“ proto vojíni odešli, do jeskyně ani nenahlédnuvše. Pohnutým srdcem padl princ na kolena svá, vzdáváje vroucí díky Božské Prozřetelnosti; „Jak neskončená je dobrota a moudrost Tvá, Hospodine všemohoucí! Včera jsi mne zachránil komárem, dnes zase pavoukem! Všechny věci, jež jsi učinil, stvořil jsi dle nevyzpytatelné moudrosti a prozřetelnosti své! Tobě díky, chvála, čest na věky věkův!“

Moudrost Otce.

V severní Italii v okrese Navarrském v městečku Re býval nad vchodem do kostela obraz Panny Marie. Dne 29. dubna 1494 opovázil se jakýsi surovec jménem Jan Zukon hoditi po obraze tom kamenem. Kámen zasáhnul čelo Marie Panny; z místa toho vyřinuly kapky krve, jež byly zachyceny do kalichu. Tak stal se obraz ten známým, cílem mnohých poutí, rovněž pořízeny četné kopie.

Takovou kopii donesl po švédských válkách Ital jménem Bartoloměj Ritcolt do Klatov v Čechách, po něm zdědil obraz ten jeho zeť Ondřej Hirschberger. Když tento jednou z rána modlil se před obrazem, stal se na obraze podobný úkaz, jako v Re: na čele ukázalo se několik krůpějí krve. Obraz

byl potom se svolením duchovní i světské vrchnosti přenesen do kostela Klatovského, kde vidíme ho doposud.

Nás nejvíce zajímá nápis památného obrazu, kerý představuje Pána Ježíše, sedícího na klíně Panny Marie; nápis tento je latinský a zní: „In gremio Matris sedet Sapientia Patris“, t. j. „Na klíně Matky sedí Moudrost Otce“.

Památný Mariánský obraz Klatovský vyjadřuje tímto způsobem názorně v barvách to, čeho se dočteme častěji v Pismech svatých, že totiž Syn Boží jmenuje se Moudrostí Otce. Tímto biblickým obrazem chce Písmo nám poněkud objasniti a srozumitelněji předvésti pravdu o nejsvětější Trojici; ba obraz ten je rozveden v celé knize Písem nazvané knihou Moudrosti, jež je zařazena do knih Starého Zákona. Jsou ovšem všechny osoby Božské podstatnou Moudrosti, Moudrosti bytující samou sebou. Zvláště dává však Písmo svaté jméno toto osobě druhé, Bohu Synu, protože je Slovem, poznáním Božím, všeckou vědomostí, již má Otec, je Moudrostí myšlenou a vyslovenou, jež vychází z rozumu Božího, kerý je základ, pramen Moudrosti. Já jsem z úst Nejvyššího vyšla (Sir. 24, 5.) Bůh nemá úst, ale ústa vyslovují, co se v myslí zrodilo. Moudrost je Slovo, jak je rodí rozum Boží, poznáváje sebe. Nyní je jasným rozdíl, kdy někdy řekneme: „Bůh je nejvyšší moudrý“ a někdy „Moudrost Boží“. V prvním případě myslíme na Boha vůbec, jak je moudrý, na podstatu Boží, jak jedna jsouc bytuje ve třech osobách V druhém případě myslíme mnohdy na Boha Syna, neboť Moudrost je jeho přivlastněné jméno. Srovn. Frant. Žák, Soust. katol. věrouka pro lid, I. str. 542. (P. d.)

U DĚLNÍKOVY RAKVE.

Co se ten ubožák namoří,
groš aby přinesl dětem,
zatím co žid, jeho vydřiduch,
v zahále hoví si světem.

O hladu více jak v sytosti
potí se chudičký v práci,
zatím co bohatec v hýření
s peněží duši svou ztrácí ...

Při práci sprostých i nadávek
chudása ztěžují deště,
přec však dále se klopotí,
naříká, pracuje ještě!

Za všecko vděčen ba musí být',
znaven až k zemi se skácí —
toť věru — lidstva hodný syn,
toť věru — život je v práci!

Bože, Ty jistě mu odplatiš,
odpustiš veškery hříchy:
vždyť to byl pro blaho mnoha nás
také Tvůj mučenník tichý ...

Mluvil správně.

Úvaha na 11. neděli po sv. Duchu. Upravil Ignát Zháněl.

Pán Ježíš uzdravil hluchoněmého. Pojal jej v soukromí od zástupu, vložil prsty své v uši jeho, a nasliniv si prst, dotekl se jazyka jeho a pohlédnuv k nebi řekl jemu: Efeta, t. j. otevři se! A hned se otevřely uši jeho a rozvázala se vazba jazyka jeho i mluvil správně. Luk. 7. 32—35. Povšimněme si blíže těchto posledních slov: Mluvil správně. Všichni umíme a můžeme mluvit, ale mluvíme správně, jak se sluší na katolika, na vyznavače víry Ježíše Krista? Dle těchto slov Písma je tedy náš svatou povinností mluvit správně, což znamená, mluvit tak, abychom se svou řečí nedopustili žádného hříchu, mluvit ke cti Boží ke své spáse. Šťasten člověk, který rozumí tomuto umění, neboť jesti velkým, vzácným, bohužel málo používaným a přece tak důležitým uměním, že jsme nuceni naučiti se mu, chceme-li dosáhnouti cíle svého života, státi se účastnými věčné slávy. Je tedy nadmíru důležitou otázkou: Co učiniti,

abychom mluvíli správně, líbili se Bohu, upravovali si cestu k nebi. Činme totéž, co činil milý Spasitel, když uzdravil hluchoněmého.

I. Pojal jej v soukromí. Když přivedl k Pánu Ježíšovi hluchoněmého a prosili ho, aby jej uzdravil, pokynul mu, aby ho následoval a odvedl ho v soukromí, stranou zástupu. První prostředek, kterého jsme povinni použití, abychom se uvarovali hříchů jazyka, jest co nejvíce vyhýbatí příležitostem zbytečně mluvití a mařiti čas nic neznamenajícími řečmi. Zajisté bylo by lépe zůstati pod svou střechou, ve své domácnosti, než hledati příležitost dozvědětí se co nejvíce novinek o známé společnosti.

Každý z nás ví ze své vlastní smutné zkušenosti, že je věc nejsnadnější hřešiti jazykem, řečí. Sejdou-li se dva a nejraději činí tak osoby druhého pohlaví, nemívají jiné starosti než vzíti do prádla a zevrubně, ze všech stran osvětliti činnostvých spolu-

blížních, po kterých jim správně řečeno pranic není. Mluví se utračně o cti těchto lidí, přidá se na zlém, ubere na dobrém, z bílého se udělalo černé, páchají se nesčetné malé i velké hříchy. Co slyšeli, rozšiřují dále a vždy se vše zveličuje. „Hle, praví svatý apoštol Jakub, jaký malý oheň a jaký velký les zapálí. Tak i jazyk jest ohněm; souhrnem nepravostí stává se mezi údy našimi jazyk, který poskvňuje celé tělo“. 3. 6. Jazyk je dle těchto slov, souhrnem nepravostí, jest postaven mezi našimi údy, jako ten, kterýž je schopen znečistiti celé tělo, míti v zápětí celou řadu různých hříchů.

Lépe zajisté je méně choditi mezi lidmi, žíti mimo proudu lidského, uchýliti se do svých čtyř stěn. Ještě nikdy nelitoval, kdo málo mluvil, opačně však co by mnohý za to dal, kdyby toho či onoho slova nebyl pronesl!

2. Protože není však možno vždy se lidem vyhýbati a nutno mezi ně jíti, zachovejme se pak, jak učil Ježíš: Vložil prsty své v uši jeho. Kdybychom vložili své prsty ve své uši, t. j. slyšeli jako bychom neslyšeli, pak by mnohá řeč neutkvěla v našem uchu, vešly by takové zbytečnosti jedním uchem a druhým by vyšly, což by se mělo především státi, mluví-li se o chybách jiných lidí. Čítáme v Životech světců, že při takových příležitostech obraceli proud řeči na něco jiného; s počátku byli hlouzí, neslyšeli, když to málo nebo nic nepomohlo, přičinili se, aby se řeč obrátila na jiné předměty, nikdy však to, co slyšeli dále nešířili, zůstalo to v jejich srdci uzavřeno, ponechali pro sebe. Slyšíme-li úsudky lidské o sobě, zkoumejme předem své svědomí, zda snad není na nich něco pravdivého? Je-li tomu tak, napravme se. Pomlouve-li nás svět a křivdí nám, utěšme se svatým Pavlem, řkoucím: „Budiž daleko ode mne, abych se honosil, leč ve kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož svět ukřizován jest mně a já světu“. Ke Gal. 6, 14. Učiňme si zásadou nestarati se o liché úsudky lidí, dobré neučiní nás lepšími, zlé horšími. Dbejme při

všem svém jednání pokynů svého svědomí, nezapomínejme na všudypřítomného Boha, na svého anděla strážného. Kráčeje přímou, rovnou cestou, buďme docela lhostejnými o úsudky lidí.

3. Ovšem nemůžeme býti vždy hluchými, často máme ba musíme mluvit a dáti na otázku odpověď. Jednejme dle příkladu Ježíšova, který „nasliniv si prst dotekl se jeho jazyka“. Vykладаči Písma svatého vyslovují mínění, že vyrozumívá se slinou, kterou vzal Mistr ze svých úst, božská moudrost, čímž se nám dává poučení, abychom mluvíli, vyžadují-li okolnosti mluvíti, zachovali však křesťanskou opatrnost a moudrost. Mluvíti moudře znamená; nerozčilovati se, nemluvíti rychle, náruživě, nýbrž vážně, pomalu, s rozvahou, jak napomíná naše národní úsloví: „Dvakrát měř a jednou řež“. Dříve než vypustíš z úst slovo, rozmýšlej a uvažuj, abys jím nikoho neurazil, nedal nikomu pohoršení. Již ve Starém Zákoně pravil a napomínal Sirach: „Slovo sladké rozmnožuje přátele a ukrocuje nepřátele; a laskavý jazyk dobrého člověka působí mnoho dobra“. Sir. 6, 5.

Hlavní podmínkou získati si přátele jest p ř i v ě t i v o s t. Židé měli přísloví: Řeci laskavé bývají pozdravovány. Řeci říkávali: Laskavý jazyk získává si přívětivosti mnoho jiných. Nutno mluvíti moudře, prozíravě, opravdově, pak nebudeme nikdy litovati slov, která jsme pronesli. „Z ovoce úst svých bývá člověk nasycen blahem“. Kdo hldá ústa svá, ostřihá života svého, prostoreký však pocítí, co jest zlé.“ Přísl. 13, 2. 3. Hlavně nutno vystříhati se všech řeči oplzlých, dvojsmyslných, ozvati se proti nim, zakázati si je, když potřebí, vzdáliti se. Sv. Petr Damian praví: Čistota je královna všech ctností. Sv. František Saleský míní: Čím jest lilie mezi květinami, to je čistota mezi ctnostmi. Sv. Eřem píše: Čistota je přístav bez bouří, plný klidu a pokoje.

4. Není-li nám možno utéci ze špatné společnosti, pak učiňme, co učinil Ježíš pohlédnuv k nebi, vzdechl. Obírej se v nebezpečí jiným předmětem,

pozdvihni svou mysl, své myšlenky k nebi, „Pamatuj ve všech svých počínáních na své poslední věci a na věky nezhrěšiš“. Sir. 7. 40. Pomněme, že nás očekává po smrti soud a věčnost buď šťastná nebo nešťastná, dle toho, jak jsme na světě byli živi. Cílem nás všech je nebe, čili šťastný věčný život proto nikdy nezapomínejme, že dosáhneme ho toliko v tom případě, odpovídal-li náš život požadavku, který postavil Bůh řka: „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou.“ Mat. 5, 8. Kdo má zálibu ve věcech nečistých, rád se jimi obírá, málo bojuje proti nečistým myšlenkám, nebude účasten věčné slávy. Kdo věří v Boha, Boží spravedlnost, má touhu po věčné vlasti, nesnese, nedovolí, nestrpí, aby se v jeho přítomnosti, nečistě mluvilo.

5. Ovšem je slabost lidská veliká, často se zapomeneme, abychom se udrželi v pevném předsevzetí, číňme, co učinil Ježíš: V z d e c h l, praví svatě evangelium. Vzdechněme i my v tomto případě, t. j. připomeňme si všudypřítomného Boha, upřímně se k němu obraťme, prosme ho, modleme se, aby nám pomáhal, dal milost setrvatí v dobrém, varovati se každého i sebe menšího hříchu. Vzdechněme, i my raději kratěji než dlouze, užívejme často tak zvaných stfelných modliteb, vyslovujeme je z hloubi srdce svého, aby tím jistěji došly k milosrdnému Srdci našeho milého Spasitele a Mistra.

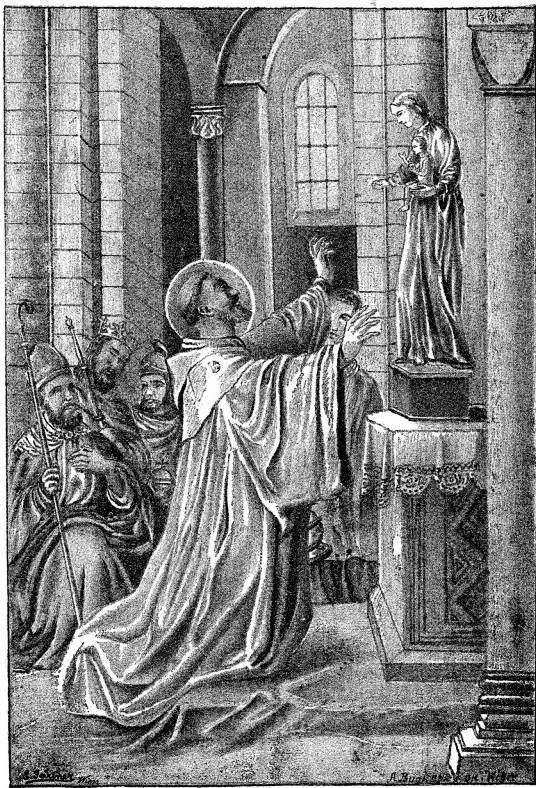
Vzdechněme o pomoc Boží před pokušením ke hříchu, abychom nepodlehli, učíňmež podobně, když pokušení přemoženo, abychom byli posíleni při další podobné příležitosti. Prosme Boha o pomoc při vlastních hříších jazyka, prosme o podobnou milost pro jiné, čímž dokazujeme pravou lásku k bližnímu, uchráníme ho před hříchem, který je jedině a pravě zlo na světě.

6. Bohužel zapomínáme často na všudypřítomnost Boží, neobracejme ducha svého k modlitbě, tu řekněme aspoň s Ježíšem při zázraku uzdravení hluchoněmého: „Efeta, to jest otevři se!“ Na toto slovo Spasitelovo „otevřely se

uši jeho, rozvázala se vazba jeho jazyka a mluvil správně“. Podobně povede se i nám, budeme-li mítí dobrou vůli, neuzavřeme-li dobrovolně uši svých před hlasem Božím, když nás poučuje, že máme mluvití správně. Tímto hlasem jest s v ě d o m i. Ozývá se i když si toho nepřejeme, varuje, napomíná, prosí, hrozí, připomíná nám všudypřítomnost Boží. Protože má každý člověk tento vnitřní hlas, nemůže se nikdo před Bohem omluviti, není nikdo bez viny, když zhřešil a neplnil vůle Boží. Svědomí podobá se matce, která chybující dítě trestá, poučuje, tak i svědomí duši kárá a ukazuje jí, co má číňti. Svědomí je pochodeň, která dobrého ohřívá, zlého však páli. Dobrého svědomí stojí pevně jako skála v moři, neproviní se nikdy a dožije se dobré smrti, shledá se s Bohem, ve věčné radosti, jest jako včela, která má med i žihadlo, buď sladce odměňuje, ale též těžce, smrtelně rani.

Jsou bohužel lidé nesvědomití, žijí jakoby nebylo žádného Boha, odplátitele skutků dobrých a trestajícího, skutky zlé. Přináležejí mezi nešťastníky kteří uslyší při soudu posmrtném hrozná slova: „Odejděte ode mne, zlofěčení, do ohně věčného, který jest připraven ďáblu a andělům jeho. Neboť lačněl jsem a nedali jste mi jísti, žíznil jsem a nedali jste mi pítí, hostem jsem byl a nepřijali jste mne, nah jsem byl a nepřídělí jste mne, nemocen a v žaláři a nenavštívili jste mne“. Mat. 25, 41.

Kdo chce správně mluvití, jednej, jak jednal náš milý Spasitel, když uzdravil hluchoněmého. Komu záleží na spáse své duše, užívej co nejsvědomitěji těchto prostředků, uč se správně užívatí svého jazyka. „Smrt a život má jazyk ve své moci.“ Přísł. 18, 21. „Budtež daleko tebe lživá ústa.“ Přísł. 4, 24. „Pro hříchy rtů blíží se na tebe zkáza, ale spravedlivý z tísně vyjde.“ Př. 12, 13. „Mnoho lidí padlo ostrfím meče, ale ne tolik, kolik zahynulo jazykem svým.“ Sir. 28, 22. Tyto výroky promluvil Duch svatý, proto učme se raději méně mluvití s lidmi,

Sv. Bernard ctitel Marie Panny.

ale tím více s Bohem v upřímné a vroucí modlitbě: Mluvme laskavě, do-
brotvivě s každým spolubližním. Mluvme
uctivě s Bohem, nikdy nemluvme
o bližním nic špatného, na cti utrha-
jího. Netrpme, aby někdo v naší
přítomnosti takto mluvil, hlavně však
neposkrvňujme rtů svých řečí nečistý-

mi. Otevřeme uši své duše a srdce,
slyšíme na hlas svého svědomí, po-
sloucháme je. Kdo poslouchá hlasu
svého svědomí, kráčí na cestě Boží,
na cestě ctnosti a pravé zbožnosti, jde
přímou cestou, která ho dovede po
smrti do slávy věčné.

Amen.

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

Ú T Ě K.

Potkal jsem človíčka
v chudičkém šatě —
vyzáblý, vybledlý,
přece tak svatě
usmál se pojednou,
že se mi zdálo,
jako by vědět' chtěl,
co se mi stalo ...

„Kam, bratře?“ vyzvídal,
„neprchej, brachu —
počkej jen na mne:
jsem dobrák
neměj
strachu:
dobrák jsem — chudák...“

P. J. M. Černý T. J.:

Blahoslavení mučenicí kanadští z Tova- ryšstva Ježíšova.

(Pokrač.)

Bůh mne vysvobodil z mnohých
velikých nebezpečností, a nichž
vím a o nichž nevím, ačkoliv Irokézové
proti mně zuřili. Ale toto zde nemohu
opomenouti. Byl u nás jeden špatný
člověk, který chtěl, abych mu dal z hadry,
která byla asi sedm dlani dlouhá, kousek
na dvě dlaně široký. Odpověděl jsem
mu mírně: „Bratře vidíš, že se zimou
pod touto haděrkou celou noc chvěji,
ale učíš, jak chceš.“ Touto mírnou
odpovědí byl onen člověk uražen. Když
jsem později šel do chaty, kde byli
pokřtění Huronové — ty jsem každého
dne vyučoval v našem svatém nábo-
ženství a radil, dokud v nich nebyl
utvořen Kristus — vyhledal mne člověk
ten a přísně mi poručil, abych se
ihned vrátil domů. Doma hledali vraha

Renata Goupila, který měl také mne
zabít. Ale nemohli ho nalézt. Byl
jsem tedy druhého dne poslán na jeho
pole se dvěma ženami. Na oko jsem
měl něco donést, ve skutečnosti však
jsem měl býti zabit. Před dvěma
dny zemřel v našem domě jediný syn
vznešené ženy, kterémuž mne také
dávali, aby mne zabil. Ženy ony nesly
dýně, klasy a jiné věci, byla to cena
pro vraha za mou smrt. Já však jsem
byl jako hluchý a neslyšel jsem, co
zamýšleli a jako němý jsem neotevřel
úst svých. Pamětliv jsa oné mírnosti,
kterou byl veden Pán Ježíš jako ovečka
k zabítí, prosil jsem Pána, aby zlo
od nepřátel mých odvrátil a je v čas
rozptýlil. V polovici cesty nám přišel
vrah, kterého hledali, vsťfic. Vida ho

zdaleka obětoval jsem smrt svou Bohu a prosil ho, aby mou duši tak ubohou a ustrašenou přijal. Ale nezasloužil jsem té milosti. Hříchy moje to zavini-ly. Když tedy tento klidně přešel, potkali jsme jeho matku, která cosi mluvila se ženami, které mne vedly. Moje průvodkyně najednou se strachem utekly, neboť poznaly, že vím, co se mnou zamýšlejí.

Tak uplynuly v těchto hrůzách a smrtích dva měsíce. Neučil jsem se jazyku těch, mezi nimiž jsem bydlil. Nač to, když jsem každou chvíli mohl zemřít? Vesnice byla mým vězením, veřejnosti jsem se stranil, miloval jsem s a m o t u, kde jsem Boha prosil, aby ráčil mluvit k služebníkům svým, aby mně dal sílu v takových těžkostech a byl jsem od Boha potěšen. Utíkal jsem se k Písmu sv., které bylo jediným mým útočištěm v mých obtížích. Náhodou dostala se do mých rukou z knih, které jsme si vezli k Huronům, jediná kniha: „List sv. Pavla k Židům vysvětlován od P. Antonína Godeana biskupa grassenského.“ Tuto knihu a obrázek sv. Brunona, slavného zakladatele řádu karthusiánského, a křížek, který jsem si jakž takž sám udělal, nosil jsem stále u sebe, abych kdekoliv by mne smrt stihla, — a měl jsem jí neustále před očima, — zemřel s Písmem sv., s odpustky církve sv., kterou jsem vždy nevýslovně miloval a s křížkem Pána našeho Ježíše Krista.

Přišla již polovice října, kdy všichni divoši vycházejí na lov jelenů, které stílejí z pušek (kterými umějí výborně zacházeti) nebo chytají je lasem. Čas ten, který sobě k radosti a k odpočinku volí, byl mně dobou různých útrap. Byl jsem přidělen některým z průvodců. Ti se mi s počátku divili, potom se mi posmívali, konečně mne počali nenávidět. Vzpomínaje si, jak mne sem Bůh poslal, začal jsem je poučovat o úctě boží, jak mají zachovávat příkázání boží, o nebi, o pekle a jiných pravdách našeho svatého náboženství. S počátku mne naslouchali, když však poznali, že sobě příliš horlivě vedu a když neměl lov jejich

takových kořistí, jak si přáli, nadávali mi ďáblů, že jsem vinen, že málo ulovili.

Hlavně však rozčílilo tyto ze smýšlející lidi toto: Tito národové se utíkají o pomoc, jsou-li nemocni, nebo vydávají-li se na lov, nebo jdou-li do války k ďáblu, který se jmenuje A i r e s k o i. Kdo chce toho zlého ducha prosit, vezme maso a to nejlepší, co lidé jedí, a přijde s tím k nejstaršímu osady, nebo k nejstaršímu z jednotlivé rodiny a prosí ho, aby to požehnal. (Domnívají se, že nejsou všechna tato požehnání stejné ceny, u toho lepší, u onoho horší.) Ten se tedy postaví s tím masem proti tomu, který prosí a praví mocným hlasem: „Dáble Aireskoí, hle toto maso ti obětujeme a chceme ti z něho udělati hostinu, abys s námi jedl a nám ukázal místo, kde se zdržují jeleni, a nažeň nám jich do našich léček.“ Nejedná-li se o lov, jde-li třeba o nemoc, říká: „Abychom viděli zase jaro s tvou pomocí“, nebo „abychom mohli ještě jísti čerstvé ovoce“, nebo „abychom mohli na lov na podzim“, nebo „abychom skrze tebe opět se uzdravili“.

Když jsem to po prvé slyšel, popadl mne veliký odpor proti těmto pohanským pověrám a pevně jsem si umínil, nikdy více takového obětovaného masa neokusiti. Toto mé předsevzetí, že se budu zdržovatí masa obětovaného ďáblůvi, považovali divoši za potupu, kterou prý jsem učinil jejich ďáblůvi a proto říkali, když málo ulovili, že tupím jejich boha. Proto mne velice nenáviděli.

Když jsem, viděl, že jsem u nich v takové nenávisti a oni na mé poučování nic nedali a že mne ani nechtěli v jejich řeči, kterou bych jim byl mohl jejich omyl vysvětliti, vyučovat, umínil jsem si, že celý ten čas budu věnovat duchovním věcem. Odcházel jsem tedy každého dne z chaty, kde se jen ďáblůvi sloužilo a sny vykládaly, a šel jsem na nedaleký pahorek, kde jsem si vyřezal v kůře veliký kříž, u jehož paty jsem se dílem modlil, dílem rozjímal, dílem četl knihu

o Následování Krista, kterou jsem nedávno obdržel a tak jsem pravého svého Boha sám jediný ctil a miloval v těchto ohromných krajinách. O tom oni delší čas nevěděli. Když na mne jednou přišli an jsem se právě před svým křížem modlil, počali mi spílati. že prý ten kříž nenávidí, ani oni, ani sousedící přátelští jim Evropané (mínli protestantské Holanďany), o něm ničeho nevědí. Dříve jsem si umínil, že se nebudu před nimi veřejně modliti, ani klečeti, abych jim nezavdal příčiny, aby sobě stěžovali do mne — (mezi divochy je třeba vždycky v těchto věcech jednati velice opatrně). — Nyní však jsem ustanovil, že se již před nimi nebudu zdržovati těchto duchovních cvičení, v nichž jsem daleko větší cenu viděl, než ve pracích hmotných. Jistě jim potom kdysi prospějí, až přijde čas k jejich obrácení, který Otec nebeský ve své prozřetelnosti pro ně ustanovil.

Mnoho mi bylo trpěti od těchto di-

vokých lidí, kteří mne nenáviděli, hladu a zimy, i ti nejšpatnější mezi nimi mnou pohrdali. Strašně mne nenáviděly ženy, které mívají z lovů největší užitek. Když se tedy lov nevydařil, měly mne za původce jejich bídy. Hladu velikého jsem vytrpěl dosti. Po čas lovu živi se tyto lidé samým masem. Toto maso bylo však obětováno ďáblům a já jsem si umínil, že se takového masa netknu. I chodil jsem bez jídla spát a viděl, jak oni se veselí při plných hrncích. Ačkoliv bylo několik důvodů, které, jak se zdálo, mne mohli omluviti, abych tak nečinil, přece jsem s milostí boží nikdy svého předsevzetí nezrušil. Hladov mluvil jsem k Pánu mému: „Naplníš budeme dary domu Tvého, budu nasycen, až se zjeví sláva domu Tvého, vyplníš touhu sluhů svých hladovějících, v městě svatém Jerusalemě, na věky nás budeš sytití tukem a obilím svým!“ (P. d.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

JABLOŇ.

Košatá jabloň
v zármutku hlavou
klátila:
„Červe, ty zkázo!
Krásné jsem jabko
ztratila!“

Ó máš jich dosti,
jabloni, přece!
Tolik krás!
Ale kdo mého
prolomí žalu
skalnou hráz?!

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

U Indiánů na řece Ivahy.

(Črta z misíí brasílských.)

V příloze — píše misionář P. Münster redakci jednoho misijního časopisu — posílám Vám fotografii indianského děvčete čisté krve, malé to pětileté Kristiny a jiné obrázky. Je těžko, malé

ty bytosti fotografovati, neboť jsou divoké jako ta lesní zvíř, mezi kterou žiji. Vůbec pravý Indián nevydrží tak dlouho před aparátem, až by fotografie byla hotova. Jak často se mi stalo, že jsem sestavil skupinu, ale v okamžiku, kdy jsem chtěl čočku zasaditi, vidím před sebou prázdnotu;

všichni se rozutíkali do křovin! Zdejší Indiáni bojí se i zrcadla, ano i mar-nivé Indiánky utíkají před zrcadlem. Kdo má jejich obrázek, tak jim ubírá síly a loupí duši, a kdo se vidí v zrcadle, dostává bolení hlavy, ztrácí vlasy a může se i pomínouti rozumem. Takové jsou jejich předsudky.

Narodí-li se dítě, spěchá s ním matka k řece a ponoří je do vody. Při obřadech s ponořením spojených dostává dítě také jméno, obyčejně nějakého nahodilého předmětu anebo nějaké okolnosti, která matce na cestě k řece napadla. Tak stávají se často rozto-divná jména jmény osobními. Všecko, co tu leze, chodí, nebo lítá, na př. list, kámen, dřevo, vítr, počasí, zvěř všeho druhu atd., bývá přijato do kalendáře.

Když bylo dítě po první koupeli přinášeno domů, ostříhají mu vlásky, ale tak, že se v týle vinou na způsob věnce. Tento vlasový věnec je také známkou, ke kterému kmeni kdo ná-leží. Účes obou pohlaví je stejný. Jsou to možná zbytky starého po-dání těchto Indiánů, kterým už před 300 lety misionáři hlásali víru kře-stanskou. Celý obřad potápění novo-rozeneňat a vlasový věnec zdá se upo-minat na obřad křtu svatého.

Tito Indiáni, kteří ještě před 100 lety v četných tlupách tamější kraje obývali, hynou víc a více a ustupují před bělochy do lesů. Za posledních čtyř let navštívil jsem všechny kmeny a soudím, že jich není více než 2000 duší. Tohoto počtu docílil jsem tím, že jsem u různých kmenů svolal ně-kolik žen, které mně všechny sňatku-schopné muže a mladíky vypočítaly a při každém jménu jedno zrno kuku-řice mi do klobouku házely. Předě dvěma lety řádily zde neštovice; loni vyžádala si mnoho obětí úplavice. Ježto Indiáni jsou sami na sebe od-kázáni, trvaly obě nemoci nepoměrně dlouho a rozšířily se po celém indi-ánském území.

Předě dvěma lety začali jsme, od-řiznutí od celého světa, hluboko v lesích, v údolí řeky Ivahy, stavbu

misijní stanice. Naše naděje nebyly špatné. Mnozí Indiáni pomáhali nám při práci a zůstali celé týdny mezi námi. V té době pokřtili jsme v ne-bezpečenství smrti mnoho dětí. Ale Indián je nestálý, zrovna jako ta zvěř, kterou honí. Dnes zde, v nejbližším roce jinde, často mnoho dní odtud daleko. Zdá se, že i náš zdejší kmen se rozejde. Již před několika měsíci odstěhoval se jeden z pohlavárů 13 mil směrem k horám, ježto se nepo-hodl se svým sousedem. Potom od-stěhovalo se mnoho rodin po řece dolů. Tam otevřel jakýsi poločernoch kupecký krám a nabízí svým odběra-telům mimo jiné zboží nezbytnou „ohnivou vodu“, t. j. kořalku. V po-slední dny pozorovatí mezi zbylými indiánskými rodinami velký nepokoj. Proslychá se totiž, že pohlavář prodal celé zdejší území kolonisační společ-nosti bez vědomí ostatních. On sám stěhuje se odtud na západ, 40 až 50 mil daleko. Dosud jsme na rozpacích, co činiti. Naše evropská povaha ta-kového kočovného života nesnese. Naši Indiáni zato proběhnou sebe delší vzdálenosti za krátký čas. Nic jim v cestě nepěkáží, ani slunce ani déšť, ani les ani noc, ani řeky ani hory; bojí se toliko tygra a hadů. Měli jsme aspoň to potěšení, že našim příčiněním 6—7 domorodců došlo, jak pevně doufáme, věčného spasení, a všichni ostatní viděli kříž a slyšeli o Tom, jenž za všechny na kříži zemřel o Ježíši Kristu.

O začátkách téže misie vypravuje jiný misionář P. Hubert Ástlander jménem, tyto zajímavé podrobnosti:

„Bydlíme na břehu řeky (Ivahy), skoro na půlostrově. Dokud do hu-stého lesa nevedly ušlapané stezky, nepoctil nás žádný dravec svou ná-vštěvou. Sotva však jsme několik pě-šinek lesem vysekali, zmizela nám brzy slepice, která právě hnízdila na vejcích. Večer před tím viděl P. Münster plížití se kolem domu zvíře podobné kočce. Bylo tedy jisto, že nějaký dravec náš drůbežný dvůr vy-pátral. Po několika večerů stál jsem za

vyšokou kukuficí na čekané, ale šelma nepřišla. Byla patrně příliš chytrá.

Blízko kurníku tábořila tlupa Indiánů. Především přestěhovali se však na protější břeh řeky. Hned následující noci zmizela z kurníku slepice s dvěma kufaty. Bratr Bianchi, náš kuchař, zaslechl jenom dušený pokřik slepic. Na blízku spali dva psi, ale ku podivu žádný z nich neštěkal. Přes to odvážíla se šelma slepici s kufaty uloupiti. Nezbývalo než řádění dravce učiniti přítrž. Připravili jsme tedy nabytou ručnici a nalikli pasf. To se mohlo státi beze všeho nebezpečství, ježto mimo nás nikoho nebylo na blízku. V noci na to jsem se náhodou probudil a hned mi napadlo: „Inu, tak je to, když člověk se připraví, zvíře nepřijde, jinak by byla puška už dávno spustila.“ Najednou slyším silný hřmot, opakující se sumpění a bouchání. Psi, kteří byli uvázáni, dali se do štěkotu. Nebylo pochybnosti, zvíře padlo do pasti. Bratr Bianchi a já běželi jsme se svičkou ven. Skutečně, leželo před námi. Byli jsme překvapeni. Bylo to silné zvíře, mnohem větší, než jsme si ho představovali. Přední tlapa vězela v pasti, ale už

jenom několika drápy. Bylo třeba zvíře ihned usmrtiti, nemělo-li se samo vyprostiti. Polekáno hledělo na nás a házelo sebou. Svitil jsem svičkou a bratr Bianchi zabil je dvěma ranami. Nyní mohli jsme si kočku blíže prohlédnouti. Byl to jaguár. Od tlamy k ocasu měřil 90 cm, výška činila 45 cm, ocas 35 cm a vážil 18 kg. Za odstrašující příklad pro všechny zloděje slepic visí nyní jeho kožišina na bidle a suší se na slunci.

Jaguár může pro svou značnou sílu, obratnost a lstivost i člověku býti nebezpečným; nicméně vzhledem k opravdovému tygru je přece jenom slabou kočkou. Tygr zabíjí krávy, voly, prasata, koně a odvláčí je. V této příčině slyšeti zde všude časté stížnosti a žaloby. Brzy usmrtí koně, brzy roztrhá krávu, brzy zardousí několik prasat. Nedávno zabil zde tygr na blízku řeky lva hy krávu a odvlékl ji přes řeku 200 metrů širokou. Jak mně bylo vypravováno, činí tygr své skoky následovně: Skočí na zvíře, chopí je jednou tlapou za krk, druhou za tlamu a mohutným pohybem zlomí mu vaz.

(Příště ostatek.)

Jos. Al. Vlastimil-Římský:

LÍPA.

Jeseň již hrozi
posvátné lipě
Slovanů:
„Všecku tvou pýchu,
ozdobnou zeleň
rozvanu!“

Zůstaň jen klidna!
Vesna šat dá ti
svěží zas!
Mou radost, pohled,
věru snad na vždy
spálil mráz!

Různé zprávy.

**Velká slavnost církevní v Buda-
pešti.** Na svatodušní svátky 1926 byl v Budapešti sjezd mariánských družin. Při té příležitosti byla slavnostně vysvěcena nově zřízená skalní jeskyně

ke ctí Matce Boží. Na místě, kde se na pravém břehu Dunaje přikře z vody zvedá hora sv. Gerarda, otvírá se, právě proti nádhernému mostu Františka Josefa, přirozená skalní jeskyně.

Dosud byla nepovšimnuta. Mužské družiny budapeštské si nedávno umínily, že na tomto romantickém místě zřídí mariánskou svatynku. Místo je také dějinně památné, neboť tu byl před 900 lety jeden z Apoštolů země sv. Gerard shozen ze skály od pohanských vzbouřenců roku 1047 do Dunaje. Slavnost vysvěcení jeskyňky se stala pravým vítězným průvodem katolické horlivosti ve víře. Zúčastnilo se ho na 60.000 osob, v řadách s hořícími svícemi v rukou. Táhli za zpěvu mariánských písní do města. U jeskyně nadšeně promluvili budapeštský starosta dr. Sipöcz a pak mladý bývalý arcivévoda dr. Josef František o Matce Boží, jako ochránkyni Uher. Pak vykonal biskup Glattfelder církevní obřad. Reči a modlitby byly megafony nesený až k poslednímu posluchači.

Dle generálního schematismu benediktinského řádu má počátkem 1926 řád celkem 8176 členů, z čehož je 4238 kněží, 1350 kleriků a noviců a 180 klášterů. Oproti roku 1920 vzrostl řád o 21 klášterů a 1132 členů. Od roku 1880 se počet klášterů zdvojnásobil a počet členů ztrojnásobil. Rozmach tento za posledního půl století vysvětluje se hlavně rozvojem řádu v severní Americe, kdež roku 1850 byl založen první klášter, ale dnes je tam 20 opatství s 1000 kněží a 250 kleriky a novici a 39 ústavů s 5000 žáků.

První Čiňané katol. duchovními hodnostáři. Římský časopis „Tevere“ upozorňuje, že papež v červencovém konsistoriu po prvé jmenoval Čiňana vikářem a dva jiné Čiňany apoštolskými prefekty.

Hrdinné výjevy v Mexiku. Zrovna o hrdinných výjevech dočítáme se ve zprávách o pronásledování katolíků v Mexiku. Připomínají nám skoro mučednickou dobu prvních křesťanů. A zvláště ženy a mladé dívky vynikají v hrdinném hájení církve a v pohrdání smrtí. V San Luis Potosi postavilo vládní vojsko proti kostelu strojní pušky, aby rozprášilo množství lidu, který chtěl bránit přístup ke kostelu. Vojáci žádali

od lidu vydání vůdců odporu, jinak chtěli nechat řádit strojní pušky. Situace stávala se kritickou, tu vyskočilo mladé 12leté děvče před vojáky s vyzdvíženou zástěrou, jako by v ní něco ukrývalo, a postavilo se hrozivě před ně. Ve městě se rozhlásilo, že dělníci z blízkých dolů přinesli do města dynamit, když přišla zpráva, že vláda chce jejich biskupa zavřít do vězení. Vojáci tedy mysleli, že děvče má v zástěře dynamitové bomby a sotva se odvážili pohnout. Po chvíli, která stačila, aby nejvíce ohrožení mohli utéci, spustilo statečné děvče prázdnou zástěru a zvolalo se smíchem: „Tak, já jsem jen žertovala; nyní můžete naše lidi hledat! — Jindy pořádali katolíci na ulicích velkou protestní schůzi. Ovšem že bylo hned na ně posláno vojsko, a přišlo opět se strojními puškami. Tu postavila se 18letá dívka, kvetoucí kráska, dcera jedné z předních rodin města. „Než koho jiného zastřelíte, musíte zastřelit mne!“ — Jako mučedník zemřel jeden hodný dělník při hájení církve svaté v Zitacuaro. Vláda ustanovila, že v jednotlivých městech smí zůstat jen určitý, malý počet kněží, ostatní, že se mají odstraniti. Nato se shromáždilo velké množství lidí před vládní budovou a žádali odvolání tohoto ustanovení. Jejich žádost byla urážlivým a pofouchlým způsobem odmítnuta. Když to vešlo ve známost, sešlo se lidi ještě více a trvali na svém požadavku. Guvernér nechal proti nim nastoupiti vojsko. Hejtman tohoto oddílu vypálil neprozřetelně poplašný výstřel. Lid myslel, že je to znamení k boji, a někdo hejtmana zastřelil. Nato vojáci začali divoce zmateně střílet, při čemž usmrtili množství občanů, dělníků žen a dětí. Jedním z prvních padlých byl dělník, jenž klesaje zvolal: „Umírám pro Krista, našeho Krále! Odpouštím všem svým nepřátelům.“

Návrat premonstrátů do Irska. Po nepřítomnosti, jež trvala 4 leta, vrací se opět do Irska premonstrátský řád. Několik belgických kněží a laiků řádu premonstrátského založilo klášter v Kilna Crotu. Biskup kilnorský msgr

Finegan slavnostně vysvětil nový priorát. Mezi bratry a laiky nového kláštera je známý historik řádu tohoto Alderic.

(Zasláno.)

Ignáce Raaba: Život sv. Aloise z Gonzagy. Serie (10 kusů) uměleckých pohlednic, které vydal časopis Věstník mariánských družin čsl. a zašle jednu serii za Kč 5.— administrace téhož Věstníku, Praha II., Ječná 2.

Jest to nádherný čtyřbarvotisk pořízený z uměleckých obrazů českého malíře Ignáce Raaba. Cena stanovena je rezižní, a bude-li

pro tento umělecký podnik patřičně pochopení, přičleni nemálo k tomu, aby důstojně bylo oslaveno výročí dvousté památky svatořečení patrona mládeže sv. Aloise z Gonzagy, které připadá na den 31. prosince t. r. a má z vůle Jeho Svatosti papeže Pia XI. býti podnětem k rozšíření úcty tohoto i u nás dříve tolik ctěného světce a přispěti k mravní záchraně naší mládeže.

Pohlednice aloisiánské tvoří pěkné album a budou rodičům i vychovatelům vítány jako dárek svým nejdražším při nejrůznějších příležitostech.

Všichni pak přátelé umění uvítají tuto věrnou reprodukci našich českých originálů s radostí a postarají se, aby našla zasloužené pochopení v nejšířších kruzích.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětují Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětují za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za dělnictvo v nebezpečení u víře a mravech a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Chránit mladé dělnictvo před zkažou.

Úmysl v září: 1926: Aby horlivost v účtě Eucharistie vždy více se roznítla.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Mladí dělníci tovární vystavení velikému nebezpečí ve víře a mravech (Hlavní úmysl.) — K Bohu zpět! (báseň) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo — ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomostí. — U dělníkovy rakve (báseň). — Mluvil správně. — Sv. Bernard, ctitel Marie Panny (obrázek). — Útěk (báseň). — Blahoslavení mučienici kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Jablůň (báseň). — Obrázky z katolických misí. — Lípa (báseň). — Různé zprávy. — Zasláno. — Obětování denního úmyslu.

Tiskem a svým nákladem vydává Občanská tiskárna v Brně. — Za redakci odpovídá Ladvík Kužela.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. ZÁŘÍ 1926.

ČÍSLO 9.

O Srdce Ježíše, ty šipy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Rostoucí horlivost v úctě sv. Eucharistie.

(Hlavní úmysl.)

Nejsv Svátost oltářní jest středem veškeré bohoslužby, jest nejvyšším bodem lásky božského Srdce Páně. Při poslední večeři ustanovil Pán tuto Svátost jako prostředek přátelství svého s námi. A láska jeho k nám přes všechny urážky ne vychladla dosud. Právě touto nejsv. Svátostí chce býti Spasitel nám co nejbližší, chce bydlet mezi námi v městech i osadách, v domech i na cestách; chce sdílet s námi radosti i žalosti; chce docela blízko nám býti, když jej potřebujeme; chce, abychom takřka úderý jeho božského Srdce, plného dobroty a milosrdenství slyšeli. Ve svatě Eucharistii chce Spasitel náš dnem i nocí opětovati onu největší a bolestnou obět, kterou za nás přinesl na Golgotě. Touto obětí chce nám ustavičně připomínati požehnání, jež z jeho ran krupějemi krve do ubohých, hříšných srdcí našich proudí. Ve sv. Eucharistii chce Spasitel náš k nám zavítati, jak zavítal častěji k Lazarovi, jak zavítal do domu celníka; chce se nám slovem celý odevzdati a nic nechce sobě ponechati. — Kdo pochopí vysokost, šířkost a hloubku této nesmírné lásky Spasitele našeho! Čím odplatíme se Pánu za tuto jeho lásku? Zase láskou!

Nic jiného od nás nežádá než lásku naši. Tato láska naše jeví se zbožnou úctou a kláněním se Pánu Ježíši v nejsv. svátosti oltářní. A úcta tato jeví se čím dále více v lidu našem. Svědectví o tom vydávají adorace mužů a jinochů, časté a denní sv. přijímání věřících každého stavu od dítek až do starce, od prostého až do učeného muže. Přes všecku chladnost světa, přes všecku pohanskou novotu vyzáříje vždy jasněji život křesťanský, který právě nabývá síly ve sv. Eucharistii. Potěšením nás naplňuje vždy rostoucí pobožnost a úcta k Ježíši svátostnému, jak jeví se ve slavných průvodech a eucharistických sjezdech, jako posledně v Americe v Chicagu, kam přes milion cizinců se sjelo osvědčiti svou víru a úctu k Ježíši svátostnému. Než nesmíme na tom přestat, nesmíme býti ještě uspokojeni. Musíme všemi nám danými prostředky působiti k tomu, aby nynější horlivost nepřestávala, nýbrž ještě více vzrůstala. Co tedy máme činiti? Předně veďme dítky v útlém mládí k Pánu Ježíši, ke sv. přijímání. Nebojme se obtíží, předsudků a dlouhého přemýšlení v této věci. Čeho se docílilo v Holandsku a jiných zemích, proč by se nedocílilo též u nás?

Dále povzbuzujeme dospívající mládež k častému a dennímu sv. přijímání, učme ji, aby všechno jednání a smýšlení směřovalo k lásce božského Srdce Páně, aby se naučila vésti život Bohu milý, prodchnutý úctou k nejsv. Svátosti oltářní dle příkladu svatých ji-

nochů a panen. Konečně nedopustme, aby počet komunikantů na I. neděli v měsíci nebo na I. pátek v měsíci se zmenšil, nýbrž čím dále tím více rostl. A o to prosme tento měsíc nejsv. Srdce Pána Ježíše.

Jarolím St. Pavlík

O GLORIOSA ANCHORA.

Buď zdráva, přemilostná Panno,
jež kotvou naděje jsi naší
a hvězdou, kteráž na obloze
se nad vzbouřeným mořem vznáší.

Když ty nám budeš chránitelkou,
tu peklo zmlkne malomocné,
a spása naše jistou bude,
když podáš ruky nápomocné.

Když Otec nebe rozhněvaný
nám vinným chystal by chtěl muku,
ó Matko Boží, zadrž, zadrž
tu kárající Boží ruku.

Buď čest a chvála Tobě, Jezu,
jenž narodil se's z čisté děvy,
i Otci tvému, též i Duchu,
jenž dobrotivým k nám se jeví.

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomosti.

(Pokrač.)

Poklady moudrosti.

V pravdě smíme tedy nejsvětější Srdce Ježíšovo zvatí Srdcem, v němž jsou všechny poklady moudrosti. Vidíme v nejsvětějším Srdci Ježíšově nejušlechtilější část jeho pozemské lidské úsoby, kterou zároveň pokládáme za sídlo nejušlechtilějších jeho konů. Srdce toto, s božstvím jeho nerozlučně spojené, zrovna jako celá jeho lidská přirozenost, je pokladem, z něhož prýštily všechny jeho řeči, nauky, učení, skutky, počiny, jež jsou plny moudrosti Božské. Zvláště sledující Božské jeho učení, jeho svatý život, podivujeme se

vzácným nevyčerpatelným a nevyslovitelným pokladům věčné moudrosti, skrytým v Božském Srdci jeho.

Spasitel náš Ježíš Kristus jest největším učitelem nejdokonalejší moudrosti, jaké možno dosíci zde na zemi. Pravdy a tajemství, jež hlásal světu, zásady a pravidla životní, která stanovil, převyšují svou vznešeností, ušlechtilostí, svatostí, moudrostí vše, co kdy vyskytlo se na světě.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo je pokladem vši moudrosti, poněvadž má nejdokonalejší poznání. Bůh je moudrost sama, zvláště Synu Božímu připisuje se největší dar moudrosti,

proto i Srdce, s božstvím Syna Božího spojené, obsahuje všechny poklady moudrosti právě, již bytost stvořená pojmouti nemůže. Pán Ježíš sám učí to výslovně. Práví: „Všechny věci dány jsou mi od Otce mého, a žádný nezná Syna leč Otec, aniž kdo zná Otce, leč Syn a komu by chtěl Syn zjevití“ (Mat. 11, 27.)

A opět: „Velebím tebe, Otče, Pane nebes a země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a opatrnými a zjevil jsi je maličkým. Všecko jest mi dáno od Otce mého, a nikdo neví, kým je Syn, a komu by chtěl Syn zjevití“ (Luk. 10, 21.) Smysl těchto výrokův jest: Bůh a nejsvětější Trojice jsou ve své podstatě tak vznešeny, že plnost tu poznávají toliko samy Božské osoby. Právě proto jsou v nejsvětějším Srdci Ježíšovu obsaženy všechny poklady moudrosti, jichž rozum lidský nikdy zbádati, pomyslití, vysloviti a vystihnouti nemůže.

Nadzemská tato moudrost nejsvětějšího Srdce Ježíšova zazářila ponejprve, když ve 12. roce věku svého díel ve chrámě. Seděl tam mezi učiteli, poslouchaje a otazuje se jich. „Žasli pak všichni, kteří jej slyšeli, nad rozumností a odpovědmi jeho“ (Luk. 2, 47.) Týž svatý evangelista Lukáš, který vypravuje nám tuto epizodu z mládí Ježíšova, dodává k tomu ještě (2, 52.) „A Ježíš prospíval moudrostí a věkem a milostí u Boha i u lidí!“

Moudrost Srdce Ježíšova zjevovala se zvláště v době veřejného jeho působení, jak uznati musili sami jeho nepřátelé. Tak stalo se v domovině jeho, v Nazaretě. Ponejprve zakusil tam jenom nevděku. „Povstavše proti němu, vyvrhli jej z města ven a dovedli ho až na okraj hory, na níž město vystaveno, aby ho srazili dolů.“ (Luk. 4, 29.) Když přišel podruhé a učil opět v synagoze, tu nemohli odolati kouzlu, jež z něho vzařovalo. „Žasli a pravili: Odkud má tento moudrost a moc?“ (Mar. 13, 54.) Tak musili se mimoděk přiznati, ale nečerpali z jeho vzácných slov a moudrých naučení žádného užítku, nepři-

lnuli k němu vírou, nýbrž vzpomínajíce, že byl vychován v prosté chýži tesařově, pohrdli jím a jeho učením (Mat. 13, 53—58; Mar. 6, 1—6.)

Nadzemská moudrost nejsvětějšího Srdce Ježíšova vynikla ve veřejném jeho životě tak jasně, že byli zahabeni všichni nepřátelé jeho. Fariseové a zákonníci přicházeli častěji, pokoušeje ho (sr. Mat. 22, 35 a jinde), ale když otevřel úst svých, plynula z nich tak vzácná moudrost, že „nikdo nemohl mu odpověděti slova, aniž kdo již osmělil se od toho dne otázati se ho“ (Mat. 22, 46.), aby ho pokoušel.

Svým nebeským učením osvětlil Spasitel podivuhodně rozum náš, zjeviv nám jasně a určitě vše, čeho třeba věděti k životu věčnému. Jak obdivovali ho zástupové, když mluvil k nim, tak plesá i srdce každého milovníka pravdy, když dočítá se v evangeliích těch nejvznešenějších pravd o Bohu jediném, Sivořiteli všehomíra, o tajemství nejsvětější Trojice, o nesmrtelnosti lidské duše, o velikém díle vykoupení našeho. Vskutku sestoupila s nebes věčná moudrost, právem volá k nám nejsvětější Srdce (Jan 8, 12.): „Já jsem světlo světa; kdo následuje mne, nebude choditi ve tmách, nýbrž bude míti světlo života!“

Ale nejsvětější toto Srdce nejenom osvěcuje rozum náš, nýbrž též v životě předchází nás nejkrásnějším příkladem, právě tak jako jasný sloup ohnivý svítil Izraeli v temnotách nočních. „Učte se ode mne!“ tak volá (Mat. 11, 29.) Apoštolové učili se od něho, následovali ho, byli naplnění jeho duchem. „Prosím vás tedy, buďte mými následovníky, jakož i já jsem Kristovým!“ Tak vyzývá nás sv. Pavel (1. Kor. 4, 16.) Základem života učinil Ježíš přikázání lásky, dle něho řídil se ve všem, ještě s krvavého kříže učil nás skutkem, odpouštěti a modliti se za nepřátely. Učil nás skutkem, kterak máme milovati Boha nade vše. V parné poledne usednul k odpočinku u studnice Jakubovy nedaleko Sicharu; když pak starostliví učeníci nabízeli

mu, aby pokrmem se posilil a občerstvil, dí: Mám pokrm, o němž vy nevíte! Můj pokrm jest, abych činil vůli Toho, jenž mne poslal a dokonil dílo Jeho!“ (Jan 4, 32. 34.) Učil nás opravdové lásce k bližnímu, když pomáhal tolika nemocným, chorým, neduhy stíženým, posedlým zlým duchem, malomocným. O těchto ušlechtilých skutcích lásky bliženské platí pro nás napomenutí, které vyplynulo z nejsvětějšího Srdce při poslední večeři. Tam prokázal Ježíš, tichý a pokorný srdcem (Mat. 11, 29), nejpokornější službu lásky svým apoštolům, když jim totiž myl nohy. Svátý Jan vykládá o této převelikej pokoře Božského Srdce velmi obšírně, na konec pak uvádí slova Spasitelova (Jan 13, 12–17.): „Víte-li, co jsem vám učinil? Vy mne nazýváte Mistrem a Pánem; a dobře pravíte: jsemť zajisté! Jestliže já, Pán a Mistr váš, umyl jsem vám nohy, i vy máte jeden druhého nohy umývatí. Příklad zajisté dal jsem vám, abyste i vy tak činili, jako jsem já učinil vám! Amen, amen, pravím vám; není služebník větším nad pána svého, ani posel větším nad toho, který jej poslal. To-li víte, jste blahoslaveni, budete-li to činiti!“

Jednoho jest potřebí!

Při své návštěvě v Bethanii dalo nám nejsvětější Srdce nejlepší poučení o moudrosti, po kteréž se má každý snažiti. V městečku tomto navštívil Spasitel Lazara s jeho dvěma sestrami, Martou a Marií. Nebyl tam toho dne čekán, proto nastal příchodem jeho ruch. Zvláště Marta obsluhovala ho pilně, pečujíc, by nechybělo ničeho. Tišší Marie usedla u nohou Ježíšových, naslouchala jeho slovům, jako pokorná a poučení dychtivá učnice; tak mocným a přitažlivým bylo jeho slovo, její duše tak dojata, že docela zapomněla na sestru, a na to, že měla by jí pomoci. Marta naznačovala jí to všelijak, když pak sestra nechápala, hodina pak jídla se blížila, promluvila přímo: „Pane nedbáš-li toho, že sestra má nechala mne sloužiti samu? Řekni

jí, tedy, ať mi pomůže!“ A Ježíš odpověděv řekl: „Marto, Marto, pečlivá jsi a znepokojuješ se ve mnoha věcech! Ale jednoho je potřebí! Maria nejlepší stránku vyvolila, která nebude odňata od ní!“ (Luk. 10, 38–42.)

Mistr nekárá své hostitelky, že přilíš o něho pečuje, nýbrž že se přilíš rozptyluje starostmi vnějšími. Jednoho je toliko potřebí, a to je ta pravá moudrost, které se máme učiti od Ježíše, již máme načerpati z nevysychatelného pramene nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Moudrost tu označují slova Spasitelova: „Hleďte nejprve království Božioho a spravedlnosti jeho, a toto všechno (vezdejší) bude vám přidáno!“ (Mat. 6, 33.) „Ctihodná moudrost jest milovati Boha“ (Sir. 1, 14.) „Popřej místa bázni Nejvyššího; všeliká moudrost jest bázeň Boží!“ (Sir. 19, 17–18.) „Proto také my nepřestáváme ode dne, kdy jsme to uslyšeli, modliti se, prositi za vás, abyste byli naplněni poznáním vůle jeho ve vši moudrosti a rozumnosti duchovní, a to k tomu konci, byste žili důstojně Boha, tak abyste se jemu ve všem líbili, ve všelikém díle dobrém užitek přinášejíce i rostouce skrze poznání Boha!“ (Koloss. 1, 9–11.) „Kdo jest moudrý a rozumný mezi vámi? Ukaž na dobrém životě skutky své v tichosti, která náleží moudrosti!“ (Jak. 3, 13.) „Bůh pak pokoje, jenž vzkřísil z mrtvých Pána našeho Ježíše Krista, velikého to pastýře ovcí skrze krev úmluvy věčné, uzpůsobí vás v každém díle dobrém ke konání vůle jeho, čině ve vás, co se mu líbí, skrze Ježíše Krista, jemuž sláva na věky věkův. Amen“ (Žid. 13, 20–21.)

Poklady vědomosti.

„Nyní patřime skrze zrcadlo v záhadě“ (I. Kor. 13, 12.) Nyní poznáváme Boha toliko nepřímou, prostředně, totiž z věcí stvořených a věrou, — tak učí sv. Pavel milé své Korintské; poznáváme Boha pouze nedokonale, nejasně, jako když zná e nějakou osobu pouze z jejího obrazu, který nikdy nevystihuje úplně odušev-

nělé tváře skutečné. Proto ani lidská mluva není dosti dokonalou, aby mohla úplně vyjádřiti vlastnosti a podstatu Božskou; všechna naše řeč je pouze obraznou, neúplnou, nevýstižnou, nedokonalou. Podstata Boží je dokonale jednotnou, tak že v ní jsou všechny vlastnosti též samou podstatou, každá pak vlastnost obsahuje a vyplňuje celou podstatu, obsahujíc plně v sobě i všechny ostatní dokonalosti a vlastnosti. „Patříme skrze zrcadlo v záhadě, — neboť poznáváme jenom částečně.“

Proto i v našem zbožném vzdechu slova „poklady moudrosti a vědomosti“ jsou vlastně synonymy, a my jenom ze stanoviska ryze lidského, s ohledem na své vlastní poučení, povzbuzení a povznesení duchovní, můžeme činiti rozdíl mezi slovy „moudrost“ a „vědomost“. Jmenujeme pak nejsv. Srdce Ježíšovo pokladem moudrosti, jako vypočítáme mezi vlastnostmi Božími též nejvyšší moudrost, dle níž Bůh pořádá všechno tak, že vždycky dosahuje svých nejsvětějších úmyslův. Srdce Ježíšovo, — poklad vši vědomosti, — toto rčení připomíná vševedoucnost Boží, dle kteréž Bůh ví všechno, minulé, přítomné i budoucí; ví i naše nejtajnější myšlenky.

Hospodine, máš vědomost všech věcí! (Esther 13, 14.)

Královna Esther, uslyševši o nástrahách, jež usilovali o záhubu národa israelského, chystá se vystoupiti odhodlaně před krále s přimlouvou za krajany své; v úzkosti srdce svého volá pak k nebesům: „Hospodine, máš vědomost všech věcí! Bože mocný nade všechny, vyslyš hlas těch, kteří nemají žádné jiné naděje, vysvoboď nás z rukou nespravedlivých?“ (Esther 13, 14—19.)

Hospodin, Pán náš na nebesích, má vědomost všech věcí, jestiž vševedoucí. Pojem této vlastnosti Boží jest nám objasniti, chceme-li pak snáze porozuměti zbožnému vzdechu: „poklady vědomosti nejsvět. Srdce Ježíšova!“

Katechismus vysvětluje tuto vlastnost Boží těmito slovy: „Bůh je vševedoucí, — znamená, — Bůh ví všechno, minulé, přítomné i budoucí; ví i naše nejtajnější myšlenky! „Není žádného tvora neviditelného před ním, ale všechno je otevřeno před očima toho, před nímž nám bude činiti počet!“ (Žid. 4, 13.)

Všechno vědění, všechny vědomosti a vědy lidské i pozemské jsou pouhým stínem vševedoucnosti Boží. Na vysvětlenou budíž toto podobenství! Prostý neučený venkovan jest obyčejně pln úcty a obdivu pro lidi učené. Srovnáme-li však vědění Božské s onou troškou, které se domohl i muž nej- učenější dlouholetými studii, tu poznáme, že není skoro rozdílu mezi největšími učenci a venkovany, tak málo znajícími! Popatřme na krupěj rosy, jež v paprscích slunce září na ratolesti růžového kře! A vizme kapku vody, větší a skoro pokaždě kalnější, jak stéká s našich střech! Dají se krupěj a kapka srovnati s nesmírností oceánu? Nuže: my prostí křesťané, kteří známe dobře jen svůj katechismus a máme víru, my jsme onou krupějí rosy: učenci, slavní doktoři, jejichž duch je často zkalen pýchou, jsou onou kapkou vody, větší, ale často méně čistou, jež stéká se střech našich příbytkův. Ale čím jest i ta krupěj i ta kapka proti nezměrným propastem oceánu? A tak i vědění lidské není ničím proti nekonečnému vědění Božímu!

Člověk může býti přítomen toliko na jednom místě, a tak ví tedy jen co vidí, slyší a cítí. Ví jen to, co se mu řekne, čemu se učil nebo co zažil. Mnoho z toho, co ví, zapomene; mnohého nepochopí; budoucnost je nám úplně a docela skryta, zahalena neproniknutelným závojem.

Zcela jinak jest to u Boha! „Nebot Pán má všechny vědomosti, a proniká příznaky budoucnosti; zvěstuje věci minulé i příští, a odkrývá stopy věci skrytých“ (Sirach 42, 19.) Hospodin vidí před sebou první den stvoření, zrovna tak jako paměť jeho obsahuje

celou věčnost, jeho očím jest vše přítomno, co se stalo během sta i tisíciletí. U vědomí Božském není ani minulosti, ani budoucnosti, nýbrž vše je přítomnost. Bůh nemůže naučiti se ničemu novému, nemůže ničeho nového zakusit, nemůže zapomenouti ničeho minulého! Jako jasný paprsek sluneční proniká křišťálový pramének a ozařuje i propasti hlubokostí mořských, tak prohlédá Bůh taje a záhyby lidských srdcí. „Moře a lidská srdce zkoumá, záměry jejich proniká. Neujde mu žádná myšlenka, a ne-

může se ukrýti před ním jedině slovo!“ (Sirach 42, 18—20.)

O této vlastnosti Boží měli již i staří pohané jakýsi pojem! Tak prý Aesopovi pravil kdysi kterýsi egyptský sofista: „Božstvo, jemuž se klaním, posílá mne sem, abych předložil tobě otázku!“ — Na to Aesop: „Vyjadruješ se špatně: Bůh ví všechno, nic není mu skryto; proto nemůže se též ničemu učití od lidí! Ty netoliko klameš se sám, nýbrž prozrazuješ i nevědomost svého božstva!“ Dojista povzbuzující odpověď z úst pohana! (P. d.)

Jarolm St. Pavlk:

A V E T E M E N T E S L U C I D A E.

Vitáme vás duchy hvězdných světél,
na spásu co naši máte zřetel,
kteří nosíte k nám zprávy pilné,
nebeského Krále vojsko silné.

Na hradě, v němž Bůh dlí hromovládny,
hymen, žalmů vedete rej ladny
na varhanách, lyrách neustále
před stolicí soudnou nebes Krále.

Proti Tartaru vy chase kleté
silnou paží stále bojujete;
i nám přispíváte ku pomoci,
by nás pekelný drak nemoh' zmoci.

Buďte při nás, zástupové stkvěli,
bychom v moci hříchu nezatměli,
a když opustíme svoje druhy,
zaneste nás na nebeské luhy.

Nejvyššímu Otci nad hvězdami,
Slovu bydlícímu mezi námi,
Duchu, jenž nás těší, jenž nás učí,
chvála nejvyšší nechť světem zvučí.

Hle, vynášeli mrtvého!

Úvaha na 15. neděli po sv. Duchu. Píše Ignát Zháněl

Ježíš přišel se svými do městečka, které slulo Naim. Hle, právě vynášeli mrtvého, jediného syna vdovy. Milosrdenstvím pohnut vzkřísil božský Mistr mládence z mrtvých. (Luk. 7, 11—16.) Našel se přítel, který pomohl. Kéž bychom i my našli, vystoupivše z tohoto světa, přátele, kteří by nám

pomohli, kteří by se nás zastali při soudu, u kterého se po smrti objevíme.

Všichni známe důležitost i výbornost pravého přátelství. Dobře, kdo má tu na světě mnoho vlivuplných přátel, může doufat, že mu v čas potřeby pomohou. Běda, kdo tu nemá nikoho! Podobně dařiti se nám bude

po smrti u soudu, čím více přátel, tím lépe! Jsou jimi: Ježíš, Maria, svatí a světice, svatý náš patron, andělé strážní, dobří skutkové a jiní. Povšimněme si dnes dvou: Ježíše o dobrých skutků.

Jak rád pomáhal Ježíš Kristus, když byl na světě! Ujímal se dobrotivě každého, malých, velkých, dětí, dospělých. Nedal se zastrašiti ničím, žádnou nepohodou, mdlobou, byl přítelem všem, kteří něčeho potřebovali. Milosrdenství jeho bylo tak veliké, že nemělo ani počátku ani konce. Objevil-li se někde, měli všichni za velkou milost, mohli-li se k němu přiblížiti, dotknouti se roucha jeho, políbiti nohy jeho. Ježíš vybízí nás: „Proste a bude vám dáno, hleďte a naleznete, ťlucte a bude vám otevřeno, každý, kdo prosí, běže, kdo hledá, nalezá a tomu, kdo ťluče, bude otevřeno. Či jest který člověk mezi vámi, jenž podá synu svému kámen, když ho prositi bude: o chléb? aneb bude-li prositi o rybu, zdali jemu podá hada? Jestli že tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dítkám svým, čím spíše Otec váš, jenž jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteří ho prosí? (Mat. 7, 7—12.)

Jakých krásných srovnání užívají svatí učitelé, aby nás povzbudili, aby osvětili milosrdenství Boží. Sv. Jan Zlatoústý píše: „Zahřívání je vlastnost ohně, osvěcování je vlastnost slunce, podobně jest dobře činiti, smilovati se vlastností Boží.“ Sv. Alfons Liguori míní: „Jako otec s pláčem spěchá za synem, jenž se chce vrhnouti do moře, aby ho zachránil, podobně spěchá i Bůh za hříšníkem, milostí svou volaje na něho: Synu, proč se chceš vrhnouti do moře věčné záhuby?“ Jindřich Suso praví: „Žádná matka nespíchá tak rychle vynéstí dítě své z ohně, jako jest ochoten a pohotově Otec nebeský přijmouti hříšníka na milost, byť byl poskvrněn hříchy celého světa.“

Již v žalmech čteme: „Neboť jest u Hospodina milosrdenství a hojná u něho spása.“ (Žalm 129, 7.) Vizme tuto dvě pokladnice našeho Pána a

Boha. Velké jest jeho milosrdenství, ale přebohaté je jeho vykoupení. Milosrdenství působí, že „velí slunci svému vycházeti na dobré i zlé a déšť dává na spravedlivé i nespravedlivé.“ (Mat. 5, 45.) Jako Spasitel lidí hledá Ježíš ztracené ovečky, nalezna je, dává je na svá ramena a nese zpět ke stádu.“ (Jan 10, 11.) Ježíš jde za marnotratným synem, přichází mu vstříc, objímá jej, odívá ho v nový šat, připravuje mu slavnostní hostinu.“ (Luk. 15, 11.) Jako žena ztratí drachmu, rozžihá svíci, zamete dům, hledá až nalezne (Luk. 15, 8.), podobně činí Ježíš s hříšníkem.

Bůh nás miluje jako své tvory, je naším otcem, vyzval nás, abychom mu s největší důvěrou říkali: „Otče náš!“ (Mat. 6. 9.) Přese všechnu svou nesmírnou lásku a své nekonečné velké milosrdenství nepřestává býti nejvyšší spravedlivým, miluje člověka, ale trestá hříšníka. Již prorok Jeremiáš objasnil následujícím obrazem spravedlnost Boží. „Aj, jako mračna vystupuje, jako vichor vozy jeho, rychlejší než orli jsou koně jeho. Běda nám, neboť veta jest po nás.“ (Jer. 4, 13.) Vylil jako oheň hněv svůj.“ (Pláč Jerem. 2, 4.) Poklady svého vykoupení vyvážil Ježíš hříchy veškerého lidstva, umíraje na kříži, roztrhl dlužní úpis našich nepravostí. Jeho vykoupení bylo nejenom dostatečné, nýbrž i přebohaté. Zajisté byla by postačila jediná prosba Syna Božího, aby zachránil všechno lidstvo od věčné smrti, ale Ježíš rmoutil se, byl teskliv, řka: Smutná jest duše má až k smrti, (Mat. 26, 38.), nejtrpělivěji snášel všechny bolesti, útrapy po 33 let až zemfel na kříži nejhroznější smrti, aby usmířil Boží spravedlnost. Bůh se nikdy nemění. Podívej se do zrcadla, jsi-li rozloben. Zračí se v něm a ukazuje se tvá zlost. Podívej se do něho, jsi-li vesel, máš-li tvář vyjasněnou. Zrcadlo se nemění, zůstává stejným, ty se však měníš. Podobně se nemění i Bůh, nýbrž lidé se mění. Bůh zůstává vždy tentýž.

Nikdo z nás nepodává se zoufalým

myšlenkám i kdyby byly hříchy tvé tak četny jako písek na břehu mořském, mohou být smazány nekonečně velkým milosrdenstvím Božím. Ovšem je naší svatou povinností hledati horlivě nevystihlé hojné milosti Boží ve svatých svátostech a je věrně i uctivě uchovávat i ve svém nitru. Nic nepochůž, víme-li, kde jest poklad ukryt, jsme-li líní odebrali se k němu a bráti z něho? Svatý Kanisius, který pobyl i v našich zemích a založil tu několik jesuitských klášterů, byl ve všem poslušen vůli Boží, ústa jeho často opakovala slova: „S radostí vše vykonám, co mi Bůh poroučí; každé místo stane se mi rájem. Co Bůh chce, to chci i já. Bůh řídí pevně práci mou a doufám, že zemru, jsa poslušným dítkem Božím!“

Kéž se na nás vyplní přání pronešené v poslední sloce hymnu „Stabat mater:“ „A když tělo usne v Pánu — otevř duši moji bránu — v rajská sídla zářivá.“ „Ač má prosba nezaslouží, — uděl po čem duše touží, — ať jí oheň nepohrouží. (Hymnus Dies irae.)

Nejlepšími přáteli budou nám dobré skutky, bez nich není možný šťastný věčný život. Čím více dobrých skutků vykonáme, tím více budeme mítí mocných přímluvčích i orodovníků při soudu posmrtném. Jak často čteme v Písmě o jejich důležitosti! „Dítky nemilujme slovem ani jazykem, nýbrž skutkem a v pravdě,“ vyzývá apoštol lásky sv. Jan. (I. 3, 18.) Sám božský Mistr vyhlázel říka: „Pracujte nikoliv o pokrm pomíjející, nýbrž o pokrm, který zůstává k životu věčnému. (Jan 6, 27.) „Chodte (pracujte, přičiňte se) pokud máte světlo, aby vás nezachvátila tma.“ (Jan 12, 35.) „Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého, jenž je v nebesích, ten vejde do království nebeského.“ (Mat. 7, 21.) „Bůh odplatí každému podle skutků jeho. Těm totiž, kteří s vytrvalostí v díle dobrém hledají slávy, cti a neporušenosti, (odmění) životem věčným, těm pak, kteří jsou sobečtí a neposlouchají pravdy, nýbrž

poslouchají nespravedlnosti, (potrestá) hněvem a nemilostí.“ (K Řím. 2, 6—8.)

Nikdo není s to, aby slovy vyjádřil cenu dobrého skutku, vykonaného ve stavu posvěčující milosti, nedovede toho žádný z nás poutníků na tomto světě, žádný smrtelný jazyk. Skutek, vykonaný v milosti Boží, líbí se Bohu více, přináší mu větší oslavu než všechny přirozené skutky všech tvorů, než všechen lesk a všechny pohyby všech hvězd, než všechna hrdinství všech dobyvatelů, než nejdůvtipnější věty největších filosofů, než všechny vynálezy umění a věd, než všechny skutky lidského ducha, než všechny egyptské pyramidy a všechny divy světa. Neboť jako všechny práce pilných mravenců nevyrovňávají se jedinému dobrému skutku lidskému, protože jest ušlechtilá duše lidská nekonečně vyvýšena nade vším živočišstvím, podobně nemohou být srovnány skutky přírody s nepřirozenými skutky, které jsou vykonány v milosti Boží, jejímž původcem jest Duch svatý, sám Bůh. (J. P. Silbert.)

Kdyby se daly na jednu misu váhy všechny mocnosti světské, všechny počty, všechna bohatství světa, na druhou pak jediná, v milosti vykonaná modlitba nebo jediný v dobrém úmyslu vykonaný skutek tělesného nebo duchovního milosrdenství, převýšil by tento skutek nekonečně všechny světské poklady. Kdyby to chtěl popírat, podobal by se člověku, který by chtěl zaplatiti za velikou říši zrnkem písku. Jediný v milosti vykonaný dobrý skutek zjednává nám „v míře přenesmírné slávu věčnou, plnovážnou.“ (II. ke Kor. 4, 17), nebo jak čteme v epistoletě k Římanům: „Myslím totiž, že utrpení tohoto světa ničím nejsou proti budoucí slávě, která se zjeví na nás.“ (K. Řím. 8, 18.) Dobrými skutky získáme si věčnou slávu, budeme obyvateli nebe, kteréž bude naším údělem.

V životopisu sv. Řehoře Divotvůrce čteme tuto krásnou legendu: Císař Decius vyslal své pochopy, aby je chytili a k němu přivedli. Pochopové jej skutečně dohonili. Měl za průvod-

Narozeni Marie Panny.

čího jednoho ze svých jáhnů. Legenda vypravuje, že objevili se oba mužové pochopím jako nejkrásnějším ovocem obsypané stromy. A skutečně byli také takovými stromy v duchovním slova významu. Kéž mohlo by se říci podobně i o nás, že jsme stromy dobrými, které nesou dobré ovoce (Mat. 7, 17), nezabírají nadarmo místa v zahradě Boží.

Když zemřel svatý jinoch Alois, našli v jeho pozůstalosti malou knižku, do níž si zapisoval své myšlenky, své úmysly. Jeho zásadou, kterou se snažil vždy a stále provádět, bylo: „Svou celou péči chci vynaložit, aby všechny mé dobré skutky byly zá-

služny, mně pomáhaly a přivedly k Bohu.“ Umiňme si, že chceme se řídit pokud možno věrně slovy svatého Pavla, který píše: „Žijme tak, abychom se ve všem libili Bohu, přinášejíce užitek ve všelikém dobrém díle a rostouce skrze poznání Boha. (Ke Kol. 10, 1, 10.)“ Dva jsou prostředky dle slov zbožného biskupa Wittmanna v Reznu, které dodávají ceny našim skutkům: stav milosti a dobrý úmysl. Prosme dobrotivého Spasitele, aby zůstal po celý náš život našim věrným přítelem, přičiníme se, abychom se stali hodnými jeho přátelství, žijme v milosti, konajíce vše s dobrým úmyslem. Amen.

Jarolm St. Pavlk:

EN CLARA VOX.

Hlas káravý se nese noci,
Jan volá ku pokání lid;
dne práci ústup noci klid:
Bůh z dálky jde již ku pomoci.

Ó povstaň, kdo jsi upad v hřichy,
ó povstaň z bahna neřestí!
Bůh vytrhne tě z neštěstí:
viz nové hvězdy záblesk tichý!

Již Boží Beránek sem kráčí,
by tiž nám provin s beder sňal
a pouta hříchů rozepjal;
ó kajme se z nich v hořkém pláči.

By, až k nám přijde v lesku moci,
svět soudil podle zásluhy,
nás netrestal vin pro dluhy,
leč uchránil nás věčné noci.

Nechť chvála, plesot, čest a sláva
i Bohu Otci od věků
i Synu Bohu člověku
i Duchu Svatému se vzdává.

P. J. M. Černý T. J.:

Blahoslavení mučenicí kanadští z Tovařystva Ježíšova.

(Pokrač.)

Mnoho zimy bylo mi také snášeti, zvláště když napadlo množství sněhu a já nucen byl nah spát na holé zemi, nebo na tvrdé kůře ze stromů a neměl ničeho, čím bych se prikryl kromě

onoho již zmíněného hadru. Bylo mnoho jeleních kůží v zásobě a mnoho jich leželo, aniž by jich kdo potřeboval, pro mne však nebylo žádné. Když jsem za krutého mrazu v noci vstal a tajně

si některou vzal, ihned vstal někdo a ze mne ji stáhl. Tak mne nenáviděli. Kůže moje byla, abych s Davidem mluvil, celá špinou a zimou vysušená a od mrazu mne celé tělo bolelo.

Ale když se k těmto vnějším bolestem přidružily bolesti duševní, byl můj stav nesnesitelný. Vzpomněl jsem si, že jsem byl nedávno potřísněn krví svého drahého soudruha Goupila. Lidé, kteří přišli z vesnice Vilémovy, vykládali, jak ukrutně byl umučen*) a říkali mi, že i mně se bude dítí podobně, kdybych se opovážil do této vesnice vkročit. K tomu mne děsil strach z minulého mého života a z mnohých hříchů mých. Jak jsem byl Bohu nevěrný! I žalostní jsem, že jsem uprostřed běhu vyrván bez jakýchkoliv dobrých skutků, jako bych byl od Boha zavržen, že umru bez svatých svátostí. Věru v tom stavu, kdy jsem chtěl zůstat na živu a smrti se bál, nařikal jsem žalostně a stěžoval si Bohu, kdy že bude konec tomu mému trápení! Proč zapominá na mne ubohého? kdy bude konec těm bouřím a nastane pro mne klid, kdy přijde po mém pláči radost. Kdyby nebyly ukrácení dnové tito, nebyl bych býval spasen!

Utíkal jsem se k Písmu sv. a vzpomínal oněch vět z Písma sv., které jsem znal z paměti. Učily mne, abych smýšlel o Bohu dobře, byť bych ho i neměl citelně přítomného, věděl jsem, že spravedlivý žije z víry. Hloubal jsem z nich, sledoval jsem pramenky jejich, jakoby chtěl každodenní svou žizeň utišiti a v Zákoně božím jsem zkoumal dnem i nocí. Kdybych nebyl rozjímal o Zákoně Božím, byla by snad zahynula duše a nebyla by přešla vody nesnesitelné. Ale pochválen buď Bůh, který mne nevydal do zubů mých nepřátel, jejich hodina přišla a moci temnosti, takže jsem byl nad míru zkoušen a obtížen; zhnusilo se mi býti živu a. mohl jsem říci s Jobem ve smyslu trochu pozměněném: „Kdyby mne jen nezabil, budu doufati v něho.

*) Nebylo to pravda, nebo Conture zůstal na živu a byl později propuštěn na svobodu.

Když tak přešly v tomto trápení dva měsíce, kde jsem o ničem jiném nepemýšlel než o Bohu a ode všech byl nenáviděn, když už mne nemohli ani cítit, poslali mne náhle do vesnice, kde byl zabit druh můj Goupil. Na cestě, která trvala osm dní, byl jsem před Bohem jako hovádko učiněn, nesa velikou nůši masa a nevěda, co se se mnou ve vesnici stane.

Někteří nás totiž předešli a nadělali o mně mnoho řečí v této vesnici. Na cestě, jsa skoro nah trpěl jsem v noci velikou zimou, protože jsem musel téměř pokaždé nocovati pod širým nebem. Kromě toho jsem mnoho vytrpěl od ran na rukou, neboť ty se zacelily teprve prostředkem ledna. Ve vesnici mně hodili na krk tenkou kůží na mou hadru. Tak jsem chodil po vesnici prose Boha, aby mne kdysi připojil k svým svatým, kteří chodili se vzdycháním v ovčích a kozích kůžích, jichž hoden nebyl svět. Viděl jsem denně divočky dobře oblečené šaty, kterých bylo v našich zavazadlech v hojnosti a já jsem se v noci i ve dne chvěl zimou. Ale to není nic. Více mne bolelo, že tupili posvátná roucha. Jeden si udělal ze dvou příkrývek mešních na kalich punčochy na nohy.

Mohu říci před Bohem, že v tom čase, až do polovice ledna jsem žil a hladověl, nah byl, pohlavky dostával, pracoval, byl proklínán a žehnal, tupen a modlil se za tupitele, pronásledován a trpěl to, byl povrhelem těch lidí. Kolem polovice ledna, když se vrátili ti, kterým jsem byl svěřen, z lovu, oblekli mne poněkud do kůží, až mi jeden Lotrinčan, který byl s Holanďany, kteří s námi susedili, uslyšev, že musím mnoho mrazem trpět, poslal darem šat. To zmírnilo trochu mé bolesti, zvláště však, že se mne ujala starší divoška šlechtična, — neboť i divoši mají své šlechtice — které zemřel jediný syn; ta se o mne velice starala. A tak mi dal Bůh milost v očích jejich. Ale tyto útěchy jsou nepatrné u porovnání s nesmírnými mými bolestmi.

Jakmile jsem viděl, že začínám jakž takž žít, oddal jsem se studiu řeči divošské. Jelikož se v domě našem konaly porady nejen z celé vesnice, nýbrž i z celé země, začal jsem v y u č o v a t nejstarší obyvatele v p r a v d á c h n a š e h o s v a t é h o n á b o ž e n s t v í. Ti se mne mnoho vyptávali o slunci, o měsíci a objevující se na něm kresbě, která vypadá jako tvář, o velikosti země, o ohromnosti moře, o jeho přílivu a odlivu a jestli se někde pojí země s nebem, jak o tom slyšeli a o podobných věcech. Když jsem jim z naší filosofie věc vysvětlil, takže tomu mohli porozumět, velice se podívovali a volali: „To bychom si byli velice uškodili, kdybychom toho člověka byli zabil, jak se pořád žádalo.“

Snažil jsem se, abych je přivedl od tvorů k poznání Tvůrce. Ukázal jsem jim, jak potěšila je jejich bájka o stvoření světa, že totiž želva, jak se domnívají, stvořila svět. Dokázal jsem jim, že nemůže být slunce Bohem, neboť nemá ani život, neřku-li rozum, onen Aireskoí pak není Bohem, nýbrž ďáblem, který lže, že je původcem života, zachovatelem jeho, že jim dává všechno dobré, co mají.

Ale duch zlý, který moci sv. Kříže je vypuzen ze všech téměř světa dílů, zdá se, že se zde usadil jako v nějaké ďábelské pevnosti. Kdyby ti lidé zde byli tak ochotní k věření, jak snadno chápou věci, které jim vykládám, dalo by se leccos dělati. Ale tak drží pevně zlý duch tyto krajiny v temnotách nevěry, jenom veliká houževnatá trpělivost sluhů Božích dovede ho přemoci. Ježíš Kristus si však přece několik duší zde vyvolil, nejenom děti, kterých se mnoho dostalo do nebe, nýbrž také dospělých, kterých jsem v nemoci nebo v zajetí mnoho pokřtil. Několik tuzemců jsem v nemoci vyučil ve svaté víře, ale ti mne buď neslyšeli, nebo mne zavrhl, nebo snad jen jaksi ze slušnosti na oko se dělali, že mi věří, neboť odporovati někomu považují za sprosté. Vycházel jsem také do sousedních

osad a navštěvoval jsem tam křesťanské Hurony, kteří zůstali víře katolické věrní. Ty jsem poučoval, těšil a vyzpovídáv je rozhrěšoval, mluvil jim o Bohu, umírajícím pomáhal, jak se dalo, ale nejvíce jsem umírající nemluvnátka křtil. To byla moje největší radost v mých těžkých duševních utrpeních. Stalo se kdysi, že jsem na jedné takové vycházce pět chlapců pokřtil a při následující návštěvě jsem seznal, že se šťastně dostali do nebe.

Tak uplynuly dva měsíce v těchto a podobných pracích a ve studiu řeči (jaké pak studium, když jsem nemohl psát), když mne v polovici března, když snih již sešel, vedli sebou na lov ryb. Vydali jsme se tedy na cestu, já, stařec a stařena a malý chlapec. Cesta trvala čtyry dny. Šli jsme k jakémus jezeru*) kde jsme ulovili několik rybiček. Tyto jsme schovali, že je doneseme domů. Jejich vnitřnosti byly pro nás pochoutkou. Takové věci a tomu podobné, jako krvavé vnitřnosti jelenů i zabláčené a poloshnilé, ve vodě vařené houby, zkažené uštkice, žáby, které požírají celé s hlavou i nohama, nevykuchané, jsem si z hladu již oblíbil, protože nebylo lepších. Jak často jsem na takových cestách o samotě plakal vzpomínaje nebeského i pozemského Sionu, který Boha chválí. Jak často jsem zpíval v cizí zemi chválu Boží a hory a lesy mi ozvěnou odpovídaly, které něco takového od svého stvoření nebyly slyšely. Jak často jsem v lesích vřezával jméno Ježíš do kůry vysokých stromů, aby pohledem na ně ďablové, kteří se třesou slyšíce je, utíkali. Jak často jsem vyryl do stromů, oloupav jim kůru, znamení sv. kříže nožem, aby nepřátelé při pohledu na ně utíkali a abys panoval mezi těmi pohany a kacíři v této zemi Ty, můj Pane! Byl jsem rád, že jsem byl od Tebe, Bože můj, veden do samoty, právě v tu dobu, kdy církev svatá rozjímá o předrahém Umučení Páně, abych zde

*) Je to jezero Saratoga (Dosenbach I. c. str. 149.)

volněji mohl rozjímat o veliké lásce mého Pána a aby se duše má tohoto rozjímání nasýtila. Proto jsem jako o rok pohanských svých pánů (musel jsem štípatí dříví v lese a nositi je domů) po vykonané práci vždycky zašel k svému kříži, který jsem si na veliké jedli do kůry vyřezal a tam jsem ostatní čas trávil v rozjímání a na modlitbách.

Ale toho svatého času jsem měl míti málo. Již přešlo mnoho dní beze strachu pro mne. V pondělí ve svatém týdnu přišel k nám jeden člověk z naší vesnice. Přišel k nám pro toto: Deset Irokésů a mezi nimi syn onoho člověka, který mi uřízl palec, u kterého jsem bydlel, vyšlo na válečnou výpravu. To se stalo v létě. Po celé další léto a podzim a zimu nebylo o nich ani slechu. I minili všichni, že je po nich, protože i kolem bydlicí kmenové říkali, že padli do rukou divokých nepřátel. Na jaře byl chycen jeden zajatec, který vypovídal, že prý jsou jejich druhové zabiti. Již tedy věděli, nejen se domnívali, že jsou lidé jejich mrtví.

I obětovali ihned zajatce zavražděného syna téhož člověka, v jehož domě jsem byl. Ale jelikož nebyla duše tohoto člověka dosti vznešená, aby smrt synovou smířila, byl jsem volán od onoho jezera já, abych byl obětován a tak smrt jinocha doplněna. Tak se na tom ustanovilo několik starých žen s jedním starcem.

I vydali jsme se hned příštího dne na cestu, jakobychom prchali, namluvili mně, aby mne oklamali, že prý se tu potuluje nepřítel, a tak jsme přišli na Zelený čtvrtek večer do vesnice. Příští den, který byl úmrtním Pána Ježíše, měl býti také mým dnem posledním. Ale jako Ježíš Kristus toho dne dal duši mé život nadpřirozený, tak mi zachránil téhož dne život pozemský. Hned ráno řekl kdosi, nevím kdo, že prý jsou ti živi, o nichž se říkalo, že jsou mrtví. Konečně bylo jisto, že se spráhli s jinými divochy a přivedli 22 zajatců. Tak mně ukázal Bůh, že se o mne stará, že o mně ví a že

mne bude chrániti, přenechám se jeho otcovské péči.

Ačkoliv jsem se radoval, že jsem v takových a podobných nebezpečnostech zakusil obranu Boží, trápil jsem se nad tím, že jsem byl opět vydán novým bolestem a trápením, že tedy žiji životem nad smrt horším. Neboť štěstím a neštěstím těchto lidí byl jsem dle jejich mínění vinen jen já. Byl-li kdo z nich ve válce zabit, byl jsem já požadován jako oběť za jeho smrt. Kdykoliv pak přiváděli zajatce, zabivše mnohé jiné, a to se stávalo často, byli to buď Francouzi, nebo přátelé Francouzů a to mne vždy velice bolelo.

Zamiloval jsem si tedy samotou a skrytostí. Tam jsem, daleko jsa od osad, nebyl urážen od surových divochů a mohl svobodněji a lépe sloužiti Bohu. Věda však, že Lia, ačkoliv šeredná, je přece plodnější než krásná Rachel a znaje, čeho od nás požaduje náš Institut Tovaryšstva, že totiž máme dáti přednost práci o spáse duší před soukromými duševními sladkostmi, zůstával jsem také rád doma. Ve vesnici jsem totiž měl větší příležitost naučiti se řeči divošské, mohl jsem děti křtíti, mohl se také starati o spásu duší dospělých. Bolelo mne velice, když za mé nepřítomnosti některý dospělý, nebyv poučen o naší víře, nebo maličci, zemřeli beze křtu sv.

Naši divoši tedy, kteří se vraceli z boje, přivedli 22 zajatců. Šest z nich bylo z kmene, se kterým ještě nikdy nevedli války, které tedy všemu právu kyjemi bili, prsty jim ukousali a jinak je trýznili. Pět z nich mělo býti zabito, nebo ostatní byli děti a děvčata. Ty se nevráždily, ale zůstávaly v zajetí. Byl jsem tedy velmi starostliv, abych je mohl pokřtiti. Neznal jsem však jejich řeči, ale z milosti Boží jsem přece několika slovy, které znali a hlavně přispěním jednoho, který znal obě řeči, se s nimi porozuměl, je poučil ve víře a potom pokřtil. To se stalo o velikonočních.

O svatodušních svátcích přivedli

jiné zajatce, tři ženy s maličkými dětmi — muži jejich byli zabití — hnali je tedy úplně nahé, bez jakéhokoliv obvazku kolem boků, a bili je nemilosrdně, uřezali jim také palce. Jednu z nich, což se ještě nikdy až dosud nestalo, popálili na celém těle a vhodili ji potom na velkou hranici dřeva.

Viděl jsem zde něco z celanovaého. Když byla tato žena pálena, volal stařec jeden silným hlasem po každé, kdykoliv přikládali k tělu jejímu pochodeň: „Dáble, Aireskoi, obětujeme ti tuto obět, kterou ti pálime, abys se jejím masem nasytil, abys nás zase učinil vítězy nad nepřátely našimi.“ Tělo její bylo na kusy rozsekáno a do různých vesnic donešeno a požitó.

Uprostřed zimy, jakoby truchlili, nejedli maso některých zajatců, které upekli. Když tedy přinášeli svému ďáblu slavnostní obět dvou medvědů, fakto k němu mluvili: „Spravedlivě nás trestáš, ďáble Aireskoi, protože jsme již delší čas nezajali nepřátel (v létě a na podzim nikoho z Algonquinů, o nichž praví, že jsou jejich nepřátelé, nesnědli). — Prohřešili jsme se proti tobě, protože jsme poslední nepřátely pohodili a nesnědli. Ale slibujeme ti, že chytne-me-li některé, že je tak sníme, jako nyní ony dva medvědy.“ A tak se také stalo.

Onu ženu jsem uprostřed plamenů

pokřtil, když jsem jí podával pítí. Dříve jsem tak učiniti nemohl.

V předvečer sv. Jana Křtitele, o němž se praví v Pímě sv., že se při jeho narození budou mnozí radovati, měl jsem velikou bolest. Přivedeni byli zajatci: jedenáct Huronů, jeden Francouz, tři byli zabití v bitvě, jejichž skalpy přinesli. Deset Huronů zákeřně předstírajíce, že jsou jejich přátelé, zabili. Mezi těmi byli někteří čelnější křesťané. Cítil jsem, že to bylo za mnohé moje hříchy, neboť Bůh předpověděl národu israelskému, že slavností jejich a svátky proměni v truchlení a mně proměnil velikonoce, svato-dušní svátky a nyní Narození sv. Jana Křtitele v bolestné dny. K tomu se později přidružila porážka sta Huronů, kteří byli hrozným způsobem umučeni u sousedních kmenů. Běda mně bídnému, který jsem se narodil k tomu, abych byl trestem pro své svěřence.

Jistě za těchto a mnohých jiných velikých bolestí duševních duše má schla a roky mé byly plny nárků, neboť Pán mne trestal pro moji nepravost a vysušil duši mou jako pavouka. Naplnil mne hořkostí a opil mne pelyňkem, protože se vzdálil ode mne Utěšitel můj, který potěšuje duši mou. Ale v tom ve všem přemáháme a budeme přemáhati vše s milostí Boží z lásky k Tomu který nás miloval, až přijde ten, který má přijíti.

(P. d.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

U Indiánů na řece Ivahy.

Črta z misii brazilských.

(Ostatek.)

V jedné osadě farnosti, řečené Porta Grossa, žije muž, jemuž tygr strhl kůži s hlavy. Věc udála se takto: Tygr srazil bratra tohoto muže k zemi. V tomtéž okamžiku napadli tygra psi

ze všech stran. Tu si sedl dravec na muže na zemi ležícího a oháněl se proti psům svými předními tlapami. Jeden z psů odvážil se příliš blízko. Tygr ho popadl a jednou tlapou přitiskl k sobě, druhou pak dále se oháněl. V tom přikvapí bratr ležícího na zemi na pomoc, ale tygr mrští po něm tlapou. Na štěstí zavadil jenom o jeho hlavu, ale kůže hlavy zůstala

visetí na tlapě tygrově. S pomocí několika ozbrojených lidí podařilo se konečně dravce usmrtití, prve nežli mohl svou oběť zardousití.

V boji — tak mi bylo častěji vypravováno, — postaví se tygr na zadní tlapy a rozdává facky na obě strany. Takový úder je s to, aby člověka nebo psa okamžitě zabil. Nedaleko odtud spatřil jeden domorodec tygra a poslal na něho svých šest psů. Ale tygr nedal se z klidu vyrušití; usmrtil pět psů a šel dále svou cestou. Blíže menší osady zde objevil se tygr. Asi dvacet mužů dobře ozbrojených obstoupili křoví, kde ležel. „To se neobejde bez nehody“, mínil zkušený lovec, „je nás příliš mnoho.“ A skutečně, mohutným skokem vyskočí tygr na jednoho z lovců a učiní ho úplným mrzákem, prve nežli ostatní mu mohli přijít na pomoc.

Tygr je skutečně hrozné zvíře a hrůzou naplňuje každého živočicha. Cítí-li v lese kůň nebo mezek stopu tygrovu, nelze jich dostati ku předu. Jistý osadník v lese spatřil na blízku tygra. Povolal na pomoc ještě dva sousedy. Všichni tři měli dobré ručnice a několik psů, ale nicméně neměli odvahy tygra napadnouti. Jeden z nich zajel tedy daleko k výtečnému lovcí, ale dosti daleko vzdálenému, který měl psa pro honbu tygra vycvičeného a zvonečky ověšeného. Zvonečky však a psi štěkot jsou tygru nanejvýš protivny, tak že při takové muzice obyčejně na vysoký strom vyleze. Ale to jest právě to, čeho lovec chce docílití. Na rovině tygra napadnouti je příliš nebezpečno. Sedi-li však na vysokém stromě, můžeme klidně mlítí. Oněm čtyřem lovcům se také skutečně podařilo dravce zastřelití. Právě když jsme tygra přivlekli domů, přišel náš P. Müller. Vstoupiv do síně spatřil tygra a všecek polekán ptá se: „Jest už opravdu mrtev?“ Tak se polekal!

Z počátku, když jsme zde na břehu řeky své obydli založili, dělal jsem v lese cesty. Celé hodiny byl jsem sám. V levici držel jsem pušku, pravicirazil jsem těžkým nožem lesním

cestu. Mistry použil jsem řečiště mělké říčky. Práce šla rychleji ku předu, ježto nebylo třeba krok za krokem dříví porážeti. Mnoho strachu jsem při tom neměl, ačkoliv jsem na setkání se s hady a tygry musil býti připraven. Proti hadům byl jsem jakž takž chráněn vysokými gamašemi. Také brával jsem sebou naše dva psy. Byla to sice mladá a tudíž bojácná zvířata, ale doufal jsem alespoň, že mi blízkost tygra zavčas ohlásí.

Nevím, zdali by mne byl některý z bývalých spolužáků poznal, kdyby mne byl v mém nynějším úboru viděl. Mohutný vous učinil můj obličej nepoznatelným. Na hlavě mám místo klobouku pestrý šátek, který je pod krkem svázan, aby pevně seděl na hlavě, a vzadu splývá dolů po šíji, aby mi shnilé dřevo a listí nepadaly za límec. Nohy vězí v pevných botech, nad nimi připevněny jsou k noze gamaše, které kdysi měly barvu tmavočervenou, časem však vybledly a mají nyní barvu šedou jako země. Horní část těla pokrývá pracovní kazajka, která je dole zapuštěna do kalhot a obojí části oděvu obejmá široký kožený pás. Za pasem zastrčen jest velký lesní nůž. Při práci držím v pravici nůž, který je nástrojem i zbraní zároveň, a v levici třímám pušku, dvojku. Je to nejdelší puška, jakou jsem kdy viděl a je také přiměřeně těžká.

Ke konci musím podotknouti, že v poslední době otec představený, vzhledem k velkému nebezpečství mi zakázal do lesů chodití bez průvodce. Proto nyní častěji sedávám doma, učím se pilně řeči domorodců, ale přesto rád a toužebně zadívám se často do tmavého lesa, který do nedozírna se táhne před mým příbytkem.

Častější svatě přijímání.

(Črta z misíí japonských.)

S blahodárnými účinky častého sv. přijímání dítek, jak je nařídil svatý Otec Pius X., setkáváme se také v misíích. V japonské osadě Kanazava bydlí starší křesťan s manželkou a

dvěma syny v chlapeckém věku. Byl kdysi vojákem. Když nám ukazuje své zbraně, meče a kopí, je všecek nadšen a z očí jeho září mladická statečnost, ač už je při letech. Je horlivým křesťanem. Už po mnoho let chodí každou sobotu do misie, v létě i v zimě, a zdobí oltář květinami. A míní to vážně. Jednou ozdobil oltář větvíčkami kvetoucími krásnými květy růžovými, které byly oltáři k nemalé okrase. Když však po dvou dnech poněkud povadly, zahodil je. Misionář mu pravi na to: „Měl jsi je nechat jenom na oltáři, neboť zdaleka pořád se ještě pěkně vyjímal.“ — „Nikoli“, odpověděl, „býti tak na blízku Velebné Svátosti, k tomu už se nehodily.“

Jeho synové Josef a Jan byli loni ponejprv u sv. přijímání. Na nich obou osvědčily se blahodárné účinky častého, od sv. Otce Pia X. nařízeného sv. přijímání. Josef, co do povahy byl velký nezbeda. Matka mívala s ním za nepřítomnosti otcovy, jenž celý týden meškával mimo dům a teprve v sobotu se vracel, velké trápení a také napomínání misionářovo bývalo nadarmo. Když už nic nepomáhalo, vzala matka, jak je zde obyčejem, štourač, kterým se palivo v peci prošťourává, rozpálila ho a dotkla se jím několikrát bosých jeho nohou. Následoval velký křik, ale zároveň i poslušnost, které však po dvou nebo třech dnech tou měrou ubývalo, kterou bolest mizela.

Přišla doba prvního sv. přijímání. Předcházelo přípravné vyučování a hle, brzy dostavila se milost Boží a

k velkému úžasu misionářovu i blahodárný účinek. Josef naučil se poslouchati a začal rád se modliti. Svou první sv. zpověď vykonal vzorně. Jeho chování v kostele bylo od toho času příkladné a první sv. přijímání přijal s nelícenou zbožností. Účinek milosti Boží, plynoucí ze sv. přijímání, byl patrný: z nezbedy stal se vzorný školák a poslušný syn svých rodičů a nejenom to, ale i uvědomělý katolík. Když na př. téhož roku třída, do které jako žák náležel, podnikla jednoho dne do okolí výlet, všichni žáci, kdykoli šli okolo nějakého pohanského chrámu, smekli podle školních předpisů pokrývku s hlavy a uctivě se před chrámem poklonili. Ale Josef, jediný to katolík v celé třídě, nesmekl a nepoklonil se, přes to, že si tím špatně posloužil u svých pohanských učitelů. Věděl dobře, že sochám ze dřeva nebo kamene klaněti se nesmíme.

Také bratr jeho Jan musil si milosti sv. přijímání takořka vybojovati. Nejednou zastavili ho na cestě k přípravě na první sv. přijímání jeho pohanskí spolužáci. „Kam?“ ptali se. „Na misií“, zněla odpověď. „Nechod“, sváděli ho, „pojď raději mezi nás, zahrej si s námi!“ Když nechtěl, nabili mu. Jednou do konce zavřeli ho kamsi a nepustili ven až k večeru.

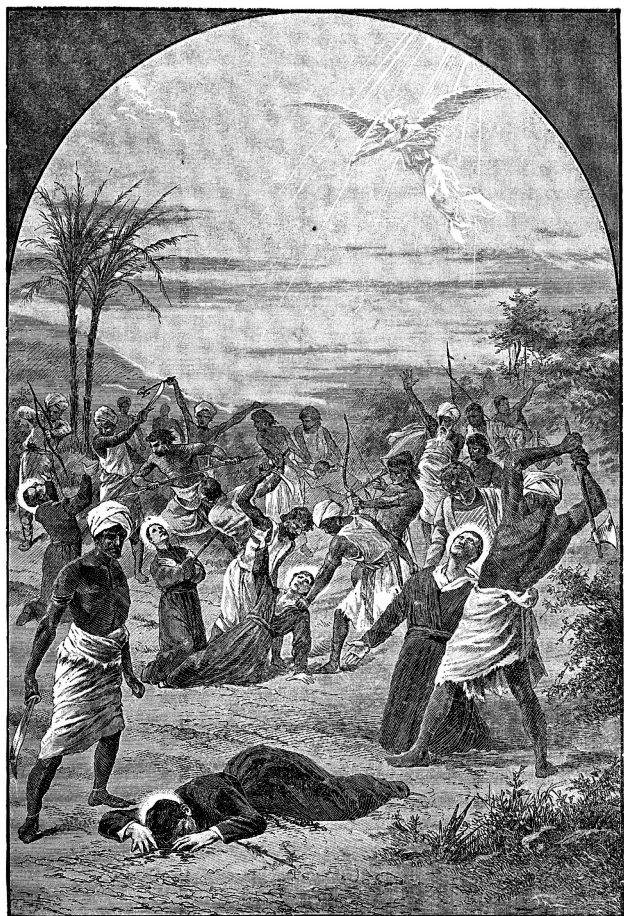
Od prvního sv. přijímání uplynul již rok, a oba synové chodivají často, někdy i denně ke stolu Páně. Přichází i v zimě, v dešti i sněhu. Tak blahodárně působí i na lehkomyšlnou mládež časté sv. přijímání.

Jarollm St. Pavlk:

BEATA NOBIS GAUDIA.

Zas nám radost blahou skýtá
Letnic den, jenž léto vítá,
kdy Duch Svátý snes se dolů
na sbor svatých apoštolů.

To vše mysticky se děje,
Pascha co pryč od nás spěje,
a se vrací ve dní kruhu
svátek, odpustem jenž dluhů.

Misionáři mučenici.

Září oheň v ranní době
jazyků všech ve způsobě,
řeč je každou učí znáti,
láskou k Bohu oplývati.

Z úst jim řeč všech zemí stéká,
zástup pohanů se léká,
mnozí dí: Jsou vína plní,
v nichž se milost Ducha vlní.

Duchu příšlý v ohně žáru,
uděl nám svých sedm darů,
jenž jsou dražší než vše zlato:
prosíme Tě vroucně za to.

Hojně vždy's nám v srdce vlival
milostí svých blahý přival;
promiň hříšné naše kroky
a dej pokojně nám roky.

Sláva Synu v každou dobu,
jenžto slavně povstal z hrobu,
chvála Otcí, chvála Duchu
rozlíhej se v zemském vzduchu.

Jarolm St. Pavlík:

SUMMI PARENTIS.

Nejvyššího Roditele Synu,
nevzpomínej našich hříšných činů,
kající jenž povolal jsi ženu
k slávy vrcholu, to Magdalenu.

Onať drachmou, jež zas nalezena,
v pokladnici krále uzavřena,
onať vybroušeným drahokamem,
nad hvězdy jenž září větším plamem.

Božský lékaři, o Jezu milý,
zřídlo naší naděje a síly,
pro pláč Magdaleny litostivý
buď i našim hříchům milostivý.

Matko Boží, matko smilování,
v moři života jež nemá stání,
Evy potomstvo, veď s bezpečností
do přístavu spásy, do radosti.

Bohu jedinému budiž sláva,
milosti jenž rozmanité dává,
viny odpouští těm, kdož se kají,
bezvinné pak odměňuje v ráji.

Různé zprávy.

První mučedník Mariánské družiny prohlášen za blahoslaveného. Za prvního mučedníka z Mariánské družiny bývá obyčejně považován blahoslavený Edmund Kampian T. J., jenž byl za katolickou víru popraven v Londýně roku 1581 pód Alžbětou anglickou. Byl zakladelem a po nějaký čas ředi-

telem Mariánské družiny v Praze, a protože ředitel družiny bývá též považován za člena, byl prvním sodálem, který dal svůj život za víru a jako mučedník byl prohlášen za blahoslaveného. Z těch však, kteří sami byli prostými a vlastními členy Mariánské družiny, je prvním blahoslaveným mu-

čeník Jakob Sales, kněz T. J., slavnostně za blahoslaveného prohlášený dne 6. června 1926 v Římě. Byl zabit Hugenoty roku 1593 v Aubenas ve Francii. Zemřel za víru v přítomnost Páně v největší Svátosti oltářní. Býval jako student v koleji Billomu údem Mariánské družiny. Děj tohoto krvavého dramatu ukazuje kus oně chmurné, divoké doby, kdy se vzpoura a mocenské choutky mnohých šlechticů rády kryly jménem náboženské války. Náboženský fanatismus kazatelů jistých sekt byl při tom úmyslně od panovačnických šlechticů proti stávajícímu státnímu pořádku vykořisťován. Tak tomu bylo i v Aubenas v jižní Francii. Hugenoti se zmocnili města a dali kazateli Labatovi na čas v moc i své vojsko. Právě tehdy byl na misích v Aubenas teprve 37letý jesuita P. Sales z Toulouse a vyzval Labata k disputaci o nejsvětější Svátosti oltářní. Svě rozhodně vítězí v tomto slovním zápase musel mladý kněz odpykati svým životem. Hanbou nad porážkou zuřící Labat poslal mu jednoduše do bytu hugenotské vojáky, aby ho zabili. „Musíte toho člověka zabít,“ zvolal, „je horší než mor, a bude-li dále kázati, jsme ztraceni!“ Hugenotští vojáci se zdřáhali vykonati katovské dílo na bezbranném knězi, který nebyl z ničeho obviněn, tím méně odsouzen. Konečně se našel mezi nimi polopomatený muž Vital Souchou, zvaný „hloupý“, jenž prohlásil, že vykoná žádaný skutek. Když Sales viděl, že se blíží jeho konec, klekl a modlil se Pomatenec se postavil za něho a vypálil na něho ze své pušky z takové blízkosti, že se chytily šaty vyznačce. Nato mu druhý usekl mečem k modlibě sepiaté ruce. Tu zachvátila krvežíznivost i ostatní vojáky, vrhli se s noží a dýkami na umírajícího kněze, až padl bez ducha k zemi. Stalo se to 7. února roku 1593. Dojemná byla oddanost bratra laika Viléma Saltamouche k tomuto hrdinnému kazateli nejsvětější Svátosti. Představil dali mu jej za průvodce na apoštolských cestách. Když nyní viděl, že jeho chráněncem jde mu vstříc, vrhl se před

katy a prohlásil, že svého Otce nepustí, ale že chce také umřít za víru v nejsvětější Svátost. S počátku si ho nevsímali, ale protlačil se okolostojícími zcela blízko ke knězi, když měl tento být popraven. „Ty chceš umřít, ty papeženče?“ zvolali Hugenoti „Dobrá, tak umři!“ a zabili jej také. Byl zároveň s Jakobem Salesem prohlášen za blahoslaveného.

Katolicismus a mravnost. R. 1911 bylo v desíti katolických kantonech švýcarských 82 manželských rozvodů, v jediném, protestantském liberálním městě Curychu 355 rozvodů. — Známý francouzský paedagog Tarde zdůrazňuje, že na absolventy katolických škol připadají 2% nemravů, na absolventy škol státních 27%. — V časopise „Auf der Warte“ čteme, že v letech 1907—1912 připadlo v Sasku na 100.000 katolíků 37 sebevrahů, na 100.000 bezkonfesních 605 sebevrahů. — V naší československé republice bylo r. 1919 15 zločinců odsouzeno k smrti, r. 1922 jich bylo již 45! — Roku 1917 bylo ve Švýcarsku 53.790 zločinců, r. 1920 bylo jich 104.615! — Tu vidíme výsledky katolické nábožensko-mravní výchovy a výsledky t. zv. morálky laické. Jaký to ohromný rozdíl! A tu ještě jsou u nás lidé, jež lze nadchnout pro mravouku bez náboženství! Po ovoci ji poznáte!

Hůř než v carském Rusku. Arcibiskup Hann ze San Francisca poukázal ve svých posledních veřejných projevech na povinnost katolíků všech zemí, zasaditi se o pronásledované bratry v Mexiku a odsouditi veřejnými projevy postup nepřátel církve. Způsob, pravil, jakým byl nyní opět vykázan proti všemu právu papežský delegát arcibiskup Caruana, je urážkou katolíků v Americe, neboť msgr Caruana je americkým státním občanem a tento způsob se rovná svou nezákonností a nesnášenlivostí někdejšímu počínání carského Ruska vůči církvi. Msgr Caruana zdržoval se veškeré církevní činnosti, jen aby nezavdal ani nejmenší příčiny, aby nebyl na základě některého mexického zá-

kona obtěžován. Přišel do země jako soukromá osoba s dovolením pohraničních úřadů, zachovávaje všechny zákonné předpisy. Přesto byl nyní poslán za hranice.

Nesnášenlivost až za hrob. Během šesti měsíců umřeli náhodou tři nejobohatší lidé v Irsku. Lady Ardilaun, majitelka největších anglických pivovarů, Sir Josef Downes, velkoobchodník v Dublině, a H. S. Sankey, který měl v okrese Cavan a v městě Dublině ohromný majetek a podniky. Z těchto tří byl katolíkem jenom Sir Downes, ostatní dva byli protestanty. Downes zanechal 350.000 liber šterlinků a určil tento majetek z největší části na dobročinné účely, bez rozdílu mezi katolíky a potřebné protestanty. Lady Ardilaun, mnohonásobná milionářka, zanechala svůj majetek dílem příbuzným, dílem protestantskému biskupu v Dublině, aniž by výslovně vyloučila katolíky z účasti na svých dobročinných nadání. Naproti tomu rozdělil H. S. Sankey své jmění, 50.000 liber šterlinků, mezi své příbuzné, nařídil však, že z jeho majetku nesmí dostat žádný katolík ať jakýmkoliv způsobem, ani haléře. K tomu jest připomenouti, že získal svůj majetek dílem v Cuvanu, který jest z 60 proc., dílem Dublině, jež jest z 75 proc. katolický. Irští právníci upozorňují při této příležitosti, že takové výrazy konfesionální nesnášenlivosti až do hrobu se v katolických závětech nevyskytují vůbec, kdežto v nekatolických přicházejí často.

Loreto na severní točně. Při posledním vítězném dosažení severní točny Amundsenem a Nobilem prodělal tuto cestu vzduchem, o níž se tolik mluvilo, i obrázek Matky Boží Loretské. Byl to obrázek, který papež pozhledal a dal k tomuto účelu plukovníku Nobile při jeho audienci před letem. Tak prvním náboženským symbolem, lidmi přes točnu neseným, byl obraz Panny Marie.

Francouzská vláda a jesuité. Ač nynější vláda ve Francii nemá katolické řády v lásce, přece v zájmu vědy a posílení svého zájmu v koloniích

ráda užívá jejich služeb. Tak z Paříže se oznamuje, že vyslala tři jesuity na důležitou vědeckou misií na Východ. P. Licent má vykonati výzkumnou cestu v Mongolsku a Tibetu a tam studovat poměry geologické se zřetelem k paleontologii. P. Lejay vyslán na observatoř v Zikawei, aby pracoval na opravě zeměpisné délky. P. Teihart je předsedou francouzské zeměpisné společnosti. Účastnil se jako řadový vojn světové války a byl vyznamenán voj. medailí a stužkou čestné legie.

V Anglii kupují katolíci opuštěné protestantské kostely. Následkem úpadku cirkve anglikánské jsou mnohé kostely její neuzivány. Sám kardinál Bourne v osadě westminsterské katedrály koupil 2 kostely pro katolickou bohoslužbu. V Anglii založen byl loni zvláštní fond pro rozšíření katolické víry, který o získání chrámů pro katol. bohoslužbu horlivě se stará.

Náhlé uzdravení rakovinou nemocné v Lurdech. Lurdský úřední lékařský časopis potvrzuje případ náhlého uzdravení jedné paní, rakovinou stíženě. Paní Celestina Gardelle z Crévantu (Puy-de-Dome) měla v obličeji rakovinu. Byla ošetřována čtyřmi lékaři, všichni potvrdili, že se jedná o rakovinu. Užíváním lurdské vody byla 18. března 1925 okamžitě a úplně vyléčena. Rak zmizel beze stopy. Po dlouhém a důkladném zkoumání bylo náhlé uzdravení za hodnověrné prohlášeno.

„Neboť jejich jest království nebeské!“ Americký jesuita P. Delon vypravuje v dopise z Aljašky rozkošnou misionářskou příhodu. „Zavolali mne,“ tak píše „do nemocnice do Holy Cross, abych zaopatřil těžce nemocného bratra laika. Ve vedlejší světnici ležel malý Eskymák, 4 nebo 5letý, kterému jsem teprve předešlého dne podal první svaté přijímání a udělil mu bířmování, poněvadž se nemyslílo na jeho uzdravení. Tento malý hoch viděl mne přicházeti s velebnou Svátostí a potom vraceti se do kaple. Vylezl ze svého lůžka a šel za mnou nepozorovaně až k oltáři. Teprve, když jsem zavřel

dvěře svatostánku a obrátil se, abych od oltáře odešel, uviděl jsem toho malého občánka na stupních oltářních. Stál tu v noční košilce, kterou oběma rukama pozdvíhal. „Copak je, malý Ondřejí? Copak tu chceš?“ ptal jsem se. Odpověděl skoro plačtivým hlasem: „Chci přijati Pána Ježíše.“ Nevěděl jsem zprvu, co mu říci. Pak jsem se zeptal: „A máš milého Pána Ježíše rád?“ „Ovšem, že mám,“ odpověděl malý. „Ale máš ho velmi rád?“ ptal jsem se znovu. Tu vyzdvihl košilkou skoro až k ústům a skloněný pravil: „A jak!“ Protože jsem od sestry, která zatím přišla, zvěděl, že hoch je ještě lačný, podal jsem mu bez rozpaků svatě přijímání a malý klučík vlezl opět celý šťastný do svého lůžka. Myslíl jsem si: „Jejich jest království nebeské.“

Náboženská vlna v Anglii. Brentwoodský biskup zjistil nedávno ve své řeči, že náboženské hnutí v Anglii je ve velmi radostném rozmachu, takže se může mluvit o náboženské vlně v Anglii. Na poslední slavnost Nejsvětější Trojice byly jenom v jeho diecési vysvěceny 4 nové kostely. V pěti letech bylo tam vystavěno 14 nových kostelů. Z diecése cardifské se oznamuje, že se tam staví 7 kostelů. Dva jsou již hotovy a byly poslední nedělní samým arcibiskupem otevřeny. V Londýně se staví 5 nových kostelů. V Manchesteru bylo konáno božitelové procesí za velké účasti obyvatelstva. Přes deštivé počasí kráčelo za baldachýnem na 30.000 lidí. V Glasgově měli katoličtí skauti — počtem 7000 — svou výročí slavnost. Ze všech částí Anglie a Skotsku se hlásí podobné hnutí v náboženském životě.

Ještě se dějí zázraky. Mladá maminka paní B. S. vyšla si v Prostějově se svojí dvouletou dceruškou na procházku za továrnu Wichterlovu, kde setkala se s přítelkyní a brzy zabraly se do takového hovoru, že nepozorovaly, kterak dítě odběhlo na blízkoutraf místní dráhy. V té chvíli přijel vlak, strhl děvčátko mezi koleje a lokomotiva i všechny vagony přejely nad útlým tělem, o němž strojuvůdce, který v po-

slední chvíli neštěstí zpozoroval, byl jist, že uvidí jen hromádku zkrvavených cárů. Jaké však bylo jeho překvapení, když po zastavení vlaku z pod posledního vagonu vyběhlo děvčátko, ulekané sice pekelným hřmotem, který nad ním vozy působily, ale jinak, až na několik bezvýznamných odřenin zcela zdravé.

Bi lancí eucharistického kongresu v Chicagu v červnu r. 1926 zabývá se „Osservatore Romano“. Poukazuje na to, že práce pro eucharistický kongres účastnili se vynikajícím způsobem lakové, mužové, kteří v občanském životě zaujímají vynikající postavení v politickém a průmyslovém životě severní Ameriky, starostové velkých měst a studenti vysokých škol. Kongres eucharistický byl svědkem nesčetných příkladů mužné zbožnosti. Není pochybností, že katolicism je v Americe v rozkvětu a že je důkazem, jak církev ničeho nepotřebuje než plné svobody, aby vykonala velké věci, jež jsou dobrodiním pro společnost i stát. Účast na kongresu prvního dne na veřejné schůzi dosahovala 200.000 osob. Obrovský stadion nestačil pojmuti všechny účastníky. Tisíce mužů a žen jej obléhaly a podnikly na konec na stadion útok právě, kdy sbor dítek školních pěl andělskou mši. Další program dopolední musel pro tento případ býti podstatně zkrácen, a proslov kardinála Faulhabera odpadl. Celé okolí parku kolem stadionu ještě dlouho po skončení dopolední slavnosti bylo pro nával lidu nesjízdné a neschůdné. Chicago má úplně ráz sjezdový. Pouliční doprava autobusová a elektrická musila býti přeložena do odlehlejších ulic, takový byl nával. Sjezdu se skutečně účastní 12 kardinálů, 400 biskupů, 3000 kněží a 10.000 jeptišek. Porady sjezdové se konají ve 22 řečech a sekcích. Příští kongres je stanoven pro rok 1928 v Sidney v Australii. Kongres vydal k jinověrcům poselství, v němž se činí výzva, aby z mohutné manifestace kongresové čerpali i oni nové podněty jako katolíci samotní. Druhý den kongresu

byl vyhrazen ženám. Účast při mši sv. a řečech obnášela 180.000 žen. Mezi nimi bylo jen 5000 mužů. Při mši svaté účinkoval ženský sbor 15.000 zpěvaček, mezi nimiž bylo 5000 jeptišek. Proslav sjezdový k ženám měl kardinál dr. Piffi. Komitét vypsal cenu pro kongresovou hymnu. Sešlo se 3000 návrhů ze všech dílů světa. První cenu získala milosrdná sestra Marie. Opěvuje ve své hymně zasvěcení národů eucharistickému Králi. Hymna tato byla přeložena do všech řečí, které byly na kongresu zastoupeny a zpívala se unisono. — Zajímavou je též tato epizoda: Svaz dítek s akademickým vzděláním vypsal cenu pro nejlepší článek k oslavě nejsvětější Eucharistie. Tuto cenu získala — protestantská dívka Mis Catherine Glover. Profesori katolické university, kteří byli členy rozhodčí komise, uznaly z mnohých článků její za nejlepší. Arcibiskup z Baltimore, msgr Curley, vlastnoručně odevzdal šťastné spisovatelce cenu.

Kolik je židů na světě? Dr. Linfield, ředitel statistického úřadu židovského v Americe, uveřejňuje statistiku, podle níž je všech židů ve světě 15,500,000. Dvě třetiny z toho bydlí v Evropě, čtvrtina v Americe, zbývajících 8% v Asii, Africe a Australii. Nejhustěji jsou soustředěni na území, jemuž dr. Linfield říká „Židovská střední Evropa“ a které obsahuje Ukrajinu Bilou Rus, Litevsko, Lotyšsko, Polsko, Československo, Rakousko, Maďarsko a Rumunsko. Tam židé činí průměrně přes 8 procent ostatního obyvatelstva, kdežto v jiných zemích evropských jich je průměrně sotva půl procenta. V Americe je 3,850,000 židů, z nichž 3,600,000 je ve Spojených státech, 126,000 v Kanadě, 100,000 v Argentině. V Asii je poměrně nejvíce židů v Palestině (84,000), ale i tam tvoří jen 11 procent obyvatelstva. V arabských zemích Asie se napočítalo 140,000 židů, což jest 1 a půl procenta obyvatelstva, ve střední Asii je jich 350,000, ve východní 27,000. V Africe je jich nejvíce — 400,000 — v zemích berberských. Do toho však dr. Linfield počítá i 50,000 felahů habeš-

ských. V jižní Africe je židů 50,000, v Australii 24,000. Největším židovským městem je Nový York, kde jich je 1,643,000 a tvoří 45% obyvatelstva. Po něm přijde Varšava, kde 319,000 židů 48% obyvatelstva a Videň se 300,000 židů.

Důsledky morálky bez Boha jeví se již v příšerném světle. Oddělení pro choroby pohlavní v nemocnicích republiky jsou přeplněna a denně počet pacientů vzrůstá. Ale, bohužel, dostávají se další důsledky, mnohem těžší předešlých. Vzrůstá počet choromyslných, z nichž veliká většina onemocnění přivodila si nákazou pohlavní. Poměry v pražském ústavu choromyslných jsou trvalým a stále vzrůstajícím přílivem nemocných stále zhoršovány. Mnozí jsou nuceni spát již na zemi. Stav v pražském ústavě je tak svízelný, že propouštění jsou již nemocní ještě ve stavu těžké nevyléčené choroby. Toť zjev jistě strašný! Tam klesá lidstvo, které opustilo přikázání Boha a jež činí si posměch ze všeho na světě. Toť důsledky strašné kletby!

Boj proti rouhání v Itálii. Svobodomyšlné zákonodárství italské nezařadilo své doby rouhání mezi trestné činy. Nový trestní zákoník, jenž se právě připravuje, tento nedostatek odčiní. Zatím objevují se výzvy jedna za druhou od společných organizací a od obecních úřadů, které označují klení a rouhání za protivné dobrým mravům a občanské slušnosti a vyzývají k jeho vykořenění. Tak dal uveřejnit těchto dnů vrchní starosta janovský následující nařízení: „Rouhání a klení musíme odstraniti ze svého města; nejenom že jsou proti náboženskému smýšlení ohromné většiny italského národa, nýbrž i proto, že jsou hanbou a překážkou vzdělání lidu a pro zúšlechťení života. Protože však přesvědčení jasně to vidoucích nestačí, musí mít slušné občanstvo v rukou prostředek, aby k dbání a zachování dobrých mravů donutilo i ty, kteří sami od sebe na to nemyslí, a tak zabránilo, aby se na veřejných místech rouhání a neslušné řeči bez-trestně neroztahovaly. Městská policie

zakročí proti rouhání a proti klení ve smyslu zákonných paragrafů o veřejném pohoršení a o rušení klidu.“ — Neškodilo by i u nás. Zdálo se, že nově zavedená občanská nauka aspoň v tomto směru něco dokáže, když jinak není k ničemu. Ale, kde pak!

„Pout bez přijetí sv. svátostí není poutí v katolickém smyslu a duchu!“ To nutno více a více zdůrazňovati našim lidem. Že u nás nemáme pořad pravého pojmu o poutí, o tom svědčí statistika sv. přijímání na našich poutních místech. Čtete „Zprávy velehradské“, nebo „Hlasy svatohostýnské“, nebo i „Sv. horu“, přesvědčte se, kolik přišlo na to nebo ono poutní místo poutníků a podívejte se, kolik rozdáno sv. přijímání. Pak nahlédněte do statistiky poutní v Lurdech! Rozdíl poznáte hned. U nás počet sv. přijímání obnáší něco přes třetinu (sotva kdy celou polovici) počtu poutníků. Tam počet sv. přijímání je téměř více než dvojnásobný počtu návštěvníků. Kde věží asi příčina? Neschází u nás dostatečného poučení o poutí v duchu katolickém? Kazatelé, vzdělavatelé ve spolicích, katecheté a exercitátoři by měli odpovědět tomuto nedostatku. Že poutí nelze podceňovati, o tom svědčí i zvláštní zjev poslední doby, že se začínají pořádat i „poutí Husovy“ a v Čechách církev československá kopíruje katolíky. Chápeme, jaký je a v čem tkví rozdíl těchto „poutí“ a poutí katolických? Heslem katolíků se musí stát: „Pout bez přijetí sv. svátostí není poutí!“

Sv. Otec o katolických učitelkách. V audienci 16. června 1926 řekl sv. Otec zástupu katolických učitelek, mezi jiným takto: Tázal jsem se, kolik vás je. Nezáleží však na tom, je-li vás 500 nebo tisíc. O učitelkách platí opravdu, co teleskopem vidíme na slunci a na všech hvězdách. Každá hvězda má kol sebe fotosféru, okruh světelný, je obklíčena vypařujícím jasem. A tak není možným myslet nikdy na učitelku samotnou a nemyslet při tom na zástup dětských duší okolo ní, jež přijímají od ní vzácné dobrodiní výuky a výchovy. Vidím

zástup učitelek a okolo každé z nich kolik to během doby sedělo hochů a děvčátek, hltajících první stravu duchovní. Dá se tu mluvit o nesmírném rozzařování dobra.

Sekty u nás. Není možno ani na všechny hned si vzpomenouti. Máme v přítomné době u nás církev československou, českokobratrskou, máme protestanty rozdvojené na lutherány a kalvinisty, mimo baptisty, anabaptisty, adventisty a adventisty sedmého dne, spiritisty, methodisty, starokatolíky, vyznavače Nového Jerusalema, bratrstvo dra Kunstovného, Armádu spásy a sám milý Bůh ví, co ještě u nás všechno klíčí, jen aby bratr rodnému se co možná hodně odcizil a tím národní celistvost se co možná nejdokoneleji rozdrobila.

Chicago. Jak velmi je Chicago vhodným místem pro mezinárodní kongres, dosvědčuje tato malá statistika. Ze 267 katolických kostelů v Chicagu patří 33 katolíkům německým, 32 polským, 9 českým, 10 slovenským, 9 litevským, 5 chorvátským, 1 uherským, 12 italským, 5 francouzským, 1 belgickým (flámským), 1 holandským, 1 veliký a nádherný kostel výhradně černochům, dále 70 irským, 5 kanadským, 1 mexickým (španělským), 1 syrským (arabským), 1 cheledejským. Sotva které jiné město světa se může pochlubití takovou rozmanitostí svatých, jimž jsou chrámy zasvěceny.

Schůze obecní rady v New Yorku zahajují se modlitbou. Obecní rada newyorská se usnesla k návrhu katolického člena Mac Kee, aby schůze rady byly zahajovány modlitbou a aby modlitbu vykonával člen rady, katolický kněz P. Cashin. Při modlitbě odpovídají všichni členové rady, ač náležejí k různým vyznáním.

Württemberský vévoda Karel Alexander, nejmladší syn polního maršálka vévody Albrechta württemberského, byl dne 10. srpna 1926 vysvěcen v berounském opatském kostele na kněze.

Skotští horníci staví kostel ke cti malé Terezičky. Horníci v Carfinu ve Skotsku použili volného času za velké stávky hornické ke stavbě kostela ke cti malé svěřice Terezičky. Základní kámen byl položen s velkou slavností za účasti 6000 katolických skautů z celého okolí.

Dominikán vyznamenán od protestantské university. Protestantská theologická fakulta utrechtská vypsala cenu na práci: Nauka Tomáše Akvin-

ského a Kalvinova o predestinaci. Zlatá medaile, určená za odměnu nejlepší práci, byla dána dominikánovi P. Friethofovi.

Blahořečení obětí francouzské revoluce bude dne 17. října 1926. Jsou to arcibiskup arlesský msgr Jean du Lau, arcibiskup beauvalský Fr. Josef de la Rochefoucauld a Pierre Louis de la Rochefoucauld, biskup v Saintes, kteří byli za francouzské revoluce popraveni i s jejich družinami.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Dec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za a rozkvět pobožnosti eucharistické a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otče! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlastní naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učiň, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrono ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Pěstovat a šířit pobožnost k nejsv. Svátosti oltářní.

Úmysl v říjnu: 1926: Aby v 700letém jubileu úmrtí sv. Františka duch evangelické chudoby lidí ovládal.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Rostoucí horlivost v úctě sv. Eucharistie. (Hlavní úmysl.) — O gloriosa anchora. (báseň.) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo — ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomostí. — Avete mentes lucidae (báseň). — He, vynášeli mrtvého! — Misionáři mučenci (obrázek). En clara vox (báseň). — Blahoslavení mučenci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Obrázky z katolických misí. — Beata nobis gaudia (báseň). — Obrázek narození Marie Panny. — Summi Parentis (báseň). — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. ŘÍJEN 1926.

ČÍSLO 10.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztrávil jimi hruď, Ty Srdce Páně naší láskou buď!

Evangelická pokora pro křest. svět dle sv. Františka Serafinského.

(Hlavní úmysl.)

V tomto roce slyšíme velmi často jmenovati sv. Františka z Assisi. Mnoho knih jest vydáno na počest 700leté památky blažené jeho smrti. Jako tehdy za života jeho proměnil se svět, tak i naši době je třeba veliké obnovy v duchu toho velikého světce. Jednou když se sv. František modlil ve starém kostelíčku sv. Damiana, uslyšel slova Páně: „Františku vybuduj můj mům opět.“ I rozuměl, sv. František těmto slovům doslovně a sbíral dary a almužny ke stavbě polosbořeného kostelíka. Později pak poznal hlubší, duchovní význam těchto slov a umínil si „obnoviti svět pokorou a láskou“. Proto zvolil si dobrovolnou chudobu za svou nevěstu a osvobodil srdce své ode všech přání a různých žádostí. V chudobném oděvu chodil jsa živ dárky mu od lidí poskytnutými a trpělivě snášel potupu, posměch a jiné příkoří obětuje to všecko Pánu Bohu. Dnes, kdy každý jen sebe hledá, jen bohatství a slávu získati chce; dnes kdy nádhera v oděvu dostoupila vrcholu svého, že až stydno o tom mluvíti; dnes, kdy vše se shání jen po radovánkách, zábavách a požitcích světa; dnes, kdy sobectví, mamonář-

ství všechny lidi zachvacuje; nyní je třeba právě františkánské chudoby a pokory. Netřeba se zřikati všech statků, jak učinil sv. František, tak dalece by lidé sv. Františka nechtěli následovati. Ale aspoň nepřikladejme srdce své k těmto statkům vezdejší, jako bychom bez nich nemohli býti, ale osvojme si takovou chudobu, jakou blahoslavlí sám Kristus Pán, an praví: Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království nebeské! Musíme se zprostiti nepořádné závislosti na věcech pozemských. Jako Job máme říkati: Hospodin dal, Hospodin vzal, budiž jméno Hospodinovo pochváleno. Za příkladem sv. Františka máme se úplně odevzdati do vůle Boží, dáti se vésti jako dítky prozřetelnosti Boží a spokojeni býti s tím, co nám prozřetelnost Boží sešle. Pak duše naše zakusí dětinnou radost, jakou měl vždy sv. František a která jej nad všechny hořkosti a nad všecku bídu povznášela. A jak velikou láskou plálo srdce sv. Františka k Bohu a obzvláště k ukřižovanému Spasiteli, kterážto láska byla ke konci života jeho korunována vtisknutím sv. pěti ran do jeho těla. Z této vroucné lásky k Bohu vy-

tryskla láska ke všemu tvorstvu. Známý jsou legendy, které vypravují o důvěrném obcování sv. Františka se zvířaty, s ptactvem i s rybami ve vodách, jak jim kázal o dobrotě Tvůrce celého světa. Tím více miloval sv. František lidi, které svým příkladem a kázáním, modlitbou a postem obracel k Bohu a ke ctnostnému životu. A kdo by nevěděl, že sv. František je původcem našich betlemů! Aby rozohnil chladné srdce lidu láskou ke Spasiteli, představuje jej jako malé dítě, aby lidé více pohnutí byli láskou k božskému

Dítě, které z lásky k nám hříšným s nebe na zem sestoupilo, aby utrpením svým celý svět vykoupilo. Naše láska ať jest láskou sv. Františka. Naše pokora, naše chudoba ať jest pokorou a chudobou sv. Františka. Jeho láska nevylučuje nikoho ze svého kruhu a platí stejně všem lidem, aby všechny lidi získal Králi lásky, Kristu Ježíši. Kdo má v srdci svém tuto lásku, pokoru a chudobu sv. Františka, ten má zlatý klíč k srdcím lidským i tímž klíčem otevrou si brány nebeské.

Jarolm St. Pavlík:

QUI TINXIT AŔAM SANGUINE.

Oltář kříže krví kropí
Kristus, spásy oběťina;
v srdce Matky meč se topí
bolem nad bolestí Syna.

Vidouc Syna umíratí,
s ním jsí, Matko, mřela spolu;
přestaň slzy prolévatí,
ulev teď již srdce bolu.

Jehož pochovalas v hrobě,
vstává opět v těle živém,
na návštěvu jde k tobě:
duch tvůj plesá nad tím divem.

Všechna srdce lidských synů
ke hvězdám až plápolejte,
láskou k srdci Mariinu
píseň chvály jemu pějete!

Neplane tak upoutaný
oheň v podesvětním moři,
jako srdce svaté Panny
láskou k Bohu svému hoří.

Velkáť láska cherubínů
a všech svatých, kteréž ctíme;
avšak lásku Mariinu
větším žárem planout zříme.

Vítej nám, ty srdce svaté,
hodné býti trůnem Krista;
pro to naše ledovaté
dopřej v sobě trochu místa.

Nechť se tobě, Jezu sladký,
chvála, úcta od nás vzdává
skrže srdce tvoji Matky;
Otcí, Duchu též buď sláva.

Kristus Král.

Dr. Aug. Šamánek.

Nynější svatý Otec Pius XI. užívá slova: Kristus král, Kristovo království a zavádí na poslední neděli říjnovou nový svátek Pána našeho Ježíše Krista krále. (Encyklika ze dne

11. prosince 1925: Quas primas.) Takto nepraví se tím ničeho nového, království Kristovo jest tak staré, jak staré jest křesťanství, novou jest pouze přesnost vyjádření a upozornění církve

Boží na to, čím církev dýchala a žije po všechen čas.

V prvních dobách, křesťanských, kdy se tak určitě vyjadřovala víra v Krista, jako osobu božskou v přirozenosti božské a lidské, rozumělo se to samo sebou, že Kristus jako Bůh jest Pánem všeho; po stránce přirozenosti lidské podáván byl Kristus jako Beránek obětní za hříchy: tedy Kristovo ponížení a smrt.

Časem začaly hříchy v teorii mizeti t. j. nemluvilo se již tak mnoho o hříchu a objevoval se klad křesťanství: Milost Kristova; a tato se rozhojnila víc než hřích a ovládla duše: „Avšak ne tak jest to s milodarem, jako s proviněním: neboť jestli proviněním toho jednoho zemřelo jich mnoho, tím spíše milost Boží a dar v milosti jednoho člověka, Ježíše Krista, přišly hojně na mnohé. (Řím 5, 15.) A tak se milost stupňovala až do denního sv. přijímání, a psychologicky cesta chystala, aby Kristus i jako člověk prohlášen církví králem a jako takový postaven byl za první předmět a bezprostřední úcty v církvi Boží. Tím se konečně dostává Kristu místo v církvi Boží, které Jemu patří.

Kristus mluví často v podobenství o království Božím a všestranně je objasňuje: „Podobno jest království nebeské kupci, který hledal dobrých perel, a když nalezl jednu perlu drahoucennou, odešel prodal všecko, co měl a koupil ji.“ (Mat. 13, 45.) „Podobno jest království nebeské pokladu skrytému v poli . . . (Mat. 13, 44.) Podobno jest království nebeské člověku, který nasel dobrého semene na poli svém. (Mat. 13, 24.): „Rozsevač dobrého semene jest Syn člověka.“ (Mat. 13, 37.) „Podobno jest království nebeské zrnů hořčičnému. (Mat. 13, 31.) — „kvasu, který vzavši žena zadělala do tří měříc mouky, až zkyšalo všecko.“ (Mat. 13, 33.)

Jakýsi obsah a určitější vztah člověka k tomuto království vidíme ve slovech: „Čiňte pokání, přiblížilo se království nebeské.“ (Mat. 4, 17.): „Čas se naplnil, přiblížilo se království Boží:

čiňte pokání a věřte v evangelium.“ (Mar. 1, 15.)

Kristus začal budovati království své, shromažďoval věřící, vyvolil 12 apoštolů, dal jim řád, a posílal je místo sebe: „Cokoliv svážete na zemi, bude svázáno i na nebi, a co rozvázáte na zemi, bude rozvázáno i na nebi.“ (Mat. 18, 18.) „Ty Jsi Petr, a na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou. A tobě dám klíče království nebeského, a cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi. (Mat. 16, 18—19.) A království Kristovo vystupuje čím dále, tím určitěji, a konečně je Kristus prohlašuje za jedině, mimo něž není spasení: „Podobno jest království nebeské králi, kterýž učinil svadbu synu svému. I poslal služebníky své, aby povolali pozvané na svadbu, ale nechtěli přijíti . . . Vešed pak král, aby se podíval na hodovníky, spatřil tam člověka neoděného rouchem svadebním. I řekl jemu: Příteli, kterak jsi sem vešel, nemaje roucha svadebního?“ (Mat. 22, 2—12.) Před svým utrpením ustanovil svátost oltářní a pravi apoštolům: „To čiňte na mou památku.“ Hned první den, po zmrtvýchvstání: „Přijměte Ducha svatého, kterým odpusťte hříchy, odpouštějí se jim, a kterým zadržíte, zadržány jsou.“ (Jan, 20, 22—23.) „Jako mě poslal Otec, i já posílám vás, (Jan, 20, 21.) a „jimi se také živým ukázal po svém utrpení mnoha důkazy, zjevuje se jim po čtyřicet dnů a mluvě o království Božím.“ (Skutky 1, 3.) A čtyřicátého dne vyvedl je na horu Olivetskou a dal jim královský rozkaz: „Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. Odejouce tedy, učte všechny národy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého, učíce je zachovávatí všecko, co jsem přikázal vám: a hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa.“ (Mat. 28, 18—20.)

Že přijde království, které bude budováno po celém světě a na věky a jedinečně, čteme u hlavních proroků Starého zákona. „A za dnů těch králů zřídí Bůh nebes království, jež nebude

na věky zničeno, a toho království jeho nedostane se jinému národu; rozdrobí a dokonale zničí všechny říše, samo však státi bude na věky. (Daniel 2, 44.) „V posledních dnech zpevněna bude hora domu Hospodinova, bude nejvyšším vrcholem horstev, vyvýšená nad pahrbky, proudit bude k ní každý národ. (Isaiáš 2, 2.)

„Toto praví Hospodin: Co získal Egypt prací, a Etiopie kupectvím, isabejští vysocí muži — tobě se toho dostane, bude tvoje; za tebou choditi budou, s rukama svázanýma budou se bráti, budou se kláněti tobě, a prositi budou tě: „Toliko u tebe jest Bůh a není krom u tebe Boha (Is. 45, 14—15.)

„I budou otevřeny brány tvé ustavičně, ve dne v noci nebudou (ve dne v noci nebudou zavírány), aby přineseno bylo k tobě bohatství pohanů, a králové jejich aby přivedeni byli.

Národ totiž a říše, která by nesloužila tobě, zahyne: a národové zrušeni p o h u b e n i budou. (Is. 60, 11—12.)

I uzří národové spravedlivého tvého, a všichni králové slavného tvého, a

dáno bude tobě jméno nové, kteréž ústa Hospodinova vyřknou. (Is. 62, 2.)

Z jakého důvodu patří „Kristu jméno Král?

Encyklika „Quas primas“ odpovídá takto: „Na jakém základě spočívá moc a důstojnost našeho Pána, vhodně poznamenává Cyril Alexandrijský: Má panství nade vším stvořením, abych slovem řekl, ne násilím vynucené ani odjinud přijaté, ale svou bytostí a přirozeností, (essentia et natura), totiž jeho knížectví spočívá na zázračném spojení hypostatickém. Z toho následuje, že Kristus jest uctíván od andělů a lidí nejen jako Bůh, nýbrž že andělé a lidé poddáni jsou a poslouchají jeho vlády. Člověka. Avšak co může býti pro nás příjemnějšího mysliti, než že Kristus nejenom vládnem právem přirozeným, nýbrž i zaslouženě, totiž pro vykoupení. Co jsme stáli našeho Vykupitele, zapomětliví lidé a si vzpomenu všichni: Ne zlatem a stříbrem vykoupení jste, ale drahou krví jako beránka nevinného Krista a neposkvrněného. Nejsme tedy svoji, když Kristus velikou cenou nás vykoupil, sama těla naše jsou údy Kristovými.“ (P. d.)

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Srdce Ježíšovo — ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomosti.

(Dokonč.)

Srdce Ježíšovo — ve kterém jsou všechny poklady vědomostí.

Nejsvětější Srdce Ježíšovo je Srdcem Ježíše, Syna Otce věčného; Srdcem, podstatně spojeným se Slovem Božím, Srdcem, ve kterém přebývá veškerá plnost božství, proto jest i Srdcem, ve kterém jsou všechny poklady vědomosti. Ježíš věděl, co jenom Bůh

může věděti, znal minulost, nebyl vázán oním pozemským zákonem, dle něhož člověk vidí a pozoruje pouze to, co děje se před očima jeho, duch jeho nepodléhal prostoru, nýbrž byl všude jako přítomen, Ježíš předpovídal věci budoucí, pronikal srdce a ledví, znal tedy i nejskrytější myšlenky lidské. O tom o všem podávají nám svatá evangelia jasně doklady.

Před Srdcem Ježíšovým, před těmito poklady vši moudrosti, ležela minulost, přítomnost i budoucnost jako otevřená kniha.

Duch Ježíšův pronikal všechnu minulost. Tak vyznává svatý Jan hned na počátku svého evangelia (1, 1.), když hlásá: „Na počátku bylo Slovo, t. j. Syn Boží, a Slovo bylo u Boha, a Bůh bylo Slovo. To bylo na počátku u Boha!“ Toto Slovo pak jest, — jak vyznáváme hned v prvních vzýváních litanie k nejsvětějšímu Srdci, — podstatně spojeno s nejsvětějším Srdcem; proniká tedy vědomostmi svými všechny věky. Výslovně promluvil o tom též sám Spasitel, jak líčí týž svatý evangelista (Jan 8, 56 a nn.), k židům, když zmínili se mu o Abrahamovi, otci svém, vychvalující ho nade všechny jiné. Prvil: „Araham, otec váš, zaplesal, aby viděl den můj; viděl a radoval se! Tu řekli k němu židé: Padesát roků nemáš a viděl jsi Abrahama? Ježíš řekl jim: V pravdě, v pravdě pravím vám: Prve než Abraham byl, jsem já!“

Ale i celá přítomnost leží otevřena před nejsvětějším Srdcem Ježíšovým! Názorný doklad toho podal Mistr svým učenníkům hned na prvním počátku veřejné působnosti své. Přišel k němu Natanael, přiveden jsa Filipem z Bethsajdy. Když viděl Ježíš ho přicházeti, přivítal ho vliďnými slovy: „Hle, pravý israelita, v němž není lsti!“ Udiven praví Natanael: „Odkud mne znáš?“ Ježíš odpověděl: „Prve nežli zavolal tě Filip, když jsi byl pod fíkem, viděl jsem tebe!“ I řekl Natanael, překvapen ještě více: „Mistře, ty jsi Syn Boží, ty jsi král israelický!“ Ježíš pak dí jemu: „Protože jsem ti řekl: — Viděl jsem tě pod fíkem! — věříš; větší věci uvidíš nad to!“ (Jan 1, 47—50.)

Jiný ještě příklad povznešenosti Srdce Ježíšova nad všední poznání naše uvádí nám týž apoštolský svědek Jan (1, 1. a nn.). Ježíš dlel v Zájordání. To vzkázaly mu sestry Lazarovy, že bratr jejich je těžce nemocen. Uslyšev to Ježíš, řekl: „Nemoc ta není k smrti,

nýbrž k slávě Boží, aby Syn člověka byl oslaven skrze ni!“ Zůstal pak na místě tom ještě dva dny. Potom řekl učenníkům svým: „Pojďme do Judska!“ Pak zjevil jim jasně: „Lazar umřel!“ Když pak došli do Bethanie, potvrdila se pravdivost slov jeho. Nedal tu tedy Ježíš patrný důkaz, kterak Srdce jeho je pokladem vši vědomosti, nikterak nejsouc vázáno časem a místem?

Než poklady vědomostí nejsvětějšího Srdce jsou ještě obsáhlejší! Známa jestiť mu nejen všechna minulost a celá přítomnost, nýbrž před ním jest i odhalena tajemná rouška i vši budoucnosti. Důkazem toho jsou přecetná prorocství, jež vydal Spasitel v pozemském životě svém, a jež všechna bez rozdílu do slova se naplnila.

Tak předpověděl Pán náš události ze svého vlastního života (zradu Jidášovu, pád Petřův, utrpení a z mrtvých vstání), budoucí osudy církve, seslání Ducha svatého, pronásledování, rozšíření evangelia mezi pohany, ustavičné trvání církve, zkázu Jerusalema a chrámu. Všechna tato prorocství vyplnila se doslova. O záhubě Jerusalema a chrámu podává nám zprávu Flavius Tacitus, Aminianus Marcellinus. Těchto budoucích událostí nemohl nikdo jasně předvídati z tehdejších poměrův, tím méně tak přesně předpovědět; když se tak zevrubně do nejmenších podrobností splnily, zaručují nám, že i ostatní předpovědi o dnu posledním, o zmrtych vstání a posledním soudu též se vyplní.

Než ještě hlouběji sahají poklady vědomostí, ukryté v nejsvět. Srdci Páně. To naznačuje miláček Páně, který čerpal své evangelium ze samého Srdce Páně, když dí: „Ježíš znal všechny; neměl potřebi, aby kdo vydal mu svědectví o člověku; neboť sám věděl, co jest v člověku!“ (Jan 2, 25.) Znalt Ježíš i nejtajnější myšlenky každého člověka. Tato náplň vědomostí učinila veliký dojem na ženu Samarytánku. Všechna užaslá nad tím, co slyšela od Mistra u studně Jakubovy, zapomenula tam svou nádobu, rychle se vracejíc do města Sicharu a zvěstujíc obyvatelům:

„Pojďte a vizte člověka, který mi pověděl všechno, co jsem učinila; není-li on Kristus? (Jan 4, 29.) Jak často byli apoštolové svědky této podivuhodné prozíravosti Ježíšovy? Tak na příklad při uzdravení ochrnulého. Bylo to v Kafarnaum. Když se proslouchlo, že je v domě, sešlo se tolik lidí, že jich prostor nepojal, ba ani místo, které bylo přede dveřmi. Tu přišli s ochrnukým, — nesli ho čtyři, — a nemohouce mu ho předložití pro zástup, odkryli střechem, kde byl, učinivše pak otvor spustili lože, na kterém ochrnulý ležel. Ježíš vida víru jejich, pravil ochrnulému: „Synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji!“ — Seděli pak tam někteří ze zákonníkův a mysliili ve svém srdci: „Co tento tak mluví? Rouhá se; kdo může odpouštěti hřichy, leč jediný Bůh?“ — Ale Ježíš, poznav hned duchem svým, že tak myslí, řekl jim: „Proč myslíte ty věci v srdci svém? Co jest snažší, říci ochrnulému: Odpouštějí se tobě hřichy — čili říci: Vstaň, vezmi lože své a choď! Abyste však věděli, že má moc Syn člověka na zemi odpouštěti hřichy, — (dí k ochrnulému), — tobě pravím: Vstaň, vezmi lože své a jdi do domu svého!“ — Tuto byli apoštolové i veliký zástup lidu svědky, že proniká Srdce Ježíšovo i nejtajnější záhyby srdci lidských. — Podruhé zmiňuje se evangelium o této vševědoucesti Spasitelové u příležitosti pomazání kající Magdalenou. Prosil tenkrát jeden z fariseův, aby s ním pojedl. I vešel proto Ježíš do domu a zaujal místo u stolu. A hle, žena hřišnice, která byla v městě, dověděvši se, že stoluje v domě fariseově, přinesla alabastrovou nádobu masti, a postavivši se v zadu u nohou jeho, počala plačíc smačeti slzami nohy jeho, utřala je vlasy hlavy své, líbala nohy jeho a mazala mastí. Uzřev pak to fariseus, kterýž ho byl pozval, pravil sám u sebe: „Kd by tento byl prorokem, věděl by, kdo a jaká jest ta žena, která se ho dotýká! Nejsvětější Srdce Ježíšovo, v němž jest vědomost všeho, proniklo též hned mysl fariseovu i jeho zlobu. Proto

oslovil ho Ježíš a řekl: „Šimone, mám ti něco povědět!“ On pak odpověděl: „Mistře, pověz!“ — „Jakýsi věřitel měl dva dlužníky, jeden byl mu dlužen 500 denárů, druhý 50. Poněvadž neměli, čím by platili, odpustil oběma. Který z nich tedy miluje ho více?“ Odpověděv Šimon, řekl: „Myslím, že ten, jemuž více odpustil!“ A on řekl jemu: „Dobře jsi usoudil!“ A obrátiv se k ženě, řekl Šimonovi: „Vidíš tuto ženu? Vešel jsem do domu tvého; vody na nohy jsi mi nepodal; tato však slzami smočila mé nohy a utřela je vlasy svými. Políbení jsi mi nepodal, tato však, jak vešla, nepřestala líbatí nohou mých. Olejem jsi nepomazal hlavy mé, tato však mastí pomazala nohy mé! Proto pravím tobě, odpouštějí se jí hříchové mnozí, neboť milovala mnoho. Komu pak se méně odpouští, miluje méně!“ (Luk. 7, 36—50.) — Udivení bohatstvím těchto vědomostí, dle nichž nebylo nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu nic skryto, volají proto apoštolové: „Nyní víme, že znáš všechno, není tobě potřebí, aby se tě kdo tázal, proto věříme, že jsi od Boha vyšel!“ (Jan 16, 30.)

Poučka.

„Udělej měděného hada a vztyč na žerdi; kdo jsa uštknut naň pohlédne, zůstane živ!“ Učinil tedy Mojžíš měděného hada a vztyčil jej na žerdi; když naň uštknutí pohlédali, uzdravovali se (Nun. 21, 8—9.). Jako Israelité, kteří na měděného hada pohlédli, nezemřeli: tak i my, vzpomínajice na Boha vševědouceho, a jako stále naň hledíce, nezemřeme duchovně, t. j. nezhrěšíme. Kéž bychom, modlíce se zbožný vzděch: „Nejsvětější Srdce Ježíšovo, ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomostí!“ — měli toto vždy na mysli. Pak bude nám zhožná střelná modlitbička tato tajuplným mocným talismanem: vystřihá nás zlého, — povzbudí k dobrému, — potěší ve strasti!
„Kterak bych mohl tak zlou věc učiniti a hřešiti proti Bohu svému?“

(Gen. 39, 9.) Tato vzpomínka vše-
vědoucnosti Boží odvrátila Josefa
Egyptského od hrozného hříchu. —
„Lépe jest mi beze skutku zlého
upadnouti v ruce vaše, nežli hřešiti
před obličejem Páně!“ (Daniel 13, 23.)
Tak zvolala nevinná Susana, pamětliva
jsouc vševědoucnosti Boží, a volíc
proto raději pohanu „a smrt v očích
lidských, než těžké provinění a smrtelný
hřích před tváří vševědoucího Boha!
Zbožná vzpomínka na nevyčerpatelné
studnice a poklady vědomosti Božích
ochránil nás tedy ode všech hříchův,
jak moudře napomínal zbožný Tobiaš
svého jediného syna: „Po všechny
dny života svého měj v paměti Pána,
a varuj se, abys nikdy nesvolil ke
hříchu a neopouštěl příkázání Pána
Boha našeho!“ (Tob. 4, 6.)

Kdo ví, že okolí pozoruje ho pilně,
uchová se čist; kdo myslí neustále na
Boha vševědoucího, zachová si čistou
duši. „Žij tak, jako by nebylo na
světě nikoho, než ty a Bůh!“ — Tak
napomíná sv. Alfons Liguori. Neustálá
vzpomínka na vševědoucnost Boží, na
největ. Srdce, ve kterém jsou všechny
poklady vědomosti, je nám mocnou
pobídkou k dobru a ctnosti. Tak
Tobiaš, poněvadž „pamatoval na Hos-
podina celou svou mysl!“ (Tob.
1, 13.), vyhýbal se již v mladosti všem
těm, kteří chodili ke zlatým telatům,
chodival do Jerusalema, ke chrámu
Hospodinovu, a tam se klaněl Hos-
podinu, Bohu Israelovu; věrně od-
váděl též všechny prvotiny a desátky.
Rovněž v zajetí, — kdežto všichni po-
žívali pohanských pokrmů, — Tobiaš
chránil se, aby se neposkrvnil jejich
pokrmu. Měl neustále na paměti vše-
vědoucnost Boží! — Činil podobně,
jak vykládá se o polském králi Bo-
leslavovi IV. Nosíval vždy na krku
podobiznu svého otce; podnikal-li
něco důležitějšího, pohlédl vždy na ni
a žlbal ji, říkáje: „Odstup ode mne,

abych něco před obličejem tvým, otče,
mluvil neb jednal, co by se ti nelíbilo!
„Tak má každý křesťan při všech
myšleních, řečích a skutcích Boha
i nejsvětější Srdce Ježíšovo mít před
očima.

Ale též mocnou útěchou ve strastech
jest nám myšlenka na vševědoucnost
Boží. Trpělivý patriarcha Job, od Boha
těžce zkoušen, od lidí opuštěn, ba
i manželkou zneuznán, potěšoval se
myšlenkou na vševědoucnost Boží!
„Hle, na nebi mám svědka, ten, jenž
bude mi svědčiti, jest na výsostech!
Pospívají se mi moji přátelé, ale
k Bohu obracím slzavé oko své.“
(Job 16, 20.)

Zbožný vzdech: „Srdce Ježíšovo,
ve kterém jsou všechny poklady mou-
drosti a vědomosti“ — je „spravedli-
vým jako libezný potok blaživé na-
děje; zlým však rozlévá žluč a hoř-
kost. Bůh ví, co kdo činí dobrého,
zná každou slzu, každou dobrou žádost,
každý nábožný vzdech, každé naše
zápolení s hříchem, světem a tělem:
ví též o soustu chleba, kterým jsme
nasytili hladového; ví, což dobrého
jsme i ve skrytu učinili, a protož se
může každý potěšiti a povzbuditi ještě
k hojnější spravedlnosti. — Ale totéž
myšlení působí hříšníkům strach. Bůh
vševědoucí zná nejtajnější nepravosti
jejich, nemine jich hněv a trest jeho!
Snad těší se tím, že nevidí zlých
skutků jejich žádný člověk; ale to
není jim nic platno; neboť co lidem
jest tajno, jest odkryto před okem
Božím! Pokrytec může lidi oklamati,
ale nikdy Boha! Nechceme-li tedy
připočtení býti k pokrytcům, číňme
dobře i ve skrytu, když na nás ne-
hledí žádné oko lidské.

„Potěšujte se vespolek těmito slovy!“
(I. Thess. 4, 18.) Ty pak nejsvětější
Srdce Ježíšovo, ve kterém jsou všechny
poklady moudrosti a vědomosti, smiluj
se nad námi!

QUIS NOVUS COELIS.

Jaký dnes v nebi triumf zas se slaví,
jaké to hymny nebeský dvůr pje?
Chudiny otec, Vincenc, světlo kléru
slávou se stkvěje.

Hrdinské skutky, Vincenci, tě zdobí,
na hlavu láska korunu ti dává,
ona pak, již svou pokorou jsi získal,
halí tě sláva.

Pravda, již dříve národy jsi učil,
otvírá se ti v celé svoji kráse,
tvá pak co ruka chudým uštědřila,
vrací Bůh zase.

Kněžím jsi dosud vzorným učitelem,
pod tvojí správou ctnostmi slynou oni,
novým pak plodem skrže tebe Boží
vinice voní.

K jaké cti slouží tobě zbožných sester
rodina velká, láskou přehorlivá!
Překrásný účel, chudým sloužit, radost
v srdce jim vlívá.

Jenž jsi byl nuzným pomocí a tēchou,
prosbami jejich nech se uprositi;
za otce chudí, štědří za patrona
chtějí tě mítí.

Nejvyšší úcta věčnému buď Otci,
stejná i Synu, příteli všech nuzných,
Duchu též nechť se věčná chvála pje
na harfách luzných.

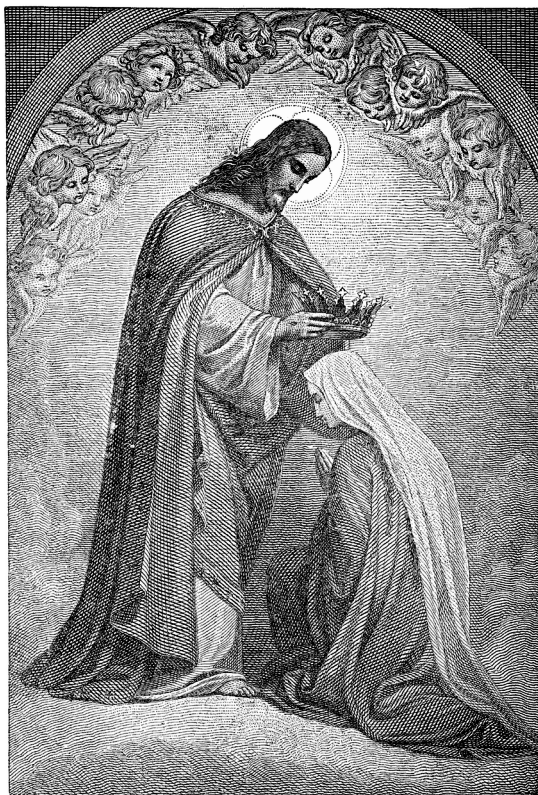
Dávejte Bohu, co jest Božího!

Úvaha na 22. neděli po sv. Duchu. Píše Ignát Zhaněl.

Fariseové měli tak velkou zášť proti Ježíšovi, že ho chtěli usmrtní, báli se však veřejně ho pronásledovati, věděli, že má mnoho příznivců. Uradili se, že položí Mistrovi otázku, kterou by ho mohli lapiti v řeči a pro ni jej stíhati soudně. Židé nesmírně těžce nesli, že jsou pod jhem římských, pohanských císařů, proto položili Ježíšovi otázku: „Sluší-li dávatí císaři daň či nikoliv?“ Odpověď byla skutečně těžká; řekne-li Ježíš ano, popudí proti sobě své krajany, kteří přilíží těžce nesli jho cizinců; řekne-li ne, podají proti němu obžalobu, že štvě proti zákonité vrchnosti. Ježíš znaje jejich zlobu, obešel otázku, dal si ukázati peníz a pravil: „Či je tento obraz i nápis?“ Řkou jemu: Císařův.

Tu řekl jim: „Dávejte tedy, co jest císařovo, císaři a co jest Božího, Bohu.“ (Mat. 22, 15—21.) Císařem rozumí se, každá zákonitá vrchnost, u nás je tedy vrchností republika. Vzdávejme Bohu úctu, bližnímu dávejme lásku, k sobě buďme přisni.

1. B o h u ú c t a. Nejvyšším našim pánem jest Bůh. Jsme povinni prokazovati mu úctu, lásku, poslušnost. Bázeň Boží je dle slov žalmisty „počátkem vši moudrosti.“ (Žalm 110, 10.) Je tedy také začátkem lásky, úcty poslušnosti k Bohu. Nevyrozumívá se ovšem otrocky strach, ale dětinná úcta, láska, o níž již píše svatý Pavel: „Dávejte tedy všem, čím jste povinni: Komu daň (patří), tomu daň (dávejte); komu clo, tomu clo; komu bázeň,

Maria Panna na nebi korunována.

tomu bázeň; komu čest, tomu čest.“ (K Řím. 13, 7.) Prokazujeme tedy Bohu čest, uznáváme ho za svého pána, služíme mu, neurážejme ho, nedovolme, aby ho jiní uráželi. David napomíná: „Služte Hospodinu s bázní! (Žalm 2, 11.) Jinde praví: Pojdte synové a poslyšte mne, bázní Páně budu vás vyučovati.“ (Žalm 33, 12.) Když posílal otec Tobiáš syna ke Gabelovi pro peníze, klade mu především na srdce bázeň Boží, říká: „Po všechny dny svého života měj na paměti Boha, nezanedbávej přikázání Hospodina, našeho Boha.“ (Tob. 4, 6.) Nám všem platí výzva: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest. (Zjev. 14, 7.)

Mnozí mají strach před Bohem, neznají ho, mají o něm špatný pojem, považují jej za tyрана, který ustavičně své pronásleduje, bdí jako kat nad svými, zda vše správně konají, zda se proti němu neprohřešují, zda jich nemá co nejpřísněji potrestati. Podobná bázeň uráží těžce Boha i jeho ne- skonale velkou lásku k nám lidem. Ponechal by si někdo z nás sluhu, služku, kteří by nám takto sloužili, měli takový strach před námi? Je sice bázeň Boží u nás někdy výsledkem strachu před božským soudem, je strach před hříchy, kterými jsme Pána urazili a věčný trest zasloužili. Máme-li však živou víru v Boha a v jeho výroky, brzy odhodíme ze sebe, co se neshoduje se synovskou láskou ku našemu stvořiteli, živiteli, největšímu dobrodinci. Jednáme jako nemocný, který jest ochoten raději všechny bolesti snášeti než život ztratiti.

Bázeň Boží není moudrostí, obdaří však duši moudrostí, proto se jmenuje počátkem moudrosti. „Počátek moudrosti jest báti se Boha“ čteme u Siracha (1, 16.) Usídlila se v duši, přivedla-li ji k tomu, aby se očistila od hříchu, pak se postaví vyzbrojena dvousečným mečem slova Božího před bránu srdce lidského a zabíráje, aby nevstoupil v ně nepřítel. Stará se, aby smysly bděly, dbá, aby pán duše nespal při boji a v pokušení.

Bázeň Boží je výborným lékem pro slabé, chrání před duševní nemocí, ušlechťuje duši, činí ji schopnou, že se nebojí ničeho, než aby neurazila Boha žádným hříchem. Bázeň Boží nemá žádného jiného účelu, než vliiti do duše lásku v Boha. Opanuje-li láska srdce naše, zmizí bázeň anebo se promění v čistou touhu, aby nejsvětější Bůh stále bydlil v našem srdci, silil nás, utěšoval, byl nám vším, zavedl nás jednou k sobě. „Zákon Páně je dokonalý, obcerstuje duše“ (Žalm 18, 8.) Svatý Efreim píše: „Kdo se Boha bojí, podobá se městu, vystavenému na kopci a obehnanému silnými zděmi, podívali-li se na ně bezbožní duchové, třesou se.“ Svatý Bernard srovnává bázeň Boží se šípem, praví: „Nelepší šíp je bázeň, protože usmrcuje všechny žádosti těla, aby duch byl spasen.“ Jiný duchovní učitel srovnává bázeň Boží s dubem, říká: „Dub hluboce zakořeněný odolá každé, sebe silnější bouři, podobně lehce odpírá všemu pokušení člověk, utvrzený v bázni Boží. Je také jako voda, protože schlazuje horkost tělesných žádostí.“

2 B l i ž n í m u l á s k a. Bližního máme milovati jako sebe, především máme tak činiti nepřítelům. Ježíš výslovně praví ve své nejskvostnější řeči (horské): „Ale já pravím vám: Milujte nepřátele své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí a modlete se za ty, kteří pronásledují a pomlouvají vás, abyste byli syny Otce svého, jenž je v nebesích, jenž slunci svému velí vycházeti na dobré i na zlé a dešť dává na spravedlivé i na nespravedlivé.“ (Mat. 5, 44.) U sv. Pavla čteme: „Lačni-li nepřítel tvůj, nakrm jej; žizni-li, dej mu pít; neboť to čině uhlí žhavé shrneš na hlavu jeho.“ (K Řím. 12, 20.) Nedej se přemoci zlému, nýbrž přemáhej zlé dobrým.“ (K Řím. 12, 20.)

My vyznavači, učenci Kristovi neměli bychom míti žádného nepřítele než hřích. Kdybychom chtěli se vyhnouti všem zlým lidem, musili bychom

se odstraniti z tohoto světa, protože jistě je větší počet lidí zlých než dobrých. Bůh zakazuje nám pod věčným trestem nepřátelství, protože jsme všichni lidé stvořeni k obrazu a podobnosti Božímu, jsme všichni Jeho dětmi. Sám božský Syn Boží řekl: „Odpouštějte a bude vám odpuštěno.“ (Luk. 6. 3.) „Jestli odpustíte lidem hříchy jejich, odpustí i vám Otec nebeský hříchy vaše, pak-li neodpustíte lidem, ani Otec nebeský neodpustí vám hříchů vašich.“ (Mat. 6, 14.) Sami sobě pronášíme rozsudek ve své každodenní modlitbě, neodpouštíme-li svým nepřátelům. Říkáme: Odpust nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. (Mat. 6. 12.) Kdo není ochoten odpouštět, modlí se: Neodpouštěj mi, protože ani já nechci odpustiti.“

Svatý Augustin napomíná: „Věříš, že tvůj nepřítel bude spasen nebo zatracen. Bude-li spasen, jak jej může nenávidět, když ho Bůh miluje a vezme k sobě, kam i ty si přeješ dojít? Je-li zatracen, ukazuj mu v té krátké době, co dlí na světě, lásku, přízeň, buď k němu vlídný, laskavý, neboť zemřev bude věčně nešťasten.“ Ježíš napomínal: „Potom poznají všickni, že jste moji učeníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (Jan 13, 35.) Učenik lásky sv. Jan miláček Páně dodává k těmto slovům: „Kdo nemiluje (bratřů) zůstává ve smrti. Každý, kdo nenávidí bratra svého, jest vražedník; a víte, že vražedník nemá života věčného v sobě zůstávajícího.“ (I. Jana 3, 14.)

3. K s o b ě p ř í s n o s t. Sebe přemáhej, bdí nade vším svým jednáním, jsa pamětliv slov Písma: „Bojování je život člověka na zemi.“ (Job. 7, 1.) Je na světě člověk, který by na sobě nezkusil této trpké pravdy? Je boj tento sice jednou těžký, jindy lehký, ale trvá, pokud duše v těle. Máme příležitost každý den stále tužiti se v boji. Povstávají v nás mnohá, těžká, lehká pokušení proti zákonu Božímu, máme bolest, mrzutosti, ztrátu, škodu, urážky, nastynou se faleš přátel,

zřejmě lži, celý sbor zevnějších i vniterných nehod, všeho druhu zla, což vše jest zkouškou naší trpělivosti a dává nám ustavičně příležitost bojovat, přemáhati se, neboť každá bolest vniterná i zevnější bolí, vnitřní obyčejně více než zevnější. Spravedlivý má mnoho příležitosti cvičiti se v pokoře, mírnosti, soustrasti, lásce, milosrdenství a jiných ctnostech. V Písmě čteme: „Tomu, kdo zvítězí, dám mannu skrytou.“ (Zjev. 2, 7.)

Jak je Bůh laskavým k nám! Poroučí sice, abychom se přemáhali, ale bojujeme-li proti svým nezřízeným žádostem, nepřenechává nás naši slabosti, ale pomáhá nám svou milostí, činí nás slabé lidi schopnými učiniti, čeho si od nás přeje. Slibil tuto milost, kdo ho budou o ni prositi. Pravit: „Vzývej mne v den, kdy budeš soužen, já tě vytrhnu a ty mne oslavuj.“ (Žalm 49, 15.) Spravedlivý, který žije z víry, vyhýbá se každému pokušení, vzdaluje se každé příležitosti ke hříchu, zná svou slabost i lstivost pokušitele. Nemůže-li vyhnouti boji, přijme ho, ale prosí o milost zvítěziti — což se mu zdaří. Je Bohu povděčen za pomoc, volá s apoštolem: „Díky Bohu, který nám dává vítězství skrze Pána našeho Ježíše Krista“ (I. ke Kor. 15, 5.) Nezapomínejme, že nejsme ničím v očích Páně: „Neboť domnívá-li se někdo, že jest něčím (velikým) nejsa ničím, sám sebe klame.“ (Ku Gal. 6, 3.) „Prosme a obdržíme“ ujistil nás sám Božský Spasitel, proto s odvahou do boje.

Kempenský povzbuzuje těmito slovy k boji životnímu: „Co činiš, čiň dobře, věrně pracuj na mé vinici, jáť budu tvojí mzdou. Piš, čti, zpívej, lkej, mlč, modli se, muzně snášej protivensství, život věčný stojí za ty veliké boje, ba za mnohem větší. Nadejde pokoj jednoho dne... bude pokoj stálý a poklid bezpečný... vzejde blaho nepomíjející i přestane všechna úzkost a nastane slastičná blaženost a společenství sladké a ušlechtilé. (III. 57, 2.)

B o h a s e c h c e m e v ť d y a v e všem p ř i d r ť e t i a v o l a t i s e ž a l m i s t o u : „K tobě Hospodine volám,

Bože můj, neodmlčuj se mně! . . . „Pán je sila má a štít můj, v něho doufá srdce mé.“ (Žalm. 27, 1, 7.) Neustávejme prositi Boha o milost, abychom se k dobrému odhodlali, v něm vytrvali až do konce a mohli pak volati: „V tebe Pane doufal jsem, nebudu zmařen na věky.“ Bližního chceme milovati, chceme se výše povznést a milovati též nepřítelů,

abychom, když jiným odpouštíme, mohli doufat, že i nám bude odpuštěno. K s o b ě chceme býti přísni, vždyť obětujeme-li tělu svému tolik hodin denně ke spánku, jídlu a jiným potřebným věcem, najdeme zajisté i nějakou půlhodinku, abychom ji věnovali své duši, pěstili ji, aby byla schopna, až povolá nás Pán, věčně žíti. Amen.

Obrázky z katolických misii.

Podává *Maxmilian Weinberger.*

Zázračný obraz sedmibolestné Rodičky Boží v Quitto. (Jižní Amerika.)

Mám za to, že se zavděčím laskavým čtenářům, když budu vypravovati o podivuhodných událostech, které se staly r. 1906 v jihoamerickém městě Quitto.

Večer 30. dubna byli chovanci jesuitské misijní školy po večeři ještě v jídelně. Starší z nich naslouchali otci představenému, jenž vypravoval o zeměřesení v městě San Francisco. Čtyři nejmladší vyprávěli si o prvním sv. přijímání, jež byli předešlého dne přijali. Nejmladší z nich, Jaime Chavez jménem, podíval se bezděky na obraz sedmibolestné Rodičky Boží, který ve vzdálenosti asi tří metrů na stěně visel. Ale jaký divl Rodička Boží zavírá pomalu oči a zase je otevírá. A co sám zpozoroval, sdělil se svými třemi spolužáky, a ti zavolali ihned ostatní chovance a představeného. Všichni, zvláště představený P. Rosseb, prohlásili nejprve, že se jedná o klam smyslů, byli však brzy nuceni připustiti, že malý Chavez má pravdu, neboť zjev se opakoval a trval asi čtvrt hodiny.

Obraz jest olejovými barvami na plátně zhotoven, prostřední velikosti a představuje rodičku Boží se sedmi meči v srdci. Obraz je pln výrazu ve tváři a znázorňuje živě převeliký smutek

nejsvětější Trpitelky. Podruhé udál se zázračný zjev zase před dětmi. Bylo to v osm hodin večer a děti modlily se v kapli, kam obraz byl přenesen, růženec. Najednou zvolaly všechny: „Ona pohybuje očima!“ a v tomtéž okamžiku začaly zvony zvoniti samy od sebe.

Rozumí se, že vrchnost církevní tyto neobyčejné a od mnohých svědků potvrzené zjevy bedlivě vyšetřovala. K nemalé radosti všech věřících prohlásil kapitulní vikář v Quitto po šesti týhodnech, že milostný obraz ve slavném průvodu bude do jesuitského misijního kostela přenesen a tam třídní pobožností se oslaví. Všecky řady a kongregace města, školy, nejvznešenější rodiny, celkem třicet tisíc osob, zúčastnili se průvodu. Tak velkolepého osvědčení víry Quitto ještě nevidělo. Velmi prostranný chrám nebyl s to, aby za trvání tridua, k němuž byl prezident republiky, Eudador Alfaro; vojenskou hudbu a několik oddílů vojska vyslal, aby všechny věřící v místnostech svých pojal.

V kostele opakoval se zjev před shromážděným lidem ještě několikrát. To bylo příčinou mnohých obrácení. Nejnapadnějším bylo obrácení redaktora „Tiemps“ časopisu to výstředně svobodomyšlného. Novinář ten předstoupil před obraz, aby si z něho posměch učinil. Když však viděl, jak

Maria Panna na obraze oči pomalu otevírá, padl na kolena a dal se do pláče. Od té doby životem svým dokázal, že jeho obrácení bylo upřímné. Jiný návštěvník, před nímž zjev se dvakrát opakoval, prohlásil, že tomu nevěří, předstoupil však před obraz potřeš a tentokrát zvitěžila milost Boží nad jeho zatvrzelostí. S pláčem poklekl a slibil Marii Panně věrnost až do smrti.

Brzy na to konala se novena, jejíž účelem bylo, republice zajistiti pomoc a ochranu Rodičky Boží. Při této příležitosti opakoval se zjev před mnohými tisíci diváky několikrát a trval jednou celé dopoledne. Dne 6. července o 3 hodinách odpoledne vcházel nový arcibiskup z Quitto, Bedřich Gonzales Auerer, do kostela. Když zpěvácký sbor zpíval slova: „Shlédni plna milosrdenství na nás!“ sklopila Maria Panna na obraze oči, zadní stěna obrazu jakoby zmizela, hlava jakoby z obrazu vystoupila, tvář nabyla přirozené barvy, oči se otevřely a zrak byl obrácen k nebi; potom víčka se zavřela, jako by chtěla potlačit slzy, a smrtelná bledost pokrýla líce. Lid pln úžasu a hrůzy dal se do pláče a prosil o milost a slitování; konečně výraz obličeje se vyjasnil a nabyl zase svěží barvy. V červenci na to obrátila Maria Panna beze známky bolesti několikrát oči své na svatostánek. To jsou události, kterých popříti nelze.

Jak už pověděno, zařídil kapitolní vikář ještě před jmenováním arcibiskupa v prvním případě zázračného zjevení t. F. kanonický proces. Více než 40 svědků bylo důkladně vyslycháno, potvrdilo své výpovědi písemně a opakovalo a odpřisáhalo tytéž výpovědi před soudem. Po té vydala zvláštní komise učenců vědecké dobrozdání v ten smysl, že se zázračné ty události přirozeným způsobem vysvětliti nedají. Na základě výsledku šetření koncilem Tridentským nařizeného sepsal kapitolní vikář dekret, ze dne 3. června r. 1910, jenž zněl takto:

1. Je zjištěno, že událost ze dne

20. dubna v jezuitském misijním kostele skutečně se stala a opakovala.

2. Přirozené vysvětlení tohoto zjevu za okolností, za kterých se udál, je nemožno.

3. Událost vzhledem k tomu, co předcházelo a co následovalo, nemůže působení zlého ducha připisáno býti.

Následovně, pokračuje dekret, lze zjevu věřiti a možno obrazu, na kterém se ukázal, veřejnou úctu vzdávati, kterou církev sv. připouští, a s důvěrou k němu se modliti.

Ubohá dvojčata.

Černoši na řece Nigru v Africe domnívají se, že dvojčata přináší velké neštěstí nebo těžký trest. Proto nemají práva žiti. Musí umřítí a sice musí sami rodičové je usmrtiti. Tak zní pověra. V některých krajinách bývají tyto ubohé bytosti do křovin daleko se táhnoucích vysazeny. Tam stávají se obyčejné kořisti mravenců nebo levhadrů. V jiných krajinách nechávají rodiče dvojčata umřítí hladem anebo je sami ukrutným způsobem usmrcují.

Jednou — vypravuje jistý misionář — vypravil jsem se na misijní cestu do osady Kalabaru. Na cestě vedoucí lesem zaslechl jsem dětské kvílení. Můj průvodčí, pohan, si toho nevsímal. Ježto však široko daleko žádného obydlí a žádné chyše nebylo, ptal jsem se ho, co by to znamenalo. Docela lhostejně odpověděl, že to budou asi dvojčata, která v blízkém křoví byla vysazena. Vešel jsem do křoví a skutečně, několik kroků od cesty, našel jsem ve vyhloubané dýni dvě docela malé děti. Obě byly plny mravenců. Jedno kvílelo ještě pod nesčíslnými ranami hmyzu, druhé bylo již mrtvo. Sprostil jsem živé dítko pokud možná mravenců a zanesl do nejbližší chatrče. Tam jsem je pokřtil. Než přese všechno pečlivě ošetřování za několik hodin také zemřelo.

Krátce na to přišel jeden z našich novokřesťanů, pohlavár velké osady, na naši misijní stanici. S ním zároveň přišli muž a žena, on sám nesl v ná-

ručí dvě malé dívky. „Slyš otče,“ pravil, „poslední noc měl jsem špatný spánek. Vstal jsem tedy, vyšel na ulici a procházel se. Cesta mne vedla vedle chatrče, kde byl jakýsi nepokoj. Zaklepal jsem a když se nikdo neozýval, vyrazil jsem dveře. Ale co jsem spatřil? Na zemi ležely dvě malé dívky a otec chystal se je usmrtili. Vyvadil jsem se s ním, vzal jsem dívky a zanesl do svého obydlí. Ježto však neumím

s takovými malými dítkami zacházeti, vzal jsem je opět, povolal jsem otce a matku a nyní všechny je k tobě přivádím.“

Přes zuřivý odpor otcův přijal jsem ubožátka a jejich matku a odevzdal našim sestřám. Sestry ubohou ženu poučily a brzy zvítězila láska mateřská nad nejsurovějším všech pohanských obyčejů.

P. J. M. Černý T. J.:

Blahoslavení mučníci kanadští z Tovaryšstva Ježíšova.

(Pokrač.)

Neboť ačkoliv bych byl mohl pomoci sousedních pohanů nebo Evropanů nějak utéci, přece jsem se odhodlal, že na tomto kříži vydržím, tak jak mne na něm přibil poslušností Ježíš Kristus, že na něm žítí budu a zemru. Kdo by, kdybych já zde nebyl, těšil zajaté Francouze? Kdo by je zpovídal? kdo by pamatoval zajaté Hurony a křesťany na jejich křesťanské povinnosti? kdo by křtil ty ubohé umírající, které často přivádějí? kdo by je posiloval v utrpení? a mukách? kdo by křtil děti? kdo by pomáhal umírajícím, kdo by poučoval zdravé? Jistě je to dílo prozřetelnosti Boží, že jednak nepřátelé katolického náboženství, jednak válka mezi pohany brání, aby Francouzové sem do této země přišli. Já jsem se dostal do rukou těchto divochů, kteří mne takřka proti své vůli, jen řízením božím, nechávají u sebe na živu, aby skrze mne nehodného byli vyučeni ve víře katolické a pokřtěni, a to tolik, kolik je jich k životu věčnému předurčeno. Co jsem zde v zajetí, jsem jich pokřtil 70 (dětí, jinochů, a starců) z 5 různých kmenů.

Proto se modlím k Otci Pána našeho Ježíše Krista, aby, je-li to k jeho větší cti a slávě, všechna úsilí

Evropanů, kteří by mne rádi odsud dostali, zmátl, neboť pohané všelijak již jednali, aby mne poslali nazpět. Holanďané, u nichž tento list píši, mi již mnoho nabízeli a všelijak se snažili, aby mne odtud dostali pryč. Dávají také pohanům mnoho věcí, aby mi dělali dobře.

Ale již se mne chytá ošklivost, že jsem tak dlouhý dopis psal. Prosim Vás tedy pokorně, důstojný otče, abyste mne vždycky za svého syna uznával. Ačkoliv jsem šatem svým a zvyky divoch, a v tak pohnutém způsobu života svého takřka bez Boha, přece jsem vždy synem církve sv. a Tovaryšstva Ježíšova, tak jsem vždy žil, tak chci zemřít. Vyproste mi, důstojný otče, svými svatými oběťmi od Boha, aby když mi dal tolik pomůcek k svatosti, kterých jsem však až dosud špatně užíval, aspoň této poslední příležitosti, kterou mi poskytuje, dobře užil. Jistě se tak sluší na dobrotu Vaši, abyste vyhověl synovi, který se k Vám utíká o pomoc. Žiji životem jistě velice bidným, v němž mohu přijít o všechny ctnosti. Víra moje mezi tak hustými temnostmi, naděje v tak dlouhých a krutých zkouškách, láska v takové smyslnosti, čistota ač není tolik zkoušena rozkošemi, přece je

v nebezpečí v tom tak úzkém a neustálém styku s druhým pohlavím, kde je slyšení všechno možné, kde může každý každému činit, co chce a kde je tolik nahotin. Mnoho musím vidět ať chci nebo ne, co by jinak očím zvědavým, ano i bloudícím, muselo se odepřít. Proto vzdychám denně k Bohu svému, aby mne nenechal mezi mrtvými bez pomoci, prose ho, aby mne mezi tolika nebezpečími, kam mne postavil takřka bezbranného, nechal projít srdcem čistým a neporušeným, abych ho mohl oslavovat v nebi. Staň se!

Vaší důstojnosti pokorný v Kristu
sluha a syn

I z á k J o g u e s.

Budiž mi dovoleno skrze Vaší důstojnost pozdravovat všechny dpp. pátery i milé bratry, které jedině v Kristu miluji a ctím a doporučuji se jejich mším sv. a modlitbám. V Kolíně Ren. v Nové Belgii 5. srpna 1643.

Pokorný v Kristu sluha a syn

I z á k J o g u e s.

Do té doby, kterou obsahuje tento list P. Izáka, spadají některé události, kterých P. Izák z pokory nechtěl snad papíru světit. Když se však vrátil do Francie, bylo mu od představených poručeno, aby je vyjevil.*)

P. Izák vypravoval toto:

„Po smrti svého nejmilejšího druhá slavné paměti (Renata Goupila) v onom čase, kdy jsem byl vyhledáván

každodenně na smrt a duše moje byla plna úzkostí, měl jsem se n, který budu vypravovat. Vyšel jsem z naší vesnice, jak obyčejně, abych si Tobě, Bože můj, volněji mohl postěžovat a se pomodlit, abych před Tebou vylil své úzkosti a žaloby. Když jsem se vracel, spatřil jsem naši vesnici celou změněnou. Násep, kterým byla obehnaná, byl proměněn v překrásné hradby s věžemi, ale nic nebylo nově stavěno, vše vyhlíželo, jako staré krásné město. Když jsem tak stál a přemýšlel, je-li to naše vesnice nebo ne, uviděl jsem několik vycházejících mně velmi dobře známých Irokésů. Ti mně odpověděli na mou otázku, že je to naše vesnice. Šel jsem tedy do města celý udiven. Když jsem vstoupil první bránou, uviděl jsem na druhé bráně veliká na pravé straně na piliři písmena L N vyrytá a potom malého beránka vydaného na smrt také vyrytého. Velice jsem se podivil, kdy jsem toto uviděl. Nemohl jsem dobře pochopit, jak mohli pohané našeho písma neznali, vysekati písmena tato. Když jsem o tom přemýšlel, co by tato písmena znamenala, spatřil nahoře knihu a v ní tato tři slova: Chvaltež jméno jeho (lat. Laudent nomen ejus). Při tom jsem byl ozářen vnitřním světlem v duši a poznal, že chválí jméno Beránkovo, kdož v strastech a křivdách se snaží následovat mírnost a tichost Ježíše Krista, který jako beránek veden jsa k zabíjení neotevřel úst svých a byl zbaven rouha svého. (P. d.)

Různé zprávy.

Co vím o Bohu? Francouz Fernand Divoire uveřejnil pod názvem „Co vím o Bohu?“ spis, v němž sděluje odpovědi velkého počtu známých osobností o Bohu. Jsou mezi nimi stkvělá svědectví o víře v Boha, vedle toho

*) Jelikož jsem se o těchto věcech z latinského listu P. Izáka nedověděl, podávám je z francouzského co nejméně a nejsvědomitěji, jak jsem se o nich dověděl. (Pozn. P. Mat. Tannera T. J.)

ovšem také hodně zmatené výklady z per protestantů a Židů, zednářů a spiritistů. Nejkratší ze všech odpovědí je však od proslulého básníka Pavla Claudela, jenž je katolíkem z přesvědčení a dnes francouzským vyslancem v Japonsku. Jeho odpověď na zmíněnou otázku zní: „O Bohu vím to, čemu učí katolický katechismus; o nic více a o nic méně.“

Kardinál Cerretti ve svém rodišti.

Kardinál Cerretti dne 15. srpna zavítal do svého rodiště Orvieto, kde se mu dostalo od spolurodáků stkvělého uvítání od kapituly s biskupem v čele, od městské rady a vojenské posádky. Starosta pozdravil kardinála a dal mu medaili s jeho portretem a znakem, načež kard. Cerretti daroval biskupu stříbrný kalich pro jeho katedrálu.

Generál Nobile u sv. Otce. Generál Nobile, který podnikl let k severní točně, byl přijat sv. Otcem v

soukromé knihovně v audienci a podal sv. Otci zprávu o svém letu. Zároveň mu odevzdal dar misionářské stanice na Aljašce, a to různec zhotovený z fosilní slonoviny. Sv. Otec věnoval letci zlatou medaili.

Sv. Otec budovatelem far. Prochudé kostely věnoval sv. Otec 3 mil. lir na stavbu far pro duchovní správce v Kalábrii. Výstavbou far jsou pověřeni architektové svatému Otci osobně známi, aby nebylo peněz zneužito ke špekulacím.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a p o k o r u a l á s k u sv. Františka Serafinského a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce něho Ježíše, učin, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždě odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: *Následovatisv. Františka.*

Úmysl v listopadu: 1926: **Za rozmnožení kněží domorodých v zemích pohanských.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Evangelická pokora pro křesť. svět dle sv. Františka Serafinského (Hlavní úmysl.) — Qui tinxit aram sanguine (báseň) — Kristus král. — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo — ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomostí. — Quis novus coelis (báseň). — Dávejte Bohu, co jest Božího! — Maria Panna na nebi korunována (obrázek). — Obrázky z katolických misí. — Blahoslavení mučenicí kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. LISTOPAD 1926.

ČÍSLO 11.

O Srdce Ježíše, ty šípy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svojí, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Více dobrých kněží domorodých v misiích.

(Hlavní úmysl.)

Žeň je sice mnohá, ale dělníků málo, nejen u nás, ale též v misiích. U nás je nedostatek kněží zaviněn neblahými poměry jak v rodinách tak ve školách. Schází upřímná zbožnost a touha po vyšším povolání duchovním. Vše je zamořeno pouhým hmotářstvím; vše se žene jen za penězi a požitky světa. Málc kdo se stará též o duchovní záležitosti a o spásu své duše a spolu-bližních. Tu platí slova Krista Pána: „Hleďte nejprve Království Božího a spravedlnosti jeho a ostatní bude vám přidáno.“ By se tak stalo u lidu, třeba to lidu častěji připomínat. Kdo to má činit? Kněží jako duchovní pastýři nesmrtelných duší! A právě je kněží málo; studující nemají chuti se věnovat duchovnímu stavu až na malé výjimky. Je-li ale u nás potřeba kněží jako soli, tím více jich třeba v zámořských misiích. Je to těžké povolání, a přece se najdou šlechtění mladí kněží, kteří se věnují této těžké práci misijní mezi pohany, aby vyvedeni byli z temnosti modlářství ke světlu učení Kristova. Jaká to veliká oběť! Jaké obtíže musí snášet! Jaké píle třeba, aby se misionáři naučili řečem těch národů, kterým chtějí hlásat pravdu Boží! Jak by byla ulehčena

práce v misiích, kdyby byl dostatek domorodých kněží v misiích. Sv. Otec Pius XI. hned při nástupu svého vznešeného úřadu umínil si pracovati s láskou pro misie. Cílem sv. Otce je, všem národům veškerého světa dáti příležitost poznati víru katolickou. Proto se ujímá tak všele spolku šíření víry, povzbuzuje věřící ke větší horlivosti pro misie a ke vzrůstu počtu misionářů. Především je potřebí, aby z domorodých katolických synů byli vychováni duchovní, kteří by daleko prospěšněji působili mezi svými soukmenovci, znajíce jejich řeč, jejich způsoby a jejich povahu. Domorodý kněz jest zrozeným vůdcem svého lidu. Misionáři cizí jsou mnohdy vázáni i politickými překážkami a jak řečeno též neznalostí jazyka toho kterého národa. A když jim bude kázat domorodý kněz, když bude učit mládež pravdám sv. víry, daleko lehčí bude práce a skvělejší výsledek námahy jeho. Proto budíž úkolem našim pracovati co nejvíce k výchově domácího kněžstva. Cestou k tomu cíli jest zřizování seminářů pro domorodé chovance. Sv. Otec ve svém okružním listu ze dne 28. února 1926 přímo přikazuje, takové semináře ve stanicích misijních

zakládání. Toť veliký úkol církve sv. !
My všichni musíme i modlitbou
i almužnou napomáhati ke zřizování
takových seminářů, v nichž by
byli vychováváni mladíci za domorodé
kněze. Sv. Otec volá celý katolický
svět k vytrvalé modlitbě za katolické
misionáře a za vzrůst domorodých
kněží pro zámořské misie. Jako se za
zemřelé při každé příležitosti modlíme
nejen v listopadu, ale i jindy v roce,
taktéž se modleme budoucně za kato-
lické misie a za rozmnožení domo-
rodých kněží misionářů. Veďme hlavně
dítky k této krásné pobožnosti a buďme
již v dětském srdci zájem o katolické

misie. Podporujme horlivě též almužnou
spolek šíření víry, který podporuje
jednotlivé stanice misijní v různých
zemích a u různých národů všech
dílů světa. Právě stávi v Nitře na
Slovensku veliký misijní dům pro vý-
chov mladých jinochů pro katolické
misie. Kéž by takových ústavů bylo
též několik v zemích zámořských, jako
v Asii, v Africe, v Australii a jiných
krajinách misijních. Modleme se
vroucně tento měsíc i budoucně za
to, aby nejsv. Srdce Ježíšovo vzbudilo
mnoho kněží domorodých v katoli-
ckých misiích !

VEČER NA HŘBITOVĚ.

Jsem sama na hřbitově
a ticho tak je kol —
ni větřík nezavane,
by sehnul květů stvol.

Tak svatě mezi vámi
zde dýše klid a mír
a duši nezachvátí
tu zhoubných vášní vír.

A dívám se tak v duchu
v ty rovy zavřené
a vidím ruce vaše
jak v prosbě složené.

A vidím hlavy drahé
a bledou vaši líc,
ach žel, že neuzřím ji
již v světě nikdy vic.

A srdce moje touží
k vám dobu v tichý kout
a znavené své hlavě
u vaší spočinout.

M. D.

Kristus Král.

Dr. Aug. Šamánek.

(Dokonč.)

Oba tyto důvody království Kristova,
i spojení osobní obou přiroze-
ností v Kristu, i vlastní zásluhy jsou
nám velice milé: máme božskou osobu
Krista tak rádi, že bez božské při-
rozenosti si Krista ani nemyslíme,
ale přece hlavní důvod králování Kri-
stového jest důvod druhý, totiž Kristus

si zasloužil království: „Zdali to ne-
musel Kristus trpěti a tak vjíti do slávy
své.“ (Luk. 24, 26.) A poslední věci:
z mrtvýchvstání, slavný příchod Kri-
stův na svět a soud poslední, v nichž
se královská důstojnost Kristova po
zevnější stránce nejvíce objeví, uvádějí
se v Písmě sv. a v celé tradici kře-

sfanské jako skutky Krista člověka, tedy plně zasloužené: „A uvidí Syna člověka přicházejícího v oblacích nebeských, s velikou mocí a velebností.“ (Mat. 24, 30.) „Milost vám a pokoj od toho, jenž jest, a jenž byl a jenž přijde. . . a od Ježíše Krista, jenž jest svědek věrný, prvorozenec mrtvých a kníže králů pozemských, jenž nás miluje a nás obmyl od hříchů našich krví svou a učinil nás královstvím, kněžství Bohu a Otcí svému; jemu sláva i vláda na věky věků Amen. Hle přichází s oblaky a uzří ho každé oko i ti, kteří ho zbodli, a budou květi nad ním všechna pokolení země.“ Amen (ano). (Zjev. 1, 57.)

Ráz tohoto království jest výhradně duchovní. Uvedená encyklika vyjadřuje to těmito slovy: „Ovšem toto království zvláštním jakýmsi způsobem i duchovní jest i k věcem duchovním patří.“ Po této duchovní stránce dostává se mu názvu: Boží říše, království nebeské, dům Boží, ovcinec Kristův, nevěsta Kristova, a v neobyčejnějším názvu: církev Boží, církev katolická. Třebas patří Kristu vláda nad celým světem: Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi, přece jenom v církvi Boží Kristus kraluje zvláštním způsobem, a kraluje i tím, že vyvíjí ustavičnou činnost vykupitelskou, již duše lidské jsou vykupovány.

Dle tohoto případnou jest definice církve, již jmenují symbolickou, jak Simar v dogmatice § 127, 2 píše: Církvi na zemi rozumíme společnost všech věřících, viditelnou, Kristem založenou, v níž se zprostředkuje za vedení Ducha Svatého úřadem kněžským táž činnost Kristova, již za života lidí z hříchu očisťoval a posvěcoval, aby národové všichni byli časem k Bohu přivedeni.

Tato činnost Kristova v církvi Boží jest nejenom hlavní známkou působení Krista Krále, ale jí též buduje se království Kristovo, duchovní v každé duši věřící. Dokud lidé roditi se budou a na zemi trvati, nemůže býti království Kristovo hotovo ani ukončeno. Sem patří slova Kristova: „Nepřišel

jsem, aby mně slouženo bylo, ale abych sloužil.“ „Já pak jsem mezi vámi, jako kdo posluhuje.“ (Luk. 22, 26.) Toto posluhování děje se v církvi Boží Kristem ustavičně: „Ježíš Kristus včera, dnes a na věky.“ (Žid 13, 8.) Kněží zastupují pouze Krista a Jeho jménem, a v Jeho mocí věřícím posluhují. „Na místě Kristově tedy konáme posláni, jakoby Bůh skrze nás napomínal, prosíme na místě Kristově: Smiřte se s Bohem. (II. Kor. 5, 20—21.) „Co tedy jest Apollo? Co Pavel? Služebníci toho, jemuž jste uvěřili. . . jsme spolupracovníci Boží, jste Boží roli, Boží stavbou. (I. Kor. 3, 54.) „Tak o nás smýšlejte člověk jako o služebnících Kristových a rozdáváčích tajemství Božích. (I. Kor. 4, 1.) Kolik kněží církve Boží jest, tolika působí Kristus. „Základy na horách svatých, když skrze ně (apoštoly) vstupujeme, skrze Krista vstupujeme, a když se praví o 12 branách Jerusalema a jedné braně ‚Kristu‘, i 12 bran Kristus, protože ve 12 branách Kristus.“ (Sv. Aug. v žalmu 86.) „Ne já jsem učinil, ale Kristus.“ (Sv. Jan Zlatouústý, hom. 29 in Rom.)

Sily a moci, jimiž Kristus působí v duších lidských, jsou evangelium, mše sv., svaté svátosti a všechny milosti, jež Kristus svěřil církvi své a vnesl svěcením na kněze. A účel toho všeho jest, aby v každé duši budováno bylo království Kristovo. „Ke kterému přistupujete kameni živému, od lidí zajisté zavřenému, ale od Boha vyvolenému a poctěnému, také samy jako kamení živé se (na něm) vzdělávejte v dům duchovní, i kněžstvo svaté. Vy však jste rodem vyvoleným, královským kněžstvem, národem svatým, lidem vlastnickým. (I. Petr. 2, 4, 9.) Apoštol Pavel vyjadřuje totéž slovy ještě zřetelnějšími: „Vždyť pro mne žítí jest Kristus.“ (Fil. 1, 21.) „Nikdo zajisté z nás nežije sobě a neumírá sobě; neboť žijeme-li, Pánu žijeme, umíráme-li, Pánu umíráme; ať tedy žijeme nebo umíráme, Páně jsme; k tomu zajisté Kristus zemřel; a ožil, aby panoval i nad mrtvými i nad ži-

vými.“ (Řím. 14, 7—9.) „Živ jsem již ne já, ale žije ve mně Kristus.“ (Gal. 2, 20.) — A čím se žije tento život Kristův v duši každého člověka? Na to nám odpovídá jedna věta katechismu: „Aby Bůh, správně Kristus, skrze víru, naději a lásku panoval v nás.“ — Právě věrou, nadějí a láskou se specialisuje život Kristův v nás.

Život Kristův ve víře poznáný a nadpřirozeným konem víry chopený rozvádí a provádí se v nás. „Byl světlo pravé, kteréž osvěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět.“ (Jan 1, 7.) „Byli jste někdy temnosti, nyní pak jste světlo v Pánu.“ (Ef. 5, 8.) „Nesmýslí Galaté, kdo vás očaroval, abyste neposlouchali pravdy, ještě přece vám před očima Ježíš Kristus byl vylíčen jako ukřižovaný“ (Gal 3, 1.) mezi vámi? „neboť nehlasáme sebe samých, nýbrž Krista Ježíše, jakožto Pána, sebe pak jako služebníky vaše skrze Ježíše. Vždyť ten Bůh, který řekl, aby ze tmy světlo zasvitlo, jest to, jenž zasvitl v srdcích našich, aby se rozsvítilo poznání velebnosti Boží ve tváři Krista Ježíše.“ (II. Kor. 4, 6.) Sušil podává k tomuto poslednímu místu tento výklad: Bůh tvůrce světla všesvětového nám duchovní osvětlení neudělil proto, abychom je pro sebe podrželi, nýbrž abychom známost tu jiným hlásali a sice kažíce jim Krista, v němž jest sláva Boží. Sláva Boží září nezakrytě ve tváři Kristově. „My pak všichni patřice jako v zrcadle s tváří odkrytou na slávu Páně, přetvařujeme se v týž obraz od slávy k slávě, jako od Ducha Páně.“ (II. Kor. 3, 18.) „Ano, já pokládám za škodné všechno pro vznešenost poznání Ježíše Krista, Pána mého, abych poznal jej i moc jeho zmrtvýchvstání, a účast v jeho utrpení.“ (Fil. 3, 8, 10) Tak věrou přichází do duše lidské celý život Kristův: jeho narození, působení, smrt, zmrtvýchvstání, nanebevstoupení a v této duši chová se ne jako depositum mrtvé, nýbrž vše to žije životem dvojným i naším lidským i Kristovým v jednotě největší.

Na základě tohoto poznání z víry

povstává nesmírná láska ke Kristu. „Abyste pochopiti mohli se všemi svatými, která jest šířkost, dlouhost, vysokost, hlubokost i poznať lásku Kristovu, převyšující všelikou vědomost, abyste naplněni byli ve všelikou plnost Boží.“ (Ef. 3, 18—19.)

„Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Soužení-li aneb úzkost, aneb hlad, neb nahota, neb nebezpečnost neb pronásledování, neb meč? . . . ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížata, ani mocnosti, ani věci přítomné, ani budoucí, ani síla, ani výška, ani hloubka, ani které stvoření jiné nebude nás moci odloučiti od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem.“ (Řím 8, 35—38.) Tak Kristus kraluje i skrze lásku v duši lidské.

Abý Kristus v duši lidské žil, kraloval, přistupuje třetí z božských ctností, totiž křesfanská naděje. Jelikož tato ve vlastním pojmu jest důvěra či spolehnutí v pomoc a sílu Boží v nás, jest ona hlavní příčinou, že duše lidská žije život Kristův. Naděje křesfanská není pouze touha po věcech Božích budoucích, ale spíše síla Boží v nás, již v síle Kristově spěcháme k nebeské vlasti, a odtud království Kristovo v naději není nic jiného, leč život Kristův v nás žitý mocí, milostí, silou Kristovou v nás. A po této stránce nutnými k spasení jeví se všechny milosti, svátosti, modlitby, veliké důležitosti ukazuje se moc kněžská, a jedinečná pravost církve katolické. Kde by se brala v duši lidské síla Boží, síla Kristova beze mše sv., sv. svátostí, modlitby? Tu se nejenom o životě Kristově mluví, ale ten život se žije; katolická duše jest plně opatřena mocí Kristovou k životu Božímu. Vzpomeňme jen Eucharistie, kde duše lidská v síle pokrmu svatého žije život Kristův, zde se přece mluví, že se stáváme spoluřelem a spolukrví s Kristem. A tato Boží síla dává duši jakýsi klid, jistotu, kteráž doprovází tento život Kristův v duši lidské. Abychom opakovali citáty hořejší: Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Soužení-li, aneb úzkost, aneb

hlad, neb nahota . . . Jist jsem, že ani smrt, ani život . . . nebude nás moci odloučiti od lásky Boží, která jest v Kristu Ježíši, Pánu našem (Řím. 8, 35—38.) „Máme však poklad tento v nádobách hliněných, aby přenesmírná moc ta jevila se jako moc Boží, a ne jako moc z nás, jsme souzeni v každé příčině, ale nepodléháme, býváme v nesnázích, ale nerouháme, pronásledování, ale ne bez pomoci, . . . povždy nosíme mrtvení Ježíše na svém těle, aby i život Ježíšův se zjevil na těle našem.“ (2 Kor. 4, 7—9.)

„Postačí ti moje milost; neboť síla v slabosti se zdokonaluje.“ (2 Kor. 12, 9.)

Takový život žijí všichni věřící, kteří jsou v milosti Boží, tak Kristus žije v nás skrze víru, naději a lásku, a duše lidská poznává, že celá patří Kristu: „Z něho, skrze něho a v něm jsou všechny věci, jemu sláva na věky. Amen.“ (Řím. 11, 36.) Nejenom že nás Kristus objektivně jednou vykoupil, on si nás vykupuje ustavičně, z milosti do milosti, ustavičně nás buď ospravedlňuje nebo omilostňuje, v každé duši věřící a žijící v milosti Boží stupňuje se vykoupení Kristovo, až k tomu, že Kristus žije a kraluje v nás. Každá taková duše v zájmu svém může volati: „Hoden jsi, Pane, vzítí knihu a otevřítí pečeti její, neboť jsi byl zabit a vykoupil jsi krví svou pro Boha z každého pokolení a jazyka a lidu a národa, a učinil jsi je Bohu našemu královstvím a kněžím, a budou kralovati na zemi . . . Hoden jest Beránek, ten, jenž byl zabit, aby vzal moc a bohatství a moudrost i sílu a čest a slávu i chválu.“ (Zjevení 5, 9—12.)

Tato idea království Kristova pro-

budila se v církvi Boží zvláště kultem eucharistickým a nejenom probudila, nýbrž jest výslednicí eucharistie. Kristovo Tělo jest takový svatý kruh, v němž duše věřící se pohybuje; ve velebné svátosti Kristus vchází do duše, duše Kristem žije a vše, co má, dává Kristu; tento pochod se ustavičně opakuje, sesiluje až ve slova: „Pán můj a Bůh můj“ — a právě na kongresech eucharistických ohromné masy věřících celému světu volají: „Král Náš!“

Kristus jest králem našim, proto Jemu patří všechny lidské oběti, modlitby a všecek kult, jak to církev svatá po všechny časy koná a konati káže. Nyní jest království Kristovo, čas Kristův, proto budiž Kristus jediným hlavním předmětem naší víry, naděje a lásky našeho života.

Proto i v kultu i v bohoslovné literatuře budiž stavěn Kristus na prvé místo, neboť Jeho jest království, On jest nám dán až do času, kdy odevzdá království Otcí, aby pak ve všem a všecko byl Bůh, tehdy i sám Syn poddán bude tomu, kterýž Jemu všecko poddal, aby byl Bůh všecko ve všem. „Potom bude konec, když bude odevzdávati království Bohu a Otcí, až zničí veškeré panství a veškerou moc i sílu. Musí totiž kralovati, dokud nepoloží všech nepřátel pod nohy své. Jakožto poslední nepřítel bude zničena smrt; nebo všecko poddal Bůh pod nohy jeho. Když však praví, že všecko jest mu poddáno, jest patrné, že všecko, vyjma toho, jenž mu všecko poddal. Když pak mu bude poddáno všecko, tu i Syn poddá se tomu, jenž mu všecko poddal, aby byl Bůh všecko ve všem. (I. Kor. 15, 24—28.)

O OEVITERNA TRINITAS.

Slavme Boha ve Trojici
věčné věky panující,
Otce, Syna, Ducha z obou
chvalme dnes i každou dobou.

Tebe, v němž se věčnost skrývá,
bojí se, Tě ctí a vzývá
jásaající nebes dvorstvo,
těž i všechno země tvorstvo.

I my, malé Tvoje stáde,
chválíme Tě, moudrý Rádce,
z hloubi srdce, myslí věčnou
opěvujem moc Tvou věčnou.

Ty jsi stvořitelem světa,
všechných věcí východ, meta;
Tebou každá bytost žije,
Tebou naděj v ni se lije.

Tobě s andělskými sluhy
o závod i hvězdné kruhy
tříkrát Svatý pějí stále,
velebice svého krále.

Vše se daří, kudy kráčíš,
ty sám jediný všem stačíš,
ty sám mzdou jsi svým věrným,
darem štědrým, bezeměrným.

Ty jsi chtěl, by naše tělo
podobu Tvou v sobě mělo,
by ta duše, podobná Ti,
mohla kdys se radovati.

Pouto hříchů, jež nás vrhá
v zatracení, zase trhá
tvoje láska a nás víže
k sobě sladkým poutem kříže.

Vrcholu vši slávy jasné,
zřídlo milosti vši spasné,
nevýslovné ceny skvoste,
světlo všeliké tmy prosté.

Jenžto svět, a co v něm stojí,
zaplavuješ slávou svojí,
tou, jež z Tvého srdce vaří,
láskou opoj duši naši.

Abychom Ti zde i v ráji,
Trojici, v níž Bůh se tají,
jeden jen zpěv chvály pěli
Pánu, jenž všem světům velí.

Bože, jeden ve Trojici,
věčné věky panující,
se vším tvorstvem s díkem, plesem,
chvály obět tobě nesém.

Mystika adventu.

Podává Ignát Zháněl.

Pokusme se poněkud vniknouti v tajemství, jež uvádí v paměť svatá církev v době adventní. Je to příchod Spasitelův. Tajemství toto je zároveň jedno i trojí. Jedno vzhledem na osobu, neboť je jeden a týž Ježíš Syn Boží, který přichází na svět; trojí je vzhledem na okolnosti, za kterých se usku-

tečňuje tento příchod, jsou troje doby, jsou tři různé způsoby.

Svatý Bernard promluvil v jedné adventní řeči toto: „Ve svém prvním příchodu přichází Syn Boží v těle a ve slabosti. Ve druhém přijde v duchu a moci, ve třetím v oslavě a velebnosti. Petr z Blois píše ještě jasněji a

obširněji o tomto trojím příchodu Páně. Tato jsou jeho slova:

„Pán přijde k nám třikráte: ponejprv v těle, podruhé v duchu, potřetí jako soudce. Prvý příchod uskutečnil se v Betlémě ve svaté noci vánoční, Ježíš trávil mezi svými ve svaté zemi třicet tři leta. Příchod tento již byl vykonán. My žijeme nyní v době druhého příchodu, je proto naši nejdůležitější povinností žít tak, aby k nám mohl Ježíš zavítat, uznati nás hodnými své návštěvy. Výslovně pravil: „Miluje-li kdo mne, slovo mé zachovávatí bude a Otec můj bude ho milovatí i přijdeme k němu a přibytek si u něho učiníme.“ (Jan 14. 23.) Tento druhý příchod Kristův je tedy pro nás nějak nejistý, neboť jediný vševědoucí Bůh ví, kdo z nás patří ke stádu Kristovu. Kdo touží po nebeských věcech ví, kdy Spasitel zavítá v jeho nitro a bude u něho hostem, ale nikdo neví, odkud přichází a kam jde? Že nastane jeho třetí příchod, je svatojistá věc, nejistý však čas, kdy se tak stane. Zrovna jako není nic jistějšího nad smrt jednoho každého z nás, nic není nejistějšího, jako doba, kdy? Moždýr Sirach píše: „Pamatuj, že smrt nemešká. . . neboť zákon tohoto světa jest: Jistě zemřeš“ (Sir. 14. 12.) Prvý příchod byl pokorný a v úkrytu, druhý jest tajný a láskyplný, třetí bude zjevný a hrozný. Při svém prvním příchodu byl Kristus nespravedlivě od lidí odsouzen, při druhém ospravedlňuje nás tím, že nám dává milost, při třetím bude dle zásad věčné spravedlnosti. V prvním příchodu byl beránkem, oddaným přítelem je nám v druhém, v posledním bude lvem.

Prvý příchod. V slzách, s velkou touhou očekává církev v adventě znovu příchod Ježíšův. Dává čísti v epištolách touhyplná volání starozákonních proroků po Vykupiteli a připojuje k nim ještě svoje prosby. Dobře je nám známo, v jaké tmě žili národové před Kristem. Sv. Pavel popisuje těmito slovy duševní stav pohanských národů: „Nepoděkovali Bohu, nýbrž zmarnili ve svých myšlenkách a zatemnilo se nemoudré srdce jejich, ří-

kající, že jsou moudří, stali se blázny; zaměnili slávu neporušitelného Boha za podobu obrazu porušitelného člověka a plectva i čtvernožců a plazů.“ (K Řim. 1, 21.) Lidstvo nemohlo si samo pomoci. Boha mohl usmířiti jenom jediný Bůh, proto sestoupil jednorozený Syn Boží a podobil se lidské bídě a vykoupil lidstvo. Uražený musil sestoupiti s nebe a sám podati ruku na usmířenou zlosynovi.

Pronášeje svou tužbu po Spasiteli, opakujeme zbožně slova proroka Isaiáše: „Rosu dejte nebesa s hůry, mraky deštěte spravedlivého! Otevři se země a vypuč Spasitele a spolu vzejdi spravedlnost!“ (Is. 45, 8.) Přišel, „slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi a viděli jsme slávu jeho, slávu to jako jednorozeného o Otce plného milosti a pravdy.“ (Jan 1, 14.)

Druhý příchod. Následkem prvého příchodu Vykupitele touží církev po Jeho druhém zavítání do duší věřících. Uskutečňuje se tento druhý příchod při mši svaté v Boží Hod vánoční, proto modlí se církev při třetí mši svaté v tento den: „Popřej prosíme, všemohoucí Bože, aby tělesné znovuzrození Jednorozeného Tvého Syna vysvobodilo nás, které pode jhem hříchu staré otroctví drží.“ V době adventní přeje si církev, aby zavítal v ni ten, který jest její hlavou i zakladatelem. Přeje si tuto návštěvu pro hierarchii i pro všechny jednotlivé členy církve, z nichž někteří přináležejí k údům žijícím v Kristu, jiní však jsou pro Krista mrtvi. Za tyto prosí, aby oživil. Prosí za světlo i pro ty, kteří nejsou s ní spojeni a dosud tápají ve tmách pohanstva, prosí, aby je pravé světlo osvitilo a dalo jim milost, aby vstoupili do pravého ovčince, v němž je jeden pastýř. Ježíš sám praví: „Mám ještě jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince; také ty musím přivésti a hlas můj slyšeti budou a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.“ (Jan 10, 16.) Ovšem není tu řečeno, kdy vstoupí všichni lidé na zemi do církve.

Hlavně v době adventní přeje si

cirkev, abychom použili milostí, svátostí, které Ježíš pro nás ustanovil. Hned na počátku adventu dává církev čisti a-věřícím předčítati epištolu tohoto znění: „Bratří, vite, že jest čas, abychom již ze sna povstali: . . . noc již pokročila, den se pak přiblížil. Odložme tedy skutky temnosti, oblecme se v odění světla, jako ve dne poctivě choďme.“ (K Řím. 13, 11—13.) Snem či spánkem, z něhož máme povstati, vyzrozumívá se spánek duše. Mnozí žijeme bezstarostně, netečně, jsme lenošní v dobrém, zanedbáváme své stavovské povinnosti. Spíme duševně, málo nebo nic nekonnáme pro spásu své duše, hovíme zlým náklonostem, nevyhýbáme příležitostem ku hříchu, platí o nás slova Písma: „Dlouho-li ještě budeš spáti, kdy (přece) vstaneš ze svého snění? Maličko (ještě) podřimneš, maličko pospíš, maličko složíš ruce v lůžku, i přijde na tebe jako kurýr bída a nouze jako muž ozbrojený.“ (Přisl. 6, 10.)

Nestačí však toliko povstati ze spánku, nutno i „obléci se v odění světla,“ což znamená obléci se v Pána Ježíše Krista.“ (K Řím. 13, 14.) Když jsme odložili roucho temnosti, hledme se dokonale smířiti s Ježíšem, použijme prostředků, které nám dal, učinme, k čemu povzbuzuje apoštol říka: „Nuže tedy nespějme, jako ostatní, nýbrž bděme a buďme střízliví . . . my však náležejíce dni, buďme střízliví, obléknouce si pancíř viry a lásky a přílbu naděje ve spásu, vždyť Bůh neurčil nás ke hněvu, nýbrž k získání si spásy skrze Pána našeho Ježíše Krista.“ (1. k Thes. 5, 6.) Chceme tedy jako ve dne kráčet, chceme se očistiti dobrou svatou zpovědí, často přistupovati ke stolu Páně, chceme žiti čistě, pokorně, trpělivě, poslušně, mírně. Sv. Bernardin Sienský opakoval často ve svých kázáních: „Nejlepší rada, která je vlastně základem naší celé viry, záleží v tom, abychom utíkali před každou příležitostí ke hříchu. Čteme v jednáních církevního sněmu tridentského: „Svaté přijímání je protijed, který nás osvobodí od každodenních

hříchů lehkých i odvrátí od hříchů těžkých.“ Cornelius a Lapide, z nejlepších vykladačů sv. Písma píše: „Lékař uřeže ruku nebo nohu, vyžaduje-li toho zdraví těla. Podobně má se hříšník oddělití a vzdáliti od nejmilejšího, co má, zpozoruje-li, že ho to svádí ke hříchu.“ Sv. Filip Neri připojoval ke své každodenní ranní modlitbě ještě tuto prosbu: „Pane zůstaň dnes při mně, drž nade mnou svou ochrannou ruku. Neboť tě dnes zradím, zhřeším proti všem ctnostem, dopustím se všech hříchů, nezůsta-neš-li při mně svou milostí.“ Sv. Ambrož používal jako prostředku proti hříchu každodenní svatě přijímání, říkával: „Jsem nucen každého dne jísti Tělo Páně a píti z kalicha spásy, abych dosáhl odpuštění hříchu, protože každodenně hřeším, musím též každodenně míti prostředek proti hříchu.“

Třetí příchod. Po třetí objeví se Ježíš jako soudce. Předpověděl zkázu města Jerusalema a při této příležitosti předpověděl též poslední soud, výslovně pravil: „tehdy uvidí Syna člověka, an přichází v oblace s velkou mocí a velebností.“ (Luk. 21, 27, 7.) Když vystoupil Ježíš na nebesa, a apoštolové hleděli upřeně do nebe „aj dva muži stáli u nich v rouše bílém a řekli: Muži galilejští, proč stojíte hledíce do nebe? Ten Ježíš, který vzat jest od vás do nebe, přijde tak, jak jste ho viděli do nebe jíti.“ (Sk. apošt. 1, 10.) Ze slov Kristových víme, jaký bude průběh tohoto soudu. „Když pak přijde Syn člověka ve své velebnosti a všickni andělé s ním, tu posadí se na trůn velebnosti své a shromáždění budou před ním všickni národové. I rozdělí je od sebe, jako pastýř odděluje ovce od kozlů a postaví ovce po pravici své a kozly pak po levici. Osloví ty po pravici a pošle je do nebe, osloví i po levici a řekne jim: Odejděte ode mne, zlořeční do ohně věčného, který jest připraven ďáblu a andělům jeho. Neboť lačněl jsem a nedali jste mi jísti, žíznul jsem a nedali jste mi píti, hostem jsem byl a nepřijali jste mne,

nah jsem byl a nepřioděli jste mne, nemocen a v žaláři jsem byl a ne navštívili jste mne. Tu odpoví jemu také oni: Pane, kdy jsme tě viděli lačného neb zíznivého neb jako hosta neb nahého neb nemocného neb v žaláři a neposloužili jsmě tobě? Tehdy odpoví jim řka: Amen pravím vám: pokud jste to neučinili jednomu z nejmenších těchto, ani mně jste neučinili. I půjdou tito do trápení věčného, spravedliví pak do života věčného.“ (Mat. 25, 31—46.)

Protože budeme po smrti souzeni, vyplývá, že potřebí se k tomu připravovati. Sv. Augustin radí: „Chceš-li si uleviti při soudu, zasedni sám na soudnou stoličku, buď sobě soudcem a vyznávej: Ó Pane, znám své hříchy!“ Sv. Hilar nazývá šťastným toho, kdo tak žil, že ve všem, co konal, myslil na soud. Zajisté zdržel by se mnohý všelikých hříchů, kdyby pomyslí, že neujde soudu, odstraní by mnohé příležitosti, varoval by se všelichož, aby mohl býti připočten ke spravedlivým. Především potlačoval by často v sobě sebelásku, která zaslepuje, že člověk jasně na sebe nevidí, často

považuje své špatné vlastnosti za dobré a klame se. Odložil by mnohé špatné zvyky, hříšné náklonnosti.

Svatý Bonaventura dává toto poučení: „Pocesný, který přichází na své cestě k nebezpečnému místu, kráčí opatrně krok za krokem, dává bedlivě pozor na vše. Kdybys kráčet po květnaté louce, o níž bys věděl, že je plna skrytých jam a tajných propastí, do kterých bys mohl snadno padnouti, aniž bys si mohl pomoci, šel bys beze strachu a pozornosti a to tím více, kdybyš viděl jiné padati? Ach, soused tvůj, bratr zemřel, zmizel z tohoto světa, rozsudek jest nad ním vyšeň. A ty se netřeseš, nepřipravuješ na soud a na věčnost? Před vrahy se máš na pozoru a smrti se nelekáš?

Prožijme v letoším adventě tento trojí příchod Kristův. Vzpomínejme na Betlém. Přistupme o svátcích vánočních ku stolu Páně, přijmeme svátostného Krsta do svého srdce, prosme o milost a přičiňme se ze všech sil své duše, aby v nás mohl zůstat až do chvíle, kdy povolá nás Pán a vyzve, abychom „vydali počet z vladaření svého.“ (Luk. 16, 2.) Amen.

Julius Brach:

OBĚTOVÁNÍ DENNÍHO ÚMYSLU.

Klaním se Tobě, zdroji slasti pravé,
ó Nejsvětější Srdce Krista Pána,
jímž Bohu Otci chvála byla vzdána
na zemi za nás v lásce neskonale!

Kořím se Ti v oběti nekrvavé,
v níž se nám chystá každého dne z rána
z přesvaté krve Tvé i těla manna
pro spásu duše — Tebe, Pane, ždané!

Po příkladu Tvé Máti nejsvětější
své city i myšlenky nejtajnější,
úmysly, touhy, slova, žádosti

dnes obětuji Tobě s radostí —
za církev svatou, v níž Tvé jméno ctěno
a sladké Srdce Tvoje — velebeno! . . .

Blahoslavení mučenicí kanadští z Tovařštvá Ježíšova.

(Pokrač.)

Tímto pohledem potěšen vstoupil jsem do jiné brány, která byla vystavěna z velikých otesaných balvanů, krásný portal byl ozdoben velikým klenutím. Uprostřed jsem viděl strážnici naplněnou různými zbraněmi, ale bez vojínů. Báł jsem se zbrání, věda, jak jsou nebezpečné. Zatím zvolal strážník na tom místě, kam jsem šel, abych zůstal stát. Ale já jsem ho neviděl, aniž slyšel, buď že jsem byl obrácen jinam, nebo že věci nádherné, které jsem prohlížel, tak duši mou zaujaly, že jsem ničeho neviděl a neslyšel. Tak tedy volal strážník hlasitě, abych zůstal stát. Zastavil jsem se ihned. I zavolal na mne: „Tak posloucháš toho, který je na stráži před královským hradem, že na tebe musím dvakrát volat, než se zastaviš? Půjdeš k soudci a našemu veliteli, abys dostal zasloužený trest za svou nedbalost.“ Na to jsem mu odpověděl: „Věť, příteli, že jsem tě ani neviděl, ani neslyšel.“ Ale ten nedbaje mé omluvy vlekl mne dovnitř. Brána do hradu královského byla o něco níže za strážnici. Místnost, kam mne dovedl, se mi zdála býti jako místnosti v Evropě, kde se soudí, nebo jako kapitulni síň ve starých klášteřích. V tomto paláci jsem viděl starce velebného, velmi podobného Bohu, dlouhým šatem z červeného purpuru oděného, který neseděl, nýbrž pomalu se procházel, soudil lid, který byl od něho oddělen, pěkným mřížovím. U brány stálo množství nejružnějších lidí. Jakmile vojina, který mne přivedl, soudce oslovil, vytáhl tento se svazku prutů, jak se nosivaly před římskými konsuly, jeden, kterým dlouho bil můj krk, hlavu a záda. Ačkoliv to dělal jen jednou rukou, bolelo mne to tak velice, jako tenkrát, když jsem byl bit při prvním

vstupu do vesnice Irokésů od jejich mládeže. Ani jsem nehlesl při tom, nic jsem si nestěžoval, snášel jsem tu bolest a to ponížení. Potom soudce, jakoby se divil nad mou trpělivostí, odložil prut, objal mne a při tom se mne všechna nemoc a slabost spadla. Byl jsem naplněn jakousi božskou a nevýslovnou blažeností. Touto sladkostí přetékáje polibil jsem ruku, která mne bila, a jako u vytržení jsem zvolal: „H ů l t v á , P a n e a k r á l i m ů j , m n e p o t ě š i l a l“ Když se to stalo, vedl mne vojín zpět ke vchodu do paláce. Když jsem přišel k sobě, nemohl jsem pochybovati, že Bůh ve mně něco podivného vykonal, ne snad proto, že se to vše tak shodovalo, ale že v duši mé zůstala svatá láska, kterou hluboko v srdci mém zantil soudce. Již pouhé ponyšení na to mně slzy vynutilo. Tak dělo se i později několik měsíců na to.“

Také jsem poznal ve spánku, proč byla moje smrt odložena. Zdálo se mi, že jsem následoval svého milého druha (René Goupila), který jest již v nebi. Běžel jsem za ním po cestách a oklikách a ztrácel ho s očí. Utíkaje za ním, přicházel jsem do krásných chrámů, kde byl nádherný zpěv, který mne uklidňoval a když jsem se tam modlil, bolest nad odchodem milého druha se zmirňovala. Ale jakmile jsem vyšel, abych šel za druhem svým, opět jsem pocítil bolest nad jeho ztrátou. Takové předtuchy měl tenkrát P. Jogues, že bude smrt jeho oddálena. Tenkrát však tomu dobře nerozuměl.

Měl také tenkrát mnoho různých zjevení o tajných soudech Božích, když se, jak z dopisu jeho vysvitá, z oné vesnice často utíkal na pahorek, aby se tam modlil. „Zdálo se mi jednou,

že jsem byl ve společnosti mnohých našich páterů, jichž ctností, dokud žili, jsem obdivoval. Tři z nich jsem poznal jasně: P. Jakuba Bertice T. J., P. Štěpána Bineta T. J., P. Petra Cologna T. J. Tím jasněji jsem každého z nich poznal, čím více jsem se s ním v Evropě stýkal. Prosil jsem je velice, aby mne doporučili kříži, aby mne přijal za žáka svého, jenž na kříži za mne pněl. A příčinu jsem jim udal, proč by tak učiniti měli, která mi nikdy před tím nenapadla, když jsem o této věci přemýšlel, že totiž jsem o b ě a n e m k ř í ž e, pocházející z toho města, jehož hlavní a metropolitní chrám zasvěcen jest svatému Kříži.*)

V této samotě jsem se najednou viděl v knihkupectví v našem městě, které je v podloubí kláštera sv. Kříže. Prosil jsem knihkupce, má-li nějakou zbožnou knihu. Tento mi odpověděl, že má j e d n u a t a ž e j e v e l m i c e n n á. Když jsem ji dostal do rukou slyšel jsem zároveň vnitřní hlas: „Tato kniha obsahuje životy slavných zbožných mužů, kteří jsou srdnatí v bojil“ Tato slova se vtiskla hluboko v mou duši. Poznal jsem, že musím vejít do kralovství Božího skrze veliké kříže. Jakmile jsem z knihkupectví vyšel, uviděl jsem, že je celé poseto samými kříži. Řekl jsem knihkupci, že přijdu příštího dne a že si mnoho odsud koupím, že mám rád takové věci. Viděl jsem veliké množství nejrůznějších křížů.

Tak m i l o v a l P. J o g u e s k ř í ž a nepřál si nic jiného než kříž. Udělal si litanie o sv. Kříži, které se našly po jeho smrti.

V této samotě, kde byl od divochů strašně trýzněn, zkoušel ho také Bůh velikou suchoparností. Ale zase ho takto potěšil: „Když napadlo množství sněhu,“ vypravuje P. Jogues, „byl jsem od hladu, zimy a nahoty polomrtev. Divoši mne měli za bláto a hnůj, byl jsem lidem na posměch a potupu. Dušičkou trýznil strach

z dřívějších hříchů mého života a z nebdalosti, hrozil jsem se smrti, kterou, jak mi divoši říkali, jsem musel každého dne od nich očekávat; tak na mne čekalo nebezpečení, že se dostanu do pekla ze všech stran. Mezi těmi úzkostmi jsem uslyšel zcela zřetelný hlas: „Smýšlej o Bohu v dobrotě!“ a poručeno mi bylo, abych se vrhl do náručí Božího úplně a s důvěrou. Uslyšel jsem také slova sv. Bernarda: „Služte Pánu s takovou láskou, která vypuzuje strach a nedbá odměny.“ Tato napomenutí přišla právě v čas. Neboť nebyl to dětinný a přátelský strach, který mne svíral, ale otročský a beznadějný a neměl jsem žádné důvěry v Boha. Misto, co bych byl měl litovati svých hříšných a nedbalých skutků, nařikal jsem, že se mi zdálo, jakoby mne Bůh bral uprostřed mých prací a já jsem ještě nic dobrého neudělal. Tak mne tedy tato slova v okamžiku proměnila. Zahlnala všechny obtíže, rozlítla ve mně takovou lásku, že jsem zvolal slova sv. Bernarda: „Dobře chrání život náš ten, který dal svůj život za nás.“ Bůh mne naplnil takovou láskou, že jsem s radostí šel do vesnice, na jejíž počátku jsem myslel, že budu zavražděn.“

Co byl P. Joques v zajetí u divochů, musel vždycky jako tažný dobytek provázeti divochy, když vycházeli na lov, nesa pro ně na svém hřbetě potraviny, když pak se vracel, nesl zase zabitou zvěř. Vždycky i v největších vánicích sněhových chodil bos. Po ten čas co lovili divoši, a to trvalo někdy několik týdnů, musel P. Joques sekati dříví v lese a snášeti je, aby mohl pro divochy vařiti potravu. Udělal si v lese z větví malou kapličku a v ní kříž a co času mohl ukrásti, všechno věnoval modlitbě v této kapličce. Kdysi byl P. Izák poslán domů s velikou nůšou masa. Cesta trvala dlouho, bylo to 30 mil. S knězem šla také žena těhotná, která nesla v náručí dítě a na zádech nůši masa. Ubohá spadla na úzké lávce do dravého proudu. P. Izák se nad ní smíloval, rychle skočil za ní do vody

*) V Orleanu je skutečně metropolitní chrám zasvěcen sv. Kříži.

a vytáhl ji na břeh, dítě však, které již umíralo ve studených vlnách, pokřtil a tak mu nebe otevřel. Divoši zůstali jako omráčeni nad takovým skutkem lásky, ale jakmile přišli domů, naložili P. Joguesovi veliký pytel obilí, aby ho ihned, aniž by si odpočinul, nesl za divochy, kteří zůstali ještě na lovu. Ubožák se zhrzil nad velkým břemenem, ale snažil se je nésti. Avšak ani síly nestačily, ani cesta nebyla k tomu, bylyť právě veliké ledy a náledí bránilo. aby se dostal dále, proto se vrátil domů.

Tam ho přivítali nadávkami, že je pes, že je lenoch, který nic jiného neumí než jísti, zhnílé hovado. Odsoudili ho, aby obsluhoval člověka, který měl ošklivou nakažlivou nemoc a hněl za živa v úzké chatrči. Byl to týž, který hrozně P. Izákovi vytrhal nehty. P. Jogues mu sloužil jako syn otci s největší láskou po celých 15 dní, což také učinil jinému, který podobnou nemocí již se rozpadával a který P. Izáka ukrutně kdysi mučil.

Kdysi volal jistý stařec P. Joguesa záluďně z lovu domů. Chtěl ho totiž obětovati duši svého syna, který se dlouho nevracel z výpravy proti Huronům. Domníval se tedy, že by byl mrtev. P. Izák šel jak ovečka nevinná ničeho netuše do vesnice, když tu najednou přišla onomu starci zpráva, že syn jeho žije a brzo na to přišli vítězi a přivedli zajaté, na nichž si potom ostatní všechnu ukrutnost vyliili, až je konečně pojídali.

Kdykoliv měl něco klidu, procházel tři vesnice divošské, které nazývají Agnerons. Tam těšil zajaté Huronce s nasazením vlastního života a poučoval je o pravdách sv. náboženství, zpovídal je a utvrzoval ve víře. Jeho stará hospodyně, kterou nazývá pro její dobrodiní P. Izák tetou, vidouc mnohé jeho ctnosti, hnuta milosrdenstvím darovala mu dvě jelení kůže, jednu, kterou by se mohl přikrýti v noci, druhou, aby na ní mohl ležeti.

Ale najednou měl P. Izák být i usmrčen. Jistý zuřivec ho napadl

a zasadil mu válečnou sekerou dvě rány do hlavy, takže klesl okamžitě k zemi a byl by ho zabil, kdyby nebyli ostatní zuřivce odtrhli. Známa stařenka ho ošetřovala a mnoho nad ním plakala a vše mu potom vyjevila, co s ním divoši zamýšlejí a radila mu, aby utekl. Ale P. Izák chtěl se nejvíce pro Krista trpěti, líbal se slzami v očích nástroje, kterými byl bit a poraněn, když je nalezl. Zvláště rád patřil na ono lešení, které tolik bolesti a potup vytrpěl, protože mu bylo to vše nástrojem Boží spravedlnosti, která ho tak trestala za jeho hříchy.

Pán jeho ho vodil někdy po vesnicích mu poddaných, aby se chlubil, jak ztvířil nad Evropany. Tuto myšlenku mu snad Bůh sám dovořil mít, aby tak spasil mezi těmi divochy svoje vyvolence. Neboť P. Izák navštěvoval na takových cestách jednotlivé domy a kde našel jakého nemocného nebo nemluvuňátko blízké smrti (a našel jich jednou v jednom domě pět) — poučil je o naší víře a potom pokřtil. Totéž činil s dospělými, když se to dalo a děle v některé vesnici zůstali: poučil je a pokřtil.

Kdysi nalezl nemocného jinocha. „Ondessone,“ (tak nazývali divoši P. Izáka), „znáš mne? Vzpomínáš si na ono dobrodiní, které jsem ti prokázal, když jsi poprvé do této krajiny Irokésů přišel?“ Když P. Jogues řekl, že o tom ničeho neví, že ho nikdy neviděl, odpověděl jinoch: „Pamatuješ se na onoho člověka, který ti ve třetí vesnici Irokéské, která sluje Agneromenská, když jsi visel uvázan a ducha téměř již vypouštěl, pouta, kterými jsi byl na koly uvázan, prořezal?“ „Na to se pamatuji,“ odpověděl P. Izák, „ale já jsem ho až dosud nepoznal, ale často se za něho k Bohu modlil. „Já jsem to,“ pravil nemocný. Tu ho objal P. Jogues: „O jak mne bolí, že ti nemohu v této nemoci pomoci. Vidíš, jak jsem chudý. Ale dám ti, chceš-li, něco dražšího než jsi mi dal ty.“ Když nemocný svolil, vyučil ho ihned v naší sv. víře, pak v něm rozdmýchal naději na život věčný a pak

ho pokřtil a brzo na to s radostnou nadějí poslal do nebe. Tento případ rozradostnil P. Izáka tak velice, že měl za to, že je dosti odměněn za těch 80 mil cesty, které musel vykonati a za všechny útrapy, kterých mu bylo zakusiti, když ho po vesnicích vodili, když jenom tohoto člověka obrátil. Na této cestě neměl P. Jogues žádné jiné potravy kromě trochy polní zeleniny, kterou na cestě posbírali a v teplé vodě namočili.

Sotva že se vrátil P. Izák domů, byl oznámen obyčejný lov ryb v jezerech asi sedm nebo osm mil od Holanďanů vzdáleném. Když tam kácel dříví pro lovice ryb, obdržel tajnou zvěst, že ho ve vesnici, až se vrátí, očekávají, aby ho upálili. Když tak přemýšlel o svém osudu, přiměl ho jediný důvod, aby se tentokrát zachránil. Chtěl totiž další svůj život věnovati spásě těch, kteří ho chtěli zahubiti. Prchl tedy na holandskou loď.*) Aby však nebyli divoši nějak poškozeni jeho odchodem, byl ochoten, jestliže by za něho nabízeného výkupného nepřijali, se vrátit. Dostal se k nemilosrdnému škrtilovi. Byl to stařec, který ho měl po 6 týdnů v jakési kůlně, kde byly cihly na střeše tak daleko od sebe, že skulinami mohl prostrčiti prst. Protože však do toho domu přicházeli každého dne Irokésové pro obilí, neboť velitel měl na starosti obilí, které bylo na výdržování vojska, měl to P. Izák za zázrak, že nebyl zrazen a vydán. Viděl je tak blízko, že se skryl za sudy a tam ani nedýchaje tři až čtyry hodiny vydržel, dokud neodešli.

Při tom mu jeho pán nedal více jídla než bylo třeba, aby život udržel. Za celých pět dní donesli mu máz

*) List P. Joguesa na představeného Karla Lalemanta R. 30. srpna 1643. Plavil se v Kanoe, kolem posádky holandské Renselacrswichu. Všichni velitelé okolních posádek měli rozkaz, aby P. Joguesa osvobodili. Tak nalezla panující královna francouzská. Po připraveném čunu měl se dostavit P. Izák na onu loď (Dosenbach str. 176 a násl.)

vody, která byla teplá a smrděla tak, že působila žaludeční bolesti. Kromě toho měl ránu, která již rakovatěla. Když totiž prchal, kousl ho pes. Tuto ránu mu žádný lékař neošetřil, proto od ní velice trpěl.

Když u divochů touha po P. Joguesovi utuchla, poslali ho Holanďané na nejpěknější holandskou loď a po ní na 60 mil vzdálenou pevnost Holanďanů.**) Byl od velitele i od kalvinských kněží přijat velmi pěkně, dostal černý kněžský šat a v hojnosti vše, čeho potřeboval. Obyvatelé přicházeli hromadně, aby uviděli člověka tak zohaveného a tolikrát v nebezpečení smrti postaveného. Jistý polský jinoch vrhl se k nohám P. Izáka a líbal zohavené ruce jeho, které byly mučeny pro Ježíše Krista. Jistě by byl P. Jogues tohoto jinocha obrátil z protestantství na katolickou víru, kdyby byl znal jeho řeč a kdyby byl po ruce nějaký tlumočník katolík. Proto nemohl také obrátiti jistou portugalskou ženu, do jejíhož domu přišel, který byl nedaleko pevnosti a v němž uviděl k své veliké radosti dva obrazy: Panny Marie a sv. Aloisia.

Zatím se měla přeplaviti počátkem listopadu loď do Holandska, jak se obyčejně stávalo. Tě se také p. Jogues svěřil**) a přistál po mnohých útrapách do jistého anglického přístavu †) koncem prosince 1643 P. Jogues byl ve velikém nebezpečí života, protože je přepadli v přístavu loupežníci. Vzali mu všechno šatstvo a nasadili mu pušku na prsa, jen tak se zachránil, že vykřikl, že je Francouzem. Odtud odebral se na malé francouzské lodě do Bretagně. Přišel na Štědrý den šťastně do kostela, vyzpovídal se a byl přítomen mši sv. a s velikou vnitřní radostí přistoupil také k stolu Páně. Nato ho vzali k sobě prostí vesničané domnívající se, že je to

*) Mauhatte.

**) 5. listopadu (Dosenbach I. č. str. 192.)

†) Byl to důležitý přístav, který nazývá Ptolemus Cenonis ostium (Lež směrem k Falmouthu. (Tamtéž str. 194.)

z Irska vypuzený kněz a nechali ho u sebe. Když potom zvěděli, jak se to stalo, že mu prsty byly tak zohaveny, začali ho tím více sytiti a starali se o něho pečlivěji. Dvě panny mu darovaly dva nebo tři tvrdé dolary, jistý cestující kupec mu dal jízdeckého koně. Na tom se dostal P. Jogues asi za 5 dní do nedaleké koleje Tovaryšstva Ježíšova v Rennes.

Roku 1644 dne 5 ledna skoro ráno zvonil P. Izák v koleji v Rennes a když ho v cizím šatu nepoznali, prosil, aby mu zavolali rektora koleje, že mu přináší některé novinky z Kanady. Tento si nevšiml v holandském vysvědčení jména knězova a tázal se na mnohé věci a mezi jiným, neví-li něco o P. Joguesovi T. J., zda ještě žije, neboť prý byl chycen od divochů a není-li snad již mrtev. Na to odpověděl pater: „Žije

ještě a je to ten, který s vámi mluví.“ Na to klesl P. rektorovi k nohám a prosil ho o požehnání. Nad tou novinkou se P. rektor podivil a uvedl ho ihned do koleje a objal ho. Celý dům se radoval, jeden přes druhého se tázali na různé věci a podívovali se mu jako člověku z mrtvých vstalému.

Odtud odešel brzo do Paříže;*) tam se mu rovněž všichni divili. Královna Anna rakouská byla celá dojata, když uviděla známky divošského mučení. Ale dlouho se nezdržel ve Francii, neboť srdce ho táhlo zase nazpět do krajin, kde tak vítězně bojoval o nesmrtelné duše. Odcestoval, tedy z Francie na jaře 1644 a přepraviv se zase do Ameriky, připlul do Roschella a odtud k Huronům do Pevnosti Montrealu, kde byly ještě známy jeho vzácné ctnosti. (P. d.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Rekyně z Alasky.

Na dvoře kláštera sester Uršulek v Klevelandě, v severoamerickém státě Ohio, který byl zároveň hřištěm školní mládeže, dováděl a bavil se hlouček klášterních dítek. Ze skupiny nejmenších ozýval se veselý smích. Smály se malé družky, která docela vážně tvrdila, že bude jednou misijní sestrou ve Skalném Pohoří a na Alašce. A kdo by také řeč desetiletého děvčete, veselého ale slabučké Terezky Dunné byl bral vážně? A přece opakovala toto tvrzení své ještě častěji potom za svých studijních let, byť i nikdo její skalopevnou naději na budoucí působnost na dalekém severu nepokládá za splnitelnou.

Když konečně leta zlatého dětství uplynula, vstoupila Terezie r. 1863 do řádu Uršulinek a stala se již v 23. roce věku svého představenou kláštera

v měštlě Toledo. Pro svou lidumilnou povahu a svou v pravdě mateřskou pečlivost byla vzorem dobré představené. Leta ubíhala, ale v srdci klášterní sestry hořela dosud stejným žářem touha, býti u ubohých Indiánů a Eskymů misijní sestrou a všechny útrapy a svízele misijního života snášeti, kdyby ji Bůh k této vznešené úloze povolal. Deset let ztrávila jako opětně zvolená představená v Toledo. Konečně v r. 1883 došel oběžník biskupa z Klevelandu, kterým se biskup na prosbu biskupa s Montany, představených ženských klášterů své diecese táže, zdali by se některé sestry odhodlaly v misiích mezi Indiány a Eskymy pů-

*) Zatím co byl P. Jogues ve Francii, žádali představení jeho o dispens v Římě, aby mohl se znetvořenými prsty sloužiti mši sv. Papež Urban VIII. pravil: Nebylo by správné, aby mučeník pro Krista nesměl pítí krve Kristovy.

sobití. Ihned přihlásilo se 30 sester z kláštera v Toledo a mezi nimi ovšem i sestra představená Amadea. To bylo její řeholní jméno. Biskup vyvolil šest z přihlášených sester a pravil: „Jmenuji vás generální představenou všech klášterů, které v obvodu svých misii založíte.“

V městě Milos, první to osadě, kde se svými družkami musila hledati přístřeší, přivítala ji trpká chudoba. Bída a nevýslovné útrapy v zimě o 40 stupních čekaly ji mezi Indiány. Bydlela tam a blahodárně působila delší čas v chatrči, jejíž střecha, stěny a podlaha byly z hlíny. Po nějakém čase byla povolána na misijní stanici sv. Františka Xaverského, kde měla zahájití misijní svou činnost u kmeně Indiánů neobyčejně divokých. Na cestě tam musila se zastaviti v osadě Indian Agency jménem, která od misie sv. Františka Xav. 23 mil byla vzdálena, ježto mezi Indiány tohoto území strašná vypoula. Tamější pohlavár prohlásil, že všichni běloši musí býti pobiti, načež divoká rota krve žiznivých Indiánů přitáhla k řečené osadě a ji za vztekloho řevu obkličila. Celá okolní krajina byla vzbouřena a před osadou řvali divoši. Velitel osady, major Armstrong, nevěděl si rady a prosil tudíž sestru Amadeu, aby vyšla ven a na Indiány konejšivě působila. Srdnatá sestra odvážila se skutečně ven mezi divochy přes to, že nescetné šipy svištěly kolem její hlavy. Tento výjev, který se udál za našich časů, má velikou podobnost s výjevem před branami římskými, když papež Lev I. vyšel vstříc králi Húnův Atillovi. Vznešená tajuplná postava řeholnice v černém rouchu působila také zde dojem neodolatelným na divochy. Pohlavár přistoupil k majorovi Armstrongovi a pravil: „My nebudeme více šipy střileti, dokud tato svatá žena zde jest.“

Dostáli slovu a doprovodili sestru Amadeu s její společnicí na misijní stanici sv. Františka Xav. A nejen to! Ohotně potom a rádi dávali sestrám své dítky na vychování; takže mohly sestry rozvíjet blahodárnou činnost

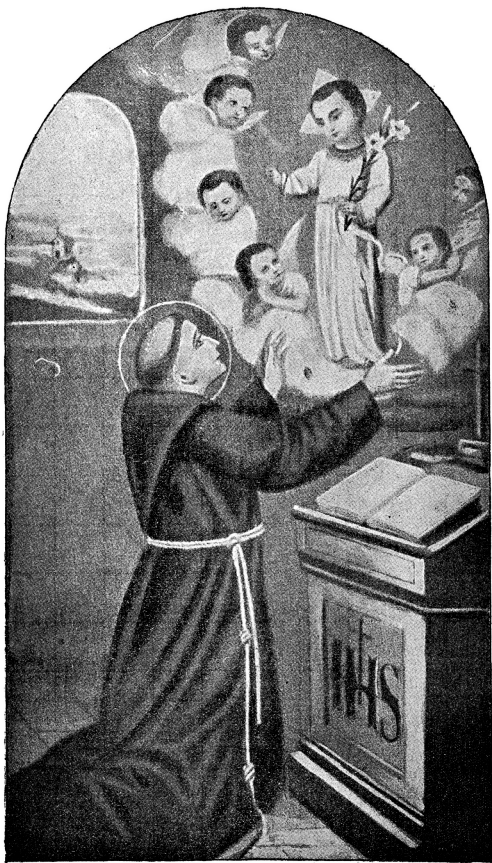
mezi těmito dříve nepřístupnými Indiány. Nebezpečnosti všeho druhu, ano i smrt hrozily sestře Amadei na cestách na odlehlejší misijní stanice. Často ji přepadaly sněhové bouře, na horách nebyla jista před hladovými vlky, bylo jí brodití se neznámými dravými řekami a posleze byla jednoho dne v době největší zimy nalezena s omrzlými rukama a nohama. Po všech těchto událostech bylo jí podniknouti cestu do Říma, ježto volba generální představené její přítomnosti vyžadovala. Na zpáteční cestě stala se následkem velké neštěstí na dráze doživotním mrzákem. Ačkoli nyní jenom o hůl se opírajíc mohla choditi, činila zadost svým povinnostem jako dříve.

A co bylo s Alaškou, na kterou se vztahovaly sny jejího mládí? Neplatilo o ní slovo pisma sv: „Už se připozdívá a den se nachýlil?“ Nikoliv! Teprve nyní podle úřadku božského dostavil se čas, kdy touha mládí měla se splniti. Třetí kapitální shromáždění řádu Uršulinek jmenovalo sestru Amadeu první provinciální představenou celého misijního obvodu na Alašce a uložilo jí, aby dilo misijní na dalekém severu organisovala. Tak žila nejprve na ostrově sv. Michala v malém klášterku uprostřed tří eskymáckých dědin. Dlužno podotknouti, že její „klášter“ byl z hrubých desek a štěrbiny mezi deskami byly vymazány hlinou. Po té působila ještě na čtyřech jiných stanicích na tětěž Alašce a konečně 10. listopadu r. 1919 byla odvolána do nebeské vlasti. O její milé a vznešené povaze vyjádřil se vážený protestant vyzývaje své souvěrce ke sbírkám na její alašskou misií řka: „Pro ctihodnou matku, onu ženu, jejížto úsměv dovede odzbrojit i nejdivočejšího divocha, jejížto dobrotivá tvář zdá se býti odleskem dobroty Boží.“

Ze svaté Země.

Postupující sesvětáčení svatých míst.

V poslední době tisíce poutníků navštívilo svatou Zemi. Většina jich jsou

Sv. Antonin Paduanský.

Sv. Alžběta.

Američané. Byly však letos vypraveny poutní karavany i z Evropy, Německa, Francie, Španělska, i od nás. Jest však mezi návštěvníky sv. Země velký rozdíl. Mnozí jezdí jako turisté, kterým běží o to, aby uviděli zemi cizí, které ještě neviděli, jiní však putují tam z příčin náboženských, tedy jako opravdoví poutníci. Navštěvují svatá místa a konají tam příslušné pobožnosti. Tak ukazují svým chováním, že sv. Země není výletním místem pro turisty, ale že jest a zůstane „svatou“ zemí, zemí tužeb všech křesťanů. To jest nyní tím důležitější, ježto židé a jinověrci ze všech sil se namáhají, aby obzvláště s hlavního města Jerusalema všecek posvátný nátěr setřeli. Je proto velké nebezpečnosti, že země i s hlavním městem nabudou rázu světského. Jsou to divadla a kina. ano byla i uspořádána soutěž ženské krásy. Člověk by nevěřil svým očím čta v židovských novinách tuto zprávu: „Dne 31. prosince konala se v Tel-Avivu

první soutěž ženské krásy v Palestině. Slepčna Čerikova byla zvolena za královnu Esther pro příští „karneval Purim“ v Tel-Avivu. Slavnost „Purim“ konala se u židů každoročně 28. února na památku zachránění Židů před záhubou, kterou jim strojí Aman syrský. Nyní byla tedy ona náboženská slavnost snížena na rozpustilý karneval!

Pojmenování ulic děje se v Jerusalemě pomalu, ale nepřetržitě. Hledí se vyhověti všem vyznáním v Palestině zastoupeným: křesťanům, mohamedánům a židům. Pojmenování ulic děje se v řeči arabské, anglické a hebrejské. Názvy ulic jsou většinou vzaty z dějin. Na př. jedna ulice jmenuje se ulicí Proroků, jiná ulicí Isaiášovou, Zachariášovou, Amosovou, jiná zase ulicí krále Agrippy, Josefa Flavia atd. Ani křižáci nepřišli zkrátka Tak jedna z ulic je ulicí Gotfrieda z Bouillonu, Balduina I. Tankredovou, Richarda Lvísrdce a jiných osob historických.

Jarolím St. Pavlík:

A E T E R N E R E X.

Pějme hymnu Kristu králi,
jenž se vznáší na nebesa;
pod nohama smrt mu klesá,
vykoupený svět jej chváli.

Za trub zvuku nade hvězdy
stoupá Ježíš lehkým vzletem,
by se ujal nade světem
vlády, jež mu patří vezdy.

Trojí říš mu podrobena:
nebeská i v zemském klínu,
ba i říše temných stínů
kleká před ním na kolena.

Žasnou andělé, když vidí
slávu, jež nás obestřela;
tělo smývá hříchy těla,
kraluje Bůh, bratr lidí.

Těš nás, Kriste, spáso drahá,
odměnou buď nám i boje,
ty, jenž řidiš světa stroje,
blaho nad vše zemská blaha

Vездеjší nám odpust viny,
Kriste Jezu, prosíme tě;
dej, by zde již na tom světě
srdce tihlo na svět jiný.

Až pak přijdeš v slávy lesku
jako soudce, zbavě trestu,
doveď k Božímu nás městu,
korunuj i na nebesku.

Buďte Kristu chvalné vděky,
jenž se vítěz vrací v nebe;
chválit chceme též i tebe,
Otče, Duchu, po vše věky.

MAXIMUS REDEMPTOR.

Vykupitel světa velký
smrtí život zjednal nám,
jenž ne stříbrem, ani zlatem,
jež jsou ceny nestálé,
ale těla přesvatého
krví všechny vykoupil.

Beránek se obětuje
za hříchy všech národů,
by, co vzdělal světa Tvůrce
v podivné své moudrosti,
neuchvátil satan zlostný,
jenž kdys Evu k hříchu sved.

Velké dary vůdce spásy
obětí svou zjednává,
dokonává dílo velké,
o němž pěli proroci,
hříchy snímá s našich beder,
potíraje tyrana.

Nemluvně jsa, při obřizce
krev již svoji prolívá;
prolívá ji bičovány,
trním korunovaný;
prolívá a obětuje
ze svatých svých pěti ran.

Krev, již druhdy při zápalech
starý zákon proléval,
nové smlouvy drahocennou
předobrazovala krev,
jížto jsouce vykoupění,
dosáhneme svatosti.

Zákon lásky vyžadoval
zcela různé oběti,
kdež by žertva na oltáři
tatáž byla jako kněz,
jenž by za proviny světa
v smírnou oběť vzdával se.

Leže kříže na oltáři,
smývá Ježíš lidstva hřích,
any ze svatého těla
k spáse světa celého
hojně krve purpurové,
tekou proudy milostné.

Ruce, nohy probodeny,
ba i srdce zraněno;
z ran těch svátosti se prýští,
jež s nás vinu smývají;
proto ctíme krev tu svatou,
v níž se spása pramení.

Buďtež chvála, čest a vděky
Stvořiteli vesmíru,
jenž jím ve svém běhu řízen,
téz i jeho Rozenci;
rovněž Duchu Těšiteli
budiž úcta věků věk.

Různé zprávy.

Smrt hrdinského biskupa. Zatčený biskup Zarate z Huefutka nalezen byl ve vězení ve Veraeruzi mrtev. Biskup Zarate byl jednou z nejmarkantnějších osobností amerického episko-

pátu, mužem mimořádné statečnosti, kterého japonská vláda 16. května 1926 vsadila do vězení jako těžkého zločince. Podala na něj žalobu pro podněcování ke vzpouře a neposlušnost vůči ústa-

vě, které se prý dopustil uveřejniv pa-
stýřský list. Tento, jenž svého času
byl zhotoven v tisících letáků v taj-
ných tiskárnách, měl nápis: „Nechť
žije Kristus Král!“ Biskup Zarate psal
v něm: „Snad se někdo domnívá, že
se nerozumně vydávám hněvivým vý-
buchům tyranů. Ale lépe jest, vyvolati
odboj vůči lidem, než vůči Bohu. Ne-
bojíme se vězení a vražedných zbraní.
V opovržení máme a odsuzujeme slav-
nostně všecky a každý jednotlivý z
atentátů, které byly spáchány od mexi-
cké vlády proti církvi. Pan prezident
nechť ví, že žije v této zemi muž, který
má s pomocí Boží odvahu vytrpěti,
je-li nutno, i mučednictví. Jen jednoho
žádám od jakobinství, zná-li jakobin-
ství jakou milost, aby mě nezavraždili
úkladně.“ Tyto řádky zní, jakoby bis-
kup Zarate předem tušil, že bude jed-
nou ve vězení Veracruzském na-
lezen mrtev. Znal příliš dostatečně
bojovné metody Callesovy vlády a
věděl, že ji neodstraší žádný násilný
čin, aby odstranila zmužilé protivníky.
Pro svoji církev, pro svoji zemi, pro
svůj lid vytrpěl v pravém smyslu slova
mučednictví.

**Katolický biskup Ullathorne, bo-
jovník za lidská práva.** Právě vyšel
anglický životopis velkého biskupa
australského Ullathorne, napsaný Gut-
bertem Butlerem (Uublin Rewiew, Lon-
dýn 1926), z něhož se dovidáme, že
to byl opět katolický biskup, jenž vystu-
poval na obranu lidských práv nešťast-
níků, deportovaných do Austrálie a
Tasmanie tak mocně s úspěchem, až
se jejich postavení skutečně zlepšilo.
Až do třicátých let minulého století
byli totiž trestanci Anglie a Skotska
vyváženi nejen do Austrálie a Tasmanie
(země Van Diemenova), nýbrž byli
tam dávání úplně v moc osadníků v
pravém smyslu slova jako bezprávní
otroci. Tito zneužívali a špatně naklá-
dali všim možným způsobem s těmi
nešťastnými tvory, neboť bohatí kolo-
nisté nedbali o nic jiného než o roz-
množení svého majetku. Katolický bis-
kup Ullathorne podal však proti tomu
ohrazení a poslal stížnost za stížností

koloniální vládě anglické. Vymohl, že
byl poslán zvláštní parlamentní výbor
roku 1838, který měl jíti do Austrálie
a tam na místě vyšetřovat stížnosti.
Odhalení tohoto výboru působilo tak
na veřejné mínění v Anglii, že se hned
přikročilo k odpomoci a počalo se
starati o lepší zacházení s trestanci.
Ovšem, že to osadníky pobouřilo a
jejich hněv se obrátil proti přímému
biskupovi. Jeden z nich mu řekl do
očí: „Sire, my vám to nikdy nezapo-
meneme. Co jste řekl, bylo ovšem prav-
da. Ale nám nyní vezmou laciné prac-
ovní síly a pak jsou naše podniky
zničeny.“ Parlamentní výbor považoval
za nutné, zastaviti deportování do
Nového jižního Walesu a do země Van
Diemenovy co možná nejdříve. Stalo
se to pro Nový jižní Wales teprve
roku 1840, kdežto do Tasmanie byl
poslán ještě po 10 let velký počet
trestanců. Malá tamní kolonie Hobart
Toron měla časem až na 30 trestanců,
z Anglie tam dovážených. Konečně
však přestala i tam deportace a velké
shromáždění osadníků v parku sydney-
ském se usneslo, že v Australii nemají
už býti deportováni zaměstnávání. Zá-
sluha prvního průkopníka k tomuto
cíli náleží však beze sporu biskupovi
Ullathornovi. Také malý příspěvek na
evropské pevnině sotva známý, ke ka-
pitole: Katolická církev a svoboda lidu.

Poučení z Mexika pro nás. S úža-
sem čtou katolíci u nás o strašném
osudu mexických katolíků. Diví se, jak
mohlo dojiti k podobným poměrům,
když převážné procento obyvatelstva
tvorí katolíci. Odpověď je velmi snadná.
Katolíci v Mexiku nestarali se o ve-
řejný život, a tak bylo v politice a ve
vedení státu rozhodováno bez nich a
proti nim. Zanedbali i tiskovou otázku,
poněvadž měli při tolika milionech
věřících jediný katolický deník. Na
Mexiku také nejlépe viděti, jak ďábel-
sky vypočítané jest heslo socialistů,
že náboženství je věcí soukromou.
Když katolíci v Mexiku opravdu po-
važovali náboženství za věc soukromou
a nestarali se o politický život, do-
čkali se toho, že i soukromé vyko-

návání pobožnosti jest jim znemožněno, a že jsou z kostelů vyhazováni násilím a o veškeré potřebné prostředky ke konání pobožností jsou okradeni. Není pro katolíky osudnějšího hesta, než to, že se mají omezit jen na soukromé konání svých náboženských povinností, a že veřejný život nemá s náboženstvím co dělat. Lhostejnost k veřejnému životu nyní krvavě platí katolicí v Mexiku. Co vzejde z utrpení katolíků v Mexiku dobrého, jest to, že katolicí celého světa znovu si uvědomí, kam by dospěli, kdyby nebyl všude prováděn katolický aktivismus. Příklad z Mexika jest pro nás katolíky výmluvnějším, nežli dlouhé řeči a přesvědčování o nutnosti katolíkopolitiků, katolíkú-sociálních pracovníků, národohospodářů a o uplatnění všude tam, kde se rozhoduje o záležitostech veřejných. Poměry jsou v této věci všude stejné. Kdyby nebylo obraněho boje u nás a katolicí v naší republice se byli neuplatnili, vedlo by se nám právě tak jako v Mexiku. Vždyť po této stránce zavlílost protikatolickou známe dokonale, a víme, co by vše činila, kdyby měla k tomu moc.

Statistika rozluk a rozvodů. Státní úřad statistický uveřejnil právě v čísle 43. „Zpráv“ statistická data o rozvodech, rozlukách a manželství, prohlášených za neplatná v letech 1919 až 1923. Publikace tato jest zajímavým příspěvkem k charakteristice mravního stavu našeho obyvatelstva v době po světové válce, zachycující svými údaji likvidace tolika manželství, která se během války ocitla v rozvratu, a zároveň i prvá léta účinnosti zákona č. 320 ze dne 22. května 1919, jenž kromě jiných změn uzákonil i rozlučitelnost manželství katolického. Nejvíce dobrovolných rozvodů (4.970) bylo povoleno v r. 1920, od té doby počet jejich klesá. Maxima rozluk dosaženo až o dva roky později, ježto citovaný zákon nepřipouští žádosti o rozluk pro nepřekonatelný odpor před uplynutím jednoho roku od přecházejícího dobrovolného rozvodu a rozluk takových je téměř tři čtvrtiny úhrnného

počtu. Rozvodů nedobrovolných bylo prozatím nejvíce v r. 1922 (1.087), avšak neubývá jich ve větší míře. Průměrně bylo každým rokem rozvedeno na žádost obou stran 4.073 a na základě žaloby 831 manželství, rozlučeno 443 a za neplatné prohlášeno 31. Případů pak na 100.000 obyvatelů 30 rozvodů dobrovolných, 6 nedobrovolných, 34 rozluk, 0,2 neplatných manželství, úhrnem 70 případů soudně rozvázaných manželství. Značně rozdíly jsou patry mezi jednotlivými zeměmi. V Čechách číslo poměru vypočítané k téměř základu činí 101, na Moravě 69, ve Slezsku 59, na Slovensku 16 a na Podkarpatské Rusi 6. Nejvíce rozluk je tedy v husitských Čechách a ubývají na východ.

Spor o františkánský klášter v Assisi. Františkánský rok přinesl také, jak známo, konečné rozřešení dlouholetého sporu o minoritský klášter v Assisi. Klášter náležel sv. Stolici, byl však 1866 garibaldiány uloupen a proměněn italskou vládou ve výchovavací ústav pro učitelské děti. Byl právě tenkrát vydán zákon, podle něhož měl býti řeholníkům vyvlastněn jejich majetek. Protože však kostel patřil sv. Stolici, již nemohl a nechtěl piemontský zákon zasáhnouti, začala sv. Stolice právní proces proti nezákonnému zabránění kláštera. Samy italské soudy přiznaly r. 1896 právo majetku kláštera sv. Stolici, vláda však dosud vzpírala se poslechnouti rozhodnutí svých vlastních soudů. Bývá opravdu charakteristikou liberálních vlád, že vůči církvi ani svých vlastních zákonů nedbají. Konečně byl spor urovnán tím, že minorité prohlásili, že pomohou zříditi nový ústav pro učitelské syny v klášteře umístěné. Tento nový ústav bude státi 5 milionů lir. Vláda převezme 3 miliony, ostatek zaplatí řeholníci. Vidíme opět v tomto, nepřiliš řídkém případě, jak církev musí drahými penězi kupovati svůj vlastní, právní majetek od hrubých násilníků, kteří jej beze všeho uloupili.

Nové katedrály ve Spojených Státech severoamerických vysvěceny

byly ve St. Louis a Toledu (Ohio). Svěcení účastnilo se mnoho prelátů vracejících se z eucharistického sjezdu v Chicagu. Katedrála ve St. Louis (arcib. msgr. Glennon) je v byzantském slohu, a je tak bohatá na mosaikové obrazy, že se jí v této příčině nevyrovná žádný chrám na světě. Nad hlavním oltářem je baldachin nesený desíti mramorovými monolity. Biskupství ve St. Louis slavilo letos 100letou památku svého založení.

Katolíci ve Švédsku Korespondent anglikánského konservativního listu, „Church Times“, líčí svoje dojmy z prázdninového pobytu letošního ve Švédsku a zmiňuje se hlavně o náboženském životě v tomto státě. Bylo prý mu jak luter. kněžstvem, tak i laiky řečeno, že oficiální náboženství ve Švédsku (luteranismus) má dnes už jen nepatrný anebo vůbec žádný vliv na život lidu. Sám prý pozoroval, že i o těch největších svatcích byly kostely poloprázdné a lid směje se a vykládaje chodil kolem nich, ale dovnitř vešel málokdo. Za to konstatuje renaissanci katolicismu v této baště luteránské slovy: „Římští katolíci dle úřední statistiky čítají několik jen tisíc, ale jistý švédský luterán nařikal si na jejich činnost a úspěch při konverších. Jejich kostel ve Štokholmu je po každé plný. Získávají stále nové konvertity a na neštěstí pro nás jest jejich biskup osobou vynikajících schopností.“ Katolíků ve Švédsku jest z celkového počtu obyvatelstva 6 milionů pouze na 5 tisíc. Příčinou toho byly kárné zákony, jež byly v platnosti až do r. 1860, resp. 1873, zakazující náboženství katolické pod trestem konfiskace majetku a prohlášení za zločinnou urážku přestup z luteranismu ke katolictví. Až do dnes některé kárné zákony platí, ale jen na papíře. Odtud v poslední době četné konverze ke katolicismu, hlavně luteránských pastorů.

Pátý biskup z téže rodiny. Sv. Otec povýšil na biskupský stolec v Menevia v Anglii kanovníka Františka Vaughana. Nový biskup je pátým

biskupem, jenž vyšel z téže rodiny v 3. generaci. První byl biskup William Vaughan z Plymouthu, z emře 1 1902. Z předposlední generace pocházeli proslulý kardinál westminster-ský Herbert Vaughan, arcibiskup sidneyský Rogen Vaughan, a světicí biskup Jan Vaughan. Pak byli ještě 3 strýci kněžimi, mezi nimi slavný kazatel jesuita Bernard Vaughan. Dva z bratří nového biskupa jsou rovněž kněžimi. Mgr. František Vaughan se těší takové oblibě, že jeho volba za biskupa byla zmíněna při kázání v protestantských kostelích města, v němž dosud působil, a v jednom z nich se dokonce za něj modlili.

Před velkou náboženskou slavností v Římě. V Kolosseu, kde tisíce křesťanů za Krista vykřácelo, stával až do r. 1874 velký dřevěný kříž. Svobodní zednáři a nevěrci jej odstranili přes protest papeže Pia IX. a nevolí katolíků. Od té doby konala se každoročně v basilice sv. Kosmy a Dimiána ve výročí den potupy sv. kříže smírná pobožnost. Římské dámy z nejlepších kruhů každý pátek v areně Kolosseu konaly křížovou cestu. Až našim dnům bylo dopřáno vidět satisfakci. Zvláštní komise, již řídí prof. Munoz a jejíž členem je také senátor Cremonesi, postarala se už o postavení nového kříže v Koloseu. Bude stát na velkém mramorovém podstavci, bude z dubového dřeva a až bude posvěcen bude předán památkovému úřadu v Římě.

Arab a náboženská škola. Arcibiskup Lemaitre z Kartaga vypravoval nedávno zástupci jednoho římského deníku následující případ: „50 mohamedánských rodin a sice nejvznesenějších z celého Tunisu, doručilo mi nedávno následující zprávu: „Vaše francouzské vládní školy nejsou s to, vyložiti správně našim dítkám mravní pojmy. Proto se tyto školy pro všestranné vzdělání nehodí. Přehánějí práva člověka, matou hlavy naši mládeže a vznášejí nesvornost do našich rodin. Naporuč proto Ty, jenž nás znáš a naše blaho chceš, svým

kněžím, ať založí školy pro naše děti.“ Odpověděl jsem jim: „Dobrá! Ale já nemohu vaše syny vychovávat v jiné mravnosti než v katolické.“ — „To my chceme,“ prohlásily hlavy rodin, „neboť z té se mohou všichni dostatečně naučit.“ — Jak mnoho křesťanů však ještě je, kteří nenahlíží, co sami Arabové nahlédli!

Skrytá odpověď v otázce. Pilát se ptal Krista Pána: Quid est veritas? Co jest pravda? Z těchto 14 latinských písmen lze sestavit jinou větu, která ukazuje mu správnou odpověď: „Est vir, qui adest!“ Ten muž, který tu stojí před tebou, ten jest pravda, cesta i život.

Společnost sv. Jana Chrysostoma (Zlatoústého). Dne 24. března konala se v Londýně za předsednictví kard. Bourne ustavující schůze nové katolické společnosti sv. Jana Zl., jejímž účelem je studium otázek východních. K pracovníkům této nové společnosti patří nejvýtečnější znalci východní otázky: M. Myers, P. Martindale, Herbert Ward a nám z Velehradu známá spisovatelka slovanská Miss Christich. Programem nové společnosti je prací a modlitbou rozplášovatí předsudky v myslích všech, kdo věří upřímně nauce Ježíše Krista, podporovati všechny akce schválené svatou Stolicí, směřující k lepšímu poznání problémů křesťanského východu, studovat a světu ukazovat historický a dogmatický obsah liturgie orientálních, všimati si také nesmírně důležité otázky islamu. Tak povstává i v Anglii nově a slibně ohnisko vážné práce pro unii církve západní a východní.

Zpět k svaté církvi. Církevní věstník westminsterské arcidiecése v Londýně uvádí, že během minulého roku jenom v této jedné diecési se vrátilo do církve 1727 protestantů. 72 z nich odpřisáhlo blud v katedrále, 92 v kostele oratoriánů a 140 v jezuitském kostele ve Farmstreetu.

Poselství sestry malé Terezičky. Jak známo, žijí ještě sestry malé Terezičky Ježíškovy, a jedna z nich, Pavlína, je představenou jednoho klá-

štera ve Francii. Když nyní nedávno byl v Chicagu stavěn kostel ke cti Terezičky a budovatelé kostela žádali Matku Pavlínu o nějaké poselství na americké katolíky, poslala Pavlína do Chicaga tyto řádky: „Řekněte, prosím, ženám a dívkám americkým, chtějí-li dosíci přízně této malé kvělinky Boží, že se nesmí podle nemravné módy šatit.“

Vzácný zjev. Ve Vídni zemřela ve věku 94 let služebná Terezie Konicarová z Vostopovic u Brna. Zesnulá sloužila od svého 14. roku stále v jedné rodině, tedy 80 let. Ke konci jejího života chovali ji vděční páni jako člena rodiny. Při tom nosila až do smrti svůj selský kroj. Zjistěte řídký případ věrné služebné, ale i hodných zaměstnavatelů.

Je to možná? Podle amerických listů má být nedaleko Chicaga zřízen hřbitov, kde by staré dámy pochovávaly své papoušky, kanáry a jiné ochočené ptáky. Hřbitov má být rozdělen ve dvě části, druhá část by byla určena pro větší druhy ptactva a vzácné exempláře. Pochovaným ptákům by se také dávaly náhrobky. Amerika je první i v bláznění.

Blahořečení Itala Pavla Perazzo. Ve Vatikáně konají se přípravy pro blahořečení Itala Pavla Perazzo, který zemřel před 15 lety v pověsti svatosti. Perazzo byl úředníkem italských drah a delší dobu přednostou stanice v Pinerolo a posledně byl zaměstnán ve staniční službě v Turíně. Byl horlivým členem III. řádu svatého Františka. Mnoho pracoval v lidových knihovnách a v katolických dělnických spolcích. Zemřel 21. listopadu roku 1911. RWK.

Indický katolický kněz, učenec, na cestách Evropou Do Vídne přibyl tento týden indický katolický kněz dr. th. a fil. Josef C. Panjikaran z Ernakulam v Indii a vykonal návštěvu u kardinála Piiffa a dr. Seipla a v Mödlingu v klášteře sv. Gabriela. Panjikaran mluví dobře anglicky, francouzsky, italsky a při misionářské výstavě ve Vatikáně byl pořadatelem sýrskomalabarského oddělení. Z Vídne odejel

do Drážďan a přes Berlín a Amsterdam do Stejlu. Pak hodlá se vrátit přes Kolín a Mnichov do Itálie a z Říma zpět do Indie.

Katolíci v Rusku. V říjnu 1925 byl pro celé katolické Rusko pouze jeden biskup a kněžstvo skoro žádné. Na jednoho katolického kněze připadá farnost dvakrát tak veliká, jako na př. Itálie. Ještě hůře jest v asijském Rusku. Kněz v Taškentu má farnost třikrát větší než Německo a pro celou oblast

asijského Ruska jest jediný, osmdesátiletý stařec, biskup Sliwowski ve Vladivostoku. V arcidiecesi petrohr. největší na světě, bylo r. 1917 katolických kněží 527, dnes je jich 86 a z nich 15 ve vězení. Tak je tomu i v jiných oblastech. Řecko-katol. biskup Fjedorov je 10 let ve vězení, 8 jeho kněží buď ve vyhnanství na Sibiři anebo ve vězení a pouze jeden zastává úřad, a to v Moskvě.

*

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vši zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), z příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkvrněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, z a více kněží domorodých v misiích pohanských na všechny úmysly, jež doporučený jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždě odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždě odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo apoštolské: Modliti se za dorost kněžský.

Úmysl v prosinci: 1926: **Aby právo Boží v království Ježíše Krista zákoný občanskými uznáno bylo.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Více dobrých kněží domorodých v misiích, (Hlavní úmysl.) — Večer na hřbitově (báseň.) — Kristus král. — O oeviterna Trinitus (báseň.) — Mystika adventu. — Obětování denního úmyslu (báseň.) — Blahoslavení mučenicí kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Obrázky z katolických misí. — Sv. Antonín Pad. a sv. Alžběta (obrázky.) Aeterne Rex (báseň.) Maximus Redemptor (báseň.) — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

Š K O L A

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

ROČNÍK LX.

BRNO, 1. PROSINEC 1926.

ČÍSLO 12.

O Srdce Ježíše, ty špy lásky svoji jen hojně vysílej sem do rodiny svoji, ať sluhů Tvých se ztráví jimi hruď, Ty Srdce Páně naši láskou buď!

Uznání království Ježíše Krista občanskými zákony!

(Hlavní úmysl.)

Ze všech stran slyšíme samé nářky na neblahé poměry ve všech oborech, u všech stavů. Všichni jsou nespokojeni, netrpěliví a to nikoliv bez příčiny. Co je příčinou těchto smutných poměrů? Jedině neuznávání Božích příkázání, pohrdání zákonem božím, všeobecným odpadem od království Kristova! Podobá se to soudu, který přikvačil na národy naší doby. Lidé shání se jen po časných věcech, po bohatství, slávě a požitcích, jsou celí v pozemském smýšlení zahrabáni, jakoby zde na zemi věčně žítí měli. Čím však více lidé do časných, pozemských věcí zabírají, tím větší je nouze a bída. Čím déle státy brání se uznání práva a zákon Boží, tím více rozežírá se závist, rŕznice a nenávisť mezi lidmi, tím více oddaluje se zavedení pravého míru mezi národy. Prohlédněte si zákony, nenajdete tam ani slovo „Bůh“; tím jeví se pohrdání zákonem Božím, odvrát od Boha. Domnívají se zákonodárci, že si stačí sami, že Boha nepotřebují. Není proto žádného požehnání. Všecko, co lidské, jest nedokonalé, jen zákon Boží je dokonalý a nezměnitelný. Tento směr naší doby jest jako nákažlivá nemoc — ovoce laicismu — a připravoval se

již delší dobu v jednotlivých státech. Znenáhla počali upíratí Ježíši Kristu vládu nade všemi národy. Pak počali náboženství Kristovo rovnati jiným lživým vyznáním a jednali s ním opovrřlivě tvrďice, že náboženství je soukromou věcí, že jsou všechna náboženství stejná, podrobili náboženství světské moci, která s ním dle libovůle nakládati může. Ano mnohé státy dospěly k tomu, že se vůbec bez Boha mohou obejítí a povýšily bezbožnost a pohrdání Bohem za své náboženství. Z toho vzešlo odpadání od Boha a od církve jeho, z toho pošlo, že lidé stali se bez vyznání, horšími pohanů. Tak nařiká sv. Otec Pius XI. ve svém okružním listě ze dne 11. prosince 1925 a připomíná těmto státním a jich národům velký a hrozný den soudu. Při tomto soudu bude Ježíš Kristus od nich žádat účet z jejich jednání, za všechno bezpráví, které mu způsobili, povržením moci a královstvím jeho. Celému katolickému světu volá sv. Otec a táže se: Odkud nabývají nepřátelé církve sv. takové moci a odvahy? Není toho příčina nedbalost, lhovost a bázeň lidská těch katolíků, kteří v ničem nepřátelům neodporují, nebo jen slabo se brání?

Čím méně nepřátelé mají překážek ve svém bohaprázdňém jednání, tím více roste jejich smělost a moc. Katolíci! Poznejte svou povinnost, abyste pro Krista a z lásky ke Kristu statečně a vytrvale bojovali a práva jeho neohroženě hájili a bránili. Katolíci! Přičinite se, aby při volbách opravdu věřící katolíci mužové zvoleni a na rozhodná místa postaveni byli, aby zákonodárství, pěstování práva a sprá-

vednosti, školy a výchov jakož i umění dály se v duchu Ježíše Krista, aby zákon Boží byl základem zákonů a zřízení státních, aby zvítězil Král všech národů Ježíš Kristus, Pán náš! Tot úmysl Apoštolátu modlitby pro tento měsíc. Tomuto úmyslu zasvěti miliony věřících své denní modlitby, práce a utrpení. Všecko pro tebe, nejsv. Srdce Ježíšovo!

Julius Brach :

KRISTUS SE ZJEVUJE DVĚMA UČENÍKŮM.

Již se připozdívá! Muži oba
kráčejíce s třetím hovoří. —
Rudý kotouč v dálce zahoří. —
Nepoznali Mistra moudrá slova! —

K večeraďlu pinie se chýlí. —
S úžasem zvyk dávný poznali:
Tak jen Jeho ruce žehnaly!! —
Pinie se chvěje v této chvíli. —

„A On zmizel od nich!!“ Duše Jeho
jak by s tvoji, strome, splynula!
Anděl se Ti koř, Božská Něho! —

Pochválena budiž, dívčí něho,
s kterou vzpomínka tvá minula
srdci svému vine Srdce Jeho!! —

Pobožnost prvního pátku.

Výklad litanie k nejsvětějšímu Srdci Páně.

Napsal Msgr. Dr. Rudolf Zháněl.

Všem těm, kdož po devět měsíců na první pátky v měsíci přistoupí ke sv. přijímání, popřeje mu všemohoucí Láska milost šťastné hodinky smrti! (XII. zaslibení.)

Srdce Ježíšovo — ve kterém přebývá veškerá plnost božství.

„Srdce Ježíšovo, — ve kterém přebývá veškerá plnost Boží, —“ tento zbožný vzdech litanie k nejsvět. Srdci Páně je vzat z epištoly sv. Pavla ke Kolosským, kde ve hlavě II. verši 9. čteme: „V Něm (Kristu) přebývá

všechna plnost božství tělesně“. Litanie tato, zrovna tak jako všechny ostatní modlitby církevní, je netoliko projevem pocty Bohu a nejsvětějšímu Srdci Páně, nýbrž též nejlepší propagací myšlenek, jež chce církev při-

pomenouti věřícím. Proto jest nám již delší dobu krásná litanie ta se svými jednotlivými zbožnými vzdechy předmětem milého rozjímání, a uvedla nám vskutku v paměť mnohé pravdy naší svatě víry, jichž bychom si snad nebyli blíže všimli jinak. Chtějíce pak řádně porozuměti i tomuto vzývání, seznámíme se napřed s vůdcem jeho, se sv. Pavlem, který napsal slova ta, jsa k tomu zvláště osvícen milostí Ducha sv.

Apoštol národů.

K největším postavám a charakterům všech věkův a všech národů patří bez odporu veliký apoštol národů, svatý Pavel. Narodil se v městě maloasijské Cilicie, v Tarsu, z rodičů židovských někdy v prvních letech našeho letopočtu. Vzdělal se nejprve doma v Tarsu, potom v Jerusalemě; jako jeho rodiče, tak i Pavel patřil ke straně vzývání; v Jerusalemě nabyt vyššího vzdělání ve škole Gamalielově, ale byl dalek umírněnosti, kterou vynikal tento jeho učitel. Poněvadž dle pravidel rabinových byl každý otec povinen dáti každého syna vyučiti některému řemeslu, znal Pavel též řemeslo stanařské. Ježíše neviděl a neznal, poněvadž piššel do Jerusalema až po jeho nanebevstoupení. Ale jsa neustále mezi fariiseji, zapřísáhlými jeho nepřátely, zanevřel též na něho i jeho učení. V Písmě svatém připomíná se po nejprv při ukamenování prvního mučenníka Štěpána. Šavel, — jak se tenkrát jmenoval, — souhlasil s tím i s pronásledováním křesťanův, ba byl jeden z nejzarytějších jejich odpůrcův. Nemaje dosti na obětech v Jerusalemě, vyžádal si od velekněze ještě moc, aby mohl v dalekém Damašku zjímati vyznavače Kristovy! Nečinil to ovšem z převrácené vůle, nýbrž z horlivosti pro zákon Mojžišův, jsa pevně, ovšem bludně přesvědčen, že koná povinnost a skutek Bohu libý! Proto nenechal ho Bůh v poblouzení jeho, nýbrž vzhlednuv naň svým milosrdenstvím, nejen přivedl ho víře v Krista,

nýbrž i vyvolil k úřadu apoštolskému. Když totiž v nepřátelském smyslu blížil se k Damašku, obklíčilo jej i družinu jeho najednou světlo s nebe, takže padli všichni úžasem k zemi; zároveň ukázal se mu Pán Ježíš v oslaveném těle; zjeviv se mu jako Syn Boží a Vykupitel světa, dal mu na jevo, k jakému úřadu ho vyvolil. Zjevením tím a především milostí Boží změnil se Šavel najednou tak, že uvěřiv byl ihned ochoten učiniti vše, co Pán po něm žádá! Od té doby jest oddán duši i tělem svému novému úkolu, neleká se žádných překážek, žádné práce, ani okovův, ani žaláře, ba ani smrti; věc Kristova je mu nade všecko i nad život!

Uplynulo již skoro 2000 let od té doby, kdy tento velikán ducha putoval světem, ale není nikterak zapomenut, každé jeho slovo, každý řádek jeho listů doposud se sleduje řídkou pozorností, tisíce duší naslouchá s dychtivostí ještě dnes jeho slovům a neustává podivovati se jeho geniálnosti. S pohnutím navštěvujeme dnes jeho místa, vděčně vzpomínáme ho, jedouce po mořích, kteréž jsou posvěceny jeho přítomností.

Apoštolu tomuto a jeho působnosti je věnována skoro celá druhá polovice posvátné knihy, zvané „Skutky apoštolské“. První kapitoly tohoto vzácného spisu, který napsal svatý evangelista Lukáš, průvodce Pavlův na jeho cestách, vypravují většinou o knížeti apoštolském, svatém Petru, jak o prvních letnicích a později klade základy církve. Petr odebirá se do Říma, jenž má býti hlavou veliké duchovní říše Kristovy, ustupuje z jejího „Skutkův apoštolských“, aby v zá-pasech proti synagoze přenechal volně pole geniální ruce svého velikého apoštolského bratra Pavla.

Ještě dnes skoro každou neděli a svátek vidíme velikého apoštola národův před sebou a nasloucháme nadšeným jeho slovům. Svatý Pavel jest jeden z nejprvnějších ctitelův nejsvětějšího Srdce Páně. Srdce tohoto vele-ducha planulo velikou láskou ke Spasi-

teli, který tak obzvláštním způsobem byl povolal ho ke své službě. Duše jeho byla naplněna velikou sladkostí, kdykoliv vyslovil jméno „Ježíš“. „S Kristem ukřížován jsem; žiji pak nikoliv již já, nýbrž žije ve mně Kristus!“ Tak volá pln radosti ke Galatům (2, 20.) Ježíš byl jediným obsahem celého jeho života, jedinou myšlenkou jeho bylo sloužit Kristu. Též byl veliký ten apoštol národů vroucím ctitelem a následovníkem umučení Páně i kříže Kristova. Tak vyznává milým svým Korintským (I. list 2, 1—5.): „Také já, přišed k vám, bratři, přišel jsem zvěstuje vám svědectví Boží nikoliv se vznešeností slova a moudrosti, neboť jsem nesoudil, že bych co jiného věděl mezi vámi, než Ježíše Krista, a to ukřížovaného. Ano, já jsem byl u vás v slabosti a v bázni a ve strachu mnohém, a řeč má a kázání nedělo se přemlouvacími slovy moudrosti lidské, nýbrž dokazováním Ducha a moci, aby víra vaše nezakládala se na moudrosti lidské, nýbrž na moci Boží!“ — Odměnou za tuto velikou lásku k nejsvět. Srdci a umučení Páně dostalo se sv. Pavlu, prvnímu ze všech křesťanů, té milosti, že směl nositi na těle svém rány Kristovy, jak skromně vyznává Galatským (6, 7.): „Nosím jízvy Pána Ježíše na svém těle!“

Probírajíce takto alespoň několik myšlenek ze života velikého apoštola chápeme, že slova jeho byla velmi vhodně umístěna do zbožných vzdechů litanie nejsvět. Srdce. Neboť kde našli bychom vhodnějších slov, než v Písmech svatých, napsaných se zvláštním přispěním Ducha svatého, prostřednictvím apoštola, jemuž žítí bylo Kristus a umřítí zisk? (Filip. 1, 21.) Nuže co znamenají slova ta?

Plnost božství.

V předešlých vyzváních nazývali jsme nejsvětější Srdce — Srdcem Ježíše, Syna Boha věčného, a potom opět Srdcem Ježíšovým, které se Slovem Božím je podstatně spojeno; doplňkem

těchto věroučných čili dogmatických povzdechů je slovo Pavlovo, totiž Srdce Ježíšovo, ve kterém přebývá veškerá plnost božství.

V prvním zbožném vzdechu vyznáváme, že Ježíš je Synem Boha Otce věčného, v druhém že jest oním věčným SLOVEM, o kterém mluví svatý evangelista Jan, v třetím konečně vyjadřujeme svou pevnou víru v božství Ježíšovo.

Tak v litanii k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu činíme totéž, co jest pověděno jinými slovy v krásném vyznání víry, jež zoveme symbolem čili vyznáním sv. Athanáše. Tam slavnostně prohlašujeme:

„Kdožkoliv chce býti spasen, musí především pevně přidržeti se víry katolické: nezachová-li jí celé a bez úhony, zahyne zcela jistě! Víra pak křesťansko-katolická jest, abychom uctívali jednoho Boha v Trojici a Trojici v jednotě, nikterak nezaměňující osob, a nikterak nedělicí podstaty. Jiná jest osoba Otce, jiná Syna, jiná Ducha Svatého: ale jedno jest božství, stejná sláva, odvěčná velebá Otce i Syna i Ducha Svatého. Tedy Bůh Otec, Bůh Syn, Bůh Duh Svatý: ale nikoliv tři bohové, nýbrž jeden jest Bůh. Je potřebno k věčnému spasení, abychom též správně věřili ve vtělení Pána našeho Ježíše Krista. Je tedy pravá víra, abychom věřili a vyznávali, že náš Pán Ježíš Kristus jest Synem Božím, Bohem a člověkem. Roven Otci dle božství: menší Otce dle člověčenství, který, třebaž je Bůh i člověk, není dvěma, nýbrž jeden toliko je Kristus. Jeden nikoliv proměněním božství v tělo, nýbrž přijetím člověčenství v božství. Neboť jako rozumná duše a tělo tvoří jednoho člověka: tak Bůh a člověk jest Kristus.“

Všechny tyto pravdy naší svaté víry jsou zkrátka a dobře obsaženy ve třech vyzváních, nařofo uvedených, z nichž naše poslední „Ve kterém přebývá veškerá plnost božství“ klade důraz na to, že Ježíš Kristus je skutečný Bůh, též božské podstaty s věčným svým Otcem i s Duchem Svatým,

stejně vycházejícím z Otce i Syna, že v něm tedy, právě tak jako v Otci a Duchu Svatém, přebývá veškerá plnost božství.

Svatý Pavel, spolu se svatým apoštolem Janem, nadšený hlasatel božství Ježíšova, dí zcela zřejmě o Kristu Pánu, než se stal člověkem, že již vším právem měl přirozenost božskou a s ní tedy veškerou plnost božství. Tak čteme v listě k Filipenským (2, 6): „Kterýž jsa ve způsobě Boží nepoložil sobě toho za loupež, že jest rovný Bohu: ale sebe samého zmařil, přijav způsobu služebníka, ku podobenství lidí učiněn a ve způsobu nalezen, jako člověk“. Ona způsobu služebníka, kterou Kristus Pán, vtěliv se, vzal na sebe, jest rozhodně přirozenost lidská; nelze tedy ani „způsobu Boží“, která Kristu Pánu příslušela vším právem a beze všeho nespravedlivého přisvojování, — býti totiž Bohu rovným, čili míti veškeru plnost božství, — jinak vykládati, leč jako pravou přirozenost

božskou. Tutěž pravdu opakuje sv. Pavel o vtělení Ježíše Krista, když d K o l o s s e n s k ý m: „V NĚM přebývá všechna plnost božství tělesně.“ (Kol. 2, 9.) Tak označuje apoštol to božství, které přebývá tělesně v nejsvětějším Srdci Ježíšově, tomtu nejušlechtlejším Srdci Ježíšově, jako Božské osoby, jako božství pravé, skutečné, podstatné, — na rozdíl od spravedlivých, jakož i svých prorokův a poslancův, v nichž přebývá Bůh pouze svou milostí a mocí!

Nauka, že v nejsvětějším Srdci Ježíšově přebývá veškerá plnost božství, čili že Ježíš Kristus je nejenom člověkem, nýbrž i skutečným Bohem, je tak stará, jako naše víra. Pravda tato je vyslovena bezpočtukrát v Písmech svatých a to zcela zřetelně a jasně, ba není pravdy mnohonásobněji a zřetelněji ve spisech apoštolských pronesené, než pravda tato! Proto i my všichni radostně a celým srdcem jí vyznáváme a věříme. (O. p.)

Důležitost svědomí.

Adventní úvaha. Podává Ignát Záhňěl.

Svatý Jan Křtítel byl ve vězení, protože neohroženě dal svědectví pravdě u krále Herodesa, který však byl hluchý k jeho napomináním, nedbal též na hlas svého svědomí, násilně je utlumil. Nejednají-li podobně i mnozí z nás? Svědomí jim dělá výčitky, zavrou, svážou, odhodí je. Pošetilci! Domnívají se, že je utlumí, ale právě naopak, tím hlasitěji se ozývá, tím ostřeji vyčítá.

Bůh položil každému člověku do jeho nitra hlas, který je vůdcem, divákem, svědkem, žalobcem, vykladačem všeho našeho jednání. Stále nás doprovází, nelze mu utéci. Jako do knihy vše zapisuje, z níž v příhodné době přečte, co potřebí. Svědka tohoto nelze podplatiti, nelze neslyšeti; i když se někdy podařilo utlu-

miti jeho hlas, stalo se toliko na nějakou neurčitou dobu, ale v příhodný čas ozve se nevolán, nežádán. Podobá se havranu, o němž čteme v životopisu sv. Meinrada, zakladatele proslulého mariánského poutního místa Einsiedeln ve Švýcarsku. Roku 861 zavraždili ho dva zlosynové a utekli. Pronásledovali je však dva havrani, které světec živil, a kteří mu byli přičylní. S velkým křikem ustavičně za nimi letěli až do města Curychu, kdež upozornili obyvatelstvo, které znalo havrany Meinradovy a vrahy zadrželo. Byli usvědčeni z loupežné vraždy a odsouzeni ke smrti na kole.

Svědomí znali již pohané. Filosof Seneca píše o něm: „Svědka svých přečinů máš v sobě, cizího se můžeš zbaviti, můžeš mu utéci, svědka, který

v tobě jest, nijak a nikdy se nezbavíš.“ Cicero též znal svědomí. Mluví o ne-napsaném zákoně přirozeném, jemuž jsme se neučili, jehož jsme nepřijali, o němž jsme se nedočeli, nýbrž od přírody ho drželi, vážili si ho, vyslovili ho, k němuž jsme nebyli ani vedeni ani cvičeni, nýbrž učiněni. Proto jest idea mravnosti u každého národa a bývá označena v zákonech, které se mlčky zachovávají. Čím více zachoval svou prostotu, tím více a tím jasněji ukazuje pravdu tohoto výroku sv. apoštola. Římský dějepisec Tacitus píše v tomto smyslu o Germánech. O Slovanech, dokud byli ještě pohané, vydává svědectví sv. Bonifác, apoštol Germánů. V životě sv. Oty, biskupa v Bambergu, vypravuje, když přišel do Štětína, v oné době docela slovanského, přesvědčil se, že tito pohané neznají krádeže, nezavírají domů svých, v nichž nemají schránky nebo skříň, protože jich neznají. Klíčů a zámků tam neviděl. Obyvatelé se divili, když tyto věci spatřili u biskupa.

A Svatý Pavel zmiňuje se o tomto přirozeném zákonu u pohanů, když píše: „Pohané, kteří nemají zákona, přirozeným způsobem činí to, co zákon předpisuje, ti nemající zákona jsou sami sobě zákonem, neboť ukazují, že dílo zákona jest vštípeno v srdcích jejich a o tom svědectví spolu vydává jejich svědomí, tím totiž, že myšlenky jejich budou se vzájemně obviňovati aneb i zastávati a to v den, kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude souditi skryté věci lidské“ (K Řím. 2, 14 nn.) Pohané nejsou dle těchto slov zcela bez zákona, nemají sice zákona zjeveného, nadpřirozeného, mají však přece zákon mravní, přirozený, který jest vrozen každému a od každého, kdo přišel k užívání rozumu, může být poznán a proto má být zachovávan a to přirozeným způsobem t. j. vedením přirozenosti své bez zákona nadpřirozeného, ač bez pomáhající milosti Boží. Pohané jsou sami sobě zákonem, ne, že by sami sobě dali zákon mravní, nýbrž že sami v sobě, ve své přirozenosti mají vštípené pra-

vidlo či mravní normu. Svědomí (následně) soudí sice již nyní o vině a následcích vykonaného činu, a to i u pohana, svědčící tak, že přirozený zákon mravní jest skutečně vštípen. Svědectví to může být a bývá mnohdy nepovšimnuto a ohlušeno, avšak v den soudu nebude umlčeno, stane se zjevným. Bůh osvílí i skryté věci temnosti.

Svědomí jest vůdcem v temnotě tohoto světa, varuje před zlým, upozorňuje na dobré, velí konati je. Když bloudili židé po východu ze země egyptské čtyřicet let pouští, bylo pro ně velkým dobrodiním, že vedl je Bůh. „Hospodin kráčel před nimi, aby jim ukazoval cestu za dne v sloupu oblakovém a v noci ve sloupu ohnivém, aby byl (tak) vůdcem cesty ve dne v noci. Nikdy se od lidu nevzdálil oblakový sloup ve dne, aniž sloup ohnivý v noci.“ (Ex. 13, 21.) Podobnou vzácnou službu prokazuje Bůh jednomu každému z lidí hlasem svědomí. Září nám po celý život jako ohnivý sloup, osvětluje celou naši pouť životní, abychom se neuchýlili od cíle nám určeného. Nikdo se proto nemůže omlouvat, že neví, co jest dobré a co zlé.

Zajímavá jsou srovnání a podobnosti, jež činí svatí Otcové a učitelé duchovního života o svědomí. Sv. Bernard píše: „Svědomí jest pevná nádoba, již nelze nikdy rozbít, přechováváme v ní skryté věci, nedá se ani oklamati ani potlačiti. Nemůžeme je ani viděti ani rukama hmatati, jenom duch je pojímá. Co tam vložíš, jisto jisté nikdy neztratíš. Po celý život přechovává, co se mu svěřilo, teprve při smrti to vydá. Všude chodí s tebou, nikdy ničeho nepostrádá. Sleduje tě v životě i ve smrti. Všude přináší ti buď čest nebo hanbu, podle toho, co's tam vložil. Blažen, kdo může říci: Má sláva a chlouba jest — svědectví mého svědomí.“ Též se srovnává svědomí s knihvedoucím, kterého ustanovil Bůh: zaznamenává po celý náš život všechny naše myšlenky, žádosti, skutky. Jinde čteme: „Svědomí jest pes,

jenž štěká každou hodinu, jest kohout, který kokrhá každý den ráno, jest řeka, která ustavičně ječí, hučí a plyne, jest píšťala u varhan, která stále piští, jest tepna, která vždy tluče, až se dostaví hříšník před soud.“ Náš Rychlovský praví, že je strom rajský, strom dobrého i zlého vědomí, jenž nám otvírá oči.

Klidné svědomí blaží v utrpení. Náš apoštol sv. Cyril vracel se z Kozarska do Chersonu. Jsa unaven, odpočíval; seděl na kamení a modlil se. Přepadli ho Maďaři kočující v tamější krajině, chystali se, že ho zabijí. Cyril se jich nijak neulekl, zůstal naprosto klidným a jakoby se nic nestalo modlil se dále. Maďaři uviděvše jeho velebnou tvář, zkontrolovali, hluboce se před ním klaněli, vyslechli mlčky jeho poučná slova, nic nenařítali, když se svou družinou odjížděl dále.

Podobné zvěsti o svědomí máme také ze života pohanů. Theodorich, král Gothů v Itálii, dal zavraždit muže naprosto spravedlivého, jemuž nikdo nemohl dokázat, že by byl špatný, svého dobrodince, jménem Symacha. Brzy dostavily se výčitky zlého svědomí. Všude viděl Symachovu podobu. Přinesli na příklad jednou k večeři na jeho stůl neobvykle velkou pečenou rybu.

Všecek dolekán vyskočil král a křičel velkým hlasem: „Pryč, pryč, nevidíte na míse hlavy Samachovy, jeho třípytí se oči, jeho zuby, kterými mne chce roztrhat?“ Jakoby se zbláznil, utekl z jídelny do spárny, kde ulehl. Dostal velkou zimnici, která ho ve třech dnech sklátila do hrobu.

Dá se sice svědomí na nějakou dobu ututlati, avšak nikdy potlačiti. Ozývá se u každého, je v nitru nejmenšího dítěte i nejstaršího starce, největšího boháče a nejbídnějšího chudáka, u lidí, kteří bydlí ve věčném sněhu i v temné Africe, kde horko je někdy přímo nesnesitelně veliké. Kdo nedá spánek a přerušuje spánek lidí špatných? Je to nesmrtelný, nepodplatitelný soudce, kterého nelze

ničím utišiti, pronásleduje nespravedlivého všude, nelze se před ním nikde skrýti, nepřijemně vyrušuje ve všech zábavách, rozkošech. Proti naší vůli nás napomíná, předslavuje nám obraz naší duše, prozrazuje, že jest ošklivá, nečistá.

Kdyby to byl náš vlastní hlas, rozkázali bychom, aby mlčel, nekáral, nechal nás žít v pokoji a nestrašil nás jako skutečné a žijící strašidlo, které nás pronásleduje, jehož nelze upokojiti. Jsme oproti němu bezmocní i když mu sebe více hrozíme, křičí dále, překřičí nejsilnější lidský hlas.

Je to hlas svědomí, který mluví v nitru nás všech stejným způsobem, bádá napravili se, když jsme chybili, dává nám vniterný políbek pokoje, když jsme se přemohli, zdrželi se zlého a konali dobré. Je to hlas našeho vševědouceho a všemohoucího milého Pána Boha, našeho Stvořitele, který v nás bydlí, naši duši oživuje, vše v nás zná a o všem pronáší rozsudek. A bezvěrec, blázen, kterého ustavičně pronásleduje, napomíná, kárá, volá v srdci svém: „Není Boha.“ (Žalm 13, 1.) V knize Přísloví čteme: „Klidná mysl (svědomí) takofka stálé hody 15, 15.“

Slyšme a následujme hlas svého svědomí. Nedívá-li se písař na péro a na papír, píše rovně, neb křivě, drží-li přímou řádku, kormidelník na lodi nesmí spustiti oka z kompasu, sice nedojede loď kam má, bloudí a uchýlí se s pravé cesty. Podobně nekráčí cestou, vedoucí do nebe, kdo by nedbal svého vnitřního hlasu, svědomí.

Běda, kdo by se podobal králi Herodesovi, který uvrhl sv. Jana, který ho napomínal k dobrému, do vězení a dal mu stíti hlavu. Dbejme, aby svědomí nic nezaznamenalo, co by nám mohloškoditi. Každý z nás krácej pevným krokem na cestě spravedlnosti. Svätý Jan Zlatoústý chválí těmito slovy dobré svědomí: Je chrámem Šalomounovým, pole požehnání, zahradou potěšení, zlatem vyzdobenou

spárnou, radostí andělů, archou úmluvy, královským pokladem, dvorem Božím, obydlím Ducha svatého. Kéž jsme uznáni za hodny, abychom mohli se

svatými a světicemi v nebi stále povolávati: „Svatý, svatý, svatý Pán Bůh všemohoucí, jenž byl a jenž jest a jenž přijde.“ (Zjev. 4, 8.) Amen.

Julius Brach:

ÚTĚK DO EGYPTA.

S prchající nocí hvězdy slábnou. —
Bez pohnutí stojí pinie.
Naslouchá, nadzemské arie
kterak pějí sbory, jež sem táhnou:

Oslátko! A na něm sama Máti,
unavena, v rukou synáčka.
Hle, jak tiskne k Srdci miláčka! —
A směr cesty tobě, strome, platí!

Odpočinek skončen. Strom se chvěje,
neb mu žehná Máti vznešená!
Pinie se chvěje, chvěje, chvěje...

Od té doby bledost tvoje zbyla
památkou, pinie vznešená! —
Vznešená i jménem abys byla!

P. J. M. Černý T. J.:

Blahoslavení mučéníci kanadští z Tova- ryšstva Ježíšova.

(Pokrač.)

Zatím co byl P. Izák Jogues ve Francii, učinili Irokésové s Francouzy mír. Ku potvrzení tohoto míru a k oslavě jeho poslal velitel dva ze svých lidí a prosil, aby také někdo z jezuitů byl s nimi poslán, aby jednak křesťany tamější potěšil, jednak aby jim také pomáhal. Za nejchopnějšího byl od P. Provinciála Jarolíma Lalemanta T. J. *) uznán P. Jogues Izák, který znal řeč i zvyky tamějšího lidu. Poslal mu tedy v té příčině písemný rozkaz. Na tento list odpověděl P. Jogues takto:

*) Synovec jeho Gabriel Salemant T. J. je mezi 8 blahoslaveníci kanadskými. (Dosenbach S. J. I. č. str. 4.)

„Váš dopis, který mi důstojnost Vaše psátí ráčila, mne stihl v duchovních cvičeních, které jsem začal, když jsem vystoupil z člunu, který vozí naše dopisy. Zvolil jsem si tento čas k duchovní samotě proto, že je nejtišší, neboť pohané jsou právě na lovu. Věříš, Otče duchovní, že se začne chvěti o srdce mé strachem, když jsem otváral tvůj dopis, aby se nestalo, co tak horlivě vyhledávám, skutkem? Ubohá moje přirozenost zhroutila se vzpomínkami na to, co se dělo! Ale Pán náš Ježíš Kristus ji uklidnil a uklidni ji ještě více v době pozdější. Tak, Otče, co chce Bůh, chci také já a být to bylo s tisícerými

Jesličky.

nebezpečnostvými života spojeno! Jak by mne bolelo kdysi, kdybych si nechal ujít takovou příležitost! Jak bych mohl snést, aby jediná duše skrze mne nepřišla nazmar! Doufám v dobrotu toho, který mi v minulém životě nikdy pomoci své neodpřel, že mi ji také budoucně neodpře. On je se mnou; všechny obtíže, které se mi naskytnou, mohu potížit. Jistě je to velmi kruté, žít mezi zkaženým lidem, beze mše svaté, bez sv. zpovědi, bez sv. svátosti umřít. Ale svatá vůle Boží je této oběti hodná. A ten, jenž mne ochraňoval po dvacet, nebo osmnáct měsíců, bude mne chránit i na dále. Nevěřím se nikam, a také tuto cestu podnikám jen, abych se zalibil jedině Bohu. Kdo se mnou půjde, musí být člověk dobrý, ctnostný, dáti se snadno řídit, trpělivý a statečný a musí chtít něco trpět ke cti a slávě Boží. Bylo by dobře, kdyby uměl také dělati čluny, abychom mohli bez pomoci divochů sem a tam se plaviti.“

V ustanovenou dobu dne 30. května 1646 vyplul P. Jogues Izák z místa, které se zove „U tři řek“, přes pevnost Richlieu. Když se byli několik dní plavili,*) dali se na cestu po souši nesouce si zavazadla až se dostali do holandské tvrze, která sluje Rensselaerswich. Bylo to 5. června. Odtud se vydali na další cestu dne 17. června a přišli do první irokésské vesnice, kde byl mír vzájemnými smlouvami utvrzen a vrátili se touže cestou s těmiž obtížemi nazpět k místu „Tři řek“. (Trois-Rivieres). Bylo to 29. června; 3. července byli již v Québecu.

P. Izák se mohl sotva tři měsíce zdržeti mezi svými a již opět se vydal na cestu, aby kázal Irokésům svatou víru a také svou krev mezi nimi za svatou víru prolil. Napřed poslal na kteréhosi svého spolubratra do Francie tento list: „Milý otče, kdy pak začnu sloužiti tomu, který nám sloužil a mi-

lovati toho, který nás miloval? Kdy se mu celý oddám, který se za mne celý vydal? Ačkoliv jsem bídny a za tolik darů, které mi Bůh v těchto krajinách udělil, tak špatně se odměnil, přece si nezoufám. Vidím, že se Bůh stará o nové příležitosti, abych sobě odumřel a s ním se nerozlučně spojil, abych se tak stal lepším. Proto doufám v Boha, který nás nepotřebuje, aby vyplnil to, co chce. Máme se snažit, abychom mu věrně sloužili, abychom svou lenivostí jeho dílo nepokazili. Doufám, že mi tuto milost vyprosíte na milém Pánu Bohu. Kéž bych mohl po tak lenivé službě Boží konečně horlivěji mu sloužiti. Budu-li k této misii ustanoven, půjdu a — tak se mi zdá — nevrátím se více.*) Ale dobře mi bude, budu-li moci Bohu tam obět přinést, kde jsem ji začal přinášeti. A ta trocha krve, kterou jsem tam prolil, bude zárukou, že všechnu krev, kterou nosím v žilách i v srdci, rád pro Boha vyliju. Lid tento je mi ženichem krve, kterému jsem se zasnoubil svou krví. Dobrý náš učitel, Ježíš Kristus, který si tento lid vykoupil svou krví, otevře mu také bránu svatého evangelia, a také čtyrem jiným kmenům, kteří jsou s ním smlouvami spojeni. Buďte zdrav, milý Otče, a prostě Boha, aby mne nikdy neodloučil od sebe.“

Tedy 24. září téhož roku 1646 vydal se P. Izák Jogues T. J. na cestu doprovázen mladíkem, francouzem Janem Landem.**) Provázelo ho několik Huronů a Irokésů, kteří ho však na cestě zrádně opustili. A hle, sotva že vkročil do jejich vlasti, ihned byl ukrutně bit a jeho průvodčí rovněž. Vysvlekli je do naha a dovolili mu, aby si jen ponechal kousek

*) Smrt v Kanadě předpovídal mu také jeho novicmistr Atois Lalemant T. J.: „Milý bratře, vy neumřete jinde než v Kanadě. (Dosenbach S. J. I. č. str. 5.)

**) Jan de la Lande (tak ho dějepisci vesměs nazývali) byl narozen v Dieppe. Chtěl pracovati u misionářů jako „oblát“. Pracoval jako dělník úplně zdarma.

*) U jezera které P. Jagues nazval: Jezero N. Svátosti. Divoši ho nazývali Andiatarokte, t. j. místo, kde přestává jezero. (Dosenbach I. č. str. 234.)

hadru kolem boků. Tak byl vlečen do jejich města. Hloupí divoši se domnívali, že jim nese P. Jogues zlého ducha, který mezi nimi řádití bude hroznými nemocemi. A tak ho odsoudili na smrt. Bylo to 18. října večer, když ho volali k večeři. Sotva P. Jogues vyšel, rozbil mu útočník, který se skryl za dveřmi, hlavu. Když padl na zem, ihned mu hlavu ufal a nastrčil ji na vysokou žerd na náspu s hlavou jinocha Jana Landa, který byl zavražděn 19. října ráno ještě s jedním Huronem, který je prozval. Těla jejich uvržena byla do řeky.

Tak zemřel P. Jogues Izák T. J. Myslíl, že mezi tolika utrpeními, kterými byl jeho celý život poset, netrpí nic, že máje tolik zásluh mezi smrtelníky, nemá žádných zásluh pro nebe, když se nepovažoval za hodna, aby nosil šat Tovaryšstva Ježíšova. Nic pro něho nebylo obtížnějšího, jako když musel ukázat své zmražené ruce královně francouzské; představený mu to musel poručit. Nikoho v životě tak nemiloval jako ty, od nichž musel hrozně trpět. Proto se také nikdy nehněval na divochy, kteří ho tolikráte mučili a jemu zle činili. Miloval je tak, jako miluje matka zuřícího syna. Jindy je zase ctil jako služebníky Boha, který je poslal pomstít na něm jeho chyby ve službě Boží učiněné. Již od svého nejtělejšího mládí*) miloval takovým způsobem své učitele a vychovatele. I bezpráví, které se mu dělo, obětoval Bohu za ty, kteří mu je činili. Proto také se mělo za to, že vyprosil svému vrahovi**) věčné spasení. Když byl chycen od Fran-

couzů, prosil velice o sv. křest. Radostně přijal trest smrti, který mu byl vyměřen. Duše P. Joguesa byla tak čistá, že když se vrátil z Ameriky a svému představenému své svědomí vyjevil, jak to tenkrát bylo v Tovaryšstvu Ježíšovu zvykem, že tento na něm, ač byl tak dlouho mezi divochy, všem neřestem oddanými, jiné chyby neshledal, než že se kdysi radoval přílišně ze smrti, že ho totiž vyprostí z pozemských útrap. *)

P. Antonín Daniel T. J.

P. Antonín Daniel rodem z Francie, 27. května 1601 v Diepu, byl jedním z prvních apoštolských pracovníků, kteří přišli k Huronům**), aby jim svatou víru hlásali. Působil 15 let mezi tímto lidem s nepřemožitelnou trpělivostí a svatou statečností přemáhaje srdnatě všechny obtíže, které se mu naskytovaly. Vytrpěl mezi těmi lidmi, vše co člověk vůbec vytrpět může, kromě smrti. Jedl s nimi pokrmý, kterých užívali, kterým však naprosto nebyl zvyklý, a to tak málo, že by jeho kraně byli řekli, že se neustále postí. Při tom cestovao neustále, brzy zemi

umučili Irokésové. Gouverner byl s tím srozuměn, aby na odstraující příklad byl tento zajatec popraven. Vydali ho divochům, ale nesměli smrt jeho prodlužovati a nepožívatí jeho masa. Poslechli. Zajatec netrpěl víc než hodinu. Tělo jeho vhodili do řeky. Po deset dní se o něho starali misionáři. Dovděli se, že je vrahem P. Joguesa. Smrt jeho prý byla dílem několika fanatiků, kteří jí provedli proti usnesení celého kmene. — Vrah se za svůj čin stydl. Byl však usvědčen od Huronů, kteří se právě vrátili od Irokésů. Byl vyučen ve sv. náboženství a pokřtěn. Na znamení smíru a pokoje s jeho obětí dostal jméno Izák. Ve smrti volal: Ježíši, Ježíši! Autoiok (jméno pro Francouze, zde P. Jogues) je příčinou, že jdu do nebe! Jsem spokojen a děkuji mu za to! (Dosenbach l. c. str. 258—69).

*) Srovnej R. P. Frédéric Rouvier S. J. „Les bienheureux Martyrs de la Compagnie de Jésus du Canada“ L'apôtre esclave str. 141 a nář. až 219.)

**) K Huronům přišel 1632 (Dosenbach S. J. l. c. str. 25.

*) V životopise P. Izáka Joguesa T. J., od Martina Dosenbacha S. J. čteme, že jako hošík rád slychával o umučení Páně. I jméno Izák poukazovalo na obět, kterou Bohu měl přinést. (Str. 2.) Měl výtečnou matku Františku ce Saint-Mesmin.

**) Dne 16. října 1647 přivedl mladý Francouz Jan Amiot Irokésa, kterého chytil nedaleko Trois-Rivieres. To se stalo v Sil-lery. Algonkiní, kteří tam byli usedlí, chtěli pomstít své bratry, které nedávno ukrutně

brzy zase po vodě. *) Na misionářských cestách však nenaskytovaly se mu pohodlné hostince, jak je tomu u nás, nýbrž skalní jeskyně, nebo vyhloubené kmeny ohromných stromů, kde si mohl odpočinout.

Zavazadla nosil na svých bedrách. Řeka sv. Vavřince je asi na třiceti místech nesplavná, protože jsou tam

veliké skály. Na těchto místech se musí člun vzít na ramena a přenést, na jiných asi padesáti místech zase je tak málo vody, že lodici nemožno použít, i zde musí plavci vzít loďku na ramena. Někdy trvá taková cesta až dvě mile. Po této řece musel se P. Antonín Daniel často plavit za stálých nebezpečí od Iroků. (P. d.)

Obrázky z katolických misii.

Podává Maxmilian Weinberger.

Slavnost narození Páně u Čiňanů.

Vánoce — piše misionář P. Josef Bunker v Jižním Šantungu — jsou svátkem míru a tedy i radosti. Naši křesťané jsou si toho vědomi a putují proto o Vánocích rádi do chrámu Páně. Vtělený Syn Boží rozptyluje bázeň, ve své poníženosti vzbuzuje přítulnost a lásku. To jsem pozoroval i u svých novokřesťanů. Z blízka i daleka přichází tito křesťanští nováčci ke slavnosti narození Páně. Do křesťanského života se mnozí z nich ještě málo zžili. Ale radostná zvěst betlemská proniká nicméně pomalu, ale jistě staré pohanství, a všichni, kdož jsou dobré vůle, nalézají v Kristu a křesťanství pokoj duševní. Proto rok od roku počet návštěvníků slavnosti vánoční roste, stádce misionářovo množí se.

Tuto útěchu zde mám a já jsem za ni Bohu povděčen. Jinak jest slavnost vánoční pro misionáře dobou námahy, dobou dlouhého zpovídání. Již den před svátky křesťané se dostavují a kteří z nich již směji sv. svátosí přijímati, přejí si, aby právě na velké svátky, jako jsou Vánoce, mohli tak učiniti. Na Boží hod mívám až 300 kajcníků. Snažím se jim vyhověti v den před slavností a pak, když toho

tržba, i po celou noc. Mnozí křesťané přišli z daleka, někteří z dálky šesti až sedmi hodin. Toliko ženy nemohou tak dalekou cestu vykonati, proto dávají se k nám zavést na volských vozích, mají-li k nám příliš daleko. O Vánocích přichází sem křesťanů tolik, že všichni do kaple se nevejdou a proto obcují službám Božím venku.

Služby Boží začínají na úsvitě. Nejprve je kázání. Misionář vypravuje přítomným o lásce Boží k nám lidem a o velké milosti vykoupění. Vidím-li zástupy, které v pravo i v levo klečí a mne poslouchají, děkuji Bohu, že mne používá, aby království Jeho se zde na zemi šířilo, a skrze mne jiným štěstí a spokojenost duše uděluje. I zde jsou prostě, dobré duše, které Spasitele upřímně a v prostotě srdce svého hledají a On ve sv. přijímání s nimi se spojuje.

Služby Boží konají se o slavnosti vánoční v mé chudobné kapli s jednoduchostí v pravdě betlemskou. Několik svíček a papírové květiny jsou jedinou ozdobou oltáře. Křesťané klečí na slaměných rohožkách nebo na holé zemi. Modlí se společně a hlasitě a mnozí mají jasný dobrý hlas. Mnozí z nich znají už některé písně vánoční a zpívají je často a rádi v době vánoční. Jesličky a vánoční stromek jsou zde ještě neznámy a také slavným vyzváním, hudbou a slavnostními zpěvy nemůžeme ještě našeho Spasitele uctívati. Avšak i bez této slávy klidí naši

*) P. Jgues T. J. ho viděl, když připlul do Québecu s indiány: bos, celý opálený, bidný talár, veslo v ruce, brevír mu visel na krku, košile jeho byla na zádech celá prohníla.

křesťané radost a pokoj a šťastní vrací se domů.

Po sluzbách Božích chtějí všichni svého duchovního otce ještě viděti a jej pozdraviti na rozloučenou. Vedení svými katechisty přichází ve skupinách. Všichni snaží se zdvořilostí učiniti zadost, usmívají se a pronášejí několik slov pozdravných. Naposled přichází novokřesťané, kteří se byli dostavili ponejprv. Jsou ještě poněkud ostýchaví, ale někteří ukazují misionáři, že už umí dělati kříž, a slibují, že se budou pilně učit, aby se stali dobrými křesťany. Všecky musí misionář trpělivě vyslyšeti a za jejich zdvořilost je několika slovy odměniti. Pomalu se vytrácí, neboť většinou chtějí ještě téhož dne býti doma.

Ostatní majíce ještě něco na srdci, nějakou žádost, nějaké přání, čekají ještě. Používají této příležitosti, aby se svým duchovním otcem o svých záležitostech promluvili. Neopomenou ovšem o růženec, medailku nebo svatý obrázek jej poprositi. Růženec modlí se velmi rádi a novokřesťané naučí se ho brzy se modliti. Medailku rádi nosí na šiji a obrázky svatých si zavěšují ve svém obydlí. Čím barevnější tyto devotionalie jsou, tím jsou jim milejší. Jsoutě jako malé děti. Prve nežli odejdou, prosí všichni misionáře o požehnání.

Blahobytu nějakého o svátcích nemají. Odcházejíce z domova berou si na cestu něco peněz anebo kus chleba. Nemají-li sem daleko, postí se třeba celý den a teprv doma si něco uvaří. Jsouce většinou chudí nemohou si vůbec slavnostní nějaké hostiny popřáti. O Vánocích bývá na štěstí počasí mírné, bez sněhu a ledu. Proto účastníci slavnosti vánoční nalézají snadno nějaké přístřeší. Misionář bývá ovšem v takových svátcích velmi unaven, ale tím větší bývá potom jeho radost nad horlivostí těchto dobrých křesťanů.

Zabloudil.

Život v misích je vždy nebezpečný. Mnohá nebezpečství misionář

předvidá a může se jim snadno vyhnouti; jiná však překvapují jej tam, kde se jich nikdy nenadál. Dokladem toho je událost, která se letos v květnu stala v misií Oblatů sv. Františka Saleského v jižní Africe.

Misionář, teprv nováček, vydal se se šesti osly na svou první misionářskou cestu, která měla trvati tři týdny. Brzy však se ukázalo, že přepřež šesti oslů nestačí. Zapřáhl tedy ještě dva, kteří za ním byli posláni. Hned v první dni dostavila se ona tam obvyklá zimní větrná bouře, která je studená jako led, mlhavá a pronikavá, ale nicméně úrody nepřináší. Misionář a jeho příkryvky promokly načisto a on sám se pořádně zachladil. Večer vypřáhl černoší potah a ulehli kolem vozu k nočnímu odpočinku. Bylo to na kraji pouště řečené Kalahari. Oheň vyhasl a misionář, že ho mrazilo, vstal, aby se okolo ležení prošel. Vzal na sebe plášť, čapku na hlavu a vzdálil se od vozu několik kročejů. Bylo 10 hodin večer, neproniknutelná tma, mrholilo a hrobově ticho kolem. Neštěstí se dostavilo.

Misionář chce k povozu zpět, ale povozu nikde; běží v pravo, běží v levo, napřed a zpět, ale povozu nenalézá. S hrůzou pozoruje, že zabloudil. Hledá dále vždy rychleji. Pořád víc a více se ochlazuje a začíná padati studený déšť. Ale všechno hledání je marno, vůz jakoby se byl propadl. Tak bloudí ubožák všecek skřehlý celou noc. Běhá křížem a křížem, až konečně únavou nemůže dále. Ale přesto nesmí si sednouti, neboť vlhká zima přivedla by mu jistou smrt. Bloudí tedy dále, ale nadarmo.

Tak to šlo po celou noc a když ráno slunce vyšlo, chodil ještě sem a tam a nemohl vozu ani za denního světla najíti. Konečně nemůže s místa, na smrt unaven, zimou se třesa sedne si na slunce a čeká. A to bylo také to nejmoudřejší pro nováčka, jenž zemi a její nebezpečnosti dobře nezná. K osmé hodině přišli dva Burové a přivedli na smrt vysíleného k vozu zpět. Ku podivu! byl od něho jen

10 minut daleko! Když totiž z rána černoši misionáře u vozu neviděli, zavolali ihned Bury, kteří nedaleko odtud pracovali, a ti ho po krátkém hledání našli. Misionář máje silnou horečku, musil celý den na voze ležeti, než se zotavil.

Z toho je vidno, jak snadno může

člověk na neschůdných horách a na písčité poušti, kde není ani cest ani silnic, zablouditi. Bohu díky, že všechno ještě tak dobře dopadlo. Mohlo to dopadnouti ještě hůře. Modleme se proto často za naše misionáře, aby je Bůh ve všech nebezpečnostech chránil ráčil!

Julius Brach

KÁZÁNÍ KRISTOVO

Slunce jihu na bloze plane.
Slunečnice hlavu stáčejí. —
zástupové v parnu kráčejí.
Blíž pinie noha jejich stane.

Zraky všech na tváři Mistra lpějí.
A On k pinii již zaměřil.
Zástup k nohous se Mu rozložil:
Blahoslavenství se sluncem chvějí!

K Tvůrci svému pinie se sklání,
nadzemské vpíjejíc arie.
Zlaté slzy kanou z jejich skrání.

Vzpomínkou na onu dobu svatou:
Srdce Páně duši pinie
spíná k Sobě láskou k Němu vzňatou! . . .

Různé zprávy.

Podivuhodné příhody se soškou malé Terezičky v Belgii. Londýnský časopis „Universe“ přináší zprávu svého korespondenta z Brug z Belgii o podivuhodných příhodách v ženském klášteře Luigne u Brug. Jedna sestra ležela těžce nemocná ve své cele. Náhle se jí zdálo, že vidí „malou květinu“ Terezičku Ježíškovu, k níž se vroucně modlila, aby jí vyprosila uzdravení. Příštího jitra se jí velmi ulevilo v bolestech a ve dvou dnech byla úplně zdráva. Z vděčnosti podnikla potom s dovolením své představené pouť do Lisieux a přinesla si tamodtud sošku svěťice. Postavila si ji ve své světnici a dala jí do rukou několik umělých růží. Náhle naplnila

světnici velmi citelná růžová vůně. Když vešla do místnosti představená, pokárala sestru, že má ve světnici čerstvé růže, což je prý pro spárnu velmi nezdравé. Sestra řekla, že jiných růží v pokoji nemá než těch několik umělých, co má soška v ruce. Představená dala sošku odstranit a vůně přestala. Opět však přišla se soškou. Připad tento vzbudil takovou pozornost, že biskup nařídil vyšetření. A jeden mladík, jenž se před soškou modlil, byl prý podobně náhle uzdraven.

Ridká náboženská slavnost ve Francii. Ridká a velmi povznášející slavnost konala se nedávno v malé francouzské farnosti sv. Martina v Roubaix. Farní obec konala děkonné boho-

služby, protože 8 jejich synů-farníků bylo tento rok vysvěceno na kněze. Všech 8 novosvětců bylo přítomno a sloužili zároveň mši sv. na osmi, zvlášť k tomu postavených oltářích. V prvních lavicích seděli ostatní bohoslovci z farnosti, kteří se rovněž připravují ke kněžskému stavu.

Objevená kostra arcibiskupa z r. 452. Při opravě kostela sv. Františka v Ravenně byl objeven ve hloubce 4 metrů pod podlahou nynějšího kostela hrob arcibiskupa Neo Ravenského, který zemřel roku 452. Arcibiskup Neo byl nástupcem sv. Petra Chrysologa na arcibiskupském stolci ravennském. Jak se proslýchá, bude úplně zachovaná kostra uložena v nové rakvi do hlavního oltáře kostela svatého Františka.

Francouzský syrský zplnomocněnec o práci řeholníků. Henry de Juvenel, francouzský zplnomocněnec v Syrii, vydal ve své úřední zprávě o Syrii, kterou podal výboru Svazu národů v Ženevě, nejvyšší čestné svědectví o kulturní a sociální činnosti misionářů v Syrii. Zvlášť vyzdvihl zásluhy františkánů ve Svaté zemi. Oni sami žijí, šatí a ošetřují každoročně na 12.000 chudých. Vydělávají 16 řádových ústavů s patřičnými školami pro hochy i děvčata, v nichž vyučují zdarma 5000 chudých dětí. V četných jejich sirotčincích nachází mnoho chudých sirotků útulek. Mnohé františkány zřízené nouzové lékárny těší se velmi čile návštěvě.

Jak soudil pohan o odpadlících. Maloasijský místodržitel Kajus Plinius, ač zavilý pohan, psal r. 103 císaři Trajánovi o křesťanech: „Osvědčovali také při výslechu, že měli obyčej určitého dne (v neděli) scházeti se už před svítáním a vzdáti chvály Kristu jako Bohu. Ipřisahou se zavazovali, nikoliv k zločinství, nýbrž že ani krádeže, ani cizoložství se dopouštěti nebudou, ani že daného slova nezruší, ani svěřeného zboží, kdyby se zpět žádalo, nezaprout. . . Mnozí však zapírali, že jsou anebo byli křesťany. Ti vyzývali naše bohy, jak jsem jim předříkával a obětovali

kadidlo i víno tvému obrazu a obrazům bohů. Ano i zlořečili Kristu, k čemuž se opravdoví křesťané přinutiti nedají.“ Tedy i pohan věřil o těchto odpadlících že nikdy nebyli opravdovými křesťany, poněvadž jeho pojem o opravdových křesťanech toho nedopouštěl!

Protestanté staví pomník dvěma jesuitům. V episkopální katedrále v New Yorku byly odhaleny dvě sochy, a to jedna mučedníku Isáku Jognesovi, který byl v loni v Římě prohlášen za blahoslaveného a druhá P. J. Serarovi. Oba byli členy řádu S. J.

Rozvoj svobodného katolického školství v Holandsku. Svobodná katolická škola je v Holandsku na stálém postupu. R. 1916 bylo v Holandsku 1057 katolických škol se 6280 učiteli a 218.071 žáky. Roku 1925 stoupl tento počet na 1803 školy, 9713 učitelů a 325.086 žáků. V Holandsku, kde katolíci tvoří třetinu obyvatelstva, stát platí učitele na náboženských školách právě tak jako na státních.

Brasílie bez kněží. Brasílie je velkou zemí, větší než Spojené státy. Katolíků je tam 30 až 40 milionů, kněží však jen asi 3000. Průměrně na 10 000 duší připadá jeden kněz. Tato skličující okolnost pohnula brasílské biskupy, že svolávají zvláštní kongres pro studium otázky dorostu kněžského.

Opřavdu po anglicku! Nedávno konalo se v malé vsi Grawfordu u St. Helens v Anglii pravá anglická náboženská slavnost. Byla tam opět po 500 letech sloužena po prvé mše sv. Ovšem že pod širým nebem, na louce při silnici. Bylo tam přítomno na 300 lidí i jinověrců. 200 katolíků přistoupilo ke sv. přijímání. Mnozí přišli z daleka, neboť celé okolí je protestantské. Po ukončení mše sv. přistoupil majitel louky, na níž byla mše sv. sloužena, ke knězi a daroval mu louku na stavbu kostela. Nejsvětější Svátost pak byla odnesena do nejbližšího farního kostela v Rainfordu. Doprovázela ji dlouhá řada pěších, cyklistů a aut, slavně a zbožně. Také obrázek povolného, ale stálého návratu Anglie do katolické církve!

Matka skládá sliby do rukou vlastního syna. Nedávno se konala v Novém Orleansu (Louisiana, Spojené státy) povznášející dojemná slavnost. Matka jesuity Ronalda Macdonalda složila věčné sliby do rukou svého syna.

Katoličtí admirálové japonského loďstva. Japonské loďstvo má nyní dva admirály, kteří jsou katolíky:

admirála Yamamoto a viceadmirála Saito, jenž se stal katolickým laikům dálného východu.

Poděkování.

Č. Těšín. Jistá osoba děkuje sv. Antonínu a P. Marii za vyslyšení jisté prosby.

Obětování denního úmyslu.

Pane Ježíši Kriste! Ve spojení s božským úmyslem, za kterým Ty sám na zemi nejsv. Srdcem svým Bohu chvály jsi vzdával a nyní v nejsv. Svátosti oltářní po vší zemi bez přestání vzdáváš až do skonání světa, obětuji Tobě celý dnešní den, ani sebe menší částky jeho nevyjímaje(íc), za příkladem nejsv. Srdce blahoslavené a neposkrvněné Panny Marie, všeliké úmysly a myšlenky, všeliké city a žádosti, všeliké skutky i slova svá. (Odpustky 100 dní jednou za den, Lev VIII. S. Congr. Indulg. 12. prosince 1885. Diec. kurenda brn. 1886 č. 11).

Obzvláště Ti je obětuji za Tvou svatou církev a její nejvyšší hlavu, za uznání práva království Ježíše Krista nade všemi národy a na všechny úmysly, jež doporučeny jsou na tento měsíc a na tento den členům Apoštolátu modlitby.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! Zachraň církev, vlast naši a národ náš československý! Ó sladké Srdce mého Ježíše, učni, abych Tě miloval(a) víc a více. Amen. (Pokaždé odpustky 300 dní; jednou za měsíc, modlíme-li se to denně, odpustky plnomocné. Pius IX. 26. listopadu 1876.)

Sladké Srdce Marie, budiž mou spásou! (Pokaždé odpustků 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Josefe, vzore a patrone ctitelů božského Srdce, oroduj za nás! (Odpustky 100 dní jednou za den. Lev XIII. r. 1891.)

Sv. Michaeli, archanděle, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Heslo náboženské: Všude a vždy uznávati krále Ježíše Kr.

Úmysl v lednu 1927: **Aby přestalo pronásledování katolíků v Mexiku.**

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

OBSAH:

Uznání království Ježíše Krista občanskými zákony. (Hlavní úmysl.) — Kristus se zjevuje dvěma učeníkům (báseň) — Pobožnost prvního pátku: Srdce Ježíšovo, ve kterém přebývá veškerá plnost božství. — Důležitost svědomí. — Útěk do Egypta (báseň). — Blahoslavení mučienici kanadští z Tovaryšstva Ježíšova. — Obrázek Jesličky. — Obrázky z katolických misí. — Kázání Kristovo (báseň). — Různé zprávy. — Obětování denního úmyslu.

OBSAH.

	Str.		Str.
Básně.			
Dobrodincům (Jos. Al. V. Římský)	2	Aeterne Rex. (J. St. Pavlík)	218
Jčťe jedenkráté. Píseň k P. Marii. (Ifr. Chramosta)	9	Maximus Redemptor. (J. St. Pavlík)	219
Cíl života. (J. Al. V. Římský)	12	Kristus se zjevuje dvěma učeníkům. (J. Brach)	226
Pryč od Říma. (Jos. Al. V. Římský)	20	Útěk do Egypta. (J. Brach)	232
Modlitba za otce. (J. A. V. Ř.)	23	Kázání Kristovo. (J. Brach)	238
Svědění. (J. A. V. Ř.)	29	Četba povzbuzující k pobožnosti.	
Pokoušení. (J. A. V. Ř.)	34	Dr. Rud. Zháněl: Pobožnost I. pátku. Výklad litanie k nejsv. Srdci P. Srdce Ježíšovo hlubina všech ctností str. 2, 26, 43; Srdce J. — Král a střed všech srdcí, str. 66, 83, 106, 122. — Srdce J., ve kterém jsou všechny poklady moudrosti a vědomosti, str. 146, 162, 188. S. J., ve kterém přebývá veškera plnost božství	226
Hleďte. (J. A. V. Ř.)	42	Naděje. Novoroční úvaha. (Ig. Zháněl)	6
Pomoc. (J. A. V. Ř.)	44	Proč se stal Bůh člověkem. (J. St. Pavlík)	10
Vesna. (J. A. V. Ř.)	49	Pilát. Postní úvaha. (Ig. Zháněl)	30
Mládí. (J. A. V. Ř.)	54	Zhavá touha duše hledající Boha. (Boh. Kyselý)	32
Synové. (J. A. V. Ř.)	59	Ježíš Velekněz. (J. St. Pavlík)	45
Z mrtvých vstání. (J. A. V. Ř.)	66	Sv. Petr hřešící a kající. (Ig. Zháněl)	46
Jarní kvítí. (A. Kadlčáková)	69	Pán říše. (Boh. Kyselý)	54
V snění. (A. Kadlčáková)	78	Vstalť jest, není ho tuto. (Ig. Zháněl)	69
Vánek mládí. (J. A. V. Ř.)	79	Duch sv. předobrazen. (J. St. Pavlík)	87
Ave v máji. (M. Tesařová)	82	Vzhledem k Bohu děti — vespolek bratří. (Ig. Zháněl)	89
Královně máje. (M. Tesařová)	86	Nalezla jsem drachmu. (Ig. Zháněl)	110
U lesa. (A. Kadlčáková)	91	Dům můj je dům modlitby. (Ig. Zháněl)	125
Touhy. (M. Tesařová)	95	Mluvil správně. (Ig. Zháněl)	150
Máj. (A. Kadlčáková)	99	Hle, vynášeli mrtvého. (Ig. Zháněl)	166
Na úsvitě. (A. Kadlčáková)	106	Kristus Král. (Dr. Aug. Šamánek) 186, 202	192
O Božím Těle. (A. Kadlčáková)	109	Mystika adventu. (Ig. Zháněl)	206
Za tiché letní noci. (A. Kadlčáková)	115	Důležitost svědomí. (Ig. Zháněl)	229
Vlčí máky. (A. Kadlčáková)	118	Hlavní úmysly.	
Solunští bratři. (J. A. Římský)	122	Aby milost jubilea na celý svět rozšířena byla	1
Dědictví otců. (J. A. Římský)	123	Braňme se statečně proti svobodným zednářům	25
Zně. (J. A. Římský)	133	Rozkvět víry katol. v Norsku a na Baltě	41
V létě. (J. A. Římský)	138	Slavné měsíční sv. přijímání mužů	65
K Bohu zpět. (J. A. Římský)	146		
U dělníkovy rakve. (J. A. Římský)	150		
Útěk. (J. A. Římský)	154		
Jabloň. (J. A. Římský)	156		
Lípa (J. A. Římský)	158		
O gloriosa anchora. (J. St. Pavlík)	162		
Avete mentes lucidae. (J. St. Pavlík)	166		
En clara vox. (J. St. Pavlík)	170		
Beata nobis gaudia. (J. St. Pavlík)	176		
Summi parentis. (J. St. Pavlík)	178		
Qui tinxit aram sanguine. (J. St. Pavlík)	186		
Quis novus coelis. (J. St. Pavlík)	192		
Večer na hřbitově. (M. D.)	202		
O oeviterna Trinitas. (J. St. Pavlík)	206		
Obětování denního úmyslu. (Jul. Brach)	209		

	Str.		Str.
Křesťanská cudnost žen ohledně oděvu	81	Různé zprávy podává Ig. Zháněl 23, 39, 60	
Hojné požehnání národům, jejichž rodiny		79, 99, 118, 138, 158, 178, 199, 219, 238.	
zavšvěly se B. S. P.	105		
Obrana proti nájezdům protestantů	121		
Mladí dělníci tovární vystavení velikému			
nebezpečí ve víře a mravech	145		
Rostoucí horlivost v účté sv. Eucharistie	161		
Evang. pokora pro křesť. svět dle sv.			
Františka Ser.	183		
Více dobrých kněží domorodých v misiích	201		
Uznání království J. Kr. občanskými zá-			
kony	225		
Četba poučná a dějepisná.			
Blahosl. Josef Cafasso	12		
Blahosl. mučieníci kanadští T. J. (P. J.			
. Černý T. J.)	35		
50, 74, 92, 112, 129, 154, 170, 198, 210,			
232	232		
16setletá památka nalezení sv. Kříže	78		
O křesťanských záležitostech.			
Obrázky z katol. misií podává Max Wein-			
berger 21, 37, 55, 76, 95, 116, 134, 156, 174,			
196, 214, 236.			

Obrázky.

Sloup Marie Panny	16
Sv. tři králové	17
Dvanáctiletý Ježíš ve chrámě	33
Blahosl. mučieníci kanadští	35
Umučení Páně	56
Ukřižování Páně	57
Z mrtvých vstání Páně	72
Nanebevstoupení Páně	73
Sv. Jan Nepomucký	96
Královna máje	97
Ježíš se zjevuje služebnícím své	113
Pán Ježíš u sestry Lazarovy	136
Sv. apoštolé Slovanův	137
Sv. Bernard ctitel Panny Marie	153
Narození Panny Marie	169
Misionáři mučieníci	177
Maria Panna na nebi korunována	193
Sv. Antonín Paduánský	216
Sv. Alžběta	217
Narození Páně	233

